

Sy-li spéwal,
Pílnje džílat,
Strowja óe
Swéjbnj etatok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napój móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mény
Čerstwod da.

Njeh ty spéwal,
Swérno džílat
Wšédne dny;
Džéu pak awjat,
Duš daty,
Wotpođny ty

Z njebjes mana,
Njeh ói křmána
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kř Bóh poda,
Wokřow óe!

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa šo kóžu hobotu w Šsmolerjz hñibjzšichceni w Wubudšijnje a je tam ja šchwórtlétu pšchepłatu 40 pj. dostać.

Szwjedžen křyřtufkowneho štwjenja.

Mat. 2. 1—11.

Kaž na hodownym šwjedženju Bethlehemszy waltyrjo, tak na epifanistim šwjedženju tučži mudri i rańšeho kraja kóžde lěto jato lubi hójšo k nam pšichhadžeja. Wo nich wjele njewěmy, ani i kotreho kraja abo šhto štu byli, ani tak wjele jich běše, ani tak fu rěkali. W našchim tešćeje šo jeno praji: „Duž pšidžedžu „czi mudri wot ranja“ do Jeruzalema. Dotež pak profeta Jesejasa (60, 3) pišče: „Pohanoj budža w twojim šwětte křobizk i kralojo w tej jahnóšči, kotraž nad tobu šhadža“, dža šu potom tamnych mudrych ja tutych kralow mēli. A drohotne wšak běchu te dary, kotrež woni pšichinjedžu, runje kaž te dary, kotrež šebi hewak jeno kralojo po waschnju rańšeho kraja daricu. Tši dary tu widžimy; to šu ja šnamjo mēli, šo šu je tež tijo kralojo pšichinjēli. Šyle njewěste tež je, šo šu ka Kařabar, Melchior a Balthazar rěkali, hač runje dobri katholiczy tute mjena i pódla štejazym křizom (C + M + B +) rad na horny praš šwójich durjow napřigaju ja šnamjo teho, šo je jich dom křeřcijanistki dom, do kotrehož ničšo šteho žadny pšichstup nima. Na wobrašach widžimy družob tych mudrych i twofnamjenjenych, šo ma přeni cžornu, družu jolku a štečzi czerwjenu kóžu; to dretki šnamjo ja šo byč, šo maju pohanoje te wšichitki ludow i Žejušej pšidžiz. Na tamnych mudrych pak to njetrjedži; czi šu wšitazy i teho bameho luda byli, njeh je to nēt Arabista, Egiptowista, Wabylo-

nista abo Peršista. Tak jeno malo wo nich wěmy, a tola dojež, šo bychmy pšinacž mōšli, šo tu přeniczi pohanow i Žejušej pšidžiz; tak šo šo epifanisti šwjedžen ja naš misionisti šwjedžen težini, na kotrymž džałowni na to špominamy, tak je to ewangelion do pohanského šwěta, tež do kraja a wutrobow našich wózow, šačahnylo, a na kotrymž dobreje nadžije polni na to wulke misioniste polo won hladamy, kotrež je dženska bóle hač hdy předy ša žně prawe; na kotrymž mamy teho dla wopomnicž, šchtōž šmy tutym pohanam winoježi. Š temu dže naš naš džeknišči tekst napominacž. Duž šebi po šačozju teho bameho rōzpominamy:

Šhto maja nam mudri i rańšeho kraja ja naše misioniste džēlo prajicž?

Wonu naš potašuja:

1. na pohanow, kř Žejuša pyšaja;
2. na Wóži lud, w kotrymž je šo Žejuš narodžik;
3. na wuspěch, kotryž ma tuto džēlo.

1. „Duž pšidžedžu czi mudri wot ranja do Jeruzalema a džachu: Šdže je tón nowonarodženy kral tych židow? Pšchetōž my šmy jeho hwešdu widželi w rańšim kraju a šmy pšichidli, šo k njemu modlicž.“ Šo wustupjenje wěštych hwešdow na wulke pšchemenje w žiwjenju zyleho luda abo jenotliwych wošebitych mužow abo tež na narod wulkih mužow potašuje, to bē powšichitowna wěra štareho šwěta. Tež šidži wěražacu, šo smēje jich mešiaz wošebitu hwešdu, po šačozju teho šlowa: „Šwěda budže

f Zauba seńc; a prut f Israela stanęć (4. Móji. 24, 17).“
 A tamni mudri hu wiecej hwędbarj byli, kiż też wjedzadhu, so židži na mešija, na wot Boha żakbowaného krała, cšafadhu, kiż kraleſtvo měra jaſoži, kotroz budze žyć ſwět wopřichięć a węcunje woſtanie. Ešnadž bechu židj ſw:žojp wot židow w jaſtuwe wo tym bęhjękli. Zutemu kralej a jeho kraleſtwn měra f wutrobnyñ žabanjom napřičežo hładadhu; duž je dhu wo tym.

Šabo nam ničo wo tym prajene njeje, ežeho bla mejadhu runje tutu hwędbu fa ſnamjo nowonarodženeho krała; teź niž, hač bě wona nowe ſtworjenje Bože abo hwędb, kiž ho jenož nēt wopřije jaſnje ģyboleſhe. Ale teź to je nam doſeć, ſčtož je tu prajene, so hu teź pohanjio ſwoje ſnamjo fa to doſtali, so je ſo Jeſuſ narodžić, ſo ho jara wilyž ſwębelychju a ho na puč do Jeruſalema podadhu, hęžej kralowj hród ſtejeſhe. —

Dyrbimj my dženja ſnadž teź je ſwojim miſionistik džełom tak doľko cšafacz, doniž pohanjio ģami k nam nje-přichindu a je ſwojim praſčenjom wo naſhe durje nje-kaſaju: ģdže je tón nowonarodženy kral tyč židow? Dha njebydujmo daloto do přebda přichijit. Nē, tamni mudri čžeďža naž teź na naichu přichijitkmoſeć, kotruz přčezjio pohanan mamj, poľaſacz, doľež na nich wutrobnę žadanje pohaniſkij wutrobwo so Sbožniku widiſimj. Přčetož wſchudjow, teź pola najnižichju a najdžiwičichju, ſo hiščeje ſčřicizka wery do nekajſeho Boha žehji; jenož to njewjebja, ſo je Wóh luboſeć, ſo je wſchekomžny ſtworiceľ njebežow a jemje teź jich luby Wóćez, kotrehož lubę džeći ju. E wjeľha hu f bojoſeću přčed wſchela-ſimi ſtmi buchami čwiłowimi, kotřichž čžeďža wujebnacž a jich hñew wot hebje wotwobročjeć, kotruz teho bla wſchom možno, ģamo čziwojše žijnjenje wopruja. Wy, kiž ģiwetu ſwojeho „Wſichneľſeho pöbla“ čtjtače, wj jaſnajeć jich ģubjenjio. Wam je znate, kak čzornočhoj w Afřizy jateho njepřčezjeła fa wopor ſwojich přčibowoh ſareſaju, abo kak w židieſtj mač; f bojoſeću přčed twelcačnej přčibowowku Kali ſwoje ģamjne džeći do řeti Wauges njeja a ſo f tym wo ſwoje najwjeťche ſbože, wo mačřene ſbože ſjeba. Njeřčijimj ſ teho woľanje jich wutrobow po měře, po žijnjio Wóžj; abo, so bychumj ſ naſchim teľtjom řečejli, to praſčenje: ģdže je tón nowonarodženy kral tyč židow? — Je ſo wulicjio, ſo je hiščeje na 800 milionow, wjeťchi džeľ zyeľho čiłowjſtwa, w puťach pohaniſteje přčiw-ńery. A teź mjes pohanimi je ho tu a tam powjeleč rosnjeľha, ſo we ſwojim čšoň nēdřio přčidnjeć, kiž budze ģlylniſkij hač; wſchędu čiłowjeć, a teź mudrijčji; a tón jim puč do ľeľſkeho kraja poľaje. Tute řeče pak hu teź dopoľamo fa to, kak tež pohanjio na Sbožniku cšafaju. ģaj, kad ľeľbeho wopora f jich woltariſkčrow, ſtuľ ľeľbeho mřaježeho, ľeľba moľbitwa w jich templach je no-woľľedtu, hęž ģlubje hładach, tajke žabanje po węcunym ſbožu a f tym to praſčenje na nař: ģdže je tón nowo- narodženy kral tyč židow?

2. Čšto ſo jim wotmoľwi? Čštož tamni mudri w Jeruſalemje bęhjęcha, wſchad njeje runje jara hwębelaze. Tam wo Jeſuſu ničo njewjebja. Kral Herodařch ho ſtręži; fa žabanja jich wutrobwo won wo ſwojich ģiwętných myľlach žaneho ſoģymjenja nima. Wo Boha a Bože kraleſtvo njebě ģo ženje wjele ſtaraľ. Wón drje wē, ſo je ludo na meſiaģa cšafache; ale dyrbjalo ho to runje nēt dopjeľnieć? To bě tola fa njeho a fa jeho žylu ģiwjbu jara wažne praſčenje. Wón ho boji wo ſwoju

krónu. — A f nim ho ſtręži žylu Jeruſalem. Město teho, ſo bychu ho f žylet wutrobwo wcheliľi, ſo je nēt tón čšah dopjeľnjenu, bojoſeć a ſtręzeľ! Čžeho bla ho boja? Ešnadž budze bórjny wjona mjes nowym a ſtarym kraľom! A jeľi ho niž, dha budž jo wiecej wo knjeſtwwm tuteho nowého kraľa jako Wózi lud ģwojich wſchelaſkij hręchow a ľoďtow, na kotroz bechu ho namučili, woľtajeć dyrbjeć! — Tak tutón lud, w kotruzž bě ho Sbožnik narodžit, tym mudrym f raňeſcheo kraja wo nim wot ģo ģameho ničo wrajič njemjše.

A tola dyrbj jim Herodařch fa Wózi grať ſlužič. Wón, kotrehož ģunej Jeſuſ poďſijřho liſčta řeľaſhe, ma tu teź nēdřio liſčęejeho waidnja. Přčezelne woblieko f teť powjećezi čjni, kotruz čže mudrije fa hebje wuzieć. Přčes pſjwamawęcuných ſo wobňoni, hęje měľ ho ģřtřitřub narodžice. Wēľſchem ho jemu njemje.

Njedyrbjeche nēt žylu Wózi lud je ſwojim kraľom do tamneho měřa ģhwaťacz a ſwojeho meſiaģa wutrobne witoč? Nijejo f teho wchew! Jeno f tym mudrym f raňeſcheo kraja wón wraji: „Čžeňčež tam a praſčęeje ģo wſtęru fa tón džečatomi; a hęž wy jo namaťacz, dha powjećeje mi joňo, ſo byč fa teť přčijřeň a ho f njemu moľit.“ Šsam přčiti heb; pať prjoi, ſo jemu tajke male džećo hiščeje ſčřidožjeć mož njebudze. Sa ſtoňowanie teho ģameho budze wſchad hiščeje čšaģa doľeć, hęž j so ſmęje! —

Tak dyrbj Herodařch, hač; runje je ģřtřitřubowj nje-přčezel, tamnyñ pohanan k temu dopombač; ſo f řeľuſe přchindu; a k temu dyrbjeche tamne Bože ſtowo ſlužič! —

Naſch lud je teť Wózi lud, do kotrehož je Jeſuſ jačžahnyľ. Ale bohujel je teź na tamny Wózi lud w Jeruſalemje jara pobobny. Žich wjeľe ho wo Boha a węcunožej wjaj njeltara. Kať je nim njelube, hęž reč; na ſčęejčjaniſtwo přčidnje, doľeť wſchad potom to praſčenje bliſto lezi: „Čšto je wam řeľuſ?“ Nēkotřizňali ho ſtręži, doľeť na jene dobro čzaje, ſo jeho žne žijnjenje a řadžerjenje žane ſčęejčjaniſke njeje! —

Přčezo bole ho nēt ſčęejčjienjo f pohanimi ľeľtija, hęž j woľwane wulčik přčelčypow na žylu ſwět wupřčelčřtwę, hęž jich ľeľbe do teť najdaľſkeho kraja jeľba. Še wſchelaſimi doľrymi wěamj a počjinamj pať teť ſčřitřeno wězy a njepočjink; tam jačžahny. Tať f džeľa přčelčypzy, kiž hu hebicjini a jeno na ſwój wuzit ſmyľeni, ſo nuľu tamnyñ pohano w žaneje wutrobwo njimaja, ale jich wulſtwa a jim wſchelaſi tuni čzapor, tož ſčřelčřezne bęhjęčęaje pačjerje abo teť palenz fa drohe pjenjeť přčedawaju. ģaj, ģamo je ho ſtao, ſo je fa ģama ľeľb, na kotřež jo jenzelčřzy miſjionarowj wjeľedu, ģwęcęezca wſchelaſkij přčibowow ģow přčidnjeľha, kotřež bechu nje-řwēdomniwi přčelčypzy domah heb; džeľacz ľeľb, so bychuj je wobojim pohanan droho přčedawali. Wējo jich ſčęejčjaniſtwo w jich bęšebžňnym čzijnjenju jačoľnjne myľi. — A tola teť woni dyrbja pohanam fa Wózi grať ſlužič. ģdžj je ho ģalle wobřad mjes žyřum krajom a domiuñ ſawočaj, dha bórjny powjeleč doňdže, ſo ho pohanjio fa Jeſuſom praſčaje. A ſčtož tamni njeľku ſamobli, to ſamžja čzi, kiž Bože ſtowo ſmaja a ľubuja a teħobla nēt tamnyñ pohano f řčeb; w Welšęemje poľajuja. A džaľowano Wózi mamj jich ģiſčęe doľeć, kotruzj je jich ſčęejčjaniſta wera to najdrobotničhe, ſčřtož maja; kotřaz jim jich kraňne prawo pobano, to ſbožne prawo džećj Wožich, kiž we ſwajatej radoſteć a luboſeć f Bohu a f bĳ-

ſchemu ženje njeſpještanu, ſo do ſkuzby poſhanow ſtajecz.
3. Młodri ſ raniſzego kraja czechnjednu do Weſchlehema
a namakachu to dżeczatto ſ Marju, jeho maczerju. Woni
ſu hebi wjeſci, tutón Jeſuſz ayle cżlowjeſtowo Wożi lud
ſczini. Duż ſo ſ njemu modlachu, woczimichu ſwoje ſkazy
a woddarichu jo je ſkotom, ſ wyruchom a ſ maru. Wjeſſeła
wutroba je dżatowna. Tak tu, tak dženſa. Techo dla
wſchde te wſchelate wopory w ſkuzbie ſchſeczjanſteje
lubofce!
Schtóž ma Jeſuſza ja Sbdóznita, njeſteji wjazy w ſkuzbie
jeho njeſpješcelow. Woni czechnjednu po druhim pucžu do
ſwojeho kraja. —

Wſcheczjowo ſchſeczjanſtowo je — woſebje tež w po-
ſlednich lécach — wiele njeſpješcelow poſtanylo. Ale taž
ſo tež Herodaſch ſłobi, Jeſuſz je a woſtanie žyw. A
ſchtóž je jeho namatał, ſchtóž jo po druhim pucžu. Prjedy
jeſhaćnik a poduch, néſt ſprawanu a werny; prjedy njeſpješ-
teje wutroby a njeſpóžczywy, néſt póžczywy a cżyſteje wutroby;
žona prjedy njeſwolniza ſwojeho muža, kotraž móžjeche
wſchedadž abo ſkónzowacz, néſt jeha luba towaſchniza a
pomozniza; džežo prjedy druhdy wuſabžene, néſt woczeh-
njene w bojoſeji a napominanju ſ temu ſnjeſej; wutroba
prjedy ſ bojoſeji pſchod ſlymi duchami cżwilowana, néſt
dżatowna ja Wožu luboſež! To je wuſpéch miſionſkeho
džeſa!

Duż dajeje nam Epitaniusz ſwjecciež a Jeſuſza pytačž!
Njech ſu wſchelate wopokaſta Wozeje luboſeje luboſne
hwjeſdy, kiž naſ ſ njemu wódžo, ſo bychmy prawy Woži
lud byli, tež druhim ſ njemu dopomhali a ſtóncznje
cżahnyli do ſwojeho kraja, do wéczneje dominy!

Hamjeń.

V. w. H.

Po nowym léczje.

Néſt wutroby ſ njebecham, ruzy na ptyh,
Sduž léto ſo nowi, duy hnadione du;
O ſaſtſchomny we duſchí ſalkinczež ſoſ:
Kaich miſchyr je tudy a wola néſt naſ! —

Mý jeha ſmy hwjeđu tu wochladali,
Kiž ſ njemu nam joſni pucž drohowanſti;
Duž dżimy, hej Sbdóznita na ruzy wiačž
A ſfoto a wyruch a maru jom' dočž!

K. A. Fiedlef.

Wéſchrczenje.

Zato Salomo ſwój 72. pſalm na ſwojeho wulkeho potomnika
Skrytuſza hwatache, wéſchrczimych, tał budža wſchitny krałoj
ſo ſ njemu modlicž a wſchitny poſhanjo jemu ſkuzič, dha wſchaf wón
na naſ Sserbow pomyſlił njeje. A tola je ſo jeha wéſchrczenje
nad nami a nad wjele druhimi wulſtimi a maſyni narodobami dawno
dopjelniſto. To nam naſchu nadžiju, ſo ſo ſtóncznje tež cži ſchytńi
ſ Jeſuſkej wobroczje, móžnje ſbeča. Dżiwnje wſchaf ma ſo ſ wobro-
czenjom poſhanow ſ wéje. Nad tymi ludami, kiž ſu hižom ſa
cžoh japoſchotow pomječž wo Skrytuſku ſchſcheli, leži nétko toſta
duchowona nůz, a dnuje ludy, kiž beču pſchod 50 lékami hiſchče
njeſnate, ſwoju wutrobu ſa ſwioty ewangelij wotewrjeja a ſo
pſches njón ſ méréj w Woży wódžiče dawaju. Wóh tež tu po
ſwiojich pucžach ſchodži. Tute pucže ſu brje dżiwne, ſu pał wéčeje
te jeničke prawe; jeno ſo my tež to ſwoje cżinimy. To pał,
ſchtóž ſo nam ſaleži, je to, ſo na poſhanow we ſwiojich dobropro-
ſchenjach ſpominamy, ſo wo ſtufowanju ſwiojich miſionarow wob-
honjujemy a tež ſwoju ruſtu ſa tuto wažne džeło wotewrjamy.

Wóh pał hižom ſwoj ſtuff ham doſonja. Mlancychon hebi ras
ſtaroſje cżinjehje, ſo ſo ſnano njeſpješcelam mladoje ewangeliſteje
zrytwje poradž, ju jaſo wutpucž. A teho dla ſe ſradny. Sduž
jeho Luther teho dla hwarijeche a wón ſo famolwjejeche a rjetny,
ſo wſchaf hebi ſwoje dla ſtaroſcow nječżini, ale teje wulkeje wéžy
Wozeje dla, Luther wotmolwi: „Wola mje je to runje nawopał:
dla Wozeje wéžy ſo ja njeſtawam; ta je ſama jeha a wón je
hižom, pał ſ nami, pał pſcheczjowo nam, ſ dohycžu dopomha. Wo
to pał ſo ſtawam, ſo bych ſo Wožu dowérik, a ſo ſo pſches njewéru
njeboch jeha njechódnego ječżini.“

Tak cżemy tež my wſchu ſwoju nadžiju na Woža ſtajecž:
Wón we ſwiojim cžahu wſchdech poſhanow pod ſwój poſtyčki ki
ſhromadž.

Miſionſki khérluſch.

Kiž ſy ho ſwékei ſjewit
A njebechom ho wſchaf,
So by naſ domoſchewit,
Ssam cžeſte brémjo wſchaf,
Ty ſy na ſchizju noſhit
Sytł, ramp, harbu, ſmécž
A ſwojoh' Wóžta proſhił:
Sim wodaž tutón hrédž!

So bychmy Woze džečži,
A cżlowſte džečo ty
A hwarijeche na ſwéčži
Dom Wozeč' ſwiatnižy,
S polnozy a wot ranja,
Wot poſtnja, wječžora
Słóh' Wožoh' pomoſtanja
Néſt hočži dowita.

A pſcheproſchena cżjódba
We ſnaſnym ſtraččenju
Néſt pſchitńđe je wſchoh' luda
Na cžeſnu hočžinu.
Kiž njeſchſchachu ženje
Wo ſbožu ſakuba,
We Jeſuſowym mjenje
Džerſ' Wozu wopruja.

Cži ſchudži podtóczeni
Se ſtóncznych krajinow
Du nétko ſtowarſcheni
Do twojich ſtadleſchow,
A tam, hbež ſmy nweja,
Sdžež wéčny hnež a lóh,
Sso wrota wotewrjeja
A Woži ſtónczny hród.

ſaj, tehdy ſwóž ſnježi
A mэр ja lubo a kraj,
Sduž wſchitno, ſtaju, leži
Cži tu pod noſomaj.
Dóhž po wſchém ſeiſſim kraju
Pob ſchizjom twoji ſu
A tam we twojim raju
Cži ſywalbu ſpewaju.

D hladaž, krałow wjele
A narod cżémnoſeje
Wo twoje ſwétko ſečje

A jara lačný je.
Tež čí hu sapřikani
Do twojej' wutrobny,
Tež čí hu powofani
Do wěcznej' křwatizny.

Budž hwěto! praj; njedž buje
Tvoj wobydž s budžazy,
Dónž zyla semja čzujc,
So, knježe, blisfo by;
So pšibohojjo panu
A putu poňanow,
Kiz jako dječzi čzahnou
Do twojich' pšiwitwofow.

Mj profymy, ty dawafsch;
Schtož blisfich, dopielnič;
Mj křapamy, ty itawafsch
A durje wotewiřich.
Njedž twoje hlowno bęzi
A dohwywa wěřčón kraj,
Njedž twoja lubofč křuzęzi!
Nam, Jesu, hwěto dai!

Bo A. Knapije Jan Waktaf.

Poslednja czeřeř.

Wón bě dobry hojpowad, rónny čłowjek a hwěrný dźeřaczęř byt. Tak dołho hač lőzdy dęři swoju mřbu dostawafsch, njedę jeho domjazym; na ničim powrachowafko. Wiele bble hwědčęřsch wřcho w domje, domjoja nadoba, drafca a čzrije a wřčón wřčędnj křlęb wo tym, so tu žaneje nulu njęje. Na to bęchu lęta pšichęřsch, hđžę jemu dęřto čęřto padafsch. Tola pak teho ničtř hęřchbu njemęjeřsch, a wón ham tež na ničo štoržit njębo; duž ho ras hwęřny, a thorořč jęho na dołch a čęřte řhorotožo čzřęny. Š wopřęda bęchu drje tu a tam něřotři dōbri pšęchęřčlo t njemu pohladčę pšichęřči a jęho ř tym hwęřęllili; dořelč pak jęho thorořč bęje trajeřsch, duž jęhny po drušim ř nič wuwofa a řhory bę we řwojęř komoręř zyle ham: jęno jęho mandęřkřta jęho hładafsch, doniž tež wona pšři wřčędnym napinanju njęřthori. Tež wřch te w lęřpřich čzabach nalutowane pjenjeř řo po něčim pšętrjebaču, so męjeřsch wboři řhory na pořledku hřichęřje nulu čęřępicę, a řkončnje bę wumwręj.

„Derie, so njęje blęje čęřępicę trjebal“, ludžo męnjachu, a drušj řo dźiwachu, so je do zyla tak dołho žiwj byt. A po řhody dnjadč řu wřchitzy pšichęřili, jęmu pořlednju czeřęř wopofřafč.

Ša řafschęřom dęčhu wřchitzy čti towarřčojjo, řiz bęchu ř nim hromadęř pola teho hameho křija dęřčoli, lőzdy we řwojęř čzornej řukni; a nimi řtupadju řich žony, nimale řčōda ř řjanyj drowim węřęřom. „Njane řhowanje“, řabj nje řtara žōnřta rjęny. Ša pak řam pšři hębi prajadč: „Šdy budžęřsch řo jęno mařj dęřit tych pjenęř, řiz bęchu pšęwōdčęřjo zyle njętrjebawřchi řa tute křařne węřzy wubali, na to naložit, řo budžęřsch řo řhorem něřčto řa wřčęnyjanje řupiko, a řhō budžęřju čęř pšęwōdčęřjo, řiz bęchu něřto zyle popořđnje na pšęwōdčęřnje wōřili, prjedy po řjadu lőzdy na křōtku minutu pola řhoreho řajtupili a jęho je řwojim wopyptom a ř křōtkim řhōwčęřkom potrořčtowali, řal njęle lępje budžęřte to řa řhoreho byto!“

Tole je powadł, řiz řo w lőzdy wōřadje lőzde lęto hwęřęřchō řtawo. Duž njęčzafaj, doniž mařch řwojęmu řnatemu pořlednju

čęřęřč wopofřafč, wopofřaj jęmu lubofč, řa dołho hač je žiwj, a myřli hębi pšęchęř, řo mōže ta lubofč, řiz wón dženřa wot tebję řhoni, hřikom řa pořlednja lubofč byč, řiz jęmu wopofřafčęř. Tym, řiz blęřęřchemu jęno na pšęwōdčęřnje du, nařch Šbđžnit njębo njęřlubi, ale tym, řiz řu te řhorym hładafč řhōžili. (Mat. 25, 31—46.)

Šchto najwjazny rybow naloži.

W „Šęrbřęř Rowinje“ něhdy se řęřbřęře wřy čzřtamny, řo bęchu tam pabudřhi řatowę řačęnje pšęchęřčoli, wadu wot-pušęřčili a ř hata na řo přtrowow wuložili. A to bę řo řamo njędęřlu rano řtawo. — Tajiř rybat je řty njępřęchęřel tež. Wōn wřčędnje na rybotojenje řhōžři, wōřębję pak njędęřlu wjęčřor. Te ryby, řa řotryniž tōn dęř, řu čłowřte duřsch. Pšři tym wōn runje řa čzini, řaž řorjęřčach napomnjeni pabudřchi, řo wōřt męnič, řo je hębi wōn to wot ničj wōřřlabař abo woni wot njęho. Naj-prjedy řačęnja wōřřtroni; wōn mjenujzy řiřęřčęřjanřte dobre wafchņja, řęmřřřřřhōwđęnje, pafęřęřęřęwanje atd. wōřřtroni. Šsu řele řačęnja pšęchęřčolane abo řwotnořčōne, dņa woda řiřęřčęřjan-řřęje węřy do Wōba řęma wotbędnje, a je řo to řtawo, řu ludžo bęje wřčęje męřy, řo řo wjōzy ani wōřaradž ani čęřčafč njęmōža, řhōž řty njępřęchęřel řa nimi pšchjama, řo by řich řōbu wřaf a do hęle čzřęny. Řaf řu řo tola te ruby řam njęřatę, řhōž bę wōba wotpuřęřčęna a pabudřchi řa nimi hřabadžu! Pōmřawo pak řim to ničjo njęje. Tak tež čłowjęřte, řo je węřa prjęč, wřčōn jęho řhřřt a wřčō řařofęřenje ničjo njępomňja; řuřa řęřo njęřřęřčęřla jęho tola wopadnje.

Šchtož ma teho dla ryby w řačęř, njedž hębi řwoję řačęnje řa řęřbu hęřęř! Řiřęřčęřjan pak njedž hřřčęřje bōle na to řtawo, řo hřchju řo jęmu řtare dobre řiřęřčęřjanřte wafchņja, řęmřřřřřhōwđęnje atd. wot ničoho njęřafęřte!

Šumjercęř je blisfo!

Muzj bęřchę řas něhđę řonu řrudžit. Nęřt dęřęřchę na řwoję dęřto. Wōn męjęřchę tōn dęřę řawo puřęchęřčęř. Šařo bęřchę řhęřu hřikom wopuřęřčęř, řo hřřčęřę řęs wōřčō a dęřęřchę: „Wři je jara řel; dęřłmoř řo pšęchęřčęni; budž řobjō dōbra!“ Wōna pak řo wotwōbročęři. Potom drje to wōřřarowafsch; pšęřtož wōna męjęřchę jęho woprawmbđ lubo, a ję bęřchę řel, řo bęřchę řo řto-bita a jęmu bęř ludžofęřęřchō řhōwčęřla hřęřčā dafa. Šařo wjęčřor pšichęřčęř, jęho řchęřjo jalo čęřto řařo pšichęřęřchęny. Šchřtom bęřchę jęho řaraję. Nęřto budžęřchę řad řchō wę řchō řa to dafa, řhōž jęho njębudžęřchę řafle puřęřčęřta byta.

Njędęřł řo řęnje w hōřčęřčō a řwadęř wot teho, řotřęřož mařch lubo. Čzřř jeje pšęřd bęřęřęřom řōņ, řumjercęř je blisfo. Wōřřtrōn tu mařu pšęřčōru — row je jęno řwōčel njęř tobu a njęř řumjercęřu. Čzřřęř hřwōj dom hřydom dom męřo. „Wudž na męjęřę dōbřę řwojęmu pšęchęřčęřniřęř, dořelč ty hřřčęřę ř nim na puřču řy“. (Mat. 25.)

„Pōmhaj Wōh“ njęje jęnož pola řnjęřow duchownych, ale tež we wřčęřch pšęchęř dawařnjach „Šęrb. Rowin“ na wřřach a w Wudęřřhņnję dořčafč. Na řchřtwōřčęř-řęta plačęři wōn 40 pj., jęnotkliwe čzřřřla řo řa 4 pj. pšęchęřawaju.

Sy-li spówał,
Pilnje dótal,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spať méryy
Čerawosć da.

Njech ty spówał,
Swérnje dótal!
Wódsne dny;
Džól pak swjaty,
Duał daty,
Wotpoóń ty.

Z njobjes mana,
Njech éi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřew óe!
F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa ho kóžu hobotu w Esmosterjež knižničisćečeni w Budyšinje a je tam sa šchwórtlětnu pschepłatu 40 vj. dostać.

Njedzela po 3 kraljah. Lut. 2. 41—52.

Kóždy džerži we hwojim cžahu hwoj pohledni kemschihód. Těhdy hědži wón kaž hewat na hwojim zyktoingm městnje a cžuje ho šinano trochu křabšči hač hewat. To pak njewě, so je tón džěł pohledni křóč w hwojej lubej zyktwi. Šdy by to njedžal, o tak wošebje nutnje by runje tutn nježelu na Bože šlowo kěžbowat, tak hnuty by hwoje křerluske janoščaj a tak potornje by pschj spowjedsji hodu spěwał: „Na křudy, hujeny, hřěšny cžlowjet!“ Potom by s družimi hwoj pohledni wóteženach wuspěwał. Ale prjedy hač by Boži dom wopušćěl, by hišće junu posafat, by ho wobročil a by na wołat Boži pohladat, pschěd kotrymž je tak huto hědžal, a na Božu martnu na nim a na to by cžisće šoł a Boha prošyl, so by jeho gnabnje k hěbi wiat.

Kóždy pak tež hwoj přeni kemschihód džerži. Tež ty šy jón cžinik. Lědžěhakti hěje šu ho mjes tym minyle, so cže nježelstwu drahtu wobtečejchu a twojej staršej abo wulkostaršej cže přeni křóč do Božeho doma hodu wšafćatj. Abo hdyž staršejču njemějšče, abo hdyž taj wo Boži dom njerobžěšćatj, bu cži luby towaršć je šuhodstwa s wódžerjom. Ty hišće wěšć, kat cži bē, jako do tuteho wulteho ruma šastupi, jako byrglowy hšóž kaž wiohor pschě zykřej šchumjěšče a wofada ho do jeneho móžneho křerluscha šromadži. Tebi bē, jako budžisće do pschjchobneho šiwěta pohladny.

Derje pak sa kóždeho, kiz je mjes hwojim přenim a pohlednim kemschihódom šiwěny wopytowat Božeho doma byl, kaž je to Žejuš křyřtuš tež byl. Dženšišći tekst nam křyřtušowu přeni křóč do Božeho doma wopisaje.

Pschi tym šložny hwoju nutnosć:

1. Na jeho pučzowanje k Božemu domej.
2. Na jeho pschěbywanje tam.
3. Na jeho dompučž.

1. Jeho pučzowanje k Božemu domej. W cžim wotležanjm Nazareče rofějšče Žejuš, našč Šbóžnič, tuta šilija wot Boha šameho tajta rjana, bēla a cžisła šrafčejena. Wo jeho staršimaj nam šiwate pišmo s teho cžaha ničo njepšcheradži. Wly s njeho njehonimy, hač staj ho dobro měłoj, hač staj ho prózowacž a nušu trabadž dyrbjakoľ abo hač staj w janoženju k nečjemu pschjchšoj. Ženož to jene je ho nam wuthowalo: W onaj křobžěšć taj kóžde lěto do Žerusalema na róčžny cžah. To je wšcho, ale to je tež dofč. S teho džě wěny, so je pschě jeju zlyš dom, pschěje wšće jeju šlowa, myšće, štuki a wošćnja wodyč wěł, kiz do njebjež a k Bohu pokajowate. W onaj bēšćatj je hwojim džěščom wšćebnje duzy po pučžu do njebžesteho Žerusalema. D šložny tón dom, njeh je s marmora twarjenu, abo njeh jón jeno šlowa křyje, hšěž šu domjazy naš žiw! Tam je wěčžne naležce, kotřě žabny křizit njefadžeri.

A jako Žejuš 12 lět šary bu a jako tajki mjes do- rofčejene šlawy Israelshego luda štupi, wšafćatj jeho

staršej jeho na pučž Kobu. D wěšče bē hēbi to Zesub hīžom doho žadač. A tač hušo hačž bychtaj ho staršej na pučž hotowalo a ja pučžowalim hījom pšichmaloj, ja ho wón wěšče prawdač: „Wdžeha džetač? Džy budu ja hōbu cžahnyč?“ Nēto stupa wjehelj s nimaj.

D bjet, kač tamnaj, tež ty hwoje džečji hōč w Bohu; bjet je hōbu, hdyž ho t Bohu mōblisč, so ho i nima a ja nje mōblisč, bjet je hōbu, hdyž Wože hlowo cžitajš, so je Wože hlowo rolymčž narowčisč, abo bjet je tež hōbu do Wožeho doma. Wone hēbi tola runje do njeho tal jara žadaju. Hdyž ho w nich rojom wurimwa a ho cže prawdžej: Sčto je sady mōwčel? Sčto hōwēdy na njebu pučžej kač wozny? Džje je džeč isof, jako hū jeho w tačdžju wotnješči? njerohymisč, so cže s tym twoje džečji prawdža: bjet naž tola hōbu do Wožeho doma, so bēdny teho sejalni, kiž je hōwē štworik a kiž wjehelj lužji saho t hēbi wola? Ale hdyž widžisč, kač pšeh tobu tečje, a ty hēbi pomylisč, so mōža tež tute twoje kwēti bōry wjadnōč a sahinōč, njeje čži, jako by i nich hlyščal: Bjet naž hōbu do Wožeho doma, so byhny ho tam pšichotowōč dali sa kwēti do njebješko Edena? Abo ty widžisč na jene dobo, kač počinaju wjehelje nad slym mēč a ho t slym towarščtam djerčej. Njehly-ly žyle hlydči, dha čži tole kač hrimanjowj hēč do wudča woła: Nētomž jo a wōb a bjet hwoje džečji hōbu do Wožeho doma, so byhny tam nawulke, po Wožič kalujach hōwōčisč! Njemej ja hnadne tute prošty hwojich džečji!

Tač dha Zesubowaj staršej a jeju hyn do Zerusalema cžahnu. Pučžowarjo byhny do do mjēnisch cžjōdžisčkow štrypali a tajzy t Zerusalemej postupowachu. To bē težny pučž! Selene, we wēšje smachowaje žita jich i bota štworjachu a hušo byhny nimo woznōčž wopomnienitow i israelskich stawijnow pšichisč. Tu bēdže Abraham w israelsku hwoje stany stejō mēč a Woha hameho hōpōdowak, tam bē Jakub hwoje stabla wōst, tu bē Jozua wulke dohnyč čžinik a tam Eliab t ludej rēčal: Nim bē, jako byhny ho čži dawno semerčej wōtojo mjes nič mēcheli a s nimi hōbu cžahnyli. A stōnčnje stupač, wōlmy špewajo, na pošlebnju hōrku, kiž pšeh nima Zerusalem trzejšje. Nēto na njej štejachu. Kač hlyščejšje ho pšeh nima to hwojate mēšjo se hwojim templom a i Davidowim hrodom, kač wupinalče ho nad nim kač wjehelbarba tučel to profecisčje wēščenje: „Wjehel ho jara, ty Zionsta džmōka, hlaj, twōj kral pšichōdže t tebi, pramy a pomoznit!“ A jich wutroba wyšfaje, jako stōnčnje i woliowaje bory dele kročzachu a i wrotami hwojateho mēsta stupaču a tehdy prēni trōčž, jim wšchat njemaju — tōn doho woczakowany kral i nima.

2. Zesubowe pšehbywanje w templu. Sychdom dnjom hwojēden traješje. Tōn cžaj Zesubowaj staršej a jeju hyn pola snatych bydlaču abo bēhny hēbi pšeh mēščanjskimi murjemi stan i placowost stajili. Zyle rpnki tajički stanow kōdže jutry wotōto Zerusalema štejachu. A Zesub? Wōn wuhlada prēni trōčž tōn templ, kotrehōž najhwojēčisčje na njeho a na jeho wēščnje placōžy wopor pokojowajče, wōn widžejče tehdy prēni trōčž mjes tečježyjni sahrodami bohatchy mēščanzanow tu nahu hōrku Golgatha. Wōn je tehdy prēnje jutrowne jehno w Zerusalemej jēdč a hōpōdat je jemu hlyč lamak a šfelich požohowano. Hačž je tehdy hīžom nēščto wo tym wjehal, sčto jemu tole wšcho wēščejšje?

Zato pač bēhny hwojēdenisčte dny dokonjane a wonaj ho dom wrōčisčtaj, wošta to džečjo Zesub

w Zerusalemej a Jozef a jeho mačž to njewjedžejštaj. Wonaj hēbi pač pomylisčtaj, so huadž je mjes towarščtami, a pšichōdžejštaj wo jehno dnja pučž a pytaščaj jeho mjes pšehčezlemi a snajomnyimi. Ale kač dha mōžejštaj hwoje džečjo hlyčič? Wēščtaj wonaj lohtomyhōžeho walčnja? Tajta myšl by žyle wopacžna byta. Hdyž byhny hēbi njemajzy pučžowarjo na dompučž myšliti, byhny ho čži i teho hameho mēsta trčejeli, na wēštym dnju wotpučžowōč. Wšeh mēščanjskimi wrotami byhny ho wot ranja hromōdželi. Tač hušo hačž byhny nētošči w hromōdže byli, byhny ho čžile na pučž pobali, wječor byhny potom čži prēni w jenej a tej hamej wšy na tych pošlebnich cžatali a nasajta byhny wšchitzy hromōdže do dalokeje dominy cžahnyli. Tuž bēščtaj hēbi staršej, jako pšeh wrota pšichōdžejštaj, jara derje myšlīčž mōstoj, so je jeju hyn hīžom prieby wotefchoč a jo jeho wječor wēšče namatataj. Tola tež tam niēb. A nēto ho i wulke staročje do Zerusalema wrōčisčtaj a jeho tam wšchōdže pytaščaj, w hōpōdže, pola snatych, tež wēšče w bliskim Betlehemie — wchudže podaromo. Stōnčnje jeho w templu namalajštaj. Po staročejach a njehōžu — kajte hōje! Hdyž sčto wulke džečjo hlybi, jeno i woczow na nēščto hōdžin, so wječor na šmerčach po štworčzym walčnju hlyčiče domoj njeje, o w wēšče, kajte staročje ho jemu tehdy we wutrobie sbehoju, kač ho najhōrčehōho boji, kač hwoje džečjo hīžom do štoje abo do wōdy padacž wižli! Ale kajte potom to štoje, hdyž jo na jene dobo štwore do štwy štwyč wižli! Hdyž pač nēščto hwoje džečjo na štych towarščow, do hōrčow a šlōčow hlybi, dha je to wjele hōrje. Sčtož do tyč hlyščaj, tōn jara derje wē, kač ho jemu tehdy mječ pšeh wutrobu drējše. Tola, hdyž jo stōnčnje, a hdy by to poščje, jara poščje, haj halle na hōbnym dnju byto, saho namata, a to w Wožim njehlyškim domje, pola Woha hameho, kajte to napōšlebu hlyčiče šbož!

Wjes tym, so jeho staršej ja nim pytaščaj, bē Zesub w templu. Wōn hēdžejče wōhrēdža mjes wučerjemje, wošluchasče a doprašowajče ho jich. A wšchitzy, kiž na njeho wošluchachu, džwīachu ho jeho rojom a jeho wotmōlwenja. Sčtož ho tu wo tym, „sčtož bē jeho Wōta“, rēčejše a wučejše, to jeho ta jimošje, so pšči tym nana a mačž, dompučž a domijnu sabu. Tu bu jemu wēšje, so ma hlyčiče druheho nana, kotremuž bōle pšichlyšejše, hačž Jozefje. Tu jehdže w nim, kač nowa hōwēba, to pōnacžje, so je nēščto wjožy hačž Jozefowj hyn, so je hyn Woži a wumōžnit hwieta. A tehdla, jako jeho mačž t njemu porokuj džešje: Wōj hyn, cžehōdla hū namaj tač čžinik, hlaj, twōj nan a ja hōwōj čže s tyčdnej bolōčju pytačoj? dha ho wēšje na Zesuba hladašče, jako by i žyle druheho, wšchōžehō hwieta pšichōč, a wōn wotmōlwi: Sčto je, jo štaj mje pytačoj, njewēštaj, so ja byčž mam w tym, sčtož mojeho Wōta je? To je to prēnje nam wutrowane hlowo i šhrystuhoweho rta. Na wullich mužajž hwoje namatamy, jo jich prēnje hlowo jich poščdžiče žyle žiwjenje wotkryje. Wōla šhrystuhwa bēdže tež tač. S jeho poščdžičehō žylchō žiwjenja, i jeho trachnyč hlowow a ponizehō hōbnjena hlyščisč pšehō saho to hlowo kšinczej: Niēdēštaj wōj, jo ja byčž mam w tym, sčtož mojeho Wōta je? A jako na poščlebu Marja pob jeho kšyžjom platašče a jako Zesub i jeju woczow saho to tyčdne praščenje cžitajče: Cžehōdla hū

Womhaj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Srowja će
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Luboś ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf měrny
Čerastwoś da.

Njech ty spěwał,
Swěrnje džěłat
Wěčne dny;
Džeń pak swjatj,
Duśi datj,
Wotpoń ty.

Z njeboś mana,
Njech ći khmana
Ziwnoś je;
Žiwa woda,
Kiś Bóh poda,
Wotkřeš će!

Šerbske njedźelske lopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez kúbičičkšćerjni w Budysčinjce a je tam fa schwortětnu pschěpłatu 40 pj. doštač.

Njedźela Septnagesima.

Mat. 20. 1—16.

Pšchirunanje wo džělačerjach we winizj wošbeje rafsje na Wožu hnadu potaje, pschetož tuta hnada — taf nafš tole pšchirunanje wuči — tuta hnada Woža jeničžy je, kotraž čłowjeka k džělu we winizj, to je k džělu w Wožim kralesťwje powoła; tuta hnada pak tež je, kotraž jemu móž k tutemu džělu spozčji; tuta hnada pak tež šwěrny m džělačerjam msdu wudžěłuje. Haj, se šwojom džěłom w Wožim kralesťwje šmy žyłe na Wožu hnadu wofafani, pschetož:

1. hnada je, kotraž nafš powoła k tutemu džělu,
2. hnada je, kotraž nam móž spozčji pšchi tutym džěle,
3. hnada je, kotraž nam msdu dawa fa tute džělo.

1. Winiza, wo kotrejž šo w našchim pšchirunanju rěči, je Wože kralesťwo, hospodať je tón knjes, džělačerjo šmy my abo dyrbełi s najmjeniša wškitžy byčž, niz jeno předarjo a wučerjo, ale kóždu kščełčan bjes rošdžěla stawa abo powofanja je džělačer w Wožim kralesťwje. Kóždu kščełčan, kž hiščeže njje do džěla Wožeho kralesťwa stupa, je po našchim pšchirunanju tajti, kž hiščeže prošny steji na torhołčěju. Pšchetož fa Wože kralesťwo šmy štworjeni, k džělu, k šwiatemu a šbóžnemu šobu- džěłanju fa wotpošłady jeho kralesťwa šmy wot naščeje šwiateje kščełčenizy šem postajeni. Zehodla, hdy by ty

šchłó wě taf mjele džěłal w počje šwojeho wobličja wot ranja hačž do wječora, hdy by ty pak pšchi šwojim džěłanju, čzinjenju a přezomanju njemel Woža a jeho šwjata wolu, ale hdy by ty mel šwój wužitk, šwoje čjažne berje- hieže we wocjomaj, dža by ty był prošnothodžer w Wožej winizj a fa Wože kralesťwo njewužitny wotročž.

Wož tón knjes pak čže džělačerjom měžž do šwojeje winizj, niz něhđe šwoje bla, pschetož wón naščejo džěla njepotrjeba, ale našče bla, šo njebychmy šnutakomnje hlódni a lačjni byli a tradałi, ale pod tym džěłom šo pošyluši na šwojim šnutakomnym čłowjeku a taf tež tu hižom něšchto woptali wo tej šbóžnosći, s kotrejž wón šwěrne džělo we šwojej kšajbje mytuje. Zehodla wón kaž šhospodať w našchim pšchirunanju wotkšobži a wškitički powoła, šotrykžž na torhołčěju prošnydž stejona namafa: poježe do mojeje winizj, šastupčež do šwiateho a šbóžneho džěla w mojim kralesťwje! Šo wón to čjni, šo nafš taf lubo- šćejwje a pschěčelniwje k tutemu džělu powoła, to je jeničžy štuť jeho hnady. Njebu-li nafš powołať, njebu nafš šašo a šašo taf móšnje wabiť, dža bychmy hiščeje wšchitžy prošni na torhołčěju stejeli a bychmy tradačž dyrbełi. Knjesowe šłowo: „wy mje njesježe wušwolili, ale ja šym waš wušwolil a postajil, šo byščeže tam šchłi a pšob pšchi- njekšči“, tu w polnej měrje pšačji.

A taf njepřozniwje je tola tón njebjełi šhospodať w tutej šwojej hnadže a dobročje! Wobhadaj nušž do naščejo šćenja! Šižom rano šaše, taf tu pšchichmy, „se šwitanjom“ wón džěšče džělačerjom naječž na šwoju

winizu. Tak je wón tež naš na ranju našćich džěczozych lět powolał a pšěs Bjuatj kšćinjenzu do swojeje winizy šabjil, so bychmy tam šćli a plód pšćinjjeſki. A ſašo džěſhe wón woſoło ſtřejeje ſchtundy — to běſhe ja naſ w časju naſheje młodobćeje, jaſo młodobenzow a młode bołzy je naſ powolał, so bychmy ho roſhubjžili — a ſašo wón wuindže woſoło ſtřejeje a džewjateje ſchtundy a čzinjeſhe teborunja — to běſhe ja naſ tón čas, hdyž ſmy jaſo wotroſeženi, jaſo mužojo abo jaſo žony pod ſtaroježeni a niſami na ſejiſhego žiwjenja do ſtraſha pšćinjſki, so bychmy na njejeſhe powołanje ſabyli — a woſoło jědnateje ſchtundy džěſhe wón won — hai, tej k tym biſheje pšćinſkahaža, kiž ſu ſtari a ſteja ta-rjez džjom k jemej wchym w rowje, a ſteja biſheje prěidni. Glaj, kaž njeprěznimwa je ta luboſej a dokročežiwocej a hnada naſhego Woſa! Wón je naſ wchytitiſki pytał, wón je nam wchytitim we wſchelaſkiſki čzas a we wſchelaſkiſki woſtejnjoſćach naſhego žiwjenja niſam jedyň króč, ale pšěgo a pšěgo jaſo a pšěgo nutrniſhego pšćinwołał: ſchto ſtejiſh taſ dołho prěidny? džji ručje do mojeje winizy a džěſaj w njei, taſ dołho hačej ja ta tebe džem, nóz pšćinidže, w kotrež ničto džělačej njemóže, ſchto wě taſ bórly.

2. Kaž je to waſ hnada, kotraž naſ powola k tutemu džělu w Knjeſowej winizy, taſ je tež hnada, kotraž nam móž ſpožći pšći tutym džěle. Džělačej, ſtutkowacej a ho prězowocej we ſwojim ſejiſkim powołanju — to ſamože kóždy čłowjek je ſwojimi i pšćinrodženja jemu ſpožćenymi mozami čěła a duſhe. Ale taſ we ſwojim ſejiſtim powołanju džělačej, ſo pšći tym na njejeſhe powołanje njeſapomniſki, pšći dopjelnjenju ſejiſhego powołanja njejeſhe powołanje uwopotacej, ſwoje ſejiſte powołanje, njeh je tajtje čže, doſonjecej w poſluſchawoſći pšćecziwo Woſu a jeho ſwjatej woli, k jeho čělezi, k lěpſchemu bližičhego, k poſwjeczenju ſwojeje wutroby a ſwojejo žiwjenja — to jeničzy rěka: džělačej we winizy teho Knjeſa. K temu paſ žadyn čłowjek ſhmany njeje je ſwojeje haſhneje mozy, k temu je nam wchytitim, ſtarſchim pšći wočěhujenju, džělezi, predbarjam a wučerjam pšći Woſu ſpodobnym dopjelnjenju ſwojejo powołanja, wučerjam a njemuczenym, ſa-ſtojnikam a džělatwym ludjom, kralej na trónje a jeho najnižchemu pobbanej, ta hnada trebna, kotraž nam móž ſpožći pšći tutym džěle, ta hnada teho, kiž rjeknje: „bieſe mnje ničjo njemawdžeče“ a: „daj ſebi doleč byčej w mojej hnadže, pšćetoz moja móž je w ſlabuſch mózma.“ Čaj, ta móž pšći tutym džěle we winizy teho Knjeſa, w Wožim kraleſtwje ja a Wože kraleſtwa ja naſ a ja družich, tuta móž je dar Wožeje hnady. A runje taſ tež

3. hnada je, kotraž nam mſdu dawda ja tuto džělo. Hžjom tu hžwěni džělačerjo we ſlužbe teho Knjeſa neſchto ſacjutwaju wot teje mſdu, kotraž na nič tam čžata, to je ta ſpotožaja a wobſbožaja wſtoſocej, ſo ho prězujaj, ſwoje jim poručene džělo po Wožej woli a w jeho mozy doſonjerč. Žunu paſ, hdyž budže wſchta wobčěžiwocej a prěza nimo, junu, hdyž ſwjatol pšćinidže, budže tyč, kotij ſu na jeho hłóſ ſhlyželi a do jeho winizy ſaſtupili, i njewurjeknitej hnadu mſtowacej. Tehdy ho tež ſa tym njebudža woprašćecej, hač ſu dołhi abo krótki čžaj w jeho winizy džělaſi, ale jeno ſa tym, hač ſu hžwěni byłi. Čhtóž paſ je hžwěny był w jeho ſlužbie, temu čže wón trónu žiwjenja dač. A taſ budža woſledni přeni a přeni woſledni. Čswijaty japoſchtol Pawol, kiž běſhe najpoſledniſki mjes japoſchtolami a mejeſhe ho ſam ſa najpoſledni-

ſheho niž hžóbneho, ſo by japoſchtol rěkał, je ho tón přeni ſćinil, kiž je wóſſiſchho hačej wchytizy druſy Wožu hnadu ſhwalil a kiž je wjazy džělał, hačej woni wchytizy. A ſtótinik na ſchžizy, woſoło jědnateje ſchtundy powołany, tutón najpoſledniſki bu přeni: pšćetoz jeho je tón Knjeſ ja ſobu wjedł do parabiſa jako přeniſy buſchu, kotruž je ſebi dobył je ſwojeje hórtej ſmjerežny. Woža hnada mſdu poſtaja. Hdyž ſmy w Wožej hnadže živi we wěre, dha mamy mſdu w polnej mēreje a ho wjazy njeprěchamny kaž Pšćir: „ſchto mi ja to budže?“ ale: „mi woſpoſtoſki hnadu, taſ čži to ſaplačzu?“ Pšćetoz tu je wſchitlo hnada: hnada je, ſo i žyla winiza teho Knjeſa je, hnada je, so budžemy powołani k džělu w njei, hnada je, ſo hžwěny w njei džělačej, hnada je, ſo w njei mſdu doſtanjemy. Tehdobla tež pšćewamy:

Pšćes hnadu dyrbiſch ſbóžiwocej doſtačej,
O wěriſch to, ty wutroba?
Kaſ dołho čžeſh dha blěda woſtačej?
Hdyž wěrnó je, ſchtož piſhmo ma,
Dha to tež wěrnó woſtanje:
Pšćes hnadu njebo twoje je.

Samjei.

R. w B.

Dſerž hžwěni!

To je ta prawna luboſej hžwěra,
Kiž ſhryſta twerčje džerčej ho
A ſbóžnu waboſćej i teho čžeta,
So i nim ma Wože kraleſtwa.
Hžwež Wožu ſhžji poſornje
We dračje ſhryſta prawboſce.

A tuta ſhžba hžwědomnwa
Ta hžwěra tež we mačym je,
Hdyž pšćego ſhutinje na to džima,
So Wože wolo njeběmje,
Kiž wibžji kóždu maſtwa
A jnoje wſchitlu njeſhžwěru.

Duž ſwucuj ho tež w mačym, buſchu,
Najmjenſchichy hžěchow hłaboj ho;
Čži poſhuchacej ho hžwěru ſhžba
Tež w mačiztoſćach, kſchěčejano!
Hdyž w mačym hžwěru nawuſtny,
Dha we wuſtkim tež hžwěny ſy.

Hdyž ho ty hžubych hžěchow paſeſch,
So njebo hačju čjinil hje,
A mjenſhe brachi njewotkſhaſeſch,
To hſheče jana hžwěra njei;
Tež ſubočej Woža njeje to,
Kiž jeno Wožu ſwjecej ho.

Čhtóž wſchón ho Wožu poſhwěcujaj
A hžobž jeno i Žejuſom,
Tón wot hēje wſcho ſwotſtoruſje,
Čhtóž plód ma neſtaſ ja hžědom;
Wón we wſchém hłaba ſhryſta čžejčej,
Čže ſwoju buſchu k njeju wječej.

D dušca, pytał tute kwěra,
 Kij ho też w małym wošjowja,
 A i pośluchnošču, žiwěj wěru
 Ščo Wohu daj do hčuzjenja,
 Hač jemu k tebi rjeknje ho:
 Wšči domoj, hweńny wotroččo!

K. A. Fiedlef.

Sawěrnoscj w četpjenju.

Někotryžkuli myšči, hdyž ma čęšto na čęle četpjeć, dha je potom dobry čas nima, hčęž njemōže też druhim wjele wozajy f wužitom a je žohnowanjom byč. Temu pať tat njeje. Wōn mōže też f čęžim četpjenjom druhim rzane, požohnowane suamjo dacz a hiščęže wozajy na fhorotožju mōžny předať sa nich byč. Dajęže hebi wot Drazhžanščeho duchowneho Wlanckmestera w jeho knihach wo tajfe předažy powjebač.

Khrysta Nostu beščę w lęće 1812 jato džowta krawca w Rochsburgu rodzjena. Hač do ščęhñnateho lęta beščę čžka a čęrtwa a by f druhimi wo wjetu bečala. Duž pčęhñdže ste nashymjenje na nju a ju na lętaboščę fhorotožjo potęži. Haj, selto lęť? Niz mjenje hač 62. W lęće 1890 ju tōn Knjes je hweťa fhorotože do hweťa wčęnje čęrtwoščę domoj dowjebže. A tajfe bę to žakōšnje čępjenje, f kotryž beščę domapytane! Wō hčowje do kulť hromadu wščęščę, jo beščęte nošy žyie do hromady switej. Sušto dychbjadu jej male kōstj f čęča wuręčadž. Žyie čęšto beščę došpołnje wošabnošo. K temu pčęhñdže, jo beščę wona, doleť bjes hweđtow, f woprędka gmejnje k wobčęžnoscji a hatle poščęščo bu sa nju pščes dobrych pščęščelow a duchownych dobročęelow lępje starane. Wjele lękarjow fwojow wšchjownoscj nad tym wdohim wědnym čłowšćim džęščom řpyta, ale wšchjlyz dychbjadu wuinačj: „Wōž našča dobyč njemōže“. Duž wona, hčjom węřzaja a fščęřčjjanščy wocęhjnena, čžim dale čžim bōle řwoje dowęřjenje na teho stajęče, kiz rjekny: „Wōdže hem te mi wšchjlyz, kiz wy řpōžni a wobčęženi řęje, ja čžu waš wščęšewic.“ Wona bu rjekowta we węřje, pčęhwinjenju hweťa a mozy f wyřkofęže. Duž nauwuty niz jeno čętwjeć bjes řtorzjenja, ale ho też tyščjwoščęrow řhwalčę. Wona bu f wuščęřku a předařku wěrneho fščęřčjjanščawa ja wščęč, kiz bečhu wokofo njeje, troščętaťka sa řta a tyřbaj, kotřjž podobnje potřęcheni řo njęchadžu do Wōžjch pučęrow pobadž. Čęhčō by řubžbu řta a troščęta pytať, tōn by k tamnej řhrytje řchoť. A hdyž beščę też fhorotože bōle řadny pčęhñdchoť byť, dha by ho řořo f woloženej wutrobu wozajčal. A niz jeno řtije by wona troščętowata, ale też wřnje. Doleť njehy řama přčadž mořta, by řity po řtač do pjera prařta ja řajšč, kiz byčhu řpołojenje f jejneho řta řhřjščęč čžyřl. Ščamo řatbolřjz byčhu řady a troščęta tuteje řwěrneje ewangeliske řščęřčjjanšč, tuteje duřchowpařyřkř na řhorotožju řabali. Žato w lęće 1866 Šramborščy w Rochsburgu a wščęřčjž wot nich njebželu dla wowejřte řkužby řemščj njemōžadžu, dha řo pčři řolořnym řožu tamneje řhrytř natwarjchju, hčęž bečhu řjch řubžo potařali, a niz jeno junřkōž tam dōwđędžu na njej wuřnję, řšto je řmužitořčę a řwěra, ale wjele řwōč a řamo hřščęže dořho po wōjnje řebi f njej wřbadžu. řak njebē jejne řwōjenje w 62lętnę řhorotočji tola řana řadořč, ale prawe řohnowanje — ja nju řamu a ja wščęč, kotřjž ju řmajadžu. řa řebje je wozajy męřa hač někotry, kiz je wščęđnje w řatřymnj wjeřelę řwōm, a řa druhjch je wozajy řtawowata hač tyřbaj tyřbaj, kiz f řwōm a dořtořnořcjem pščes řwōjenje džęja a po řmjercj řčřo wē řak řatřne pomnřl řtaje dořtanu.

Džłaj f dowěru!

Hdyž řakuzkuli rolu mašč,
 Dha njęch ju hweńne wobđęřčadž
 A k řytwjje pčřihřotujęch řtjenje;
 Čęžy dobre řymjo w Wōžim mjenje,
 Wō řkōnjo, beščęž řo njęřtara,
 řo řtawčřnje Wōhu pčęhewořta!

K. A. Fiedlef.

Džakna wěra.

Njęch, o Wōtčę, džak čji damy!
 Wōdych řwōj wot tebie mamy,
 řy řy řořę, wuřow nam.
 Duž řo řymny řakřčjřuja,
 Naščę řpęwy řanořčuja
 ř tebi řorje k njebęřam.

Čłowšće džęčo, pōj a řpęwaj,
 řkwalnow řhřelřly Wōhu džłaj,
 Wōn čęe řwōj, je čji wščo.
 Mašč řo beščęč w řorja nozy,
 Njeboj řo, Wōg dawa mozy,
 řwarjřj jeho řakřawo.

Hdyž wo wřřor poščęřuje,
 Ščamo řemja řhaba, řnuje:
 Šřlobuj k njebju, wutrořa!
 řam čji pola Wōžoj řtrōna
 řtwa dobyčęřfa řtrōna:
 Šbōžny tōn, kiz wěru ma!

K. A. Fiedlef.

Dobra mač.

řtarať řo řa moje džęčř,
 Wōtčę, bjeť je na řebřu,
 Hač řu runje w řęřčjřim hwečřj,
 řola tebi řřuřęju.

řak po řhřelřku řščęřčjjanšč nan a mač řpęwataj. Šo byřčhtaj tola řęžny nan a řęžna mač řak řpęwatoj a řo modlřkoj k temu, kiz je Wōčęž nade wščjřtřim!

Wōkeřje dobra mač je řkōnčj f a dom. řřčęče w řořdnjch dnjach, hdyž řo wlořy dęla a wocřj řakřmřnacz pęčęnu, řo řa nju f wřřořej radořču depomřřšč. řotra je dobra mač?

řřčęch nęchby 200 lętami beščę w męřtadžu řočęřnjzj wōheńny a bořabojanj pčęřęřp žwō. řeho mandęřřta w pobožnoscj a řubojčř f Šbōžnřtej jemu runja řmřřřena, w męřčju řęzeřę a da wščęč tyč wōjoczř hębi řhromadžjč. řa jene došo wona je řkwalow ale řwřatowčřnym řlořom řapowčja: „řube džęčř, ja řym wam wulři pokłab nařromadžta!“ — „Wōže dha?“ ju najřtarařča džowta pčęřetowch. — „řy řōn w mojej řblřj namaratčę“, wona wotmotwř, a f řym řo wuřdycha. Węčřj řo řejnym wotřalenju po mačřem řblřj džęčhu a na wjele męřtnach řyie je řřamřam pčęhemačřanu namaratčhu. řobořna mač, řwěrna čřřatka Wōžeřo řkōna, kiz řwōjeho runječja njemęřęščę, beščę řo řak řwěrneje řa řwoje džęčř modlřta, a jejne řřlyř bečhu na wščęč tyč męřtnach, na řotřęřj bečę f tym řnjęřom řęčřala, wřdomne řęřby řawořtajta. řate řona beščę mač wulřęwo mřřionara řartroma řęęęřaballa.

řřčęče jumu! řotra je dobra mač? řa hřščęče řtę,

Kiž jeno sa swoje džekzi tolymi waricz, hnanu dobre waricz, abo sčičež a ptačaz, ptačaz a rječičež wot rano saba hač wječor wpołže. Ta hiščeže niž. Kiž ja swoje džekzi jeno džela, ale kiž ja nje tež pšena. Za, kiž ho swojich džekzi dla nad bibliju i Wbohom bėdži a jim na smjertnym ložu bibliju jako najdrowotnišči polkad sa-wostlaji — ta je dobra mač. Sby budžiše wškitu ja swojich hynow a swoje džekzi činiła a pał ho niž ja nje njemobilna. je i Ebožnikaj nje-potajowala, dha budžiše to najlěpiše nječiniła. Čzechodla ho teko džekzi nje-poradži. To leži niž jeno na nanadž, ale wjele bóle na mačerjad. Čzechodla ho wjele mačerjam nje-radži, je swojimi džekzimi ničto dozpicz, hač runje husto a wjele swarja, hstajaja, na nje wotaja a do nič pėduja? Haj, tole runje je: Wone drje i džekzi reča, drje tež i nimi wo Woby poročja, ale i tym knjelom wo džekzich njerčja. Staršči, mačerje, molčje ho ja džekzi!

K.

Nětko mam domisnu.

My bėchny wěšitajny puč na tomu mēli. Dweju mužow bėchu žolny i sčōže wotprawite a lōžiny sčubn bė ho nalemil. Duž ho wjelečachny, so bė brjoh nadbala widžez a lōžiny bėchu tež potni rabočje, so hmežba na hynulu saho do dominy. Jeno jebn bė na lōžji, stary brodajy Safulu, na lotnyh bė widžez, so žaneho tajšeho wješela nima. Dolež bėch na dožim pučzu čajščichy i jim rečaz, ho jecho nětko woprašadž, čjeho bla je runje hamuliti tajki sčubny. „Haj, moji towarščjo,“ tak mi wot-molwi, „maja samyžt, ho wješelič, pšchetož woni wješja, hđže maja swoj dom a sčto tam na nič čfata. Za pał žaneje domisny nimam a na mnje nihbže ničto njewočajaju.“

„Wboji Safulje,“ ho jecho woprašadž, „i wotkal dha teže, hđže teže rođženy?“

„Moja domisna,“ tak na to džekše, „je morjo, a rođženy hyn na lōžji. Pwonejali su mi, so je moja mač na pučzu i mojemu nanaj do Wntrastisje byla a bōryh po mojim naradž na lōžji wumrjela a so ju jeine čježo do mōrleje hčubiny pučšičili. W teb-domisnich čjahu ho hiščeže tak jara sa wopřimami njeprašadžaju a moje bėchu ho wlyče teho na lōžji spakite. Duž su mje do hynotownje tyll i hđž bėch trochu wotrošl, ja lōžnika sčiniłi. Nětko hžjom na wjše 40 lēt po wobže jėdžu, swoju domisnu pał pšchego hiščeže namatł nješhym. Tak husto hač ho moji towarščjo na hwoj dom wješela, je mi pšchego, jato by mi wōtry kof do wutroby tajč.“

Za jemu ruku dač a dolež bėchny ho hžjom do pšičilawa dowjeli a žaneho čjaha k dalschim rečam wjazy njebē, jemu Wowy Testament barich a ho i nim rozšhynowadž.

Nėhbže lēto wpołžičho ho saho na tej saměnej lōžji wješech. S wopredla žebi na tamedo Safula wjazy njemyljad. Duzy po pučzu pał mi tola do myšli pšidnēže, ho woprašadž, hač je wón hiščeže na tež lōžji. „Haj,“ mi wotmolwiču, „wón tu hiščeže je, teži pał deladž hčory w lazareža a lēkač praži, so budje i nim hnanu hiščeže dženska wšcho.“ Duž džech k njemu dele, jecho woprašadž. Tam jecho čježo hčoreho namatł. Wón bē na sahorjenje pluzow sčorik i i wulkiti boločžemi ja dychom ložeje. Něčez wjele njemōželše. Na jecho wobliczu pał, kiž bē pječehy pšchego tajke stuchče a pōhymurjene bylo, ho drjeajezje slate pobobne, bē potaj a mēr wupščirjenu, kož by prawje šožowny był. Na mēlčje nje špōna.

„Safulje,“ tak k njemu počadž, „tał dha ho wón bē?“

„Sō indje džakaju, jara derje.“

„Ale wy teže tola hčory a mačje wjele boločžow?“

„To wščaj je wěčno, tola pał ho mi derje dže, ja wjazy bjes dominy nješhym.“

„To dha je rjenje, Safulje, so teže na požledu hčoniti, hđže je walyč dom. Sšu dha ho walyče pišma saho namatłe?“

„Haj,“ wón wotmolwi, „tu wone su;“ a s tym wučježe spōby swojeho wōdčježa Wowy Testament a džekše: „Luta kniha, lotraž mi darčejščje, je mi moju domisnu saho da. Nětko halle wēm, hđže hčulcham, hđže mōj Wōž budi, a swojeho Ebožnika Žesluka tež inaju. Wōry bdu pšči nim.“

Za hyn ho na to hiščeže i nim mobil a wón je potom hmetom a ščowny domoj jšof.

Čwoje herbstno.

Něstaji rečnik mējelše herbst a wulke jawostajestwo ptyčaz a dwerčejše teho bla w hčowah atadž a žetwotniščy knižach wjele čitaz a hčedžiči. To bu jemu džej a bóle wostudlišče. Naš pał ho pšči tym pytanju dohłada, ho wšchite pišma na njeho wotajaju, tał ho mož wón hnanu žam tōn herba bōž. Na jene dobo bē nětko wšaga wostudlōčez ptyčaz a wón džekłaje džej a wōž, so by swojeho namreča wēty był.

Kunje tał ho wētowemuzičli hčedžičajanej dže. Jemu ho wotstadi, w bibliji čitaz, a hđž jemu stara mač kafa, so by jej njedželu popowidny predwomaje wučital, rad jenu abo dwē stronje pšchelstaji, so by šterje a lēpije hač na hōž dohnał; duž pał ras ja tym pšchidže, so je w bibliji drohi polkad ja jecho dušču a wēčnje herbstno namatł. Wot teho čfata ho wjazy njewot-wlataje, Wōže słowo do ruzi bradž, ale čjaja w bibliji, špōwščichy a pōbawnych lojjenach, wjelež mōže. A to jemu čježo njeje a bjes ploda tež njewostawa. To herbstno ho we swojim čjahu potne wuprašči.

Domjazja staroč.

Sašo a sašo ho stōžji, so njeje dolež ewangeliščy duchownych. Njemōže ho to polpšchowadž? Naš jeno čjiko „Ratolšeho Pōžla“ mjena katoliščy ščudnowožach na univerzitych a na gymnaziju w Prahy sapišowalše, jich ličba bēže 6 študentow a 18 gym-nastow. Njehy ho tež wot pōbēdnichy něfory na družje po-wokanje poda, dha je jich tola tał mjete, so maju niž jeno wšchite herbste katolše fary herbščichy duchownych, ale tež wulki džel němščich (w Sackte). Rakti wuinam ma to ja žetwotnu a narobnu nabož-nōšč, wōbježe teja sa herbše pšimownstwo, to lōždy widži. Čzechod-že je pola naš hinal? Zy prajšič, ho maja woni swoj seminar w Prahy a študowanje je ja nič tunje. To drje je wěčno. Ale wēše je tež, so ju hwanje džiji potojza ewangeliščy starščichy swojim hynam dali na gymnazij hčodžič i tym wotpošłabanjom, so bychu woni na duchownitwo študowali. A nětko je jich tał malo. Sčto nam to pomča, hđž w Dražđanadž herbščiferendar hčodži abo w Wiplu herbščifer lēkač abo w Stražbowadž herbščifer mathematičus a woni ho k swojaj narobnōčej njemajaja, doma pał je njedostak na herbščichy fararadž. Wjazy sahorjenja ja našču ewangelišč wērū a jeje hčuzowōčje na hčwēče, wozaja luboščje k herbščej narob-nōčej, dha budže tež pola naš wjele lēpije. A potom tōn seminar! Njehy šhromadny mozam ewangeliščy duchownych mōžno byto, to šjadowadž, sčtož staj dwa i katolstaj w Prahy činiłoj? A to čjim bóle, dolež njerjebamy wustaw sa 30 hčowan-žow, ale sa 15—20 by hžjom došabalo a tež jenož ja gymnastow. Sby by lōždy herbščy duchowny k temu 1000 jyr. dał, dha by to dobrzy sapočatł był a lud by tež pšchidawal. S tym by ja wjše čjahu ja to štarane byto, so bychu herbščy duchowni potnje došahali.

Sy-li spěwał,
Pělnje džěłal,
Strowja će
Swědby statok
A twój swjatosok
Zradny je

Za staw sprócy
Napój móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spaf měrny
Čerstwoś da.

Njoch ty spěwał,
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpośd ty.

Z njehes mans,
Njoch či khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiš Bóh poda,
Wokřew će! f.

Šerbske njedzelske lopjeno.

Wubawa šo lóžbu šobotu w Šsmolerjez knižicizšćetni w Budyšćinje a je tam ša šćiwórtćetnu pšchedplatu 40 wj. došćać.

Sexagesima.

Ent. 8, 4—15.

Šćhto je móžnišće a i dobom tež njemóžnišće, džěłli šćlowo našćeho jaišća, džěłli rečz najšćih hubow? Šćslowo — tak kniežomne je, hušćo jeno hólj šćnt! Na družim bołu jašo pak, tak wulka a wožna móž, kotraž je nam se šćlowom data! Šćslowo, w prawym čěšću šćrečane, móže džěłki pramy puč pološćaj; tajće šćlowo móže pak tež wutrobu šćranicž taj jědóšćy šćip, šo šćo pšćes to šćrawi a šćlónćnje wukřawí. Tajće šćlowo móže pak tež njehješa do wutroby pšćinješć, džěłž je wukřěčane šć wutroby polneje lubošće. Šćaj woprawdže, čćlowjetow šćlowo je móžna wěž, je šćwět šćibaza móž. Dyrbjalo to hinal byčć šć Bóžim šćlowom, kotřez je tón kniež t nam rečćal pšćes přietow a japosććowol a pšćebe wšćem pšćes šćwojeho šćyna, w kotřymž šćo to šćlowo čćelo šćezini? Njeje tuto šćlowo Bóže šćlubina bójšćleho bohatńwa, kotřehož šćlubošćešć ničćto wuměričć, pošćlebniza poknošće bójšćeje šćnady, kotřuz ničćto wupróšćničć njemóže; wucěšććazy wohěšć na wšćitku njecěšćošć a tak njebjěšća roša šć trošććapotrěbnu džěšću; na woběmaj bošćomaj wótry njecž a hojazy bašćam; hamor, kiž šćta rošćije a šć dobom šćpóžńwna móž, kotřuz šćamjet wíny wosćěhńje wot durćow wutroby; wudremu šćubžć, kotřuz wucěšćpacž, bohatěmu pošćlad, kotřehož parowacž njemóže; žćwým šćwěza, kotřuz jim šćwěčći na jich pučćach, mřečajom ki, na kotřuz móža šćo šćepřecazž pšći šćhobjenju pšćes čćemny došć šćnjercze. —

Šćaj, tajće bohatńwo je Bóže šćlowo! A tuto bohatńwo je šća našće wutroby. Bóže šćlowo a čćlowišća wutroba hromadže šćušćatej; wobej šćej na šćo pološćanej, kaž pćacž na hwoje hwešćo, kaž róz na šćlónćnu pruhju, kaž šćymjo na rolu. To nam tón kniež w pšćirunanju našćeho šćesta pošćaje. To šćo wukřadowacž njetrjeba. Tón kniež šćam je jo wukřadowac. Šćo byčćmy šćo žćami wobhóuili, t temu je nam date. To njeh kóžby čćini, kiž to čćita, džěłž šćo prašća: tak šćwoja wutroba t Bóžemu šćlowu šćej? Dže Bóže šćlowo tibi 1. na wutrobu? 2. t wutrobje? 3. do wutroby? abo 4. pšćes wutrobu?

1. Tajćih, kotřymž Bóže šćlowo jeno šćwotkownje blišćo šćtupi, tón kniež w 5. a 12. šććučćazy wopřa. Šćo tajćim tež tujm wutrobam šćymjo Bóžeho šćlowa njepobračuje. Kaž hujet temu šćadžewacž njemóže, šćo pšći rošćywanju něšćotre šćymješćta na pučć pšći roli padoju, tak tež tón njebjěšći hujet šćo teho njelminje, šćo by hwoje šćymjo rošćywal to t wutroby, kotřez šćo temu pučćej runaju. Šćdžž tež ty Bóže šćlowo njepytajšć, džě wone tebeje pćta. Žćdžći šćšćešććan njemóže šćo Bóžeho šćlowa žćyle šćminěčć. Ničćto prašćež njemóže, šćo je jemu tuto bójšće šćymjo šćapowjěžćene. Čći pšći pučću šću, tošćiž jo šćyšćida. Wone pak wošćanje šćwonta ničć ležo, pšćetozž rola, na kotřuz paba, je twjerda. Bóža wutroba šćo jim wotamta, ale jich wutroba šćo Bóžu njewotamta. Šćacž runje to šćlowo w dopomněčću wošćanje, džě wšćah jeno tak-rež na wutrobje ležo wošćanje. Šćnoješć tajće džěšćakńwne wutroby, tajće twjerde wutroby,

Lotrzej su drje hotowe, swēt a sctozj na swēcze je, do so pšhijecj, sa Woje bŕowo paŕ su samtjnene? Je to znadno twoja wutroba? Wšchego wona nije byla kaŕ puć, ale wona je ŕo w dęhu czaŕa t temu ŕejnija. Wot spocajka hem znadz twoja wutroba ja Woŕa a sa Woje bŕowo samtjnena njebjeŕe, tunjez nije wot wšchego spocajka pŕobna rola byla. Ale pšchelohzy wutroba kaŕ puć budze. Wšchelate myŕle w njez won a nuts ŕhodza, a ty jim njemobaracj; wšchelate wezy ŕwoje ŕtopy wroćzo woŕtaje, ty paŕ je njeŕamoraŕaj; wšchelata cęza, wšchelate bręmo ju wozebejz, ty paŕ potom pjerŕchjz mjehŕu njecznija. A taŕ to dze, jedyn dzej po druhim, jene leto po druhim Napoŕŕledu je wutroba kaŕ twjerdze ŕteptanj puć. Szymjo ŕo na njon roŕhje, ale na nim lezo woŕtanie!

D hdy by jeno na nim lezo woŕtalo! Ale wone ŕo roŕtepta a pŕaki pod njebjeŕami jezeru jo, taŕ tu piŕane ŕteji. Pŕacjz to teŕ wo tebi? Njeŕŕŕjnjeŕel ŕo huŕto wo ŕohnowanje Wojeŕo bŕowa, doleŕj ŕwoju nohu a ŕwoju wutrobu njemobaracj, hdyz do Wojeŕo doma dęŕel, w nim pšchedywajaj a jon ŕaŕo wopuŕŕchjaj? Cęzle woŕy twojdz ŕarocęow pšches tuton puć dęza; ŕtadlo ŕchch loŕŕdow ĩymjo roŕtepta; ŕctoz je hdyŕeŕe myŕche, to pŕaki twojdz pšchecow a ŕadocęow pŕjecj noŕŕa. Sctoz to ŕchhohj? Zo je ta ŕchhoh, „jo bychu njeweritj a ŕwojni njebyl.“ Wšchod tym ŕwaruj naŕ, luby njebjeŕti Wtęze! — Duŕ dha, ŕchchęznjanska wutroba, daj ŕo roŕbierz s hamorom Wojeŕo bŕowa. Dze tebi to ŕamo jeno na wutrobu? abo teŕ

2. t wutroby? Potom ŕy jedyn tch, wo kotręchjz tón knjeŕ praji: a neŕotre padje na ŕtalu a hdyz ŕeizbe, wuŕŕŕnu wone, teho dla, ŕo wloŕŕi njemęjeŕe — cęj paŕ na ŕtale, hdyz njowu ŕiŕŕŕa, woŕmo tu bame j wjebeŕoŕczu ŕorje; a cęj njimaju ŕorjenja, na cęaŕ woni węza, ale w cęaŕu ŕpwtowanja pšchęŕtupja. Cęala je drje wobŕyta j dobrej pjerŕchjz, ale ŕpody je twjerdy kamjen. Tam drje ĩymjo rućje ŕeŕŕabza, haj loŕŕoh hacj na ŕpđejel roŕi, pšchetoŕ ŕemja ŕo tu s Woŕim ĩlónęctom wobęrewa a s Woŕim deŕŕęŕom rućjŕŕo pšchęmacja. Potom paŕ, hdyz ŕeizbe, wuŕŕŕnu wone, pjeredy hacj moŕje pŕody pšhijecj.

Zo ŕu te wutroby, na kotręchjz durjaj ŕo tón knjeŕ podarmo njęlapa, haj kotręz ŕo jemu wotewerja. Wón drje ŕaŕŕŕi, ale dale njeŕęjndęze. Na proŕy wutroby Woje bŕowo ŕtejo woŕtanie. Wobnotwjenje wutroby a ŕiwjenja ŕo njeŕtanie. Cęj na ŕtale ŕu cęj, kotjz drje Wojeŕmo bŕowu pšhijęhobuja, ale po nim njecznija. Woni ŕu drje ŕahorjenj sa teho knjeŕa a jeho węz, ale tuto ŕahorjenje je jeno nęjchto ŕwontowne. Woni drje dęzbeŕa ŕchhęŕtupja męcz, ale wo jeho ĩchjzu niczo wjedzjcz njedabja; woni ŕebi trochjt ewangeljona ŕadaju, dale paŕ niczo. Taŕ jeno ŕwontowne ĩchchęznjansktwo naŕtanie; wo nim paŕ pŕacjz: cęj njimaju ŕorjenja, na cęaŕ woni węza, ale w cęaŕu ŕpwtowanja pšchęŕtupja. Duŕ dha wobŕohojmy ŕo, hacj je naŕŕa wutroba hdyŕeŕe taŕ twjerda kaŕ ŕtala, abo hacj je ŕtamana a roŕbita pšches hamor Wojeŕo bŕowa, ŕo moŕe jaŕo derje pšhijęhowanja rola ĩymjo Woje pšhijecj a jemu ŕŕhadzeć dacj a pŕody pšhijecj. Wŕj jenoŕ t wutroby ĩhcz dęrbj Woje bŕowo, ale teŕ

3. do wutroby ŕaizę. — „A neŕotre padje ŕrjedza do cęznjow a te cęnjenje roŕęęchju ŕobu a ŕaduŕŕŕu jo.“ Tu je ŕaŕo rjedjŕŕa pjerŕchj. Wŕhęŕte ĩymjo Wojeŕo bŕowa moŕe ŕo niz jeno ŕahorjenj, ale teŕ do ĩlónohohęŕe ŕarocę. Tu ŕana pšchęznjanska mōz ŕwonta njeje, a tola

ta węz ŕo prawje njeradzj pšches ŕnutaŕowne ŕraŕŕi a ŕadęŕŕŕi: cęznje ŕobu roŕtu, teŕ wone dobru pjerŕchjz namataju. Jeŕuŕ wuŕkubowu to: kotręz paŕ do cęznjow padje, ŕu cęj, hdyz ŕu jo ĩhchęŕeli, dha ŕhodza pod ŕarocęŕŕi, wobŕatŕowom a loŕŕŕamj ŕiwjenja, a budja ŕabŕŕęŕŕeni a njepŕŕŕnjęŕu ŕane pŕody. Zo ŕu potajtm te poloęjne wutroby, kotręz tam a hem ŕchhobaju mjes ŕwętom a Woŕom. Woni dęzbeŕa temu ŕnjeŕej ĩhchjcz, ale jeno j pol wutrobu. Woni dęzbeŕa ŕo ĩhchęŕam wotręz, ale jenoŕ hacj do węŕteje mjely; woni dęzbeŕa tu drohu partu tupte, ale jeno ja pol pŕacjzŕŕu; ŕbōŕni dęzbeŕa bycz, ale wjeŕela teho ĩwęta wuŕwacęz teŕ dęzbeŕa. Njerjad a cęznje rućjŕŕo roŕtu hacj pšchęznja. Dha je teŕ wuŕne, ŕo, hdyz je będzęne, roŕŕudęenje a wobrocęenje nimo, wŕchędne będzęne wuŕwjeęznja na ŕo woŕjemy; cęzlo ŕo ŕaŕo ŕmōzni, ĩwętny loŕŕŕt a wętna ŕalocę ŕabjanje t dobremu ne wutrobie ŕaduŕj; woni ŕwojateho ŕahorjenja hoŕjny. Dęzbeŕj Woŕa ŕahroba poŕna dobruŕj ŕawuŕch pŕodow bycz dęrbjala, tam ŕaŕo cęznje ŕwętnęch loŕŕŕow a ŕarocęow roŕtu. Duŕ dha: niz jeno do wutroby dęrbj Woje bŕowo ŕaizę, ale:

4. pšches wutrobu dęrbj ĩhcz, kaŕ tamnym 3000 ĩudjom na pręnim ŕwajktownym ĩwjedzenju w Jeruŕalemje; potom ŕo njerjad woprabwde zyle a poŕnje wupŕęje, hdyęznjli ŕo namata; potom ŕo pšchęznjow ĩhchęŕam będzjmy, taŕ rućje hacj ŕo poŕaza, a wŕŕo dobre pŕahujemy a pŕody teho dęcha hajjmy, kotręz ŕu luboŕcz, wjebeŕoŕcz, męcz, ŕęzŕęŕlwoŕcz, lubohohęcz, dobroczjwoŕcz, węra, cęchjwoŕcz, pōzęznjwoŕcz, a cęj mjeje cęj m bōle ŕo wutroba ruŕa dobrej roŕi, wo cęjzjz w naŕŕim pšhijęŕnanju piŕane ŕeizbe: a neŕotre padje na dobru roŕu, a jaŕo bę ŕeŕŕo, pšhijęŕe ŕtrocęznje pŕody; te paŕ na dobrej roŕi ŕu cęj, ĩz bŕowo ĩhchęŕa a ŕahowaju jo w pęŕŕe a dobrej wutrobie a pšhijęŕu pŕody w ŕęzŕęŕlwoŕcz. Sctoz moŕŕ to ham wo ŕebi pŕajęz? Kaŕ wjele poloęjnęch, ŕwontowneho a bęszōzateho wuŕŕŕŕa ŕo w naŕŕim ĩchchęznjansktwo namata! — Teŕhobla paŕ njeĩmęmy nadjijny ŕubicz. S ĩubjenjeje roŕe moŕe ŕępŕŕa roŕa naŕacj, hdyz ĩwęru dęzlamy. Taŕ je teŕ j naŕŕim wutrobami. Woŕe bŕowo je niz jeno ĩymjo, kotręz ŕo roŕhje, ale teŕ kaŕ pŕuŕ a brōna, ĩz roŕu pšchęŕje a mjehęzj, njerjad wupŕęje a janjezj. D ŕo by Woje bŕowo teŕ nad nami taŕŕe ŕtutowalo, to bychmy pŕody pšhijęŕel, kotręz ŕo Woŕu ŕpobobaju, a we ŕwojim cęaŕu ĩnjeli bjes tōza.

Samjen.

R. w B.

ĩjedęla.

Dęnz wotewerjny dom ma knjeŕ
Sa ŕoŕ, ŕa męŕto a ŕa wjeŕ,
Dacj ĩbōdnym cęze ĩleŕ ĩwjenja,
So wot njego ŕo najdęza.

Dęnz ĩhcz luby wuŕkubja
A ĩymjo dobre roŕhyma
Do roŕe naŕŕŕchj wutrobow,
Zo njebyŕo tu bjes pŕodow.

Dęnz paŕŕę ĩwętny wōdęcz ma,
Kęz wōwzy, taŕ teŕ jehnjata
Na paŕŕow dobru ĩnjajow,
Na tuŕu ĩwju ŕelenu.

Dženj lëkar mójny, spodživny,
Kiz wubojy naš wot schobny,
K nam dže je swojej pomozu,
Kiz ja rany ma hotowu.

Dženj zohmowanja dženka je,
Duž, wutrobny, wo wješčelje!
Wón wola zyfe kščeščanzimwo
Na kwach do domu Wožeho.

Wbohi Jakub.

Pola Norwicha w Zendželskej ho pjany cšlowjez je swojim
schytrilëtnym hólczkom po mórskim brjojy schmajatašje. „Kantó,
ja hym hłódný, tó džečžo stóržečje. „Mjelëz, hólczšyfo!“ ho
nan na njeho wottorëny. „Sa paš hym taš jara hłódný, so mje
wščitko boli!“ hólczk dale stóržečje. Kan paš sašo wolofšje:
„Njebudžejš storo mjelëczšje, ty krowawa! Wóžu dža ja tu mjes
kamjen;emi štifi šberoczš?“ Duž džečše hym dale a mjelëczšje,
pščetoz nan té je štymaj wočsomaj na njeho pohladat a jeho rëzč
rëšajše jemu do wutrobny. Wonaž džeščejaj dale a mjelëczšejaj,
Džečšju ronzaju ho šypljy po špaobjenimaj lizomaj, nanej paš
džeču helše myšje pščes hłowu, kajšez je palenz rady načžini.
Ma jene dobo šapoczja tón hólczk i žytny hłóšom pšafacz, wón
njemóželše ho wjazž džežezč: „Mlano, lubščj nano, jeno mašy
kust hšleba mi dajčše!“ wón proščečše. Kan mjelëczšje a cšžnyšje
šje jehoz hačez k šamemu brjoju. Ma to jehoz pščimny a dalofo
do morja cšžny. Kan šam swoje džečžo w pianozšji! Ščto
tola palenz njedofonja. Wopizž cšžny.

Džečžo paš mjelëče Wožeho jandžela pščj hebi. Tón cšj-
njelše, so tunje dešta k hólzej pščiptuwu. Wón ho jeje pščimny
a hobu pšuwajše. Wëtr a žekny honjaju jehoz pščezžo dale do
morja. Tam štejčše wójništa lóžž. Šłóžžnyž ho dešti a hólžza
dohladaju a ho praščaju, hačez dyrčjeli jehoz wumóž abo jemu
ho tepiez bačž. Šžikom paš štočž žmitina dušča do morja, pšuwaj-
šje k hólžej, jehoz wobja a šbožornje hačez na lóžž pščinjše.

Wóni ho jehoz to a druže praščaju, ale wón njewjedžičše
hewat ničžo, wóžez ho šu jemu šatub rekali. Duž jehoz tež lóžž-
nyž „wobohi šatub“ pomjenowaju a jehoz na lóžžj wobštomaju.
Wón roščezše a bywajše jim wot lëta k lëtu lubščj. Wubny,
pščezčelny, pomozny wón lóždemu wóžez k woli cšžnjelše. Naj-
wjazy pola šhorušč pščebuwajše, pščjshladowajše lëkarzej a bęšče
jemu pščezžo k rufomaj. Šelot póšna, so ma wobohi šatub dobru
htowu a lóžht k šojenju. Šłóžžny šapitan a lëkar štarščajž ho
wo to, so darmo do kralowšjeje ščule pščinjžze a na lëkarštwu
wuknjelše.

Lëta ho minyču. šatub bė wuwufnyk a pščjnjžze jako
woješči lëkar na wójniku lóžž. W tym cšžu wudyrč wójna mjes
Zendželskej a šranzowškej. šatubowa lóžž pščekšwata mašu njep-
ščezčelštu lóžž, pščewiny ju a wša wščešč jatuč. Wješewščemi
šranženymi ležejše tež štary lóžžnič, cšžezto šranženy, taš so ho jemu
šmjerež bližejše. Nunje wo teho šo lëkar šatub najbóle próžo-
wajše, ale podarmo.

Kaš rješny tón njelnaty štarz k šwójemu mlódemu lëkarzej:
„Wdy šezje mi telto lubočjez wopotofakš a ja čžu wam rad dža-
lowny byčž, nimam paš dale ničžo hačez tute knižj. Za je mi jena
knjeni dala a wone šu mi woczž wotewile. Za póšnacž i nič
šwoje břeščne žiwjenje a tež drohu k polëpščenju.

Šwoty štarz wotpoczž i pomjedbanjom a hšabščje hušje tunje
jato by dale powjedacz čžyl. Šemu bė cšžšto dale powjedacz, tola
paš ho štyrboli a wušpna šwójnu wutrobnu a pomjedajše, taš je

picžł byč, šwójnu žonu do rowa pščinjšej, šwójno hšyna do morja
cšžnyk arb. Wboby lëkar pšokšofšje wšobno napjaty a mješčelje
hebi: dyrčjal to mój nan byčž? Ze Wóž noju dšiwnje hromadu
dowjež? A wón ho šhorcho praščejše: „Pražezje mi, taš došto to
je, so šezje šwoje džečžo do morja cšžiti a dia cšžeho?“ Wón
wotmolwi: „„To móže 23 lét byčž, so je šo to štalo. Wšobye
džečžo bė hłódné a proščečše wo šuf hšleba, ja paš bęčž wšče
pjenjelij pščepit a ju woshorjenju šta ho tón hrošny njelšut.
Wudž Wóž mi a mojemu njewinowatemu džečšju hnadny!“ —
„Mjeje šo to pola Norwicha štalo a njerëčaju temu hólczkej
šatub?“ wobhonjowajše ho lëkar dale a teho šranženého za ruku
pščimny. „„Daj, šatub jemu rëčajny a pola Norwicha je šo
to štalo.“ štarz wotmolwi a šo nad lëkarjomny praščejnom dšj-
wajše. „Wdy nano, mój lušy nano!“ lëkar hačž do wutrobny hnuty
wuwofa, „ja šym wšajš šym! Žohnyčje šwojeho šatuba, prijeb
džšli wumrëczje!“ A wón ho pščj tožu polšatny a šo lubemu
wumožničej dšatowajše, so je wščitno berje čžinič, hólžza k morja
a nana i hele wutorbnyč a jeju hšičže na šwëczje šdžezal a
šwječelid. Tón štary pšokšofšje a njewjedžičše, ščto praščez.
Tajki lëkar a ofšizž dyrčjal jehoz šym byčž? To drje storo móžno
njebė. šatub powjedajše jemu něšto jehoz žyfe žiwjenje, taš so
nan wuwofa: „„Šnježje, něšto daj šwojemu šlužobničej w mërje
wuknyčž, pščetoz mojej woczž štej šwojeho šyna widžej.“ „Tat
woczje přejdowščj picžł jato polutny a pojohnomany břeščnyč.

šatubej paš džečše tón žyž podawč taš móžnje do wutrobny,
so je šwojeho cšžneho šostjštrowa štupi a bu mižionar mjes
picžłama a pabučam. Wón šam je tušon podawč powjedat a je
to šlowo pščjštajil: „Ša šym tón wobohi šatub!“

Katiška ferniczka.

K nam witaj, katiška ferniczka,
Kiz njebžetu šy pščinjšeka!
K nam witaj, Knježe Željšo,
Nam šlubjenu wščem pščes šlowo!

K nam witaj, o ty lušy dnja,
Pščed kotrymž ničž nam lušj ho!
Nam rozšwëcz najče wutrobny
Se šwëtkom doniž tudy šmy!

Ma tebie, Šeju, cšafamy,
So pščes šlowo nam šwëczž by
So njebžli my w cšémnoščj,
Hdžez čšlowjez ničžo njemidžj.

Šso šwëczj w twójim woblicžu
Nam dšiwne šwëtko pščes hnadu.
Nam šwëczž dženyš tuta woblicžo,
So wječeli dučž i cšžetom šo!

Th šy to lube šrónzo šam,
Kiz póškane je šwëczžiz šam,
So džečži šwëtko był mi
A pščes nje wuwježeni i cšžny.

Dobre mjeno.

Ničžo drje cšlowjeta w šwëczžet taš njeporuczja, taž dobre mjeno.
Dwoje wo šwojim žiwjenju trjebam, taš hižom šwjatny Auguštin
praji, dobre šwëdomnje a cšžne mjeno. To přëšičše pščeb
Wošom trjebam, to druže pščeb cšlowjčami. Šwëtko rufa džje
pščes žyž kraj a dobre mjeno přjedy nijeje a jej burje woczžinja.

Šašo pač durje pola lubži ničjo ta! twerže nječajzinja jako sta reč, hrošne mjeno. A niz jeno jenotlivo wošobu bujnjene mjeno kaž volleže pščečezeba, ale tež zyte gmejny, kaž hlebowože powjedancjo wošobužebji.

Wošobredž traja, ta! powjeda duchowny, W. leži wječ M. Tam ho pščeč nédžje 100 letami woščełaf šy, njerobny praž žiwjelske, kž zytu wokolnu njemčenu čimjelje. Ta trajina bė bōny w woščitščy reče. Šodž žyžyše jebny bruchego hanic, by rjekt: „Ty by storo kaž lubžo w.“ Duž jo poba, jo tamniščy duchowny ras do žyfla na witi pučowosche, so by hebi na prawomy mejnje najnowosche, šnihi našupawal a staruč pščečelow a wučerjow, kotymž k nohomaj bēšče jako študent žydat, to wo woblitca k woblitczu wošliadat. Na to ho hžjom wjepelešče. Zola šhto bēšče? Pola mēščečarjši wortow durjelsche jaitaz, kaž bēšče do tehdy woščnje. Wrotnič, stary mēščečarjši wojak, wšitwipičši sawoła: „Šcho teče a j wortal pščitndžče?“ Wēšty wo swojje došojnolščje matk wotmolwi: „Na hym duchowny j M.“ — „S M.“, bēšče fratty strazowac, čžto šmarčžyjo: „šawročič, my mamy pščitajaju, nitohy j M. j wrotami nutš puščezčj.“ Duchowny bė mjeršaz, wōn ho na swoje sašojnstwo powołašče, da woščyščeho wrōtnitka sawołač, na šwōrtiwosčj žyflčanow dopomninašče, wošho pobarmo. Tež woščyšči wrōtnit bēšče: „Wy seje, kaž hym wēšče, j M., duž njemōže ničjo pombač, wy macje ho šawročič.“

Šrudženy dla tajšeho tranjaja ho wōn se swojimi wošom šawročič, k nēkajemny pščečelaj na bliskej wšy dojžče, jehy šobu hač do žyfla wša a jenu ja jehy wošobinu čžpnočj rukowacž da. Taš ho jenu radži, hiščče se j jenymi wrotami pošže wječor do žyfla pščitaj. Me wošredž lubži, w klamač, pščeč profesorjemi njemōželsche myš wošbjež, ka bēšče wōn njehowaly swojeje wošady dla našad šlojenu bŷ, kaž njebubjelsche to ja mōžne džekaj, a kaž dje ho žanemu dušchowpašterjey hiščče šelčny njekaj. Šodž bēšče ho šašo domoj wročič, bēšče to prenje, jo zytu wēž na šlētū pščinjše. Se žyflami wošabōnčy šarozčesche, jo bchyo do ho šchti a stemu žiwjenju kōnža čžinit, a se swojimi napominanjami prejšy njelafsta, domj jehy lubžo polpščenjey nje pšchilubichy a tež na hinajščich pučadž šhodžič njelapozčaju.

„Moja mačj mje pščeč Bohom wobkorzuje.“

Generalsuperintendent Wāšchel we swojich dopomnjenkach wo woškolofstazajey wubowjey swojeje wošady powjeda. Zato ta šama mrejelsche, bu wōn k njej sawolani. „Ša ho ju wopraščad“, ta Wāšchel powjeda, „hač ma hiščče šcho na wutrobje. Wona wotmolwi: „Mē, šchōž mam hiščče na šlawočej, hym hžjom se swojimi Šbōžnikom wočžinita, a čžu jeno hiščče jehy čžeko a frej wošwabčj k wodačju hrečow.“ Ma moje dalšče wraščenje, hač je hnanō j kim w nješčečelžjey žiwu, wona bēšče: „Mē, ja hym wšcho woda.“ „Wšči tym počadž bēčej, lotrež wōso žoža štejadu, wōšlje ptačaz, a jako ho wošbonjowacž, šhōnich, so ma ta žona hiščče žyna, šhryštiana, kž bē jej wjele žalofčje načžinič. Zato ho ju na to wjotatcznje wopraščad, hač je tež šhryštianej wščitko woda, wona wotmolwi: „Šta wōbta mačj hinač, hač wodač, a ja wēm, jo jemu Wōšj tež woda.“ Dōtež to polščenje j wšitke dowēte wupraj, jo ju wopraščad, ta mōže to wječičej. Duž moja stara wotmolwi: „Ma timž telko modletički žyflow wšy, kaž na tym, lōn njemōže ho šhubič.“ Wona na to Wože wotafsanje došta a w mērije domoj bēšče.

Dže potrebja ho pšchitščj. Čžeko w kžži štejelche, šwa bēšče j lubžim pščečeljenia. Wōfoto kaščeža wšče šchēč bēčej štejadu, tež šhryštian, ale žana žyfla ho w nim njehybolešče. Wēby a šwježebny do woblitca macžerje, kž bēšče potne mēta, šahlabany štejelche. Wšchowōbženje bēšče k pohrejbniščju. šhryštian pōbta bēšče, špwašče w rutami, ale žane štwōw j jehy acta njewōwōž. Duž, jako ho kaščž do štwōbny bele puščiči a šchryšti wutle pod kašččjom špōpotaču, šhryštian do rowa ščōž, ho na macžerjny kašččž čžiny a wōta, jo to žarowozym pščeč mošby a lotže bže: „Moja mačj! Wš moja mačj mje pščeč Bohom wobkorzuje!“ Zato jehy j rowa wušbēžecu, noweho čžowleca wušbēžcu, lotrebož jeničšj trošči bē, so mōželsche hiščče wodačje hrečow namatačj a šhubijeny njeje, dōtež na nim telko macžerjny žyflow wšafšče. Wōdrom lubžom pač w tamnej a we wokolnyh wošabōach je ho tōnje potrebje se šapščjžozym pšchowōwōnjom ščžinič we šchōwtōstaj taini, j napominanjom, žwoju macžer šaše čželčič, jo njebychu nēbny hiščy kašččju štejo ščōžič trejebati: „Moja mačj mje pščeč Bohom wobkorzuje.“

Wšchelake j bliska a j daloka.

— Šandženu njebžu mējelche ho žyčwinika wšitajija w Katečanzelje wošabže. Pačžurjje ho heršbe kemšenje hožžnu prjedy hač hevat, we 8 hodž, šapōčja, bēču Šserbja pšchitšči w bohatej kēžbje žwoju lubočj k Wožemu domoj tež wopofašadž na wšitajizim dnju. Wšitajizju rēč mējelche na herškim kemšenu knjes šarat šbōda. Knjes šarat Wōčj pšedowōwaje wo njebžškim telščej Mat. 20, 1—16 a wtožoj: „Šcho čže nam tōn Šbōžnik w pšchirnanju wo bēželčarjadž we winjaj prajčj? 1. Wōčje wōščitžy do bēža we winjaj mojeho šmadneho kraletwa; 2. Moja wšba je moja huaba. Na nēmšim kemšenu rēčelčej j wošabže knjes wšitator, wšitščij žyčwinič radžičel šolentanz, lotrebož našča wošada prēni trōž jako duchowneho wšitščeho pašterja wjes šobu witašče. Šo kemščadž wošabōwōwaje ho pohrejbniščju. Žyčwōbžnu w 3 hodžinach mējelche ho katečismušowne roščerčowanje. Knjes wšitator rēčelčej j šnutymi ščowami k mōžžinje. Žyčwōbžnu w ½ hodžin mējelche ho wošadna šhromadžžina w žyčwi lotraž bēšče wot nēdžje 60 wošabōnčy wopytana. Knjes wšitator rēčelčej j šhromadžženy a namōlajejelč j dobrym pōšččam, lotrež mošbe ho mēž w žyčwiničim žiwjenju, u pšč. mšhōnčje hožžiny, wošadna diačonija, džejš kemšenje, bibliske hožžiny, wječōrne kemšenje. Wōljpet knjes wšitator hiewt, kam a čžoptu wutrobu ja našče heršbe wošabja a žwoju radočj wupraj naj žyčwiničim šmšljenjom naščich Šserbow, hdyž to tež pōjna na wopytanju katečismušowne roščerčowanja, na lotrež bēču kami heršby mōžbji j wšawōzjom jenušo nēmšeho pšchitšči. Duž je njeprawo, hdyž je ho jemu wōrofwōwalo, so njedy naščim Šserbam pščečelnje šmšljenju hē. Šo ž Lubisčje duchowne mēšjo njeje wjazy mošbo jako heršbe wupšpac, jehy wina njeje, ale w tym leži, jo je tam jeno hiščče jara mačo Šserbow.

Š temu je bže ja jich duchowne šastarjane pšches ¼ letnu špōwēdž a kemšenje šlarane. Šodž je wōn wupraj, jo mošbe heršbe kemšenje w šlamčezju šašč, hdyž je wopytanje heršički kemšenjow lēto a hušjenšče. Šu to tola Šserbja kami šawinowali, hdyž swoje heršbe kemšenja bēžje njewōpžaju. Šserbja na mječaj šu kami j wječičij wina, lotrež mačo na žwoju narodnōčj džerja, swoje džejš nēmšle wōčžajnu a ho halle pošže dopomnju, hdyž wōni nēmšku mōdoščj po hebi wšža, lotraž wjazy wo heršiku rēč njerodžj.

Sy-li spówał,
Piłnje džélat,
Strowja óo
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napój móeny
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spař méry
Čerstwoś da.

Njeoh ty spówał,
Swérnje džélat
Wéđno dnj;
Džáć pak awjaty,
Dušj daty,
Wotpošć ty.

Z njebjes mana,
Njeoh ói khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew ćel F.

Šsersbke njedželske lopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihičižšćejni w Budyšinje a je tam ša šchtwórtlétu přehedplatu 40 pj. dostać.

Čłomihj.

Čut. 18, 31—43.

Mój je wšchón tón škřizjowany,
Moja lubošć Žesuš je;
Dži wšchat, čerče žatamany,
Džicje, šwěta žadošće:
Wajša lubošć šchtobna je,
Wajša lubošć k šmjerći dže.
Mój je wšchón tón škřizjowany
A ja kóšcu jeho rany. Šamjeń.

Šlaj, my džemy horje do Žerufalema, a wšchito budže dokonjane, šchtóž pišane je w pšes profetow wo čłowštim Šsonu, tať čže nam napšćežiwjo klincžez we šwjatym póštym čžašu, do kotrehož bóřty jašo šupimy. Štrowicž čže naš jašo w štarej lubošći kral šwjateho póštneho čžaša, kral w čerujowej kónje, Žesuš Škřystuš. Že wěće, wón štrowi w našich dnjach njewěry jich wjele, křž šo jemu ša to nježatujna. A tola njebyřbi wón našcu dušcu šebi dobyć, wón, křž je naš tať horžo lubowať haćž do šmjerće, haj, haćž do šmjerće na křžizju? Nječhamy šo jemu podać, křž je w najwěšćich bololežach wo našcu dušcu warbować; křž je čerpiť, šo by našcu dušcu wumohł, šo by wšcu našcu winu šapłacziť, šo bychmy my jeno měř meli, a šo bychmy mohli juwu šańćž do njebjeskeje domjiny?

Žehodla šchtóž ma šijčže woczi, kotrež widžitej, a wušchi, kotrež móžetej křžičez, a šchtóž tola ma šijčže

wutrobu, křž něštož šobuczuje a křž rošymy, šchtóž je Žesuš w najwěšćej lubošći jeno ša šhubjenty šwět čžiniť, tón njeoh tola wšchitnje, šo by š nami wšchitimi š Žesušom horje čžahnyť do Žerufalema. To budž našče šheřto pšchi šapoczatu šwjateho póštneho čžaša, a tuto šheřto čžzemj po šatladže telsta hromadže čšpomnicž.

Ša Žesušom na jeho pošlednim pučžowanju do Žerufalema!

My prajimy 1. Ša nim ke křžizje, 2. ša nim w křžizju, 3. ša nim pšches křžizj!

Ač dušča, štur na Golgatha!
Žow twoje woťo widži,
Kať štyřtu žatošć Žesuš ma,
Šduž je šmjerću šo šedži.
Ať tyn našč hřeč, křž bē nam šmēč,
Že jenicžy wewini,
A našča křóćž a njeprawdošć
Tu štyřnošć jemu čžini. Šamjeń.

1. Těřt praji w šchtuřčy 31: Ša Žesušom horje ke křžizje, to budž naš wšchitich šheřto dženkša! Wšo nječahaj ty š nami šobu hřeč? Šdže čžezč ty? Wajšč šnadž tu na šemi družje měřacžto, šdžež namala dušča šwój statok a dom, šdžež šwět tebi šchowantu štezi, šdžež nje-tnjezi hřeč a šdžež našč wotpoćinť? Ať, ně, pój jeno šobu ke křžizje, tam jeno šy derje ššhowany ššched hřečami a štarošćemi; pój jeno k Žesušej, wo kotrymž našč těřt praji: wón budže podaty pošanam a budže wušmē-

ščenty a hanjenu a saplunavtu, a vohti budža jeho krjudowacz je moricz. A to wschytto twoje! Haj, poj i njemu, pola njeho mēr namatašč. A to došč njeye, so dyrbišč jeno mēr namatašč ja tutón šwēt, nē, njewjedže tež žadny družij pučč k wēcznej dominije, k twojemu Wōtzej w njewjelad, hacž jeno tón pučč ja Zesufom psches Gologatha! Zehodla, my dyrbimy horje i Zesufom na Gologatha. Na žanym družim pučču njebudžemy naščeho Šbōžnita, jeho teho šwiateho, a našč tušč šhubdych lubjennych hrēščinow lepje spōnacž a roščmiez, hacž na pučču botosčez do Zerušalema, na Gologatha, tež „via dolorosa“.

My wēmy drje, wjele je jich tajščich bšajnych w naščich dnjach, wo kotrychž to šlowo naščeho teksta plačži: a woti ničo wo tym njeprosymy, a ta rēcz bēšče jim potajena, a njewjedžicu, ščtož bē prajene, my wēmy tež, jim wjele naščeho luba je šwiaty pōstny čašč se šwojimi šhutnymi napominaniji čašč naštorča, doščž njebyrčja šo šestščich lōščtow wjazy wjēbelicz, doščž čže tutón čašč jich žyle wošebje na wēcznosčž pokasacz, dha njedčamy šo wot nišč myščiz dočž w naščej šwērnosčž, čžemy my dale twērdže džezčez k rjane naščnje, wot prēnije hodžiny šwiateho pōstneho čašča čžemy i Zesufom šobu horje hiez do Zerušalema, šo byčmy i nim šobu čęptili, a šo byčmy i nim tež junu pšęčrašjnjeni buki. To budž našče hēščo pschego i nowa! A k temu pščinidže to družje napominanje teksta, ja Zesufom tež w ščijžu.

2. Zestf praji ščt. 35—39. Kajtš frudny napoščad tola, jedny šlepy proščet. Ze hōžom frudnje doščž, hdyž je čłowjek šlepy, a hdyž njewōdže šo ženje lubeho ščōczčta wjēbelicz, ale dwōjazy frudnje je tola, hdyž dyrbi hēbi tajšč šlepy hīščče šwoj wščēbny ščlēb wuproščez. A tajšche šlepeho proščerđa mamy w teščje pšęch šobu a wot tuteho muža čžemy wuščnyč. Wōn ščlędži, šo Zesufš nimo pōndže. Wo Zesufu je hōžom wjele ščlędžal a wōn wē, hdyž nēchtō, mōže jeno wōn mi pomhacz. Zesufš je jeho jenicšta nabžija! Zehodla šawōla wōn, jako Zesufš nimo dže: Zesuf, ty Šsyno Dawitow, šmil šo nade muu! A čžim wjazy čži, kiz prjedy džędu, šwarčjadu, šo dyrbjędže mjelczęcz, čžim bōle wōn wōla, pšchetōž wōn ma tu wēščosčž, Zesufš mōže a budže a čže mi pomhacz. Tat čžemy tež my w ščōžbe hodžiny šwojeho žiwjenja, ale žyle wošebje tež w ščijžu šwoje žyle dowrjenje na tuteho Zesufša stajęcz. Čžakaj jeno, luby pšęčezelo, hdyž je knjes tebi šnadž čęžiti ščijž pōščal, čžakaj, doniž knjes njepščinidže. Šlaj jeno, kaš doščo je wēščje tamny šlepy w naščim teščje čžakaj, a tōn knjes njeye jeho tola wopuščezil. „Wōstaj dušča, ščęčplima, junu budželšč ščęžipacz rože! Wōh je šama dobrota; pšches ščijž wyta twoje šbože. Ščtōž šo jemu dowēri, teho wōn njewopuščęči.“ A hdyž budže horzota frudowy pšęcho wjēščja, hdyž šo šnadž tebi šo, šo budže pšęčewulka, šo njebudželšč ju wjazy šwielęcz mōž, dha daj hēbi prajene byčž, knjes šam wo dnjo a w nozy strajaje, šo njebudže woščēn špytowanja pšęchhoržy.

Wēščje budže tež džęnša hīščęze, kaž tehdy ščepemu, tebi to wolanje šataščaj a budža prajęcz: budž jeno šmērom, Zesufš njeye šam hēbi pomhacz mōšč, kaš dyrbi dha tebi pomhacz, abo Zesufš bēščje tež jeno čłowjek, kaž ty. Dha pač tež ty čžim bōle wōlat: Zesuf, šmil šo nade muu, tōn knjes čže pščinęcz. „Wa njōh twat kaž na štafu, džerž šo jeho ruki wščubdže. Jemu štorž, ščtož wutrobu čži šrani a jara rudži. Wōn tu dušču wōšččewi hnadnje wo wščdej tyščnosčži.“ Tat dyrbi šo tež nab

tobu dopjelnic, ščtož w naščim teščje dale čžitamy ščt. 40—43.

3. Ša Zesufom tež psches ščijž! Zesufš hōji šlepeho, ale wōn njehōji jeho jeno ja tutón šwēt, nē, ščtož je to šlowne, pšches ščijž je jemu tež wōczi na tamny šwēt wōczimil. My widžimy, tōn šlepy, kiz je nētko widjenje šašo dostaj, njekwōata najprjedy domoj k tym šwojim. Jeho prēnja myščl je wjele bōle, ščtož ščlęrlušč wpraji: „Š Zesufom nam dajęze čžahnyčž, hladacz jeho stopjenow a wot šwēta w šwēczje štanęcz, hiez taž wōn je prjedy ščot, k njebjebam šo ja nim ščēdžicz, w šwēczje byčž, ša njebom štačž, prawje wēricž, lubowacz a šo stajnje prawje bēdžicz. Wōstaj, Zesuf, i hnadu tu, dha, hdyž dželč, du ja tobu.“ Jeho prēni pučč je ščōbjenje ja ščyrštuščom, jeho hēščo je nētko, ja Zesufom horje do Zerušalema! A ščto je jeho k temu pščinjēščo? Ničo družje, hacž jeno tōn ščijž, kotryž bēščje jemu tōn knjes najprjedy, taččez jako powōkanje pōščal.

O, šo by tōn knjes nam wščēm, hdyž nam ščijž pōščelē, tež psches ščijž wōczi wōczimil, šo byčmy tež my ja Zesufom ščōžili a jeho šwōliti. Ša Zesufom, to budž i nowa našče hēščo wot džęnšniščeho dnja. Dopjel-njena dyrbi našča wutroba w pščlęchodnym šwiatym pōstnym čžabu wščēdnje byčž i tej prošnuu: „Puščęze mje, puščęze mje, k Zesufšej ho mi tač čže! Dušč mōj šo nim horzo žada, wōcžto jeno ša nim hlada, pučč mōj k jeho trōnjej dže.“ Haj, ja Zesufom do Zerušalema, niž do šestšleho mēšta, ale do njebjēšleho Zerušalema hdyžž žadny ščijž wjazy njebudže, ale hdyžž dyrbi nam junu hnadne ščōžno ščōžnosčje wščēdnje šwēczicz. Ša Zesufom čžemy ščōždžicz i tej mobilnowu Šinzendorf: „Zesuf, prjedy dži nam tu na šemi; njedaj šo nam doščo komščija a toj hnadnoh' čžaba štomdžicz. Wjēžž našč ja ruku k Wōtzej do domu“.

Hamjēn.

B. w. B.

Čęhāny šobu i Zesufom!

Čęhāny šobu i Zesufom.
Wōn nam šwiaty pščlād dawa
A našč wjēdže i Wōtzej dom.
Čęžē dže w čęrnjach, je pač prawo.
Zesuf, dži ty we prędu,
Šle, my džemy ja tobu.

Čęčpny šobu i Zesufom,
Njēch našč jeho botosčž rudži;
Še ščlšami, čęčępienjom
Njehō junu radoščē šubži.
Ščtōž i nim tudy čęčępjelče,
Pōdōže tam do trāžnosčje.

Mržimny šobu i Zesufom,
Šo šmjeręcz wēcznu njewōptamy,
Ale i čęhānym wuwnęczjom
Žiwjenje tam w njehōj mamy.
Mrēcž nam, Zesuf, tudy daj,
Dha nam šima Wōži raj.

Budžmy žimi i Zesufom,
Kotryž trāžny i rowa štam;
Šwēdčimny i nowym žiwjenjom,
Šo našč hręch bu pōbričębny.
Šemy-ii žimi, Zesuf, čži,
Dha šam wēščje pšči tebi!

Pomoz fa duchownu klepofcj.

Bjćije, klepi, bjićje rucze,
Sswęto śwęta nimo bje!
Wopuſzcjćje te hręćdne pućje,
So wy ſažo wjdżićje.

Haj, njedź wſchjżny wołozaj:
Jeſu ſmii ſjo nade mnu!
W łóźdej jeho wſwętej pruſty
Pomoz je we wſwędzej nuſy.

O duź ſhwatnje bjićje k njemu
S roſkoćjom a we wtęrie;
Wuſtorćje wſchu nuſu jemu,
Wuſtobdżaju ſ cżemnoćje.

Wón wam woćzi wotewri,
Cżemnu duſchu roſhwęćzi,
Wamozje woſj ſ hręćgow paba,
So wam ſtobdża Boja hnaba.

Ecżtóż bje k njemu, wobſobojnje
Duſchu ſ jeho ſaſtżuſu,
So ho Woje bjićje cżuje
W ſwojim lubym Ecżmnoćju,
Pod totymż wón żywy je
W drafcje jeho prawdofcje,
Tat ſo nowym hwętle ſhodżi,
Wtęry cżertwne ptoby ſhodżi.

Mi teź, Jeſu, ſaſoj hnadnje
Moju klepofcj, ſtubodu!
Ach, ja proſcjej cżajam ſadnje,
Ecżam hej pomhać njemožu.
Spozjć, jo ſ ſcżija twojeho,
Doſtanie mi pomoz ſo,
So moğł w twojim hwętle ſhodżić.
Zeno k tebi duſchu wobdżić!

K. A. Fiedlof.

Wyſoki luboſcżny knjes.

Niečo wyſofoſtejazemu wutrobny wóte njedobrywo, hacj hdży mózje
ſo wón k wſcħem lubżom luboſcżnje poniżćj.

Wſcħed bliſħjim cżajom bęćje, tat Drazdżanſki ſarať Wlanc-
meiſter powjeda, ſohaty rycerzklubet, kżj roſymjeſcje tat prawje
w luboćzi a pſcħęćelnocjzi je ſwojimi lubżimi wobtħadſecj. Wón
ſtejećje wyſoko, jara wyſoko w Drazdżanach, ale to jeho niwet-
dżerka, je ſwojimi wjeħnymi lubżimi dobre pſcħęćelſtowo dżerćje,
na wjeħelu a gorzy gmejny bżelbracj a ſ łóźdym, teź ſ najſnadni-
ſħim, pſcħęćelnym bęć.

Smýdom, jato bęćje rycerzklubo kupik, ſo ſtarobitnje ſtubodie
pſcħiwobrocżi. Nas k ſaraťji bjećje: Za Wam naleźnje porucżkam, mi
ſobudżelćj, ſcħtoż wo potrzebnoćjacħ jenotimnych a gmejny
ſhonicze. Wo narobje ſwojejo prenięco ģyna robotu pſħi ſwojim
bwozje wotſtroni. Zato bu nęchdy pſcħed njęchożom ſaħowany, ſa
ſtude bjićje gmejny ſwobodno meſto w nęaſtjim dobroćelſtjim wu-
ſtawje ſałozi. Nęicżomne podpjery ſo łóźde lęto na drzewje,
jicze, pjenjećach atb. gmejnie doſtamacħu. Spobżijwne bęćje, kať
by ſo wyſofoſtobżilany, ſ wjele nabadawami wotęćżemny knjes ſo to
najſnadniſħje na tuble ſarať.

We woħębitym pſcħęćelnym ſwaſtu ſ ſaraťjom ſtejećje. Kaź
ħuſto by na tuble pſcħębowoľ, ſ nim teź do ſcħule ſtupi. S nim
by teź raby k woħabnym ģhorzym ſhodżi a pſcħęćelne, wroſcżtne

ħtowa ſ nimi poręćaz. Zato raſ jeho ſarať ke ģhorzemu wjećje
njęcħojcħe, kżj na gramocżitnu ģhorocżi cħępřejcħe, dħa mdęzje ſo
dobry knjes woprawdźje roſħnęmacħ. Woħębie by wſtřycħ, kżj jemu
woħębie na wutrobje leżacħ, porjadnje wopřytowaľ a ſ nimi pſcħę-
cħelny wobtħadźat.

Kóźde hoby by knjeźſtwa ſ Drazdżan ģħtu ģhorjzu draſtown
k wobkolanju ſa potřeźelnocħ ģlako. Wola duchownego by ģo na
porucżnocħ knjeźſtwa jedź ſa wſtřycħ ģhorocħ a potřeźelnocħ wa-
řika toź teź na lękarſtje poſtajejne mloko ſa potřeźelnocħ wote-
dawato.

Ecħula ſa ſcħřytowanje a ſcħicze, kaťjećje ģiſcħęje teħdy njedę,
bu ſałożeno. W tutej bjićji ſtoro žple darmotne roſwucżowanie
doſtawacħu a nimalo łóźde lęto pſcħęs knjeźſtwowu darniwoćj
wjeħele bjićjejoħe ģwjeħedenja najcħęho dobroćelſtħe knjeja nje-
ſamjſcħu ģwoje bobroty kaź prjedy tat dale wudźelłowacħ. Bjićje
njęć je naſpomniene, jo manđelſtę tycħ w lęće 1870 nats ſcħęħnje-
nych muźſtrow wot krajnje wobozny wot njęcho podpjery doſta-
wacħu, kżj ģalle potom ſaſtacħ, jato ģo wojowniży dobyćjećijaj
a ſtrowi ſažo domoj wroćcżicħu. Zenićki ſlepy muź je ſa 6 lęť
ſ ruſi noſcħęho rycerzklubetia niź mjenje hacj 345 toľeť doſtawoľ.

To bęćje kraſny muź, knjes, kżj ģo k niſtjim dżerćjećje, kżj
namoľa we wobtħadźowanju ſ ludźimi, w pomħanju a polepřicħo-
wanju ģwoje wjeħele, ģwoju ſbóźnoćj na ſemi. Zabyw bżim, jo
jeħo lud wutrobnje cħęćjećje a pſħi jeħo wotſaćcħenjenju ģuſty
přakacħe.

„Kať toľa tónle boħaty rycerzklubet reľacħe?“ ģo węćje
praćjećħ, luby cħitarjo! Ty ģy bżim wo nim ģuſcħoľ. Tónle
pſcħęćelnym knjes bęćje: Zan, ſaſtji kraľ. Rycerzklubo reľacħe
Zohannishauſen (pola meſta Wjeħa) a ģħwinſtwa wjeť k temu
Pauiſty.

Njenje je, hdży je wjećaz a kraľ taĩki dobroty. Swojaty Pawoť
ħam na knjeſu Jeſom Rħřtulu niečo wſcħęćje ſhwalicj njewę hacj
jeħo „dobrocżiwnoćj a lubojnoćj“ (Xit, 3, 4). A my wſcħjżny
dyrbimy jeħo ſa ſnamjo wjać, ſo bęħmy ģieďħiti ſa jeħo ſtopami.

Rjany titul.

Dżębatęho ſeptembra lęta 1613 bęćje, jato bęćhu bjićzi ſcħe-
lyniſħęho meſta Wreiga k wojwodzy Sibylli Dorothęej tam na ģręb
pſcħęproſcħene, kaź ģuſcħjſħo bęćhu ģo tam wot węćchowki, kżj
bęćje prawa macj ſwojicħ pobbanow, wobbarie, hdży bęćhu pęłne
a pilne byle.

„Woja ģoľcżka, kať tebi reľajaj?“ ģo makeje ģoľcżki wopřacħa.

„Ĥana Poliz.“ bęćje wotmoľwjenje.

„A kať dħa ja reľam?“ ģo wojwodba dale praćjećħe.

„Cħba Dor!“

Wobđęť ſ meſcħęćjanow póďla ģo njemalo dĩa teje makeje nje-
pſcħęmyħłeneje ģroźi a proſjećħe: „Wjećdomſtwa jaħnoćj cħyħta to
ħnadnje ģuſcħjćj, doľeź je węřno, jo Waſj žónkři ſpalať w meſcħe a
na wřy tat mjenuje.“

Duź dobra wjećchowka ſwojeć ruzny ſtřny a ģħuta djećħe:
„Wóğ duź ģhwalemy ſa taĩki drowotny titul, a ja noħyħta jón
ja žimjenje ſa titul majętoćj ſamęnicj!“

Jeiny wyħoti manđelſtę ju paľ wotloħca a ju nęť ģinal nje-
mjenowacħe hacj „lubu Dorlu.“

Ręćj węřnoćj!

Wſcħed wjazny duħi 80 lętami ģo we woħębnym domje na-
cħęho ſaſtħęho kraja ģieďbowoģe ſta. Macj je ſwojim ſcħęćelćnym
ħuntom, ſ mjenom Werhard, pſħi wotkrije ģęďjećħe, jato woſ pſcħi-
ieďje. Stacřcħa, ſ domom a ģwoďbu ģpſcħęćelena knjeni ſ woja
wluſtupi, jo by k pſcħęćelſtwu poħładala. Wona paľ k tym lubżom

szkafelce, kiz wot tamnego szlowa: „Niezjenie je szkibow, mjełczenje je szlow” jeno przemiu polozyciu wosobshowalocze. Se szwojim wostubidnym, njełstocznym powiebanjom bełcze bżiom szuto domjazu hołpaju sznowata; tehowa ho je joj szklowe je rta swiejey, jako i woskno widszełcze tamnu i woja wulkeje: „Mł, kał szupje, so tale fiara bajawa bżiom saho k nam bże”. Wdzy minutu a woypt do jstwy saptui. S tymi szlowami: „Mł, kał ho ja wjełeju, moja luba, ho bżenka k nam pohlabacz pichidbżezje”, macz pszełcelitnu hacz nanajwutrobniłcho pichija. „Mł maczi”, na to macz Gerhard wotije sawola: „Wdy teje tola runje prawija: „Kak szupje, so ta fiara bajawa bżiom saho k nam pohlabacz bże! Kak pszełclapnje-nje bełczete wobė żonje, moze febi tōdy myłke”. S dżezżezje rta bełcze ho tele łhanje kruzce pohłobstowa. Szdżezż wernoiłcz w domje byłi, tam ho tajczki njełspoboboiłczowu szinu. Wiz nje-potajena wernoiłcz, ale potajena łha je bżowna. Tōn macz Gerhard je ho pat szwarzny bēdzet ja wernoiłcz szżinik, szamo jednu i naj-rzejščich szwedkow kuzerkeje gżetuje.

Wjele studentow je k jecho nohomaj szedżalo, a wōn je jenemu tydz szamych tamne powiebańczo powiebał; pichetoz to bełcze profesor Gerhard je Żezżiwioł, kiz je i przōzy szwojeho polozho-waneho żiwjenija 20. julija 1886 domoj szchol do kraja wēcznjeje wernoiłcz.

Nanowa lubość.

W tybzalstnej hołi wjeżorneje Ameryki stejełcze wuczōso-warzōny szamoty dwōr. Szżorna nōz hołn a dom wobwabawłcze. Wōz jstwy lezełczaj nan a hołczk w szczim szpanju a mēdwa maczełta spawłcze woulach pod szmrcēm w semi. Dwuz woszełczōz wōzy szapozczadu wpy wucz a szōt rucz; nan wotuczzi, szwētōz bōszczezelche ho pszełes wotno dō jstwy. hołn ho palełche a szu-mjazy wēttr szchwihajche szłomjo runje na jich dom! Tazja palazo hoła a szut njejeju w Ameryzy njeżo nowohoj; bēda pak tym domam, kiz na bołu wohnja teja, tam njeje žane woszełcnjenje, szłomjo wot szylneho wēttra szchwihane leczzi ruczłcha, bżyli moze żadny tōn sznac. To nacił szamotit wjełczelche. Wōn szcozi i tōza, szhrabny swoje dżezko, szczezelche do szonjema a wotwiołja rzejotehōzo szenglia, szcozi i hołczezom na njeho a jechajche, szōwz mozełche jeno tōn bēzełz, wōdżōn szōt a wōszu domjazu nadobu szłazżanu woszełnej wostajiwōchi. Szłomjo ja nimaj szapalche. Szengst jam w szwjet-nej szrachōczje woszełche teho wot jecharaja honjennu, szwmalche muczniłchi a muczniłchi, woszeł pak mucznołczje njełnaj. Nan pōłna, so nje-budze dowubēczyc mōz a dżezelche teho bda k swojemu hołczezu: „Za dżebju dele, dżezyc so szwjerbzje, mōj szyno, szengst wē, hōzje ma sznac, szłchi rēzy pszełes mōłt a na drugim bołu do mēłta k wujej!” Nan wotwōłja szynła szłedni k rōcz a szuny ho dele. Tello szōłchi, szōłci k nowu mōz a ruczłczij hacz wēttr a szłomjo lezełczelche. Szōżonjone pichinjēze wōn szwojeho szneloweho hołczelca k tej szwōj- bje w mēczje. Szdżż ho jecho prawłczadu: „Wdżje nan je?” wōn wotmowioł: „Nan też szyndom pichidbżje.” Szdżż pak żyty dżen nje-pichidbżje, ho szynł szłochi prawłczelche: „Szōto jeno njełpichidbżje?” Wōdho dżezco! Leczżazy dym w powētłje mēłczżanam szewi, szōto bē ho szłato.

Dwuy hoł.

Nad wjełku wjeżorneje szłstinskeje wicazczje szczelce, szżenne njełwēdrowe wōbzēłce. Też bōhany bur s szynoiłczerjom w naj-bliżczim domje wukłbowanje pptałche, kiz bełcze wot wōbahobajnjeje widowoy je szczelczim dżeczim wosbhdleny. Wulżgżijnjełki bohacz

wostajłchi woszełcho burje dō jstwy wotwōchnu, a szōto widżi? Wōdrowa woszełczōz szwołich szczelczōz dżeczzi ho mobil w szynoił Wōzi szłit ja bełje a ja tydz szwołich. Żadny ho myłcz njełdajche, jako żuaj szłupłczłaj. Szynoiłczet w pszełes dowēżepōtnu mowitnu wēczżgżych szłpichijaty; tak ho żenie njebē szłstaj mowicz; naj-radshoj by ho kam szōbu pokłatny — ale tu bełczje tōn bohaczł, szōto by tōn prawiz, a tak jecho k szczelczej pytal szczimcz. Szżenōczje bełi szynoiłczet szwiz, jecho pszełczje, so by szmōrom był, ale rēła szwielłczich szłowow bē wotmowiołcz. Ma žene dobo był. Wōno je do domu. Wōdrowa je we woskōmitu i dżeczim dym, kak, szama njeuē. Szapalito njeje, ale bōzje szaj taj dwoj? Wōnit dō jstwy szwataja: tu bliłto pszi burjacz szynoiłczet szwōłnijennu, ale szłczelczje żyw, a w łuczje bur, szyle szōrny a i szłochom szarazem lezełczaj. Njełczelche szōbu, prawdja hacz szynoiłczet jako rēcz dołta, ale jedny boł je szczłnijennu. Szōho żiwjenje je ho pszełemēnilo; wōn inojełche teho żiwcho wōsa.

Wobras.

Żonka mēszelche woyłza ja muza, kiz ho njełdajche polēpichicz a pszełch kotrymż do drubhy żyty dom to sztracha da. Szalo bełche wona bżiom wōłchē mōzne szēdłi szłata, jecho wotwuczełcz, jej szłōcznje nēłcho dobre pichipabze. Wōna febi prawelche, ho by jejny muż ras kam bełje we szwojej żołōłci wōshład; by jej wēłczje wulcz pytal. Szalo wōn saho ras pianu domoj pschidhcz, wōna tak pichiprawi, so da jecho fotografiowacz, a bōdż bełczje potnie szłōsh, jenu wobras pōłaja i tym prawłczonju, hacz tehowe muza szuje, „Za dżebju tehowe muza sznac?” teho szłczelczje ja szwoje żiwjenje wōshład njełszym. Wōna jecho prawelche, febi wōbras bishczelczje jutnōcz k ruzczje wōshłabacz. Wōn wōłta pszi szwojim. Szłk jenu żona i mērom prawelche: „To by ty kam.” — „Za” wōn szpōdżiwany a i dōbom nastōżany sawola, „to żenie niz!” — „Zola, tajki sz, bōdż sz pianu.” Szłczelczje ras ho wōn na wōbras szłada. Szaj, to wōn wotwupabze bełche we szwojej żywej wōshidnōczzi, bōdż bē pszełes mēru szchol. Wērnoiłcz jecho hacz do najszłubelche wutwōhy trzejci, a wōn dżezelche: „Szōdż szym tajki na pohładnane był, bha ho to żenie wōzaj szacz njełmē.” Wōn szłowo dżezelche, a i wōzaje sznady bu szłōsh dżelawy szłowiel a szwētny domjazy nan.

Wszelake s bliška a s daloka.

— Szōho ma ho nowe mēłczżanłte twarjenje w Szudżidjine natwaricz na żitnych witalach a to twarjenje ja mēłczżanłtu naluto-wanijnu. Sz temu ma ho twarłki szant, to szu fiare twarjenija i bōka mułejja, potōczacz. Tełe fiare twarjenija szu pōszłedne sawołłanki nēshwōłczehō szłareho Szudżitelcho gymnazija a budze to szłarem woyptowarijam gymnazija zel, bōdż też nēłko pōszłednija wōdonna dopomnijetka na jich gymnazijalnu szłab padnje. Szł fiare pada a nowe ho szēba.

— Szczłchotowanija ja feminar we Wōjeżerach nēłko jutry szyle łardze. Wōszłedni szłitnik ho tam dowuwuczzi a potom na bliżci szłab burje žana pichłchotowanija wōzaj njebudze, bōkelz je wuczłelstje nuhy w Prusłej wotwōpbane. Szłłoda je, so naciłki Szserbja tajku pichłchotowaniju w bliłstōzi nimaja. Dotalna je tola tōn dōbrny wuzłit mēka, so je ho saho szōba szelłczich wuczczew wotwuczłita a so mōzje tola dżel naciłchich szelłczich szłowow też w Prusłej szelłczich wuczczew dostacz.

Sy-li spówał,
Plnje dźěłał,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatoč
Zradny ja.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwość da.

Nječ ty spówał,
Swěrnje dźěłał
Wědnosć tny;
Dźěš pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpošl ty.

Z njebojs mana,
Nječ ei khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kšl Bóh poda,
Wokřew će!
F.

Šsersbke njedzelske lopjeno.

Wubawa šo kšžbu šobotu w Šsmolerzj knižicšćišćejni w Budyšinje a je tam ša šchwěrtlětnu pšchedpatu 40 pj. dostać.

Invokavit.

Mat. 4, 1—11.

Sańdženu šređu šmy do najšwjecšišćeho našćeho žyrtwinskoho lěta, do póštnego čjaša, šastupili. A kaž w Jerusalemskim temlu wo šređba w najšwjecšišćim tón hnadny stol štejšće, kšž bu kšžbe lěto junu wot wysćišćeho měšćnita š rewju wopornego jehnjecša wokrjepjenu, tak je šređžišćeho žyłego póštnego čjaša a čšći wjant je šwjojim kšžžim na Golgatha. Něšto hišće pšči durjadž póštnego čjaša štejmy a šo hotujěmy, šo bychmy nutnje a dostojnje Škřystuša na pucžu jeho čšćjenja pšchewodželi hačž ž hnadnemu stolč, k jeho bolosnemu kšžžici. Přeni šřhodženiš jeho čšćjenja pak, to přenje wójmadlo žabneho rječjaša, š kotřymž šu jeho wurjajali, bē jeho špytowanje w pušćinje.

Kak bu Škřystuš w pušćinje špytowany?

My šladamy 1. Na špytowaneho a špytowanja, 2. Na špytowanje a 3. Na Škřystušowu dobyće.

1. Špytowany a špytowač. Těhdy bu Žesuš wot Ducho do pušćiny wjedženy, šo by wot čžerta špytowany byl. Klunje bē š Jordana wuršćejeny wuršćil, runje bēhu šo nad nim njebeša wotewřile a šo š nič hišć hišćež daš, hišć jeho lubeho Wótžo: To je tón šamy mój luby Šsyn, nad kotřymž ša špobobanje mam! runje bē tón prawy Nowachowj hošl, Šawjaty Duch na njeho pšćišćol, duž jeho tutón Duch, tuta wi-

domnje šjewjena Woža wola, do pušćiny dowjedže, šo by tam wot čžerta špytowany byl. Čžeho dla pak dyrbejšće špytany byčž? Njebejšće dočš, šo ludži pšćešćžebanje a hanjenje njebešće, njebešće na tym dočš, šo ščudy a nišči mjes Šraelom šhodžesje? Njebejšće dočš, šo šo ščonežnje na kšžžim pod bolosćemi wudnja? Čžeho dla hišćež tuto bēdženje je šlym nješćeželom? Nušnosć špytowanja lohfo rošymišć. Ščtřž čže jato mišionar k pohanam hičž, jich mót jich kniždomnych pšćibohow wotwobročić, jich š čšćenneho doka jich pohanistich brošnosćow wurwješž a jich na šwětku horu šnutšćowneho potoja a Wožeho špobobanja dowješž, tón dyrbi najpředy wšćě te šylne šwajšči šrošwajšačž a rostorbačž, kšž jeho na dom a kšžžiwud, na šenišči dobyť, na šenišči čšćež a na měrne čšćež žiwjenje wjajaju. To je to přenje. To pak je tež čžeske šnutšćowne bēdženje šam se šobu, š šwjojim šladym, šřěšćnym čšćlom, š domjazym i wšćelakim druhim mozami, haj š čžertom šanym. A něčtřžšči w tutym špytowanju wjajnje a ženje k pohanam nješćšidže. Že pak ščřo tu dobyč, potom do kšžbe štuji a šo na mišionšće polo pšćenjesje a tam dźěla, šo by, hdyž jeho tam přejby abo pšdžišćo nješćeželšči šćip abo šhorosće jěb abo naturšta mōž do towa štorčž, š najmješćišća něšćotrčž ša šobu te Škřystušej a do jeho šboja šćahnył. Tak mějšće tež našč klunje, dočš bē čšćlowječ, kaž my wšćitžy, jeno bies šřěba, najpředy we šwjojim špytowanju wšćě šwajšči rostorbačž, kšž čžyžy jeho na kšžba, čšćež a mōž tuteho šwěta šwajšačž, šo by potom jato prawy šwobodny

ryczet na horu Golgatha do teho czejteho bédženja stupicz mohł, w kotrymž chyzjše zlyly śwēt s czerutoweje mozy wumóz a swojemu Wózičej pšched noši položić.

W tutym swojim spytowanju pak krahy se spytowarjom hromadil. Š wotkal bė tón? Štót wón je? Zo je šty njejšedžel, tutón w spoczatku wot Woħa wotpadnjenu jandžel. Š woczomaj jeho njewidžimj; pšchetoz wón šo pšched nami thowa, runjež je nam pšchedo blišto. Škaz šo we wojnje stračnyj njejšedžel pšched wojaatom thowa, a je jemu tola blišto a na njeħo lafa a je jemu runje teħo bla tajti stračnyj, runje ta ħo tež šty njejšedžel pšched nami thowa, šo jeho š woczomaj njewidžimj, a je wšchudžom kolowokoló naš, a s kóždeħo sboħa a nješdoħa, š kóždeħo njepraweho towafšča a wšchela kaž jiniĵa na naš lafa a je nam teħo bla ta krašnyj. A kaž njejšedžel we wojnje dže, niz na wojaatomu móščen abo drajtu, — to cziĵa paduħi a rubjeziĵy — ale na jeho žimjenje, tał dže tež šty njejšedžel na naše žimjenje, na sbožnoež našeje dušče. Tutón njejšedžel stupi teħdy te Ķryštufše, pak do cziłoweta šdrowščenj, tož něštoji měnĵa, pak, tež druhy praja, w štuatsownym šwjenju. Šchto pak wón chyzjše? O wón bė hebi něšto wulke pšchedewal. Ķryštufš bė tola na to do šweta pišchšol, šo by t hebi šwotal wišedě ludži a jich potom jako krašnyj doħczet do njebejšeje domiĵny domjedl. Ķižom czi přeni dobyčeja la nim šwacny, jeho staršni, czi pašturjo a druhy, Ķižom beħu czi přeni poħanaj, czi mudri i ranšedħo kraja, šo ša nim pobali. A wšchitnyj druhy, wot škadženja šlónĵa hač do šahadženja, durbjadu hiščeje t njemu pšchicě, šo by jeno štado bylo a jebny pašt. Duž šheħny šo šty duch, šo by wobjerĵa powalil a wšeděħ ša nim šwacnyħ do swojeje hele domjedl. To bė jeho wotpohlad, wopravdžite hešće pšchedewal. Šdy budžijše ħo jemu to radžilo — to wšchad šo radžić njemože —, ale šdy budžijše ħo tole tola radžilo, potom budžijše, wy jandželšo, wodarimo špewali: Wam je šo dženħa Šwóžnik narobžil, potom budžijše, wy pašturjo, wodarimo do Bethlehema šhwatali, potom budžijše ty, šedžedžimweny Simeonje, šo šhebal je swojim rĵanym wječornym špewom: Něšto pulšedějšħ swojeho wotrociħa š mērom po swojim šlowje, potom byħny nam njeħeħa šamĵnjene byle na pšchedo a šo naš wšeděħ budžijše lěpje bylo, šo budžimny ħo ženje njenarobžili. To chyzjše spytowal.

Kač je hebi něšto swoju wěz šawjedl?

2. Spytowanje.

A jako wón 40 dnjow a 40 nozow šo posečlil bėšče, bė wón potom hłódnj. A spytowal džešče, pšchistupiwšchi t njemu: Šw-ŕi Wóži Šsyn, dħa rĵetl, šo teke tamjenje thlěb budħa. Tón Ķnĵes bė hłódnj. Duž radži jemu šty njejšedžel, šo by š kamjeni thlěb šeznił, šchtož tola jako Wóži Šsyn šamoželše, a šo tał nahyčěl. Bė dħa pak to žane spytowanje? Njebudžijše to Ķryštufš i cziškej wutrobu cziĵic mohł? Wšchato je poħžijšo š wody wino cziĵil a je Ķižom potrutow tyħaz? Bė dħa to něšto druħe? O hlačje! Ša šahžimjenu abo namrěty pjenjes hebi thlěb kupić a šo š nim noħyčić, je wěčeje něšto dowolene, haĵ hamo nišne. Ale ša tradnjeny pjenjes, potajim ša pjenjes, tiž ma něšto pšchedewo Woħej woli, hebi thlěb kupić, to je wulki hrěħ, runjež tež tajti thlěb hłódn štaĵi. Ķryštufš mějeħeje něšto jako thudy cziłowej po Woħej woli tež hłódn-kećić a woħeħe teħdy w pušćinje, hđež bė jemu ħo

Woħa napožene, to 40 dnjow doħšo cziĵic. Duž by teħdy, hebi š kamjeni thlěb šhotowac, pšchedewo Woħej woli a njeprawje bylo. A teħo dħa bė tuta raba šteħo njejšedžel a czeħe spytowanje.

Njeje tebi, jako byħnyj tamneħo spytowarĵa hiščeje dženħa wšchudžes njes ludžimj wiđeli a jeho šty štyħiceli? Ty šy hiščeje w staršedĵu domje pod jeju kamjeni a maħš hebi wšchelate šapowjeděčĵ, šchtož by rad wuđel. Nješcheta czi tež hušto hłódn do wuħa: Želi šo je šchto na tebi, dħa poħž, šo šy wotrošil, a štoj woli staršedĵu šam swoju wolu napšchewo? Ty šy thudy a maħš hušto nišu czeħić. Duž štieĵi šo czi šladnowić, bratrej hđel jeho namrěħa, šuħodeĵ hđel jeho role, blišchimj hđel jeho pjenjes wubrěč. Nješlyħiħ hđel hłódn: Maħšli troħu rošoma, dħa wužij šladnowić a njeħaj jej nimo hčĵ? Ty šy tež cziłowej a žadoħeje twojeho czeħa tebie cħahnu. Nješahlyħiħ hušćijšo hłódn: Maħšli wiđozej woczi, dħa šchćizaj twěti, hđež čezĵa a šawjeħel šo tał doħšo hač šy žiwj, a njeħladaj na to, hač je dowolene abo niz? Teħdy pak špomni na to, šo šty duch šam pšched tolu šteĵi a t hebi praji: Njeħi, šo te kamjenje thlěb budħa.

Duž wša jeho cħert šobu do šwĵateħo měħta a postaj jeħo na temlowy wječħ. A džešče t njemu: Šw-ŕi Wóži Šsyn, dħa škoz bėle: pšchetoz piħane šteĵi: Wón budže šwojim jandžel- lara wo teħe pšchitajac a woni budħa cze na rukomaj noħyčĵ, šo by swoju noħu wo žadnyj kamjeŕ nještorčĵil. Ķryštufš je wjeħeħe žimjy cziĵil, hač by tutón byl. Šdy by pšched twojomaj woczomaj něšto morweħo š rowa wubudžil, taž je to Ķryštufš cziĵil, a druhi by rĵekl: Ķa Ķħu něšto wjeħeħe dotonečĵ, a by ħo š wyħoteje wěde dele wuħčĵil a njewobšchodženy dele pšchitoh, na teħo ludžo abo pohłabali njebħdu. Šawěčeje, Ķryštufš je wjeħeħe žimjy cziĵil, hač hebi tu šty njejšedžel wot njeho žabajeħe. Ale hdyž je hewal je šwojim žiwamj ludžom pomħat, to by žiw byl, tiž by jeno přódněje czeħeje dla pšched ludžimj cziĵil — a teħo dħa pšchedewo Woħej woli. Duž bė jeho rada czeħe spytowanje a to cziĵm czeħeje, dofeħ bė tuta jedoje šorĵajšo, do papjerki i lišleje šawalene, jemu pšchepohal.

Šchto ludžo tola wšcho přódněje czeħeje dla nječĵinĵa! Woni ħo prozujā, woni swoje žimjenje na hracĵki štaĵeja, woni wjele pjenjes — i dħela nadrjenyħ pjenjes — na dobre wězy waħa, šo byħny wot ludži byli wiđeni, přódněje hweťenje czeħeje dħa. Šty njejšedžel jich t temu ħoni.

Wošpjet wjedžejše jeho cħert šobu na jara wyħohu ħoru a poħaje jemu wšchitne wěťne krašleħwa a jich krašnoež. A džešče t njemu: To wšchitko Ķħu czi dacĵ, je-li šo dele padnywšħi ħo bė mni modliħ. Ķa ħoro jeho wjeħe. Škota je ta ħora? Š kotreje je žyħa šemja wšchewidžecĵ? Ķa ħora, š kotreje Ķryštufš, tón wšchewidžomny, wišče krašleħwa wiđi, njetrjeħa wšchad wšchota byč. Šóħda ħórta w Polšćinje bė ša to wyħota dočĵ. Tam šlubi jemu, šo Ķħe jemu wišče krašleħwa dacĵ, hdyž šo t njemu modli. Kaħte to šlowa: Njeħu dħa wišče krašleħwa Ķryštufšow? Wóħe dħa šty njejšedžel Ķryštufše Ķħo dacĵ? Že dħa něšto jeħo? O tón wiđiħi, šo je wón Ķħat wot špoczatka. Tał pak spytuj tu wón hiščeje dženħa. Nĵamny dħa my wišdo wot Woħa, šchtož trjebamny? Naštanje nišā, njemožemy šo na njeħo š proštwu wobrocěčĵ, šo doštanjemy wjozy hač

hebi žadamy? A tola ho nam čert pschezo sa pomoznifa podtytuje. Ale šhto dha dama? W bibliji je sapisane, šhto je Judafšej dał: Te 30 pšebornitov, na to palazy wohen do hwedomnja a k temu powjas sa šchju a helu sa dušchu! A tojših darow dia dyrbeli ho k njemu modlicj a po jeho woli činič? O Wóh woterw nam woczi, jo bychym ho jeho hladali a jeho nabběh, taž Khrystuš, wot-raspli.

3. Khrystušowe dobyčje.

Š čjim je ho Khrystuš wobaral? Wojał ma i wjet-scha jeno jemu bróń. Ale ta je hwěta a wótra a tu wón trjeba a ta njejšchězela šrubna. Khrystuš mějšche tež jeno jemu bróń, Bože pšlowo. Tši tróčj jeho šly njejšchězjel nabběhny, tši tróčj Khrystuš je šwojim mječjom do njeho rubny. Wón wotmolwi: Pšisane steji: Čłowjek njeje žiwy wot kšlěba kameho, ale wot kóždeho pšlowa, kotrej pšches Woži rót wuidže. A wošpjet: Sašo steji pšisane: Ty njedyrbišch Woža, šwojeho Knjeja špytowáč. A šlónčine: Pšisane steji: Ty dyrbišch ho k Wožu šwojemu Knjeje modlicj a jemu ha-memu šlužič. A š tym je Khrystuš njejšchězela wšchewinył a jako w přenim bėdženju derje wuruchowany šwo-bodny rucerj stupi nětko na swoj dalschi wumóžetki puč.

O trjebaj tež ty tał pšchězimo čertej mječj Wožeho pšlowa. Ale nješapomni to jene. Wojał ma ho je šwojei brónju hižom do měrje nobyčje a ho š njej wuwoczwáč, so ju w bitwje trjebáč wje. Khrystuš bė wot džěčatliwa šem w Wožim pšlowje žiwy. Duž wobhoňuj ho tež w nim — dha tež ty w špytowanju dobudžěš.

Duž wopuščzi jeho čert a jandželjo pšchistupiču a šlužiču jemu. Hiščje w Gethsemane, jutrow-ničkšu a na jeho k njejšpěčju wobtał pšchi nim.

Hdyž hy ty w špytowanju došča a potom w boha-bojoczi křobžiču, šluža tež tebi jandželjo, tučzi bučojjo, wupšššani na šlužbu tyč hamyč dia, kiz dyrba šbóžnolč dostać. Hdyž hy ty dobył a twoji staršči a swoje džězi ho wjěšela a šw šbóžowni wšči tebi, hdyž hy ty wobštal a twoje hwedomnje je čšite a kiz kóžju wječor mjekši šahšwł pod hlówu položj, so ho čzi tał měrje špi, hdyž hy ty wobštal a wěra čje džerzi a nabžija čzi pšchichod tajši jašny potašnje — nješbu to hižom jandželjo, kiz čzi šluža a čje na rutomaj nošča? Wšči tym šebaju ho wšchubže wotolo tebe njewidomnje čzi woprawdžičzi jandželjo a čje šchitujta a našdala čšakaju hižom drušy na tebe, jo bychju čje donješt taž Lazara do nješjeteje dominy.

Tať daj tež nam, špytowany křychičče, dobyč!

Šamječ.

J. K. w. H.

Sastup do pššneho čšaka.

D Šbóžniko, twój pššny čšak
Wužj mojej dušči šwojat;
Wšches Wožu huadu je wón šaš
Wt k zobnowanju daty.

Ty, Žesu, ja mnje škwawješče
A wot šmjerče hy wumóčj mie,
Mječ žimjenje čšj šwječju.

Hdyž w šwojich čšichich pšžodnisch
Twój ščičj pšchė dušchu widžu,
Wt wóčzo pšawa we šwšoch,
Sa hřečji tamam, šidžu.

Ššo i džalom hori wutroba,
Hdyž špoina na Šbóžnika,
Kiz je ho sa mnje wodał.

Mje wulka luboščj pšžnutoa,
Kiz ja mnje k šmjerčej džěče
A Woža so mnu wujedna,
Hdyž na mnje hneřny bėšče.
Wšmi, Žesu, ja to wutrobu,
Tu tebi nješju k worpuru,
Wój hy ja čšak a wěčšnokš.

Gethsemane a Golgatha,
Wój stej ni drobje měčje;
Tam wulki štut ho ja mnje šta,
Tón k nješju wjedže wěčje.
Duž moja dušča nutna
Něšt i myšlemi tam pšchězyna
We šwojatym pššnym čšaku!

K. A. Fiedler.

Spytowanja wulkich měšow.

Šchwěsti miščer Wjazka bė šponjem muž. Wón mějšche wótyr rojom a bė šwojeje biblije hwedomny. Wošěbje pal bė jeho žimjenje pobožny šhód. Wón dyrbjěšče něhdy wšche pšchiciz, hačj na šchwěsti šhód. Šak pal bu to potom hińal, je mi wón ras na šwojich 70lětnych narodinach šam powjedal. Pšči tym na ščpuch, kiz na ščjeme wišafše i napššom: „Šesuš pšchitima hřeščinowt“, wotšca a džěšče: „Tutón ščpuch bė mój wumóžnit w čšestim čšaku.“

Wón bė jenički šyn šwojeju starščuju a dyrbjěšče najprjedy pola šwojeho nana šchwěstow nowofumčej. Doležj pal derje wuš-nješče, ho jeho wuščer wo to wostara, jo bu do mēša pšchekupje do wučbju daty. Po něšotnych lětach bė hižom pšchekupšti pomoznit wulkeho mēša. Škož je to hujo, tał bė tež pola njeho. Wón špytowanjam wulkeho mēša napšchězimo nje wobšita a prjedy hačj ho teho dohlada, wlečžichu wone jeho šobu, taž rěčna žolna fruch drjewa. Šawjedžny wot towaršchow wudawalče wjažy hačj šohšwěšče a duž hěčj bórny dia došča žaneje raby wjažy njeuwjedžěšče. Duž mějšche ras patčil papjerjanych pjenjes na pšit donječ. Šokšabnit bėšče pal ho pšchėšabal a mjes lutyč šohšwěščišč tež jebny tyšahšwěščišč hōbu dał. Na to ho mladý Wjazka dohlada, wón tutón tyšahšwěščišč wučšadny a ša njón jebny šohšwěščišč do patčizna tyšny a mějšche nětka ja to, so je 900 hr. dobył. Šaj, te 900 hr. drje mějšče a položju tyč hamyč na to wožj, šwój došj šaptáčič, ale wón mějšče tež winu na hwedomnju. Škōž tyšženja wtyny, jo pokšabnit hučěny tam a šem šobžěšče. Wšču šw w klamačj powjedafše, so je w pokšabnizy 900 hr. mjenje, hačj mēto tam byčj, šaj šam tajny polžišta bė do domu pošabal. Duž ho mlademu Wjazky šhstáčj pōčža, tał jo ho nješčelnu rano šebta, šyčnu položju šwojeho kradnjeneho šamoženja wša a po šelšiny i mēša čšetny. Ale hōže? Wón to šam njeuwjedžěšče. Hačj do wukajta nje-móžěšče, k temu jemu čje pjenjeje došafše njebychju. Duž šw we wotkžanyč hōřičič dołach šobžeržowafše.

Něšto nješčel pōžžičho ras w kōrčimje mlahobno mēščizka wječjeršěšče. Šam nowiny ležachu. Do nich pošabnawšči w nich polžajšči list wuhlada, so jeho wytaju. Wón wšchón šlědny — haj tu štejšče jedy mjeno a šošt je woblicju je, a šo maju jeho jimáč, doležj je 900 hr. kradnj. Na to nješčje tež něšto hiščje runje polžizta do kōrčimju stupi a šw sa jeho šido šydnj. Duž Wjazka šlany a šw do šwojeje šparneje komorci poba, kotruž bė

Sy-li spówał,
Pitno dźiał,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoł móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spał mény
Čerstwoć da.

Njehz ty spówał,
Swérnje dźiał!
Wódnó dny;
Džoš pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođu ty.

Z njehjes mana,
Njeh čí křmama
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Kři Bóh pódá,
Wokřew ćel!

F.

Šerbske, njedźelske lopjeno.

Wubawa šo kóžbu šobotu w Šsmolerjez hntješijščeženj w Budyščinje a je tam ša šchwórtlětnu přičeđplatu 40 pj. dostać.

Reminisce.

Mat. 15, 21—28.

Ješus džowtu Kananejste žónsteje wustrowi.

To běšče přemi kroč, šo je Ješus pohanan pomhať a šo tež se štatkom jako jich Šbóžnit wopofasať. Duž je šo pražito, šo móžemy runje š tehole teksta wjele ša šwoje mišjonste džěło wutnyć. To wšah tež wěšče trjechi; přčetož ty widžimy, řať horjo, hubjenštwó a nuša pohanow niz wjozj k jich pšchibogam, ale k Ješuskej ćšeri. Ale ša šwjaty pošny čas š ma nam tutón tekst hščešje něšhto drube pražić, mjenujmy, šo je Ješus, wot Židow šastor-čženy, pščešo hščešje našš pomoznik a Šbóžnit, šo šo we šwojej lubošći nad nami w naškej ćšelnej a duchownej nusy šmilí, je-li šo šo šo jeno š wutrobnym dođerženjom k njemu pšchibšjujemy a pšchi nim wostanjemy. Š njemu mamy šo wolać a wobštajnje šmolć. Š temu napomina našš tež mjeno tuteje njěžele — Reminisce, t. r. „Spomni, šnježe, na šwoju šmilinosć a na šwoju dobrotu, kotraž byla je wot špocážka šwěta“ (Př. 25, 6). Duž ros- pomainamy šebi:

Wobštajna wěra šobubže.

My řebžbujemy na to:

1. Šať dođerjenje k Ješuskej pod ćšejštim řchžjom wotučji;
2. řať tuto dođerjenje w šnješowej řšuli roščje;
3. řať tuta wobštajna wěra pščes šnješowu řnadu šwoje myto dořtanje.

1. Ješus džěšče tam přeč. Pšchi Genezarešštim ješoru bě řašo řas řarišejššich pomučić, řiž šo pohóřčow- wachu, šo jeho wučžobnižy řariščich wušťajnja pščešupnja. Tam bě wón šo w tutech řubalach to wótre šlowo pražić: Tón lud šo ře mni pšchibšjuje se šwojim řtom a ćšejšči mje se šwojimaj řubomaj, ale jich wutroba je řaloto wote mnje. A řokěš šo pomučić řačž řochžyřu, řha džěšče tam přeč a wušťupi na řirowske a řidonke řtrony. řirus a řidon běščteš řlownej měšče řónižšsteje, pšchi řmori řežaje, pščes wšowanje jara řohatej, ale tež pohan- šštim njepočjnkam a řoščtam řodatej. Š tya řamya řmejow pšchitbže řananejšta řónšta. řananejšty řeku řari wobyđlerjo řanaana, něšđu pščes řidow wot tam wu- ćšerjeni a teho řla jich a jich wěry njepščečeljo, řiž řady pščes tute mjěny njethóžšaju. Ščho tutu řónštu tola k temu ćšeri? řuša, řórta nuša; jeje džěčo bě řhore, řešus řerbi pomhać: „šnježe, ty řyno řawitowy, řmil šo nade mnu; moja džowta řubže wot ćšerta řubjenje ćšwilowana! Mjeje nam pražene, řajša řhoročž to běšče, řačž ćšepjenje ćšela řbo řušče, řbo woboje. Wěšče ře řamne džěčo na widliščěja řšhorilo, řať šo řu š řhwilemi w řalořšnych řadpabač tam a řem řjetane. řehđu řebi myřšlachu, šo je řša řož, řly řuch w řšlowjeu, řiž řu řať ćšwilowany. řeho řla řa řona řež praži, šo řubže jeje džowta wot ćšerta ćšwilowana. řutej řhoročž řerščešče mać, řiž šwoje džěčo š žyřej wutrobu řubuje, pšchihłado- wacž; řaj, řebi pražić: Wroje džěčo řeži w řajorač řčerta! Džěčšowa nuša je jeje nuša, džěčšowe řubjenštwó jeje nje-

hboje. Wona teho dla tež njepraji: „Semil ho nad mojej dšowtu!“ ale „nade mnu“. Wšefje je wo hwojeje lubošci k swojemu dšefcu hižom wšcho pošpytowala, šchtóz bešče možno. Wšefje beđu tam w bohatim Tirusu a Sidonje tež dobri letarjow, hnadž tež muzjow, tofjiz wubawacu, so samoža, pšches kufkaste mozy pšchegzino tajfej khorošci pomhac. Wšefje je jih wo radu prašala; ale wšichto be podarmo. Kaž cžemna nóz ležefje jeje njebože nad jeje žiwjenjom. — Hdžej ho w cžemnej nozy hweža hwězi, je to dalato widžej. Tež do nozy je frudoby hwěta pruba pabalše. Wona hšichit wo Jezusu, kiz je wjele khorym, tež tajtim, kiz buđu wot hamšneje khorošce cžiwlowani, pomhac. Gačz runj be wona pohanta a wón hyn hidženeho židowšeho lada, dha wona ho tola na pučz staji a ja nim wolafše a dšefše: „Knježe, ty hyno Dawitowy, šmil ho nade mnu!“ Nufa jej wočzi ja Jezusowu wošebitu Božu nóz a krafnošej wotewri, pod cžestim kšichžom dowěrjenje k njemu wotuczi, nufa ju k Jezuskej wježbe.

Nufa wuczi naš, ho k Bohu modlicž. Hdžej ho wšichtle sepyery, na kotrej hwoje semšte sbože twarimy, kamaju, dha ho jašo na hwojeho Boha dopominuju. Pšches wulfu wojnu pšched sto letami bu němfi lud jašo pobožny lud. Njetotryžkati, kiz je prjedy po Tiruswim a Sidonwim walčnju žimy byt a Boži lud sozpiwal, je haffe pod cžestim kšichžom, kotryž jo jemu napolegaju, hwojeho Boha a hwojeho Šbóžnika jašo namakal. Něk je hamo ja to dšatowny, so mejšefce cžepicž; pšchetož tehdy je jeho wěra wotucziła.

2. Kananejska žonka ma hšefčeje krtu škuln pšchekhožič. Kajte ponizjenje ja nju, so wona jašo Kananejska ma žida wo něšato prohycž! Kajte ponizjenje be ta proštwia: Semil ho! Pšchetož wo hmitnošč a hnadu tón proby, kiz hebi nješafstuzi, šchtóz hebi žada. Kajte ponizjenje be Jezusowe šabžerjenje: Wón jej hwočžo njewotmolwi. To be tež wotmolwjenje, njenužy hymne wotpošalanje. Wucžobnitam jeje nufa k wutrobje dže; woni dšachu: „Pšchegz ju wot hebe, pšchetož wona wola ja nami!“ To be tak wjele taž „wukštyh ju!“ Jezus wotmolwi: „Ja nješkim proštanu, kšiba jeno k šhubjenym wozwam f Israelfšeho doma“. Tež wona je wšefje tuto hlowo hšichšala, ale tola hwoje dowěrjenje nješhubi; pšchetož padnywšči pšched nim dele dšefše: „Knježe, pomhaj mi!“ Wšeto wocžatowaneje pomozy ju hrowe hlowo trjedži: „Pětne njeje, jo ho dšecžom kšleb wosmje a cžifnje ho pšam!“ Njedyržakto tuto hlowo ju hluboto ranicž? Njeklinczi to kaž wohanabjenje? Wona derje wjedžefše, so Israelfito wšchem, kiz židzi njebeđu a do stž Boha njewěrjaju, pšy zefachu. Šchto by kóždy drugi Kananejski cžinik, hdy by jo jemu tak jefšfo? Nošhorjenu by wotefcho! A wona? Wulta be jeje nufa, wjetšče jeje dowěrjenje k Jezusu, najwjetšča paš jerna poniznošč. Wona wotmolwi: „Gaj, Knježe; dha wšchal jėdža pšycžatka wot tyč hřjódłow, kiz wot jač knježič blida padaju.“ „Gaj, Knježe.“ Š tym pošnawa wulfu winu, kiz nad nimi leži. Wny pohanju nješkimy dšeczi Bože, nješkimy Boha lubowali a cžepčili, kaž ho hšičha. Wny nješkimy jeho pomozy hódni. „Dha wšchal“ — na hřchowuwijnacze pšchudže proštwia wo wocaje, wo hnadu, wo hmitnošč. Hódna teho drje nješkim, so byč wukštychana byta, ale twoja hmitnošč, Knježe, je pšches měru wulta, hřjódta hižom sa njeje wotpadnje. Wona ho wotpošafacž a muslicž njedawa;

tafej hylne, wutrobnoe dowěrjenje k temu Knješej ho in jeje hlowe wupraj!

Tež pola naš je nufy došč. Tak nětota macž je ho rudžka wo hwoje lube dšefčo. Tak je tež njetotryžkati hižom hšonil, jo tón Knjes na jeho modlitwu njeje ani hlowečžo wotmolwit, a tehdla hwoje dowěrjenje k temu Knješej hšubit, měto teho, so by prajit: Gaj, Knježe, ja nješkim twojeje pomozy doštoju! Wot tamneje Kananejskeje žonškeje dyrbimy najprjedy wuknyč, so pšched Bohom janeho prawa n. n. a. m. w. To dyrbi njetotryžkati in škulni cžefšeho kšichža wuknyč. Šchtóz je to nauwntyl a tola in dowěrjenje k temu Knješej njethabla, šchtóz ponizny a do Božeje wole podaty wšcho wot Knješewoje hnady a hmitnoščje wocžatuje, temu je wukštyščenje wšle, tón widž, so

3. wobštajna wěra hwoje myto doštanje. Tamna Kananejska žonka, tak hluboko ponizena, bu wotwšchena. Jezus jeje wěru kšwali: „O žonka, twoja wěra je wulta!“ A tuteje wěry dla bu jeje proštwia wukštychana: „Tebi ho staj, kaž hřejch!“ A jeje dšowka wocžeršitwo in tej hamej kštunbže.

Nječ tež naš kóžda nufa k temu Knješej wježbe, kiz je prawy pomocnik in kóždej nufy, kiz pomhacž hče a može. Šchto njeby hižom hšonil, kaž Boh jeho modlitwu wukštyšča! Wy štarich, modlicze ho ja hwoje lube dšeczi; wy dšeczi, wopominče, kaž je ho wašča luba macž ja waš k Bohu modliła! Džeržefše ho bjes pšchefstacž k Bohu, dha budža wašče proštwi wukštychane; wobštajna wěra dohubže! Hamjra.

V. w. H.

Jeno wět!

Šłob: Jezus moja nadžija —

Jeno wět a njeboj ho,
Dufča, dšerž ho kšeržito hwěru;
Gžmi ho, bje njewjdro,
Wón cže kryje, wjedže k měru.
Duž ho horja njetrafaj,
Štroškimy budž a njedmélj.

Jeno wět a njeplataj,
Je cži hwět tež wšichtlo rubit;
Štrowej krubžje mjeju staj,
Ty wšchal nješim ničo hšubit:
Wofč-li jeno Jezusa,
Dha je dufča bohata.

Jeno wět, wón snaje cže,
Lebje w hwojim stable wobji;
Nufu dufča njefmeje,
Hdžej wo jeho šchitno kšobji:
Wón ju hřyczi, napomja
Š kšlebom, wodu žiwjenja.

Jeno wět, so šefatitwo
Ma twój Šbóžnik ja wšče kšctoby;
Šeho ruzy dowěč ho,
Wón cži hřoji hřěča brjobj;
Boš nim dufča wotfhor,
Wěčna hšjercž ju njetrjedži.

Jeno wêr, hdyž hlabý hý, hý
 Jeho mój je w hlabých mójna;
 Na hlabý křehly křoz ho ty,
 Ze-li tvojja bušča hřozna:
 Wón po hwojej hmlinošči
 Tebje i nowa pohýni.

Jeno wêr, hdyž sačuwajš
 Eso wot hwoťa wopuščajšeny,
 So ty křehly hwoću mašča,
 Pod nim hřobžič wobnabženy.
 Wra, hdyž wjetřča hřobžič je!
 Tazju hwoť bacž njemóž.

Jeno wêr, mój hřečejano,
 So hý wšubžje w křehly ruzy;
 Džerž ty jeho hradý ho,
 S nim hwođi hřabž njeg i njebyn buzý;
 Tam mašč potom wěčny wêr,
 Duž, o bušča, jeno wêr!

K. A. Piodler.

Wobkajnosć 40 martcarjow.

Štowjaty pošny čas tu jašo je. Křehčijowaný Sbožnik w duchu pšehed hwojimi wěražajimi stej i kóždeho namotwja: Wó! ja mnu! To je napominanje, hwoje wěže i jeho lóhštami a žadobčjemi hřehčiwacž, napominanje, pšči wšeho njetežičjeh pšehčejawnošči dla wěry wjerdeže stač. Štowjaty pošit nam dwójž žiwje suanjewa krawoných hřewobow pšehed wozji flaja. Křak móže runje jich šmanjo nož pšehed i nowa pohřowac! Duž durbjeli w njetežičjemi časju prawje hwoću na jich pšichlad teđowanož. W męru maja šchřejacžo martcarjo i města Sebatia w Armeništej swoj wopomnjejši džet. Wo nič stare powježeje tole powjedaja.

Woloto lęta 320 po křr., jašo běđeje Agrifola i bođotom w Armeništej, bu tam w romšim wojštu nowy wuřas hřezora Ćigina wošjewem, po kotrajž mějeđe ho kóždy, kř jašo wojať hřučeđe, jašo nufowacž, pšchiboham wořowacž. Šnydom 40 hřečejjanow i rjadow wufuřti, hwoju wěru do křehčiwšja wulna a wobtručji, to žana móž na sem i jich pohnuć njemóž, lukamu šapřecž. Šsudnik w nadžiji, jich dobyčž, najpřerđe jich wučeř i hřadšim hřowam narěčjenja wa. „Walašča twerđowčž“, wón džeče, „wam wěčnu njetežič pšhijneš. pobeđijnježe-li šo pat wječehowej woli, šo wam to berje šabacž.“ Jašo bođot wibžeče, jo jeho lubjenja ničo njepowaha, šapowča i hřozjenjom. Ćji hřečejjenjo pat woštajnje wotmolwajču: „Dwoje lubjenja naš njewabja, a twoje hřozjenja naš njetrajaču. Ty mašč jeno móž nad našimi čžetami, kotřž hny šapřecž nowuřti; našče dušče nejšju žanej šenřič wozy podčijňijene.“ Wođot ho rošňewna; pšchetž tajšeho wotmolwjenja njeběče dočžatak. Wón da pšehčjuwuhč i prutami šchřawacž a jich boři še želęnjami šapowami rostowracž. Wotom buču do rječajow šamkjeni a do jasťwa čijňijeni. Šlončnje šebi njenahřu žařohnu hřijerč ja nič wumyřli.

Kunje běđe hýma, kotřž je w Armeništej hřušto hřetro truta a tč teđu pšehed flajny, polnóžny wêr štoro njehjehšlwa. Wulki hat běđe pšči měščežanjšej muri, kř že twerđe šamjeršewny. Šu da Agrifola tyč hřečejjanajšich wojařow pšhijnječ a w nozy našič wuřtoječe. Šo pat hdyđu pšehed lořtu možno wumozženja šphtowani buři, běđe blisťo pšči hače hřupel i čjopel wodu pšchibotorwana, w kotřžž móžaju ho čijňani, kř bęču pšchiboham wořowal, šnydom wořčž. Ši hny a tč hny martcarjo žařohnu čžiwlu čšęřwajču, pšči kotřžž jebny šlaw po drušim wošjewem.

Jeno jedny da šo pohanskim štrawozarjam narěčecž, njebazby hwođi blať wopuščęč a do čjopelje hřupelje štožęč. Tola leđom běđe to ščinić, hwojeho duča hřupelje. Ćji towarščejwo bęču dla paba hwojeho bratra hřuboto šrudženi. Tola jich licšba durbječe šo jašo wupjelnič. Šenemu i tyč štrawžnikow běđe hřečęšta hřobřowčž wufnawarjow wutřoto šapřchjata. Wón hwoje drařty wot ho čijňny a šo i tymi hřowami i tym džewerč a hřęčewom šupi: „Ša hny hřečejšjan runje šaž wy.“ Jašo běđe šchřowšty džet šapřwitač, pšchikola bođot šumjeršewnyč na šaw škajč a do wošnja šmjetač. Woni bęču pat ho wiběđiči, pat bęču šumjerč blisťo, hřiba niž najmčobřiči, Malton i njemom, kř hřijęče w pořnej mozy šteječe. Dřačjwo hřyđu jeho teho dla hřijęče wostajęč, hdy by šnawo šebi pšchęmyřlić. Ale jeho mačž njehčohče wo tym ničo wjebžeč. Wona běče i wudowno, džje i niřeho rođa, ale bohata w Wořy a wulka we wěře. Wona hwojeho hýna i wobštajnosć napominače, jeho šama do hwojegu rufow wša a na šaru štoži: „Něť hřončž mój hýno, tole šhobowne pšowozanje je hwojimi towarščjemi, šo šo jašo pohleđni pšehed Wohom njehjewišč.“ Wona tele hřowa hřuboto šapřchjata wrajęče, ale hjes hřulow a šaru hačž i ščęšepowječ pšchewobžeče.

Hdyž bęču čžeta tyče 40 palena, bu jich popjel na bohottowu pšchitajnu do řeki šchjapany, šo njebęču čžeta ženje štamčž mořte. Ale řęžnye šořny njemžža Wožej wjebchomozny wučęšnyč, a špaleny popjel šo runje šať wobnowi šaž pšchęttaty proč čžetow.

Čęžke štejnijščo.

Želęnizaj Křuža mějeđe lubu manželštu a šchřyri řekne džęči. Zele pječ durbšom bęču jeho wjehe, jeho špobowanje a džet, ša nje wón džekajše, ša nje šebi myřelječe, i nimo šo woblečeče. Šať běđe jašo ras Pataržiča pšchijšča. Křuža mějeđe tón waš móžnu hřužu a teho dla wobnojo pšchjotowa, šchřž bęče trebne, pšchetž w nozy durbječe Wože džęčo wobrabžęč. Pšehed wječorom ho na hwoju hřužu poba. Š wopředla běđe wón wřhón wjeřehy, křočęšče horje a bele a šladatęče na hwoj domęž pšehede wřšu, i wotlaž ho jemu hwoťo pšehed wofno hřijęčeđe. Womaku wuřahny još jedny dom, tam druhi, a teč Křužowa šo leđny, šwęžu wuřahny wofři.

Wulka čžihčina wotpočowajče na sem, jeno jęđbjenje želęnišćk čžahow še daloto hřijęčęč. W tutej šamotnosći bywajšče Křuži nětať šhlyno we wutřobe. Wojanšnosć to njebč, wřchalo běče na šamotne štejenje pšchuwęčeny; wón njewjebžeč, šchto durbti to bęč, šo jeho njeměrnosć špobabowajče. Wón hwoje šolije džęđeđe, šo na wřče hwoť wobřladowajče, niđže ničo wobębitęče. Duž hřijęčeđe bubotanje hwojeho čžaha, kř ho našdala džęđęče. Křuža i hwojej pšchjeflajomony šoliji šupi, šo by čžah na drušu šoliju pofařať; pšchetž šulš dale durbječejat još dwaj čžahaj šetacž. Jęho woblečo šteječe i wřny.

Ša jene dobo jeho šyma pšchębęžny; i jich wušenja domacž ho šchřč walaču; bęřny po tym šhřeče pšomjo po šhřeče. Křuža šaž pšchibity šteječe. „Woja žonšta! moje džęči!“ wón šařchjany, „Wojo, pomaj!“ A w tym wón hřjom poštočji, šo by jim na pomoz šnel. Ale tón čžah hřimotajče, hřijęče minuty, dħa budje nimo! Šdyčujjo wěčęž šo Křuža a twerđe hwoju šoliju šapřchjomy. Čžah nimo džęđeče.

Šnathy šchřařnat jemu i čžaha pšchjowota: „Křuža, twój dom šo pali, šhwataj!“ Šo šrowo jeho wubudž, wón dořta jašo hwoje wěđowenje. Šoť hōžny mam čžaha, hacz blizhčji čžah pšchibže, w tu hřuwlu možu domoj dožęč, šebi wón myřelječe. Šaj, ale ša poš hōžny tam njepobudžęč, jemu šuřtowozny hōž řęžny, woflať tu a čžij hwoju pšchjehčjowčž. A wón šteječe, šteječe, šaž na šořžahč. W duču hřijęčeče to žařočjenje hwo-

jich džęćzi, tón řhřil řwojeje zony, widzěłe jich we wołniu nrę-
jazdęch a dęrbęćjeje ty i męrom flacz. Stę dęch jemu řheptałę:
„Stępy cłowjeje, řęto tebe juřy łudjo w cęabu natępaju, řam
řebi řy najřbľęřki! Řkwataj, řnano njeje řhřęće pšęepodźe!”
Druhi hęb pał wołajęe: „Stanie řo njeřboje, dęa řy ty na tym
wina, Řkuźa, řto dęřřow budje cęe wořřřowacz!” A wón po-
hlada i njeju a pšęęłęje: „Řnjeje Wojo, pomęaj tym mojim!”
Męs tym jeħo žyħ dom we wołniu řęjeje. Wo wępy pęczędu
na wořęi trubeć, pšę wujadęy, łudjo hanjadęy, nětħo jim pomoz
pšęřndźe! Řkuźi będu w minutę dľęřęje, řacz řewal męřazy;
Wojo wne bę w řnau, ale wón dęrbęćje i męrom pšęřęładow-
wacz. Napębleħu řo pšęłedni cęah bliźęće. Pęřęřętojo řęjadęy
přęji wocznej a ěładacęu do tęch plomienja a na cęeręowje njejeħa.
Śwojownje cęah do męřta wdřęďęde a pęřęřętojo řwatalacęu do
řwojeħo ěława. i řwojowim łubym, njeuowęħo, řo by jim jich řwjenje
přęřę řwęřnęłęc wubęħeħo wotpaleħeħo řęřęzanę.

Řkuźa bęřęe ja cęahom domoj leczak. „Śau wumężeni?”
wřřom nařłada wołajęe, a i wjele tław to wotmolowjenje řłęczęće:
„Wřřęřęty řy řwł, njeħo bę?” Dęa řłęny wón řwojeje ruřy
a dęřęe: „Dęal będź łubemę Woju!” A ědź řwoju pęławęu
mandźęłřku wobjimajęe, řo jich dom do ěromady řřimota. — A
nětħo wona jemu tal powębałęe: Za będź řo řęħnyta a wuřta,
dęř řo mi řęđa, jato by mę něħtħo wołat. Za řřęczęř i řęza,
řwębleľadę řo řłędu a ěudadę, řęto męħo to będź. ědź dęřę
wotęřędę, řo będę wón pęładacz řęħa, bęřęe řęřęa pęřna dęma
a pęřřotanje wořęnia mi to njeřboje pęłęe. Za pępdanędę naj-
přędy teř męřęřęje dęřęřęi a donjeřędę jej do řęřędu, potom
cęęęędę wořęzę do teř řęřęje. Pęřęe řęřęu pał njeuowęřę i nimał
wón; dęř přęřę wołno wułęřęřę.

Woři dęęł přęřęndźe a Řkuźa pšęji řwojowim wořęřędęnu řęjejeħę,
řę bę ěromada pępęłę, ale řana řęřęħa njeřęřęndźe i řęħo řta.
To wumężenje wuřęřę řwojich męřęje wón pa najęęřęje wo-
břędęjenje. Pęřęřęřęuowęřę bę wořęřęħo řřajak, dęřę ěubęłę a to
bę řadob bęło.

Řoj řa mnu!

(Wuř. 9, 59.)

To řu tři řłate ěława je řta nařęħeħo Śbőżńta, ale te ěława
dęřęħa jara daloka. Śęħo njeřęłi ława řwędo w nieħ! ědźe dęa
pał je řłęřřęřę wuřęřęħom řęłęč, řo dęřęnim ja nim ěięć? Wón
dęřęe do Młazareta a bę řwojowim řłęřęřęimaj pęddany — dęi řa
nim. Wón dęřęe ja ěubęjenim, řo by řim pomęak — dęi řa
nim. Wón dęřęe do ěempla, řo by Woħa řkwatł — dęi řa nim.
Wón pęłatęe ja njeřęřęełeni, řo by jich dębęł — ěřęł teħo
ruřta. Wón je na řwojowim pęřęłednim puřęu řo pęłtarak
paħanęř i tym, řo je řwojowim wuřęřęřęnimaj přęřęřęłak, i nim ěięć
a jich wuřęeřę a řęřęeřę — njeřęłabudź teř tuteje řłaręje! ědź
ěęł nę řęħęto řęđe, dęa řo ěřęřęřę, pęřętoř řwojowemu nanę řy
węđe dęłta winojty, řębę ěęřę tębř ěořępodat něřęto přęřęłę, dęa
jeħo přęřęřęřęu wuwęđęłęč, pęřętoř tębř ěořępodat ěęł mędu ěawa.
Řak wjele dęłta pał ěalle řmy wuřęřęřę řwojowemu Śbőżńęieřę
winojęřę, řę je ja nařę ěęřępřę a wumęřęł? Dęř dęřęłęł ja nim
ħalle řak prawje řłębęřę. ědźe dęa pał je wón na pęřęłęħu
řęħa? Řęħo ani Węřęħeħem dęřęřęł njeje, ani ěabor, ani Węłęħa.
Śłęńęnję je ř pravęřę Woźę dęřęł.

Řam je jeħo męřto, řę jemu do węřęnowęje wřłtanje. A
řam ěęje wón teř nař męć. Ře nęm toł řłubřit: ědźę ja jannę
pęwęřęřęnu ěudu, pęćęřęjannę a wuřęřęřę ja řęħu. A wřęřę je

pařil: Węřęe, ja ěęu, řo ědźę je řęm, będę teř ěřęħami ěala
nje bęłi, řłęřęřę mł dal řy!

Dęř njeuowęřęe we řwojowim řwjenje ěenje i pomęalka teħo
napomienja: Řoj řa mnu!

Boħuwęř.

Nęħdy je nęħđe w řřaju řłudų bęłęeřę bęł. Śřaręeje bęřęteřę
jemu wumęřęłę, a dobri łudjo będę řo po nim řęřęřęłali. Śęħtoř
jemu ěřęmęřę, to řim i pęłřęřęřęnoćęu a řłłnoćęu w řęħęłi a
domaě řęłatęřę.

Řas bęřęe w řęħęłi pęřęowanje. Śęħęłłi doħładęwac
bęřę na teħole řęłę řędźęłńny, pęřętoř tōn męłęřęłi na węřę
pęřęħęja prawe wotmolowjenja ěawałęe. Dęř řo jeħo ěpęřętor
wotpęłęe: „Węje dęřęe, ěęje ty řy?” ěęłę woczi i řeni řłęzi
je je řęħę we węłęřku dęřęe: „Węje řłaręeje řłę wumęřęłę.”

— „Ale řak dęa ty řęřędę?” řo ěpęřętor dal pęřęħęe.
„Węħuwęř”, řęłęřęe wotmolowjenje. „Řł, řłaj toł, řęřę męřę
ty řłane męno”, řłaręeřęeřę wuřę řęłę ěęħęłńny muź a na njeħo ruřę
pęřęħęnořę pęłęzi. „Węħuwęřo, řaj domęł řo Woħu řwoje ěęve
dny; řęřęłę řo jemu domęřę, njeuowęřę i řęřęe. Śęłowę teħole
łubęłęnořę řłęje Węħuwęřę řwoje řęwe dny řęħo njełabu. Řęřę ěalle
řo jemu jeħo řęłęneje męno prawe rořęřęni. Pęřęħę je ěęwe
męno i namořęjenjom wořę, prawje na Woħa twaręeřę a řo
domęřęeřę. Wón je na tuto namořęenje teř pęłęłak. Domęřę na
Woħa wořę łateř jeħo wuřęħęni. Śwoje jeħo řwjenje ěħo na
jeħo řłane męno řęłęzi.

Ś teħo je wuřęeřę, řak wjele je na tym řęłęne, řo dobre
męžne męno, řę ěa něřęto ěęřęne na řębi, pšęřę řęřęeřęniřę řęħu
dęřęřęnję. Řęřęřę přędędomnęřę řę rořęmłłi, řwojowim dęřęom řęřę
męna ěawae. ěudjo nařęħeħo ěęħa njeđęřęłęłi to řębęeřę a
węřęřęny to řęħo i nowa wuřęeřę.

Wřęłęlake i řłęřęka a ř daloka.

— Węħęřęwaczę je, řo řo pęřęto ěřęeřęe nieěo řławo njeje,
Łęćęřęřę řęřę wubęħędźęe. Řeno řęħu ř. njeħęłu řam Đelńęo-
Wuřęđęřęřę řłęeřę ěęħęnjoj přęđęje. Dęřęe njeđęle dęřęłi řo
řam ěřętae. ěod řłęřęim wuřęeřęnoćęem pał ni ěeno Łęćęřęřę
węħada, ale teř Đelńęo-Wuřęđęřęřęni wuřęba ěęřępi. Đotal dęřę-
dęřęe řam to węřęba na tuteř njeđęłę ěęřęteřę řęřęħęnję ěęħęnję
řęwaczę, dęłęł řłęeřę řęłor Đelńęo-Wuřęđęřęřęni wuřęba řęřęeřę
řęeřę męžny njeje a řęřęłę přędędomanje ěęłęeřę njeuowę. W tym
je řo nětħo i najmęřęřę ěęłęřęejenje řławo, dęłęł řłęeřę wuřęeřę
Męeřę i řłęneħo řł njeħęłę do Wuřęđęba pęřęndźę a řęřęłę přędę-
domanje ěřęni.

— Wot pęřęřęřę řęřęřęł wuřęeřęnořę, řę řo řo Węođerow-
řęeřę přęřęřęřęnořęni na řęminar přęřęřęřęnořęni, je najwęřęřęeřę ěęve
w němłęřę řęħęłęeřę řę wuřęeřęnořę. To pał njeje řławo węřęłę
wotmęřęenje wuřęeřęnořę, ale řęřęłę wuřędu dęřęħa řo řam řłaręeřę
a wuřęeřęnořę wo řęřęteřę wuřęeřęnořę, řłęřęřę řębi řęđadęa, pęřęeřę,
a wuřęeřęnořę řędźęe ěęħę po męžnoćęe řęřę přęřęňny wuřęeřęeřęeřę.

— Njeħęłu ěřęřę řęřęe ěęħę ěęřęřęřęřęni w ěęřęnořę-
Wuřęđęđęřęřęni wuřębae.

— ěęřęnořęnořę ěęħę řęħo řęłłękta řa řłęřęřęnořę męřęnořę
w řęłłęeřę ěęħęřę. ěęeřęe řępęno řa řęłłękta je řę teř
w řęřęřęe řęeřę ěęřęeřęe ěęħęřę Śęřęħo to řępęno řę ěępęteřę
łwotroħu ěęłęeřę a ruřę wotęřęeřę řę węžny řłłłł řłęřęřęnořęno
męřęnořęno.

Sy-li epówat,
Piinje džélat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój awjatok
Zradny je.

Ze staw spróczy
Napoju móczy
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf méry
Čerawosć da

Nječ ty epówat,
Swérnje džélat
Wšédu dny;
Džéat pak swjaty,
Dwi daty,
Wotróti ty.

Z njebos mana,
Nječ éi křmana
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Kiš Bóh pada,
Wokřwó čel

— Sserbske, njeđzelske lopjeno. —

Budawa šo kóždu hobotu w Šmolerjež knižicizšćecni w Budyščinje a je tam ša šchwórtičnu pschepłatu 40 pi. dostacž.

Okuli.

Kuf. 20, 9—20.

Najše Bože słowo šo pschirnanje wo słych winizarijazach mjenuje. To běchu woprabnje sli a bjesbóžni čłowjetoj, wo kotrychž Jesuš tam pojeda. Štož tak wokrjebž texta šteji, to je hřeš. A ištož šebi tole pschirnanje žaba, je pokuta! Šsamo trojate napominanje i potucze móžemy tu widžecž — tak-rjez je rta profetow. Duž wopomínmy:

Trojati profeczišli hłóbž i potucze nad slými winizarijami.

1. Přeni se rta tych wotročkow, kotrychž wobšedžet winizy póšla, šo bychu mot wuziřta winizy jemu pschijewšli. Škóžy čłowjet wo wuziřny byčž. Profeczišti hłóbž reči wo šamolwitosći.

Winiza — štož čyžł wuprajicž, kaři dar to ša šraečškeho běšče! Tam wješety hłóbž šlincješče — te tiče běchu bohactwo kraja! Štož měješče tajtu winizu najimanu, móžešče rady wot plodow šwój wěšty džel wobšedžerje wotedač. Što hłóbž šraeč šraeč dobrotow jato Boži lud dostal wot Egiprowskeje hem a potom pschegš profetow. Ninje čile profetoyo pal jemu tež jato Boži póšli jeho winowatošcy na wutrobu kładžechu. Tak šrajaš: Bjesbóžny wotaj šo šwójeho pučža a šlóstnit šwójeye myšle. Wida: Prajene je tebi, čłowječe, išto wobre je a što tón šnješ wot tebe žaba, mjenujž Bože słowo džeržecž a lubošcy wopolašacž. Kaš ša pal šraeč

a žaba šwójich profetow hanili a pschecžehali! Čłowjetoyo hiščeže dženša mako na šwój wmwowatošcy myšla, Bohu dacž, ištož je Bože! Woni čyžedža šami ša šo žimi byčž. Žadanj šraja pschego wješče na žiwjenje. Žadošcy šu lud wocžahnyte kaž šycž. Wotutny hłóbž praji: Niz ta! Niz ša šwět a žiwjenje zple móž a wutrobu woprowacž, ale temu ju šwječicž, kiž je šej dač a tebe žohnowacž i buchownym žohnowanjom! Kaš čyžto je hujto, čłowjetowo dobyčž ša Boži dom, ša pokutny džei, ša wobželenje na škurach lubošcy. Šow šo čyžnjeja a wotwlařnja. Pruhj šo kóždu. Šraňa, tón wozohnowany Boži muž, je šwójich mlodych šet praji: 24 šet drje šepiči nješkim byl hacž njeplóžny šchom, kiž drje wjele šlešča, ale i wješča šniče plódy nješe. To šu šinat, jato wón škryřta šejna we wulkej hódžinje a šo jemu póšwjeceži.

2. Tón drugi hłóbž tamny šyn póšbėnje, kotrehož wobšedžet i winizarijam póšla! O tajta bjesbóžnošcy, hdyž praji: Tutón je herba; šabimy jeha. Haj, Boži Ššyn hiščeže nětle mješ žiwymy, ale bóršy do rutow šlóstnikow podaty, hłóbž pschecžiwno bjesbóžnej šebicziwošcy i póšbėnje. Wón jato póšlešni profeta pschidž. Wšičež niz jeno žadač. Něčtón rjenje wupraji: Tón, kiž žaba, šo bychu šradni wo duhu byli, je šam troščať. Tón, kiž praji, šo maja hłóšni byčž wo prawdošcy, rjenje: „Ša šym hłěš žiwjenja.“ Tón, kiž rjenje: Wytajež naprjedež Bože kralešwo, drugi raz wabi: Póječe šem te mni wšicžny, kiž wy špróžni a wocžecženi šej! Ale

Bože dary nohnywshi tež pokutu a wěru žada! Kač su runje cji přeni a wobžerjo luda ho jemu sarjeiti: Bože kralestwo šnustlach we wutrobje to njeběšče ha jich hebičejtu wutrobu, woni sa šwonkowunym šbožom hładachu a žadachu. Kač malo chajdu ho hordžoše, lafomnožeje na pjenješy a czeješ wotrijež! Kač jara hu teho hidžili, kiž nicžo nachyjše hač Wožu wolu dowjelnicž a dowjeljnemu nječ! Již šlōstniwoščje ho jow ta brošnje jiewi. Šamjercž jemu, tač prajachu, jo bychu potom potoj mēli! Tat je ho hufto Wožim šwjatym šcho! Tat Lutherej, jako Tezelej warbu s rufow bjerješče a bamžeji jeho šeinštu myšl w zyrktwi pšedw woczi štoi! D wono nijeje žone drube šbože na šwěče, hač w šprawnej, nješebicžiwje, bōjškej myšli! Njech šwēt, njech štatna mōž pšeceržowo Knješowej zyrktwi wustupuje, wona njeđerbi hinajšča byč, hačž Knješowa profecžina, kiž prěduje: Žedyn je i kralom! Budž šōždy jeho pobdan! Kaži šhutny hōšš pšeceržowo bjesbōžnemu, šebicžiwemu wupjeranju a šdatošči w šchecšijanštwje, pokutny hōšš!

3. Šchō to je třeči pokutny profeta? Wj mohi rjež: Žesuh šam, kiž Israelej šjewi, jo Woža mōžna pjašč dla jich nježata a šlōstniwoščje jich bōryj dyri abo kamjei, tōn rōžny, kotryž hu šačžiši, šich rošmiceže. Ale to je hižjom šary, ja wšče cžaby ptačajzy hōšš i Žejajaša a pšalma. „Nješčje wy lašowali?“, praji Žesuh. D šhutny pokutny hōšš wo janičeznju! Teho šebi šariješzy a radni šnjeja njebychu dječž dali, jo mōže jim, to rēta Israelej šobu, ho Bože kralestwo wjačž, jich tempšowa škūža, bōjšta krašnosč jim minyč. Njeje to wičho šašupilo? Žesuh bēšče tu šhutny dopomnjež na profetow šaž lēdy hdy. Wōn nad tym špodbovanja niemēišče, Bože šudy wēščječje. Ale wōn warnowajše berje mēniwšichi. Tajše šudy hu na nētotry šchecšijanški dlat hižjom bōšchte. Wj čžemy napomináčž pomgacž, šaž tōn na wēžji i dala hrožazy wohej tym w bliškosčji šjewič. Dženža je runje 100 lēt, jo je šlawny profesor Delšich w Špistu ho narobžik. Tōn bēšče pšeceržel židowšeho luda, kiž je niž šchlewjer na jeho šlaboščje powješčal, ale je pokasowal napominajo t pokuče a t pšichthadžnju temu Šbōžnitez — ale i nješwuprajomnej lubošči. Težobla je šaž pola šchecšijanow tač pola židow wutrobnje lubowany byč a jako šwjatj tam czeščezny. Tajki pšeceržel bēšče Žesuh, tajzy budžemy wy wšchizny: šwēdri, wōčiznižzy a šchecšijanšzy šmyšleni radžerjo ja lud a i šdobom pokutni prědarjo, hdyž wōn šbudži a pučž štaženja dže!

D Žesu, kiž našč hřēdnik hu,
Budž i nami i twojej nuhy!
Njech twoje šlowo we nuhy
Da trošcht a dobru radu!

Šamjei.

M. w M.

Knježe, rēč!

Knježe, rēč! Twōji wotročj šlyšči,
Kiž ho we wutrobje tšyši
Šswojich cžejšich hřēdow bla.
Nječ! wōn njelčji, bololč čjuje,
Dulče nuju woprašuje
A ho hřēdow wušnana.

Nječ, jo Tebi šluzičž mamh,
Žiwjenje cji wōhņezčamj,
Š twojej šnadu poňnacž.
Šdyž naš twoja šmilnošč hřeje,
Dulča šbōžny potoj šmēje,
Šrēčž jo wjazy njelčji.

Wabi cžēlna žadošč i nowa,
Nječžiwacž na Twoje šlowa,
Nječ, a šhojšč, budž Ty naš!
Wutrožni dulču je štaženja
A mōž škryšta wumoženja
Wjēdž ju na nješleštni šmaš!

Nječ, hdyž lubošč i Tebi mřēwa,
Šo nam dulča i nowa hřēwa
Šswjate pšomjo nješješe.
Nječ, teč, jeli dweč naš tšōčji,
Kšičž a horjo nješjo mřōčž,
Doj nam prawe pōňnacž.

Knježe, rēč, hdyž hřēč noš jima,
Duch ša Twojej šnadu pšchima;
Njemječž teđu, wōdaj nam.
Wšches třeč škryšta wučšičženi
Ššmy naš potom wobšōženi
Čžohnje jow a wēčnje tam!

K. A. Fiedler.

Bohu špodbony wopor.

Stara hebrejšta powješč jo škurym mužju powjeđa, kiž ho ras i šhorotoža pošbēje a i šchepotatny štamani do tempša pšichnōže. Wbōhi muž šo banibowajše pšichnōž; pšchetōž wōn bēšče jara šudy a njemēišče žaneho wopora, kiž by moš pšichnēšč. Žako pač ho štrachy pšichšlōwajše, šchicšješče škor to tempšu špřewacž: „Tebi ho njelubja wopory, jo byčž cži je dak; a šopalne wopory ho tebi nješpodbōuju. Wopory, Wōhu špodbone, hu wšchny duch; tšchnu a roštamawu wutrobu ty, Wōžo, je niž lažywič.“ (Wj. 51, 18—19.) Duž pšichnōžschu druty mōderjo a šwōj wopor pšichnēšču, ho do přēda cžichčy; wōn pač žaneho njemēišče. Šlōnčnje ho pšedw mēšchynom dele cžihny, kiž t njemu dječše: „Šcho čžejč, mōj šyno: nješby žaneho wopora šobu pšichnēšč?“ Wōn wotmolwi: „Nē, mōj wōtēže, pšchetōž wčžera wječor pošbē žiwōwa i bēžčimni šem nami pšichnōže, a ja nižjo njemējach, šchōž byh jim moš poščicžje, hačž teju wōtšjom, kotrežž čžyčž dženša ja wopor pšichnēšč.“ — „Duž pšichnēšč tola eša pšchēčnjeje muš.“ mēšchyn dječše. „Tēž to njemōža, mōj wōtēže“, tšchny muž dječše, „we šwojej šhorošči a šhubōbie šym jeno malo ša šwoje šhōdne dječži wušchikowacž mošt, a to njeje ani eša muš.“ — „Čžehōbla šy i žyta šem pšichšchōl, hdyž nimošč žaneho wopora pšichnēšč?“ ho mēšchyn prōščječše. „Dokelž šlyšchach špřewacž: „Wopory, Wōhu špodbone, hu tšchny duch.“ A njebudže Wōd mōj wopor pšichēč, hdyž šdychuju: Knježe, budž mi hřēšchitnej šnady?“ Duž mēšchyn štareho je šemje pošbēje a dječše: „Daj, budž požohnowany, mōj šyno; to je wopor, kiž je Wōhu špodbony.“

Wuňowenju.

Naš pšichnōže — tač pšiče jedny duchowny — še mni muž a dječše: „Ža na njelabōjomu šhorošč čžerpju; mōj lēlat je mi praji, jo došho wjazy tračž njebudže. Duž byh šebi rad na šchchōwje mēitacžjo ja pošlēdni wotročjnj wušnōwč, hdyž bychu

mje pohrjebali.“ Za swolice do teho a počzaj na to taf: „Hdyž kje tajte něšto pšchede mnje pšchinješči, dha njemđu hinaf, hačej so ho woš tež a nječim wotprafšam. Sčej tež pšchinotowany na to wulke pšchemenjeje, kotrej pšchede wami leži? Wdy sežo so ja swoje čželo šarali, kje tež swoju dušku šofarali?“ — „D šofaž to najšupa.“ wón wotmolwi, „dha mčžu smėtom byčž. Za wšafak wšo tež wėm, so hym wšchelate čžinič, sčtož budžič wošajčž durbjat; ale na druhej štronje hym tola tež wjele dobreho čžinič. Za hym wjele pjenješ na dobre wešy wazik a hym hamo šhorownju jatožik, kiz je hižom wjele lubžom je žohnowanjom byta. Duž hebi myšlu, wo wščo derje dojež pōndže.“ — „Wduy knjež“, jeho pšchetorwudž, „hdyž čžerje žo so na špuščerječž, dha dje budže i wami na šmirjetnej hodžinjne troču šcheričž.“

Wōi na to hiščerje wjele wo tym rėčžadnoj a jafo ho rožžohnowačmjoj, džerje mōj hōlčej: „„Za durbju wot waš hiščerje wješy wo tej wėšy hiščerječž.““

Wot teho čžaba hiščerječž ke mni pšchitjadžerje. Za mējač i nim žinu rosmolnu a mōj žple wječorjy hromadžje wo Wōzim pišmje čžinatčmjoj. Šfōnečnje ho teho wšba, ho na swoje šafšlžby špuščerječž, a počza ho swojeho Šbōžnika bameho džerječž. Wōrju na to wumrje a je wēčje šbōžny čžahnyč — niz dla swojeje, ale dla škrjušlžboweje šafšlžby.

Wōh je šwėrnj.

Handrij Włowotny bė šrėni bur a rėjejeche we swojich najlėpšich lėtach. Wōn bė pšchego nam šrėni pšchi džele. Taf bė ho jeho lanoženje pšchišporjalo a nad swojimi džėčžimi mējejeje je swojeje mandželstaj tež hame wješele. Duž ho jemu na čželo bololne rėjenje wuščimju. Najprjeby jeho šebžu njemējejeche, hdyž pak wo lėčarja pōšlčachu, tōn wuprajji, so durbji bo to rėjenje šterje a lėpje wo mēščejanilkej šhorowni wurešafčž.

Taf dha bu šhoru do mēšta do šhorownje potafany. Tam nēšto we swojej itnje lėžerje a čžofolčej, hačej rjad na njeho njew pšchinōdže. Zafu mudry čžlowieč derje wjeđžerje, so budže ho pšchi jeho operaziji wo žiwjenje a šmirerječž jednačž a duž hebi nalo itučeje na šmirerječž wješele. Šleho we swojim žiwjenju djele dafu ničo čžinič njebė, ale dobreho? — Šaj, wōn bė pšchi wšdej šhorownej rėježnōščej tola wščōn do šeinlšeho šaplečejny byl. Na njebiejše bė hebi jara mako myšlik. A so to čžinič njebė, to jeho, hdyž pšched wrotami rėčžnōščej rėjejeche, njemėrėnō čžiničerje. Duž ho, kož nēdžu Zonaz wo rybinjom brjušerje, k Wōbu wołaečž počza a i jeho rta pšchinōdže žple dšimne šlubjenje: „Hdyž jašo wotšhoruju, dha durbji wozenje młofa do mēšta prječž, pšchetōž wono je wina, so ho na njebželstfim dnju ja swoju dušku šaral nejšhym!“ Włowotny by šōdžu dšėn a taf tež šōdžičžinu njebželu młofa do mēšta wōšak a tam pšchedanōl. Durbju dje by tež wotročžta pōškol byč, so mohč ho ham jašo raš wo žyrkni potafajčž; ale myšle na swoje młofa bydu i nim šobu do žyrknje ičhte a jeho wot najwōžničeho wotžeržale. To durbjejeche wot nēšta, hdy by jemu Wōh hiščerje junu wotšhoriečž daf, hinaf byčž.

Zcho mandželsta ho Wōbu dšafotawačej, jafu powjelečž pšchinōdže, so je ho operazija derje radžika. Nēšto njebžej wšafak hiščerje w šhorowni lėžerjeche, potom pak ho štrownj k tym swojim domoj wročžič. Nēšto bė čžōb pšchidoh, to šlubjenje do škuta štaičej, pšchi čžimž wščoh jemu jeho mandželsta najprjeby napšchėžimo rėčžerje. „Ščto?“ rjetny wona, „šy ty wotwōrinič, to čžerječ wšlowanje i młofom puščerječž, kiz namaj tajte rjane tolečf njebje a bōle mōšernej pjelni, hačž wščo našče druhe šhopdarjenje?“ — „„Za wē je hačž do dnja pšchemyšlena.““ Włowotny wotmolwi, „„a tunje, dolečž hym hebi rweče na nju myšlik, hym dšepōlnō, wona mojej duški napšchėžimo stej, a teho dla: prječž i nje!““

Wurwota na to hiščerje šhščerjeche, so bė jeyny muž šlubjenje na to wotpołožik, a duž bė jemu k woli a ho tež do teho pōba.

Šamoženje drje nēšto pod jeho rutomaj troču pomakčho roščerje, ja to pak mataj wjažy čžaba, ho wo te šubta šaracž, kiz šerjanuz njelējerjeje a mole njelētaž.

Rōt čžerjenaj dšerje.

Pobožna mačž bė swoju šlėtnu polčžu runje do loža pōfožila. Š tym bēščerje tōn rėčž bōle šhwatola, hačej hewaf. Duž tež njebė pšchi lėžnu šebžu wołafata, so by hiščerje hōlčžny wječorjny Wōtčejanajšč hiščerjaka, kož to hewaf čžinjerje. Tola pak swoju dšowčerječžu napominačej, so by ho šama mōblita, a na to je swojim mandželstfima na šhwilu wotēdžej, dom ja šobu šesamkawšiči. Ta hōlčeta bė wo tym mōlčim domčju wo tojfm žple hama, kož wšafak bė to hižom huščerječho byta. Nimalo hodžina bė šafšča. Ta hōlčeta je swojeje šlanku braječej a bė na mačžerje napominanje, hmož Wōtčejanajšč wušpėnēčej, bōrčy šabja. Duž bė jej, jafu by nēšto pšched durbjem čžerje šturpal a na to durbny šamk mjelčo wotamokaf. Še to padušč abo rubježimč? Ščto mohč to hewaf byčž? Wōjolečž ju pšchewja a šumny pōt ho po čžole lišerje. Ščto ma šapocžerje? Hdy by wołafata, by tola ničo njebžidčaf. Duž ho dopomni, so ho hiščerje mōblita njebė, runjež bė ju mačž k temu napominafa. A taf dha swojeje mallej rwečžy šturjny a jeyny rť počza wōšnje špewaečž: Wōtčejanajšč, kiz šy w njebječach, šmirerječene budž tvojje mjeno, pšchinōž k nam tvojje kraleštwō. — Nēšto ho durbje wōčžiniču a wo ničy štejerje žuhj muž. — Najrōžžana ta hōlčeta wōšnje bole špewaečej: Wōdaj nam našče wimju, jafu my wōdabamam naščim winikam, njewjebž naš do špjetowanja — tvojje je to kraleštwō a ta mōž a ta čžerječ hačž do wēčžnōščej. Šmajemč. Duž ho tōn žuhj i duri šubi, durbje ja šobu šaprašnywšči.

Za hōlčeta na to wušny a šarčerje domoj pšchijebšerje pšched durbjem pōdučžomaj grat, šluczej, želēfo atd. namafolčstaj; kradnjene pak ničo njebė.

Nafajtra wotkoto pōdnōdja do domo prječer pšchinōdže, niz, so by wo nēšafik dar prošyk. Wiele bōle wščōn šchepjeđta a i hōrzymi šulšami proščerjeche, hačej njemohč šarčerjeju maču hōlčžtu widžerje. Zafu jeho pšched nju dōwjeđčej, pabny pšched njeje na swojeje toleni, ptafoščerje a žafolčerjeche. Na to jo što hwašna, ho bė mjėčor prjedy wo domje kradnjerječž čžahč, jo pak je dšerječomaj Wōtčejanajšč w nim šwėdomunje šubžik a jeho i domu wotšhnač. „Ženje wjažy“, taf swoju špewjeđž wōšlamfny, „njebudu ničo njeprawehō čžinič.“ Šarčerje jemu wōdabčłžaf a dšenja je nēdubšči pabdušč pobožny, rōdnju, šobžomny šopōdat we swojim domje. To wščo bė mōblitwa šlėtnej hōlčiki dōfonaža.

„Še rta čžerječny a matyč šy hebi šhwabla pšchitōtowanaf!“

Wuščeršchana prošwta.

„Nė“, dšerje rėčžinič, „ja njebudu waičny pjenježnu žadanku pšchėžimo tutemu mučej dōla šudništwō šafšupōwaečž. Wdy mōžerje prožer druhemu pšchepōdaeč abo swoju žadanku špuščerječž, kiz ho wam špōboba.“ — „„Za dje hebi myšlicerje?““ tōn tannu rjetny, kiz pšched nim na štožu šebžerjeche, „„so ho pšched šudništwom ničo wjele čžinič njehodžij?““ — „„To wšafak runje niz, ale tōn wōbōhi čžlowieč by pšchi tym wo swoj maču domčžk pšchidoh, wo štrōmž bydli. A ja i tej žyrje wēžu ničo wjažy čžinič mēčž njecham.““ — „„Dha dje kje ho šafraščerječ daf?““ — „„Nė, ničo mje šafraščerje njeye.““ — „„Wō tōn štary je waš jara prošyk!““ — „„Prošyk wšafak je, tola niz mje.““ — „„Dha pak čžahč tola wjeđžerje, toho.““ — „„To čžy wam na mēčje prajčej. Šeno pōščkajčejč:

„Głajcze, ja tón domczł bjeje wszeje przóy namafach. Do kłejnych duri, kiz bęchu powoczinjene, swaha krapach. Nichtó mje niekłejnykchje. Duż cziłche do kłejze stupich a pšcheb stwinym burjemni stejach. Też te bęchu mały kufł woczinjene a ja mózjach trochu do jstny pohladacz. Stwicika bę hacz nanajczłstjeżicha, a w nej na kózu stara kłejchdżiwjena zónita tejeche, kiz bę zyle tajta, kajtaz jako njebo macz, jako ju pohłebni krócz wubladach. Kunje chyzł fastepacz, dha rjelnj wona j jasnym kłojom: »Wóy, nana, fapoczj, ja hym botowa!« Na to hój pšcheb jejmym kózom kłejchdżiw postlaty, kiz bę, káz hój mi sfoaje, hłjchje starłch, hacz jeho mandżelsta; a nęto njemózjach pšcheb wutrobu pšchinjelcz. hój wo burje krapacz. Duż hój wón modlicz pócza. Najprjedy dopomni swojeho Woha na to, jo itaj wobaj — wón a jeho żona — tola jeho dżelcz, kiz stej do jeho wole podatej; a hdy by hój jemu spodobalo, jmaj w jjej wysofich letach hłjchje j seje matkeho domczka won kłajcz a bjes bydja bęcz, dha wšchaf stoj wonaj hłjom wyszelate a wjele czeje poczerpifoj. Na to proshelche taf: »Wšchaf wšchaf budżičhe hınajche byto, hdy budżičny naju itjo hynjnoj pšchj žiwjenja woiatł. To bę, to najczelche, sčtoż kiz jo na naju dopušczelcz. Tola naju trojstj je, jo kamaj na tym we winje njekłimaj, hdyż chzedza naju też wo naju mały domczł pšchinjelcz a hdyż durbimaj potom wobaj na swoje pohlednje dny do gmejnjele kłejze. Wšcheb tym pak chyzł ty, to Wózo, naju mtołejniuje swatanowacz! Tych pak, kiz wšchaf maju prawo, namaj naju kłejnu pšchebacz. Tych chyzł žohnowacz a namaj móz dacz, jo njehy chmójna nič žaneho hidjenja mętoj.« — „Tafle tón kłejchdżiw“, powjebajche rēcznił dale, „proshelche. A nęto wam praju, jo chyzł radšcho kam do gmejnjele kłejze czahnycz, hacz jo bnyh swoje hweđomnje j tutej stōżbu woczeżelcz.“ — „Wj drje hój bojice, jo bysčelche prófštu teho stareho fatorantł?“ prašelche hój tamny. — „Čto hój kłejbolice? To ani mōžno njeje. Wón tu zuku wēz do Wóžeju rukow potožł a hój wōžno na kłubjenje sepjerachje, kiz je Wóh kam tym swojom dak. Tajtu nutnu a wērazaju prófštu ja hłjchje cšaj žiwjenja kłejchaf njekłim. A to wam hłjchje jmu praju, tej stōżbje hój wotrjenu.“ — „Wj by lubšcho byto“, dželche na to tamny, „hdy budżičhe mi ničo wo prófštu tuteho stareho mužja njeprajil.“ — „Čto hój dla dha?“ — „Haj, ja wšchaf pjenjeh, kiz mam j teje kłejze dostacz, nęto jara nuhje rjebam, tola pak hym nęhdy w paczełstaj wucžbje kłejchaf, jo derje njeczini, napšchecziwo tajim prófštam bęcz. Duż mōžčeje jutlje — a pšchj tym tón stōżbnił swoje budniške papjery hromadu swali — j tymaj starymaj hieč a jmaj prajič. Jo je jeju dočł fapčazeny.“

Bróštna praweho wjele samōže, hdyž je sprawna.

Pjenjezna lubošcz.

Čsym zónstu inak, kiz hój je wschłmi mozami we swojom dželce próžnowaiche, w domje na porjad dželčelche a bę napšchecziwo ludžom pšchecziwela. Sa Woha pak wjele lubošče njemęjelche. Druhdby drje by te mšchj pšchjchta, by hebi pak tam bōwuj wšpka. Čšim bóle pak na mamonie wšchafche. Żejne najwjełche wjehele by byto, hdy by horłacz na najštwje heđžo swoje stotak a kłejborakni kłejčita a je potom jašo do tych kłejnych męchšow hšpaka. Sa kłudnyh ničo wšchje njemęjelche, ja hwołkowne a smutkowne mižonštwo teč njz. Nichtó njemaje žamoenje njekłajelche a sčtoż by hój ja nim naprašchowacz, temu by wotmolwika: „Ach, w nęczjčim czahu małch lutowacz, hdyż chzelch bjes staroelche swoj wšchdny kłejch jelcz. Tuta zónsta ras cšętož sčhori. Dotelcz dželcz njemęjelche, hłabafche ju jejna četa. Staroelč wo jejne pjenjele pa ju tež

na chorotožu njemowpučelcz, a taf hšto hacz bęchu jej kōzo pósejelati był, by hój prašelca: „Węzi kłuczil też jašo pod hworakom?“ Wękar jejuu chorozč ja staroelč spōjna a pšcheb durbieni k czeje kłejnu: „Wšchjchł džen ta kłora wjazy njeboczata.“ Tole pak bę ta kłora kłejchafala a hój žatōhnje wutrožata. Žafu hój jejna četa jašo do jstny wroczł, tejeche wona wšcha bleda na kōzu. „Čcho dha wam je?“ wotrjafcha hój wšcha staroelčjwa ta młoda četa. „Wjmi kłucz a dži wo wšchē moje pjenjehy“, kłora wotmolwi. Wōczł wšchē pōrne męschł, je sčtymj a kłejboratny pjenjelanj najwjełjnenne, na błidze stejachu. „A nęto“, taf kłora kłajche. „hmjetaj wšchē pjenjehy, tatōn čertowj njerjad, j wotnom won. Wō moju bušchu nje tatōn čapar wšchjehje. Wōn j nim!“ Żejna četa j woprędła njehschelche. Duż tamna j nowa pōcja: „Te pjenjehy durbja prječł!“ Stōwcznje młoda horłku j wotnom won cšjny. „Wšchelche jmu, hłjchje jmu!“ kłora jačhelche. Taf bę jedyn męschł próžny. Wšcha wušprōžjenna a bjes mozow hój kłora na swoje kšwio cšjny a bóty jašo wotkłhori. Hdyž prēni krócz fačła, jo nowych mozow nabywa, bę jejne prēne hšowa: „Ale, moja luba, ty tola wšchē moje pjenjehy na pučł hmjetawa njekłim? Dži na męschē a sełstaje wšchē męschł jašo do kłamora a jamł jōn a pšchinjelcz kłuczil mi!“ Se strowoelču hój też pjenjuzjēna lubošč jašo wōczē a wona bu bōrdja, byłł hdy prjedy. W nuly ma nęchōžstł najšelčchu wolu; je pak nifa nimo, dha wšchō pšchj itajym wotlanje. Teho dla rēca: „Kucž do hele je j dobrimj pšchebewšczemj postkadženy.

Sčzerpliwj w horju.

Żedny kłory je swojiej njekšerpliwosčju swojom domjaznym jara wjele woczežnosčow czinjelche. Žafu jeho duchowny ras k njemu pohladacz pšchinđje, wón k njemu dželche: „Ach, mój luby kłejz duchowny, našč Wóh mje hłjčelče njerobil!“

Kłejz duchowny inapšchecziw: „Hdy byh ja Wóh tón kłejz był, waš też hłjčelče rođil njehych!“

„Žo“, kłory wotmolwi, hój njemako džiwajo, a chyzelche tole najradšcho ja što wšacz; potom pak duchownemu ruku kłejčela a dželche: „Hoj, wy macze prawo, ja durbju poczeč bóle sčzerpliwj bęcz.“

Na wikach.

„Na wikach ludži šepje sełnajelch, dylł w zyrkwi“, praji pšchikłowo, a sčtož je jo ras wuprajil, njje žanu kš rēczł. Ža dšch ras, powjebajche starj duchowny, j jentym inatym na wili. Tōn dnē kłujwe, kiz bęšchaj hłjom kšetro stajez, na nje honjelche. Wóh hój duzy hój pučju bušchnje jabawajchmoj. Hdyž pak na wili pšchinđezchmoj, męneljelche wón: „Wēto, kłejz duchowny, durbju pšchebowacz, a mi by lubšcho byto, hdy bychmoj hój pođšičcho radšcho nęhđze drubđje trječłil!“ To rēlalche, je hochorom kłwacz. Ža jemu wotmolwič: „Dobre, ja wšchaf pōndu, Woha pak tola prječł pōkłacz njemōželcz!“ a dželč.

Węzi dom jašo na to k rēczam pšchinđezchmoj, a ja tu hšonich, jo ludžo jara derje wjebša, sčto je pšcheb Wōšom prame a sčto njz. Woni pak swoje wjebjenje a hweđomnje njekłim dole domach na hōđšil powjebnu, jo tam wšchaj wotlanje, a nęto bu a čšnja, sčtož jim čert kaže a sčtož jich mōšhnje pjelni.

W zyrkwi pōbožny bęcz, to ničo czełte njeje, my pak durbimj w špjtowanajach tuteho žiwjenja hój ja kłejčelčjanow wupokłajacz. Ženo ja tajlich je Wóh njebješa wutwaril.

Sy-li spěwał,
Přine džěłal,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróny
Napož mócný
Lubošć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Cerstwošć da.

Nječ ty spěwał,
Swérnje džěłal
Wědne dný;
Džěł pak swjatý,
Dušl datý,
Wospošć ty.

Z njeboš maná,
Nječl ģ khamá
Žiwnošć je;
Žiwa woda,
Křl Bóh poda,
Wokřořć šć!

Šsersbke njedžělske lopjeno.

Wudawa šo kóžbu šobotu w Šsmolerjes knižicijichčětni w Wudnjacimje a je tam ja šchwětketnu pšchěpřatnu 40 wj. došćac.

Litara.

Jan. 15, 18—25.

Na šwojim pošlednim pučju do Jerusalema běšće tón knjes šwojim wučobjnitam šewit, tajkemu čěrpjenju w ón napšćěžiwu džę; šowle w džępřatichim šćenju jim praši, šćto budža w on i čěrpjeć mječ jeho dla: šwět budže jich hidžic, runje kaš je jeho hidži. To šu šrudne wuhłaby! Ale tón knjes wě jich trošćtowac. Wón jim a wšćitkim šwojim wěrjozym potaje, kaš je

šwěta hidženje pšćěćiwu Šhrytšufowym šawam

1. polne trošćta ja hidženych, ale
2. bjes trošćta ja hidžerjow.

1. Wokne trošćta ja hidženych. Tón Šbožnil praši: „Šdy šwět waš hidži, dha wěče, šo je mje předy džyli waš hidži. Špomněće na to šlowo, totrěz wam prašil šym: Wotročł njeje wjetšči džyli jeho knjes. Šsu-li mje pšćěšćěłi, dha budža waš tež pšćěšćěłac.“ Špotajšim hidženje, tiž naju Šhrytšufowi wěrjazy čěrpjeć, čini jich tej šłowje, to je Šhrytšufej šamemu podobnych. Njeje to ja nišć žadny trošćt? „Čhyl ja byč lěpšči na šwěče, hač moš knjes Žejuš běšće, tiž na šo kóžbi čěrpjenje a pšćes šmječ ł čěšćji džěšće?“ tak šebi šami pšćiwolajni a bu štrošćtnje ša nim pšćes wšćitke čěrpjenja, ł kotrymž šwět jim jich puč wobtyšje. Kašće dha to šć čěrnje? Šćazprijanje, šanicžowanje, šanjenje a wušměšćenje, njeprawe wudawanje a pšćišćo-

dženje, šćtodu- a šćšiwdućinjenje, šama martra a šmjerć, ja tym hač Bóh hidžerjam pšćiwuščěši. Štawimny šćšćęžijanšćte žyrkwe šu polne šwědčęniow najšuwrowišćeho hidženja, totrěz šu šćšćęžęniow čěrpjeć mēli wot židow a pohananow, šamža a Turkow, njewěrjazyč a šjesšćžęnyč. A džyl šu něko mērnišće čašby, šćto čže prašć, kaš šórny mōža šo tajke pšćěšćęhanja wobnowić? Šsu dha nješęba něko tak jašne a bjeje wšćěch hrožazyč mřćęšćow? Njeje nišće ničo widžć wot žanyč njewidjow, tiž šo nad knjesowej žyrwju hromadu šćęabuja? Čžš možę šo lohzy mřćęšć, džęž maja šćšćęžęnijo šwoju šćwērnošć pšćęćiwu šwojemu knjesej šabo w čęžćich čěrpjenjach a horazyč bęđęnyč wopofajć. Njebudže to tebdy wulki trošćt a pošęlinjenje, wjeđęć, šo wotročł wjetšči njeje, džyli jeho knjes? Šęje je čěrpjeć, jašo Šhrytšufowy šlaw šo jeho podobnošći, džyli čěrpjeć jašo šćšćit a šjesšćžęny w tym čašbu, džęž šo šud špacina wot Šwojeho doma. Šaj, Litara, wješćęže šo! pšćiwofa šwj. Šęř šwojim towašćam na tyšćnowišći w Želufu Šhrytšufu, „wješćęže šo, tiž wy ł Šhrytšufom čěrpjeć, šo wy tež pšći šewjenju jeho trašćnošće šo še šradowanjom wješćęć budžęć.“ Wšćetoz to je šawěče wěrno, wumjerjamy šobu, dha tež šobu žiwi budžęmy; čěrpimy šobu, dha tež budžęmy šobu knježic.

Dale praši tón knjes: „Šdy byšćęže wy wot šwěta byli, dha by šwět to šwoje ludowal; doležć pak wot šwěta nješćęže, ale ja šym waš wušwolil, teho dla hidži waš šwět.“ Nowy trašny trošćt ja jeho šlaw! Na hidženju

hweta, kotrej jich trjehi, dyrbja spósnacž, so wjazy
 wot hweta njejsu, pšchetóž hemał by hwet swoje lubo-
 wał. To ženje jara sa naš njerečži, hdyž njemobroczeni
 ludžo naš skwala. Ložy dolež hmy tehyž hebi jich
 lubość a spodobanje s tym dobyli, so hmy wérność sa-
 preli abo so hmy po runym wofšnju hweta cziniłi. Šewet
 je jara pšcheczelniw pšchecziwo tebi a csi wjele pšchelada,
 tať doho haćz ho s nim po jeho puću wóhšič; haj, tež
 czeže pšchepščenja czi hwetne bžežji potom rad a lubje
 wodawaju; wišat móža hebi swoje hwedomnje s tym
 potojtež, so praja: Tož tež ničjo lepšči njeje, dožki my.
 Ale to njemóže snješč, hdyž ho wot nič wotdželjuješ,
 hdyž ho t jich žortam nješmejšech, hdyž jim prajič: To
 prawje njeje. Twoje pobožne hódženje je jim černé we
 woczomaj a stajny vorot, dolež czjemolež bóle lubuja,
 dylži hwetko a ho njecabža dopomnič dacz na hrěč a
 hmyercz a wěcznošč. Težo dla hidža pobožneho, hwarja
 jeho hlupeho abo pšchenajateho czlowjeka abo ludaka, a
 hiščeže bženja by hwet knjejosowch wuczobnikow morił,
 hdy by mozył k temu mėl. Ale to je jim hjawne troščtne
 hwědeženje, so wot hweta njejsu. Šchtóž po czertowych
 pućach kłodži a czertowe štutki czini, težo czert na potoj
 wostaji. Šchtóž pak je ho t Žesufej wobrocžil a wot-
 rjetuje ho wšchěbnje s nowa czertej a wšchemu jeho štutku
 a wafšnju, tón dyrbi hanjenje a pšchecžehanje czjerpč.
 Ale lepje je bješe wšchego prašhanja, so hweta hidženje
 czjerpim, haćz so hwet naš sa tych hwojich pósnaje a naš
 lubuje.

„To wšchtóž pak budža wam czinič mojego mjena
 dla.“ Zich hidženje njepłaczi wam, ale mi! Praji
 tón knjes. Woni waš po prawom nješidža, ale mje
 we waš. Dolež hwet moje hjawno nad wami spósnaje,
 moju myšl je we waš czuje, moje mjeno na wafšim czole
 widži, težo dla hidži waš. Daj Bóh, so bychmy ženje
 druheje wěz by hidženi njebyli, jato pišane stej: „Nječ
 žadny wot waš njeczepi jato mordat abo paduč abo
 šłóštnik abo tajki, kiž ho do zurpč wězow wta; je-li so wón
 pak czjepi jato kšchecžian, dha nječ ho njehanjuje.
 Pšchetóž šłóžni seže wy, hdyž waš hanja Khrystušoweho
 mjena dla.“ Ze to, czežoz dla hwet waš hidži, Khrystuš
 we waš, dha je jara troščtna wěz, hidženy byč.

2. Wjes troščtja pak je tajte hidženje sa
 hidžerjow. Wone je mjenijy bjes samoltwenja.
 „Hdy byč ja te štutki njeczinił, kotrej žadny druhi czinił
 žaneho hrěča njeměli; nětto pat njemóža s ničim hwój
 hrěč samoltwič.“ Zyle hjawnje bješe wón jim prajil a
 se štutkow wopotařal: „Za hmy pšchichol, so byč wyal
 a šłóžnyč czinił, šchtóž šhubjene je.“ Ze to hidženja hódne?
 Strowi, wón bžežhe, njetrjebaju lěkarja, ale štori; woni
 pat hwariachu jeho žłonika a hřeščnitow towaršča. Sa
 to njeje žane samoltwenje. A hdyž je tajki štori a šhu-
 bjeny wot Žesufa ho dał namakoč a sahojicž a nětto
 s zylej wutrobu jeho lubuje a jemu bliži, ma hwet netažte
 samoltwenje, hdyž tajte bžežo Wože težo dla je hwojim
 hidženjom pšchecžeha? Tajte hidženja je bjes troščtja.

Wone je tež hidženje pšchecziwo Wóhu ha-
 memu. „Šchtóž mje hidži, tón hidži tež mojego Wótza.
 Hdy byč ja te štutki njeczinił, kotrej žadny druhi czinił
 njeje, dha bychu žaneho hrěča njeměli; nětto pat hu je
 widželi a tola hidža wobeju, mje a mojego Wótza.“
 Wščitzy, kotřij Khrystušowe stawy hidža, dyrbjeli tola
 prawje wopomnič, šchtó czinja. Woni hidža w nič

Khrystuša hameho a tať tež teho, kotřij jeho póškal je.
 Šchtóž težo Šayna nima, tón tež teho Wótza nima.
 Šchtóž Khrystuša šapřewa a hani, tón hani a šapřewa Wóha.

Težo dla pak je tajte hidženje hweta pšchecziwo
 Khrystušowim stawam tež zyle podobno. Pšchetóž tym,
 kotřij Wóhu lubuja, dyrbja wšchite wěz ty lepšchemu bližič.
 „Šłóžni seže wy, hdyž waš ludžo moje dla hanja a pšch-
 ecžehaja. Wudžeje wjeřeli a štrudjeje ho; pšchetóž to
 budže wam w njebeřah derje šapřacjene.“ A hdy bychu
 czjerczi chpył, ho wščitzy rošłobico, dha bychu hłabi byli,
 ho Wóhu pšchecziwič. Wšchtón jich s mojeje ruki njebudže
 wutorhnyč, praji tón knjes. Težoda:
 Dži štrajštnij, moja wutroba,
 Tón puč, kiž Žesuf bžežhe
 Pšchecz čjerne wšchego czjerpjenja,
 Tať doho haćz tu bžeče.
 Kižij šapřimni wjeřele
 A sa Žesufom bži!
 Wšchak teho čařba czjerpjenje
 Njei hódne tamne! šłóžnosčeje.
 Hamjen.

K. w P.

Njepšcheczelstwo pšchecziwo žurkwi.

Kižij Khrysta. Wože kralestwo
 Ze pobóřičk mnošim ludžom;
 Zich njeměra a hiba ho
 We žurkwi šlemi wšchubžom;
 Najrabšo bychu iničili
 To kralestwo, kiž latoži
 Najač šłóžnik t buřdom šbožu.

Hdyž wono pak štut čłobiski njei.
 Niz wot tureho hweta,
 Dha stej w mozy njebeřstej
 Tu jato Wóha hěta;
 Tu heta wšchemož njemóže,
 Šchit jemu Žesuf Khrystuš je
 Haćz do šłonczenja čařba.

Nječ, knježe, twoje kralestwo
 Šso dale rozpšchecžeta,
 Daj, so seže pšchego rjeničho
 W nim pobožnošč a wera;
 Hoi, nječ czi šłitzi na hwě-
 čezel, skwala bo wšchěm čłowještowo,
 Čže šóžy kraj nječ štawi.

Tež njepšcheczelam žurkwinym,
 Kiž twoje mjeno hanja
 A se žiwjenjom biesbóžnym
 Čže pšchego s nowa ranja,
 Chpył bžiny hody pofolač.
 Šim t wobrocženju dopomhač,
 Šo tebe s nami škwala.

Wšchěč wěrjowych pat twój Duch čžeť
 A wafšpječuj jich wolu,
 Šo šmēja s hwojei buřki mėl,
 Do twojich kšinjow šwoli;
 Pšchecz hřubje nječ Duch šatoži
 Zich w twojei hřwatej wérnošč.
 Šo njejima jich čjemoleč.

Wohebnj franjowski laicoznik bēdže wošo možne činič, kšeh-
fejzjanstu wēru sahanječ. Wožeje martry a Wožejo kłowa nje-
možesche ani napala widzeč. Hōdžej by mohl, by Woje martry
rosbicž dawal. Wōn mējesche jeniče džećio, rjauu pēnuu holećiu.
Tej bē domjazu wučerka woobtaral, kotraž mējesche jej wošo, sčtož
na wēru dopominajče, woohibe kšinič. To bē tež swēru čjinita.
Džowla bē nētko 20 lēt a bē potajim na čjahu, jo by ho wudala.
Tehdy jejny nan ras l nje džeče, jo by hebi nētko bōrhy mužā
wuhwolita.

„To hižom bym“, wotmolwi džowla. Nan ho strōži, jemu
bē, jalo by nēkajst itraž hrowst. Duž ho wēspjny woprašča:
„Wych tola rad mjeno twojeho nawoženje sponit.“

„To čhu čji prajicž“, džowla wotmolwi, „moj nawoženja je
wohebnu, samožitja a čjelczenj muž; wōn stoji jara wuhpola.“

„To je mi lubo“, nan spofajeny rēčesche, „ale praj mi,
čjeji dha je?“

„Wōn je knjes Khrystus, jemu čhu sčuzič a teho dla pōidu
do kłōščtra.“

Nan sčēbny a ho ju roshorjenu woprašča: „Wot kotreho
čjaha ho s tutej wuhpju nobyhč?“

„Džom tsi lēta“, džowla inapjehčejwi. „Na nju pal bym
pšehē tole pšichčja. Hdyž ho ras je swojiej wučerku po polach
pšehohodowach, pšči pnczu rosbitu Wožu martru namalach. Mi
bē tak džiwno we wutrobje. Kunješ njedach, tola hinał njemōjadž.
Ja wēhē kusti hromadu lypatč a bōrhy kšičž jaho seltajach. Hdyž
ho nad swojim džełom wjehelach, wučerka s nohu je samhstom do
Wožeje martry kopny, jo saho wšchitlo rospadny. Njewērjadž hebi,
jej hwoju wohibu nad hrolimny stufkom wuprajč a teho dla
mjelczaj; ale na tym dnju wotucij wē mni žadōšč, Khrystuskej
sčuzič, a moje pšehedewoščje je frute a njepowalne.“

Nan doho samhstenu stēječe. Po thmiti lahdynchy: „Tat
bē Khrystus kłowa mōzišič, hač ja. Za bēh hebi tat wēstij, to
hym jehy pšehewintj a nētko je wōn knjes w mojim domje; a
wōn moju džowku woobnježi a niž ja.“

Pōj k Jezusu!

Є jendželsteho pšehelōžil W. Schwjela, f.
K Jezuskej pōj ty, njewočotaj,
Sčtyhč jeha kłowo, ja nim ho doj,
Wōn s nami thōdži, wotewri raj,
Luboinje wota: „pōj!“
Krahnje, krahnje džemj w hromadži,
W wutrobach čjilčej, hredow hwoobndi
Є Tobu, o Knječe, tu pšeheseni
Domoj tam do njebo.

Єbēh ho, o džečō! Wostaj hwoj dom!
Pšchitucž jom' wischto s domērjenjom!
Džatowny wylaj: „Knječe, tu som!
Njewočotaj, a pōj!
Krahnje, krahnje atd.

Bomyhiti! ludy mjes wami je,
Єmilnje na tebe pohlabuje,
Є luboščju wabio pšeheproščja čje:
„Pōj tola, džečō, pōj!“
Krahnje, krahnje atd.

Snaty ewangelisti Moody 8. oktobra 1871 we wulim mēšče
Čhitago pšehē 2500 ludžimi wo tym hwoje pēdowawše: „Sčto
dha dyrhju s Jezusom čjinič?“ Pšči wobhamknjenju wōn džeče:
„Wmiceže tute kłowo hobu domoj a prajče mi, hdyž saho hem
pšchidžeče, pšehē woblicžom kšchžowanaho Khrystusa, sčto čhječe
s nim lapočeč!“ S tym hwojich postucharjow rospuščeži. Tu
hamu hōžjenu w mēšče na woheh pštachu. Mchōž teho dale
kēdžu njemējesche. Wščato bē w mēšče dobra wohnjowā wobora.
Ale tōn trōč woheh i mozu wotoko ho hrabajche, so njemōžesche
jenu kšowsta kōž wobaracz. Tsi dny doho ho paleče, a hdyž
bēchu stōnežnje nad wohnjom dobyli, dha 17450 kšejow w popjele
lečeje, mjes nimi tsi hromōhčje a 41 yrhujom. Tež ta jala,
w kotrež heče Moody dwornjane kstne kłowa rēčak, bē ho
wotpalita. Wjazy hač 100000 ludži bē hjes bydla a wjele stow
bē žiwjenje shtobit. Mjes nimi tež wchelazj, kotřž bēdu Moo-
dowe kłowa hšchēlčej: „Sčto čhječe wy s Jezusom čjinič?“
Derje tmu, kotřž hu hebi jeha w wumōžnika wuhwoliti.

Moody ham polhžičho wo tamnej hromadžijnje a hwojich
tehdy rēčanzaj hrowach tat hšehesche: „Wot tanneho žatohneho
wohehja hem nješhym ja ženje wjazy i hwojim postucharjam
prajit: Pšehewičje hebi hač do pšichōdneje hromadžijnj, sčto
čhječe čjinič. Wjele bōle hym nētko pšehōje spohot: Roskibōdže
ho hšehesje dženka sa Jezusa. Tehdy wščak buch na žatohne
wajchnje teho domjehženy, kat blisfo je hšjereč wščhēn ludžom.
Potajim niž jutije, ale dženka!“

Pšehewi ste s dobrym!

Nasch Šbōžnit je na kšičju pshōhl: Wōtče, wōdaj jim, pšeh-
tož wōni njewōdja, sčto čjinič. Wōn pal je tat teho dla
pshōhl, jo hšchym wy runje togamo čjinič. Wščelazj hu hebi
jeha ja pšchitad wšali, n. pšch, tež ewangelisti arzbisfow Krammer
w Canterbury. Sē inawjehženjom ewangeliškej wēru bēche hebi wōn
wjele njepšehčelow sčinit. Nēkōtji bēchu ho hamo na to imja-
soli, jo jehy stōznja. Žich pšehedewoščje pal bu pšeheradžene.
Tola Krammer jim s wutrobu na kat pšehčelne wachnjeje woda,
jo mjes ludžimi ta rēč nasto: „Čjiniče arzbisfowej Krammerek
nēchto kēho, a wōn budje ja na to pšehōje wōhč pšehčel!“ Wo-
sčžičho bēchotaj ho saho dwaj pšchōhōkōj, jehy stōznowacz. Kral,
hž hebi hwojehjo arzbisfowa jara waješčje, bē ham sa tym pšch-
iščof. Wštu, hž jeju winu dopofajachu, bēchu jemu do rukow
pšchōhčte. Duž wōn jimaj do arzbisfowowej sahrōdy pšchōčž da,
tam srupi wōn s Krammerom i nimaj a da jimaj te listy. Wu-
strōžanaj wōnaj arzbisfowej i wōnomaj padščchotaj a s hwojajimi
kłowami wo wōbacže pšehčelchaj. Tōn pal jeju sčēbny a džeče:
„Staitaj a pšchotaj Boha wo wōdacže, žaneho dnuheho wōdacja
njepotribotaj!“

Nunje tat čjiničesje jendželiski kancler Thomas Moore. Teho
bēchu pšehčjino wščemnu prawu i hšjereči sahubžiti. Tehdy wōn
i hwojim hūdinitam takle porēča: „Wy seže mje njewinowateho
i hšjereči sahubžiti. Duž wam ja dale ničo prajicž nimam, hač
tole: Kaž je nēdhy hwojaty Pawol drosu tych, hž hu s Čehčepana
kamjenjowali, pšči hebi thowal a kaž staj tutaj dwaj nētko hšjataj
w njebjechach a budžetaj tam do wšehje wēčznōčesje pšehčesjei, tat
ja wēruja a tež wo to profschu, jo, runječ seže wy mje nētko
i hšjereči sahubžiti, budženny wy w njebjechach pšehčeljo do wšehje
wēčznōčesje!“

Lubosč sa lubosč.

Wuhpola a čerštna staroba je nēchto rjane, a sčtož je pšehē
hšydombžehōč abo hamo pšehē wōsbombžehōč lēt, a je hšehčje

* Pšchp.: Ta džowla bē katolička, a sčtož do kłōščtra dže,
ōn po katoliškej wērje Khrystuskej najhōbōnitcho sčuzič.

nešak činy a čeršmy, dyrbi pšewacj. „Škwal teho knjeja, moja bušča“ a s tym lubemu Bohu dżakowaty woopor pšchinjeje. Tak staru a lětny muž na wbyh mykšedže a Gułta-Aboliffemu towafstwu 80 hriwnow pšchinjeje. „Něto sym pšches Božu hnadu 80 lět, tak džeje, „kětož lět, teko hriwnow, — teho je luby Wóh hódny. A bódž mi luby Wóh hódneje lěto dari“, wón pšchistaj. „Potom drohe Gułta-Aboliffe towafstwu pšchitobny krócz 81 hriwnow dostanje; a kaž hłusto mi tón tam borjejach lěto hódneje wobrabži, tak hlyto hódneje s dżakowanoje hriwnu pšchipołozu a byrnež dyrbjate to sto bycz — kaž Wóh čje.“

Šchty je starz hlybit, to je dżerak. Lěto wót lěta je swojim darom pšchinje, kóždy krócz trochu bóle šthitenu, ale kóžde lěto s hriwnu wjaz. Zako běšče jedny a wóšomóžjac lět, dari 81, potom 82, 83 a 84. Lute 84 běchu jeho pohledni dar; wón je hýžom sam donjeječ njemóžetše, je paf tunje na narodnym dnju s hrónčotom pšchemožane póhla, kiz ho šapocza: Kat je Wóh jara dobročynow.

S dżakom a hwešelom duchowaty kóždy krócz tónle spóžimny dar tehole poróžneho a dżakowneho starza pšchija. Zako paf raš nekajtemu pšchjelečij hnujeje powjedabžto tuteho dara powjedabče, tón pšchjelečij s mańšecju dwojzj projaje: „Šthychče, tónle pad hěbi šchłuzi, so jón wopomimny a po nim čhinitny.“

Bódž hmliny Jezusa dla!

Šsworiz Dajža běšče něhdy šbojzowne dny męta. Njana bę byta, něšto hódne pjenjes měječe. Tajta bę ho je swojim narowozenju woženita. Wjele dželacz ho jej žerje čyžo njebę a jako mandželšta a macz njecolymječe, derje šbojpolych. Duž dželaczj prawje njebawželčedže, dom a šlido w rjezje njemjeječe, a tať ho mandželštemu domach njelubječe. Wo hwyjatoku bę tón najrabčho w forczenje a bóczy bu wopikš. Prjebje dobry dželaczec, šatomdžowalče wón swoju šhłub, duž bu dženja wot swojeho knjeja s dželca wuhnaty. Runje bę wboha žona je swojim starčim dželczom pola knjeja pohyta, jeho prokšyč, so by jejeho mužja tola šhwoak. „Ně, luba žona“, bę tón rječ, „to wooprabudje njebidže. Wot teho čzaka, so je walcť muž wšchędnje byany, njemóžu jemu ničjo wjazj domericz, wón mi wčho štaf.“ Duž bę ta mała hólczta je swojimaj šthynymaj wočomaj na njeho pošlabaza a prajita: „Nimamy pať my potom tež žaneho bydca wjazj?“ To wšchaf tež tak bę. Š dželca pušchzeny dyrbjeteče s domu. Ale hđže potom je žonu a dželczim? „Wobšhwoaječe jeho tola!“ bę šluba žona dale prokšta. „Sa čhu tež hinajšča bycz. Zemu budže ho wot něka w domje bóle lubicz. Wčho čhu čhinciz, so by domach wšchaf. Šbódž pať dželca šlubi, šchto potom i naš budže? Woje najrabčedže je runje sa pohledni kročj mloto wupřto. Něto ničjo wjazj nimamy.“ Tak wboha žona šdychowaječe a bohaty knjes da jej šchto do rucj: „Rucje hěbi ja to šhlye a mjašo, ale walčeho mužja w dželce wobšhwoacz, to njemóžu.“

Žona frudna dželče a bohaty hýchče irubidžij me hwojeje stwje hębeječe. Wón bę hęmaf dobry pšcheczjwo swojim dželca-čjerjam. Na jenc dobo běšče jemu, jako by to hřowo hýchchaf: Šbóžni ju čsi hmlini, pšchetož woni hmlinoječ dostanu! „Duž dha tež hjes hmlinoječe bycz njecham.“ wón rječny, wja šklobat a šhwataječa na hašu, hač by šinano tu žonu a jeme dželčo do-šchabnył. Štónčnje, ho s dycha wuběžawčij, jeje měječe a dželče „Luba žona, hýchče jumu čhu s wšchym mužom šhwacz — Jezusa dla. Njehč jutnje jašo pšchinje. Węšdij pať dyrbi bycz!“ A wón je pšchichot a bu šchpčij. Tón bohaty njebę podobno hmliny był

Wo čhinz njejšu dawki dawacz.

Šhuby šarac w potknožje Amerizj běšče hěbi wožadku šhrowadžil a čhynče jeje ařchweřtu wot hmlinlyč darow natwaricz. To šhoni šhřas (štat) a pšchinje, jeho w dawkach wjchěchjo šchabnyč. „Něto šamoženja macze?“ — „Da šym jara bohaty,“ šarac wotmolwi. Štojinil hwoje kniži wotewri a dželče: „Dha powjedaječe, šchto dyrđu pšchacz!“ Šarac rječny: „Š přenja mam dobri bohobojajny žonu, ta je křto winoča.“ — „Šchto wjazj?“ — „Dwę woboznje pošludnej dželczje.“ — „Šchto wjazj?“ — „Wamóžniko, kiz je nam šbóžnočj warbowaf.“ — „Šchto wjazj?“ — „Wšchjeku ašhpołozju wutrubu.“ — „Šchto wjazj?“ — „Ničjo wjazj.“ Duž šchžni štojinil swoju knihu a dželče: „Šawěče, wy šče bohaty muž; dawki pať žane wot swojeho šamoženja dawacz njetřebaječe.“

Šchto je wjetšij?

Dla tuteho praščenja bęšchaj ho dwaj mórštaj hólzaj iwabžiloj. Tón jedny rječny, so je ludowy šhownik (mórški kral) tón najwujchčij knjes, mjes tmj so tón tamny s rošhudenječu póina: Ně, Jezus je najwjetšij, wón je mój kral.

Duž šhownik tunje nimo dželče. Jeho na teho jeneho hólza, kiz šelubej najwujchčij čjelcz dawalče, njeršaječe a duž wón temu, kiz bę ja njeho był, modre rubiškfo a móđu męzu dari, temu tonnemu pať bęle rubiškfo a hęku męzu. Tajšju wón jeju s nekajkim nadawkom do bljšchjeje wby póhla. Šswojina šhřob-nitak pať pšchitaj, so bychu ja nimaj šchli a teho hólza s bęčny rubješchom a bęčej męzu šhřowawal. Tuta pšchitajnja ho wuwjedže a nastřožany pšchibęža tón hólczę s mđremy rubiškfo a mđrej męzu te mto hřownkeje wčwęcjo, so by temu powjebaf, šchto bę ho štal. Kat ho něto tón šhownik dżiwowalče, jako w tym hólczęju tunje teho špřina, kiz bęšče prajit: Jezus je najwjetšij!

Taj hólzaj bęšchaj buzj po pčuzju te wčzy mjes řobu wumęnitjo. Šchto dha bęšče tón wjetšij był?

Wšchlake s bliska a s daloka.

Š Drazdžan. Čęrusche herbste Wože šhřuby w šchžnjeje ařchwi w Drazdžanach wotmęja ho potodnio 1/2 12 hobj, a to njebjelo Rátare, 2. męza, 4. njebjelo po řwj. troj, 15. junija, 18. njebj. po řwj. troj, 21. sept., 2. adventa, 7. đezembra.

— Wot młodžęzow, kottizj hu wotřadnje pruhowanje na Budyřkim gymnaziju wobřtali, čhzetaj dwaj na duchowniřto řtudowacz. Na prama njedja řabny řtudowacz a je to tež žple prawje, ho młodžęzowjo ho bóle a bóle wot řtudowanja prawimřow wotčzajny, pšchetož wuhłady hu jara hubejne. Tež wučerřte štojinistwo je pšchepjeljenje. Wullf džel tęch, kiz hu jutny pruhowanje wobřtali, njemóže štojinistwo dostacz. Čhiz bóle njeje pšchewidžecz, čzohjo dla ho řabo nowě leminary, řať seminar w Wřkopolczach, řaleczja. Na pšchihotowanęi ja seminar we Wojeretzach hu wšchřizny młodžęzowjo nastupne pruhowanje do seminara hačj na jeneho wobřtali. Wot jutrow řem je něto pohledni šhmit pšchihotowanje. Potom wona řańdže a tež nadžija njewi, so ho w bljšchym čzaku jašo řatozi, dolečj je wučerřteje nuř wotpomhane.

— Bofutny džel hu najřabčij muž řakczjanřteje wořady řhownay s mjenom Węplinski, kottizj w 96. lęče řteječe. Wón bęšče 1818 řodbeny, runje w tym lęče, hđžęč jutny pohledni křocz tak řaše pańdychu, řať lęča. Wón bęšče 1848 wojať a bęšče řehdy řobu wušbęžimny ř pobitčzenju rewołucije. Wón řenje we řhwojim řhwojenju řhory był njecje a je něko jeno někotre dny řezak a na řhłobolč wumřeč.

Sy-li spówał,
Pílnje džólat,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Z radny ja.

Za staw sprówny
Napoј móeny
Lubosć ma;
Bóh pak awórnj
Přez spať mérnj
Čerastwosć da.

Njehz ty spówał,
Swérnje džólat
Wšédno je;
Džéń pak swjaty,
Dnái daty,
Wotpošń ty.

Z njeboj mana,
Njehz ói křmána
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřow óe!

Sserbske njeđzělske lopjeno.

Wubawa ho kóžbu bohota w Esmlerjez knižicisćišćejni w Budyšinyje a je tam ja šchwórtětšim pšehěplatu 40 pj. dořakć.

Judika.

Jan. 8, 46—59.

Sswjeczimj dženšja njeđzělu Judika, t. r. „húdž“.
Wona je tak mjenowana po łacjanskim šapocjatu 43. pšalna, kotruž běšće ja tutn njeđzělu w starej žyrtovi přjódkóšijane Wože słowo: „Ssúdž mje, Wožo a wjeđž mi moje prawo pšehěčiwno temu nješwjatemu ľudu a wumož mje wot tych jebatyh a sľah ľudži.“ Tak řawoľa bjes winy hídženy a pšehěšćěhany ćłowjek stareho řakonja a powoľa řo na naj-wšćisćeho húdnića, na Woža řameho, we wěšće nabiđži, řo wón jemu pomha pšehed jeho nje-pšehěčěleni. A dženšja nam nowy řakón powjeda wo ćłowjeku, kotruž bu runje tak bjes winy hídženy a pšehěšćěhany, kotruž móže řo runje tak powoľać na Woža jako řiwěđa řiwójese nje-winowatořće a jako húdnića, kotruž buđe jemu pomhać: to je našć Křnjež řeřušć Křryřtůš, wošebje řaž nam wón w pšćimny ćřařu pšehed wořzi řtupi. Žeřo wuč řorje do řerusaľema njeje ničžo druge řač wšćědna řwjata řrořta: húdž ty mje Wožo! Řač je řpěwać tamneho pšalna wot jebatyh a sľah ľudži wódbaty, a ćži ćhěđža jeho húdnyž być, řami pak řu njeprawi a duž řež Wožemu řubdej wučěšćenje njemóža, řak tu řsyn Woži: jebacji a řli ľudžo jeho wódbadža, ćhěđža jeho řubčieć, ale pšehes wopacjane řiwěđćenje pšehěčiwno njemu řo řami řařubđa. A dženšja řěpje njestěje: řak řekotny, řařćepjeny a řařakly, ćhje řkřyřćuřkej njeprawobóčć domjeřć, njemóže pak na nim řanu namacacj a řařubđi řo řak řam. Wěđa řebi, řbđž

řy řež ty řakši! Dženšniřće Wože řłowo ćži pšćiwóľa: řeřušć, řón wobřtorženy, je řubnić, jeho nje-pšehěčěľjo, ćži wobřtorženy, řu řubđeni.
„Šćhó mjes wami móže mi řhěč domjeřć?“ Řičtó. řpyřtali wřćak řu to dořć. Dopomń řo jeno na řamnu nóž, w řokrež bu wón pšeherabženy a pšehed řhromabženy wšćisćej řadu řo řamolwicz řyřćěšće. Wopacjani řiwěđćo řořtanu pšehěčiwno njemu, řeđny po drugim, ale woni ani ř pomozu řeľe ničžo řle na nim njenamaľaju; řiđ řiwěđćenja njeřřu pšehes jene, řeđny wuprajž pšehěčiwno drugemu; a duž řo jich wuprajjenjoh řubčieć njemóže. Řwewjěđža řebi řaneje řady, doniž dwaj wopacjaj řiwěđćo njeřořtanjeťaj, a na řeju je řle řeľć pšćeměnjene řłowa řeřušćow bu Woži řsyn ř řmjeřću wóřubženy, bjes winy. Duřowony řud w řraľeu řaneho řhěčja řeđbe na nim namaľacj mořć. Ani řiwětny řud. řón řaty řebóžnić bu wjeđženy pšehed řiwětněho řubnića, pšehed řomřteho bohota Ponzja řilatuřa. řón řtoržbu, pšehěčiwno řeřušćej řběhijenu, ř nowa pšehěpřtaje, ale řak doľho řež, řač wřta, řak řara řež, řač ćhje řidam řwótny być, wón řebi řraji, řo řu řeřušća jenož ře řawjeřću řodali, a jenož řo by řim ľubowěć wopoľat, wón řo řiđ wjeľe řpjaž řróčřimny řłowu ćřini: „đaj jěho řiđžewoacj!“ řola řiđřćiřća ľubosćje, wěrnosćje řiđćeje w nim řawořta: pšehed řyřćim řhromabženy ľudom řebi wón řazy řimj a dšćečje: „řa řim bjes winy na řrwi řuteho řawořca; řľabajeće wy řo!“ řež řilatuř řeřušćej řabny řhěč domjeřć njeřamoh a řyřći řiđřidacj, řo ma wón bjes winy ćřepćeć.

Tehorunja Judasch, kotrjz będshe jeho pscheradzif. Zako wón widzedshe, so bu Zesuf t kmjercti wotkudzenny, zajedshe ho wón a pschinješe te tizjeczj pšebornikow jašo tym wyschjchim měščnikam a staršchim a džeše: „Za hym sje na tym czinil, so ja hym njewiowowatu trej pscheradzif.“ Szamo hrofnj Judasch pšchida, so je Zesuf bjes winy a so wón s czjstym šwědomnjom ho prajsza: „Schtó mjes wami móže mi hrěch dowjecz?“ A tež my, wošebje w póstnym czasu spěwamy: „Najlubšchi Zesuf, schtó je twoja wina, so tebi tajtu sčotęz a bolotęz czinja? Kajtj je twój hrěch, tajte pschestsjenje ho tudy šbėhnje?“ Mózemy jenož wotmolwiczj: žadyn njeje twój hrěch, žane pschestsjenje ho tudy nješbėhne.

Hrěch Zesufjei dowjeczj njemóža, a tola dyrbi wón hluboko sruđženy ho prajshecj: „Dyđž ja wam pak prawdu praju, czeħobda njewěřicze wy mi?“ Zo je ta šamšna sčotęzba, kotrjz wón tam płaťajo psche Jerusalem wustorczi: „Wy lče njehali“. Malo wěry, malo pschowišowarjow będshe wón na semi namatla. Tři lěta będshe wón po židowstwm kraju wotoko puczoval a dżymy czinil a dowoťatla, so je Wóh tón Anjes šam s nim, ale kať mala będshe tola liczba wěřazach, jafo bu wón na Wolgatha kschizowany? Szamo wucjowbnjz, kotrjz będu psches Pěrowy rť ho wufnali: „Anjeze, hdsje pódžemy? Ty mašch šlowa wěczneho žiwjenja“, cšėťadu a wjazy do njeho njewěřjadu. A kať mnohim dyrbi wón dženka pschiwolač: „Dyđž ja wam pak prawdu praju, czeħobda mi wy njewěřicze?“ Kaž židži jemu wumjetowachu, so je wón kęzar kaž Samarizjy, a kať jemu porotowachu, so ma czerťa, tať dženša něťotry-žtuli jeho błaťnitwja njenuje, nočjz ničo wo nim wjedžecz a pschinješe ho šam wo šwoju šbėžnóžj psches šwoju njewěru; cže Zesufša budžecz, a tola budži hebje šameho. Schtóž do teho kschizowaneho Zesufa njewert, tón je hžjom budženy; schtóž pak wěri, so Zesuf tež jemu to wumzojenje s hrěchow a s czwile šwědomnja pschinješe, temu płačzi tón šbėđki trošcht, kotrjz hžjom Zesufjaš nam pschiwola: Za schtrafa leži na nim, so bychmy my mēr mēli; a psches jeho rany šmy my šahojeni.

Šamjeii.

Kf. w H.

Zesuf, moja luboščj.

Schtó mēl ja, njeby Zesuf byt
Mój wěcznje lubowany?
Sa tróttu haru czwitu tam
Bjes Zesufša hej namatam
Za hrěšchnil wopuschčeny!

Schtó mi ja mojšł Zesufa
Mosh šwēt dacž žadwiczny?
Schtó mi tež žyť šwēt by cžyž?
Dyđž byč ja bjes Zesufša byt,
Dha nočjzyl byč tu žjwy.

Schtó był mój trošchtat wo žiwjenju?
A hdyž mam wotšł cšohnyč?
Dyđž pschidnu štrachi šubnoš dnja?
Ach, hdy byč njemēl Zesufša,
Bjes trošchtat dyrčjal panęč.

Schtó mēl ja, šhība šestku mšdu
Sa tróttle wotkšewjenje.

Ach, bjes Zesufša tu a tam
Za šubny hrěšchnil luffi šam,
Bjecz hrošne pomjšjenje!

Mēł pak, hdyž mam ja Zesufša,
Dha dolęz mam wobchđom wotšeho;
Wón šam je wobchacšil nje,
Duž wšchitlo, wšchitlo moje je;
Šmēt, nješęša šu jeho.

D.

Boža martra.

Sastarstu będshe wo Šendžesfej to žrudne wašchuje, so budhu ludž, kiz będu kraťe njakaje pschizony dla njelubi, do jasnowa cšijnjeni a so ho bať potmujdu. Pšichęze dženka je tamne štatne jašnow, Łower, widęcz a hdy budhu jeho murje pomjedacz moše, budhu wo šudobje a cšętpjenjach rěčaze, kaž hewal žana kliša na šwęcze. Pšichetęz kello bjes wim jatych je tu šudchowalo, wjele šet, haj šnawo potojzu šwojeho žyťeho žiwjenja! Niktůž jich njeshchędshe, woni będu potrębani pšči žjwym cšęle. Szamo kralowa Nizja (1558—1608) je došči cšah šwojich mťodub šet wo jasnowe jašnow. Šanu bu tež ras wopębitu hrabja do tuteho žakofneho jasnowa cšijnjenju. Wón njebē ničo druhe šawinowal, hacž so nažrabnemu a hrabemu kraťe do puczi šwapęche. Zako šo jasnowe durje ja nim šacžjnyčdu, šwoje šo na kamjēntu a wšęnje jasnowe durje wšchōn šadnělowany; pšchetōž tutōn šrudny, cšmowu rum dyrędshe wot mēł hacž do šmaza žiwjenja jeho byđfo byč a ženje njedyrędshe wjazy šelenu šemju wohladacz! Na to šcho na nohi štočj, šatjyđedshe kaž wobšjwjenja a buďa šo pęńešče a wón s pšacžowam do murje pjerędshe a wotajšče Wšba a cšowjetow ša šwěđlow šwojeje njewiny. Ale tu ničtō njewotmolwi a wušpřimjenu ho jašo na šemju walti. Zať něštō njebšeli ša šobu cšijnješe; ale na tajte něštō będu jasnowi šastojnizy šwuczeni a woni daču jemu šatjyđecz, będshe tola hacž dotal hšęčęe toždy hšcžnjnje wustlať, a wušęde teho šo žadyn šunt psches tošte murje njepřechęšjdsžba, a s durjemi a wotnamami njebē žane cšętnjenje móžne.

Šbčnjnje počza tón jatj mērnjchj byč, šapadny do cšęcheho, tupeho myšljenja a by jeno tu a tam šatjnyčny. Naš pak prošędshe jasnitka wo šbčtō a hamor. Šbčn to najpředy dacž njehašče. Hrabja pak jeho šwęcowa a džešche, so na cšęlanje ani njemjšli, šchtōž wšcat tež žaneho wušlada na rođjenje mēlo njebj, tež moħto wo šbčtō žyle mōłčte byč. A so by jeho prošitwa šterčho wuščjshana byta, šcžahny šwoj drowi pjerčęšeti šdiamantom s poršta a daci jōn jasnitke. Nětō jasnil to pošadane pschinješe a jeho prošędshe, so njebj tón grat nřkoma, kiz by wšęje wězy do jasnowa pohladacz pšchjčęč, potaťat. Mad to hrabja šlubi.

Nětō počza našč jatj s tutym jednōwym gratom do murje kšchjž dypacz a na nim šnanjo Zesufša s cšernowęj trōnu, šatjž wón na drjewje jafo to jęhno Wšęje pomatu nręje, kiz šwęcta njęše. Wjele mēkazow na tym džęłascže a pšęcho jasnitcho šnanjo kšchizowaneho s murje štupacše. A jafo bē šbčnjnje hotowy, na njo došho a nutnje hladašče, šhito by šo tež pšęb njem na toľena cšijnnył a Šbčnjnke horze mōłstwy woprowal.

Do žyła bu wón wot něłta wšchōn šinašči a pōddaty. Šwobšjwntu potoj s kamjēntneho kšchjža do jeho wutroby šhadžędshe, jasnitk njebędshe tajte pšcheměnjnje dotal na žanyw wohladat, a wón bē jich toľa hšom wjele pot rufomaj mēł. Ale šcho mōšędshe jemu tola tež wšcho tōn kšchizowany prajcz! „Šlaj, ty jara cšęč-pišč, ja hšęčęze wjazy cšętpjacz, ty by bjes wim, ja bęch to hšęčęze bōle. A ja njęšjym hrošyl a žakofšil. Duž wultj wote mnje, pšchetōž ja šym cšędshe myšle a s wutrobu pōřorny.“

W kralowym hrodzie wotmowachu so wulke swjedzenja a nedytżofuli widzješe wjehče bšidow, ščleńszow a swěžow ruku pšakč: Ty sy na waly ważeny a lohty namakany a wón wobleđny — tam deltach pak w jahtwe sy jatny hrabja swojeho Šbóznika wjehčeleče a horčach w njebieščach swěšli jańdželjo čzakachu, so bychu na Wožu pščiřafajnu duřchu wumoženeho hrabje horje donješli — do šbóznjuch njebiešč.

Hdy bychu wafše hrěchi byle jako šcharlat czerwjene, budja wone jako wolna běle.

To je nam jara troščitne štowno. A wošebje je to rjenje, so čže Wóh našče hrěchi, runjež sy šcharlat czerwjene, nam wučšćićež, Šcharlat je mjenjowy bjele wčhěmi barbami ta, kiž sy i ničemim wostřitonicž njechodži. To je se ššebowazeho podawta widzjeć:

Nas rěčešče w netafje jšawenje šřromadžišnje wěžywuštojny wo hotowanju papjeru. Těchdy wón njes druhim tole džešče: „Wdy mamy š lapow najrjedy jich dotalnu barbu wuparicž, prjedy hačž i nič papjeru čšinim. Pšichi tym mamy pščežo ššetro wjele próžy, hdyž sy lapy žanu, se želešom pščešpjetajenu barbu mēte. Ščytož pak šcharlat našlupa, dha je žyle njemožno, tutu barbu š lapow wostřitonicž. Wdy widžicže, tať rěčnik dale powjedabče, tu w mojej ruzy šcharlatowu lapku, kotruž šym runje w najwotřiczej šřikalnje wotunfač. Ta barba je wo něščto mačo wobleđnyta, ale je hišččje pščežo jara czerwjena. Hdy byčž lapku tať dořho w tej šřikalnje wostajit, doniž by žyle běta byta, bychu wšče ničež tať rořtuřane byte, jo lapku š ničemim wjozy wužicž njemohšli. Duž sy šcharlatowe lapy jeno k temu trjebacž, jo š nič czerwjenu papjeru džeřtamy. Te lapy ani w najšbřčej parje barbu nje-pušččjeju.“

Tak wón rěčešče. Něšto halle prawoje to štowno rořymim, jo bychja našče hrěchi, runjež bychu jato šcharlat czerwjene byte, jato wolna běle byč. Něšto možješč jo tutešo štowno pšchi swojich hrěchach troščitowacž. Kaž ludžo šcharlat wostřitonicž njemoža, tať tež ničto našče hrěchi wotmęčž njemože. Zenož jedyn to može, Jeřuš Křřtyřuš; pščetož ta krej Jeřom Křřtyřa wučžicži nař wot wšřitnicž hrěchow (1. Jan. 1, 7).

Sinai a Golgatha.

Ty Wožo š hory Sinai,
 Hbžej š mřočzelu šo trjješč,
 Wš čřimanjom a bšřfami
 Šyřł do wutrobj hwyšč:
 Wje trachy twój bšř hurowaj,
 Wščal wēm, šo šym cže hanit,
 Hdyž řalnje, kotřez dal mi šy,
 Ššym tyřřozřočnje řřanik.

Ty Wožo š hory Golgatha
 Ššy moje hrěchi wodał,
 Duž řakoi mje wjag njetama:
 Křřtyřt je řo řa mje podal;
 Něťt prawdoščej řřori š řščřřa řo
 Ša moje wujebnanje,
 Š tym dořtach twoje džečřatřtwa,
 Wři njeřo řawořtanje!

K. A. Fiedler.

Lubujesh mje woprawdžež?

Wohaty žid be řwioju mandjeřštu řwiošiwicze se řwiojei jenič-kej dšowtu do Ameriki wučřahnył, a be řo pšchi rěžy Wšio na rjanam luble řabypšlic. Žeho jeničřt řočřit be tuta 17 lětna dšowta, řchwřřna, řřira, ale jara rjana a na buchu wobbarjena hołčřka. Wšón beičže na jeje wuwučřowanje wjele pjenješ wařit a wona rěčešče dořpotaňe wjozy rěžow. Pšichi tym be pak wošebje na to hładaj, ju twjerdže w židowřkej wěřje řaložicž. Me š jejei řřowotu řřakolče a jejne mozy wščešneje widomnje wotebřecachu. Non by řo řebma hby na řřotju hodyřintu wot řwiojeje lubje dšowti dšělic, řřpatačje na njei wščeřšćki wuwolamnyč řčkarow mudročej a naložowafše wšče možne řřebři, widzješč pak tola pščežo řořničcho, w budje jemu jeho jeničřt řočřit bšřy řubiemy. Pušččičřcho řřwřiče š njei wo řřmjericž rěčecž, njeby pak řenje ničež je řta pšřiniřeřč hačž řatolčjenje a řřpčřowanje.

Nas we řwiojei řahrowče horje a dele řřodžješče, jato jeho mřejaze džečžo po nješo pšřka. Š čžeřkej wutrowu k jejnemu řožu řřupi. Duž jeho dšowta jeho řa ruku pšřimny a džešče: „Luby nano, lubujesh mje tež?“

„Moje džečžo,“ nan wotmolwi, „ny wěřč, šo mam cže bóle lubo, hačž řičto druge na řwocze!“

„Daj, ale lubujesh mje ty tež woprawdžež?“ řo ta mřejaze dale řřawščejče.

Temu naněj njebe možno, něščto na to rjež, a duž wona dale rěčešče: „Ja wščal derje wēm, šo řy mje pščežo lubował, a ja mam tež tebe lubo. Čžeřkej pak mi něšto tež jene řadanje dopničkej, to powjedaje řadanje twojaje mřejazeje dšowti?“

„Lube džečžo, řadaj řebři, řičtož čřelč; řičtož je twoja wola, to dšřbi řo řřacž.“

Duž tebe, najlubičji nano, řřořču, řo njeby řenje wjozy něščto na řeřu řa ř Kazaretha řřajit.“

Tón nan wotmęřł, řo njemožnje dšiwajo. Žeho dšowta pak taťle dale rěčešče: „Ja drje jeno mačo wo tutym řeřuřu wēm, pščetož ničto mi ničež wjele wo nim řřajit njeje. Me teřto tola wēm, šo je wón woprawdžit Šbšžnit, dořelž je řo mi w mojej řřorořči k řřožu mojeje duřče řřewit. Ja wěřju, jo wón tež mje řřožu řčřni, runjež řym halle něšto počřata, jeho lubowacž. řa čřuju, jo mje moř pučž k njemu wjebež. A něšto, luby nano, njeřaporwjež mi tu řřřřtaw ta řup řebři nowy řřewament, kiž wo nim rěči, a hdyž jo wjozy njebudu, dha pščeniřeř tu lubošč, kiž řy botal řa mje mēł, na nješo!“

Těřto možješče řřiččje wurečecž a na to řo řřřřna na řařřow wřočžno řřewje a wumje.

To řřenje pak, řičtož nan po řřowanju řwiojejo lubešo džeščeja čřiničejče, be to, řo řebři nowy řřewament řup a wola ewangelřšeho duřowneho pomučenje řřawčaje. Šwřawty Duř wježiččje ješo do pščežo řořniččeho řřońoćja a něšto řřřřčha wón řřřom do wučřobitowu teho Šbšžnita, řřorořč be řřiččje pščeb řřřřim k jato „řščřřowanešo“ řřřřimaw.

Wš h wē, řo k čřłowřkim wutrobam pščebobwečž!

Kak řři Křřřřřř řřřřř.

Křčřor Juřřtinian mēješče wojčřřšeho wjřčřa š mjenom Welřřara, kiž beičče řo š niřřšeho řřřřřa pščes řřwioju řřřřřřřč, řřwēřnoicž a řřřřřřřč do tateje wřřřřřřč řřwēřnyč. Něřřřč čžeřku řřřřř wōw be wōw řa řřwiojeho řřřřřora mēł a wjele dořweřow řřřřř. Duž jemu duřly ješo čžeřč řawřřřřřa a w řřřřř napřčččžo Welřřarej njebowēřu wubudžřču. Šwřawčy wščeje Welřřarowje řřřřř a je řřwēřčej wojčřř wšřřřřř wšřřřřř a Juřřtinian řřwiojejo najřřřřř wjřčřččeho do řařřwa čřřřřč, jemu wocži wšřřřřč

a jeho i kraja wopofafac. Zeno to bu jemu dowolene, so smédžisjace jeho i jebn hólčez hacz na krajinu mjelu dowjeleč. Hdyž mějšeje taf kurowoje a nječłowibych pohostany hwoj kraj a dom wopuščezic, jeho ničo taf njeubdželce, laž to, wo durbjelce wot hwojeje lubeje dżowit Zreny prječ. Kiz bédže ho ja njeho pščežo i najwičejšej lubojeju starata. Wona bė sa njeho woprabwde Woje pčłowčo byta a bédže jeho laž macz hwoje dżezto hladata. Kat durbjelce won bjes tuteho hwojeho lubočija wutracz? Taf dha něto pšewu Welisar w iastwinym dworje pšči njeznatym hólčezu stejelše, kotruz durbjelce jeho i kraja wjeleč. Duž ho woboi Welisar k tutemu hwojemu wozberjeje postilił a jeho profelceje: „Wuž taf dobry a dowjedz mie, prjedy hacz i nęsta džemoj, k mojej džowzy Zrenje, so bych jej bożemje prajil a ju ta wšča jejuu luboječ žohnomat.“ Duž tón hólčez jeho kolenu wobja a i hšobom pšafaje; wšchetoz wón bédže jeho džowfa Zrena, kiz bė ho wote wščeč hwojich domjazych wottorčta, ho hólčezu drahtu wobletta a k nanej bėžata, so by i nim do zuby šcha a jeho tež tam je hwojeje lubojeju hladata.

Tajtu luboječ pał je nam křtytuš wopofafat, kiz je tež ja nami žchoł, so by naš je hwojeje luboječ wodobacził.

Mašh jeho lubo?

Hdyž ho 1600 wšafše, bu bohatemu katholickej pšchafšane, jenez žyrwui wobraz šchžjowaneho daricz; to durbjelce jeho postata byč k wotmyczu jeho hřečow. Wón profelceje mtobeho wobrafowarja, i mjenom Dominika Žeti, so by jemu pošabane štanjo šhotomat. Žeti ranje w Dusseldorfej pšchewowafše a ho na mějce na hwoje dżeto da. Maš, jako bė wobraz skoro hotowy a wobrafomat na šhwiltu do hole dżelše, jo buču jeho myšle wotpocznyke, wón čžjodan tam ležazyh žuganow nabeđnje. Na mějce pšchbčža k njemu brune holečo, repowafše pšchew nim a profelceje jeho wo jakmošinu. Žeti ho džwawafše, hdyž teje holečji žymoleč widželše, a dželče: „Ty mošejš hebi rjane njeješ jastuzičej, hdyž jo wofnamjenič dafch; tu njetrjebafsch ničo dale čžinicz, hacz pšchewo mnu hčebžicz, ja čžu čši berje pšacžicz.“

Hšjom nalajtra ta holečfa pšchidžie, a mjes tym jo Žeti jeine wobločje wobrafowafše, wona na to skoro hotowe křtytuškowe šmanjo hladafše. Wona ničo wo křtytušku njeubdžisjče; teho dla ho pračelceje: „Šchto to je?“ Młody wobrafomat wotmolwi: „Křtytušk!“ Nalajča holečfa jo dale pračelceje: „Tón dije je jara wulk ščotnik byt?“ — „Ne!“ wobrafomat i tróta dželše. „Čžeho dla dha je wuwjazany?“ wobšonjowafše ho holečo dale. Žetija mjeršafše ta šfomba, kotruz jenu to pračeljenje čžinjelce a ničo wjazy nje wotmolwi. Ta holečfa pał njemodželce hwojeje wočji wot teho wobrafat wotwobrocžicz a wumolta: „Čžeho dla dha ma tajtu čžerjowu trónu na hšowje a je tajki bėdžy?“

Duž Žeti hwoj pšmel do hola požoji a rjelnj: „No, dha čžu čši i tróta powjedacz, taf je křtytušk sa naž čžerjic; ale potom ho mje wjazy pračelcz ujemčedch.“ A wón sej powjedafše, lažtož wjedžiče.

S napjatošju ta mafa žuganta na jeho štwowa pšchufajace. Hdyž bė wón hotowy, wón wumofa: „Dha dije mašh jeho jara lubo?“ Tajšewo štwowa njebė ho Žeti nadžaf. Žejny nutny hšbš jemu ječu wutrobni hmi. Mašh jeho lubo? to štwowo jeho wjazy njepuščiz, wón čžinjelce, so jeho lubo njemčejše, a jeho wutroba bu njemčerna. Kat by tola křtytušk jeho luboječ šafžuzil! Nacze hwoj wobraz doňowa a potom dželše, so by Wmnožnita pytał Wón pšchidžie do žyrhoje. Tam hšyčelce wo Žesuhu powjedacz. Žeho wutroba namata Šbóžnita a bu w nim wšča wješeta a

šbožowna. Taf Wób lubži na džiwne wofčhne pod křtytuškowy šchžj wobži.

Šchto je wčra.

W jenez šbėry wobrafow w Romje je tež štanjo, kiz šahojenje šlepeho pšchš křtytuška pšchbčajta. Dwaž wacženaj roš pšchew tutym wobrafom stejelčtaj a na njón hladafčtaj. Žedyn i njeju, kiz inamjo hšžom dawno šnajelce, ho hwojeho towariča pračelceje, šchto dije by na wobrafu to najrjeičše byto.

„Wšelče tola Šbóžnikowe wobloččo“, tamny wotmolwi.

„To je rjane, ale to najrjeičše na wobrafu Šbóžnikowe wobloččo tola njeje.“

„Duž budža to čši japolščotilo, kotřiz wofoto teho knjeja šteja.“

„Tež niz.“

„Taf dha je štwowa šlepeho to najrjeičše.“

„Tež ta niz. Hladajce jeno na tón kiz, kiz na semi leži. To wšafat je žyle wšchđeny šurtojt kiz. Me wón na semi leži! Tón šlepy je jón wot ho čžinyl, a to wrjebu, hacz je šchto wđžaf. Wón ho na žanu šwonkau šepjuru wjazy šwučžezčej njedzo. Wščo jeho dowčerjenje je na Žesuha kameho škožene, kiz čže jeho wštromič. Hladajce jena, kaf wón hwojeje prđbnej ruzy k Žesuhėj šbėha, kaf ju wšče jeho myšle k njemu wotrocenje. W tutym wrječ čžinjenym křju je wobrafomat žto a jadro šchčezčjanfelce wčty wofnamjenič. Štrawa wčra, runjež ničo njewđžilo, ho wščeč šewičk šepjorow wofajta a wofčafuje wšču wozoz wot hwojeho Šbóžnita.“

Wšdelake s bliska a s daloka.

10. džej męza budže ho wo žyfej Wrasfej jafu narhne hwojedž hwojedž i dopomnječu k šimercz kralowje Luipj, teje nadobneje kralowki, kotraž je w tamnyh čžeklich čžafach wótznego kraja we hwojeje miłofčji pšomjo wótčimjelce luboječ šaharita a nadžiju na šepše čžahy šwuchčžita njeje. Šwujedžta budže ho i dobom k dopomnječu na šahojenje rjaba želesteho šchžža hwojedž. Šchwišta wučšba na tym dnju wupadnje a budže ho w šchulach šwajatočnosč džeržez. W štrežiz budže ho džezcom woznočez teho dnja na wutrobu položicz. Na dnju 10. męza bndže ho tež šafožny fanjej položicz ja pomnik. I dopomnječu krawawneje šitwy pola Wšhofej. Šwajatočnosč šmeje ho tam popelbnju w 3 hóbž, a nadžijamy ho, jo i wotłonošje ho lubžo na šwajatočnosčji wobdžela. Požwječenje pomnika kameho šmeje ho 18. meje popelbnju.

— Študne njebože je ho šašo męto na morju pola Šelgolanda. Křchžej „Dort“ je šrajst na torpedobđž S 178. Torpedobđž jo taf wobšidžodž, so ho šyndom pobnórelce. Sa mato njemšchitow njebđže ničo wjazy wot łóže widžez. Ženož 15 mužj je ho wufšowalo, něbđže 60 mužj je šmircz w žolmach namafata.

„Bombaj Wób“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wščeč pšchewawarjach „Serb. Rowin“ na wšach a w Budyščinje dostacz. Na šchtwórcžlęta placzi wón 40 pj., jenetliwe čžibšta ho sa 4 pj. pšchewawaju.

Sy-li spówał,
Pilinje džólat,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój áwtatok
Zradaj ja.

Za staw sprócy
Najoy móeny
Luboad ma,
Bóh pak swérny
Přez spaf máry
Čerstwoóe da.

Njoch ty spówał,
Swérnje džólat
Wóóne dny;
Džóat pak awjaty,
Duól daty,
Wotpoól ty.

Z njehes mana,
Njoch dí khmana
Žiwnoóe je;
Žiwa woda,
Kíá Bóh pada,
Wokřew óet!

Šserbske njedzelske lopjeno.

Wbudawa šo lóžbu šobotu w Ššmolerzej knjižničkejni w Budzysčinje a je tam ja ščmórtkótnu přehedplatu 40 pj. dostacž.

Palmarum.

Jan. 13, — 13.

Pójmj, čješczmj Žesom Křysta!

1. Ššwójemu Šbóžnikaj přčinjehmj šwójmu wutrobu ša wopor.
2. Ššwójemu kralej šlúbmj nowu šwérnošć.

Š džjenšnišćej njedzeli Palmarum špoczinamy tón wulki šwjaty tyžđen. Najwjetře, najšwječšije dopomnječa šu do njeho wobšamnjene. Ščtož je šo w tutych dnjach štalo — je najžaloštniše a š dobom najtrošćtniše, ščtož je šwét šby widžal. Najš Šbóžnik je na pučzu do Žeruzalema, šo by pokřušćny byl hačž do šmjercze na ščžju, a my na nim měli wumozjenje přšes jeho krej, hřečow wodacze.

W Bethaniji tón knjes pošledni křóčž w mërje wotpočuje. W domje Šchimanowym, teho přjedy wušadneho nětš pak wuštrowjeneho, šu jemu hošćimj přšćhotowali. Lazaruš, wot njeho šbudženy, šmédžšije šobu ša šlídóm šedžecž. Martha šebi wiačž njeda, tež dženska kaž hžžóm přjedy temu knješej šlžžicž. Marja pak šwójemu lubowanemu mišćtrej najšepšice a najkrašniše přčinješe, ščtož měješće, njemužny ščtlenžu dobreje nardowenje wody a wulije ju, ščtlenžu rošćinšćej, na jeho šłowu a nošy a šo pokřiliwšćej tej nošy je šwójimi wloškami treže, tak šo bu žyly dom wot wonjenja tajšej krašnjeje žakby napjelnyj. A tón knjes jej njewobara, wón šebi tajšće čješćenje lubicžž

da a tu šwarzjenu ščitnje a rjelne: „Wotšajež je na pokoj; ščtož je mošla, to je wona čžinila.“

Šo Marijnym přšćikadže — pójmj, čješczmj Žesom Křysta! W Bethaniji jeho džakowna' lubošć čješćežče. Wón běšće Šchimana wutřotowa a Lazara šbudžil, wón běšće tamnymaj šotromaj jeju bratra šožo dač, wón běšće wšćitkim, šotžžž do domje běču, šłowa wěčneho žiwjenja do wutrobow šlódžil. Ša to čžebžža šo woni jemu džakowacž. Tež my š šwójim čješćenjem teho knješa šebi ničžo šakřuzjež ani došćež nočjemy — džakowacž šo jemu čžemy ša to, ščtož je wón nam dač, ščtož je wón nam byl.

Tež nad nami šo wón jako ščtat čžela a dušče njewi. Šunje w pošćnym čžaju my š njemu šdžćujemy: „Šahoj mje wšćat w šchorošćej, křž šy ščtat na dušćej.“ Wón našče šarošće njše, wón našče prošřny wušćušćej, wón našče šyly šetřewa. Ššrežbja w šachóbnym hřeže je won našče žiwjenje. Ščtož je wón přšći Lazarowym rowje wuprajil: Ščtož do mnje wěri, budže živy, hačž runje wumře — my šhčćež dženska na šebi šřonimj. Žiwjenje šjes njeho je knžžómnje a šachóbnje. „Ščto šu šejšče křubla tudy? Ženo štrach přšći hřečach šohaty a šřudy.“ Ženo wot njeho našče šwěšćowne žiwjenje mžž a šulnožće dojtawa. My ša jeho šlídóm šedžimj. Wón našču dušću je šwójim šłowom naščezuje, wón čžemo w martrownym tyžđenju jich wjele, wjele je šwójim čžetóm a twřu přšći Wóžim wóltarju naščezicž.

A ša to čžemy jeho š džakownej lubošćej čješćicž.

Kak to zapocznijemy? Knjejowe słowo nad Mariju: „Schoż je hohła, to je wona cziniła“, nam pokaje, zo hu naszymu czinjenju mješt sczehnjene, dženba kaž tehdy. „Pšes hnuadu dyrbich śwoźnojcz dostać“ — wšchi tym wostanje, na to nař woskeje mactrowny tyžden dopomnija. K wopornej smjerzi naschedo Sbznića, t jeho ja nař dokońčanemu wumowienju my niečo pšidmołčecz njesamozjemy. „Schoť chze cšlowjez dać, so by swoju dyšču wumohł?“ Ale „ta tref Jesom Khrysta, teho Sagna Wožeho, woczejtzi nař wot wšchtiteho brěcha.“ To je jeno wón czinić a dokończt mohł, to dyrbimy my jemu też wostajez a jo na swojej tamjeni wšacž hebi njesmierz. Tž dokońcenju heracž w njebu w swojich bědach drafcach „hu tute swoje drafcy wubělitil w jehnjeczojewi kwi;“ schoť chzemy my podrozniży w pródže druhe czinić? Jesuřowa woporna smjerz — jeje chzemy we wěrje ść wjeblieć a ja nju Wobu křwalbu damacz; dźatowna lubość hiřczez doleć pučew namata, yo kotrydž može křodžicž.

Wo Marji iženit Lutafich powjeda, so wona t Jesuřowyma nohomaj hězdo na jehi rěz pofluchajez. Tak czini ty tež; sjej swoju lubość t swojemu Sbznićej t tym, zo liski nimo jeho słowa njesdězicž; wotewr jemu swoju wutrobu a sanďr ho w tutym czičim tydženju do historije czerpjenja a wumwerczja swojeho Křjela. Tak czini dźatowna lubość.

Czajny spytowanja njewuostanu, kaž wone tam t křorožcu a smjerzcu Lazarowej dom tamneju kotrom potrzejichim. Potom ho dowoť, kaž ho Marija temu Knjejej domoř: njeadmołuj, hdyž hu Woje puče hiniacijez hacž twoje; dżerz zo temu Knjejej a woinaj: „Dha wšchat wostanu ja stajnje pšichi tebi“ Tak czini dźatowna lubość.

A nět Marijne křadne hołdowanie w najšim sczenju: „Kžde słowo je Marji pšichedube, kžde įnamjo pšichewadne — wona to šcklenjuz t brošej narbu nad słowu Sbznića rosbije, jemu ta lubość swojeje pšchepolneje wutroby sjevi a žme na to se rta žalbowaneho tu křwalbu křyschdecž: „Schoť je wona samohła, to je wona cziniła.“ Tamna droha narba, 300 křowch hońna, to njeje wu-czinića, jemu dobry štut bēche tón žly wopor nejneje lubośćje. S tej žalbu wona temu Knjejej swoju wutrobu ja wopor pšchijezše. A jačo wona czinjezše, schoť mo-žezše, dha je wona wjozy czinića, hacž kama widiezije. Wob žejnu eutu wozjezje, zo dyrbizje wona teho Knjesa cžle žalbowacz t duju jehi pohrjebanja. Schoť staj Nikodemuř a Josef t Arimateja t Knjejowej smjerzci cziniť, to je Marija do jehi křhjožowanja dokońjala. A doleć ho wona we swojej dźaknej lubośći ja žanej cžezču, žanej mřdu a žanym pšchypolnacjom njesprařezje, to jene jeno hebi žadajo, so by ho temu Knjejej cžezć dostala, dha je jej tón Knjes njelachodnu křonu cžezje pšchihotowal se swojim słowom: „Sdžez tute ewangelion budže predo-wane po wšchem žwēczu, tam budže tež to, schoť wona je czinića, prajene t jeje wopomunjenju“ — žwēczenje, kotrez je ho pšes wšchite křistotekti dopjelmito hacž do tuteho dnja. Schoť je Marija czinića, to my tež samozjem. Wchitko je do tamneho jednorožho słowa wopšchimmjene: „Dubujmy jehi, doleć je wón nař přjedy lubowal.“ Nařcha wutroba dyrbi ta šcklenja być, kotruz chzemy ro- bicž a žyle wuleć. Nařcha wutroba njetřeba rjana być; ale stamana a ponižena dyrbi wona być; jeno takja je wona temu Knjejej spodobna. Stupmy w tutym tydženju pšchezo a pšchezo sažo pod křičž Křystuřowu, hacž by

w našich wutrobach to slubjenje wotucžizo: „Tebe chju lubowacz, tebe chju cžezjeć, pšchezelo moję wutrobu!“

2. Pžojmy, cžezčemy Jesom Khrysta, swojemu kralej slubmy nowu žwērownić. Kžnj naschedo sczenja nam hiřczez drugi wobraz podawa. Tón Knjes Bethaniju wopušczijo, do Jerusalema cžahnyć — a křaj, wjele luda, czi smjerdzenšy hořoz, kŏřiz hu hjozm pšchřitli a ja nim ho prařkeli, jemu napřcheczo cžahnu, paimowte haloj w rufomaj dżeržo t hŏstannapřannjom jeho strowja. Hořanna, budž křwalenju, kř pšchjndž je w Knjesowym mjenje, tón Žraestli tral? Jai, tež te dżezje w templu jemu i takim wyřtanjom hołbuja.

My wot tuteho kralowšeho sczehnjenzja teho Knjesa do Jerusalema drje tež přenju nježelu adwenta křchichim, ale dženba my tuto teženje tola t druřimaj woczomaj wobhladujemy. Kaž wjele wisbeležo hibanja ho tež w nim namata, w duchu my tola hjozm tón křičž wozbjim. Mnjež ho tež te haloj t smjerdženštemu powitanju na pučž sečelu, t bŏta puča my tola te šctomju wot Steřemane widzimy a nasche wozćzo tam sřlabuje, hdyž Gŏlgatha leži. My jo njemozemy šapomnicž, zo budže tutón řamřny lub, kotruz dženba Jesuřa jato swojeho krala wita, ja nęchto dnjom swoje křhjoju! nad nim wŏlacz. Tón Knjes řam podobuje řacujma. Wob wyřtanjom teho luda hřibŏta bolozē pšes jehi wutrobu cžehnje. Jato wón na to město pohřada, prařacžje wón na njo.

Kak wón na nař hlada, na nasche dżezci, kotrez dženja pšeb Wozi wŏkatz řtupa, swoju wěrnu wuřacz a swojemu njebeřstemu kralej žwērowniće slubicz? Budža wone wěrnu dżeržecž, abo budža hebi swoju křonu t wutroby wutrohneć dacž? Budža wone dale t Wožim słowom swoje wutroby nařchezowacz abo tořame kaž žubjenu jędž t nohomaj tepacž? Budža wone nad swojim řemřim powołanjom swojeho njebeřsteho řapomnicž? Budža wone modlerjo abo řanjerjo? D jo by jim tón Knjes žwērnnyč pomoznitow, řiwedomlwyč radžicželow, řhtunų dobro- přořerjom wubudžil!

A my? Nježela Palmarum chze ja nař džen spyto- wanja hebe řamych być t tym prařcjenjom: Sřmy my wostali w tym, schoť řim wull? Stejimy žyle a polnje na řakŏřtu řicžez nęhny wuřanjeje wěrny? Sřmy my swojemu njebeřstemu kralej t žwēru dżerželi, kotruz jemu pšchřabahajmy?

Pžojmy, cžezčemy Jesom Khrysta! Sřlubmy jemu: Twŏji řimy a t Tobu chzemy dżeržecž, ty řyno řřajowy!

Hamjeń.

M. w B.

Sřwŏjemu Sbznićej a kralej řwercz wēcznu lubość t řwēru!

Njeř njehwēra tu roscze,
So řwēru wobřowom

A polnu dźatownoře

Sa Tebe duřtu mam;

Sřy ja mnje cžerć řřubju,

Sřo řezil se řwerczu,

Duz Tebi řwerczu lubu

Nēt wēcznje wutrobu.

Za hušto hšlyh ronu,
 So hmyerz' Eže jimalšče,
 A jo tu wolpjet hšonju,
 Kaš hweč Eže sabyl je;
 Ty, lubojeć woblečenju,
 Za mjele dokonja,
 A tola japomnjemj
 Šay tudy to hweča.

Šay lubojeć hwečna, prawa,
 Wšahém f nudy wupomňahajš;
 Njech wšcho ho Tebje wšatawa,
 Ty tola hwečnoć mjašč.
 Mje Twoja lubojeć hauma,
 Šhdyž ja ju lačujamj;
 Mi wóćžo to hšlychš plawa,
 So f Tobu njebo man.

Eže dzerži Moja dušča,
 D njeputičej wote mnje;
 Njech wona Tebi hšlyčča
 Do wšchej wječnojše.

Tež bratrow, šotrow wjele
 Njech f njebiu hšlabudje,
 Wšched Tobu pada dele
 A Tebi f wutrabje!

K. A. Fiedler.

Spewaj a džekaj.

Zak našotre powjedankžo wolašuje, f cžeho ma žiwjenje wob-
 štejecz, mjenjujzy je špewanja abo staranja ja dušchu, kaž tež f dže-
 kania abo staranja ja cžešo. Dženka pak doj ho dopomničej, kaš
 tebi kóždy tudyžn tole rjane šlowo pšched wočji dzerži. Njedžela,
 přeni džekaj w tudyžnju cže namoľnjo, jo by na nim nježdelat.
 Póndžela, džekaj po nježdeli, dže cži projicž, jo je to přeni džekawo
 abo wšchedny džekaj. Wutora je stare wolnamjenje ja drubi,
 šređa pak šrejdžny džekaj w tudyžnju, na cžež šchmówt jato
 šchwórtu a wjak jato pjaty džekawo džekaj šchšujetaj. Šsobota,
 po starum židowštim hbačeje mjenowanje poľedni džekaj w tudyžnju,
 cže na to wjeđe, jo mačh we hwojim džeľe šošo hwjatof cžimčž.
 Zaš cži tudyžn pšched wočji staja, kaš mačh we hwojim cžašu špewacž
 a we hwojim cžašu džekacž. Mačhi lubi šerežny wótzoro žy tym
 hšydom dnjam špomnjene mjena w poboznej špěšćžijanjšej myšči
 narjellji, a ja hewi tole narjelijenje wožu a šhwatš porno drugemu,
 na pšchšakab namštemu, kotrež na pščišobow dopomina, kotrychž ku
 jich wótzoro něhdy cžešćžiti.

Eš špewanjom a džekanjom, wšcho we hwojim cžašu, je naščž
 šerežšči lud pšchego šbowony byt. A špewanje a džekanje wopat
 natožecž, d obre nječžini. Njedželu nježdelaj — to žohnowanje nje-
 pšchijenje; a wšchedny džekaj, hšydom póndželu, džekaj kruzce do džela
 a ho nješombž.

A tola, šwóhni mje prawje, mój luby cžitario; to šlowo:
 „Spewaj“ dže cži tež něčho ja džekawo džekaj projicž, a to šlowo
 „džekaj“ něčho ja nježdelšči a hwojata džekaj. Njedžellšči džekaj nje-
 džekaj njemjenju, buďž pak pilny f Wožemu džekaju. Wšchewni njeľóščž
 ke šemšchijicžu. Mještaj ho porjadnje, hynjež by pučž do Wožeho
 boma trowu dalšči abo dnyž a byš nješpodobny a wjedro hujbene
 bylo. „Šo bychym přebowate a dže šlowo rođži hšlyšeli a
 wumyli.“ Wože šlowo f wopravdžitym žohnowanjom hšyčhečž,
 f temu je šnuškwone šbudžowanje šereje hamešo wuňne a wóšte
 džekanje na hewi hšamym. Kaš wjele drje jich hušto bjes woprav-
 džiteho džekawrača a napominanja dušchowonnych žowow poškudča!

Ženi nideže ničjo wušchny njeje, tež niž w Wožim domje a w Wožim
 kraleštwje.

Šchtóž ho je hwojej žpjej wožu f Wožu pošbėhuje, smėje po-
 žohnowanu nježdelu a f tym žohnowanju tudyžn. Tola nješabudž
 tež ja džekawe dny špewacž, špewaj rano a wječor, do jėdže a po
 jėdži. Lubu hwojata wóšteženošč, kiz mėl ho kóždy džekaj špewacž,
 kaž šchwórtu proštwu je hwojim „dženka“ wolašuje, pšchewodž
 tebe pšches wšchitke dny. To je wopravdže rjenje prajene, šchtóž
 hu rjellji, jo ma kóždy džekaj hwoju proštwu, tež džekawo džekaj.
 Šhdyž ho ja nježdelu přenja, ta hwojata, drje hwoži, dha ja přeni
 džekawo džekaj druha, kiz naž wučiž, pšči džekaj Wože kraleštwu nje-
 šabudž, ja wutoru abo drubi džekawo džekaj šrečža, kiz wučiž, niž
 wóšlabnyčž abo morletacž, kažšuli a hšježšuli nam Woža wola
 wopšchecžow šlupi, runje laž w dopielnjenu šemšeho powołanja
 pšchewacž nimačš. Na šrečžny džekaj tudyžnj, kiz naž do šrečž
 džekaj a próžy na žemi wjeđe, kaš wuňne to dopomnječe šchwórt-
 teje proštwu, jo by šewi wot Woža žohnowanje ja njo wuprowšty!
 Šhdyž pak by přenju polozju tudyžnj pšchewacž, dha ho dopom-
 ničž na hwoje winy a štomby; a hšdyž ho tudyžn počujne na šong
 hšilečž a hu šašo jeho šhwotanje šhonič, dha cži šchesta proštwu
 pšched wočji štupi a na šobotnym dnju šong wšchego šemšeho a
 šabatny wšpocžinč, kiz je Wožemu lubej wóštajemj, widžičš. A
 hšdyž hu ho w bėhu tudyžnja do šemšeho žiwjenja póndžiti, ta
 proštwu: Wumož naž wot toho šeho! twoje wóćžo a wutrobu
 f nješewštemu domej pošbėhuje.

Dopomnič ho kóždy tudyžn w leče na tole „špewaj a džekaj!“
 Šotom budže cži kóždy tudyžn, haj kóždy džekaj wužitny a po-
 žohnowanu.

Šte hšewdomnje.

Mu bėchmy, taš mšoby dušchowony powjeba, bohateho šura
 f rowu pšchewodželi. Šchtóž je tuto pšchewodžjenje wóšladat, wu-
 pyčhaje kaččej, palmy a šwėtli, a pšči tym špewacž hšyčhjak:
 „Šewu, moja nadžija“, tón je wječje teho mjenja hšy, jo je
 wumojemj f šbowoju wšpocžinčej šchok. Mi pak pošbednje, ja-
 dwėlowanja póšne šlowo, kiz bež tón njebožiččž f mi mni rjellj,
 f myšči njechajše. Prowit bež mi, jato žewi wupřacž a špokožčž
 wšchod: „W šrejdža mjes tym tam horkač a mjeje mnu leža ški
 kónčža štomu!“ Kaške dšimne šlowo bež to tola dny! A tute
 ški kónčža štomu myladu mje pšči žymym šhowanjum. Šawo teho
 šemjerečho taš widžacž w jeho bėłej žymjertnej dračej, f šwėtlami
 kaž wóšateho, dha mi bež, jato by něčtý f šhody walcčšow štomu
 wroch na ničo šchajše. Šawo wėnzj a pletwa na šwėtlawo wóš
 kšabčejču, mi bež, jato by njewidomna ruša na nje hšyččej ški wušte
 kónčža štomu cžhšča, jo wot wšchčž šemšch šwėtlow ničo wjazy
 widžecž nječ. A jato potom cžešo do rowa šhowacž a ja rėčž
 džekacž, šlincžacu mi pšchego te šlowa do wučha: Ški promjenja
 štomu, ški promjenja štomu leža w šrejdža mjeje mnu a tym tam
 horkač.

Šchtó dha bež ho pak šrejdža mjes teho šemjerečho a Woža
 hšumko? Šchtó bež to byto? A cžešo dla to mjes nim a Wožom
 hačž do šongu težo wóšta?

Wón, Šandrij Šrejež, bohaty muž, bėšče ras štomu pšched
 hwojimi wrotami na wóš dawak. Žepo hšubž, Mičak Šawrejež,
 bėšče tón džekaj hšyččej, hšyččej wrota nanašy f walcčški
 cželadni šhtru hromabu štomu pšched wrota nanašy f walcčški
 wobuju ho hromabu dótčču. Wšcho bėču hšyčču na wóš šdawak.
 Šeno ški walcčški hšyččej ležacu. Cžeje wone bėču? Šawreježowe
 bėču, ale Šrejež bež je hšyčču, ho pšchšlabanwěčju, na hšwóž wóš
 cžhšyčči. Wobaj ho pšchšchaj teho dla wureččowacž, wóšanje hu
 wjeťše a wjeťše, jo ho wječmi hromabu šbžacu. Šawrejež na
 tym wóšta, jo je šlowa jeho, ale Šrejež bež hšawča, pšched lubžim

řiwój ſmyłk, kiż mōżeſje ſo tola tať ſara lořto ſtać. pſchibać. © hary bu ſtōżba. Krięńz da teſ wōży na wōtre pſchicń. Wſych- noſz jemu pſchibahu pſchibuny. Ach, kať rať buďſiře nętko řiwuboj te tſi wałczy řtowu pides wōť pſchicęřnyſ a ř hwojemu pſchekłowanuju ſtať. ale to jemu jeho hordobę nępſchiba. Duż te tſi porczy řewny a pſchibahaře. Nawęriję ſhuby ſtōżbu a dęřte wſchōn cęřwynę j ſhwęmow domoj. Krięńz pať wobłędnę a bę wot nęť wſchōn pſchemęrijeny. Nikomu do wocęw pohładać nę- mōżeſje, wſchēm by ř pucz ſchoť. wōn ſo na niřho pſchęćelnę wuřmjał nęby, cęři a ſtař a nęhmynę řchowjeře po řwōjich puczady. „Tu wiďſiře, wōn ma řte řhwędomnę“, tať ludoz na nęho potařowacu.

Te tſi řonęřka řłomý wſtařdu leřo mjęř řuwobomaj. ale teř mjęř Krięńzom a Wōhom — a to bę to nařhoriře a bę boha- teřo buca řiřęře pſchj pořłębitim řduchnjenju tať cęřwłowato.

Mjemęř nikořo we řtmý pohładže.

W jęmý domię bęře wulle rořhorjenje: Dřoři pieręřęřni bę řo bjes řłęda řhuby. Dny dawřo bęřu pyťali — wſcho wo- darmo. Duż bę jim wucęrijeni, wo j pieręřęřni řtadnjeny. Ale wot řcho? Bęřęęe wot jęneřo domjazeřo. A to nićtő dřuři być nęmōže, hać řtūřobna. Najrjedy ř tym pſchęřęřmo teř dotal ſprawne řhōłęř wou nęchacu. Šłōncęřnје pať řetařę: Maria, ty řw pieręřęřęni wſaka, wuřnaj řo; hewať řadny cęřwłowjeť do teje řtwý pſchicńch nęje.

Wſiwowana řolga wobłędnę. Se řtrachom ani řtowęřka je řta nęjeřłęći. Rařti bę to poroť! „Sa jōn nęřwjim wſaka“, řłōncęřnје wuřahy. Pořłowat a řopolřa ř ramjenjomaj řaćęřęřtařa. Wu- řęćęřęć a wuchacę řw nęřprawna cęřwjęře, hewať řo tola tať wu- řtōřęřa a wobłędnęta nęby. Ta řolęřka řpolna. řo jej nęwęrijacu. Ta męřł, řo řmęja ju na dawřęře řa pabuřcňuju, pſchicńnje řprawna řolga do řadwłowanaja. Wo nęřcho dnjacy řo ř domu mińy a nęřcho nęjeřł podřłjřcho jeine cęřł a hata wuřcęřahnyřu, w řotymř bę řmjercęř pſyťa. Nęřto bę tola wuřcęřna węř, řo bę řo řwo- řtanja nabořawęřy řama do řmjercęř řęřa.

Cęřtwyřęřę řł bęřu řo mińęř. Mjęř tym bę řo wjele pſchemęnto. Wōřy řwōřłomýř nębę wjazy pſchj řwjenju. Duż řo w domię nęřcho porębjeřęře. Štare řchpudowanie řo řorha- řę, řo by řo nowe potařłto. A blaj, duż pod beřtu řtadny řkoty pieręřęřęni namařacu. Wę to řłn, kiż bę řo pſchęđ 40 řłetami bjes řłęda řhuby.

Wořłowa tu řiřęřę bęřę. Řej pieręřęřęni pſchicńjeřęřu. A nętko wona wobłędnę. Wſchęđ jejneř wocęř řtępy w buchu jeina nęřbōřłka řtūřobna, młoda a cęřwęřna, kiż řtępy na tańny poroť wobłędnę, a kiż je jeho dla do řmjercęř řęřa. Wōřwa, pſchęřpōřę wuřprawłwaja řolęřa!

Šo byřu tola wſchicęř tať prawo řhwęř to řłowu řwajateřo piřna wopomnić cęřyli: Mjemęřł we řwōjeř wuřtōbje nićřo řewo pſchęćęřmo řwōjemu bliřęřemuu!

Męřprawę kubło ř dobręmę nęřtęje.

W řęjebęřłwje řatőđjenębo řęřłotęřta we wulkeř wōřy řamōđjity męřny řwłęřę. Wōn męřęřę řwajny męřny a řwōju dořwu řa- řtūřbu; ale je řwōjym ſprawne řařłwęřnym dořwytom řpotořom nębę. Munnęř řamuč bęćęři nęmęřęřę, cęřwjęřę řo tola prawo řuće wōdobahęřęć. A jeho mandęřłka, kiż męřa jeho wawnowacę, jeho w tymle pſchęřewořajcu jeňo wobřuwęřowalęře. Wōřaj řo na řte pucęę potařłtařa. Wōn we řwōjym męřnſwōje jeońęře, řhōćęřłłi řo řładnowęř polęći; a wona do młota, kiż męřęře na pſchęřaň, wōbu řłęřęřę. Řeju dotalne dobre mjęno poćęřa wſchaf pſchęđ

ludźimi řtęřu řmjercęřęć, ale řamōđjenje roľęřęřę. Tola wonaj bęřchaj řo jeńęřjy řa — wōęni dęřłoj. Nas na řwajny nałęřnim dnju řwřty dwoř w pľomjenjacę řęjeřę. Se řatōřłnje řpęřłowęřo pľomjenja wořłto řo řrabacu, řo řo teř ani najmjęřęřę wu- řchowacę nęchōđęřę. Wōęřęje řpōđřłwne bę, řo wot węřa nę- řene řdřęř teř wocłęřany dom řapařłcu, řhōćęř ludźo řwładowu, řo řotryřęř pſta węř męřęřęřę, řo řo ř pabuřcňłtwom řwřwa. Kať bha pať bę wōęni w męřnje nařta? W řłni bęřu řen řpowje- řęřłi. © nębęđřłowęřo bę męřntowa do tuteje řłtņje, dořęř bę popęřłowa jama pořna byť, nęřcho popęřła řunę ř řhacřł wu- řpęřa a len bę řo paľęř wocęř. Wōřly dře je wōęnaja do- řładowacu, ale řhōćęř wę, kať řuće řo řen paľi, řon řolym, řo bę wſcho řařęņę męřnęř ludźi do cęřłta podarmo. Dořęř bę męřn- owaj ř nębęđřłowęřu wōęni řamjęřłchřa, duż teř řone męřłe na to nębęřu, řo byřu je řawęřęřęnja řane řarunajęne dořłati. Šteřęřo řim řa lořłomęřłny nębęđřłowęřę cęřęře řłotanę řwōřęřę. Tola řęřny męřny řębł pomhacęř wębjeřęřę. Wo wōřy męřęřę řłwne pſchęćęřłwmo, řotrořōř dęwęcęřłęmý řłęćęř by řwřto w męřnje byť. Tutemu řolęřę a jeho řtařłimaj męřny nętko řęćęřę, řo by wſchęđ řwōřłtwom wuřpajřł, řo je wōn tō bę řę řchwabłęřłny wō řłtņwowe duri řęřtręřnyſ a řo je řo na męřęř paľęř wocęřło, na cęřł je wot pomot cęřnyſ. Ša to řłubi męřny, řo cęřa do řwōjeje řmjercęř tutemu řłęćęřęř wſcho řwōje řamōđjenje wofalaćę. Řłęćęř pſchęđ řwōřłtwom tať řęćęřęř a męřnęřom řo nićřo nęřta, wjele bōť męřęřę řimaj wōpwalna potařłnizja jara wulle řarunaję wuřpęřęřę, dořęř bę męřny wōřłow řawęřęřęm. Nętko męřny řwōřj zřły dwoř mjele řęřęřłi wuřwarti, hać bę řwjeby byť. Ale wōn bę řo tola řa dřuřęřo řrōřowacę. Řwōm bę dęři pořłajeny, na řotymř cęřwjęřę do nowęřo doma řaćęřahnyęř, duż jeho nahlę Wōřa řućęřa řaję, a řunę na tym dnju, řhōćęř bęřęřę do doma cęřahnyęř cęřł, jeho do řwōwa nęřęřu. Widowu, najrjedy jara řrudna, řo, tať to řuřto je, řořły řtęřłotowa a řo ř nowęřo wōęni. © tym pať bęřę řębł řatōřłny wřut řama řa řo nařęřła. Řęny dřuři muż ju nębęř łubōřeę, ale dla jejnęř pjenęř a jejneřo męřna brať. Čęřo dla řo wot nęřta řa řtę jara řrudny cęřł řapocęřa. řłn řruřy muż řořły to řadaję wuřłowawęře, řo męřa jeňo řona jeho řa jeńęřęřę řębu potajęř a jemu zřly dom řapřłacę dęř, a dořęř řo wona temu řwęcęřowalęře, ju wōn dęři a bōť bęjęřę, řa wſchōř cęřahęřę a ju na řłđze wafşęņę řwōřowawęřę. Dořęř řłōncęřnје tuto cęřwłowanaje řęne wuřtacz nęmōžeřęřę, bę jemu řłōncęřnје ř wōľi a jeho řa řębu wſchęřo řwōweřę řamōđjenja potajęř, tať ſo męřacu nętko wſchicęř jeini pſchęćęřło — teř tamny řłęćęř — pſęřłni wofalęř. Raż pať to pſchęře je, bę teř ty. Nętko řo jej řiřęřę řorje dęřęřę, jeiny muż řiřęřę bōťe na řtę řařhabęřęřę, dořęř doćęřłacęř nęmōžeřęřę, řo by to řamōđjenje teř do řłowō dořłat. A řa nęřčto řł bę řo jenu to řadřło. Čęřo řona, wſchęřłwje řtęřęna a řudžena, wuřmęřę. Šchto bę nętko wot řwōjeřo jebuřłowa męřa?

Tať pať řo, řoż řhřwřłwř řam praji, řłđwemu dęe, kiż řębł řuřła řromadřł a nęje řohaty — w Wōřy.

Wſchłelane ř bliřka a ř daloka.

— Šantōřow pōńđęřu 10. męřca je řo řakōřny řamęň potařłř ję pomniť ř dopomnićęřu řęř w řęćę 1813 na řubowęř řorje poľa Wřhōćęř pabuřcnyř wōřłow. Šwřębđęřłw řęćę męřęřę řłęř řaradž řłęćę ř Rařęř. Pōmniť buďę řo nębđęřu 18. meje po- řwęcęřęřę.

— Šo dopomnićęřu na pſchęřwinienę řrancowſkęřo pōmnićęřę- nja pſchęđ 100 řłetami buďę řo w bliřłim řłobju dopomnićęře pjenęřęř wudacęř a to 6 millionow řrimow. 3 milliony buďę 3 řrimowſkęře a 3 milliony 2 řrimowſkęře řtęř.

Sy-li spěwał,
Pílnje džášt,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosť ma;
Bóh pak swórny
Préz spať méry
Čorastwo da.

Njech ty spěwał,
Swórno džášt
Wádné dny;
Děć pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpoď ty.

Z njebos man,
Njech či khmama
Žiwnosť je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pođa,
Wokřew će!
F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa ho kóždu hobotu w Šmolerzej knihičičičejni w Wudyschije a je tam sa šchmórtlétu pschepłatu 40 pj. dostac.

Jutry.

Mark. 16, 1—8.

To je stare jutrowne šćenje: wjehele powjesje wo Božej gnadje w Škrystku Jezusa horještanjnym. A s tutym jutrownym šćenjom swižuje naše jutrowne žohnowanje: s nim jo wotpołaza či, kotřiz žanu šbóznosć a žaneho Šbóznika njeputaju; s nim jo pschimošmu, kotřiz wěra do Jefom Škrysta, do horještanjnja a žiwjenja.

Tón knjes wobradž tež tebi wjehele šbóžne jutry;

1. žohnowany jutrowny puč,
2. wobšbožazu jutrownu powjesj,
3. swjehelazy jutrowny trošcht.

„Knjeze, mój Božo, ja wěm, so mój Wumóžnik živy je, a so čje mje potom se semje šbudžić. Těho budu ja widžić a žabyu žyju. Knjeze našej Božo, daj nam šwojeho Duča mój a šwětko, so wěrić móžemy, a psches wěru do Jefom Škrysta šbóžni budžemy. Šamjeń.“

1. Žato ho šabat minył bě, natupiču Marja Madlena a Marja, Žatubowa a Salome wonjaze wězy, so bychu pschisćle a Jezusa žalbowale. A wone pschidžechu k rowu na přeni džen wo šabacze jara rano, žato šlónzo šhadžesche.“ To bě Knježowych wučomnižow a šwjatych žóničich žohnowany jutrowny puč do šhadžazeho šlónza. W jich wutrobach běše hišće žarowanje czišeho pjatta; nad jich hlówami pak šwětko jutrowneho šlónza.

Njeje hišće dženja wjele šchječijanow jutrowny puč, puč do šhadžazeho šlónza? Jutrowne šlónzo, tat praji lud, štace pschi šhadženju, šupi horje s wyslanjom žato móžny se šwojeje tomor. Ale na to šhadac, je to žohnowany jutrowny puč? Ženo tehdy, hdyž přenje wruhi pschi šwitanju twoje wobličjo roššwětluja, so, kaž Šeruhnižy bratřja, spěwajš: „Jezus mój trošcht živy je, ja tež žiwjenje b'du widžec!“ Šewak hu wschitke dobre šacjuća dušje ženo k temu tu, jene čjeło žalbowac, kaž tamne žónite to s woprěda džychu.

Ščto je dale hušto nastupjeny jutrowny puč wjele šchječijanow? Njewjedže wón na pohrjebnišćjo, k tym wěštnam, hdyž hu tydž položili, totřych waiša dušcha lubowajče? Njeje to žohnowany jutrowny puč? Ženo tehdy, hdyž so tam pschi rowach móžnje do wutrobny lama jutrowna wěra: ja wěm, so mój Šbóžnik živy je! Šewak hu wschitke rője a wschitke šyly na rowach, tež jutrowny džen, jeno wonjaze wězy, kažte te pobožne žony beđu šobu wšale, so bychu čjeło žalbowale.

Wschitke jutrowne puče: puč jo jutrownu wodu do jutrowneho šlónza, do Božeho doma, na pohrjebnišćjo, do šestkeje hospody, do nanoweho doma, do šromadžijanow šo modlazych šchječijanow dyrja na jene město wječ: na row Jefom Škryta. A šamjeń, kiž jo twojich myšlac tam hišće njewotwaleny leži: staročž wo wšchěbne žiwjenje, wo měr dušje, wo twojoj polutu, wo huadu s wšyhoła nišnjeje čje mlčic, pschetož wón je wotwaleny psches wobšbožazu jutrownu powjesj.

2. Ani wuczomnizy, ani wuczobnitko bęchu śwědoto Jezusowego horjeńtacja; pšchetoz nam ni męjach wćerć, so je Jezus Khrystus horjeńtanył wot morywach. To pał je wćera: to je wće do wjedbenje teho, sčtoz njewidžimy. My wěmy, so je Jezus Domaškej prail: sčtoz ni ja čži, kiž njewidža a wćhał wćerja. Duž stupja nět te žonšte k romu Jezusowemu na jutrownyu ranju, a hlei, row je pšodny! „A wone sańdžechu do roma a widžachu młodženza hědžo, tón bęšče s dołheje bęlej drahu wobjety, tón džešče: njewćeržeje ho! A džešče dale: „wy pytače Jezusa Nazarenkeho, teho sčtoz žiwaneho, wón je stanyl a njeje tudy!“ Jezus Khrystus je stanyl“, to je to wobjožozaju jutrowna powjelež. Tež na naž wobročaja ho tata wobjožozaju jutrowna powjelež. Zutry su wješela swjedžen. „Wóh je Jezusa s budžit, rošwajawšči bolosče hmerje; pšchetoz možno njebęšče, so je wón wot njeje možń dđeržany buć.“ S tym je wón hwojaty pšt pšchemenit do wješeleho čzaha a Jezuskej pomhał s ponizenja do powyščenja. Ale s tym je Wóh tež bolosče nasdaje hmerje rošwajal. Wšo durbim wšitzy hšičče wumrječje po čzela — a pod kaškim hćrkim četpjenjom drubdy! ale hmerječi je nóz wjata, so naž njemě wjazy tchowac. „Khrystus je přemćiki mjes tmi, kotřiž su wušnyli.“ Nazy stynac, wćoci sandžet, hłowu mernje na hłowat položic, wušnyč a potom w čzėje tomorzy čzakač, hač stanjeny Sčotnik jažo pšchidže a tež po naž pšchidže, to je wćerjazyč sčewjeńjanow mřeče. A śwědčenje wo tym s čłowitkem abo s janželowym rtom je wobjožozaju jutrowna powjelež.

3. „Džiče a powjeležje to jeho wuczobnikam a Pětrej, so wón předy waž pšdže do Galilejeje, tam budžeče jeho widžeč.“ To je tón swjeležazy jutrowny tročit, kotřiz našawa s tamnje powjeležje. Pšches jutrowny powjelež bu tročit ja žiwjenje a wumrječe pšches žylu semju ničeny. W prubach jutrowneho slónza śwědžečje ho wěčne bójstwo Jezus Khrysta tchowitwije hač do tónza tuteho śwěta, a hđžež bu Boži Sčuz wćerjenu a pšmaty, tam bu tón tročit awšijaty: wón je předy waž sčol, a wy macje ja nim bič, tam budžeče jeho widžic.

W Galilejeje je stanjeny Jezus Khrystus hwojich wuczobnikow dušče k hěbi wobročil; na puču do Domašona Panofotow dušču k tamnym pšchidobyl; pšches přebowanje martarjow Romstu a Gricistju pšchewinyl a wšudžom wješele, sčtoz jutry wukhotowal, pšches tročit wěčneho žiwjenja.

A hđž nět tam, hđž wćerjazy pšnaczu: „ja wćerju do Jezus Khrysta, Božeho Sčyna, kiž je sčtožowanu, wumrječ, pohřešebanu a na tšćim dnju stanyl wot morywach“, hđž nět tam wšudžom neme žiwjenje počzinasče w boho- bwojčiji a počzinosčiji, w kšewjeńjanšćich domach a škulach, tam widžachu Khrystusa žiweho mjes hōbu wobjožit. — A hđž wola naž djeje čzėje hřeči ho hšičče džemja pokalija, dha widžimy tola tež nětortu hwěnu Marju k Jezusowymaj nohomaj hūdac; kšichimy nětorteho wćerjazyeho Simeona, setkamy nětortu pobožnu Hanu, hmemu do nětortreje šule, do nětortroho doma stupic, hđžež Bohu šluzja s wšnacjom: mój Sčotnik Jezus je stanyl, a my budžemy tež žiw. „Te žonšte tam wauđječju k tšćije a čzefnyču wot roma, pšchetoz strachota a hroja bęšče na nje pšchidžela.“ My pał, my snajemy to

wulke potajnstwo Bože, pšchetoz nam je sšewjene; teho- dła našče jutrowne hšewčenje njeje ženje bwojčej, ale hamy tročit.

Gamjeń.

J-b.

Pětrowy pad.

„Ščiman Pětr wot sčtoz wob-
wašče ho. Duž hđaju woni t
nmu: Wšičy tež w jednu wot jeho
wuczobnikow?“ Jana 18, 26.

Esbeje hamyh dla durbjeti mi je sšobžeńti w pomrječju mječ, kotřez k Pětrowemu pabej wjedžima. Jedn s nič bęšče jeho doměra k hěbi hamenu. Jato bu do přěbła warnowanu, wón mišchrowe warnowanje wotpofawšiči džęše: Wchdu li tež druhi Khrysta šapřewal, dho njebudu to tola ja ženje čzinič. Budžemy-li hamofawolni, do wulkeho stracha třečimy. Něžcha wštosčje leži w pomědoměči naščeje hamnjeje hšabosče a w naščim njewobomjowanym dowěrjenju na Woha.

Wšiči sšobžeńt k Pětrowemu pabej bęšče jeho hwanje w šabroče, jato durbječe wachowac a ho modlic. Tamna hōdžina kě jemu ja pšchot na špytowanje data, njebu pał k temu wujta.

Druhi sšobžeńt bę jeho wchle pšchimanje ja mječom w šab- hrobče. Tole wofšenje jeho šajecju wustaji, nětowšeho čziničje a w nim bwojčej sšobžowaje, so jeho šenaja. Wón pytače hwoje sšewčeništwu s Jezusom potajic, to njebudu jeho dla pšči- manzy w šabroče šajel. Wšepšewščenec štwotowanje naž jažo abo pšhōžicho do čzeločewjow pšchijeje.

Dalšči sšobžeńt k šapřezju bęšče ja Pětra tón, so wón Khrystuskej wot našbala ščebowaje. To bošafnosč a njeboliat na wćerje potajnje. Žeho šabročej jeho wupřichče. Khrystusa wot našbala ščebowac, je pšchego štrachne. To wotebjerazu pšči- hšiwšnosčje a šublasu hwěnu šnamjeni. S džila je to hamo na hěbi ščom šapřez. To jeniczju dostojne a jeniczju wěte wuczob- ništwu je to žywowutrobne, kotřez ho šawenje k Jezuskej pšnaczu.

Sčotczaj sšobžeńt k pabej šapšchot s tym nastupi, jato ho wón šubobnikam wšchšichcho męšćina pšchotowakšči. Wón mjes nič stupi, so by hwoj potčah k Jezuskej potajic. Najwěšičiji mječ ja sčewjeńjana, ho pšchad padom wobawanac, je tón, hwoje pšči- kšewšeništwu k Jezuskej wšchudje bšewšeništwu wšnaczu.

Jato bęšče Pětr tele sšobžeńti nastupi, ja njeho ledma něščto drube šbytno šawoiti, hač hwojeho Kšajca šapřez. Najšpšči čzoh, ho ho pšchad padom šastamy, je tón, hđž ho přenje špocattli wotpada potajnja.

Jezus na Golgatha.

Dšičke ras wotpoczaj wćočjo na naščim mřežozym Sčrěd- nišu! Wobřezje teho męša, w kotřim bęšče wón taf hšwo wuczowšči a hwojwšči pšchewnyal — nimu templa, kotřez bę wón je šlowami žiwjenja hwojčel — pšchewobny wot wumšewšazje ludowneje hšy, ja kotřez šboze bęšče wón pšchot a totraj jemu pšchad ščotim hwoje šofianna wštosče — potuleny wot čzėje hwojeho hščija — wón k hmerječi džęšče.

Raše wumšewšenje! — tón hwojaty na sčšči powšchenu, najhamibničej hmerječi pšchewotaj — mjes dšewaj ščotimomaj wšojazy — hanjenu wot nšmowšych, hanjenu wot wšćnišć wotroč- low, hanjenu wot jeneho šobuščewšewanego, hanjenu pšches šla- takšewo napřimo!

Raša luboč! — Warnowanje ščwono na Šerusalemste bžowti — prošawa ja njepšchewšelow — pšhijęče šotulneho ščotnika —

starość ja macz. — Hacz ł pośljednemu wudychnjeniu wón nje-
płechsta, ja cšlowjefow ho staracz, myhlicz, ho modlicz, stultowacz.

Kajta wultofeć czeřpjenja! — Wjetřich tehořameho bė to
wuwotanje: „Mój Wožo, mój Wožo, czeřobla hŷ nje wo-
puřdęćit?“

Kajte řtónncjenje! — „Dokónjane je!“ Sętő je mořł na
tónzu řwojeho řiwjenja tole řłowo wuprajęć? — „Wőtęće, ja
porucęam řwojeho duřha do tvojęju rufow!“ to je Wumozńnita
pořlednje řłowo, kotreę řo jęho přenjeniu, řiž řwajęmy:
„Nimam ja byęć w tym, ięhtő mojego Wőtęza je?“ tať rjenje přich-
řankuje. — A hlai, řemja řaręa, řłaty ho rořpulařdu, rowy ho
wotewiřdu, řawęřřit w templu ho rořtoręe. Je dęę, jako by zŷła
řtworba řaręaka přęch, řajřmi řenje widęonymi hrownořćemi!
Nad řajřmi dęiwami ho řtrőńńofęři, dęřbi řhamo tón pořanřłi řęit-
man wuřnac: „Sawőtęće, tutőn je řromny cšłowjeł a Woři Sęzyn
był!“

To je tón wulki řłuit wumozęria, tón najwjetřęři, řiž je ho
hdy řtať! Sętő je nětko přichřęřkuřnořć wumozęnych? S jęho
woblednjeneju hřubow wultřobdęa na nař ta prařřęř: Do cęinjad
ja řa tebję! řřto cęinřř ty řa mnje? Jemu řřęřęć, ho
jemu řa řwőtřiwow daćř ř njeđęłenej wutrobu, ř zŷłej duřchu ho
hřęřęj wotřęę, řotřęř je jęho do řmjeręće přęinjeřł — to je
nařřa řwajata winowatořę. D řo byřmy ju dopřęłnřł, řa tym
njęř ř polne řřtynofęřu řęejmy!

F.

Čřihŷi pŷatk.

Řřřiž řęęřłi dočęřpjeny
Je nětk na Wolgatha;
Dořř hřęřa łaplačęny
Wu přęřę řmjeręć Sęđőńnita.

Řđńz ma wřřa bót a hřubofęć,
Wřřđń hřęřę, wřřę hanijenje;
Nęřł řhwata dęalna ľubofęć
A řřřęřł řa řęnje.

Row nowy jęho řřęje
Řo cęřłnym řřowanju,
A ľubofęć řřłřę řęje
Tam ř řęřę ľolofęcu.

Ępi derje, řřřęřłowanu,
Řo hřřřim cęřęřpjenju!
Třwój nadawł dokónjanu
Nłam wřřęřę bėť dočęřęcu.

Tam rařřřęřę řerow řa řřnořć
Nęřł bōřřę řa řřřęřęřł,
A Wőtęza mōz a řa řřnořć
Čęje ř rowa wubudęi.

Ař, męř ty řłęřło řřane
Wę mojej wutrobje!
Dęa trowe řřęřę řřane
Teęř mi řř řřwjenje.

Wřęř poton ř tobu řřđńřł,
Řřřiž řa tobu řřwój njeřł,
A řo byř řřđńřnořć řřđńřł,
Ępřł ř tobu do njebjęřł!

K. A. Fiedlef.

Jutry.

Staň, řřęřęřęno, nōz řa řęřę je,
Dęęř řřęřęřę ranje řwita:
Třwój Sęđőńnik řwjeřęřł dočęřę
A Wőtęza řa řřnořć wita;
Wón řmjeręćřł wřota řřęřłama,
Nład hřęřęom, cęřertom řřęřłefřwo wřa,
Ęřo teho řřđńřa řřabuj!

D řo by ty teę pořtanęł
Ę řwajęřł hřęřęow rowa
A w nowym řřęřłe řřđńřęřł čęřęřł,
Ęřo ř Wōřom řřęřład ř nowa!
D hładaj ř njeřwu, wutřoba,
Tam řwojeho macęř Sęđőńnita,
Řiž hřęřęa mōz je řřęřł.

A jęřł řamjeňł řarofęće
Čęřł na duřchu ho ľęřa;
Na řřřęřłta hładaj dočęřęřł,
Tón taťę čęřę řęřę.

Wón břłřło je, řo njeřřaraj!
Wřřęřł řarofęć řemę přęřęowřłaj,
Řiž wot morwęřę je řřęřł.

Ęřwőt, řmjeręć a cęřert něřł njeřřaręřł čęřę,
Nęřł přęřęwjenjeť je řřwuj;
Tón w řřęřęřł duřřęřł mōzny je,
Řřim pomozńit je mřtu;
Hoj, řřłowanu dočęřęřł
Je wulřim, niřřim řřmōžęřł,
Duž přęřęwjenjemę węřęće.

Ař, řęřłom řřřęřęřę, řiž ty hŷ
Wot řmjeręće ř rowa řřęřł,
Łęřęřł cęřłta hřnadnje přęřęřłaz ty,
Ęřo njebjęřł mořřęřł panřł;
Daj wjele bōle, řo byřł ja
Ęřłol do nowęřo řřwjenja,
Řiž na řřęřłu nam dočęřł.

Njeřł řřwala čęřę tu na řemł,
Řiž tebję ľubo maju,
Teęř čęřł we węřęřłe řřa řřęřł,
Řiž něřł řu w Wőtęřł roju
A přęřęwřęřęřł ř trowej řřwju;
D řęřł, řřęřęřł nam ř mřłofęcu,
Ęřo my teę přęřęwjenjemę!

K. A. Fiedlef.

Plōdne řłowo.

Zato řo wřęřł řęřłęřł Nęřł jęđny dęřł wultřobđowaręę, wón
jęneho řřęřę přęch řřobu hřęřł widęřęřę, řkotrehož řa řřwojeho
přęřęřła dęřęřęřę. Wđń řa nim řřwatařę, jęmu na řamjo řęř-
pařęę a řo wopřaręęa: „Nład řęřł ř trowej duřřu, mōj přęřęřło?“
Zato řo tón řřęřł řřęřłwajęřł wotřęřł, Nęřł přynny, řo bė řo
mřłit; wđń řo řamłowi a dęřęřę dale.

Řřł abo řřęřł řęřł přęřłřęřł jęđny řřęřł ř Nęřłęřł přęřłńđę,
přęřęřłaję řo a dęřęřę, řo je wđń jęmu řa njeřwōřomnu řřęřł
wulřł dęřł winojny. Nęřł jęho njeřłojęřę a přęřęřęřę jęřo, řo
by řo břłę wuprajł. Řřł wotmłowł: „Ęřęřł Wřł na teho mřęřł
řa řřł, řkotrehož řo Wřł nęřłby na jęnej dęřły w Łaufanne přa-

ščeječe: „Kaj steji s tvoje dušje?“ To bēd ja. Wašja praščen nje na khtne rozpominanja wjedšiče, a nētko ja wēm, so je moja bušja pšes šhrytliškowu krej wumožena!“

Zutrowna nadžija.

„Wožin wofna, Hana, bōrsh jutrowne swony s nowoje zyrwōwiczki šarowaja, ja džu je rad hšičheč!“ Tak praži staršja žona, kiš pruzna na hwojin sližu hebšjeche. Džowta po mačej: nej woli činješe a wofno tak powočinu, so njemōželche wōtry wētif starca mačeri mjēswočži duč. Wona ja pšiči tyn do woblīča hlabšjeche, kotēž bēla smērom k wofnu wobroczene, taž by wona nēšho widžala, a tole wona ničo njewidšječe; hweitolēž, wočži bē ho šhufiti. Šhōž do teho woblīča pohlaba, njebōina wozaj na nim žiwu pohlad prjedawiškečo čša; pšičetož žadny swontowny fačšičōž ho wozaj s wočomaj do bušje nute njedobowajche. Se žamymaj wuščomaj šlepa šaršdžija, šhōto ho wofoto njeje št. Žakne mōdre njeho, wot wōžojteho hšičhečjenja ho šhowaješo hšōnčnja pšehotranjeje, hlabšiče na čšiču wještu. Duž prnje hšuti swonow šalkinčšaju; wščežo mōžnišo a jašnišo šlinkčšaju a won pšes rjane nalečo wotacu: „Zutry!“ „Tōn knjes je woprabōwe horšetami!“, wutrobam pšepipowiješaju. Čšičhe ho Hana k mačeri hšny a ju ja wufu pščimny. Wona hnuata widželche, kał ho hšlja s bšuleho wōčša wōjejeche. „Ty hebi na hotry mašlīš?“ ho wona bojalstwa prašjeleche.

„Haj, ja hebi na naše rowy myštu. Pšez rowow ja mam, kotrež mi lubych šhowaja; dwaj štaj žule blīsko, drwje daloto. Ale ja dšyž jutrowne swony hšičheč, so bšchu moje wuše ho po špōbēnke wuše procho, so bšchu moju dušju wotwajale wot myšlow na wumrječe a šhubenje, so bšch ho s rowa hšješička nad wētōleču, so hu woni živi. O Wobu budž džal, so je naš s nowa porabžit na žinu nadžiju pšes do horšelacše Šelom šhrytli wot mōrwych! Šhōto bšch ja bška hšes teje nadžije? Za njebšch trošičta namakata we hwojei šrudobje; ale nētko ja wēm, so jch šašo wohladam a šašo šmēju we wēčnym žiwjenju. A ja to ho jemu džaluju, kotryž nam prjedy džēše pšes row k krašnojči.“ Wa to wona mjelčelche a jejny duč ho do šašdžych čšōhow pada.

Pšeh wjele lētami bēšche wona wješela mačž bška. Žej k bokei šleješče čšeršew, mudry manžšlfi, kotryž i wobhlabni: wofleču a wofomom wjedšelche, kał ho wobšehbēžstwow je žohnomanyj džētom pšičšporja. Pšez tešēžozych džōwom wōnaj mēšelchōta a wōnaj i wotobču na nje hlabočšaj. Žena po drubej staršičšifi dom wopuščiče, so by ja lubym hwojeje wutrobō do hwojateho manžšelstwa ščta. Najprjedy najšaršja Mlara prjecz čšebnišče. Wona bu hšwēna mačž labowanych džēšči. Sa njei džēšče tēšča šotra do teho hamešo doma, dofelž ho se hwojeje hšwalowym wotwāščōm w pšehēstuwaje woženi. Druga šotra Mlaria ho s dobrym a pilnym wučerjom šlubi. Tōn pač dšyšche najprjedy hšičhe na uniwērteče hšudowac. Dōmž hwoje žiwidje njelōwēž, dšyščōtaj wōčaršče. Tež Žejna staršičšifi dom wopuščiči s rjanej nadžiju, so budže šbōwōna s wušwolēnym hwojeje wutrobō. Wobūžel ho jejna nadžija njebōwēliti, wona dšyščeje staršičšifi dom s nšu a starčelju mēnič. Hana wofsta mačeri hšwēni ženicžki trošič. Čšlne čšerjenje ju dōmoch dšerješe. Marja, kotraž bēšche jako njeiwēlita hšičhe doma, došta čšerjenje do jeneje nobi. Šekarjo hebi žadachu, so bšebi ho noba wotrēšč. Wōdarmo bēšche žatočenje nawoženje, wōdarmo hšly šaršičje. Šmērom ho podba. Pšiči operaziji wona wumrje.

A taž Wōh tōn knjes šwadjenje a dščēnje žiwjenje, žiwjenje a wumrječe hromād hlabže, tał wōn te fašew šfi hotry ja hōbu

wotwota — wščitte w porodne nšy. Šōbda hromādhu dšēčji jawōstaji. Mačž ho hšičhe na prnjeji šrudobje troščotowata njebēšče, jako druba a tječa pšičōbje. — Štōnčnje dšyšelche hšičhe lubeho manžšelšeho šhōmacž; to bēšche rowow došč. Žato ho jedny pšičōbny hšny po drubim i nowa woženi, ju to s nowa bōlešče. Šhōž tuta mačeriina wutrobā čšuješche, mōže hebi šōžb hšičēž, kotryž je tajtu šrudobu našōnit.

A tola wōdōr jejnu hšynu lubču njeprōvaj. Pšatačž njeje šaršič; wōlešč šačujē njeje mōrtōtač. Wōna pšatačje, ale wona ho ponižowalche. Wona widželche teho knjesa, kotryž jej tch lubych do rowa wōtoži, a na tch rowach tōn ščhž. Tōn knjes bēšche jej te džēčji wšal niz jo by jej bōlešč načinil, ale jo by jim šepšič: džēl dał, jch domoj wšal do wēčnejje šbōžnojče. Twjerdže ho jejna dušja teho hšubenja dšerješe: „Šhōžž powuščeny budu wot semje, počšahnu ja wščitkitch ž hebi.“

Žato Wōh jej hšičhe to nowo prubowanje napōlōti a jej hweitolēž wočow wša, bu pšes šfufkōwanje hwojatešo Duda jejne šnustōwne wōčōto čšim jašniše. Čšim wēšičōwo bēšche wōna je hwojimi myšlemi w njewidōmanym hšwēče živa a ho na tōn čšōž wješelche, hšēž teho knjesa w jeho krašnojči wohlada. Žejna dušja hlabočje pšes čšaknojče a wona wētūta nadžiju ja šbōžny wētōlešč wša. Šehōlba dšyšche tež jutrowne swony hšwōnič hšyšheč. Wone dšyščaju jejnu nadžiju pohylnič a wōtmjerdžiči. Šhōžōwōnje ho hšičōtōjo wona hšwēu po hšluchalche, kał wone pōmač wušlīnčšaju. Šōtom wōna twjerdže hšwinu wufu ščōšēšče a praži: „Ty by mi wōstata a jeno hšičhe mōtu hšwōlitu pola tebe wōstano. A potom: Wōh njeje Wōh mōrwych, ale žiwych; pšičetož jemu hu woni wščitžy živi.“

To jutrowne hšōwōto dšje nam wščitkim hu nute hšwēčičž do wščeje našēje šrudobji, do tch rowow naščich lubych, jenu tež do našēje šmjeretnje nšy a se šmjeretneho došha k wēčnemu žiwjenju. Wōtewōmy jemu hwoje wutrobō na rjanym hšwēždenju, jo bšchmy špēwāčž mōšti:

Željū moj knjes živy je,

S a nim hōbu žiwu budu!

Wēra do šhrytlika a do nješmjeretnošče.

Wužny mudry muž šaidženeho lēštolca, Šchleiermacher, kiš bēšche wuščny wščitkitch staršch mudrych pšestudowōw, njemōželche pšiči rowje hwojejo jenicžkešo hšyna w žanym tajkim mudrym wuščōženju trošičt namalacž, derje pał w mōžnym hšlowje teho knjesa: „Wōbēče, ja džu, so hšēž ty hš, bšchu tež čši pola nje bšli, kotrychž ni dał hš!“ (Jan. 17, 24) a w trošičtowoznym šhowje jeho wuščōbnika: „Šewjōdo ho hšičheč njeje, šhōto my budžemy. Wšy pał wēty, hšyž ho šwēnič budže, so mi jemu pobōdmi budžemy; pšičetož my jeho widžēž budžemy, taž wōn je.“ „Trošičtowany pšes to wēšte hšubenje“, tał praži wōn, „wōšpjetuju ja, tež moješo hšna njemjertne žiwjenje na to škōžuju, i wutrobō to štare, hšwiate šhowo: „Tōn knjes je jo dał, tōn knjes je jo wšal, mjeno teho knjesa budž šwalene!“ (šhōb 1, 21). — Wēra do šhrytlika, to teho wēčnje žimēho, teho pšidmōwiera hšwēreče a ščrīchž žiwjenja dawa nam hama wētōleč našēje nješmjeretnošče. Wš wōmāšitōwe i nim je nam pšičōbōne žiwjenje wēčnja šbōžnojč, bšes nješo hama čšwila.

„Bombaj Wōh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšičch pšeh dawa rjajach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyščinje dostacž. Na ščtwōrēč: lēta plačži won 40 pj., jenotliwē čšičšta ho ša 4 pj. pšehedamaju.

Sy-li spówał,
Pilnje dżótal,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zadany je.

Za staw sprócný
Napój mócný
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Przez spań mérný
Čerstawóś da

Njech ty spówał,
Swérnje óžłtał
Wódné dný;
Dżón pak swjaty,
Duśł daty,
Wotpoć ty.

Z njebjes mana,
Njech ói khamana
Žiwnoś je;
Žywa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřew óel
F.

Šerbske njeđzelske kopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knižničkejczetni w Budyšinje a je tam ša šchwórtletnu pšebédanu 40 pj. dostać.

Quasimodogeniti.

Žana 20, 24—29.

Synki jutrownych swonow šu wutlincjale. Hijičže pat tym klnca, kiz šu jutry šwjecili jako kšefcijenjo, kotrymž njebeđu jutry jenož nalětny šwjedžen šwórbu, pšes ješ wutroby te šlowo, kotrež nam jutrowny džiw pšcipowjedachu; hjičže teži žiwý mjes nami Jezus Křystuš, tón horještanjny! Tež do naščeje njeđeje Quasimodogeniti klncaji jutrowne wješete, jutrowna nadžija. To šlowo je šwjateho pišma na tutu njeđzelu reči wo Thomajču, kiz njebeđe mjes wučóbnikami, hdyž k nim tón horještanjny pšindže. Wono njeje wjele, štož wo nim wěmy; porědo je, šo něšto wo nim šlychimy. Ale wšcho, štož wo nim šnajemy, tam, hdyž tón Knjes k tym šwojim wo Lazaru reči, abo hdyž wón k Jezuskej rjetuje: Knježe, my njewěmy, hdyž ty džesj; a fak možemy puč wjeđić? trjechi na to, štož šo nam tu wo nim powjeda. Wón je šwěrna dušca, hotowy, i tym Knjesom wumrjeć, ale wón čže jasnje widjeć, wón čže šwoju wěru na to šakóžić, štož je wón pošak. Tak tež tu: Hdyž jemu eži drušy wučóbnizy tu wješetu jutrownu powjefěz šljewa: Wšy šmy teho Knjesa widželi, dha njeha to wěrić, křida: šo ja w jeho rukomaj njewidžu te hođžage šlusny a njetuknu šwój porst do tyč hođžagžy šljunow a njepokožu šwoju ruku do jeho bota, dha njebudu wěrić. Ale jeho ščtunda pšidže, šo tón Knjes tež k njemu praji: Wěr budž i wami, šo wón napščežiwno štupi jeho njewěre, šo

na njeho wobrocžiwšči: Tylš šem šwój porst, a woha-
daj mojej ruzy; a podaj šem šwoju ruku a požož ju do
mojeho bota; a njebudž njewěrjazy, ale budž wěrjazy. A
my šlychimy mišy porst i Knjesowych šlowow, hdyž wón
na jeho wuinače: Mój Knježe a mój Božo k njemu
rjetuje: Dotež mje widžal šu, Thomajčo, dha wěršij ty.
Šbóžni šu eži, kiz njewidža a wšak wěrja.

Ščtož tu na Thomajču widžimy, to njeje ta nje-
wěra, kotraž šo tež w naščim čjašu bohacze potajnje, ta
njeměra, kotraž ničo njeha wjeđeč wo Jezusu Křystušu,
tym Šynu Božim. W nim je možne wojowanje, wšcho
jeho k Jezuskej čehnje, ale wšcho to čžeje, šlyšne našpo-
njenje čžešeho pjatka bešče pšewjele ša tuteho, to prawe
póinače pytažeho Thomajča, šo mohl wón hnydom k do-
špołnej wěre pšidžić. Tón Knjes je jemu k wěre do-
pomhał, hač runje mohl Thomajč wěrić, šo je tón Knjes
horještanj, po wščem tym, štož beše wón tón Jezuska
šhonicž šměl. Takšich čłowjetow, kiz dwěluja, kiz njewěra,
taž tu Thomajč, je w kóždym čjašu byto; tyč je hjičže
dženka wjele. Wono wšak tež njeje tak jednore, štož
dyrbimy pšes wěru šapšchimyč a tuwěrđe džerjeć.
A wjele, kiz to najwščišče pytaju, kiz šo wo to wěčne
próžnja, čłowjetajo, kotrymž je šwěru wo jich kšefcijan-
stwo čzinić, budža čzivilowani a domachpytani wot dwě-
lowanjow, kotrež jich wěre wobaraju!

Woprawdže, wono je něšto rjane, hdyž dwělowanje
žaneje mož nad wěru nima, a šbóžnych dyrbimy tyč nje-
nowač, ša kotryčž šo wěra šamo wot šo rošyni. Čži

czahnu i męrom swoj pucę, woni su wesełi swojeho Woža, teje sbožności, teje wężności. Ale tych njeje wjele, kotrychž wera moźnje steješe we wicheł czahach jich žiwjenja. Kunje czi, kiž w mozy wery stejachu, su so k njej halle pchese czełte, žnušne wojomanja pchędobylci. A sčtož we h wójim dwelowanju tón prawy pucę pyta, sčtož chje wery pola teho namafacž, kiž je ta wernoseč, tón budže tež hičchese dženka i njewerjazeho wěrjazy sčhełcijan a napohlebu i wjehełosežu wuŋajne: Mój Kunježe a mój Wožo!

Drje sbožni su czi, kiž njewidža a wišat wěrja. A: ta wera je twjerde fałszenje teho, a lotrež nadžiju stajimy, a je wesele domjedzenje teho, sčtož njewidžimy. A jažo my prajimy: Za weryu, jo ja ham le swojeho rojoma abo mozy njemožo do Žeom Khrysta, mojeho Kunješa wěrjeć, ani k njemu pschidž. Težobla reła wo druhim pucęž k wětotočzi pschidž. Šewet wišat jenož to pschida, sčtož ho godži s tymi hrědkami dopofajacž, lotrež su wot hweta a pschidže boryj k temu tůnjei, so njeweru prėduje. A wjele, wjele jich je, kiž badža so na tutón pucę wjeleč. My pat snajemy hnašchi pucę, jeha, kiž ham wo hebi praji: Za hym tón pucę a ta wernoseč a to žiwjenje. Šmy my we h wójim žiwjenju cziłoweta smacž wuŋyli, na lotrehož smėdžachmy so spuščeseč, lotrehož hweru hmy na wicheł wachenje pruhowali, wot teho budžemy hej dacž rady a i wotnym doměrjenjom radnič, wot teho ho dacž wjeleč a wodžić! Tak dyrbymy tež Žeom Khrysta woinacž wuŋycę a pruhowacž, so bychmy sponiti, tak wón s nami mēni. My dyrbymy so do njeho ponōrjeć, do jeha žiwjenja a do jeha wučžby, my dyrbymy hebi jeha wobras pīdew woczi stajić, kož je nam w jeha ewangeliu daty. My chžemy swojej woczi wocžimjeć, kak je wón h wójy žurjej wjedł a pohylnił wicheł lėttužazy. Žemu chžemy so le wicheł naidęe nulu a žytknošęu podacž, chžemy jeha prohuč, so by wón naidž hrěčny dołh a naidęe pchęstupjenje na so wial. A na hebi h wójim sponimy, so h mēmy so jemu doměrjeć, so wón, hacž runje jeha njewidžimy, do naidęeho žiwjenja i bohātstwom hwojeje lubošeje a hmiłnošeje isajuy. Sčtož ho jeno tak prawje prėduje, jeme byčž s tym Kunješom, sa teho ho wicheł dwelowanja šhubja, tón teho Kunješa widži, tón jeha bohacęe na hebi sponi, tón ho k njemu we wjehełej wěrje wuŋajne: Mój Kunježe a mój Wožo! Sa teho budže to hlowo poroka, i kotrymž tón Kunješ Thomašcha hřosta, k wjehełemu hluwjenju: Sbožni su czi, kiž njewidža, a wišat wěrja.

Hamjeñ.

W. we W.

Wěrnyje hēłoseč.

Za weryu dęeržu we dušci,

Tu njedam hebi rubić;

Wje jeina krašnosč bohacsi.

Su nočžu ženje šhubić;

Wišat ja tu sbožnu wětotočž mam,

So junu w njebhju wochladam,

Sčtož na semi hym wērif.

Duž jako mēščezan njehełsi

Ssej pichęu žinu wery;

Tón sčitit nječ dušduj wobroni,

Hacž pōdnu domoj i męru;

Piches krátke cžajne žiwjenje

Woh i bobęču nje wowiebže,

Hdžęž wera palmy wjeja.

Mój trošęi a moja nadžija
Šay, Kunježe, w lutym cžahu;
Mój węcjenje budhełci, hōdž ho ja
Tam w sbožnosč honac wosju.
O dušca, hřowati, hręchuj ho,
Maj njeje wjozy dołolo,
Hdžęž ho czi trona blyhčęci.

Wohž, Wožo, moju wutrobu,
So wuhče hebe hlabam,
Hdžęž njelachodne tubla su,
Nječ jeno te hej labam.
Kož mhta pichęd hřonom rospłuwnje,
Tak isajdu hweta krašnosč,
Naidž statot je we njebhju.

Dōž w cžahnym czele hrođu ja,
Mij sčhij i horjo cžuje,
Šso mi tu hičchę njeljewja,
Sčtož Wōh mi pschibotuje:
Tam, hdžęž ho wjozu njepaka
A njeje žatolę, žudoba,
To halle wěrnie sponuju.

Sow sbožnosč widžu w cžennošęi;
Tam budže wchitlo jašne.
Sow hrědi cžinja czežu mi;
Tam spednu hwojast cžajne.
Sčtož něhdu bęč, jow toly ho!
Tam jažo Wože pobomastwo
Ja w krašnej pwiče imēju.

Ty h, mój luby Šbōžnitō,
Ml tajtu sbožnosč dobwt,
Hdžy na sčhij bat su wchitōč ho,
Šay jo mnje w hnjercęi pobwt.
Ma twojn hnjercę budy wuščęjny,
Ty nętko moja prawwošę h,
Duž je mi njebo wēste.

Kak ludek twee šboje je.
O isajuwot to, dušca!
A hřewoj Wožu hřerluchę,
Džal taike hnadęe hřulucha.
Wlcha hwetna krašnosč sahinje.
Hlej, Woža mitolę wostanje
Hacž do węcžnosčej! Hamjeñ.

K. A. Fiedlof.

Mój wery.

„Naidęa wera je to bobęče, kotraž hwēt je pschewinyta“, tele hřowa japoščtota Jana 5. 4. Hneža nam hičchęje jako mōžny a wjeheły pošynk minjeneho jutrowneho hwojedženja. Naidęa wera, to njeje nęłajta mnohim hřobobna wera, kiž k btdam naidęeho cžajha hřulucha a to njejamōže, sčtož hřiwaty Žan ludy bobęčjawęstny a bobęčjawęheły do hweta woła. Naidęa wera a jeno naidęa wera žyle hama je to bobęče, kotraž je hwēt pchewinyta. To je naidęa sčhełcijančta, jutrowna wera. Naidęa wera do teho, kiž je na drjewje polkečja wišat a i cžichowjatkownym woporom wójeho žiwjenja wchitile naidęe hrědi wotpofucitž a wchędę wuŋratowit, toliž ho jeha hwojate a bobęče trwē trošęitnja. Naidęa wera do teho, kiž je na hřęžim dnju hnjercęe puta roštorčnyk a rowa wrota roščamač, žiwjenje pat a njelachobnosč na

hwęto pchinyje! pchęs swojce jutrowne ewangelion, kotreż naś, sbożnych cżini. Naścha węta do tego, kiż je wyjęc wchęch njeboże, how horjeje! f prawizj Wożej, a na wchęch mōz w njebu a na sem, so by pażk, schytowak a wobdżi tuch, kiż maju nadżiju f niemu, a jich hebi do swojich njeboż wka. Ta węta do naśchego knjeja Zejona Khrysta, kichżjowany, wumrje, poŕbejony, f hebi bele spuzi, na tesczi dżek horjejanak wot morowch, horjeje! do njeboż, heboż f prawizj Wożej. Tōn cżini, tōn je to dobyče, kiż je hwęc pchę-winyk.

Njeje wōn to? To ŕu ŕkowna stareho wuśnacza f niemu. Szjōm w cżasach pręchich pchęcchębanjow f kichęcżjjanistwo swoju węru do nich cżinje. Sęcho njeje jwęc wchęstio spytak, tole wuśnacze je hwęta pchinyje! Wdama je žana broń, kotruż wōn njeubdżiŕche pchęcżiwio niemu trjeba, tēma žana mōz, f kotreż njeubdżiŕche jemu schybōdżiŕc ppat. Sęcho je to pomhato? Nięo. Tudy steji Sbożnikowa gmejna dżenŕa, po nimale 2000 lēt, każ na spozatju, a wuśta, so ŕimē do Khrystuŕba wērič, tego Sęrebnita, tego žiweho, tego Krala. Spominajęce na tu mału cżjrdubtu, kotraż w jutrownych dnjach, hiŕchęje bojaśna, swoju radolęz nad Kralęm potajeŕche, a poŕtuchajęce na te milliony, kiż f krajow ŕolenych a bliŕich a f supow dalichich ipwajaju: doleż nęsto stanjŕk ŕy, cze Zejona Khrystuŕche ŕkwalimy! Kyrrieleis! Naścha węta, to je jeho dobyče, każ je jeho dobyče naścha węta.

O dajęce nam to jeno prawje f wutrobje wfač! To je to wuśta na naśchę wērie, so je wona to dobyče, kotraż je hwęc pchęwinyk, a mōže jōn tēhodla kōžby pchęwinyk, kiż wēri, so je Zejuš tōn Khryst. ŕadny druhi to njeamōže. Pob ŕtōnzom njeje žana mōz ani mudročę, kotraż hwęc pchęwinyje. Doleż wchę Hadamowe dżęczi hręch w hebi noścha, bha je hręchōne bycze tuteho hwęta wchętie wobŕnjęzi. Wchęch tyn ani wēdomstwō a ŕdżelanōczi ani wumjękwitwa a mudročęz njeŕchitujaju. To ju wchęo dżewjwane njeje, kotreż ŕo famaju.

Ale schōż wēri, so je Zejuš tōn Khryst, tōn stanjenu Sbożnik, tōn hwęc pchęwinyje. Tschępętatęcze pchęd hręchōm, so jōn nje-wobchędęcze: ale wuśtanęcze dobreje wuśtie w spytowanju, hōjż waŕj wono nadbęhuje: na Zejuŕba dyrbięe hlabacz, kiż je waŕj lubowak, so je lubočę f niemu pchęwinyje. Zarujęe, jeli lęje pabnyti: to je hōjŕta ŕudoba — ale njeubdżęe ŕtruchli. Tęż hręch njeamōže naŕj wjazj trajnje wot Woŕa dżęlicę: Zejuš je jōn njeŕk, f niemu cęta naścha wutroba. Dajęce tam pod ŕchjōm, njeŕŕiwajęcze ho, hōjż waŕj wōn kōczi a wam ŕtōžby wucżjŕchęjuje. Wchęstio powuczenie pak, hōjż tudy je, njeŕba ho nam wchękoleč, ale ŕudobja byčę. Ale ponjżjęcze ho pod Wožu mōznu ruŕa a nječęje jōn fa Sbożnikom: w nim je tola potajne žohnowanje a wōn tuch f Wožu wobdji, kōŕiż na njeho w ŕęcępŕilnowięzi a wērie cżataju a swoje dowęrięne prjęc nje-cżjŕnu. Dajęcę ŕimjerezi hamej wchęnicę — ŕchōta wona je? Wōŕelnicza Woža, kotraż tym w Zionje mēr pchjowjewa. wote-wjrene durje — a ŕelady nič lęzi žyke njebo, a my ŕmy doma pola teho Knjeja.

O dobyče wēry nad hwętom! Wožu budż dżak, wēczny dżak, so je nam dobyče daŕ pchęs naśchego Knjeja Zejona Khrysta. Knjeje, hlaj, my wērimy: pomhaj naśchę njewērie!

Pōŕelstwo wo Zejuŕowym ŕudzenju.

1. Sęcho je ŕtutkowanje tehole pōŕelstwō? a) Wono pchęwobrocza dwēl do wēry. Pēr a Jan ŕkwatataj f rowu a namafataj wērio moroweho stanjenu. Nęsto ho wchęc dwēle minu, nęsto wotaj wēritaj. Tak mōže a budje ho też pola naŕj wchęstio dwēlowanje wo Zejuŕowym ŕudzenju, jeho wōŕboje a ŕtutk, każ też wo naŕŕim dōtęc a ŕtōnznyh wuŕhōdżę žiwjewa do wēry pchęwobrocęc. — b) Wono pchęwobrocza zelenje do radolęc.

Marja płače, ale jeina ŕudoba ŕo do njeuwprajneho wchęchla pchęmeni. Tak mōže a budje wēričozę Zejuŕoweho ŕudzenja też naŕŕu ŕudobu do wchękolečę pchęwobrocęc, tak ŕudobu nad žiwjęnicich cżęchaj, pchęchaj a będacz, każ tutu nad nami hōmyti.

2. Wōb do kotrymi wumęnjemzi ŕo to ŕtawo? a) Sdųż ju naŕŕhe dwēle woprowōdżite, t. r. nimanymy wchęchle nad dwēlowanjom, ale ŕaczwanymy we ŕtubinję wutrobj ŕprawnu žędżiwōcę ja hwętkom a wēričozę. — b) Sdųż naŕŕa ŕudoba njeje ŕudoba hwęta, ale ta hōjŕta po 2. Kor. 7, 10. — c) Sdųż tamne žabanje ja wēričozę a tuta Woža ŕudoba naŕj f mōblenju a phtanju cżęti. — Potiżj najŕwēranjich pod ŕchjōm wubdżęchaj, horje-jtanjenego najpręby wubdżaju.

Sjajka.

Sęcho njeby tutu mōbru hwętku ŕnak, kiż ŕo nam w nalęczju najpręby potoluje a waŕj je swojim luboŕnym nomenjom wuŕchęwja? Ludžo ŕu hebi tutu hwętku pchęgo wōŕboje cękčjli a duż ju hebi wo njej też wchęchate bali. Wō potwjedanju, kiż w ranichim kraju ŕŕlŕichich, je ŕjajka pchęs Hadama nastala. Mas je, taŕ hebi tamni bōja, ŕadam f parabiŕa wuŕnhaty na ŕupje Ceylon pchj Zmbiŕŕe na ŕemju pabnyk a je tam hysŕy potaty ptafak. S tutchy hysŕow ju ŕchōmy Zmbiŕŕe wuroŕŕe. Sdųż bę tu 100 lēt w hamej potuće žny byk, jemu Wōj jandżeta Gabriela pōŕka, so by jeho troŕŕŕŕŕŕŕ a jemu Wožu hnadu a wōdacę jeho hręcha pchjowjehdji. Wchōm wōŕbożeny ŕadam swoje wōblęczo f njeŕchęam ŕbęgny, tola jo bōry ŕaŕo w ponjżjōczi pchęch Wōhom f jeni ŕŕŕŕŕŕŕ a hysŕy radolęc a dżata ptafaiŕche. S tutchy hysŕow luboŕne mōdre ŕerki wuročęcdu.

Tęż naŕŕi hęjajży wōtōzjo ju hebi wo ŕjajkży wchęchate bali. ŕich ŕurony Wōj „Uzornōbōŕ“ męjęŕche wulŕŕŕny hrōd, na kotrymž ŕnjejeŕche. Dųż pchjindżędu kichęcżjjanjany miŕionarōzjo do kraja a jemu wuśtu jehō mōz ŕemichu. Sębo hrōd bō do ŕtaty pchęwobrocęny a jehō jenicza dżōmka do ŕjajki, kiż by fa ŕto lēt jeno junu ŕakčęka. Sęchōż by runje teŕbu tutu ŕjajku wuŕchęŕjnyk, temu by ŕożowne mandżelstwō a wuśta ŕboze wēŕte byle.

Sjajka bę hwęta, kotruż Napoleon I. najbōle lubowawŕche. Sdųż bu f nim jehō mandżelŕta wērowana, męjęŕche wona je hōmyti ŕjajkamy wuŕchjō dżrafu a ŕjajkatory buket w ruzy. ŕako wōn f ŕupj ŕlba f jaŕtwa cękchnywchj do ŕranżowŕŕe ŕo wōrōzi a jehō lub jehō f wuśkej radolęcjo do kraja witalęche, męjčaju wchjżjy swoju ŕjajku f brajęcę pchjytajjenu, f dopoŕajmu, so jemu pchj-wuŕjaju.

Sęcho wchęcho je widęcę, kaŕ lubowana je ŕjajka. Sjajka je jutrowna hwęta. My jato kichęcżjjanjany wchęŕk ŕnajemy hiŕchęje rjęchŕu hwętku f ŕaioweho ŕchōta, swojehō Sbożnika. Sęchōż hebi we wērie tutu hwętku wuŕchęŕjnyje, tōn ma ŕboze niż jeno fa dom a cękchōcę, ale też fa wchę wēcznōcę.

Pchęwowanie a ŕwonjenje.

Sdųżtali na kichęcżjjanjŕchj žytowaj swojny wjŕaju, tam ho też ŕemich a f mōblenju ŕwōnt. Swojny ju halle kwōto pchęb lētom 600 po Khrystuŕu w ŕtalŕŕe wunamafane. Do tego cębja ŕo ŕemich pchęs trubu abo f dżewjanyh kłozom, f kotrymž ho na kopor kępawęch, wōtalęche. Nęsto pak to je ŕwonani cżjnjaju. A te f wuśkej mozu woŕaju. Sdųż w lęcze 610 kral Chlotar męŕto Orleans wōbchęnjene dżękčęche, pchjafata tamny biŕŕŕŕŕ, so by ho je wchęmēni ŕwonani wunonko. Chlotarowi wojażj, kiż hiŕchęje ženje žane ŕwonny hysŕcheli njebęchdu, wō tuteho ŕwonjenja taŕ na-bōjaju, ŕo cękčęchdu. Swonjenje je ho w prjędawchjch cżęchach też ja mōz wōbchōlowato, kiż njeŕboze wotwobrocęjje. ŕak je tuta pchjwēra nastala? Pchj wuŕhęcżjjenju ŕwonow bu pchęchene, jo

by Wóh chył, hdyž ho swoni, wtru a lubość pšchyporjeć a wšchemu njebožo, njewydrnam, hrimanjam a krupam wobarać. Wšlyš wšchjo bje ta, jo maju kšchěljizno wo to wožo, hdyž ho swoni, probyć; pošdyšcho pak fu we wšchelačich krajach probyć pšchětałi a jenož swonili. So tuto swonjenje bame pomabało njeje, ho bamo rošpmi, haj hušćišcho je Wóže njewydrno do wěže, na fotrěž ho swonjeješe, dyrko. Nětko je pšchěžiwjo hrimanjam swonicz fatalane. Čzim bóle pak čezmy ho tebyh i Wóhu mობlicž.

Róždy nětko wě, so ho tež na wěži po krótkim swonjenju i jentym swonom pšchěbowa, t. r. so ho ští króć trojaj ja bobu, po tajnim wočho bromanže 9 króć do najwšchějšcho swona i pawtu bije. Je wščo je tuto pšchěbowanje? Pšchēs někotre lěstotekli štejaču europište ludy w štrachozje pšchē Turcumi. Tebyh pšchětaja bamž Kalif III, jo by ho pšchěpobdnju pšchěbowało, so bychu kšchěljizno teho knjela wo pomoz prošyli. Tuto pšchěbowanje bu tež wot najšich ewangelich wožgo pšchijate. Wšfenbüttelste žyrhwinle wuštajnje pšhajjo w lěće 1543: Hdyž ho pšchěpobdnju pšchěbowa, dyrčicze wo wěčny mēr probyć, njech teže domach, na šabrozje abo na polach. Š tych bamuch knihow šhontim, jo bēšče wačnjnje pšchě pšchěbowanju džěčom domach špěwacž dacž. Š teho je pšchěbowanje pšchěpobdnju našto.

Ale my mamy tež wjezojne pšchěbowanje. Š wščo je to? Tošame je takle našto. W přjedawšich lěstotekach bē tóždy džeji króta nutnoicž w žyrwin. Na tónu teje barmje ho Wóćčenač špěwacž, a pšchě tym bu pšchěbowanje. To ho šta, so bychu czi ham, kiz bēchu domach woštali. Wóćčenačž bobu špěwali. Hdyž pošdyšcho i tutym wšchěbnym nutnoicžemi pšchětaču, šu tola to pšchěbowanje wobšlowali, a toł ho nětko tež wječor pšchěbowa. Tež njeđzela mamy na kēmščenju pšchěbowanje, w tym wošomščenju njenujizj, hdyž ho Wóćčenačž špěwa. Tu ho tež teho bla pšchěbowa, so bychu czi, kiz šu domach, Wóćčenačž bobu špěwali.

Wjele luđži hebi myšli, jo na swonjenje a pšchěbowanje luđžom šnate čžinicž, tak je na cžahu, a jo maju i džěšom pšchěstacž. Šo temu tak njeje, je raš nětko šemrjetu hebski žyrhwinu wučeť wješmju šnjejeł na rjane wačnjnje doprajli. Naš na čžmowym deščezowatym dnju bē ho fantor w cžahu myšli a žyrh hódžinu do cžaha šwjaty wječor swonik. Šhčezje njebēčje i wěže won, duž ho do njeho knješ da a jemu žatopnje porowowade, so mēróm džětočzerow myli, dolež čezdža nětko domoj hčiz at. Š mēróm ho jecho kantor woprashač: „Wóćče dha wy, cžeho bla ja swonju?“ „To ho wē“, wotmolwo knješ, „jo bychu moji luđžo i džěšom šatali.“ „Ma žane wačnjnje“, rjeňaj kantor, „ale ja swonju, so byhčezje wy hebi cžaha wšali, cžidži Wóćčenačž wšpěwacž.“

W beršlich wšach je hšchezje to rjane wačnje, jo hebi, hdyž ho pšchěbowa, mušžy škobul ščajnu a žony ruzy i moblitwam šytim. W nowišim cžahu pak ho je wšchěž bobor mēšččžanški nješčchěljizjanški duch do štaržich beršlich dobych wačnjnoj a po-čžonow dobywa a čže wšcho dobre wostřonicz. Š wostřonjenjom špěwanja cžičeho Wóćčenačcha pšchě pšchěbowanju šu nimalo hčjom we wšchelačich wšach hotowi, potom drje ho tež šwjaty Wóćčenačž do žyła wostřonim. Duž džeržmy ho čžim krucžišcho šwjajčž do-trych počžimow.

W šastřicu bē wšcho swonjenje tak cžěžne a wšebne, jo přeni mēščnit, a to w kēmšchjež drajče, ham swonjeješe. Pošdyšcho pšchěbēžje tuta škljža na kantoro, nětko ma ju we wšchelačich wošbach špēbēto. A tola je swonjenje jara cžěžne džěto. Njeje šwón tež pšedat, kiz i pobožnojci woka? Něštočho čžlowječa je swonow bšoh bžjom wot hebo pučža wotwotat. Naš džyšče mšoby čžlowječ, kiz prawa temu njemējeješe, šajaza ščelicz, a ho bžjom do njeho mēriejeje; duž počža pšchěbowacž; mšobženz čžimju

ščelbu na šemju a šytim ruzy i moblitwoje a bē ho tak cžezšch hčreča šminč. Teho bla je swomy cžajacž tež Wóžo škljža, pšchētož wogadno ho pšchēs šwón i Wóhu wošaju. Njedybrjal pak ho Wóh naprowožčž bacž, hdyž ho tello luđži i njemu woka? Wobšastny šwērnny pobožny pšchěli kantor, kiz tež hšchēze wšchēbnje pšchěbowanje swoni, hebske tafle: Hdyž dyrčju ja raš tuto swonjenje wuwoštajicž, dha mje ničjo tak njeudžiti, kaž to, jo nětko tello mjenje moblitwom i Wóhu šupa. Wobžarowanja hódni pak šu czi, kiz ho šaibžwa pšchě pšchěbowanju na drobach abo polach hebi škobul šchčžnjacž a ho pomoblicž, Wóžakel so tu hušto czi wšeb- nišči tym nižšchim hušjene šnamjo damaju. Woni hebi myšla, š Woha njetreboju, dolež šu bobacž; ale njech ho njembla, jim mobto ho radžicž, jo jich junu ja wēčžnu šbžžnojčž Wóh tež trebacž mōž njeudžje.

Tež to je rjane hebske wačnjnje, jo hebi kēmšerjo, hdyž šu hšchēze na pučža a tam šajwonicz škljžaja, škobul ščajnu. To ma tón rojom, jo naš Wóh pšchēs swonow šwukli štwomi a my ho jemu ja to džaštajemy.

Hdyž šu rēhdy Turkojo europiščich kšchěljizjanow nadpadowali, škōžowacu woni najpředy wšchē swomy, dolež jich šwukli hšchēčez njemōdaju. Šwomy dže ho runje kaž škljž šnamjo kšchěljizjanšwa. Tebyh šu kšchěljizno šwioje swomy šarwali, so bychu je Turkojo njenamatali. Tak špachu potom tu a tam swomy w jemi, a bašle w nowišim cžahu buchu šašo šwarywane, kaž n. pšch. w Bóžnjini, w Šserbiji atd. Nětko šašo kšchěljizjanow šromadu wošaju.

Đaštajemy ho Wóhu, jo mamy šwioje rjane swomy; tak lubošnje škljžicž jich bšoh pšchě mērwanuju škljžubamju, tak troščinje žarowajm pšchě škowanju, a tak šwječelajje je jich šwuk njedželu, hdyž nam pšchěwołaju: Šlaj, dženč; je kēmšč a njeđzela!

Pšchěbownik.

W šchtyřich horach bē wšchē dlěšchim cžachom ipobžimny muž žny, kotřehož luđžo „pšchěbownik“ mjenowachu. Tuton muž, jara pobožny kšchěljizjan, by na pučžu pšchēzo po hušjenšchim, i šchtopamym džeše pučža ščol a by tón lēpšči pōbla hebie pšobny wostajicž, runje kaž by towačiča pšchě hebi mēl, totrenuž mēl lēpšči džel wostajicž. Hdyž by ho ja šlido špōmēł, by na přenje mēsto na šlido taler štaticz a pōbla njejo lēpšči nōž a widlicž, hač by ham trebeł, poščezž dal a by ho pšchě iđžiti tak šabžeržal, kaž by wyščoti hōicž i nira wobjedowal. Wo wobjedže by potom tón abo druhi hdyž jebž došat.

Tuton mērieje tak pšchēzo někašeho njemidomneho pšchě hebi, bēchu jemu luđžo „pšchěbownik“ narčikli. Wopraščowacu ho teho bla ja nim, by wotmolwo: „Wón ham tu je.“ Wšchizaj wjeđachu, jo i tym teho knješa Šešča mērieječe. Wšchēzo wēšče cžiči a dobreje myšle a pšchě šwiojim džeše a we šwjajč wječelach by ho špochi tak šabžeržal, kaž by woščoneho towačiča pšchě hebi mēl. Hdyž bē šhorit a šwōž tōž ho bližecž widzeješe, pōbla šwiojeho čžoža ščōž štaticz da a pošči šwioju ružu na ščōž, runje kaž by tam něčōti heđžal, kotřehož ja ružu džerčezje. Š nim ham pšchě hebi tež rēčezječe. Hdyž bēče ho pomnitč, hebi tež teho bla ničōti nješwēti, tuton štok do bota šunječ.

Tuton muž bēče jedyn wot tyč, kiz šu bžjom tu na šemi we wērie do Rhyňtuga šbžni, dolež maju pšchēzo jecho, runječ tež njemidomneho, pšchě hebi. Čezemy tola tōždy tajki „pšchěbownik“ byč!

Sy-li spéwal,
Pilnje džélat,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjstok
Zradny je.

Za staw sprócy
Napój mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Prez spaf mčrny
Čerastwosć da.

Nječ ty spéwał,
Swérnje džála:
Wádné dny;
Džól pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpošl ty.

Z njobes mana,
Nječ éi kłmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klā Bóh pada,
Wokřew éel!

Sserbske njedzělske lopjeno.

Wudawa ho kóžbu hobotu w Šmolerjez knihicizickejni w Budyšinje a je tam sa šchwórtlétu pšchedyltu 40 pj. dostać.

Miserikordias Domini.

Jana 10, 12—16.

Dženjnischa njeđzela Miserikordias Domini je přenja njeđzela w nowym schulskim léce. Wjele tyžaz džězi hu šandženu pónđzělu do šcule šastupike. Dawno hižom hu šo na to wješkile, tyžjenje dolžo hu wo tym rěčate. Štónčnije běšče tón tak horzo požadany džei tu. Šak bljščežěščeje šo jich woczi, šak biješče jich wutroba wo wješketej nadžiji a štylněj bojožězi, jato šwój torništ na škríbježe w ruzy lubeje maczerje pšchewodžene, wot dobrých pšchecow a wutrobneho dobroproščenja šwérneho nana přeni křóč do šcule džěči! Šiškče njewjedžo, šak wažny a křutny běšče sa nje tutón džei. Ale my do- roženi a wóšbeje my štaršči jo wěmy; my wěmy, šo je nět ša nje přeni čas džěčastwa nimo, šožowny čas, w kotrymž wo šarofčazh bljšče njejo njewjedžachu, w kotrymž móžachu žylčiti džei wješkete hrastóč. Nět budže temu šinat. Nět pščitupi š nim křutnosć žiwje- nja, nět dyrbja šapocěž dželaz a wutruče, a ženje, šak dolžo, šak žu žiwie wostanu, nješmėdža š tym pšchěšć; nět šejnaja tež šarofče, najpřejdy dyrje budža bljšče male a loške, ale šu šola šarofče, šotřez mčóu wutrobu čijčēja, a bórny budža wjetšče a čěžšče; nět šastupja do bėdženja žiwjenja, šotřez budže š kóžnym létom horzaje a wótrifšče. Džězi šak wocžahnyč, šo móža ho dobre bėdženje bėdžić a bremjo šwojich šarofčow nješć, šo budža mužojo a žow, šotřiz wjeđa a činja, ščtož čžėdža a dyrbja, šotřiz

budža šwěrní dobri šchecžijenjo, šo je tón wulki šwjaty nadawo šcule. Ale wščitla přža a džělo wučerja po- darimo wostanje, hdyž štaršči jeho nješpobjeraju. Štaršči hu a wostanu přeni šastupjo šwojich džězi. W najšich dnjach štychimy hušo ščóžbu, šo š móžinu šak nješćej šož dyrbjašo, šo mladži njeđadža wjažy pošlucháč a štarých čěšćězi. Ščtšo je na tym wina? Wěčče š wulkeho džela štaršči, šotřiz pšči wocžehnjenu džězi hušo bjes tešo, šo jo wjedža, wjele ščóžba. A tamna ščóžba nješchěšanje, hdyž štaršči šo se wščitliti šwojimi mozami nješčóžuju, šwoje džězi šěje a šwěrniščo wocžahnyč. Po prawym šo žyle šamo wot šo wóym, šo šóžy nan a šóžba macž šo pšchězo šako prašćej: šak móžemy šwoju šwjatu pšči- ščluchnosć najšchěžino šwojim džěčom najšěje dopjelnić? Našče džězi hu wšak našče najwjetšče šohatšwo, šu šo najšrohótnišče a najšěšče, ščtož mamu, ša čžož nje- šmė nam žana přža a žadny wopor pšchewulki byč; šad nimi wotpocžuje pšchěšod našče šwójbu, naščeho luda; wone maja nješmjetnu dušču, šotřez je po ščowje naščeho Ščóžnika wjažy hódna, hač žyly šwět; wone šu drahó wutruče nje je ščotom abo se ščěborom, ale se šwjatej křwju teho křesja. A šóžy nan, šóžba macž budže žunu račnomanje dač dyrbječ, šak šu šwoje džězi wocžahnyti. Wěda štaršchim, pšchěš šotřych winu džězo na šwojež dušči šččobuje a šubjene budže! Tešobla džemy džěwša wot naščeho Ščóžnika, ški je wščitliti štaršchim najrjěšichi a najšěšichi pščitlad pšči wocžehnjenu džězi dá, na- wutruče, šak móžemy šwój najšwěčěšichi a najrjěšichi, ale

tež najčezjši nadawl najlępe dołonež a ščto potrebamy, to bychmy hwoje džęci prawje woczahnyli. Snyes Zesuf štupi nam w našim tekeže jato tón dobry pastyr naščę- cziwo, kiž tóždu wowečiči, derje snaje, kiž je sa hwoje wozwy hwoje žiwjenje wostajil, kiž hwoje štado woloto šo štromabzaje. Wón nam pschwoła:

Wy staršči, chęče-li hwojim džęczom dobri pastyrjo byč, dha trębajęče

1. wocę, kotrež tóže džęčo prawje snajetej,
2. wutrobu, kotraž šo wot lubočeje hori,
3. ruku, kotraž džęci t Šbóžnikaj pschiwjęde.

1. „Ja šym tón dobry pastyr a snaju hwoje wozwy“. Zesuf snaje tyč hwojich šwontownje a snuškownje; jecho wocę hladate do najnuškownišeje wutroby. Žeho žiwjenje to wobšwędzaje. Wón wjedžeje, hač něcht jeho lubowaješe kaj Zan, abo kaj Judah, kiž jeho pscheradž, hač běše jemu něcht šwernjo abo w straše steleše, jeho šapreč kaj Petr. Tak snaje wón hiščeje džęba našče najpotajniše myšle, našče staroče a našču šrudobu, našče šwoje a našče nejšwoje, našče bolotoče a našče wjebele. Wón snaje našče šlaboče a njepočinti, našče będjenje a našču nabžiju. Wón widži žadanje naščeje wutroby a ščtręčtu węry, kotraž šo w něšto duški žęli. Wón wě, kat šo nam wjeđe, hač na šo něcht lohto abo čęsto wo hwojim žiwjenju. Dotęž wón naš žyle snaje, móže wón s tóždu prawje wobthadžę. Žehola wón tóždeho čłowka wošęje wjeđe. Žehola dawa wón jenemu psches čęmne doły a druhemu na šapnyš honač hič, žehola nadpoložil wón jenemu čęže bręmjo a wot druhego žaba bebi wulki wopor. Žehola křofa wón teho a žohwje tamnelo, niz kaj my to čęmy a bebi pschęjemy, ale kaj je sa tóždeho dobre. Nitomu njedawa a njewoimje wón pschęmje abo pschęmalo, abo tóždemu, kaj wón potreba. Dotęž wón tóždeho žyle snaje, móže wón tóždeho woczahnyč a na najlępšich a najwęčšichim pučju t wulkemu wotrytjenemu kosej dawječ.

Lubi staršči, chęče-li hwoje džęci prawje woczahnyč, dha dyrbitęje pschęde wščem je snadž, wšo niz jeno wo woblęče, ale po jich šwontownym wašnju, po jich wošębitočach, po jich wošębitých darach, njepočinuč a poštilenjach. Kaž mjes milion žopjenami njęstęj diw, kotrež štę žyle rucej, kat šu tež wšitke džęci po hwojich darach a wašnju wšęfelate. Dha plačji sa staršich, tóže džęčo prawje wónnač a seřnacj. Kat móžemy to najlępe? Pschęč to, so my je hwojimi džęcim kat wjele táž móžemy wobthadžajemy, i nimi hrajkamy a wnutjemy. Š wobzarowanju šu wšitke džęci, kotrež bebi šamym pschęwštajene wostanu abo šo šužobnym dowęja. Zalkstny šo staršči nad nimi pschęčęče. Ty, luby nانو, luba maczi, myšličij šnanu tu pschi bebi: ach, kat rad byč ja pschęzo s mojim džęcim byt, ale ja njemóžy, rano šahę dyrbiju šwój dom wopuščęčę a žyly džęř šdaleny wostáč, jo byč wšędny žęleš bebi dobyč. Tu leži wulka ščtoda naščich wobštęjowosča a tóždu, kiž s našim lubom derje męti, dyrbi s wutrobu pschęč, jo šo čaš džęla pschitřitič — a šo lubžo šwój šwobodny čaš prawje naložuja. Ale njęšu tu tež nęk t najmjničhemu wjerzorne hodžiny twoje? Šože pschębywaję wječor? Šola hwojich lubych? abo męniš ty, šo dyrbiš po džęle a prózy žyleho dnja wščęwjenje pučadž a džęč do forežny, do towarštwa? Wšę mi, nihdže njemóžęš lępšę wščęwjenje namatač

hač we hwoje šwójbe. Špytaj ras, ty bęřny pójnaješ, jo njęje ničžo rjęniča na šwęcę, hač je hwojimi džęcim wobthadžowoč. A ty mašch lubu njędęlu šam ja šo. Wjętkę žohnowanje njemóžęš bebi wot dnja teho šnjeja dobyč, hač hđž šo njędęlu, wo tym, jo by kemidji wobyl, je hwojimi lubym hromadžę, njęch je we hwojim domje abo w šožej šworbę. Dha budže njędęla tebi najrjęnišji džęř w tųdžnju, a ty a twoje džęci wjęfelata šo wot pónžęle šem na pschichodnu njędęlu. A to najlępšę pschi tym je, ty wopofahnyč šo jato prawy nan, jato prawu macz, ty seřnaješ hwoje džęci pschęgo bóte. Žyle šamo wot šo budžęš potom widžęč, hđž wjell pschidžę, šite štrachoty twojim džęczom hřoza, njęch pschidubu wot snuškach, s jich wšhilenjom abo wot wostach, wot drušich lubži abo wot hubjenuch kniřow. Tu dyrbja staršči wošęje wotwřenej wocęj męč a na to šęšbowoč, i kim džęci wobthadžęja, kašę kniři čtaju, šo njębydu šo jich čęste wutroby šajędęčije.

Lubi staršči, chęče-li hwojim džęczom dobri pastyrjo byč, dha trębajęče wotrej wocę, kotrež tóže džęčo prawje snajetej a

2. wutrobu, kotrež šo wot lubočeje horja. Dwojny žiwjenje ja wozwy wostaji. Džikom psches to je wón šo jato dobry pastyr wopofalaf, šo je wón s njębeš na našču šemju pschischol, hačžrunęž wjedžišče, jo tu na njęcho žhudoba a hubjenstwo, njębšč, hidjenje a pschęčęhnanje čtaju. Ale wón je hiščeje wjazy činił; wón je hwoje žiwjenje ja wozwy wostajil. Wón njębščę žadny najjaty, kiž w hodžinje štracha štado wopuščę a bojalnje čęča, wón běše šamo wjazy šač šwernjo pschęč, kiž hwoje štado šatia a pschi tam šmjereč čętrpi. Wón je hwoje žiwjenje dobrowotnje woprowal ja tyč hwojich te šameje luboče.

Nęštato wot Zesufhwoje lubočeje dyrbja wščitzy prawi staršči męč, hewat šu najęci. Najęci šu staršči, kotrymž šu džęci bręmjo, kotrež njerao nošča, dotęž jim šadžęwa, hwoje žiwjenje w štrajnym wjęšelu wužiwoč. Najęci šu staršči, kotřiz we hwojich džęczoh šřęd widža, pschę kotřiz móže bebi pjenęje dobyč a kotřiz jich šłabe bodž do čęaha t čęžękemu džęlu usuja. Šęda tajkim staršchim, dęba tym džęlodawarjam, kotřiz woše džęci wo najrjęnišji čaš žiwjenja šębauj! Tu njęplaczi žane samowjenje! Džęčo šę jeno potom štrame a wjebele na čęle a na duški wotročęž, hđž se hwojeho šponjenja wš: mojej starščej lubujetaj mje. Tu leži potajnišwo wščitichoro prameho, dobroho wocęhnenija: luboč, kotraž šo sa hwoje džęci wopruje, luboč, kotraž to hwoje njępyta, ale šo ja drušich pőžera. Nęčžo wjętkę njęje na žylym šwęcę, hač tajta starščijta luboč, kotraž šo wobdujo a w nozy sa hwoje džęci šara. Tuta luboč njęšmę šłaba byč. Staršči, kotřiz hwojim džęczom wšitito bowla a pschępšęčę, je woprowadže lubo nimaja. Mašch Šbóžnik je ruuje tym wučobnitam, kotřiz beču jemu najlubišji, najwotřišę šłowa ręčaj. Nęštato njedawa njęjadęj w šapřobze ročę, tóždu džiwje haloty wot ščtoma wotřęa. Tak njęšmę tež to šę we wutrobach džęci wostáč, ale dyrbi šo je wšęje křotiočju woblęčęč a pschęwjenje. Ale na druhej štronje je tež pschęwulca křotiočę ščtobna. Ššu staršči, kotřiz męnja, šo hwoje džęci s wutrobu lubuja a kotřiz džędęja wšitito psches šwarjenje, hřoženje a šhoptanje dozpic. Ššo bruhdy štanje, šo budže džęčo

tkoštane, prjedy hacz je dopotajane, sčto je sawinowalo, abo so staršči maliczoščezow dla, dofelž je žnawo talet rosbiko abo swoju draštu womažako abo knihi rostorhala, bija, jako by wulka słoščez činilo. Pšches to nastanje we wutrobje džeščez biždenje, kotrež so pšchego hłubščo žerje. Tež pšchi tkoštanju dyrbi džeščo čjučz: mojej starškej lubujetaj mje. Prawu fruotošč s prawej miłošču s jednoczešč, to je wšak jara čžežto; i temu trjebataj starškej wutrobu, kotraž so wot luboščez hori.

3. A woni trjebaju, džeždžali swojim džeščom dobri pastyrjo byčz, ružy, kotrež džešč i Sbožnikaj pšchwjedu.

„Ja mam hiščezje druge wozwy, te nješču i teje woczjetnje. A te hame dyrbjaju ja tež pšchwjecz, a wone budža moj hłob kšyščez i budža jene stablo a jedyn pastyr.“ Najprjedy je Jezus sšubjene wozwy s ižraelščego doma šromadžil. Ale potom džeščez jeho hłob pšches ról japosčtolow do wšchego śweta, do grichijšč, romlič, němlič, kšowanjšč krajow a hiščezje dženža dže won pšches dobyte kraje, hacz budže wulka žyja se wšchitkich ludow jako jene stablo pod jehow pastyrjom tón kšwalobny kšerlušč t čžeščej Wožej a jehow Jezhujezja jaspewča. A pšchi tym dyrbičez tež wy, ludi staršči, pomhacz. Nrašče džešč i dyrbja wjele wuknyčz, wjele so w noščich dnjach wot nich žaba. Duž pomhaje jim i wulkej ščetpliwošču, wopomnčez, so njemōža tał ručez wuknyčz a sapšchimnyčz, kaž my dorozčeni. Ale to najwajščiche njeje, so džešč i wo možnoščej wjele wot ženskich wēgow wjebža. Wy ewangeližy kšchješčijenjo wozjimy hebi tež žiwēne wjedženje wyšoto, ale my nad tutym njeabudžemy tamne słowo: „Sčto pomha čžlowjetej, hdy by wón rumje žyly žiwēt dobyč, a pał na swojej duški sčtodowac?“ a tamne: „Kšhrystusža lubowacz je wjele lepje dluži wšchitko wjebzeč.“ Haj, Kšhrystusža lubowacz, to je to najlepšče, sčtož moščezje swoje džešč i wučezč; je tał woczahnyčz, so budža dobri kšchješčijenjo, to je to najwajščiche, sčtož moščezje a dyrbičez nad nimi dokonječ. Wy to dyrbičez pšches rosmučenje, napominanje a warnowanje. Ale wjazy hacz wšchitke słowa, dokonja dobry pšchiklad. Sduž džeščo widži, mož nan a moja macž lubujetaj Sbožnika, hdyž widži, so staj starškej w mēze a lubošč i žiwaj, so žiwēru to swoje čjinitaj, so we swojich wješelach mēru džežajtaj, so swoj kšičž ščetpliwje njebetaj, so ho modlitaj a t Wožemu słowu a domu žiwēru džežajtaj, s krotka, hdyž w staršchijščim domje dobry kšchješčijanšč duh knjež, dha čjini to najhšubščij sacžičez. A njesapomnčez dobrospučenje. Na Wožim žohnowanju leži wšchitko, to plačzi wošebje pšchi woczehnjenju džešč. Tehodla poručezje kōždy džež swoje džešč i temu knješej w nutrej modlitwje, a prosčezje jeho, so wón je žohnuje a wobarunuje, mače a wulke, na wšchitkich pučach.

Woczahnyčz je jara čžežto. Ničtož wo hnydom nje-mōže. Wšchitzy staršči dyrbja jo wuknyčz. Najlepšchi wučezet je tón dobry pastyr, wón je tež tu našč miščtr. Tež wuprosčjimy hebi wot njeho woczzi, kotrežž kōžde džeščo pravje znajetaj, wutrobu, kotraž so wot luboščez hori, ruku, kotraž džešč i Sbožnikaj pšchwjebže. Potom budža staršči a džešč i sbožowni.

Hamjen.

M. w B.

Jezus, dobry pastyr.

Słōs: Zato wozwja Jezus —

Dobry pastyr Jezus je.
Sswēny pšchego wostanje;
Se žiwjenjom je wšcho dobaj,
Sduž ho sa naš ham je pobaj;
Ssmierčez je jēru pšchewinyč,
Žiwjenje nam wudobyč.

Najatego poboba

Tom' ho nišdy njeruna;
Wón dže žodyn pastyr njeje,
Prōzy šbaluje ho wšchje;
Sduž je wjetl ho nawalil,
Te wōn wozwy wopuščajil.

Jezus je su swojomne

Wozwy jeho najlepje;
Wone pał tež jeho znajo,
Dokelž sbožnu pastura maja
Poła dobroč' pastyrja,
Kiz je žiwēny do kōnja.

Wōtž a Sswā so znajetaj,

S jena w swojim byčju staj:
Pobobne je stowarščenje,
Najpotnikische jednoczenie.
Wozwōz i dobryn pastyrjom,
Kiz je poše i wjegelom.

Mōlčez jeho stablo je,

Wōn pał rošplintčz to čže;
Se wšchich słow šromadžuje
Duške, kotrež wobšbožuje,
Jezus t stablu swojemu,
Dožž je wjebže t potofu.

Stablo s jehow pastyrjom

Čžešnje junu sbožne dom
Tam do nješčelstego roja,
Sdžež na wēčnjeju postwu maja
Pšchod nim w čjichej wēčnojšč i
Šwamoženi potožni.

Njebudžmy dha njerodni,

Sduž čžež wjebže t radocič.
Njelutimy žanej prōzy,
Najpinojmy wšchitke wozy:
Wēčnošč sbožna žywa nam,
Nrašajmy ho t nješčejam!

U.

Knjesowa šmilnošč.

Džežnikišča nježela ma jara rjane mjeno, pšchetoz Mšerfordias Domini rēla Knjesowa šmilnošč. Tuto mjeno je jej date wot stareho kšjajona s džežetčz a wōšpomnčebateho pšlatna, kiz bešče w starož čjabač na tu nježelu postojem, a kotrežž japocajal ma ho tał: „Ja čžu žpewacz wot Knjesoweje hnaby wēčnje“ (Pšalm 89, 2). Tał praji wērazje kšchješčijanštwō, hdyž je jutry žiwječitko a nēš žiwjotam napšcheczno dže. Pšchetoz hžžkšulsi hladamy, žmy wōdbodaj je hamej Knjesowej hnabu a šmilnošču. Kšhrystuskowe čšetpenje, jeho šmierzč na kšičju, jeho

horješčake wot morowch, to wschał je šama hnada a nam hamu sbožnosč dawa. „Kajta kmilnosč, kiž je našu sbožnosč wot večnosče wobsaŋka. — kajta kmilnosč, kiž je ju nam w skrytušku tak džimnje piščipotowala, — kajta kmilnosč, kiž čže ju na tam-njam dnju tal kraguje dokonječ! Sai, ščitóž to s'wéřazej wutrobu wobschladuje, tón wschał durbt šebi rjez: „Sa čžu spēwacž wot kujejowejé hnady wéčnje!“

Jeziškowa wozjka.

(Porjedsčemy piščetož a po štatym klošu.)

Jako wozjka Jeziška
Sajm ja pošna wješkela,
So moj paštr šo mnu htođži,
Mje na czerstwej pastwie wodđži
A mje snaje, lubuje,
Š mojim njenom mjenuje.

Pod nim htođžu tu a tam,
Wušky šitóku paštu mam,
Ktořž ja mnje wčednje howa
A mje t'raščuju wot;
Šačjuwam pač lačnotu,
Wjedže wón mje t'žóřekřtu.

Močgyla ja wowedžeřta
Tehođa bječ šradowna?
Piščetož po tym rjanym čsahu
Wudu na njebjéřkam křowu
Šačžerčž w šlinje paštrja
Mjewoprajnje sbožowna!

F.

Čižki pjatk w Jerusalemje w zyrkwi šwjateho rowa.

Štož čžemy něto to méřto woptačž, kotřž ho džénka ša to méřto pokaluje, na kotřžnjž je skrytušč cšerpil a wuawerč, w rowje ležak a š rowa stany, dža njčšćimé s' méřta won hiež, njšćiméy šebi tež na žanu hórku myšlicž, hěžžž bęču figowzy a wotšowzy rořte, a nab kotřžž jo wo módre něboju wupinačo. Wjele bóle mamy w měřce Jerusalemje woptačž a durbimy wjedžščž, jo je na něhđučkej hórzy Golphatha, pišči kotřžž bč tež skrytušowow row, ho w bęču léřstokow wjele škisčtrow, zyrkwow a kapaktoŋ na-twaričo, kiž ju šo jašo wotpalatě a podtořhake a bęču šašo s' nomu natwaržene a wutwaržene a porjedsčene. Wjehče wščitich tutnych twarženow bu posěžiščo wulki wjelš pokuženo, wot kotřžnjž wjehče druge šwójatniž štea, a tutón wulki wjelš je šwojimi što-pami a murjemi rěka „zyrkeč šwjateho rowa“. W tutej wulkej zyrkwi naštač je něto méřto Golphatha, kaž tež něšto hřubščo méřto šwjateho rowa. Wnj šlupiny do kapakči, kiž je na tym měřnje natwaržene, na kotřžnjž něhđy škizž skrytušowow šteječe. Džimnje nam je, jo je tu taŋka kapakči méřto něhđučkej hórki Gol-gathy. Nawe njebo wjehče jo njewidšimy, ale tošty wjelš. Wjšes wotna, kiž šu barčžene, jeno mačo šwěta do kapakči pada a murje jo piščes šmólnižy čjščje šafurjene. Tež je čjščto, tu šwoje wjehče hromadu džerččž a na tutym šwójatny měřce šebi nutnje to najšwójčejšče wopomnieč, ščitóž je šo tu něhđy štačo; piščetož lubžo tu htođža a rěčža a šo šmeja, šo je tu hokř kaž na wičatč. Wnj šlupiny t' jenemu tyč wulkič što-pow, na kotřžnjž wjelš

wotpočžuje. Wjšed šobu mamy wotkat, na kotřžnjž je wjele škotych šwadobow a šwéřšćinow, piščetož zyřkeč šwjateho rowa je jara božata. Šady wotkaria je Woja matřa a š bota Marja a Žan; tón pošćeni w békej draseče, ale š čžornym wobščěřcom, bolešž je šnamjo š wšyšinšleje, hěžžž šo lubšo čžorni. Wjehče škizža šo rjana tučjel wupina, kotřž je šnamjo ša nowy šwjajř Woha š čřlo-wjeřkam. Tola něk na lubži, kiž tu šu, ležšćiméy. Wěřšćinžy, orthodolšy a katšolšy, nimo wotkaria štožža. Woni mješ šobu wóřšje rěčža a šo šmeja, kaž bęču wonka na šašy byli. Štož pač nimo wotkaria džeja, šo wjazy štočž poščizjuja a potom dale rěčža a šo šmeja, kaž přebež, hačž š durjemi kapakči njewušlupija a tam do šwojeho škisčtra šastupija, kiž póbla kapakči leži. Žim wschał je šo to najšwójčejšče ša najuščednišče škiniči. Tola tež drusy tam šu. Štara žónka š štatym a štořčćemi, šřano tež š hřečhami wobčežžena, šo bliži. Š jejnje drasty šku-damy, šo je š dalokeje Kufeje šem piščička. Najšteršo je čšbz žiwjenja jejnje najšwójčejše žadanje byto, šwjate méřta w Jerusa-lemje wochladadž a wotšodžčč. Potom je rad wumrječž čžyřta. Šta došho je šebi na jěžči telto našutowato, šo je něto baloce pučžowanje čšžnje meška. Něřto je jo poradžito. Štož je wjšed wotkat štuřita, poščizjuje šo trošny, potom šo pošćastrje a něřto po tolenadž šo wotšoto wotkaria wščež, byž a byž wotše-niščččo wotšodžčč. Šady wotkaria šwulki wotšta a šo čjščje móbli a piščezo a piščezo šašo hčowa t' šeni šřila a wotšodžuje, po čšžnjž po tolenadž šo woŋ leje. Šedma je šo šoběnyřka, dža drugi čžaka, šo by t' wotkarje štuřit. Wnj jeho wšžimny; je to šřlny wulki čřłowječ, š tračšjimy štořčćemym wobščěřcom a što-mjenitymaj wočšomaj. W lešu ničšž máč šam š nim hromadu trejdčič něboj. Tež tu na šwjatny měřce čžyřli šo najzadščo piščed nim nabojčče. Wjščje je tutón čřłowječ štračšny rubježniř je Šizilšćich šowow. Ščho čžyřšče tutón muž tu na šwójatny měřce? Šlaj, něřto šebi šwój ščěroki štoob šešče, šo jebo šubže-rate wlohy wšžimny. Ša to šo na wotšatniščččo čšřimny a šo na tolenadž je škizžej Šbžžniča wjščch hřečšćinow wščež a wotše-niščččo wotšodžuje a šo čjščje móbli. Hačž je tež psalat, kaž přebež ta žónka, njewidšimny; ale čjščje tež wón na to štaný a woteňđež š męřcm. Něřto šo nam wón wjazy štračšny bęčž něš-řa; wšakato bęšče tež Šbžžniča wjščch hřečšćinow psatč, ranje jalo my.

Wnj pschi tym na te čšeře hodžiny hładamy, w kotřžnjž je tu našč Šbžžniř a naš na škizžu wjšak. Že tu nimale wščo hiřčječe kaž tečje. Wěřšćinžy tečhy piščed škizžom hore a dle štožšadžu, mješ šobu rěčžoču a na to nješbedžowadow, šo šu tu šoboje zyřkeho šwěta wudobyte. Čži, kiž méřt' jemu najšibže šlačž, bęču wot něho najšbše šwaleni. Še tamna žónka š šuščeje bęšče š balota šem piščička, jeho škizž wotšodžčč a t' njemu šo pomóbljeć, kaž bęšče něhđy Marja w Wěřšaniji jeho žakbo-wada a kaž bęšče tamna hřečšćiniza skrytušowow nomy wotšočala a jeh je šwojimi šyřkami mačžala a je šwojimi wotšomami trčda. Š tamny hřubš hřn š šowow, kiž šřono mějščje šoby šo žiwjenje pošne čžěřčich hřečřow, bęšče tež šem piščičoł te skrytušowowu škizžu je je tu wobadže hřečřow psatč a męř a pošoj namakat, kaž něhđy tamny ššćitnit na škizžu. Šo je tola džimna džž: tu na Golphatha šo lubšo jo wjščch ržřčow šemje šřomadžžya, wy-hozy a niřy, dořa š šli. Wščitžny psajaju męř a šjednanje a pučž do njebjęš a niřžžž to njenamačaju hačž piščed škizžom skrytušowowym.

Šnježe Žesow skryščče, ty ša naš škizžowaný, doj tež nom męř a šboje a juur sbožnosč nomatačž piščes twój škizž a twoju ššmjerčž!

Sy-li spówał,
Píluje dšéat,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Ziadny je.

Za staw spróczy
Napój móczy
Lubosó ma;
Bóh pak swérny
Pfez spaf méry
Čerastwoó da.

Njech ty spówał,
Swérnje dšéat,
Wóóne duy;
Džón pak swjaty,
Duš daty,
Wotpošá ty.

Z njebjes mana,
Njeh éi khmana
Žiwnoó je;
Žiwa woda,
Kš Bóh poda,
Wokřew éel
F.

Šerbške njedželske lopjeno.

Wubawa šo tóžbu šobotu w Ššmolerzje křibicšjškčejni w Wubóžšnje a je tam ša šchwórtlétmu pšehedplatu 40 pj. dostacš.

Jubilate.

Jana 16, 16—23.

Jubilate, to je wyštajše, řela džénšniška njedžela. Jubilate, tak křinčji pšehš žyju štwórbu, kotraž š došeho šymšeho španja nět š nowemu žiwjenju wotučji. Prjedy hač w druhich létach, je léša naléžšo do našeho kraja šačžahnyšo. Žyžom puščežšja šo wupki na šchwómacš a přenje šelene łopjena rošwíwaja šo, hžjom řežšja přenje šwétki w šahrodach a ptačšji wóřežšja šo š dalošich krajow k nam. Wone wšché čžinja po napominanju 66. psalma, wot kotrehož ma džénšniška njedžela šwoje mjeno: „Wšštajše Bóhu wšchitke kraje, špěwajče k čžejšji jeho mjena; šhwáleče jeho krašnje; pračše k Bóhu: „tak džiwne šu twoje štuťki.“ A hžžž my na šožnym šlónčžnym naléžnym duju pšehš pola a hona džemy a na Bóže džiwne štuťki ředžubjemy, dha budže tež našša wutroba wjehšela a pšehš naššu dušhu křinčji špěwanje a wyštanje k čžejšji našeho Bóga.

Jubilate, tak napomina naš jutrowny čas, w kotrymž nět řejimy. Jutrowny čas je wulki wjehšly čas šchwššjšanšje zřkruwe. W nim dowjelni šo šlowo 118. psalma: „Š wjehšeložšy šo špěwa wot teho šwoja w hštach tyš prawyč; prawiza teho Křnješa dobyka. W wšchitkich Bóžjich domach šalpřewoja šo nět šřeršniče wjehšela a dobyčšja ke šhwáleče wulkeho jutrowneho řerščty, řiž bšžše morwja a je nět živy do wěčžnolče, řiž je šimřeržji móž wšaf a žiwjenje a njehšadnošž na šwéto pšhínjeřš, řiž je naš š Bóhom wjehšel a Bóže džéčšji šejnit.

Jubilate, to pak njehšé jeno ša jutrowny čas plačšje, to durbš hššo našeho žykeho žiwjenja býč. Šby bychmy pšehšo wopomniš, šchto na našej šchwššjšanšje wěře mamy, řelko trowšta š Bóžeho šlowa, řelko mozy š našeje wěry, řelko wjehšela na našim Šbóžžniku, řenje njehšychmy pšehšali, wyštačš a Bóha šhwálicš. Ale je naše žiwjenje wopravdže tajke jubilate? Ach, řak bóršy pšchwěni šo naše wjehšele do hórše řrudoby, naše wyštanje do pšatanja a žašofčžnja! A tola žaba hšbi kóžba wutroba po wěrnym njehšadnym wjehšelu. Řak šbóžžwoni bychmy byli, hdy bychmy jo měli! Žuby čžtarjo, řeli šy šchwššjšan, niž jeno po mjenje, ale wopravdže, dha móžšch ty tóžbu čas wjehšly býč. Že žple wopáčne mjenje, kotřž hušto šlyšchmy, šo šu šchwššjšan řrudni ľudžo, kotřž po prawym wjehšelu ničšo njemjehšja. Nawopaj šo wěrnó. Ženo šchwššjšanšjo šu wopravdže wjehšeli ľudžo, woni jeničžy móža pšči wšchitkich šwónkownyč čžšhwáločž w wutrobje wjehšeli býč. Duž rošpomínajmy hšbi: Žiwjenje šchwššjšanšja je trajaže jubilate. Naš Šbóžžnit poťaje nam w našim řelčež:

1. řchto jeničžy móže wjehšele šchwššjšanšja myšlicž;
 2. řak šo wšchitke řrudoby do wjehšela pšchwéwóřežš.
1. Bššče wjehšor šeleneho šchwórtla. Tón Křjes bššče še šwojimi wučžobuřkami na wučžo do šahrodž Gethšmane. Wšón wjedžšče, šo je hódžina blisťo, w kotřž budže wón do řulow šwojich njehšchwššelow pobaty. Žeho wučžobnižy šhwšče wo tym ničšo njemjehšachu. Dřje po wščem, řchtož bšchu w pošlednich hódžinach šly-

ščeli a widželi, džeđu kŕtne myšle pšes jich wutrobu. Ale so može so jim jich lubowany mištrac wlać, so njebudža jeho wozaj widjeć, to dŕaže so jim zjaj njemóžne bjez, tak so to ani njemyšlachu. Dŕa praji Jezus k nim: „Wo malej štwili njebudžecje wy mie widžecj, a pať po malej štwili budžecje mie widžecj; doleť ja bu t Wótzej.“ Wuczobnizy nještrojmichju tute kłowa. Eso dŕimajo hlaboču jednu na drugeho a dŕjadu mjes kŕbu: „Šhto to je, so wón nam praji? Jezus špóna, so čyždu jo wuczobnizy jeho praćdecj, teť wuklabuje wón jim swoje kłowa: „Saměrnie, iaměrnie, ja praju wam: Wŕy budžecje płaćak a žalostíć, ale šwět ho budže wješeć; wy pať budžecje šrudni.“ Kat bórŕy ju ho tute kłowa dopjelnie! Wo malej štwili, nekotre hođimjy pođiśišo, wuczobnizy swojeho mištrca wozaj njewidžachu. Wón bu wot hrubych wojaťow jaty a wóni wopuśćidŕaju jeho wšćitzy. A šaťo po malej štwili wišođeje wón na šćijiu a wumrje žaťoŕnu šmjercz a jeho čzelo bu do rowa kłowane, a row i wulkim łamjenjom łamjenjy a łamjen ja-suglowany. Dŕa buču wuczobnizy šrudni a ju bórke šylyj płaćali. Šrudne džeđu jutrowniczi rano žony t rowe, jo buču Jezusowe čzelo žalbowale; płaťajo štorz Marja Madlena: wóni ju mojego Knjeja přecz woli a ja njewem, hđe jo jeho polojili; šrudnaj džešťotaj jutrowniczi popođimjy wuczobnitaj do Emauša, bŕdŕim Bedžachu jutrowniczi wječor wuczobnizy šady łamjenjuch durjow. Wšćitke jich wješele běše šaťŕo, doleť Jezusa njewidžachu. Ale šwět je ho wješećli. Wješećli stejadu Šarićejzy pod šćidžim a wuśmewoachu mužja bolostíw, kiž běše druhim pomhať a kam hebi pomhać njemóžecje. Něk běchu dozpili, šćotz čyždu, něk běchu wot wulkeje staroćeje wuśwobodženi, jich móz bė twerže žaťožena, tutón Jezus njemóžecje jim wozaj šćfobžecj. Wješećli su jutry šwjećizili.

Wičezjo hišćecze dopjelni ho kłowo teho Knjeja: „Wŕy budžecje płaćak a žalostíć, ale šwět budže ho wješećlicj, wy pať budžecje šrudni.“ Wóh wjeđe tyč swojich kŕto zule hinal, hačz wóni čhjeđza. Čzjeťe staroćeje čjijčezja naičnu wutrobu, našče naićejšče nadžije šjebaja nať, nješboze potrdjaje nať na našćim łamjenju, štoroťeť pšćidže na nať a na našćich lubych. Wŕy čhzymy to naićejše, ale to ho njepšćipónaje, my wopofaťujemy dobroty a žuejemy njeđat. Wŕy djełamy pilnje a njewidžimjy plody. Wóh woimje nam to naićubše, šćotz mamy. Saměrnie, dŕa šaťže našče wješele a našča wutroba budže šrudna. Ja šnaju hišćecze wjeťichju šrudobu, wo kotrěz wšćat šwět niczo njewė, kotrəz pať kŕećećijana čjim bóle čjijčezji. Wŕy šmy šwonili: Kat šbóžny šym, hdyž wotpozčuju, mój Žetu, w twojej luboćej, ale tajeť šbóžne hođimjy ro rucze minu a čzəťw pšćidbu, w kotrědž niczo wo hišćotěji teho Knjeja nječujemy. Wŕy jo modlimy, ale našćim modlitwam wobračujme móz, so do njebeť pođebnyćez. Wŕy čiztamy w bibliji, ale nimamy žaneje wutroweće, a kat jeno wo teť próžujemy, my ju hebi dobeť njemóžemy Dwełowanja šapćimnu našču durču, hačz šmy my woprabdoj w šnadže pola Woba, hačz móže a čže nam našć Ščóžnik w tođej nušy pomhać. Wŕy wojujemy pšćećiwo hřečam, ale pšćezjo šaťo wopofaťuje ho hřeđ jato šylničej hačz my a my padujemy. Wŕy widžimy, kať budže žyćej teho Knjeja wot wšćitkich štronow nabdehowana, tať širzy ju šapřeja, tať njewėra a hjesbóžnoťez w našćim ludu pšćibėra. To wšćitko šrudzi naiču wu-

trobu jara. Ale šwět so nad tym wješećli. Šwět ho wješećli, hdyž so kŕećećijanam hubejenje wjeđe a hani jich: hđe dŕa je waťŕ Wóh? Šćto pomba wam waťŕa wėra? Šwět ho wješećli, hdyž budže kŕećećijanam wot hřečam pšćeškwatany a lestruje: Čłajeje, tajzy ju kŕećećijanjio. Šwět ho wješećli, hdyž pntyje njewėrčazy dopofaćaj, jo je Woje škwowo polne hłudow a wopozčojčewo a wylfa: kŕećećijanjka wėra je pšćewinjena. — Ale je woprabdoje tuta kłowiznoma wješećotěj šmėta, ju woprabdoje našče staroćeje, našče šjebane nadžije, našča molowėra, našča hlaboťez naićlubšča pšćećizna, so ho našče wješeće do šrudobj pšćewowroćezji. Wė, ale naićlubšče a poľbenje žóroł wšćitfej šrudobcy a wšćeho šrudjenja kŕećećijana je, so my Jezusa njewidžimy. Hdy bučmy jeho widželi, my njebyčmy ho bošajnje staraki, my njebyčmy jeniťe wėzy dŕtali, jato by našče šboze wot nič wotwišowalo, my njebyčmy pšći rowach płaćali tať čzi, kiž žaneje nadžije nimamy; my njebyčmy pšces žane dwełowanje, pšces žanu hlaboťez, pšces žanu móz njewėry w našej wėrje njewėćej byli, ale bučmy teť w naićjeđich čzəťach wylfali: „Čzėhobla ho dŕybaj rudžicj? Wšćat ja kam škrŕyja nam, šćto čže mie jeť budžicj? Šćto mi móže njebo rudicj?“ To jenicje, šćotz móže kŕećećijanej jeho wješeće wjać, je, so wón wozaj Jezusa njewidzi. To je ta jenicziťa naićlubšča pšćećizna šrudobj kŕećećijana.

2. Ale tuta šrudoba móže a dŕrbi ho do wješeća pšćewowroćezji. „Wo malej štwili budžecje mie widžicj“. Ja čžu wať šaťo wudžecj a waťŕa wutroba budže ho wješećicj a waťŕe wješeće ničto njebudže wot wať přecz wšćak.“ Kat traňje šu ho tute kłowa nad wuczobnitami dopjelnie! Wo malej štwili, po 3 dnjach, widžachu teho Knjeja šaťo a jich šrudoba pšćewowroćezji ho do naićbóžnišćeho wješeća. Jato Marja Madlena horjełtanje-neho pšna, wylfa wona: Nabbuni, mój mištrce. Poľnej wješeća šwaťataj wuczobnitaj i Emauša do Žerusalem, so byšćatj wuczobnitaj pšćiwowjedaloj: Jezus je žimy, a wylfajo kłinczi jimaj napšćećejwio: my šmy teho Knjeja widželi. Eso modlo padnje Žhomaj pšćed horjełtanjenym na swoje kolena a wufnaŕe: mój Knjeje a mój Wóh! Wšćitka bojoťez, šrudoba, staroťez běše šaťŕa. Jato teho Knjeja widžachu, buču wješećli, kať hišćecze ženje we swojim žiwjenju. A tuta wješećotěj je w jich wutrobach žimwa woľta; jich zŕe žiwjenje bu trajaŕe jubilate. Teť jato ho tón Knjes po malej štwili pšćed jich swojomaj štwibi a t swojemu Wótzej džeťe, njebėchu šrudni, nė, wóni wroćidŕaj ho do Žerusalem a wulfej wješećotěju. A tuta wješećotěj njeje ničto wot nič přecz wjaćz modl. Dŕje wjele čzėťeho ju hišćecze šwonili. Ale Pawoł wufnoŕe: ja šum pšces wėru we wješećotěji w tođej naićej žalostíej. A Pėť je wěťty, so budže tón Wóh wšćej hudy nať, kiž my maľu kŕiwilku čzėťimy, dohotowacj, woltwewdžicj, poľynicj a šaťojć. Wjeje, jato by Pėť pšći tym kłowje: „maľu štwilw“ ho dopomnil na tamne: „po malej kŕiwili budža mie widžicj?“ Krátka běše jich šrudoba, wėćznje traje jich wješeće.

Wo malej štwili dŕrbi teť našča šrudoba ho do wješeća pšćewowroćezji. Teť ty, luby kŕećećijano, móžeť a dŕybšćit teho Knjeja šaťo widžecj. Wón je wšćak pola tebie. Ty njerjebošaj niczo čzinić, hačz swojej woćzi pođebnyćez a na jeho hładać a jemu swoju wutrobu pšćepobacj. Šwytaj to jeno, šćerž ho t jeho škwėje: „ja čžu wať šaťo widžicj a waťŕa wutroba budže ho wješe-

lič"; ty šponišč bórsh, kak srudoba s twojeje wutrobje
čžeka a šbóžna wješełošč w njeje sačesnje. Čzim wěšč-
iščo smějšč hwojeho Šbóžnika, čzim wutrobniščo s nim
wobfhabdžujesh, čzim wjerišča budže twoja wješełošč; ty
sahybdžesh na swoju žalost, njebejšte mozy wulimaju šo
do twojeje dušče a ty budžesh wěšty, to njemóže tebe
ničjo wotbželič wot lubošče Wožeje, kotraž je w Škrystušu
Žesufu. A tutu wješełošč njemóže ničto wot tebe wlač,
ani srudoba ani šmirječ, ani hanjenje ani wušměšenje,
ani hrěš ani šlabošč. Dreje ta někotry čžemny pučž
dyrbišč hiščje šhodžič a taš někotre prashenje budže
hiščje w twojej wutrobje wotlučič, ale w twojej wutrobje
injeji wješełošč. Twoje žiwjenje je trajaje jubilate. Dreje
wščitka wješełošč tu na semi je nježyla. Hake hduž
šmy šo pošlednje bēdženje dobēdžiti, budžemy teho knješa
widžič wot wobljuča k wobljuču, a potom je wščitka fru-
doba pšehwinjena a našče wješele je dokonjane. Ale po
malej štwiti šmy domach. Potom šmemy wěčnje, polne
jubilate.

Hamjeń.

M. w B.

Srudoba a spěw.

Šzym srudny ja tu s čžabami,
Šo bōl mje čžičičji we dušči
A we mni šlapa njeměna
Taš tščajnje moja wutroba —
Dža bōrh hēbi wopšly:
Ščto čžičičji takle wutroba?
Šso wdawaj wščeje tščajnošč,
Ta bōl wot šteho dušče ja.

Na Škrysta na to špominam,
A hlej, s tym tročki a potoj mam;
Wōn praji polny mlotčje:
Šso njeboj w horju, srudobje!
A hnydom špēm mi we dušči
Najprjedy s čžiča šalkinčji.
Hacž šbōčnje možnje pšchibwa
A dučž jōn s hōšom šanofka.

Čzim jašniščo te šynki du,
Čzim šradniščji šym w Šbōžniku;
S nim rjeišče šlōžo šajwēžji
A šbōžny mēr mi we dušči!
Duž, šym-li šašo pod horjom,
Šso Škrysta žinam je špēmom:
To dušči nowy potoj da,
Wšča bōl šo s njeje wšpēmā!

K. A. Priedler.

Ščto šo wam šda wot Škrystuša, čžeji šyn je wōn?

Čžešč-li šo do Škrystuša šabjeracž, dža wopomā najprjōdžy,
šo šy na šwjatū semju šlupit, a wušly šo swoje čžije wot hwojeju
nohow. Šduž ty hēbi na nješo wušlišč w hwojej wutrobje, hduž
my wo nim rēčimy, dža je wōn pola naš, šiz je šlubič. Za šym
pola waš wščitke bny hacž do šbōčnje hwieta; wōn je tež nēt
pola tebe, a wōbdawa tebe, hacž runje štej twojeje čželne wočži
džeržanej a njemōžeteli jeho wušlabacž, a ja šo nadžijam, šo šy
hizom doščž husto we hwojim žiwjenju, we wušpōčženych wot-
mikriječnych jeho wobfbožazu, wobhnadžazu a troščtowazu bliščošč,
wōščaje sačwawā.

Ščtož čže nēt tamne knješowe prashenje na Žariješčik
we hwojej wutrobje wōšpominacž, tōn je na šwjatū semju šlupit.
Tole prashenje, kotrež je prēni ras ž Žesufoweho rta wuščto, wot
teho čžaba hēm nišdy wjažy wonēmīčej njebudže, ale dže po hwojim
šhōbže pšches šētōtški a šētšpōžy, a šōždy nowy čžlowišti šlah,
kotraž na tule semju pšchidže, budže šo s nowa taš praščejšč hacž
do šbōčnje hwieta, a šōždy čžloweč, šiz je juntrōčž wo Škrystušu
hšchōč, a njeje runje won do čžlta šwječičny a tōrnj, pta šebō
wotmolwjenje na tamne knješowe prashenje na Žariješčik; pšchetōž
tole prashenje ma w hēbi najwšpōščje potajnišwo a je prashenje
wščitlič prashenjow. A ščtož našč čžōb šnaje a šo šuf s nim
nakladuje, tōn tež derje wē, šo šo runje našč čžōb bōle dūžli hdy
prjedy, s Škrystušom šabjera a hēbi wotmolwjenje wo nim
žōda, a tola je wotmolwjenje hizom dawno date; tōn šamy, šiz je
šo prēni ras taš praščaj, je tež wotmolwjenje dač; a jeno wōn
mōžčeje je dačž. Žariješč wščal tež wotmolwjenje dadu:
„Dawitow!“ a wopravdže: Žariješča šchlachta, šiz nišdy nje-
wumrēwa, hōrba, naduta šchlachta, naduta na šamu swoju čžlowištu
mudročž, wōbtwērđuje a wōbtwērđuje hiščje džēba: Dawitow,
to paš rēka: čžlowečji! Pšchetōž hiščje džēbš tož šōždy čžōb,
je Škrytuš wot Wōba pošlany k šmanjenju, pščečšwo šotremuž
šō rēčječž budže, a Pawot s prawom rješnje: dōlež šwēt pšches
šwoju mudročž Wōba w Wōšej mudročži nješōžna, šubješče šo
Wōhu, pšches tōrne pšēdowanje šbōžnych čžiničž tych, šiz na to
wēra.

Mōj šuby ščeščjajamo! jeli šo nimaščž žaneho druheho wot-
molwjenja na prashenje wščitlič prashenjow, jeli šo čži Škrytuš
ničjo njeje, šhiba šyn Dawitow: šy wōžžarjupomny; tole wot-
molwjenje njeđawa žaneho mēra do twojeje njemērneje dušče, a
nješčinjēže čži žaneho wotpōčžinja do wutrobo. Tōnle Škrytuš
čži ničjo pombacž njemōže; pšchetōž Dawitow šyn je hrēščinik,
jako Dawit tež bēšče, jato wščitžy čžlowečjo šy; pšchetōž wōni
šy wščitžy hrēščinaj; hrēščinik paš njemōže hrēščinita wumōž.

Ale špawleny budž Wōh! Čži, na šotryščž wōčžomaj je Wōh
šwjaty Duch hwoje šehpata — wotewš šo! prašit, maja hiščje
druhe wotmolwjenje a wuštoja s šētrōm: Wdy šym wēšiti a pōšnati,
šo ty šy Škrytuš, tož žinewo Wōba Šzyn; a tōn knješ tehdy
š šētrēj praščje: šbōžny šy ty; pšchetōž čželo a šrej njeje čži to
šjewito, ale mōj Wōčēž w njebejščah; wōj, šamo wot šo njemōže
čži tole pōnacže pšchitčž; pšchetōž njebejšta mudročž to je, a dyrb
tebi s njebejšč dele data bōčž. Ničto njemōže Škrytuškej knješ
rēkačž, šhiba pšches šwj. Ducho. A našč knješ je šam pšchēd
wščitčim mēščinšom wušak: ja šym, a je šo hwojini škowāni
a štwakami wōbšwēdčak: ja šym! Šwēšnojesh ty Žesufow šlōwa:
„Ja šym tōn pučž, ta wēšnosč, to žiwjenje, a šašo: ja šym to
horjestlawanje, to šwētšo hwieta, ja čžu waš wōščehowič! Kašje
šlōwa! šotry čžloweč je hdy šo šfroblič, kajše šlōwa šam wo
hēbi praščitž!

A nochžerče-li wy wēričž mojim šlōwam, dža wērčeje tola
mojim štwakam; pšchetōž ničto njemōže te štwki čžiničž, kotrež ja
čžinju. A šnaješč ty najwōšebnīščji, najwjetščji štwk Žesufowoy?
najbōle do wōčžow pabazy, kotraž wščal Žariješčy hiščječ nješnajaču.
Žeho žyrej je jecho najwjetščji štwk! A dōbnyčeržy dže wōn, kaš
teje šameje, w njej pšches šētōtški a šētšpōžy, a wōstawa, kajšiz
je; škaljo pšchidū a šarūdu, a tež jidž mjenja wjažy nješnaješč,
ale wōn wōstawa. Šulian bēšče pšchēbni tomsi šhōžōr, šiz wječōrne
a ranije traje šebnōčejšče pšchēd hwojim šnejšitowam; jecho šhōžōr-
štwō bē šašo taš wuške, taž Wugutšpōwe bēšče, wo šotrymž pšhane
šteji, šo wōn pšchitlajne wuščž dajše, šo by wščitčōn šwēt šarūbanu
bje. Wōb bē žwuy wōšoto šlta 360 po Škrytušu, a wōščēče
nadawš hwoješo žiwjenja w tpu, šo čžyščde štaremū pōšōnitwu
šašo horje pombacž, ščeščjajansku žyrej paš, kotraž bēšče hizom

tehdy wulka móg w rosmim kšezorstwje, wutupić; radzišo ho jemu njeje; dóbdež te wbnije j Berzyskim, a wot jédowjeho kšipa trjechm, bė wón mrdšo hwoju ruku na bitwiszkyje težo posbėhnul a prajil: ty hju dohul Galilejski! — To bėšče lėška pschėd 100 lėtami; tehdy ležėše Napoleon jako czeški prut Woži na našim nėmskim kraju. Wón chyzje hebi tež Rusku podczėnuje, a jako bu jemu prajene: „Ruszy teža na tolenach a proscha Boha wo pomoc“, dha bė wón rjeznał: ja chju s mojnimi 600 000 bajonettami jich mobilowu f hanibje pschinječ. Wj pał wėmy, kotry krał je f hanibje pschėhul, wėmy tež, kotry krał je wotlał; a wón tež wostanje nješėtawo na wšchón wotpab, njemėru a pschėwėru. Njech wotpadaju na prawizy a lėwizy, druže tawhnyty, wozjy tawhnyto, hač je jich wotpabto, jastupije do tych wuprosnjonych ryntow a posbėhuja hwoj kšėš a wysłaja: Rabbi, ty hju Woži Ssyn, ty hju krał Israelski.

Džerš ho, dušcha, tuteho Sejuha, wšchito druhe njepomha! Ale štowne wopafalmo sa to, so je Skrystus Woži Ssyn, mašh šam w hebi, wo hwojeje wutrobje! Njeje twoja wutroba pschėžo jašo f njemu czechujena, nimadž wutrobnė žadanje, wo nim? Nješklychjich kšėš we hwojim šwėdomnju: Wón je, kiz je mi trebo, wón šam mōže mi pomhač a heaaf žadny? O wėcznje berje tebi, hdyž hwoju wutrobu ho prašchjeh: šchto ho tebi šba wo Skrystusu, czeji šju je wón! a wona da tebi wotmolnjenje: Ša, šym wėrita a pōfinał, jo je wón Skrystus, teho žiweho Boha Ssyn. Š temu dopomhaj cji Wōh, luby Rnjes! Šamjen.

Troscht f drōhi.

Stara, žiwjenjashyta matka, šhora a šubjena na hwojim twjerdy m ložu ležėše. Wona hebi wo šbōznym kšōnczenju žadašče, dolež bėšče hšom na wšch 86 lėt stara. Wozhul byrbješče wozječ, so bu tym hwojim wšchėdnje j wjelešchje wobzjełnoscu. „Woni bychju mje rad wotbłhi“, tał ras f hwojeje pschėczelnizy šdychowoschje, „pschėžo porėdchje te mi pohlabažo, a hju bych hje fary wšchėdnje šytnu polwitu njebolawala, bych f hšebom šomutlicž dyrbjaka.“ Ssyn a pschėchodna džowta bėšchtaj jej najšubjenšju štwičku pschėpafalaš, hdyž bėšče jeno najnujnija domjoza nadoba. Šaj wonaj pschėczlno starej maczeri dšhdnaj nješchjaj. Tež dšczj- džėci ničo lėpšche njebėchu. Wone wšchaf ničo druhe pola šar- šchjeju njewidzłachju. Se wšchėž rėczow, kiz by wona ta a tam šylychala, pōfina, so by jejna šmjerez wšchėm jara wšchta była. To ju wšho bolešče a wona by huito šdychnyła: „Še dha wšcho do czišta jabyte, šchtož šym ja priedawšche dny jim czišta?“ Šdyž by ju wšchto woyptał, bė pschėžo šwėdnjcha a žadyn troscht njemōžšche ju šmėrowač.

Šas pał, hdyž jejna pschėczelniza jašo pschėdnž, namata ju wona troschtu a špōloju we ložu ležo. Wona wozjy njefortšchje ani njemortłatache. Šdyž ho ju jejna pschėczelniza prašchjeh, tał je to pschėhchto, duž jej šhora wotmolwi, so je jej Wōh tajst rjany troscht f drōhi pōhłaf. Šsobotu wječor bėšche pschi woterwjenyč wotnač wotlač na hažy džėci hebi šchpruchi pschėhchjchowacž šlychata. Najwjech dyje njėd ničo rolymiz moška. Šotom pał bėchu te džėci na žerdž, kiz pod jejnyim wotkjem wšchaf, salėte a ho tam dale pschėhchjchowawe, tał so mōžešče nėšto wšcho roly- miz. Šedyn f twč šchpruchow bė: „Wšchitku wotku starošč czišće na Bohu, pschėtož wón ho ja waš šara.“ A na to tutu šchėru- šchownu šchuwčju šlychach:

„Nidny njeje nješbože tał dohho tralo,
Šo by to šamo šašo njepchėtalo;

Škiež ruku mi,
Šo wo šnadži

Tež moje nješbože by hwoj kōž wšalo!“
To je mje tał troschtawako, jo šym nėšto je wšchėm špōlojom. Ša wėm, Wōh hebi tež po mnje w prawym cšahu pschėdnž. Š Wōh je to cziht. Wōry na to je ju Wōh f cšchju do hwojeho njebješeho raja wšaf.

Dōro sa ewangeljichj Sserbow.

Šach Šbōznik praji w pschėruwanju (Mat. 20, 1—16), tał Wōh tōn Rnjes džłaczkerjow do hwojeje winizy pyta. Š tuteho pschėruwanja a druhih Wōžich štownow wėmy, so dže tōn špōbdat, to je Wōh, kōšchewo cłowjeka, kōždy lud do džela pschėtaječ a šo ma wón ja kōšchewo wšchjeje dželo, potajkim tež sa tebe, tež sa twój lud, ja šerbsti lud. Šotre džeto pał je nam Šerbam pschėtawane? Ty hłabach do wōzchego kraja. Wjele štawow je tam do mjena „šnutšowneho mišjonstwa“ wobšantnjemych. Tu mamy po hwojich mozach je hwojimi nėmskim wėrybratami šobu džėlač. Ty hłabach do šerbščich wšchadow. Te šu nam pschėde wšchėm porucžene; tu mamy tał džėlač, jako nėmšy wėrybratšja we hwojich wšchadach. Ty hłabach na mišjonstwo njes pōhanami; tež to je w dohrych rufach. Wj f temu štawje hōhačje dawamy a šo wješelimy, so mōže ho dyš a dyš tež šerbsti bratr ja priedarja Wōžeho šlowa f pōhanam pōbłacž. Ale dželo, kotrež je runje tebi jako Šerbeje pschėručene, to tež ju njewidžijš. Hdyž pał wono je? Wobrocž ho tam, hdyž čje twoja rėč wjebeje. Twoja rėč je šlowanjšna. Lubšo tajšč šlowanjščih rėczow byhła hšjom w Rmškej a Awštrijškej a dale f ranju hač f chinskej a japanškej hranizy a wot brojchow šewjernošo lodoweho morja hač f grichšimno morju.

Šot tutych škwow luda ani wšchizy kšchėczjijenjo nješju; pschėtož na Baltanje je wjele tyžaz Ššowjanow, kotiz šu nėchju pod turkowlkim pobtřozowanjom do mušameonškej wėry pschė- štupili. A njech ju tež czi drushy po mnje kšchėczjijenjo, dha šym tola pschėšwėdčėm, to ho czište a prawe kšchėczjijanštwo jeno tam namata, hdyž Wōže štowno jako jeničške žėro wuczšy a žiwjenja plačji. Šawėlčje, wulle a krašne džeto by to ja ewangelščij Šer- bow bylo, krašnojšč Wōžeho štowno njeje drušimi Ššowjanami roščdžerčej. Ale hwojom štaj mjes Ššowjanami na dwaj millionaj, kotraž ho tež po mnje te f wšchelatim ewangelštim žychujam džer- žitj. Š tutym wėrybratami šnajomštwo a bratrowštwo hajčje, je našch druhi rjany nadawł. Wo tym dženy po cšahu wozjy wšchaj.

Wjele tyžaz pjenjes ho mjes nami škōde lėto ja wšchelatje potřebowčje šmowneho a šnutšowneho mišjonštwo dawane. Pschėtawaj f tutym dohrym a trėbnym šbėrtam hšchječe jako nowu wšchėbitu a powšchitownu šbėrtu: f pobpjeranju ewangelščij štownanjich wšchadow f roščdžerčuju Wōžeho šlowa mjes Ššowjanami. Njech tōn a druhi, kiz ma f tutej wėzy lubošč, redabziji hwoje mjeno napišče, so moško ho je šchomadnym moza- mi dale w tym džėlač.

„Pomhaj Wōh“ njeje jenož pola kuješow duchownych, ale tež we wšchėch pschė- dawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšchaj a w Wudyščinje dostacž. Na šchtwōrcž- lėta plačji wón 40 pj., jenotkwe czišta šo sa 4 pj. pschėdawaju.

Sy-li epwala,
Pijnje dštal,
Strowja eš
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosó ma;
Bóh pak swérnj
Pfez spaf mérnj
Čerastwoó da.

Njech ty spówas,
Swérnjo dštas
Wšedne danj;
Ožeš pak swjatj,
Duš datj,
Wotpošn ty.

Z njebes mana,
Njech éi khmanna
Žiwnoó je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wokřew óel
F.

Hserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa ho šóđbu hobotu w Šsmolerzej knjižničječerni w Budyščinje a je tam ja šchwórtlětnu pšehedpata 40 pj. dostacj.

Čantate.

Jana 16, 5—15.

Čantate, spěwajće; spěwajće temu knjezej nowy křěšćich, pšchetoj wón čini dživj. Křwal teho knješa, moja dušča, a ščtož we mni je, jeho swjate mjeno. Křwal teho knješa, moja dušča, a nješapomá jeho dobrotow; totrjž tebi wščitke twoje hřešči wodaw a šahoji wščitke twoje šchorože; totrjž twoje žiwjenje wot štaženja wumojće; totrjž tebe kromje š hnadu a je šmilnoćeju. Spěwajće jemu. Čjaš wot jutrow hač do swjatkow je ša wěrjajnych wažny čjaš, w totrjž wučobnizj teho knješa čjaluču na teho šlubjenego trošćarja. Hody a jutry šu lubosne rócžne čjašy; ale čjeho dla mamy tež swjatk? Wjele jich je, kiž njewjedža, čjeho dla šo swjatk swječa. Najše Wože šlowo pokafuje nam, ščto swjatk na šebi maja

1. ša šwět, 2. ša wučobnitkow a 3. ša teho knješa.

1. W kajtej njeuščnej wěštočej a šamopajčnočej křodža tola ludžo tudj na semi! Wot swjatkow paš pšehewu mjes nami swjaty Duch, kiž pšehěžimo hřešćinam wustupi a budže šwět ščtrafowacj hřeča, prawdočje a šuda dla. — Wščitki hřečow pšidicizna je njewěta. Njewěta šo dale wupšćetřewa. Šwjatj Duch paš hřež njewěry na šjawne pšidicje a dowjedje šwět k temu pšidicacju, šo je šo Wožej hnadje pšehěžiw. D derje tebi, šdžj twoja wěra šwět pšehewije. — Šwjatj Duch paš

budže šwět ščtrafowacj prawdočje dla. Prawdočj běšče, šo Ješuš, tón Šsyn Wožj, šwět wopuščji. Wón jeho hódny nješ. Woža prawdočj je šwětej šwězu šašo wšaka. Wón pšehěžerpi jeno ščluženu ščtrafu duzy do nozy wěczneho šatamanštwu. Daj šo wopravicj pšehes Ješuša a jeho hnadu šebi darječ. — A ščončnje ščtrafuje swjaty Duch šwět šuda dla. Šwět šebi myšli, šo je wón š knješom; ale ščřšćija šwěta je čjert a mordac wot špocalka. Jeho šud je wuprajeny wot šmjerce najšeho Šbóžnika šem. Wón je šanicženy, naš Šbóžnik paš pomyščeny.

2. Najše Wože šlowo pokafuje nam, ščto swjatk na šebi maja ša knješowjž wučobnitkow. Kajš wulki a wažny ščut šu wučobnizj teho knješa došonjeli, ludžo š Galilejčere! Nowu wěru pšidipowjedacj a hřešćinikow k temu knješej dowječe a š tym knješom pšehěžepicj, to běšče jich nadawš. A temu potřežachu jeneho pomoznika, a to je swjaty Duch. Na swjatk tež woni jeho doščachu a předowachu šlowo teho knješa. Woni paš tošame tež napšichu, a to je naš nowy šestament. Zaš mamy tež my tón nowy šestament, žóřko naščeje wěry, wučebj a žiwjenja. W tym Wožim šlowje šudžj tež ščježa ščšćje naš Šwět pšehes šwjeje gneju a Wože domy a rošwuczuje wščitki, kotřjž tošame šěšča. Twój Šbóžnik ma tebi ščšćeje wjele pračjž wó tebi a wó twojej šbóžnočej. We šwjatim čjašu paš budže wón wščitko tebi pšidipowjedacj. Daj šo křodla wot swjateho Duča wodžicj!

3. Nasze Boże słowo pokazuje, szto światki na Hebi maja ja tego kłnieja kamego. Szto ma Jezusowy štut muwjesej, dotowujej a pichiziczej? To je nadawny światego Ducha, štut naidiego Sbożnita muwjesej. Tón-Boży nam do wšcheje wěrnosce pucj pokaza a Jezusa pšchekraŋni; pšchetoz wot mojego budze wón wšacz a wam pšchipowjedacz.

Šamjeń.

B. w K.

Mjeno dženšnišcheje njeđeje.

Stare mjeno ja dženšnišchu njeđzelu reła: „Cantate!“ to je: „spěwajće!“ Tuto mjeno je jich 96. pšola dak, kiz ho štymi słowami pšočina: „Spěwajće temu kłnieji nowy kšerluš!“ A šcho je s tymle nowym kšerlušom mēnjene? To je, kož Luther praji, to światego ewangelion abo ta wšebta a troštoropna powojecj wo Bozej wulkej hnadze w Kšerstužu. Duž ma ho tónle „nowy kšerluš“ wšchudžom tam spěwacz a pšchipowjedacz, hđžej je Kšerstužowa zyrtej. Mjeno „Cantate!“ je po takim wšebtele mjeno, runje kož hu tež druhich njeđzelow mjena w nēčizšich czoju zyrtefnowe lēta hame hwjelaje a troštoropne mjena. Mōb tym ho tež niemožemy dźiwacz. Kož nēk hronkowna, widomna štōbta w rjanym naldžu swōj najwjekešči czoj hwjezi, tak tež doobom Kšerstužowa zyrtej jako duchowne štworjenje swiatego Ducha. Pohladamy wrōcz, dha widžimy row wotewrjeny a s Kšerstužowym horješćom nom žimjenje a šbōžnosć na šwēto pichinjehenej; pohladamy pak dopredla, widžimy njebježa wozinjene, s Kšerstužowym njebjušpēcžom nam mēžny wōtazy dom pšchihotowany a njebješu hwiatnizu wolaanfjenu, s fōtrejzj ho hwiaty Duch jako njebješi trošćat do naidich štōbach wutrobno dele pušćaje, to by naž k temu šbožu dowjeđt, kiz je nam pšech Kšersta pšchihotowane. A tak widžimy ho je hamej Bozej hnadu a šmitnoležu wōdbotacy, to hēmny s radošću wuwōtačj: „Zubilate! Cantate!“ wyšćajće, spěwajće!

Mōž spěwanja.

Mjanu dobry spěw je pšchego nēšto, šchož wutrobu jima. Wōbjeje do šrubohy nješe trošćiny swēm wōtazy trošćta hač rēczjane słowo. W prjedawšich czojach bje waldnjne, ho džezi spěwajo po hašach czoachacu a buchu pšchi tym a druhim domom šostali a kšerluš wšpšewali. Luther je jako džežo tež tak spěwał a hebi s tym nēšto malo šakluzi. Wšchd wōtazy lētami bē tež hišćeje w Wudyschjne waldnje, ho buchu nēšori ščuleru wybōžeje ščule tōžu njeđzelu dopōdnja pšchd wētymu domani, kiz wo to rođžacu a nēšto ja to dawacu, spěw šanjēšli. Spěwanje pōšćny kšerlušow kož tež spěwanje na pušćy wječoracy hišćeje dženža w Šerbach tu a tam mamy. W Wartnje je njebōhi dwōrski pšedat Štōder takle spěwanje duchownacy kšerlušow pšech ščulke džezi šašo šanjēb. Do wšćelach dworow tučzi spěwarjo je hwojim spěwom štupja a jich pucj njeje hjes žohnowanja. Dwōrski pšedat Štōder powjedalaje raš wo tym šakle:

Naidži spěwarjo hu s wjetšcha radwidženi. Tola raš, hduž na hašu špšewacu, ho do nich džełaczej da a mōžnje na nič šwaricj a rejicj počja. Wšchi hamym puki pādacy. Mōdžzi spěwarjo ho se hwojim naujedowarjom pšech to nylcz njedacy, ale šandžcho do druhého dwora a hšchjechu tam s jōšnym hōšom tōn kšerluš: „Za šum pšech Kšersta wamwne ranj tōn prawy šakluz nomataš“. Šrub, šwarjaty džełaczej bēdže jich spěwacz kšchak. Šduž potom jednu s tuch hōčjatow se ščluzižu

mjes pōšćarjom štupi, ho buchu nēšto mato do njeje dali, wōn widžeje, ho bē tamny džełaczej tež mjes pōšćarjami a tež dar do ščluzi tyni. Džełče bōle pak ho dźiwalaje, hduž tutōn džełaczej ja spěwarjami tež do druhého a tješego doma džešče, na špew nutnje pōšćawajče a pšchego swōj dar do ščluzi da. Nēšto pak ho wōbjez spěwarjom djeje šdžerzej niemožezje. Wōn k džełaczej pšchšupwōdži rjēny: „To dwieče mi tola rošjaš- nicj; najprjeđi šče na naš šwarit a nēšto na naš pōšćawaje, hoi, hamo dar do ščluzi dajče.“ Ra to džełaczej wotmōwli: „To čžu Wam projicj. Tōn kšerluš, kiz šče runje spěwali, nješče moja njebo mačj jara raba, je jōn mi hušo spěwata. Nēšto je dawno morma a ja bēč žyle na njōn šakluz. Šduž pak jōn dženža wot waš kšchach, buch šcho na hwoju mačj depom- njeny a s tym na wšcho to dobre, šchož je naš wona wučiła. Šaj, tu we wulkim nēšče bēč žyle na Wōba šakluz; ale ja Wam šlubju, to na Wōbche spěwanje ženje wōtazy žaneho kšcho kšewczka njcraju.“

Nōš buchu eži hami spěwarjo pšchd wulkim domom runje tōn kšerluš: „Šchož čžini Wōb, wšcho dobre je“, špewali. Duž k nim po šchōže dele wšcha wuplakana žōnka pšchibēža. Šcho wona čže? Džawatōwacz ho čže. „Ach Wj niwēčje“, tak wona džešče, „šakluz dobtrotu šče mi wopōšali. Nūnje bēdže moja jeničta džowczicjka hwojeji wozči na wēčnje šandželita. Za pšchi nej wšcha šakamana bješe wšćego trošćta šedžaj. Duž wōšče špewanje šakluzach a nēšto mam trošćt we hwojim Wōb.“

Đahadno šmjerče.

Šduž hebi hwiaty japošćot Pawel na Kšerstužowe štanjenje s rowa wšči, wōn wšća: „Dže je, šmjerč, twoje žahadno?“ — Pščola ma žahadno a s tutym žahadlom wona člowjejej wjele bololežow naczini, hduž jeho šakle. Je-li pak pščolaje žahadno wučešnjene, dha mōžech wčōtu na hwoju tukli hōdžicj, ho po nej šah a ho tola bojez njcrtjebach, ho eži nēšto ščini. Šmjerč je pšchego wōtre žahadno šakle. Šak je ho tola ludžom špšakto, hduž hu widželi, ho ho jim šmjerč bliži! A niwēčjazy ludžo ho jeie hišćeje dženža boja. A to niž pōdarimo. Šo bližaza šmjerč jim jich hšewōmnie, kiz je w hřchach špato, wubudži, ho bližaza šmjerč jim wšćiwōla: Nēšto čje pomjedu pšchd šubnita Wōba, ho niwēčjam šamolwenje ja wšće hwoje šakli dak. Šo ho potom niwēčjazy pšchd šmjerču štōži a jo jemu ta hama wulke bololeže naczini, to wēčje žōdny dživ njeje. Nēšto pak je Kšerstuž štawp, kiz je šmjerč mōž wōt; a šchož do njeho wēri, tōn dje šmjerč tež niwēčješnje; tola pak šmjerč žaneho žahadka ja njebo nima, ho by jemu bololežow naczini. Wōn wjele bōle štōčćiny, hjes bojošje, s rjanaj natžiju na wēčnje žimjenje do šmjerče dže. Wšćakto hu pšech Kšerstuža jemu wšće jeho hřchi wōdate. Takji mōže potom kož Pawel wyšćaj: Dže je, šmjerč, twoje žahadno! A wōn mōže tež pšchšitajicj: Dže je, hēla, twoje bobuče? Pšchetož na nim hēla jimu žaneho džeła njelēmje. Wōn nimo jeničty duri pōbđe. Kož šwōbōmny čłowješ nom jōstawa dže, hđžež ječi ščōšćny nutšćach šdychuja, a wōn na nich se šrubohu špomina, ho hu hami dla hwojeje winy tak njelōžōwmi, wōn šam pak nimo jōstawnižy duri dže a jōstawa a jōstawni šōstojnižy nad nim žaneje mozy nimoju, tak tež wōn jomu nimo hēle pōbđe a hēla se hwojimi mōžnyimi nad nim žaneje mozy njelēmje.

Ne ščto šmjeje tajke šbože? Ženičžy wērožy. Duž čžemy ho pōžōwacz, do štanjenego Sbožnita wēricj, w Wōžim słowje wo nim čitacz, k ežo domej a wōtaraje ho džečecj, po jeho pšchšakluz hōdžicj a wšćo čžinič, šchož naš hwalate pišmo wuči. Pōtom

tež i pravice, slobózných čjinazje wěrze dóndžemy a smjercz ja naž žanebo žahadla a hela žanebo dobuzęa nejmeje.

Činice wscho w Jesufowym mjenje!

Načj Sběžnik Jesuf Škrjstus ma wo naž najwjetše la-
stjebj. Wón je hebi naž wumohel, warbowal a dobyel, jo smj
hami jeho. Skaž murja dom wodobawa, dračla čželo wobjawa, pata
kurjo kraj, tak wón naž. Wjes njeho my niđže nejšamj.
Stejmy j proštwu pšehed Bohom, dha stej Škrjstus j nami Bohu.
Šsmj wo nušj, widži Wóh Škrjstus pšehi naž. Njeburčak nam
wón potom poháč? Duž pal dyrbitny wo wšchém swjotim křo-
dženju a čjinjenju wjedžęč, jo wón pola naž a jo jeho mjeno
nad našim dželom leži. Na načje stutkowanje dyrbi ho tak hla-
dacj, jako by to Škrjstusowe dželó bylo. Na tym pal wšchaf
hščidęe jata pobradnje. My hščęščjjanow krajje hřowa rěčęč
hščjchimy a hřofne stutki činice widžimy, tak jo bychym naj-
radšjo čjeli, pšehed tymi ho ženje Škrjstusowe mjeno wurjekto
njeje. Šduž ho dwaj pšehed hřudnitwom wadžitaj, a jedny dže
brubeho nejbožowneho řęžinicy; hduž jo pjamy hřatuj domoj
mota a do domjazeho męta njemęr noby; hduž ho paduch wječor
j doma huneje a po wjajatyh řęžęčah č blížkeho domej bliži
abo hduž nejšmitny pšehed hřudny burje samnje a jeho j wu-
dmano wot hřowjch duryow wotehaje — dha nam možno njeje,
hebi muščic, jo je Škrjstus wo blisicojci a jo tajti čłowjek na
jeho pšchitajnuju to wscho čjini a rěči. Duž řęžęčimny na hřowje
žimjenje. My čhemy jmu tu hřomu drowu čhahmęč, jo forejz je
tón Knjes t njebyj špěl, my čhemy wo tųch hřamych njebejčah
byčj, wo kotrych wón je, a jeho šboje čhemy tež my wužiwacj.
Duž pal bychimy tež hřizom tu na jemi potolęč, jo smj hatošy
na nim jako na hřowim pjektu, jo jeho Duch naž pjelni a jeho
plody tež naž pųjcha.

Woda žimjenja.

Načj Knjes a Sběžnik stej w Jerusaleme na torhohčęzu.
Wón widži, kač wodobuščehawarjo wo hřahčah hřodja a ludjom ja
pjenjehy wodu polščjaja, wo je tožamych hřubohjach na hřibječe
nojcha. W Jerusaleme dže bę woda žadna. A ludjo rad tu dobru
hřodnu wodu kupowachu, jo mohli ho j nej wofšchewicj. Duž tež
Škrjstus pšehed ludji štupi a dželche: Ze-li so ho tomu pieč čhe-
tón poj ke mni a napij ho! A tajti stej wón hřjchęč dženka
pšehed nami. Wěčje čhe jo tež nam pieč. Šeinřeje wody wšchaf
my wo načjich krajinach žadni uwešjmy, pšchetoz teje je wofoto
naž wchudje dočj. Nimalo řędjy dom ma pšehed duryjmi hřowju
sludžeri. A tola smj lačjni dočj. Raf hebi tola po wobaczu
hřowjch hřęchom, po męje w hřewdomuju a po tej prawdoščj ža-
damy, j forejz mogli na hřudnym dnju wobřatč! Tuta lačnoicj
nam niz do řęhje, ale do duřaje řęa. A hduž ho smjerczi blížimy,
je tuta lačnoicj hřodja, hačj hby by naž žadny wohęn palč.
Džaf pal budj Bohu, jo načj Sběžnik pšehi naž stej, řiz ja ma ja
tutu načju dychowemu lačnoicj prawo wodu. Tuta woda pal je
jeho hřowje hřowa a wohębeje tež to hřowo, řiz wón řędzema po-
lutnemu hřęchujkeji praji, mjenujzj to hřowo: Dži j męrom, tebi hu
twoje hřęhči wodate.

My mamy tutu slobóznj wodu žimjenja wšchudjom wofoto ho.
Š řędzje biblie w twojim domje, j řędzeho řędowanja j řękřti.
řędzeho řępruřcha, řiz hđje řęhřjchřch, jo wona řęřli. A my ju
prijemy a smj tak řęžowomj, jo nam Škrjstus hřęhči wodobawa a tu
prawdohčj dawa, řiz pšehed Bohom plačji.

Prawy pučj.

Šchol nan bę je hřinom do hřole dalořeje;
Duž wo nžnym bludže domowina dozpęčj njeje.
Ša řędzje řtatu hřaba hřyn, na řędjy řchom,
Węč jemu ja pučj wo čžemnej noh j pučnitom.
Nan pal, tón mjes tym wocji t hřewřam řloza,
Węč čhęj wot njebya wocřatowacj wjazy řbožaj.
Wščę řtatu nęme hu a řchotny mjelčjchju,
Šel, jeno j hřewřjčiny t nam jakej prubi du,
Řiz dom naž řiwajz; duž hřewřdam węru damy,
Pučj prawhy ja řemju wot njebya wufnyčj mamy!

F.

Biblija.

Šchřozj napřchęčimno biblij řęči, hebi muščicj nejme, jo je
něščto nowe wumamaf, na čjój mohl hebi něščto wjedžicj.
Tajřch je hřizom w řastřiku žyle pařmo bako. Nřjom pšehed
wjazy dųžli 150 lętami je njewęrozy řransowia, Woltř
j mjenom, řiz bę bohųel lubuřel řpruřeho řtala Njebřidja II,
wščęřit: „Ša řwo lęt budje biblij njelnata řniba a budje
jeno hřjchęč wo řtarych murčah řęčęč jako hřowđt hřupolęč pře-
dawščich řęřtolorow.“ Š tųtym wščęčjenjom je pal nato řboza
męč. W tym hřamym domje mjenujzj, wo kotrymž je tute Woha
hanjaze řłowa wurpřaji, ma dženka jendšellje biblie towarřtwu
hřowj řřad, j forejz ho biblij wo tųhřozah do luda řęčlu. Šo
je řwitowanje, řiz je Wóh na čłowku hordohčj wustajit.

Zule hřinajřcheho wadžnja bę druhi řransowia, hřaty 1. pře-
řenta řransowjčje republiky wo nęmřjo = řransowjčj wójnje, mjenujzj
Thiers. Jako ho řas w jentym towarřtwje, hđžęč bę wjele wo-
řebnych pšchitomnych, wo węje řęčęřędje, dšelche wón: „Šchřozj mje
nalpuu, hřym ja řa tu řtaw węru, ja hřęčęřjšanřtwu, řajřęč naž
načj katechřsmus wučji. Šduž ja wščęč tųch mudracřřow widju,
řiz řo j nęřajęč nowej, řępřędž węru nojřdu, řjčnu t nim: Šřho-
wajęje hebi hřowju nowu wučębu a daicje me radřcho wjazy
węru do teje řtareje. Ša hřym wščęřewędčęny, jo řwęc žanjeje
řępřędęje dyltačj njemęžje. Wroje pšchęřwędčęnje je to, jo čłowřki
budj žanjeje węrońečje a žanje řjamočje wupřobščj möž njebudje,
řotřaz hřizom wo hřęčęřjšanřtwu nimanmy.“

Šo hu řjane řłowa, njeh hu řę je řta řatholřkeho hřęčęřjčjana
řęčęane.

Džakuj ho řa řchjo!

Šebny řędřat w řendšellje hu pod řwofotom Marje Štuarto-
weje t smjerczi wčęčjenu. Wųzy wo pučju hřanjelche jeho řat a
wopřařcha ho jeho, hačj möje ho hřowjemu Bohu řęž ja to dšaf-
owacj. „Čęjebodla nřž?“ wón wotmolwi. „Tež čji řtjo muřjo
we wohęnojweji pjęz hu to mogli, a tón, řiz je njem blifři hřt, je
tež mi blifřo; ty wšchaf jeho njelnajęčj. Ša pal čji řadju, jo by
pofřitu čjinič a do njeho wřřit.“ — W tym wofotomu ho wós, na
forejz řat runje řęčęřowal njebę, powročaji, a tón wohby, wuwjajomy
jatt, řiz hebi řutamoj pomhacj njemōřelche, hebi nohu řama.
„Mōžęřch řęž nęřto hřjchęč hřowjeje Woha řhwatčj, řat dale hanje-
řche, řiz řo tola, řaž řam widjřch, hřubjenje dočj wo tebe řtara?“
„Tež něřto hřjchęč,“ wobřucęřelche wobři řranjenu pšehi wščęčj hřowjch
bolohčřch. „Řhnal teho řnija moja buřka!“

Dolež něřto teho řranjehcho j runje řkananej nohu tola
duřčnje na řęčęřowozu řpalicj njemōřčom, dowjčelchu jeho řařo
do řatwa, jo bučju jemu najřpęžje nčhu řabojřli a jo by pšehi
wotřrawjenuju řpōřjřchjo tola j najmjelčřcha řlęč mohl. Čačj męřelche
wón řęž ja to dšafowomj byčj? — řřawowa Marja Štuartowa něščto

Sy-li spéwał,
Mínje džéłal,
Strowja ce
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je

Za staw spróczy
Napój mócny
Luboś ma;
Bóh pak swóruy
Přez spať méry
Čerawoś da.

Nječ ty spéwał,
Swérnje džítal
Wádnje dny;
Džéł pak swjata,
Duśi daty,
Wotpośńa ty.

Z nječjes mana,
Nječłi čł kmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřew čel!
F.

Sserbske njedźeljske łopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihicšicšćejni w Budyšinje a je tam ša šchwórtlětnu pschepłatu 40 pj. došćak.

Rogate.

Jana 16, 23—33.

Rogate rěka našča njedźela; mjeno je hižom kaž předowanje. Rogate rěka: modliće šo; ł modlitwje dyrbinny my šo napominacš. Ale njeje tajte napominanje po prawym wyschě? Šdnyž w prawym šjednocěšćiwje je šwójim Bóhom štejšć, šdnyž šy w Woju žiwu, potom šo tola šamo wot šo rošymł, šo š nim tež rěčijšć, kaž džěčo š nanom abo kaž pschěčel š pschěčelom rěči. Něčž wutrobny š Bóhom je modlitwa! A my wěmy tež, tajte šbóžne prawo je nam Bóh tón knjes w modlitwje dał. Šłaj, ty šměšć šo šnješej nješšew a šemie bližič, šměšć jemu wščo prašič, šštož šy w wutrobje našč, šaj, ty šměšć, jemu wuškš šwoje šaroličje pschepodač a možěšć potom teho wěšty šyč, šo šo wón mo tebie šara. Luther je raš prašič: šo modlić je kóždoho ššchěčijana najrějššće džěło. Derje temu, kiž šo w tym jało mišćit wopofašuje, kaž našč wuškš reformator šam. Šbóžny kóždu, kiž šo modlićž móže!

A tola, kěłto jich w naščich dnjach, kiž šo tež hišćje ššchěčěno mjenuja, wochdžđa ničo wjazny wo modlitwje wjedžič. W ššćli šu drje tež něhdy modlitwu namuškš, ale woni měnja, to šěšće tež jeno něšćho ša džěčazy čša. Ščtož woni hišćje móža, to je, šo škutněho móblerja jeno hanja. Ach, tak šažjena je tola modlitwa pola mnohich čšłowjetow! Žehobla čšgeny my dženkša wyšćacš: buď nam witana, ty njedźela Rogate, kiž

čšćelš naš dženkša š nowa ł modlitwje napominacš; ty njedźela Rogate, šdžěž šo tež přeni křóč šošo hromadžje w Wožim domje ł naščemu Bóhu ša šłoby polow modlitwy. A našč tekst čže naš něšto wučičž, šak mamy šo prawje modlić. To buďže tež prašćenje po šakdžše naščeho teksta: šak mamy šo prawje modlićž?

A našče wotmołtwjenje rěka: 1. W Žesuhowym mjenje, a 2. wuškššćenja wěšćji.

Pschitidž, mój Žetu! te mni jeno do tej „čžemnej“ wutrobny; šjew mi šwoje šwjate mjeno, mojej duške pschěčěło, šo ja tu pschš hnadu pschitidu ł prawom pošćacž. Šamjeni.

1. Přolčěže, džha budžěže brač, šak napomina naš našč Šbóžnik Želuhš Křyštuh dženkša. Płacniž tež tebi tuto napominanje, luby ššchěčijano? Čžež tež ša tebie tuto Žesuhowe ššowo šalen byčž? Dži raš prawje do šo! Šak je w wšojim žiwjenju modlitwu w šašžženych dnjach šłako? Nješšy ty šodžiny měł, šdžěž šěšče šak špróžny ł modlitwje, šdžěž nješšěšče tebi modlitwa žane šbóžne prawo, ale wjele bóle wobčěžna pschššćušćnošćž? Nješšy šak něšotry džěn šjes modlitwu šapočal, šjes modlitwu žiwu byl a šjes modlitwu wobłamšćul? Šano dyršěšče šnydom na šwoje džěło a ty njeměšćje ššwile ł modlitwje a w přožowanjach žyłeho dnja nješšy na žanu modlitwu wšćil a wječor šěšče šak špróžny, šo šy přjedy, šacž šěšče šwojej ruzy ššćnył, wuškš. Šłaj, to šěču šodžiny, šdžěž dyršěšče šo ł modlitwje nušowacž, šdžěž

ja tebe to słowo płaczące, ty dyrbichyś mo modlicz, Bóg to chce. A takie hochżyny mieni też tón Knjes, hdyž tebi w našchim tekście pščitwola: proščeje a wy budžeje bradž.

Tuto słowo njeha pať jeno kofeń bycz, nē, tuto słowo chje nam też domowenje k modlitwie dačej a nam pšchwalocz: ty khude człowste džęco, ty kmeřichyś ho modlicz. Ty kmeřichyś k swojemu wulkemu Bóhu pšchitęć a wón da ho mot tebe namakacz wo dnjo a w nozj. Kraj jemu wšcho, sčtož na wutrobje našej. A hdyž knadž mēniřich, to ho twoja prošwa pšchewulła, to njeměžichyś hebi telto wót Boha žabacz, dha dži k njemu w Jeřuřowym mjenje a praj k swojemu Bóhu: twój Ssyn je mje k tebi pošafał, a mjeje prawje, io k tebi pšchidub, dha wučiin to s nim. K temu chje naš tež naš tekst napominacz, hdyž s njeho pšchichymy: Wo czóž wy teho Wótza prošęć budžeje w mojim mjenje, to budžeje wón wam dačej. Čačej dotal njejeće wy ja ničo prošyli w mojim mjenje; prošęće, dha budžeje bradž, so by ho wařche wjeřele dopjelnilo. Tak, luby pšchęczelo, modl ho w Jeřuřowym mjenje! Sčto to reća? Ničo družje, hačej ho modlicz w dowěrjenju na jeho sa-řkružbu, w tej wěřtořci, io je wón naš pšches swoju krej s Bohom wjeźnal, a pšches swojeho Duřha k Bóhu džęcom sejnili, kiz mōža pšchęzo jašo sawolacz: Abba, luby Wótče. Čaj, tak šapšichim jeno Jeřuřowu sařkružbu a s nim řp w swojich modlitwach pšched Bože wulkožjo. Ssyn to činiť? Abo plačej tež tebi to słowo teksta: hačej dotal njejeće wy ja ničo prošyli w mojim mjenje? Pšchętož w Jeřuřowym mjenje ho modlicz, to reća ho modlicz s prawym džałow napšchęžiwto Wozej lubořci, kotruž je nam w Jeřubju Křystufku wpořafal. Jeno tón, kiz wē, sčto ma swojemu Bóhu ho džałowacz a kiz mōže wujnacž: Knjeje, ja njeřym hōdnj wařche hnady a řmilnořče, kotruž řy swojemu mōroczkej wopošafał, jeno tón budže te w prawym wařchnju ho modlicz. To hiřędže dořho nje-đořaba, io pšchi řawozjatu abo pšchi řonzu swojich modlitwow te pšcha řajichy: Knjeje Bojo, ja tebe prošchu Jeřom Křysta dla, nē, jeno potom budžeć ho prawje modlicz w Jeřuřowym mjenje, hdyž řy s Jeřuřkom we wěrije na našnuřniřcho řjednocęny; jeno tak budžeć s nim tež řjednocęny w Bozej hnadže!

A w Jeřuřowym mjenje ho modlicz, reća dale, ho modlicz w Jeřuřowej myřli a Jeřuřowym duřu, reća ho modlicz w prawej řhnutořci a řheř řhčestaz. Dopjelni řo to pšchi twojich modlitwach, potom budžeć tež wuřtyřčjenja wěřty ho modlicz.

2. Jeřuř praji: Sawěrnje, sawěrnje, ja praju wam: řa čozj wy teho Wótza prošęć budžeje w mojim mjenje, to budže wón wam dačej. Čačej dotal njejeće wy ja ničo w mojim mjenje prošyli; prošęće, dha budžeje bradž, so by ho wařche wjeřele dopjelnilo. A ja njepraju wam, řo bych teho Wótza ja wař prošęć čęzi; pšchętož wón řam, tón Wótčej, lubnje wař, dořęć wy mje lubowali a wěřili řęje, řo ja wot Boha wuřchoł řym. Njeje wjazj nuřno, řo Jeřuř ja nař prošę. Wē, my wěmy, dla řařkružby naščeho lubeho Šobōznika wař njebeřli Wótž lubnje, a Jeřom Křysta dla čže nař wón wuřtyřčęć. Jeřuř čže byč to řamjeń k wřchittim našchim modlitwam. Sčto to reća? řamjeń reća, kaž řmy s naščeho řateřijma

wuřli: řaj, řaj, wono řo tak řtačj dyrbi. Teřobla mod-čje řo jeno Jeřom Křysta dla wuřtyřčjenja wěřci!

Řak wē tón Knjes tola řwoje wulke řlubjenje, řo čže njebeřli Wótž nař wuřtyřčęć, wubřkrućiz. Sawěrnje, řawěrnje, ja praju wam, to řu jeho řlowa. Dwōzjy wón řwoje řlubjenje řajęgluje. Aľe dha řak nęlotny nam napšchęžiwto džęzi: Čaj, řa řym řo modliť, řym na řwojimař tolenomaj řęař a prošęť a Bōh njeje mje tola wuřtyřčaf. řa wibžach pšched řobu řhelič čęřępnjom a řym Boha prošęť, řo by řon wote mnje wřaf, aľe řa řym tola tón řorči řhelič pieč dyrbial. řo řym pšchi řamjetnym řožu řwojich lubych řtač, a řym Boha wutrobnje prošęť, řo by mojemu lubemu řašo řrowořęć dač, aľe wón mje njeje wuřtyřčęć. ře blařnořej s modlitwu, njeje wěrnio, řo Bōh modlitwy wuřtyřčęje. Aľe njepraju tón Knjes tola džęřka tebi, řo čže tebi wřchitko dačej, řo čže nam runje to dačej, řchōž hebi wupročęmy? řary, pobožny Wōřnier je řař prajiť: Aľa Boha Wótza njemōže řo čłowjek s žyła řpuiřęčęć. řara džiwne řlowo ře řta pobožneho mužja. Aľe wón čže s řym wuprajiz, řchōž Bōže řlowo praji ře řlowami: moje myřle njeřbu wařche myřle, a moje pučje njeřbu wařche pučje. řo njeby wrawy Wótčęz był, hdy by nam wřcho dač, řchōž čžemy tečej, pšchętož jač džęzi tuteřo řwěta prošęmy řata řuřto wo njeprawe wězj! A tón Knjes čže nam jeno to dobre dačej. Teřobla, hdyž njeje tebi tón Knjes řař twoju prošiwu dopjelnil, dha řpōřnaj s teho, řo ničo dobre njebeřče. Wōń je tež twoju blařnu modlitwu wuřtyřčaf, aľe wōń je wřcho na najlepše wuwjeď. řy řy jeho wo nęřto prošęť, řchōž beřche po twojim mēnjenju dobre, aľe woprawdže beřche nęřčto řa tebe řačdobne, a řhaj, twój wulki Bōh je tebi to woprawdžeite dobre dač. A hdyž budžeć wař s wuřtyřčichy řřno-đęřetow wročęć řhabač mōž na řwoje řiwjenje, kiz řady nař řęzi, dha budžemy prajęć dyrbęć: Řak řmy tola řuřto mōřęzeli, řa řuřto njeřym Bōžu hnadu a Bōžu řmilnořčę řpōřnali, aľe nęřto wibžimy, řknjeje, ty řy wřcho deře čřiniť, čęřęć Bōhu Knjeje dačej! A řak njeh nam řiřčęke řař to řhutne napominanje do naščęje wutrobny řlinczi, řo byčęmy wot džęřhniřčeho dnja řlody pšchinjeřli, řlody, kiz řořahnu do wěčného řiwjenja nnts: modleč řo prawje w Jeřuřowym mjenje a wy mōžečje wuřtyřčjenja wěřci byč! řemu řnjejeć čęmy pať nęřto řlubicž:

řehowah, tebi čžu ja řpewacz, bđje dha je řařli wulki Bōh kaž ty? Čęsu na řrunach čji řhěř'che džęłacz, ađ! budž mi s twojim Duřkom pomožny, řo čřiniť io we mjenje Jeřuřa, kaž to řo čzi pšched njeho řpodobu.

řamjeń.

B. w. B.

řnada Bōža w Jeřuřu Křystufku.

Sańbeče dořy, pańče řow,
Wřchitę řtačy, puřicze řo.
Bōji řlub mam řyřazory,
Bōzej řnady řobattwo!
řyř hweř njeř řobinje,
Bōža řnada wěčjna je.

Bōh mi džęzi, řchęž wōń praji.
Wōń je řwoje řlowo řač,
Sawōjim řwěřęmy řwěra řaji,
Dōřiz je wřchitko řobowaj.
Sčtož wōń praji, řtanje řo
ř nařta nanařřařhiřčo.

Schto mi jecho hnadu slemi?
 Za mje wjedže, so ja tam
 W domišnje mjes pšiceglemi
 Wćěžne bydo namafom.
 Šbóžny mēr je Božji dar,
 Čzerta wotročł, śwēt, je tšat.

Mēr se śwētom njeje ženje,
 Dobru nōš ty jemu daj!
 Na Woša mōj doměrjenje,
 Nadžiju na nješo staj!
 Kojkiz bēšče, kojkiž je,
 Zajki wćěžnje wostanje.

Njech šo jecho stōnzo taj, —
 Jecho luboćz njeje wšča;
 Wože lube štowo praji,
 So hmy jecho dźećkafa.
 Wšn naš dźerži i rukomaj,
 Wyrnjež šaidže šeništi kraj.

Wšn mje w swojim mērje sšowa
 A pšched śwētom swarcuje,
 Šacž šo hdy do czičoh rowa
 Moje cščo polehaje.
 Duž njech ščumja njewjedra,
 Wšn je swojim ščiti a mīda.

Wutrobnje mōj Knjes šo hmiš,
 Šmilneho šej rēta šam.
 Jeno wēt! Šo makej hmišwi
 Wobbrošy wščēm njewjedcam.
 Šak mošt Wšh naš šapomick
 A we šrudžbie wopušćećez?

Duž dha dychi moja wēra
 Wyrž kaž twjerda stōwaja,
 Wšh je hrdō a štata mēra
 A ščtož šłubi, dofonja.
 Semja, nješo šohinje,
 Woža huda wćěžna je!

San Waktat.

Wěrjaja modlitwa.

„Ale ho temu kamenu we wščej nusy wolali,“ tak je tež ras šhuda wěrjaja stara žōnta cžinita. Zašama cžyjšče pšched swojeje šmjercžu hšičže ras i swojeje džowzy wobladač, kotraž štētro daloko wot njeje bydlišče, jo by swoje dźečo hšičže jun- lēčž wobladała. Pucž bēšče ja nižu jara daloki. Zoia pał ho na njōn i wutrobny m šdychunjenjom: „w Wožim mjenje!“ poba. Šdyž bēšče šwōj domčł šamka, šo rano šaje na pucž poba. Napripcyž drje, runjež stara a štada, žyle rchje štupajše. Šdyž pał štōnzo šmalieč pocža a pucža žadny kōnz njebē, šo jej tota trochu šyštajše, a wona cžujajše, so je šo na wjazy šfroblika, džyži w jejnyh mozach ležajše, a šfōnczaje, nimalo na poł pucžu, žyle težo wosta.

Ščto dychajše nēto šapocēž? Wščež wotoko poldnja, a daloko a ščēroto žana cžłobliha dycha; wona šama pał blišto i temu, šo by šawutlika. Ale tuta žona mēšajše pšči swojeje šwōntnej študobje nēščo, ščtož je jej wēšče nēfotryžkwi šobacł šawidžal, mjenijyž wopravdžiti dźećožaju wēru do Wožeje wščehomozy a hnadu. Wšes dalšchego pščemyšljenja šo tēhobla pšči

pucžu poklatny, štjny swojeje ruzy, a i mōdremu njejuw šhladuju šo takle modlicž pocža: „Šubh Wćēže, ja njemōžu dale. Ty by wščehomōžny a mōžejš wščitte wēzy cžinick. Wšćešel mi tēhobla wōs, na kotrymž byč šo i swojeje džowzy domješa. Cžiti to po swojeje šmilnošči!“

A hlaj, šēdma bēšče žōnta šo modlicž pščestala, šda šo jej, kaž by našdala ropot wōsa a šoni štjškafala. A hdyž šo na tu štronu wobrocži, wižōj wopravdže prōždny wōs, šiz šo runje i temu mēšnu bliži, na kotrymž wona teži. Wšōnik šo ju wopracšca, ščto tu tak šamalutka wonacž pšči pucžu cžini a ščto jej je; a hdyž bē wščo šhonič, nušaje štaru matlu, šo by šo i njemu na wōs šydnjla, pščetož runje tam wōn tež jēdže, hdyž wona cžje. Tak je ju do wšy pšched doim jejeje džwōli domješ, a tam šu šo wšchēšli, šo je luba wōwka takle šfōžowenje i nim pšičšica. Wēšče je tam potom tež swoje dźećšidžēzi napominata, šo bydu šo i Wošu modliše a do nješo wērite.

Wēra je wohatšwo, šiz pšče wšče draže šutka dže. Wēry njemēč, je najwšjetšca študoba!

Dobropošćenje.

Še swojeho šastōjškeho žiwjenja jedyn duchowmy tole powjedajče: „Ja wēryžohu šficeščijana šnacž. Runjež niž hšičže we wščičich lētach štejazy, bēšče šo wōn tola jara šestarič, dolež jecho hmyaj po bjesbōžnyh pucžach štōdžejščaj. Mōžno, šo bē jinaj prjedy we wščēh wēzacž pščawjeje pēdomat a jinaj šwēt pščewuški cžinik, pšči tym pał i ninaj tola hačz na najščeje mēnit. Tola i tym bē dawno pščestaj; ale nēto won šadny džēni njefōmbdži, šo ja njegu i Wošu wostaj. Naš i tutemu mužej pščiudžēch. Šo mnu do domu šitaj šatrupi a jemu šit i šajstwa pščepoda. Wšn šit wotewri, pščečžita a pšči tym woblēdny. „Mōj šyn Arnold — 6 lēt šajstwa!“ tak wōn šhuboto šrudženy šdychny. Na to do šomorki, pšči šitwo ležajše, wotēndže, i kotrečž cžiche šatōšćenje a wšfōnczaje šakštjchach a ja i nim pšči šebi šobu proščach. Šo poł šobžiny šo šašo do šitny wōczi, bēšče šebi swoje wobličo šmyč a šfotajšaj i njejuw potafawšči rjetny: „Ja hmy to jemu prajit.“ Wšn bēšče cžinik, ščtož w jecho mozaj štejšče a bē swoju naležnokēž do Šbōžnišfōweju rukow poškožit. Šacž je šo tanmy hmy podžōžiti i Wošu wobrocžit, to ženje šhonič nješhym. Tola pał nanowe prōžny wēšče pōdarom byte nješhju.

Tež hmy žōntu šnac, šiz bē študa wubowena a we swojim domežu šamalutka bydlišče. Pšched ludžini bēšče njenahladna a ništa, pšched Wošom pał dla hwejeje pobožnōšče nahladna a widžana. Wōna šwōj štēš se šyšlami jēdžajše, niž tēhobla, dolež by šo tak jara wo njōn prōžowacž dychalo, ale dla teho, šo bēšče šo jeiny jeničži šyn na jara šubjene pucže šabludžit. Dolež pšči macšejne napeminanja a šdychowanja štjchēčž njehajajše, bē hmy šfōnczaje dom wopušćejšit. Wēta došo ničo domaj njewišajše. Tola mačž štjchajše, šo i nim pščego bōle i šory bēle džēšče. Pšči tym mačž šfchori a jeine šfōnczaje šo bližajše. Za hmy pšči jeinyj ložu šēšaj. A hdyž šo ju ras ja jeinyj hmyom wotrpašchach, wona rjetny: „Dokšo, došo njēšhym wjazy žaneho šita wot nješo doštala, ščtož pał wot druđij wo nim štjchajch, bē jara šrudne; ale wumōženti wōn tola budže.“ A to štowo „wumōženti wōn tola budže“ wona hšičže junu wōwjetowafše, na cžōž šo cžičke wudyča. A ščto ho šta? Šdyž mačž štowachmy, šo na jene dōšo hmy wōczi. Wšn daloko byt njebē, a bē nēto na šfowanje pščičhof. Pšči hweje pocža wōn kaž bjes šofoma šawtomacž: „Ja dychju ju rowče junu widžēč.“ Za jecho džerzacž, hewal budžičje ja šajščšom do rowa šfocžit, a i njemu rjetnyč: Widžiči šu swoju mačž wjazy njemōžēch, ale štjchēčž ju dychič. Ša tebie je wona proškta hačž do šmjercze, je

Za čji praju, so je jejne pošlednje ščowo' byto: „Wumoženy wón tola budže.“ Někto ho jemu jeho šašakta wutroba steni, a mačž běšče prawo mēla.“

Wuštyššana proškwa.

Wohaty pščešup, kiz běšče s dobom pščešcel šyudyč, tole pišče: „Za běč ras jara dobre došpoby mē. Šbyž ho wječor domoj podach, běšče moja mōščeš pokna. Nupšlach hebi, so smēju tutu nōž dobry wotpočink, dofelž mōžach ho s tej wěštofžu k mēru podach, so hyn wulki dobytk mē. Tola i tym i wopredča ničjo njebē. Šbyž běč ho hžjom do loža lehnul, pščišōže mi, ja ham njewjedžach kač, wudowa mojejo nēhduščejo pščešcela do myšli, wo kotrejž wjedžach, so je we wulkej wjebodže žywa. Snuškowyny hōšh mi pšchwōta: „Dži a daj tutej wudowje džel hwojejo džehniškieho dobytka“. S wobšamtnjenjom, so najajtra k wudowje wōšdu, chžyž wušnyč špytacz, ale to njemōžach. „Dži na mēšče k njei“, tak šnutawomny hōšh dale rēčejše; „pščešōž wōj mōžetaj wobaj hačž do jutškieho dnja morawj byčž“. Napošleštu stajech, ho šwobletach a ho na pučž podach. Wěšče hžjom hštro pojdže, hdyž pšched wudowinym domom stajach, w kotrymž ho hšiččeje štwa šwēčča šwēčejše. Čžijše po štrože hačž k jejunu durjam horje džech. Durje bēču troču pomowčijenje, tak so mōžach štyščečž, ščtož ho nutšlach rēčejše; a ja hšyčach, kač tuta wudowa, dwe je šlabym hšobom, tola pač s počnym dowěrjenjom Woha wo pomoz proščejše. Za hebi njeiwērlich, ho hšwnečž, dofelž ju w jejnjej mobiltwje mylčž njechach. Tola njebēč ja wot Woha pōštaw, jej pomoz pšhynčejž? Kač to šapōčezž? Šbyž bēč hebi hšiččeje štwišt pšchemyšlowač, kač jej pomhačž, wach je hwojeje mōšdnje nēščo tolerjow a škulach je jedyn po druhim i durinje šchmarču do štwy, kiz běšče i pšepičkami poktabžena. Na to čžijše, kač bēč pščišōč, šačo i domu džech. Někto mōžach, ho do loža lehnymōšaj, na mēšče wušnyčž. A ta wudowa? Šbyž běšče ho wot hwojeje mobiltwy ščhynčla, wušlada te šwēde tolerje lešo. Wōnc jara derje wjedžijše, so bēšče Wōh jejun mobiltwu wuštyščaj a jej pščeš nēšho nišnu potrebu wobrabžij. Duž ho šošo polšakny a nēšto džawatnu mobiltwu špēwajše — niž wozaj je šarōčejšwe, ale i wjebečej wutroba.“

Nječini Wōh wozaj džynw? —

A wšchemu mōže modlenje šlužičž.

W Argentini, w južnej Americy, bēšče wušaš wuščoh, so kolonistōjo, to rēta, tajžy, kiz hu ho tam i druhich krajow šahyblili a jich džēčji njetrjebajow wozaj byčž. Někto tam wōjna wudry a wštyžny mužšy dyrčjachu do wojoatow. Tychy ho šta, so tam k nēmštemu konsulej mōžbzjž do štwy šastupi a proščejše, so by tōn jeho wot woještke šlužby wušwobodžij, dofelž je hyn nēmšteho kolonistū. „Dže mačh hwoje papjery?“ ho konsul praščejše. „Te hu ho špalice“, bē wotmošwjenje. „Štaj šarščeje hšiččeje žiwaj?“ „Nē, taj štaj dawno njebohaj“. „Šaj, ale kač dha dychju wērčž, so hu hyn nēmšteho kolonistū? Twōja barba je brunna, twōja drašta amerikaška. Wōšēch dha nēmžy rēčezč?“ „Žaneho šłowēča“.

Konsul budžijše jeho šmjerčž rady wušwobodžij, ale bjes dopoštawno to njemōžejše. Duž ho na nēščo dopomni. Na jene dobo ho mōžbzjžna woprašča: „Njeje dha čže mačž ničjo mobilčž namučžita?“ Duž ho tōn mōžbzjžny šwēčel, štwy ruzy a počža po nēmštu špēwajž: „Wōtčje našč, kiz hu w njebēšach atb.“ Na to konsul rēčny: „Někto wōžjo, so hu hyn Nēmžna, njefabudž jeno ženje ho mobilčž“. Pščiž tym napiša jemu, so hu

wot woještwa wušwobodženy. Njebudžijše jeho mačž ničjo ho mobilčž namučžita, dha budžijše do šrawnjeje wōjny hōbu čžahnyčž dyrčjal.

Bože špēčje.

Šsyn Wōžj, nabe wšchitkim knješ,
Dženš krašnje špēt je do njebēž.

Pšči horje wolijowej je
Wōn čžinil hwoje džējenje.

Tam pščešcelow bē hōbu wšaj
A wšchitich jich je žōnowal.

Duž jeho šrawnje widžiču,
Kač k mōčšelam ho pošēčnu.

Šbyž na mōčšelach stejšeje,
Šso s wōčow jim pač šhubil je.

Wōn k Wōtčej hwojemu je šchot,
Šso hšwnečž na hšwōj wēčžny štol.

O fajše džēšče wješele
Pšēš njebēša a wuštanje!

Ščto šapšhija bjes wudjenja,
Ščto tam pšched Wōtčow nēč ho šta?

Šso, hōdž budžemy domjazy,
Te hšwnečž k Wōtča prawjazy.

Něk k Woha pučž je hotojny,
O šhwatny Wōže dobroty!

Wly k njemu, wōn pač hlada k nam,
Tym hwojim lubny džēčžatkam.

Našch hšwēny hšēdnik byčž čže tam
A šarēčowaj mōžny nam.

Dže budže halle wještaj,
Šbyž k njemu domoj wōndžemy.

Td, Šsyno Wōžj, šy wach knješ,
Nam pomhaj k Tebi do njebēž!

Šdyhnyčēčko k Šwōžnikaj.

Ač budžič byk ta mōčžakta

Na horje wolijowej,

Pšči pšlōčeca tam hšwōžnwa

Nječčž Tebie k Wōtča štofej:

Kač šbōžne bylo mi to džēto!

Ščto wōšo wušladacž by šmēko?

Za jašna mōčžakta čžyl byčž,

Wōd nobu Twōjej w njeju wōšpnyčž!

Wšchelake s bliška a s daloka.

— W Budžijšnje je ho šaidženu hšjedu kraja Albertowy pomnik w pšhitomnoščji kraja Wjedriča Augusta pošwječij.

— Šodžijša škulka wōšada je wobšamka, nowu ščulu natwaricž, dofelž je šičža šchulich džēčji kač pšchēčela, to dychi ho nowe wučēšče nēšto šadžijčž.

— Na Balkanje je nēšto tač dale doščto, so je šrawnje wōwojowanie pšchēšata. Žebnanja wo wumēmjenja, wot kotrymž ho trajny mēr wobšamnje, ho šapočnu a maja wušlady na wušpēčž.

Sy-II spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak awěrnj
Přez spař mčernj
Čerastwosć da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnje džěłal
Wědně dnj;
Džěł pak swjaty,
Dušl dnj,
Wotpośń ty.

Z njeboj mans,
Nječ ći kmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kšl Bóh pada,
Wokřew će!

Šserbske njeđzělske lopjeno.

Wudawa šo łóžbu ńobotu w Šsmolerjež knižnicyšćežni w Budyschjnie a je tam ša šchwórtletnu pšchedplatu 40 pj. dostać.

Erandi.

Jana 15, 26 — 16, 4.

Erandi! Knježe, pštych mój hłós, hdyž ja šo wolam; budž mi hnadny a wuštyšć mje! Zať leži w njenje tu- teje njeđzele napominanje k modlenju; a to czo mý runje dženja, pošlednu njeđzelu do šwjatkow, i žylym šćešćejian- stwom na semj prošyć mamy, to žanemu šćešćejanej nje- wěšte być njemóže. Na šwjatki šo hotujo, mamy prošyć wo šwjateho Duča: Pšćinidž, Knježe Ješom Křyšćežje, šam a šwjatoh' Duča wóšćel k nam! I šwjaty Ducho, wój wšćak k nam, bydl we naž s twowej hnadu šam, wój, blóžšo, rjane, jažne!

Jeno ta budžemy žmiani ša tón wošebity nadawot, kotřž nam našće leženje dawo, šo mamy šwěđžy Ješom Křyšća być we wušnacžu, w šhodženju, w čeršćenju. Pšćetoz tamne šlowo našćeho Šbóžnita: „Wš budžecze tež šwěđžicž“, njeplacžecše jenož jowšćotłom. Šwěđ- cženje wo Křyšćužbu dyrbi šo tež w našćich dujač pš- šćežć. Ale kaž šo woutač bjes žohnowanja s wyšćota, bjes čzopšeho blóžža a wotšćenjowazeho dešćežća njejašeleni a njeplacžecze, tať tež s našćeje wutřoby a našćeho žiwjenja žane wěrne, plěbne šwěđžćenje wo Křyšćužbu njeuwotocže bjes mozy š wyšćotocze, bjes šwjateho Duča.

Wudžny šwěđžy Ješom Křyšća!

1. Wš mozy šwjateho Duča.
2. We wušnacžu, šhodženju a čeršćenju.

1. „Hdyž pak tón trošćat pšćinidž budž“, rjetnje tón knjež, „kotrehož ja wam pošćacž budu wot Wótža, tón Duch teje wěrnosće, kotřž wot Wótža wušćadža, tón budže šwěđžicž wote mnje.“ Tón trošćat je pšćyšćot a čže s nowa pšćinidž — šmy my jeho šwěđčenje pš- šćeli. Teho Wótža šwěđčenje někotřž pšćipóšćnje. Wón jeho šlowy widž, kotřž je žohnowanjom kapaju. We wšćelacžich wudženjach šwojeho žiwjenja wón šwoje wóčžto k Bohu pošćěnywšći prošy: Wšedž mje džiwnje, Ješušo, jenož šbóžnje, Šbóžniko! — A kaž tón Wótž, tať tež tón Šsajn jažnje pšćed našćim wóčžtom steji. Jeho šlowo je našće wšćeše, pšćed jeho majestocžu šo našća dušća wotřaja. Wš jemu šćubny: Ješuša ja njeušćežu, dočelž je šo ša mnje podal. — Ale šwěđčenje šwjateho Duča někotřž wotpołaje; my šo nad tym njeđžimamy. Čžělnj čžłowjeł njerožymni ničšo wo Duchu Wóžim. A tola, hdy bučmy jeno pšćyšćež čžyl: šwěđčenje šwjateho Duča je nam šćyšće bližšće hačž šwěđčenje Wótža a Šsajna. Šćhož my wo lubošći Wózej wěmž, wo hnadže Ješom Křyšća šhonimy — šwjaty Duch to je, kotřž šwěđ- cženju mamy šo ša to džakowacž.

A čžemu dža je našć knjež Ješuš do šwěta pšć- šćot? Š čžemu je šo najwšćyšći šćuff w šćistoriji njebe- šow a šćije šćat? Je nam tón knjež jeno někotře nowe wěrnosće pšćipowjedacž čžyl? Je nam wón jeno pšćillak šprawneho šhodženja dacz čžyl? Wšćež tež to. Wón je nam šćempeł sawošćajil, šo bučmy šćedžiti ša jeho šćopami. Ale s wotšal my móž k temu křijemy? Ša šćeje šamčž

jenje, runje tak malo, tak hujbeno, bédny cizlowež ham je hejbe žanjeje mozy njeboštanie, so mohl špěhownje hwoju drohu cšahnyč. Ale škrystuš snaješče a snaje našču slobocę. Teboła wón hejbe ham pšehes swjateho Ducho do naščich wutrobow pšobitaj; teboła wón nam najprijeđy we swjatym Duchu našče hrěchi wodawa, naš je hwojeje prawdoščy wodžawa a nowyč cizlowež j f naš šćinij, tak so wješełi wěčnoščej napšćehčejno pućewjennj. Šwjaty Duch to je, kotryž nam škrystuša do wutrobny nuts pšćinješe.

A tónšamy swjaty Duch to je, kotryž nam pišmo wotewri. Hižom někotry je w hamym swojim duchu sa Wožim słowom myšlił a wono jemu wošta šamtnjena kniha. Dža jemu džeł našta, na kotrymž wo wón kaž džěčo f bibliji buže a hwojeje ruzny stytat, a w dušchi bu czičo a Woži měr do wutrobny sačježe, a prjedy tak morme słowo bu jemu žiwje a cšěmne bu šwětel. To běšeč swjaty Duch se swojim rošpěwčejnom dotonjal.

Wty f drughego artilla wěmy, so hmy wobšedžeństwo Nesom škrysta a so hmy w jěho kraleštwje pod nim žiwij a buđžemy jemu słužić we wěcznej prawdoščej, njewinoščej a slobodoščej. Wty f kšćim artillom walnojenj: „Za wěrju wobmanje hrěchow, horještawanje cšěła a wěczne žiwjenje.“ A tola f teko stytčnošču a starošču vsches žiwjenje džemy, a tola my pšehed šmirčuju tšepjetamny kaž lišće pšehed wětrom. Wina na tym leži, so my hwođečenje swjateho Ducho njekšćimny, so tamne krašne wězy kaž morme kuba w našej wutrobje leia. Njeburhełi my probyče: Knjeje Jesu, daj nam hwojeho swjateho Ducho, so my tebe je wščitimwy tvojimi hnadami jako wěste wobšedžeństwo mamy a sšhowamy.

Hdžę wo wutrobny hnuja a ho sloboto satschajua, hdžę Wože słowo slyšča, hdžę hrěšćimny swoj dotalan puć wopušča, hdžę ho šbože a měr Nesom škrysta do wutrobow pšobitaj teko swjaty njebeštij bar, tam ma swjaty Duch hwoje džěło, tam ho wón sjewi jako Duch wěrnosće, kotryž wot Wótza a Šyna wothadža. W Woju hnamny je wěczna wěrnosć, teboła je wón tón wěczny, w kotrymž žanje wotmėnjenje ani wobrocenje šwětoščej a cšěmnoščej žane. Dotež pał je škrystuš Woš sjewjennj w cšěle, teboła je tež wón ta wěrnosć, kaž wón ham praji: „Za hmy tón puć a ta wěrnosć a to žiwjenje.“ Žadny drugi puć ja naš f Woju nije kač škrystuš, dotež je wón ta šjewjena wěrnosć, a teboła tež to žiwjenje. Duž dyrbi tež tón Duch, kotryž wot Wótza a wot Šyna wothadža, Duch wěrnosće byč, kotryž wščitke wězy, tež hěubny bójstwa, pšepewtuje a ham naš wěče f pšnaczu wěcznej wěrnosćej dowješč samóže.

Duž wotewł hwoju wutrobny hwođečnju Wožeho Ducho a njepšćehčijewje ho jemu, hdžę wón tebi we šwědomuju dowjeđe: škrystuš je ta wěrnosć; wón je tón wuřwoleny, drohi, rožny šamjen, na kotrymž našče šbože wopozuje, wěče a traje; sčtož do njeho wěri, njebudže f hanbie, haj, wón budže ham šwětl Nesom škrysta.

2. „Tón trochtat budže wote mnje hwođečič“, rjetnje tón knjež, „a wy budžeče tež hwođečič, pšćetoz wy seže wot spocžalka pola mje byli.“

A sa naš kšude cšiwisťe džěčij žane wuřšćej powo-
tanje bheč njemóže, hač so ho my hwođež Nesom škrysta a f dobom graty a pomožmny swjateho Ducho šćinimy. Žadny staw pšiti tym njeje wuřomtnjeny, tež naščubchij ho f temu wota. Wěčeje w přėnir rjeđe hwođlow dyrba

čzi pšedarož ewangelijsa sťacj, wo kotrychž mošlo ho šědom něštođ žalohńičke wurpajče, hač tamne słowo pola profety: „Wščitzy jich wosťatarjo hu šlepi; woni wščitzy hromadje niče njewjeđa; woni hu wščitzy něme pšy, liž sčćionočej njemóža.“ Ale naščej žurkwi je sčtožbitio, so jeno duchowny hwođečejše, jako by hwođečjenje šbózne džěčage prawo wščitich šćelěcijanow njebžo. Hdžę non hwojmij džěčom wo Šbóžimtu powieđa, hdžę wěrnny wščitit hwojich pomožnikow f temu knjejeje wosťajue, hdžę wšćoši šastojnik ho ewangelijsa njehonibuje, hdžę diakonija pšehed hwojmij šćormij hwođečjenje dama, to wutrobny hnuje. A njedyrbimy my wščitzy tak hwođečič, jedny kaž drugi? Hdžę tež wo naš knjejewe słowo tak placičij njemóže, kaž wo japosčtialach: „Wšćetoz wy seže wot spocžalka pola mje byli“, dža tola wo naš wščitich we wěstej myšli pšaci: „Za hmy wot spocžalka ham pola waš byl.“ Že wón tola slybił: „Glaj, ja hmy pola waš wšćitje dy bac do šćončjenja šwěta.“ A wón je šwěrnny, a sčtož wón slybi, to wón wěče džěči. Njedyrbimy ty wušnacę, hdžę ty do hwojejo žiwjenja wrožo hlabach: Pola mje je tón knjež byl mjel šwěrnijchi, hač ja pola njeho. Wón je pola mje byl se swojim słowom a šatramentom w dobrých a slych dnjach a je mje mohl se šćepřetowěšču a wušlim wšćepušćehčejnom. Ščnano ty f tym slyšćehč, kottij hu jo šćonil, tak je tón knjež ja nimi na jich bud-
nych pućach sčtoł a je pšehed hěubny šćupil, tak so woni, měšo do šćajenja, do jěho rukow padžechu? kotrymž je wón f hamorom hwojeho słowa šakalu wutrobny rošbit a rošbitu f šćalamom hwojeho rošbita šakojil a se hwojeje hnadu wotwěrđil? Hdj by ho ty wěł f njemu pšnacę nočžyl, kšwickež nočžyl, sčtož je wón na tebi cšinił, njebu to naščotiče pšedabčenje byto?

Duž budž šwětl Nesom škrysta se swojim wušnacjom. Ty jěho słowo snaječij: „Sčtož mje pošnaje pšehed luhžimij, teho džy ja tež pšnacę pšehed mojim njebšełim Wožom; sčtož mje pa šapřeje pšehed luhžimij, teho džy ja tež šapřeč pšehed Wožimij janđeleim, na pšebnimim wušlim šub-
nym dnju. Šwědož pał tež ja twojejo knjeja se swojim žylim žiwjenjom a hwođečjom. Tež najjednorishe kšćelěcijanšle žiwjenje je šame ja ho pšedowanje wo škrystušku, hdžę ho w nim něštođ wo žiwjenštel mozy kšćelěcijanšawa wosťajue, hdžę hebi takš kšćelěcijan praji: wšćo jene, hač wšćoši abo ništi pšehed šwětom, ja džy se hwojeje šwědom-
šćiwosću, je hwojim staranom ja tyč mojih, se hwojim cšćim nočjenjom, se hwojim wojowanjom pšćehčiwno štemu a hrěšćennu; f hwojeje woprotiwosću ja Wože kraleštwu wo tym hwođečič, so tež ja do šćopow japosčtiala Pawoła šćupam, kotryž wušnawa: „Za hmy živy, niž pał ja, ale škrystuš je živy we mni a sčtož hmy živy w cšěle, to hmy živy we wěrje do Šyna Wožeho, liž je tež mje lubowal a ho ham ja mnje podal.“

Wěšo tajše hwođečjenje bheč napšćehčiworěčjenja nje-
wosťanje, drje tež hwođečjenje a wšćehčěhanje šćou. Tón knjež wo tym hwojich wužobnikow njeje we njewěštam wosťajil. Wón ham swoj sčij prjedy naš nješe, my mamy jón ja nim nješč. Zamni přėni hwođež hu f wušćehčo džěla krawonij hwođežy byli. Wošnje je ho dowpělnio: „Woni budža waš se hwojich šćromadžimom wušćoracę; cšaj pał pšćiwidže, jo, sčtož waš mohl, hebi mohl, jo wón Woju na tym słužbu cšini! Tež pođžisča historija žurkwe je tyšćatřočijue historija trwě a šušow hač do naščich dnjow. Ale runje tute cšěkte cšajby hu cšěpne cšajby ja

zvrte! je ne žitwy fu bo jako hwečni wujnowarjow wyposkafate. Wot naž tón knjes porědło telfo žada, tola ma tež blyščyce dženska nětotry knjelowy wučzobnik hanjenje a hwečh no-šwyc. Hdyžž my to šhonymy škrynštwiška dla, džemy jo w nječez w šhladowanju k našemu knjeje, kotryž džečaje: „Wučzobnik njeje pšdšes swojeho mišćatca; hu-li mje pšdšecšejhali, dha budža waš tež pšdšecšejhacš; a i došobm i wutrobnyum šmilenjom i nalčymy pšdšecšiwufikami, na knjelowo słowo špominajo: „To wschitko budža wam woni tehobla čijnice, dofelež ani mošejo Wóžta ani mje nješafaja“.

Šewajkti hu pšdšed burjemi. „Šafu wočzi wotročctw hladatej na ruzy swojich knjěžich, tak hladatej našejž wočzi na teho knjela, nalčeho Woha, hačž žo wón nad nami šmilil a naž požohnuje i darom swojeho swjata- teho Duča.

O swjaty Ducho, pój wschaf k nam,
Wydl we naž i twojej hnadu šam,
Bój, šlónzo, rjane, jašne!

Šamjeń.

M. w B.

Ješuš na wolkijowej horje.

Mat. 28, 19.

Tón knjes stejšeje na wolkijowej horje, so by do njebešš spěl. Těhdy njeuidžesche wón jeno horštu swojich wučzobnikow, kiž pšdšed nim šlejachu, tež niž jeno město Jeruzalem, kiž pšdšed nim wupšdšerjane teječeje. Žeho wočzi džečau do wsčeh krajow na jemu. Pšdšez jeho duchownej myši štupacu wschizny woblyš pohanjio: Romšiz a Gričhoje, Šarhoje a Šindianarjo, Čhinesojo a Šenzbščeljeno, jedyu lud po druhim a i nimi tež nošči heršby w dožojno, twoji přebowitnyž, kotrychž žrej w tojich žitach čšežje- twoji přebowitnyž, kiž w tym kraju bydlachu, w kotrymž my něšto bydlimy, kiž te pola wobdžečadu, na kotrychž my něšto džečam, Ma wsčehže tych škrynštw teždy hladasche, jich pohanjtu pšdšiwěru a jich duchowne hubjenstwo měječeje tehdy pšdšed wočzomaj. Zemu běše žel tutyš ludow, kiž paštrjow njeměčachu, kotřiž bydny jich po prawych pučach wozšli. Duž da wón swojim wučzobnikam swoju kralowšu pšdšlafanju: Džeže a wučěče wschitkich pehanow a šdšćizče jich! A něšto žo to šbože, kiž be škrynštw na Šol-gatha šafožil, šdšěbšče a jeho šwětle pruhi do wsčehž botow po zlyle šemi padacž počzinachu. Došlo njetroječeje, dha štejachu čži wučzobnyž w Gričhšej, Šeršijšej, a Romšej, přebowachu a šdšćizjach. Čži dobre paštrjo wolačnu te šabrdžene wozwy a wozščaju je na šelenu paštuwo Wóžeho šlowa a k reklam žimweje woby.

škrynštwosne šlowo paš blyščce dženska plačzi a po nim jo tež dženska čžini. Wjele mišionarow njes pšcanami džela. Čži wschizny wucja a šdšćizja. A šbože štuja i jich wučžbu do pohanišch krajow, domow a wutrobto. A pohanjio hu fa to džačlowimi. Šdy budny wsčěje te džalne šlowa šdšiděti, kotryž wobročeni pohanjio mišionarom praža — o kelfo šwalenja a džačlowanja by to bylo! A šdšěž něštož za mišionštw čžini a škladuje, tón štej šobu mjes tmy, kotrymž jo čži wobročeni džakujta, tón budže junu tež šobu mjes tmy štoč; na kotrychž budže tón knjes pšdšecšelnje hladacž a te kotrymž budže: Žež my šče pomahali, fo by ho moja pošlednja wola wuwjebla: Džečeje a wučěče wschitkich pohanow a šdšćizče jich. Póčeje a herbučeje moje kralštwio!

„Šbóžni fu čži šrudni, pšdšetoz woni budža trošdštwani.“

Tak praži našy Šbóžni we swojim hórštim přebowanju (Mat. 5, 4). A hdyže je tón čšlowjet, kiž njehy šamyšt k šrudobje měl a kotremuž jo duž a duž po trošdšec něštjuidžce? Šeamo džěčo je tak šušto trošdšta žadne. Šwla šoho paž jón pyta? To šebi došlo njepšdšewyšli. Anu šmušu došěnje k macžeri a pola njeje jón namata, a bórhy šo byšojtej wočzi šašo wješelej blyščizje a horjo je šabje.

Tola tež my doroščeni mamy swoje horjo. Šadž jateho šeho šwajšti, tak džěži naš šušto dočž našej horjo šwajšnjač. Wu- čšelnjcz jemu njeměžemo. To wěny. Šeno to šebi žadamy, šo byčny w nim njelamutšli. Šobozž šhorofčž na šohu džěrži, šdšěž njepšdšelawajžjo na čšěžiči šreč špominu. Šdšěž rano wotučšiwšči wšdšednje k nowemu domjazemu ruzženju šlawo, čži wschizžo trjebaja trošdšta, šo byčny i najmječšča něčaf mozow měli, dole swojewe wšdšedneho džela hladacž. Šdšěž by jim mošt wělo i wutrobny motwšacž a do wutrobny pohladacž, tón by wozšaf, šaf wjele ma šafči wobohi čšlowjet čšepćic. Wjeje paš fa tudy žaneje pomogy? Škoru šo tak šba. Šewa je pošno šošafšwa. Štota a ššěbra, pšdšow a woby, šwěta a šhšěba a wšdšeho možneho je telfo wjele, ale čšlowjet we swojim horju, je swojim ruzženjom štej wozšeržž wšdšeho šošafšwa kaž; ššepy w šlóncznych prušach. Šbón ani to najmječšče i teho nima. A tola bies trošdšta nješšm. Šdšěž jón ma. „Ša čžu waš trošdštwacž, kaž mač jeneho trošdštwije“, to ššelajš wšchm wuuzdženym pšdšiwěta. Šdšěž dha paš tón je? Niž Šelajš, ale škrynštw. Hdyžž je wón špunil, tam je tež trošdž šobu pšdšiwšch. Šubžo trjebachu jeho jeno wozšecž, dha be hižom jich šrudoba swoje žagadło šhubita. A wón wjedžičhe hječše šole trošdštwacž, hačž mačž šwowe džěčo. Šdšěž mošičhe temu šššimješi jeho mačž trošdštwesno praizč, je-li fo je pod šdšičjom šlak? To wěčež niž, šdšěž je jemu škrynštw praizč i tym šhlabje- njom: „Šdšičče dženska budžet žy jo mnu w parabišu.“

A tak trošdštwje naž tón knjes hišdže dženska. Wly paš dyrbimy tež jeho trošdžč pytačž a jeho trošdštnym ššowam wěric. Čžimny to, ššimemy pšdšeho do wšdšeho nješšaja šwětle pruhi praweho pošoja, hój šamo do šmjerneho šdšženja. Wly budžemy potom čži, kotrychž je tón knjes měnil, jako je praizč: „Šbóžni fu čži šrudni, pšdšetoz woni budža trošdštwani!“

Wušhššana modlitwa.

Šendžšššš duchowny šole pššafše: Žana čšlowšta wutroba njeye tak šwěrda, šo njemohšt ju hnucz a šmjechizč. Šdyž beč hu swojim čšaku w Šedinburghu, hu mi ras wšebšny čšlowjet pošafam a praenje: Šlaz, tutón maž je pšdšebudža Šedinburghšeho towafštwu „Šeweržožžch.“ Ša na měšče k njemu džěč, šo pódla njeho šwěč a i pšdšecšelnym ššowom pražad: „Wubny pšdšecšelo, ja ho jara wještel, Wobš tu wozšecž; nješlaracž jo Wly wo swoje wěczne šbože? Šbón mi wotmolwi, šo do žaneho wěczneho žiwjenja ani do žaneho wěczneho šatamanštwu njewěři. Ša i njenu rječnuž: „Duž pošlakře jo mo mnu a doježe šo mi fa Wšdžič ššowe modlitč.“ Šbón wotmolwi, šo do modlitwosno žytle ničžo njebžerži. Ša možáč čžinčž, šdšěž čžučh, wón njebžafč jo mnu na šolena. Šlóncznje jo šam pošlakře a šo na tuteho njendžeržeho k Šobu wolač. Šbón paš měječe i tym jeno swoje šmėchi. Šuščičščo šum jeho na to hišdže wolašdel, nješšym paš i šim ženje wozwy wo wěrye rěčžak. Šo dšdšičim čšahu šo šabo i šim šetkach: Pšdšecšelnje šwowy ruku na jeho ranjo pošožiwšči džach k njemu: „Wjeje Wóh moje wolanje hišdšče wušhššach?“ Šbón wotmolwi: „Wly wschaf žadun njeye, a ja šum hišdšče tón šamy, šafizž pšdšeho beč. A hdyž Wly do šwowejo Woha wěric, a jo wón modlitwy wušhššajuje.

bha cżinje tola, też Wam" prajach" — spytajteż swoj kłumieć na mni." — „Saj wśchaf," jemu wodotwóich, „Wobji cżabi njeje ja Waf hiščje pichščof, ale wjele śwernych ścheščjanow ho ja Waf modli, a ja kauczje wěrju, so ho też Wdy hiščje wobročyje." —

Wóryj po tym bęch w Lidrpoolu a tam wet swojeho pchščjela f Ebinburgha list dostach, w kotrymż mi wón sjewi, so je ho tamny njewierżyżje te śhrystusfej wobročyje a ho fu i towarfiłtwa. Njewierżyżycy, do kotrogo ślężo bęstuchadu. I nim ślınaczo wustupili a f pólnaczu śhrystusfowej prawdy pchščyli. Śak bę ho to tak nahle itacz mogło, nichtó njewierżiłšje. To bęšje też bęim pšjed wchščikich wożemj. Wón ham pał a tamny duchowitoj to wjedźiłstaj: Wb bęšje wěrjazu modlitwu wuščylstak.

Buddha abo śhrystuf?

To praszenje, haćz ma Buddha prawje abo śhrystuf, dżerżym w Serbach hiščje, dżołowano Wobu, sa njemusźne. W našchich męstach pał, hđżje ho wocho f mudročju puła, tele praszenje je wiščje śhutnošču stajaja. W Nęmżach je, śchtoż by nęchotýłsi ja njemżożje męk. Tu śmilu 250.000 wěrjazych pchščiwowarjow Buddhy, kottżi na wěrjazych ścheščjancjow f horočju hłedaju a jich wuśmęščjeż ptaju. We Wjstf ju buddhiřliki mišionist wustaw f 11 buddhiřliki pučovazymj pėdarajemj. W Ninditowje ho hōžu njebžłw wjeżer cżjōda jemenjow sřahuje, so bychu ho f Buddhej modlił. A nęstaj Nęmż, męstny Dr. Franz Hartmann, kiz wudawa, so je 11 lęk w buddhiřliki klōchřne žywy był, pjščje: „Śmęstaj Buddha, my łejmy też w Nęmżach pšjed tobu na tolenacy." Wobobnoje je w Franżowšje, Węđżęłšje a Amerjcy.

Buddha je muž, kiz je pšjed 2500 lętam: žywy był a kiz w Ćhinje a Indijel sa boha pščzi. Ze to něto wopravdže tak, jo Buddha bōle haćz śhrystuf dowierżenje a cžęłczjowanje cżłowščik dżęzi jasřaj? Buddha je rumje też śhrystuf, njeno sa jasřajstwo a reka tak wjele też „tón rośšwērtleny". Tón, kotremuž hu pođžjśho „Buddha" narjekli, rełašje po prawym Śibđhartya Santana. Wón narobzi ho w męšje Skaplawostu, f pofnoży wot Benares, niz drje jalo kralowj gyn, też pođžjśho rełašje, tola pał jako gyn bohatého a wošebnego muža te Sařarodu, cžęhōđla jeho też huřto „Sařamuni" mjenaja. Śibđhartya Santana bę w lętach 560—480 do śhrystufowego naroda žywy, bęšje potajkim rojent persiľleho krala Rywza a profetow Gaggarja a Sačarja. Wo nim hebj pohanajo jara dżiwne węży baja. Jo tutych bajłak pšchjōđže wón te śchtwōrtcyh njebjē na semju. Dotęž bę w pėdabowščim žiwjenju pobożnje žywy był, jeho duřchu po prawom wjazny na semju njetrjebolše. Wōn pał na pŃřtu bohow f dobrej wolu f njebjē na semju stupi, so by wocho, śhtōž je žywe, f cžęperjow pučovowanjow duřchow wumohl. Jaso bęły elefant ho wón kralowej Maji bliźelšje a dżęšje do njjeje jaso pjęc-bacna hwēta pŃha. Na to ho f jejnje paže narobzi, pjšči cżimż jemu bohaj Wrohm a Andra babinu řkuzbu wopolajajštaj. Wę mēbželi dawoštaj wodu sa dżęšjełowe kumpanje, ta jena cępřtu, ta druha řpmny. Ćwjełez kralow hadowacy bohow jemu kumpacu a bohojo hami pchšinjekedhu jemu drařtu. Tón novonarobjenny cżinjełje hmydom po swojim narodźenjju śchřyri kroczež do wščęch bōwō. Ć łōđje jeho stopow na męšje lotoš-hwēta wuročje. mjes tym, so wón wumota: „Ja gyn tōn pėni, tón najlępšči, tón najšbōnišči na hwęče. To je moje pōłnednje narodźenje".

Tajele bawnički hebj pohanjo wo swojim řwajšim powjedaju. Śak jednorje cžita ho temu napřščęžimo powjecz w śhrystufowym narodźel. Tam f łōđboho řwōwčřła pōlnajsch, so je to prawda řama.

Śak je Buddha na swoju wučžu pchščjenc? Ćdž bę to mlo-dych lętach wošje seinše wjelele powužit, bę ho cżłowřteho hubejstwa śarobu, řworočjow a řwneřęje dołbałat a wón wjeđšje, so to wořšo też na njego cžata. Duż pyłajšje f teho hubejstwa wumozženje a cžęny skradžu je swojeho doma a wot řony a dżęci. Dwanaće lęk dořho praščęłje ho mubrřđ brachminow a řtudowolšje ho ham, haćz by pjščes to wumozženje namalał. Wščo bę podarmo, haćz řtōnčnje řebžo pod řwajšim řwogowom w Ćaja pjščes wošebite rořhwōrtlenje pućz f wumōženjju mamafa. A wot teho cžaha wučęłšje a pōławolajšje ľudjom pućz f wumōženjju, kiz reka řhōž prawje!

Śak hinal bu tola śhrystuf najsz wumōžniř!

Dżiwne je, so bu też Buddha sořatny. Pėni řbęż we řwon-fownym wojowanju, w kotrymż pjščes řwujju mōž dođęcť wosta a řwoje męřtno pod řwajšim řwogowom wořbowona. Na to pał řtupiču te řli dżowfi Warařow, mjenauž dābołšč, starošč a lōřłť. Wo řwaných žōniřłch pchščetworjene, f njemu, so bychu jeha řawjełe. Buddha pał też tu dobu.

Też to hiščje hinal klędzi haćz powjecz wo śhrystufowym řpyrowanju.

Buddha je jeno wučřil. Pjšči tym hu jeha řłowa wostudke. Spochi rečiżiwno wo cżłowřłim hubejstwie a tak jo wotbudželš. Tež hđż pšchřimanajo do řwajčej pchščowščow řapleče, namafajš w nich pščęžo te řame wostudke wuracy. Dżiwny je też cżinik, ale hđbacyh njje řwęciř, řhorcyh njje řojil a morwcyh njje řwadřil. Će řwoje wučęžje je ho jeno wyřłim a bohatym bliźil, ja řwudych njčo njemęłšje.

Řajři hinajšči bę tola śhrystuf!

Buddha je jalo řčęđžwř wumřel. Wón dżelęł f jenemu řwajčej wučęgowom: „Ja gyn něto řłaby a gyn řtacy, kiz gyn řwoj pućz dołbałat. Wudžęje hebj wo něto řami řwēłto a wuřłomanje a njęptajęje so nihđže druhibž! Njecz je prawda walšje kwēłto a wuřłowanje!" Jasoł f jenemu pchščęłščje do řwajagary pšchjōđže, najř ho tam tak jara řudrořloweho mjařa, so na to wumřje. Řajři kōnž bęšje pał wošebje pola tuteho muža, kiz wučęłšje, jo je řłō rełač njęprawda, wopravdže njehōbnj. Buddhiřlike pšřma jara wořđęrenje wopřřhaja, tak je wōn na to do indijske řbōžnojšje, do Řirwana a řchōł. Tuta řbōžnošč so jich męnjajen w tym wobřtełi, so drje duřča wostajne, so pał njčo wo hebj njemē, so je bjes bōłočjow, ale też bjes wjeľelow.

Řajři hinajšči bę śhrystuf a řajři bę jeha wuřłōd na Ćolgařa! Wola njeho wořšo jasnje wořšwēđęuje, so je wón wopravdžitý Wōh!

W nowičim cžabu wřřaf wošebje wošebni do pjščego wřelčjich řwōřnoščow, řbudowa a Ćwopnoščow padoju! Ćřtō ho tola wocho do řwōřnoščow w jednancjach na řudniřłmach njewotřyma! Duż ho też njedżiwamy, so hu mjes wošebnymj też tajž, kiz pohanřu pchščewno wjščje dżęščęřamřje wučęž stajaja.

Wy pał cžymy ho też dale śhrystuf a dżęczęć!

„Bombaj Wōh" njje jenož pola řwofow duchownych, ale też we wřčęch pjščewdawajšjach „Śerb. Nowin" na wřach a w Wudpřchinje dostacz. Na řchtwōrcęłša lęta pščzi wón 40 pj., jenetliwe cžjřřla řo ja 4 pj. pšchedawaju.

Sy-li spěwał,
Plinje džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój ewjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf měrny
Cerstwosć da.

Nječ ty spěwał,
Swérnje džělał
Wódné dny;
Dšěł pak awjatý,
Duš daty,
Wotpođń ty.

Z njebja mana,
Nječ ćl khmana
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Kř Bóh poda,
Wokřew će! P.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Rudana ho kóđu hobotu w Šsmolererj knižiczišćejni w Budyšinje a je tam ja šćiwórtkětnu pšedpřatu 40 pj. dostac.

Szwjalki.

Zap. štutki 2, 1—13.

Přichindź, Božo, šwjaty Ducho, t nam
A š twójej hnadu napjelał hom
Tvojich wěrných myšl a wutrobu,
Jim šapal lubosć horjazu.
D Krnježe! pšes tw'e šwětko ty
Tu šromadžil t tej wórie šy
Lub je wšach' šwěta rěčemi,
Ša to my šwalbu damy čzi.
Halleluja, halleluja.

Šswjedženći čzaj je pšichšol ša kraj a měšta, ša
leš a polo, w hójach a na lutach. Wóžu budź džal, kř
nam čłowškim džějom šašo dawa šwjedžen w tutym ži-
wenju přozy a džěla, štarolće a horja, nušy a hurbjenšwa.
Tak mamy šašo štwile, šebi š měrom wšakto to rjane a
wulotne, to nějne a krašne Wóžeje štwórbý wobšladac
a šo šawjehelěč nad tym čerštwym žiwjenjom, kotřž wšch-
djom ššadza. A jich wjele wšchal šwoje šwjatki šwjeczi
wonta w Wóžeje štwórbje, pod módroštim njšjom, wobředž
štwětkow a křenja. To wšchal je tež wulotne předomanje,
kotřž tón wšchšomóžny Wóh lěto wot lěta wonta we
štwórbje džerži, předomanje wo šwojeje wěčnjeje mozgy a
šwojim wšchšomóžnym štkowanju. Ale šwjatki naš tola
tež do našchubšćeje štwórnosćeje čłowjela pošofuja,
do jeho wutroby, a tak šu wone wošebje tež šwjedžen ša kře-
šćijanškú žyrtej a wošabu.

D najšwjeczišće, o najšbóžnišće, hnadyšolněčte šwjatki wy!
Šwoje, hlaj, džězi Křštytuš šej šwjeczi.
Wjehel, wjehel ho, žyrtej ty!

Tež našcha štwórnosćež dyrbi šo šeleněč a křěč
ty jeno štwórbu wobdžiwac a wužiwac a njchajš nicžo
wo nowym wěštm Duchu wšedžić? Dyrbi we twójej wu-
trobie pušće, šymne a morwe woštac? Čžěšć ty jeno
našětny šwjedžen šwjeczič a niz tež wošebje duchamóžne
šwjatki? Ty wšchal móžšć a dyrbišć šo tež naš rjenje
šatčžetej štwórbu šawjehelěč; ale čžěšć ty jeno šachodnu
štwórbu abo šachodny šwěť mječ, dha šo runašć jenenju,
kř jeno pšed šmjerěcu čžěta a dyrbi tola šažo abo pošdž-
šcho jej do rušow padnyč; dha šy ty wušyw na čžělo.
Šzwjate wšimo pał praji: Šchtož na čžělo šyje, budže
wot čžěla štaženje žiwjeć, šchtož pał na Duchu šyje, budže
wot Duchu wěčnje žiwjenje žiwjeć. Těchodla:

D šwjaty Ducho, wój wšchal t nam,
Był we naš š twójej hnadu šam,
Wóji, ššóžo, rjane, jašne,
A šwěč nam, šwěza njebješta,
Šo twója móž naš wobřejewa,
Nam t wšchšetu šy krašna
Šašnosć, krašnosć,
Š njebja šbože
Na naš šłoji,
My přichindžemy,
Ša to lubje pošpěč čžemy.

Hdyž je tvoja wutroba pšches Duchá k nowemu žiwjenju sľubjena, budže wona hiščeje kečej, hdyž hu wšchite sľochmy lěša jošče, a swojemu Wobu halletja džała spewać, hdyž wšchite płačzi pod njejobim mjeľca. Škať durbimy tehobla Woha prošćej, so by swojeho swjateho Duchá do našćich wutrobow wulať a je pšches njebo pšćetrzaniť a s mozami wěčnego žiwjenja wuhotowal.

Njech swjaty Duch tež našće wutroby napjeľni!

1. Tutón je dar s Božeho kraleſtwa,
2. wón naš wjebe k Božemu kraleſtwu.

Jato tón džen tych swjatow dopjeľnjeny běšće, bědu czi swozobnižy našćeho knjeľa w jenez myšli w Jerusaleme sľromadženi a czaťadu na wlečće swjateho Duchá, kotrežó běšće jim jich Šbóžnik do swojeho horpješćija sľubik. Še Škryſtuškej jich nadžije džeja, a polni dowěrjenja woni k njemu sľladuja a hu wo jeho sľbóžnym knježenju pšćewědženi. Šsu woni tola došć našloni, so je wón nad sľbóžny swěta dohť a wot šwirerće stanp. Dowěrjenje durbimy tež my k swojemu Šbóžniku jato swojemu wot Woha wulwolowemu wmozónitkej sľlabowacj a na njeho poľstachć. Potom Woh tež našće wutroby je swojim swjatym Duchom napjeľni. A hdyž hmy s druhimi, pšches Škryſta frej wmozónjeny w jenez myšli hromadžje žiwi abo Wobu sľuzimy w jeho domje abo hmy hoježo ja Wožim sľidom, dža tež my džel došlanjemy na rjanym swjatofornym darje. Jato bědu czi wuzobnižy w jenez myšli hromadžje, šta šo nahle sľumjenje s njebeš jato wóžneho wětra a napjeľni tón žyly dom, w kotrymž šebžachu. A jašćy bědu nad nimi rozšćelene k wohľabanju, jato bydu wohenjenje byle. Tole bědu te widomne a sľyšćomne sľnamjenja, kotrež je swjatym Duchom šo jewoich a hu s dobow rjane sľnamjenja ša to wošćenje sľufkowanja swjateho Duchá. Šwiateho Duchá hamežo paľ, dolež je wšćah duch, njemóžachu wibćež. Wón šo hony na sľžebno njez tymi wuzobnikami a tućzi bydu wšćizny polni swjateho Duchá. Š njebeš pšćidnože to sľumjenje a tež te wohenjenje pľomjenja, so by cźlowjekam s dobow šo poľawoľa, so je swjaty Duch dar Woži, kotrež šebi šwět šam dazć njemóžejše. Šaj, tón cźelny cźlowjek ničjo wo Duchu Wožim nješofromji; cźelne je jeho myšjenje, cźueže a wola. Ale te wutroby, kotrež šo wot swěta wotwobroćja a k Wobu sľladuja, hu wotewrjene ša pšćidženje swjateho Duchá. — Še sľumjenjom pšćidnože swjaty Duch. Wón wšćah je wulla šwět pohnuwaza a s nowa wozitwaja móž. Šdžež wón šačejnje, tem šo twjerđžimy cźlowišeje wutroby sľćošfu, tam padaju twjerđžimy hordofeže a šeběžnošće a ta wotemrjetja dušćha šo s nowa sľubdžja a we wohenju šohorjowofeže ša boľalna a šćabľazja wutroba šo šobu šćorbnje k sľufkom Wožim. Ale tež wot wohenjowomji pľomjenjem pšćidnože Duch Woži. Wón tež rozšćiwěčji te cźemne hrešćene šćowanki twojeje wutrobj, so ty tón brěch jato nešćito wulžy hrošje a sľažaje spónojěš, a tebi myšli rozšćajni, so móšćej potom hišćejše durbim do pšćěba šwirerćej. Šwjaty Duch je žimy Woh, kiz durbji czi wutroba a dušćhu napjeľnić, so by wšćichy njerjad hrečća wóžrjety byľ a so by měšto tych šćarćy sľblow a sľaženych sľóchtow šiwěćo a lubofež do twojeje wutrobj sačćahnyla. Škať nětotry cźlowjek šebi mozny swojeho žiwjenja w cźelnych sľóchtach a wo pšćiwětje kašy a wšćikim jrešćikam jaćuzćam dawa wojodnyč; wón šawježe a sľahy te dušće swojich šobucźlowjekow a tych, kotiz šu jemu

dowěrjeni, njerwobšćara. Duch sľóšćeje a šeběžnošćeje jeho cźěri. Škať hórto trěbne je tajkemu hubjenemu, sľufkownje rozšćorhanemu cźlowjeku, šo by jeho dušćha wot swjateho Duchá byla rozšćiwěćena a pšćeměnjena. Ša drugih šćorňach pať namatamy wjele šćoržnych, sľěnič, šćabľaznych, bojaných, a dwěľowolnych cźlowjekow. Šdy bydu woni wot swjateho Duchá byšć pšćewěćaj, bydu woni k wješćej hľofojnošćej wšćebňeni njeboľošćimi a možni wušćawarjo Woži byli, kotiz cźerťja bjes šćorženja a tradbaja bjes mortotanja. Škirješći dar s Božeho kraleſtwa, kotrež nam šćwryšćy dawa, je swjaty Duch, a kať wón cźlowjekow šoľo k Wobu wozdi. Škať wón jich dušće poľpšćuje a wozitwaja!

Tež na knjeľowych jašćofćolach bóřy sľufkowanje Božeho Duchá spóľnamje. Woni počachu pšćewoćaj s druhimi jašćkami, kať jim tón Duch da wuzrečće. Móžny sľuf Duchá to běšće, kiz jich sľmanych sćějni, Škryſtuša teho drje wot židow sľćiwowaneho, ale pšches Wožu móž wot morynych sľubženeho pšćebe wšćikim šiwěćom wulnoćaj a niz boľajnje šo sľćowacj pšćeb ľubžimi. Šswjaty Duch sľćešćizjanšću hromadžu wuhotnje ša jeho šwětašćerote poweľanje. Židža a czi, kiz šo k židowšćej wěrje žćezachu, pať bědu je wšćech móžnych žylych šćajow na swježeni do Jerusalema pšćidšći. Škať šo woni džiwachu, hdyž sľyšćachy tych wuzobnitow we swojeho kraja rězi jim pšćewoćaj te wulle sľufki Wože! Ša wulla hyla, kotrež běšće šo k swjedženju sćešća a šo wozmajej rězi běšće jara wšćelata, durbješće tu w Jerusaleme tón džimny sľuf swjateho Duchá šaćuzć a Wožu bóřtu radu šćinać. Š wulle šatorhjenje je weprawže w Jerusaleme byto, jato woni tych wuzobnitow, tudych pšćofych njemuzćenych mužow kať horľiwje te wulle sľufki Wože s druhimi jašćkami šćwolicć sľyšćachy. Něšofji wšćah, kiz bědu jara sľofnikwi we wutrobo, šo jim šwěćachu a džadu: Woni šu šo we sľbóčim winje wopili. Šo wšćah běšće jara sľofnikwi pšćišćľodjenje, kotrež Wěr s dobow w njenje drugih jašćofćolow bóřy wotpoľaja. —

Pšćes wohen swjateje horľiwofeže běšće Woži Duch wuzobnitow wutrobo popľniť a wšćikich do Škryſtuša wěrjazyčć k jenez sľromadžimje sľromadžić. Šať hu sľuf šaľozem, kotrež durbješće ša cźlowjekšto a jeho duchomne šože ša wšće čěahy s najwěšćejše wajnošćuju byč, sľćešćizjanšća žyrťe. Šu tole wušćaw wšćerjež sľacobnohe šwěta, kiz durbješće to nješacobne pšćewoćaj a cźlowjekow s Wožim Duchom woziwjećaj a s nješćejšćimi darami wuhotowacj. Ale hzijom na přemim diju šo šašćah šwět knjeľowej žyrťwi napšćečjo šćaji a ju s hanjenjom wšćešćewoćaje. Šle s tajkimi ľžemi a hanjenjom šo šwět šam šudžji a šo we swojeje nišćofej a hubjenofej wopolašuje. Wšći tym wšćem pať je sľćešćizjanšća žyrťe w najćeršćiwšćim kćenju pšćiběrala a šo pa šemi rozšćerćajala a nowe šwěćo a žimw ľubofć cźlowjekam pšćinješćia. Šleko šobnowanjom hmy my wšćizny wot mľodofeže šem pšćes nju došćawali! Něšćotryšćti njewěrjazy našćeho čěša, kiz šwadž na něšćaj šćhrćizću dobreho w šebi, šo s hordolćju šwofich dobrych sľufkow šćwoli a je šazpimanjom na žyrťe šľabo, jato njeby trěbna byla. Šle njeje to dobre, šćtož wón hišćejše ma, kotrež pať pšćežo bóle woteběra, dolež wón s teho žćerła njecźerpa, kotrež jemu pšćežo bole móž dawa, — jemu hišćejše šćebžadož a sľćešćizjanšćeho wocšćenjenja dobrych šćarćich, abo sľćešćizjanšćeho dušća, kotrež jeho wšćudžjom woddawošće! Něšćyto

ſchſceſzjanſtwa ſo hſchceje w nęotrzymiſzłi namaka, kiż je ſo jemu hiżom wotrzejł. Wjeż wón to ſpótnaje a je dżatowny ſa ſchſceſzjanſtwa a njech jo t ſchſceſzjanſtwa wuſnowa! Gdy bęchu tola wiſchitży ludžo to hłuboke żorło wiſchęch żobnowanjom ſpóſnali a prawje ſ njeho czerpali!

Ś taſtej wernocęju a luboćęju Pętr tamnym hanjerjam tu żyłu njemęnocęz a ſkóſniwoćęz jich pſchęſkódbzenja dopoſała! Kał rjenje jich pokaluje na to dżitwne pućę Boże, kiż dżęe cżłowjetow je ſwojimi njebieſłimi dorami wotſſo-żięc a kiż je tał na dżitwne waſhanje praſtare hłubjenja profety Joela dopjelnik! Haj, Bożi Duch hnydom cżłowjetam prawe ſroymjenje ſwjateho piſma dawa. Kał wobdżiwanja hódna je wiſat też ta pſchęſjenoćęz hłubjenjom ſtareho teſtamenta a dopjelnenjom noweho teſtamenta! Komuż je Duch toż ſpſchęſjenoćęz žyweho ſwjateho piſma a Bożich pućow dopoſalał, tón wjazy njecha nad wernocęju Bożeho ſłowa dwęlowac. Duch Boży wiſat dżęe cżłowjeka t pónaczu, węrie, prawdoćęzi a ſbóžnoćęzi dowjeſęz. Wón dżęe jęho wuwjeſęz ſ jebanja a ſtaženja tuteho ſwęta.

Tęhóla daj ſębi ſłowa a wutrobu wot ſwjateho Duchu pſchewſac. Potom budże twója hłowa myſlicęz te kraſne nadobne myſle Boże, twója wutroba njebudże ſo wjazy dać ſkażajam lóſchtam roſtorhacęz, ale budże luboćęz wudžęlecęz, abo jalył njebudże wjazy morſotacęz abo ſelicęz, ale ty budžęſę poiny ſpotojnoćęz te ſpomożne ſtuki Boże pſchępowjedacęz, twója ruka njebudże ſo žaneho ſęcho ſtuka wjazy pſchęmacęz, ale budże pomhacęz a kałeſtwa luboćęz hób u wariacęz, twója noha njebudże žanu ſchężęžu wjazy naſtupicęz, kotruż je cji Bóh ſakaſal, ale wóidze po tym hwećtym puću, kotruż do njebeſę wjebže. — Śwójaty Duch, dar ſ Bożeho krałeſtwa, njech naſ wiſchitřić napjelni a wobnowi t ſbóžnoćęzi naſchich duſchow. Potom mamy prawe ſwjatki. Namjen.

K. w. K.

Ma ſwjatkowny ſwjedžęń.

Ducho ſwjaty, wuſtubadžazy
Wot Wótja a wot Śzyna,
Ś njebeſę deſchęzo wotſchewjazu!
Maczej hona ſchęceſzanſtwa.
Wutrobny ſu twjerde ſmahi,
Wuſkſnjene a njepódnę;
Śóſl je ſtuchó, lub je naſi,
Wſcho je w hřečach ſkożene.

Ducho Boży, warbowany
Ś wumóženjom Śbóžniſta,
Ś njebja deſe duſcham ſtany,
Kiż ſęj Tebie wuproſcha!
Wjech je žel Gji teho luda,
Wſchidńđ Ty hnadnje ſ pomozu,
So ſo ſubdžięc ſ hřečow buda
K žiwjenju ba nowemu.

Ducho ſwęta! Saćžę mroſi,
Raſche duſche ſwójaje;
Wubóž hřeča ſtraſchne ſtaſi.
So ſu ja naſ njekſtóbne.
Roſhwećęz wiſchitřich powotanych
Śe ſwojimi darami;
K prawej pokuće ſęžni ſhmanyč,
Kiż hwoj hřeč hjo pónał.

Ducho węry! Ja Gže proſęhu,
Wjebž mję t węrie do Křęſta,
So ja jęho nary toſchu,
Śſtřużu jemu do lónja;
Ś węru ſwožęz mi wuwjocęjenje
Dotalęcho žiwjenja;
Daj, ſo duſchu debi rjenje
Křeji a prawdoćęz Křęſtuſta.

Ducho troſchta! W Twojeji moży
Śſtaboćęzi wo njęſtróžy;
Wozre ſu mi ſchęža nozu,
Gdyž Ty wjelnič wutrobu.
So mję do wernocęz wudžięch,
Wuſchitřę prawe modlenie,
Bože pućę ſo mnu ſhobdžić;
D kał to mję troſchtuje!

Ducho męra! Poſoj, ſbože
Do duſche mi wuſtawaj;
Śwędećęch, ſo hym dčęće Bože,
Sa mnje kraſne herbtozu maſch.
Śwójaty Ducho miłocęžny!
Śbžęřz mi ſbóžnu naſhju,
So ja, w ſelom Křęřwiſchęe žiwu,
Węćžny Salem poſtrowju!

K. A. Fiedloř.

Róčny řaſ Śwjakow.

Wny ſwjećimy ſ nowa tón ſnaty wuſki ſwjedžęń, na kotrymž bu ſchſceſzjanſtwa žyrtej ſałoženja. Škož je fernuſcha wopomnięniſti dčęń ſałoženja woſhadnje žyrtoje, reſormožijſki ſwjedžęń wopomnięniſti dčęń ſałoženja ewangelięke žyrtoje, tał ſo ſwjatki na ſałoženje ſchſceſzjanſteje žyrtoje dopominamy. Napjeljeni je ſwjatym Duchom, pocęchu wućobniży te wuſke dżitwy Bože w templu ſromadženym pſchępowjedacęz; a hduž bęſche Pętr ſwoje mózne přędowanje dčęřęal, buchu cji přeni wuſchęceni, a tał bu žyrtej ſałoženja. Žara waźne a wopomnięcja hódne bę pſchę tym to, ſo wućobniży tehbny, pſchęſ ſwjateho Duchu t temu ſhmani ſčęřinjeni, ſ žyſtmi jaſhlami ręčęacu. Na to žyrtej ženje labyč njędęřjata.

Wóh je cżłowjetow we wulki a žylym jenajſch ſwoit. Te roſdžęle, kiż jim wiſchela warba atd. dawa, ſu ſčęřwſki tyč wob-ſtejnoćęzow, pod kotrymiž ſu ludžo lęttęhřazy žiwj byli, a ſu jara hnadne. We wuſtku a žylym je jedny cżłowječ taž druhi. W tym naſtu-panju też mjęſ ludami roſdžęle njęhju. Němž njma lępſchęj woći dųřli mur a Čhineſa niž lępſchę njhęſchjenje dųřli ſendžęlcjan, też ſwętny hłób žndow njęje wo ničo žuajři hać jón pola Śchwebow hęřhiſchę. Šeno w jęnym je wuſki roſdžęl: njenujzy wo ręčęach. Te ſu jara wiſchelate. Wobu budžędęe něchto loſhe byto, wſchęm ludžom jenajřu ręčę dać a ſbžęřęz, wón pał to njęje cžiničę chųř. Duž je nim to jęho woli, ſo ſu wiſchelate ręčę na jemi. A jena je pſchęd nim telto winořta taž druha; pſchętož řáďba je jęho dar. Wo ręčęi ſo pał něto ludy dčęla, mjęř ſtajeja a krałeſtwa ſałožuja. Řóďba ręčę je (ſ wuwjocęzom tyč žyle mařchę ręčęzow) najbóle jedny lud, jedny kraj, jena krałeſtwa. Taſte je byto a taſte je a taſte tež do lónja woſtanie. Wjeſ tutnyji ręčęmi a ludami: je něto drje tež, kaž mjęſ huřobami, męř a pſchęſjenoćęz, ale hiſchęje huřęřitcho ſawitęč, hiđjenje, haj ſjawne njępřęčęſtſtwa. Duž je Wóh jedny dom natwaricę, w kotrymž wſchęřtę ludy w męřeje a pſchęſjenoćęzi bydla, w kotrymž ma řóďbu tohame prawo a jedny družemu to, ſchtož je jęho, woſtaji, tež jęho ręčę; a tutón wuſki dom je ſchſceſzjanſtwa žyrtej. Śwójta lubžo ſ modlitwu pſchęd

Krštuška, šromadžija ho pšehed Božim blšdom, wotewreja hebi Bože žłowo, dha mjes nimr nijeje bobaty a fhadu, žendželcan abo Nēmz, ale wšchitzj žu Krštuškowi. A so ma temu taf bweč, so je to Boža wola, to s teho widžič, so bu na šwajtkownym dnju ewangelij kžbdemu w jeho rēčji pždewoanu. Nalajši mišionarjow žu hebi to tež ja wučjbu wslaj. Šim nijeje ničjo lohke, pohanse rēče taf dowuknyč, so mōža w nich pždewoawč. Ale woni pōzju njelutaja a lēžebajčej wutnu, so bwdju fšlōnčje na šrowimlīwe wafšdnje kžbdemu lubej w jeho rēčji pždewoawč mohlī. Wōh jim pak teč jich pōzju bobacze płačji. Se žwojej rēčju wofani teč fšlōnčje wšchitzj pohanjto te Krštuškej pšchidbu.

My šmy Boža žyrkej.

Čbđž žwajaty japščitel Bawof žwojej Korinthištej wofabđe w 3. stawje 16. řđt. žwojeho 1. lista pišhe: „Njewēščje wy, so wy Boža žyrkej řeje a Duch Božji bwdli we waš?“ dha maja tež našeje heršlke wofabdy, tute žłowa řašyřahawšči, řamyršē k radořej, wofebje nētlke, hwdž řašo řpewoan: Wřđřidnō, žwajaty Ducho, šworicřel! Wřchetož pšehed wjašy bwdži 900 kłtami řapocža řo Boža žyrkej k nim blřičej, wōd wječora te řtrony do předba poštuwowa- zych Nēmzow, wōt rania pak je řtrony Ešlowjanow. Ešerjio žu brje wjašy řlow kēt řašyřdenju řhčejřijanjtwa kručje wobarati, dořel Nēmzow njelubowadu, řiz čyřdu jich řraj mēč. „Žane mišionarjow nijeje taf čjeřke byto, řaž mišionarjow mjes heršřtim narobom“, taf řwřacjel řamyršow minenjyč čřařow řraji. Niz jeno řrej nēmřičy wojownikow te řehdy bēžeta, ale řež řrej řhčejřijanj- řel meřčnitow. Šnamjo Žesuhoweho řwajateho řhčizja bu řaniene, pobožne, jim řule: Křrie eleřon do řmēřčneho řečehnjene. Džat bwdž Božu, řiz je řřud řabnat a řwoju žyrkej tež mjes heršřtim ludow nweržbe řařoži!

„Njewēščje wy, so wy Boža žyrkej řeje?“ taf njech pak nēto pšehed i nowa jato dopowinjteke we wšchomaj našejeho naroda řinčji. Ešwajati řu wšchitke rēče řwječene, tež luba heršřta rēč. Njech hebi ju lub wřbořo waži. W niej jato drohotnej řchrowne je řwječene jadro řłowa řamijene. Čbđž řež to řwonowene wřčeta, řo tež to řnuřřowne řařubnje. „Njewēščje, so Duch Božji we waš bwdli?“ Božji Duch bwdl w nař, wuřwječj nař a pšchijnej nam řařnowč. nēr, njewinu, nowu mōž řaž lube Bože nalečjo wontach řřwōrbje. Čaj, nowa mōž ho wopolař w lubořej řhčejřijanow domadž řaž ja pohanow w dalokaj řuřbe. Tež jich wřřitlīk rēče maja řhčejše te wnlke řřuffi Bože pšchijowjebadž, jim wřđřem ma ho řwđewčjenje dořacj. „Njewēščje wy, so wy Boža žyrkej řeje, a Duch Božji bwdli we waš?“

Wřeř tebie luby řtanu
 řaž řlōnčjo řřabđžje.
 A pšchibohojjo řabnu
 řaž mēřaž wobłēbnje.

Trořřt w nuřy.

Wēče na čyřimw wječřow. Čřhřyjo pučřowarjio řřwatnīwe po řwojej drowy řřnowadu. Wřđji pučřu řřpatty domčř žyle řam řejeje. Š wōřnow mačy řōlčřj řwoju řubžeratu řřwōwčřu řřařeje a dořel řo bojeře, so mohlē čřj řhřyjo pučřowarjio řřnawo jeho dom nadpabnč, wolařeje i žyle řhřyju: „Wola nař je nēčtō domadž!“

„Zube džēčjo,“ jedyň ř řuř řhřyřojy wōtmōłwi, „ny tebi ničjo řinčiji njedamy, nař ho boječ njerjebadž.“
 Čym řhřyřjom pak bē džēřjowne řřlowo řřnawo wučřba. „Čłaj,“ wōni jedyň k drowemu džaju: „Wny čřymy hebi tež w řōžbe;

nyř pšchuwōwadž: Wola nař je nēčtō. Wřchato je Krřtuř řam řřwōř: Čłaj, ja řym wola wař wšchitke dny řačž do řlōnčjenja řřwēta!“

Šnadny wuřyň, ale bobate žně.

Ža džēč řas, taf řtary řuchowny rowjebajče, do žyrkwe. Wēče řřny wōřow. Duž w žyrkwi ničtō njebē, řřba mřow řřebētat. Teħdy mi řřy dny do wučja řehřejny. To tola řašo domoj bđji; ničtō řu nijeje, řřba řy jato předat a řřebētat, řřz řřwjeře řřchijāč. Ša pa tola wōřtač a řwoje pždewowanje dšerčadž.

Tōton řřebētat bē řo wōt praweho pučřa daloko řabndžij byl, tōn dšei řař ho řařo k Božu wōbročej. A nēřto wōn řam s wulřim řōhnowanjom drowiř k Wogu wōdži. Wōja řehdomiřřa pōžje je řo pčadžija. Teħdy wřchaf řřwēče njewjebadž, so řym ho pšehed mōž řřwajateho Duchu k wjele wřřaž řudžom pšehedobyl, řunjež bēč pždewowanje dšerčal pšehed jenyň jeničřim pošřucharjom.

Điwjenje to wōbšwēdčje.

Nēřajři njewjēřajy wēče řřamny pšehedowřřt napřehčejwo řřibliji dšerčat a wōbřucžowat, řo řeluhowne řřwjenje nijeje wērna powjēleč, ale wumyřłene rowjebajčōč. Žato wēče řlōnčij, řo jedyňy dšřlāčej pošłēje a pšehēřje wo dowōłnořej, jemu pšehēřje je pšehedpōžojč.

„Přačejše řo jeno“, bu jemu wōtmōłjene. Džēčāčej pučřa: „Pšehed 30 nēřami bēč ja řoniča ja moju řřwōžbu, a řabny čřehny čřłowej k mēčeje njehčejše wjašy so minu ničjo čřinčej mēč. Šulo řřwajaty drowe řřwjenje řapocžej, ale to řo mi njeradži. Rowajitwo řōžerřitnyč wōt řawjerečřnyč napojow řo nade mnu řmili. Ša buč tež pšchijawaj, řřubnje řōžerřitwořje pōbřřpach, ale jo řřto řřamach, řo buč jato njepōřšřchomny wuřamijeny. Nēřajřeho pšehēřupjenja dla do řajtwa pšchidžech. řam bu na mojim pōřřchijaju dšřelene. Wřřow wōřta podarimo. Duž řřnadž řelūša jato wumōžerja, w jeho řřlowje wōbadče řřehčow namafadž, ja buč nowy čřłowej a jemu nēřto pšchijřřřřřam. Wōje pšehēřjenje je tole: Čbđž je powjēleč wo řeluhu, řaž wy pšajče, wumyřłena, řař mōžejše potom to řřonjenje wōwōřčej, řo je wōna žyle pšehēřjenje je w mni řřinčija, moje řřubnje řřwjenje do pōžbo řřwōmēnjene pšehedowřřčita a mje řřōžowneč řřčiničā?“ Tōn pšehēřny řřenamařa, řřto by wōtmōłwič. Džēčāčej i řřm řřlowom wōbřamny: „Wny mōžejše dale wōbřucžej, řřtož čřečej, tola pšaji řřm wōřtanje: ewangelion je mōž Boža, řřōžnyč čřinčej wšchitkij, řōřřž na to wēřja.“

Wřchelake s blřřka a ř daloka.

W Dřařđžanadž je řřenabđžjy nařđ drowi heršřli pšehēřel řřnej dwōřři řařčejel prof. Dr. řakub wumřel. Š žylej wutrobu je wōn nařđ heršřli lub wōbwač a řorzy džak našejeho luba dže ja nim do wēčřnowčej, řōřtož je řa nařđ lub byl a čřinčij. řak bēče řubowaný tež wōt řřawōřřkeho doma, bđžej je wučejē byl našejeho řřala a jeho řřnowo, to wōpōřaja pōřřejbna řřwajatočny nōčj w Dřařđžanadž, pšaji řōřejč bēče řřal i řřnžami pšchitomny, řaž tež řřwajatočne řřowanje w Wudhřčijne na řřuchorju, ře řōřemuz bēčřaj dwaj řřwajay, řařwujē řřala a drowy wřřwōžy řřnaje pšchijčaji.

— 3. dšei řřwajtkow bwdže mišionři řřwjeđēř w Wufezadž, Ešerřlke řemčehenje bwdže pōpōřdnju w 2 řōžž, nēmře w 4 řōžž. Wřchitzj pšehēřčeljo mišionřtwa řřu wutrobnje pšeherowřřeni.

Sy-li spówał,
Pílnje dželal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjstok
Zadny je.

Za staw spróony
Napój mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf méry
Čerwatso da.

Nječ ty spówał,
Swérnje dželas
Wódné dny;
Ožen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođi ty.

Z njeboje mana,
Nječ či khmana
Žiwosć je;
Kiž Bóh pada,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželске lopjeno.

Budama ho ložbu bobotu w Smolerčez knižicisćećenju w Budušćinje a je tam ja ischwortlětnu pšchedpatsu 40 wj. dostać.

Sswjedžení swjateje Trojizny.

Jana 3, 1—15.

Na swjedženjach bohata položa zyrtwinského léta je ho minja a na swjedženjach žhuda položa zyrtwinského léta ho lapočžina. Ssmý dawno hižom hwječžim lubosne hody, na kotrychž hlyšchachmy to wulke hmitenje Boha Wóžza nad nami čłowjetami, kiž je hwojeho jeničžeho narodženeho Ssyna do hwěta pošlak. Potom smy w počžny časbu, wobseje na čjidim pjatku, hlyšcheli wo tym hwyatym, njewinowatym wumóžejšim čžetwjenju a wumrjesu naščeho knjesa a Sbožnika Jefom Křysta, a jutry smy hwječžili jeho dobyče nad hrědom a hmiereču, i dobow jako lawbawš ja horještanjene jeho wěrjožych; a halle pšched krótkim, na duchawješkych hwjatkach smy hlyšcheli, tak hu hwyaty Duch wulaty do wutrobow wučžobnikow a tutych wuhotowa ja žywuch hwědtow Křystužkowuch. My smy potajšim te wulke štutki sešnali, kotřez je Bóh dotoňal k naščemu sbožu. Wone hu hromadje wuwjedžene wor trojeničžeho Boha: jemu k čžejšči hwječžimny dženka swjedžení swjateje Trojizny. Haj, mjeno naščeho trojeničžeho Boha čžemy čžejčičž; trojeničžětnu Bohu mamy džakowni byčž, so je ho nam šjewik. My hlyšchčžijjeno dyrčimy wjěbeli byčž, so mamy telko šhonyjenja wo Bohu a hmwěry ho šměrom k njemu wjonačž. My njetrjebamy, kaž njewěrjožy hwět, tak pokni njedowěrčjenja wo „wobudže“ abo „njebju“ rěčžez abo wo jenym njesnatym Bohu, kaž hižom stari Athenžy, ale my wěmy, so je Boh tón Wóžž

Křystužowu, kiž našče žiwjenje a hwět wobži, a wón je nam pšches Křystuška dočž snaty. Ženo pola trojeničžeho Boha móžejš hwoje hwože namalacž; a njeje w žanym druhim ta sbožnočž, tež njeje žane druge mjeno pod njebjom date, w kotrymž mogli sbožni byčž. Tehodla jeho wulke štutki šhwalimy, kotřez hu šažožž naščejše sbožnočže. Š trojeničžětnu Bohu tehodla, luby čžitarjo, měj hwoju nadžiju. To čži na smučškowym čłowjetu wjele wjažy pomha hačž wšchite wědomosče, wuštojšosče, haj staročže hwěta. Pstaj hnadu naščeho knjesa Jefom Křysta, lubosčž Božu a dostak hwjateho Ducha, potom hiž bohaty a hwotjny. Pstaju čłowštu budžu paš šestamy tež w naščim telčžez, Nikodemuža. — Tutón pšchidie te knjesej Jefužej, ale w nožy, bjeje wčeje hary, žyle ham, dofelž ho pšched hobotamami hwojeho štawa, žaričejškim, hanidowalčke. Knjes Jefuž hnydom te hwojim sbožnikim wóčžtom pšchedje jeho wutroby a šchřicžku jeho wěry pošna, totraž ho tam počža žehličž. Žywa rosmoňowa nastanje mies woběmaj a knjes Jefuž jemu hwoju dušadowaštšyřku radu dawa. Tež my dyrčimy i njeje hěbi radu bradž ja hwoje žiwjenje, a duž čžybemy i tejele štwajšny hěbi wšadž radu sa našču pštaju wěru!

1. žanu bojašiwosčž pšched ludžimi!
2. došpohne šnowa-narodženje!
3. čžiste dowěrčjenje!

Nikodemuž hěčhe woběbny radny knjes i wyschščeje rady w Žerusalemje, i dobow žaričejšči, potajšim šastupčž

tejele sekty, kotraž bebi vytašče s nadrobnyim swontnym dđerženjom fatonja njebožca hawšezice. Wšedse porčejenje, jalnožimno-damajne, husto došč, so bychu wot ludži wloženi a křwaleni byti, a dolže modlitwy mjenjachu Farisejszy pšed Bohom prawi byč. Njebožčije s tym, dha durbješe wšedse Abrahom to pobrachowazje wupielnice, na kotrohob jo pšči toždej skadnoščy i horodoščy powolaču. W pišnje beču ja wra wječeni a bebi wjele na to wječadžu, ale so wotowal trošnykchu, swontnje, fazonizy. Knjež Jezuš beče cžab žiwjenja pšedčezimo jich bludnym wmenjenjam a jich swontownemu wufadowanju swjateho pišma po pišmitu wjowal. Ale mōn beču jeho so to jenoz pšedčezchali, tak so Knjež Jezuš na kōuzu te słowa wuwola: Wěda wam pišmawučejem a Farisejskim! (Mat. 23, 10 itd.) Farisejski beče tež Nitodemuž, ale kajži dzat? Hbje jeho trječimy? Pola Knježa Jezuša. Ščo drje beče jeho tam hnao? Wōn beče domwjenje k swojce kōamnej prawdoščy, kaž ho sba, šhubil, a tak cžabami na njeho stysl a kšepotanje wo sbožnošč pščiudže. Nitodemuž je, kaž ho sba, hwereny w malicofčadž byl a beče iprawnje ho prđzowal, tožbe wjrdpřebijanje fatonja s byptom a nadrobne dopjelnicž: pšči tym beče wōn k spōnaczu pščiščot, so wōn na swoje dopjeljenje fatonja njemōže swoje sbože twaricž. Kunje tole spōnacze beče jeho k Šbōžniktej potajalo. Njotrožžniki cžlowjek naschego cžaba drje tak hšuboto nabožny njeje, ale s loštej wutrobno rjetnje: Wšadat dopjeljam swoju pščišludnošč a njestkuchju pšedčezimo fazonjam, dha wšadat budže mje Bōg hžjom pšchijec. Wšpšlich bebi ty, jo je došabozje, hdyž by pščišludnoščy swojeho powolanja dopjelni a njepšči krajne fatonje pščištipi? Tę mašč tola tež powokanje ja Bōže kralestwo, a wješet jo tuteje dostojnošće! — Nitodemuž jo hšyfa dla swojeje sbožnoščy, a tehodla won te kujeje Jezuše pščiudže; ale cžehodla w nozy? To beče wšadat hiščaje jeho cželna bojoštwowč; wōn ho pšed ludžimi hanibowaschje, ho k Jezušiw wnušč. Tole bečš jeho hnadž hžjom došgo wotdžeržalo, ho teho wot Farisejskich hidžneho Jezuša wo radu praščje. Ale stōncžnje dyrbi wōn tola, wot cžerjenje swjateho Duča nucženy, Jezuša wopytač, a duž tam wōn s najmješča w nozy džěšče. Wōn cžuje, so pola njeho pomoz doňanje, hdyž wšchito drube jemu njepomha. Ale hōbustawy wšchitěje raby, jeho hōbustajonizy, njebmēdžachu nicjo wo tym šponicž. Rakši wulli pobrach, kotraž dženska hiščaje wjele ludžom sadžewo, ho šjawnje k Zeinje wnušč. Čži pol špžekani ho boja, so budža křhycha dla šazpawim jako njejdžekani a hšupi ludjo; te niščje worščity luda ho hūto pšed swojimi pšedčezilemi hanibuja, nēkomu tak dospolnje wpuščasch, jako by tole wotročštwow bylo, křhychuše wričiz a jemu wpuščasč; te wniščje worščity luda njechadža husto rad „pohōřchjenje“ dač tym, kiž bebi hūat myšla, a cžezjad rad tajne wažne praščenje potajicž. Wšějo ho wšchittim tutum na tole waichnje wjele žohnowanja rabi, a woni tež druhim to žohnowanje nješjo a njepošlicžje, kotraž mohli wuběžec, haj woni ho stōncžnje šjebaju wo sbože, kotraž mohlo jich hjednoczestitwo s křhychuškōm jim dač. křhychušk proj: Šchōž mo jim šapreje pšed ludžimi, teho džu ja te šapreč pšed swojim Wbōžjom, kiž w njebeščad jo. — Šawojeje kšpščezjanišje wery ho njetrejebadž hanibowasč, je w njej tole wtoje sbože wōbšchowane, a wery mēč a bebi hacž do hmirerje hłowasč, je najrjeuča pšcha cžlowiškcho šcharaktera. — Hdy by nēchō i dženkniščich ludži tola jawišnjico ho k swojemu

Knježej a Šbōžniktej wnušawal, to by spmōžny šapščičej mēlo na njotrožžniki hšablagu wutrobno, wōbeše na mfo-dosč, kotraž husto došč wtoho s pšedčezestwa njewidži te křhychuškěj kšodžicž a tehodla ložy mēni, to k žiwjenju njeje trebne. Šak wōbžaromne, hdyž ho ani šarfadž šjawnje pšed swojimi džekimi te křhychuškěj njewišawo abo je modlicž njewučja. Potom tež džěči lēdma žanu nabožny pščištwowim; potom tež napominanja a powučenja škule a žywitwa ja wra njepōdnū rolu pabaju. Ale tež wšpšchich luda a nēchōžžniki bebi njewērjazaje hromady dla njehmēti, ho swojeje wery wnušč, dotelž ho hanjenja boji abo hšubienja pščiškitnoščje njewērjazaju. Ale na kajšč cžēmnych puščach ty žane žohnowanje njewuščwajšč. Mašč Šbōžnik je tola te pšchertiti a pšchēnabony, hacž jo by jeho mohł pšed ludžimi potajicž. Šchōž tole wo-prawdože wo wutrobje wōbšedži, w tym wōn tak mōžnje stutaje, so to cžlowjetajo wutryč durbja. Kunje s teho pol widžimy, jo Nitodemuž hiščaje njebeče žyle wot křhychuša šapščijaty. Haj, ščo dha wōn do žyla pola njeho wryasch? To nam potajura jeho słowa: Wšchitje, my wemy, io ty by ja wučerzja wot Bōha pščiščot; wšchotž ničto njemōže te džiwu cžinicž, kotraž ty cžinišč, kšiba so by Bōg s nim byl. Potajim jeno ja wučerzja beče wōn jeho wōbšladowal, ja wučerzja, kiž fatōn wufadowaschje, ho wšadat wē, ja jenuho wōbeše rošhōwitkēnego. Tōn durbješe jemu prajicž, ščo durbješe wōn cžinicž, jo by šōžny byl. — Ale ščo by Nitodemužej nowy fatōn pombač, kotraž wōn tola njehy džeržal? Hdyž wōn Knježa Jezuša hiščaje njebeče spōnal a Šbōžnika, kiž mōže tež hreči wodawacž a i mōzu swjateho Duča wušhotowasč, dha beče wōn hiščaje daloto na šady wštal.

Niz jeno nowe pšpōnacze, ale wuhotowanje i nowej mozny, dospolne pšēmjenje inuškowneho žiwjenja Nitodemuž trjebasch. Tehodla Knjež Jezuš k njemu rjetnje: Sawernje, sawernje, ja praju cži: Želi so ho ščo njēnarožbi s wody a s Duča, dha wōn njemōže do Bōžeho kralestwa pščiščiz. To potajim, hly čitarjo, njedobaha, hdyž cžezdi ty jeno njēkore hreči wotpoložicž a njēkore počžiti pšchijicž, hewal pal štary cžlowjek wōščasč. Wty durbimy, cžjempli byč herbojo Bōžeho kralestwa, žyle mōw cžlowjetajo ho ščinicž, naschje žyčje myšlenie, cžuzje a wola dyrbi do cžijla wobnowjena byč po pšchitkādže křhychuškōnym, tak so ločat a wolu šacžuwamy, ja nim hšodžicž, a jeho sa to najrjeučše a najkrafnitšje šacžuwamy. Ty durbich ras hrojnolšč a štajeje hreča spōnacž a krahnošč a njebieštu cžitlōšč křhychuškōmu wibžecž, potom budže twōja wutroba rad te wulle štuki Bōžeho kralestwa cžuzčž doňonječ. Pšchjeb hacž mōže twōje wobnādenje cžiste byč, dyrbi ho to žōrko, s kotrohōž won pščiudže, twōja wutroba, twōje smyšlenie, wuščizčjenje. Wšchotž s wutrobno pšchiditu ške myšle, mōrdowanje, manžestwo-lamanje, šurwaritwo, poduchitwo, šaldnje hōwēcžjenje, hanjenje. Škōž dolho je twōja wutroba w niščich žabozščach cžēmnoščje, nahrabnoščje a wopšistwa jata, njemōžsch k žanemu wješe-kenu štufkowanjju dobrego pščiščiz. Twōja duška dyrbi ho šalle i Duča Bōžeho s nowa narobžet, tak so je wōb-tiņezjena wot swjateho Duča. Šwiateho Duča porčerzje-nje dyrbi cže žyle pšchewasč, a ty durbich tež dospolne bowējenje a dospolno wpuščičnošč napščezimo swojemu Šbōžniktej potajicž.

Wtr duje, hdyž dže, a jeho ščumjenje hšpšchich ty; ale njewēšč, s wštal wōn wuščadža, a hdy wōn džē.

Tak je kôzdy, ki je ho i Ducha narodzil. Mîz ham cze tajki cizlowek ho wodziej, niz hebi hamemu žitoy bycz, ale tak mōzije je wôn wôn Ducha Wozeho sapščijatu, so ho wôn zyle jemu pōbda. Wôn ho njeprašča, hbeje jeho tōn Duch wjebeje, tež hdyž wôn njemidzi hnydom hame semste dersehbje. Ale wôn na dowěrjenje k njemu. Tōn nomy cizlowek wjazy njewēluje, so wôn na tutym puču s hwoje sboze namala. Tohame je jemu wētre pŭšes teho so jeho wutrobie stutowazeho hwateje Ducha. Khrystuškowu Duch je wērnolēz, a tehōda tež hwēzo so našča žiwjenje. Khrystušk ham praji: Mîz rēzimy, sčtož my wēmoy, a h wēdēzi my, sčtož my widjeli smy. Cizlowsta wēdomosēz je njedofabaga, ale Khrystušk rēzjese, sčtož bēse hame widjal. A to wjebzijše tōn jeniczi narodzeny Sāyu Bozi, so ma tōn Wōtz w njebejsch i zygm hwojim wodzenjom hweta a jenotliwego cizlowjeka wotpohlad na tuteho sbožnosēz.

Tehōda bu stōnczije tež cizlowsti sny powyščeny, so bychy wščizny, ki do njeho wēria, s hbuhen njebyli, ale wēczne žiwjenje mēli. Tehōda mēj poplŭscholēz napščezjivo ta wōzowryzj imyščlennemu Wobu. — Czemy sirowje a wješe pšed wščitnim hwetom hies cztelnje bojastiwōwe i našchemu Sbožnikej pščiniēz, dzemy ho dacz pŭšes jeho hwateho Ducha dojoolnje wōdnōwicz a tuteju polni do wērjenje dacz na hwojej wutrobie dzēščacz, dha smēzemy johnowanje trojenickeho Woha. Jemu budž kŭwalba a czelež do wisheje wēcznosēje! Hamjen. K. w K.

Wēra do hwateje Crozjny.

D. Marczin Luther.

(Porjedbeny pšcholok.)

Do Woha Wōtza wērimy,
Kiž je njebo, semju stworil;
My jeho lube dzēzi smy,
Jako Wōtz je i nam ho horil;
Wōn nam wščēdnie žiwolēz dawa,
Cžeto i buščy wobornuje;
Schtitowacz naš njestawa,
Kižiz a herjo wōrdžeruje;
Naš lastarawšji, swarnujo
Wōn w hwojej mozg dberzi wščo.

Do Zesom Khrysta wērimy,
Jeho Sāyna, našchob' Knjesa;
Wōn Wōh je, i Wōtza sboženy,
Wjes ninaj njei wōdžel, wjesa.
S klna Marie w Bozej nozj
Bu wōn cizlowek narodženy
We hwateho Ducha mozg;
Potom na sčhizj powyščeny
Wōn ja naš wumrije, wot hmjerceje
Pač pŭšes mōz Božu stanj je.

Do hwjatob' Ducha wērimy,
S Wōtzom, Sāynom jene bojštwō;
Wōn sčele nam, naš troščizny,
Dary i njebo jako hwojštwō;
Kščēščjanstwō w kōzdyim kraj
K jencj myščli sjebnōczuje,
Hōbzēz ho hrēchi wobdawaju;
Cžeta nam wōn swubudžuje,
Hdyž wita po wisčem hujbenstwoje
Naš junu wēczne žiwjenje. Hamjen.

K. A. Fiedler.

Khodjenje w nowym žiwjenju.

Hdyž hwojat japoschtol Pamoč praji: „Samy-li i Khrystuškōm wumrjeli, wēmim, so tež i nim živi budžemy“, dha tuto słowo tak lohtō rosemiczi njeje. Wono ho najprjōdny na našču sčēzjenizu mēri; pšchetož pŭšes njy hmy my i Khrystuškōm do hmjerceje pōndrejeni, so i nim, i plodami jeho wumozženja wobohacjen, i rowa saso stanjemu. Ale nēto pač fa naš rēta, w nouym žiwjenju hōbziczi. Duž je tež to słowo: „i Khrystuškōm wumrjeci“, tak wjele taž „hrēchi wotkadowacz.“

To je to bōrke wōmowanē, kiž je nam sčjeseščjansta wēra pščinješka. so hwojim hrēcham wjazy žancho poloza njewostajamy. Skaž pravu wōjal fa njepščezelom pŭšes horj a dohy, pŭšes rēč a jōry, w nozj a wo dnjo cžeto a jemu wobgdnūwicz njeda, doniz jeho sōjak abo sničiz njeje, tak mamy tež my pŭšezo fa hwojimi hrēchami hōnicz. Hōbzēz ho žadny potaže a hdy by ho nam biščje lubolnischj idal a nam biščje rjeseho sože lubl, mamy hwoje lōbzdy, kaž wōjal i mjerčom, tak i wēru wōpaščacz a tak doško do njeho tubacz, doniz njeje naš wōpuschizil. Stōnczije tola nab nim dobuhjemy a hmy i tojtim dohycjom na pučju sōza a žiwjenja wo wjele do prēda pščisčali.

To stare mērie, to nowe wōzje; my hmy po cžaju zyle novi cžiwōwofajō. Pšchetož wščo stare je ho minlo a wščihlo nowe sčjinito. S Khrystuškōm hmy živi, fo hō sō hnamjenju hōbzimj a našča nadšja dōtta ho hōjom njebjefšch wrotow, kiž ho na pošledu fa naš wōwēria, so bychmy tam i Khrystuškōm živi byli wēcznije.

Sāyna wēra.

Pētr Pašč je sčjubolil pola knježca Stašhorita w Sannowestci a cžehnješče je hwojim njelom w lēče 1717 hobu do wōjny pščezjivo Turkam. Hdyž bēchu sčjeseščjienjo mēsto Belgrad dobyli a Turkow sōgnali, bu Pētr, jako zbrobu pŭlaču, wot cžekozdy Turkow popoznimo, konje fa wōpuschj pščiwōjowanj a hobu wleczeny. Wjezōr w holi posastachu a wuradžowachu, tak mohl teho sčjeseščjanca tak pravije cžiwōwōacz. Woni i dweju knebolō sčhizj sčjinitu a jemu lasochu, na njōn plowacz. To wōn nječjinjese. Duž jeho bijachu a hami na tōn sčhizj plowarja. Pētr pol, kiž bu wot konja wōtwōjajom, kōzbeho plowarja fa wuschj lēstny. Duž jemu ruzj a nojy wuwōjowachu, jeho nabeho fa sčtom pščiwōjowachu a jemu lasachu: „Prji: Muhamed.“ Pētr paš wōtmolwi: „„Ješčus Khrystušk!““ Na kōzbe tajke słowo jeho i tešalam do žiwota kšochu. Hdyž bēchu to šhwili cžinili a Pētr Zesujeh hwērtny wōsta, jemu pcd nojy dwjowo nastabžechu a jo sōpachtu. W tajej bōloščji wōn: Wōbzje našj a wēru spēwalže a tež wo hnodu fa hwojich cžiwōwarjow pščezjese. To pač jemu tojke wješele do wutroby do, so i frutum hčhēm sōpōča pŭwacz: „D jehno, Wōže hwate!“ Nnje jato bē tšejju sčtuczku sanješč, pšchi tchj kōwōacz: „Daj nam hwoj mēr!“ pŭšed hōtu trompetju šalkinczachu. Sčjeseščjanščj jēdni pščihōwach do hale a Turkojo cžetachu. Se pobžimajom tam Pētra we wōmorje namalachu, jeho wušwōbodžihu a hwobalachu a hobu wōachu. Zato Pētr i hebi pščinbje a ho praszese, kač je to pščisčho, so hu runje w tej hōbzijne pščisčli, woni dzachu: „Wōb kšērlušj je cže wumohl. My Turkow hōnjachmy, twōje spēwanje sčhthachom a hudochmy, so je tam sčjeseščjan. Tak je naš Wōh ham wōcht.“

Čji wjōzaj to prjuzej Eugenjej, hwojemu wjednilej, pomjedachu Tōn ham nēkotre razj k temu hōwemu popladi, jeho potom domoj pōksta, hōbzēz Pētr hōidčje 10 lēt na hwojim dworje hōbšele. Wōn wumrije 1728, hdyž bēše ho hōjščeje w hmjernej hōbzijne i tym spēwom: „D jehno Wōže, hwate“ na pošlednje bēdženje hotowal.

Wěrjazu lětať ras slareho muža wopyta, totrehož jako trochu njewěrjazeho snajelche. Strach ja jeho žiwjenje njebě, tola pať ho jara hłaby čuwelche. Hdyž bě lětať po šuwcnjem wachnju ja jeho swu woprašowachu, lětaťstwo wustajal a čuwyelch wotewrič, ho šporeho mandželsta woprašaja: „Hdy dha dyrbt mój muž te krjepki bracz?“ Lětať wotmolowi: „Nó, jara thory runje njejelče, duž buch rjetf, jo mohli ja měhaz počezelč bracz.“ — „Halle ja měhaz?“ ho thory a jeho žona džiwačujaj. — „Nó haj,“ lětať dželche „czomu dha niž? Se to hřano pšehelaje?“ — „Ně, to niž, thory dželche, „ale tebyh mohł ja tola hřom morow bycz!“ — „Za to wšah,“ lětať rjetny, „mohto tał bycz. Ale wy woprawdže na hřajereč thory njejelče, hřano mohli ja tydžeň japočezelč?“ — „Ale ja waš profču,“ ho džiwažo thory dale rěčelche, „njewšmice mi ja što, šnješ lětarjo, ale ja tydžeň hřum hřano hřom w šemi.“ — „Wějo je to mójno,“ lětať pšchidawajche, „ale to lětaťstwo imjelčeje tola w donje. A tał rucze hač dyrbjel wi dželč, jo mohł s wami hurbjencho bycz, mžezelč bracz japočezelč. Dyrhjało-li to hřom jutje bycz, mžezelč jutje rano hřom hřompočezelč.“ — „Ale šnješ lětarjo,“ něto thory trochu štušniwaj rěčelche, „tež jutje mohu hřom wotmolawaj bycz. Wěičelč ječe wy mi howajze lětaťstwo wustajal. Ale hdyž w klečaji wostanje, mi njemželč tola ničo w pomhač. Wi je pšchecziwom strowemu rofomej, ho s branzom dlic.“ — „Hdy dha bydelche tał počelč?“ ho lětať woprašaja. „Šabci myhłach, jo budželče mi radželč, to hřom jutje,“ thory wotmolowi. „Zať čuicelč,“ lětať pšcheczelanje dželche, „ja čuwyč wam jeno s tym prajič, tať njemudrje toť waš bēche, io lětaťstwo tať dotho wotpofajowacz, totreč je šchrypluš hom sa walechn thory bušdu wustajaj. Wdy njewjelče, tať dotho ječe hřichelče žny. Šchto paf wam Wože hřom pomha, hdyž jo njehjerjelče?“ Tón thory lětarjomu wuczbu pšchija a ho teho njeje kať.

Kak biblija njewěrjazeho k Jezusej dowjedje.

Čzah bē na malej staziji poštata, a tšjo harowazny młobzeny, hřomow počnu pryšlow, bēchu do woja jalělč. Hdyž bēchu ho šchydali, tam bibliju wohładachu — a teho bla to wolanje. We woju mjenujaj hřom jedny młody wojať hēdžičelch, kiz ho do hřowjich łakawom wroczelche. Wón bēiče ho runje w njewohhoraj a bē ju na štwilk do boka položaj a w druhej ruki čizat.

„Čšhāčelč je ju w šomnom won!“ Wědma bē ho to wuprajilo, hřom biblija won lēčelche; pšchetož předy hač bē tón wojať to jadžewacz mohł bē wona hřom wotnaca a lēčelche na łotjach. Wějo na to ani myhłič njebē, ju jašo dostaeč. Bu wojať něto hñewelč? W přebawelch lētať budželčelč to wēčelč byč; ale w pošlednim čsaju bēiče nawustaj, ja Jezusom thodželč, kiz bē čjelche myhłe a j wutrobu pokorny. Wobžarowaelche wšah jara, jo hřowju bibliju wjazaj nima — ale wón ho do teho poda. Mjes tym ho jeho towarščojio j přyjleim sabowajachu, jako budželche ho ničo dale šleho njelčato.

Něto pať pój hōbu na železnizju a sa tej bibliju phtaj. Wona pšči łoliji lēč na šchžezju, po totreč železnizny nahładawario thobža. Žedny s nič po štwilk pšchidaje a ho t njej štwilk, so by ju šchěmč. Wšči šēhñenjujo ho I. pšalm wotewri. Wón jón čšitajche. Šajke myhłe tola tutón pšalm w nim wubudži! Pošlednje 10 lēt do žanje biblije ani pohłabac njebē. Wjele bole bēiče w radže bjesobōžnyč křobžič a na štole w hřmēmzow hřybat a njebēiče łubowčelč jatonju teho Njeseja mēł. A jako pšči čšitanju haččelč jchtwōdzej šchawczu pšchidaje: Ale tajzy bjesobōžni njejebu, ale jako pluwaj, totreč wēr rosmjeta, jemu

tole do wutroby rēšajče a jeho na hēje hōmo hēdžilowelch čšič njeiče. Runaelche ho hřano wón pluwam, dokełč bēiče tať dotho bies Woja křobžič? Wē tole hřomw ja njeho pičane? Wōn bu štušničaji a štušničaji, čšitajche dale, hač ho škončelje teho hřomwa dohłaba: „Hdyž budželče nje j žylej wutrobu pylaeč, čhu ho wam hačč namaelče, prajiť tón knječ.“ Zať k pōjnaczju, k pofuče, k wērie a k pofuju pšchidaje.

W bibliji bē wojaťowe mjeno šapřhane. Teho ho tež dohłaba, jo mžezelche jemu šhubjeno bibliju wroczelč. Zato tutón hřomw knihu jašo dosta a j pšchitopolozeneho lista šhoni, kať je jeno njewěrjazeho čšlowjeta jašo te šchrypluškej dowjedja, bē jara šbožomny, jo bēchu čši towarščojio we woju bibliju won čšhili: Wjes hřowjeje wole bēchu woni tež štwilk hřajerjo dobreho hřmjenja pohyli.

Wona jeno na Jezusa hladaelche.

Wo Persifkim tralu škorehu, totrehož mjeno w bibliji 2. kronikom 36, 22 nadeněžim, ho powjeda, bē te ras po čšelčej bitwje mōžneho trala s jeho žylej hřowju šojak. Zato čši jeczi něto pšchēd škoreha štwiduju, ho wón teho jateho trala woprašaja: „Šchto by mi dať, hdy buch čše puschčelč?“ — „Wopolju hřowjeje kraleštw“, bē jeho wotmolwjenje. „A šchto, hdy buch tež twojim dželčom jašo hřowobdu dať?“ — „Zu druđu pofuju hřowjeje kraleštw.“ — „A šchto by ja hřowju mandželstu dať?“ — „Što hameho tebi ja wotročelč.“

Krowej ho te wotmolwjenje tať špobobaelche, jo wšchēd bjes wutpnyč pjenješ puschčaji. Na dompuczju tón wuškowobdženy tral f hřowjej mandželškej dželche: „Mjeje škoreč nšobowu a rjany muž?“ — „Ja na njeho hładael nječšym,“ wona wotmolowi, „ja jeno na teho hładach, kiz bē šwōlniwy, ho hameho ja mnje ja wopor dač!“

Šchrypluš je ho ja naš ja wopor dať. Nočžemju teho bla tež my na njeho hładael, hač na njeho hameho, jo bychmy ja nim po jeho šnamjenju a pšchitajnajch thodžič.

Šchto je wina?

W Franzowškej wušchowlčej hřim lēta dotho wšchu šchēčelč-janšu wēr u šabanju. Šajke pšody tole špucžanje njebe, je šchēhomageho podawma wđidžim.

Pšchēd pšchāčajny hřudom w Pariju štej młody hōł wot 18 lēt, kiz bēiče žōnju ššōzowal, so by jej dwaj šrantaj šradnył. Mordarjomu rēčim dželčelche pšči tym tule rēč: „Moj knježa, ja mam dženja lože dželč, dokełč ho wobštorženju wēčelcho wustawna; šakrowacz ani šamolowelč jelo njemžju. Zola pał čhu nělotre šlowelčla prajelč. Za wđidžu na hřudnikowom šlōdže šnamjo našelcho šchžōwanelcho šēbōžnita. Šow wono štej, bđželč wy hřelčšnitow budželčelč. Čšelchobla njelčej žana Woža martra w šchulčach, do šotryčš hřowje dželčelč ščelcelče? Čšelchobla ho tam ničo w šchžōwanym njekščiđi? Šakle tudy, pšchēd hřowjim wōtrym hřudnikom ššōnit šchžōwanelcho přeniť ras wđiđi. Hdy budželčelč jemu šchžōwany pofajany dať, jako wón hřichelče na šchulčičk ławčach špobaelche, njehy hřano tudy na mordarjomow ławu pšchidchōf. Wdy jo šelč, moji knježa, šotryčš jo wobštoržuju, kiz wy do luda njewērnu a wšchu požadlimowelč hřjelčeje a ho potom džiwačelč, so mordowanje s luteho hřowa wurōfōč. Šapubželčelč mojeho hřowjczelchego, to je w ašch a pšchžōwaničelčelč; ale runje tať je moja pšchžōwaničelčelč, wam prajelč, jo šelč je hřami wina na jeho hřechu!

Sy-li epówał,
Plinje dičłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny jo.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mórny
Čerastwoś da.

Njech ty epówaš,
Swérnje dičłas
Wšedne dny;
Džeb pak swjataj,
Dušł daty,
Wotpočł ty.

Z njebies mana,
Njech či khmana
Žiwnoś jo;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

Šerbske njeđzellske lopjeno.

Wudawa jo kóždu hobotu w Šemolerjez knižničkejčerni w Budyjčinje a je tam ja šchwórtletnu pichedplatu 40 wj. dostać.

1. njeđzela po swjatej Trojizy. Ruť. 16, 19—31.

Kaž hižom na wšćich swjatyč dnjach křećelčijanije zyrknje a na wšćich njeđzelach wot hodowneho hač do swjatkowneho cžaša wšćite njebiešte wěžu, wo kotrychž křisćichim, hčuboto do zpleho čłowišćeho žiwjenja a do wšćich seńskich wězow pšchimaja, niž jeno troccht a wosšebowanje šćiceja, ale tež wutrobu kóždeho křutneho pšćikarja rošhwěčjeja a wšćich a rjeńšće pšćihšćichnošće a jačuwanja w njei šbudžu, tak na njeđzelach po swjatej Trojizy dale hwełto křećelčijaniskeho pšćnacza na wšćitke čłowišće wěžu paba.

Žejuš je ja wuczerja wot Boha pšćihšćol, kaž je hamón jedyn š jeho nješćečelow pšćihšćol. Wón móžnje wučzi wo wšćitkich njebiešćich wězach a wo wšćitkich seńskich. Wón je Šbóžnik hižom we swojeje wučbje, niž halle we wumrječu na křisću, a jeho šłowa šu wulle šfuti. Wón rěči — a žiwjenje našta, hđžež jeho šłowo do žaneje wutroby forjen čěri.

Nijeje to šfuti, tak wo bohatšwoje a křudobje wučiez kaž Žejuš w pšćirunanju wo bohatym mužu a křubim Lazaru? Šćotž je w šnatym jadrwym šłowje š tróta wuprajil: „Šćito pomha čłowijeje, hdy by wón runje žly šwěť dobył a pak na swojeje dušce ščłodował? Wbo šćito móže čłowiel k umnoženju swojeje dušce bačć?“ to Žejuš š tutym wulkim pšćirunanjom w žiwych barbach pšćed wučzi šta. Wón čže bratrowšku lubošć do wutrobom

płobizć. Wón čže, šo by hińal a šepje štalo na hwečje a we wěčinošći. To nješćm byč, šo tajki křubny Lazaruš hjes pomozu kaž poš pšćed wocžomaj bohateho leži a šo bohaty po žiwjenju we wšćednych wješćelach durbi w žalošći a čiwili byč, we wěčnej nuš. Šćečizno temu Šbóžnik čłowještwa šwój hłbš wosšebuje. Wón je šo wjele pšćowal, bohatym do hweđomnja rěčezć. Pšćohyl je a wabił, kaž jeno wón jamože: „Woje hđžezi, kač čžešto ie, šo, kotřiz šwoje dowěrjenje na bohatšwo štajeju, do Božeho kralešwa pšćihńu!“ A žyle w jeho myšli je Jan pšćal: „Šćotž šwoj-ho bratra njeľubuje, kotrehož wón widži, kač móže tón Boha lubowacć, kotrehož wón nje-widži?“ Tak ležešće pšćed durćeni bohateho muža šhory Lazaruš, žyle pomozu potrebnu! A tón bohaty móžešće jeho tajkeho we šwojeje blišćošći widžezć a njepomhačć, ani křužobneho pšćlacć ani na njeho wopšćilć! Kašta wupozć! Tež hšupozć! A hdy by tón hđubjeny pšćes šwoju winu do šwojeje žalošće pšćihšćol byl, haj hdy by wón šo pšćečizno bohatemu mužu šle pšćešćol byl, kašta šamjeńta wutroba k temu křušča, mrežagemu njewodacć a pšćleńuju pomoz njewoposlać! To je čžemnošć, kotraž šo na žadny pad š pobožnošću a š twarjenjom na Abrahama nješćieje. Wón hbož je bohaty muž Lazaruša a jeho hšubjeńšwo ja-žpil, je wón mógl tak nješćmilny byč. Jan to wopšćuje w 1. lišće (2, 11): „Šćotž šwojeje bratra hđiži, tón je w čámje a křubji w čámje a njewě, hđže wón dže; pšćetoz čžma je jeho woczi šašćepila.“

Žejuš a jeho pšćiti nješbu hjes wupšćeha ša lubošć

wojowali. Jezusowa křudoba w žlobje a w zupym rowje, jeho smjerec na křihu, pod kotrymž wo jeho draštu lošowachu, wo to jeničste, sčtož mějsche, je křudym a křozym lěpšice cžaby pšichinjša. Sdžyž niž wščitžy, tola wulka licžba ludži to rožymy, so „cžlowje widži, sčtož pšched woczomaj je, tón knjes pak widži wutrobu“, a so móže cžlowje pšchi smonkownym šbožu sřubjenu bycž, ale tež pšchi naišorsčim njesbožu stónčanje sřobowony.

Wty nět na Napoleona špominamy. Tajti wulki muž! Tajti dobywat! Ale wón njebe duschny. To běšče jeho pab. Sdby by jeho w Budyšinje po přenim dnju bitwy pola Budyšinja jebyn morit byt, bychu to mnohy jako Bože wodjenje a tajti skut sa prawy abo tola sa špomožny wobhladali.

W lěće 1813 je hlawny mišionar a lěkat Lewingstone rodženy. Wón bě křudy jabricki dźełačzet. W lěće by do fabricki křodžił. W sumje by s knihow zuse rěče a stónčanje lětaštwu a bogowucženošcž nawuwnyk. Wón je hiščeje dale cžabnył hač Napoleona, a lubojeć t najhubjenšim ludžom, t wobojim cžoznym, jeho na pučowanja pšched Africu wabjese, džžž je w lěće 1873 wumrjel. Jeho cžorni šluzobni jeho cželo 200 mil daloto hač t morju domjesechu, a jendželšta kralowa da jeho póbła jendželštic kralow we Westministerfej zyrkwi w Londonje hrjebacž. Tajti ponizny muž! Tajti křudy! Ale wón běšče duschny. To běšče jeho powysčjenje. Sdby bychu jeho cžorni w Africu morili byli, to bychu wščitžy sa hrěč a njesbože wobhladali.

W Hamburgu šo Amalia Sieveling, bohata dobrocžetka a jakožetka žónšeho towarštwu pomozy sa křudych, w 1859 w kachčju kaž najkřudych, niž s rjanyym wyšofim, ale s pčonym křyzow, hrjebacž da, so by w smjereczi a rowje hiščeje wo bratrowštwje s najhubjenšimi šwědcžila.

Tajke bratrowštwu mjes wobčatymy a křudymy, to je po Jezusowej woli, po jeho wučobje a po jeho šnamjenju.

O Božo, wumoj naš wot hordosčeje, wupočeje, hčupočeje a nješmitnoščeje! Daj lubojeć s njesbež nam do wutroby! Sčžin naš wščitlic a bratrow a kotry! Pomhaj nam, ty šwěrnny Božo! Šamjen.

T. w B.

Ahčelusch sa dženšnische scjenje:

Lut. 16, 19—31.

po wulkich šipčezansčich špewočicich pšchedoženju.

Stěh: O wěčnošc, słowo šrimanja —

O ludžo! semje fróti cžob
Na delchu wěčnošc wježe naš,
Do njebia abo hele.

Kaž nět je, pšchedo njeubdže;
Běšč nješpěčelca wostajnje
Nam špče tajnje sčele.
Kaš we nič špew wutroby
By storchnył smjereczi do křlavy.

Džčit hrěča bórny nimo je;
Duž s pčowjenow tži wolanje.
Wo šřobženje šo prošy,
A bykli jeno s kapečičku;
To pak nej wjazy móžno tu:
Zow nješu šewke šloby,
Sdžžž nam, o šwěrnny Šbóžnikto,
Sso hiščeje šbóžnošc šfeci šo.

Tam potom woczi šběhače,
To wušlicž pak je pšchedošč,
Sčtož přebny nješčeje cžyli:
Dacž temu šwoje wutroby,
We kotrymž wěčnje šbóžni šmy,
Sdžž polutni šmy byli;
Tam pak je nimo hrabny cžob
A wěčna ščtowa trědži woš!

Wšmi wučet w šfaje Jezusa,
Tón jeno polny šmilenia
Ze duškam wščem a tebi!
Daj tym, kiž wěria do njeho
A jemu žyle špěčeja šo,
Džž doštr wola šebi.
Sdžž šbóžnicž w škřyšt šwětošczi,
Sže junu hela njepati.

Mi špoczž, sčtož widži Abraham,
Njech to, sčtož twoji šbóžni, mam,
Křž s šwalbu šfěza tebi;
Daj tži, kiž heli cžeknychu,
Pšched twojim trónom mlódní šu,
Tych nětto njebo ty debi.
Sa tole wščo ty woda šo:
Wje wumocž, ludšči Šbóžnikto!

Sčtož hiščeje budu na semi,
Njech wutroba tam ščele cži.
A špěchi twoj ščowa.
To knjes šy sa raj nješejši,
Křž s debom šowu wobšebži
Tež klucje hele dola;
Nět wjazy dšimow trěba nje:
Da wěru jeno Šbóžnikto!

K. A. Fiedler.

Woporna lubošč.

Njebob Ahfeld, we šwojim cžobu šnaty žohnowany duchowny w šipstu, běšče raš t šwojemu hojenju w šupjelach w Salzbrunnje. Duž pšchidže pomješč, so je njeadaloto w městacžku wohen byl. Nět š wo přštwu cžinjese, so by šo sa šhudy, cžěžto potrečenu gmejnju mjes wopžarymi šupiel hronadžiko. Ahfeld njebače hebi to dwožy šafacž; pšchetož wón mějsche cžopku wutrobu. Ruče wón wofolnit šestaja a nastatu nšu w nim wopřija. Dohladowat šupiel a gmejniti přibóštetje, wužžuzeny majoz, jón wopřihacžtaj a majozorny šluzobnik, stary ščezant, bu wupřohany, s pšimom po žytnym městacžku šberočž.

Tži dny wón we šwojich šwobodnych hodžinach horje a dele běbače; a to njeběšče žana malicžošcž. Sdby by ludži njenašeloh, by tež drugi a ščezj křoč t nim pšichšof. Róždny wječor by t Ahfeldje pšchitahadaj a prajił: „Ščtyščeje, žne šu dobre byt“. Potom byščajaj licžilo; wón by pjenješy na šlido šebadžat a Ahfeld šwitowat.

Zato bě ščezj džen wščo wobkřobžene, duchowny t njemu džeje: Nět čhu wam wuču přozu šapracžicž; prajeje mi štanje, sčto šče po šwojim měnjenju šafžuzi? „Ničžo“, běšče šezantowte wotmolwjenje, „moje puče dyrba mój pšichinošč bycž“. Ahfeld džeje: „Mój luby, wy wěšče ničžo wječje nimacžje, ja čhu wam s wutroby rad pšchitajine šarunanje dacž.“ Tamny pak pšchi tym wosta a woteńdže.

Wječor Ahfeld mjes šwojimi šnatymi šebžeseče. A jako šo

edbn prafšejše: „Kaša dha je wofcha šberca wupadnyta a jstó, je najbohatscho dal?“ wón wotmolwi: „Wohata je byta a majorowy lertžan je najwijszy dač.“ „Kaf to?“ ho dšiwajo prafšadču. „Wu,“ „džešče Wšfeld, „wón ion je tny dnj swoju dobru wolnu, šwój šwobobny čas, šwójce nofy dač a pódla wšče te šihate woblíčja a mjerzaje rěče do šo štakal, na fortmadž pšči tajščej škadnoščadž njepobrachuje, je pšči wščem tym wjebety a njewofudny wofak a njeye ja šwójwu prózu žaneho čtewojneho pjenješta waf.“ Wšchitazy mješčadžu; napščežiwio temu ho ničo prawič njedabče.

Pjenije wo štužnje lubošče šu wjele hódne. Wjazy pač hač štoto a šleboro plačji wutroba a wšpoba. Ale tež k šberanju nastork dač a jo do štuka štajič, kaž Wšfeld to čimječe, je neščto jara rjane a dšafabóne.

Druhdy pač je tež to napominanje jara wšitne, kiz je raš Emil Frommel, bywšči dwóšči předač w Barlinje, dač. Wo tym duchotny Wlanfeimert fortimuje powjeda:

Gustav-Wolffsi šwjedžen bšče w Drajžbnadž a k temu bšču hebi wo Frommela ja šwjedženščewo předarja škli. Zón rohmječe, ludžom wutroby hnuč a štrěč. Žato wón w šnjenjenej žyrtwi w Drajžbnadž na šleky stejeye a pódla 5000 ludži k jehu nobomaj a škwonie šedžadču, ludžo na fortmadž žaneje nufy widžec njebě, hebi wón pomyšli: „Čži móža dženja prawje do woščnje pšchimnyč.“ Wož wufupi a prawje naležnje na wutrobu položl, radšo něščto wjazy hač mjenje woprowoč. „Wó, pščečelo“, wón džešče, „wotowč tuftu a wutrobu. Dai tež hnydom o njeplčemyšluj hebi becho. Šdnyž džežči w šimje šinčowow šafku w ruzy dšerža a ju hnydom njecšijau, potom wona tačž pócžnje. Šduž šy hebi pšchewofak a čhješč šhano dwazychči hrimowow pšči wonščizu ja Gustav-Wolffse towarštwio darič, dha hebi to njerowmšhuj, ale čžit to hnydom a njecžafaj, hačž domoj dóndželjč; pšchetož hdyž domoj pšchimželjč, šu hšjom pjenč hr. mjenje, a jutše jo wnož dšebáč hr. a šo jutšičšewo wnož pjenč, a ša dwě njebšeli ničo wjazy njedabč. Čžit taf, kaž tamny mješčadž w Stuttgarče, kiz tež tele škwonie špšchječe. Wón do škapalnje pšchimžde, mi něščto do rufi tčdžeyeč a džešče: „To je moja šakčowna tufka; něf pač pječž j nje.“ A jšto bē mntšach? „Tyžkaz hrimow!“

Taf předač rěčejše, a něšto dyrbjat ty widžič, kajše pokšmewtjenje pščeš woblíčja pšchopwškadariow šjěže, a taf něf tam pšči žyrtwinyč durjach te šhnečow škli ščadču — hačž runje bē w juliju. Šduž bšče ho ta čžrjóba roščebžta a bšču wščo hromadu šmjetti, dha bē to hromada wot 2500 hr. Šlabaj, to je šuknowanje ja wufšch — pšči někotrym mišionšim šwjedženju, pšči někotrej kollečže mašč štadnošč k temu. Duž šwščuj šo, luby pščečelo, w nim.

Wospjetne Bože wnowjenje.

Štowa šwjetate pišma w žiwjenju pščežo na špódšiwne wafšnje dopjeljene namačamy. W Šiwobowych knižach 33, 29—30 čžitadž: Šlaj, to wšchitko čžini Wóh dwójzy abo šy brčž i čžebym, šo by jehu dušdu wróčič wot štažnje, šo ty hef rošpšwěčeny se šwětkom žiwych. Š tym je prajene: Wóh žaneho hřěšćnita šies warnowanja te žiwjenja přječž njewofimje, ale jehu nojprvejby wjazy křóčž i wufšče nufy wuforšnje, šo by ho našafak a wofutu čžinič, taf došho hačž na šijčejše hnadny čas. Šduž pač čžlowjel na tute warnowanja njelěžšnje, potom pod Wóži wótry šud padnje a ja njeho žana raba wjazy nje.

Šrudy, njewórijazy čžlowjel bē wo woženik. Wóřsy młoda žona šhoni, tajšeho njebodžinka bšče hebi ja muža wafak; wšča jena wšeweločž bu do šrudoby pšchewobročjena. Šuščičšho by špwtala, šwójeho muža pščečelničšeho a šhmaničšeho ščinič. Ale něšto wotmolowjenja šy ju mandželšli do woblíčja šlešnyč. Taf

dyrbječe mješčezč a ške i dobrým šapšadžowáčž a pšči tym ščejšćliwa šwójce brémjo dale njelč. Duž pač Wóh šam šana šluščičž a žonje woblíčnej dačž wufšče. Naš tute brube mužššo i pšdžara bele padny, ja moweho ležo wofa, tola pač šačo k hebi pšchimžde, ale na šwójce rany mješčej wjazy měžowow ležec. Wšči šamny budžičje šo i nim štato byfo. Šo bē to brnjeje warnowanje Wóže. Tola wone ničo njepowomajče. Wón ton štary wofa. Njěžže 10 lét poščijšče je ščtoma na mješču šemju padny, runje pódla wufšeho wótrcho kamjenja a hebi žaneje ščtoby njelčžini. Šedma bē šo tole štato, duž wot šwójce balato w žubje bydlažje čžety šiti došta, w fortmadž tale to wšičke: „Njeje ho čži njčo ške štato? Wš ho dšijelče, šo ty i wofšoheto ščtoma runje nimo šončojšeho kamjenja padny. Dwojž jandšej pódla štečičaj a jedny bščešje k drufemu: „Nječwójšče ty tu pódla štal, budžičž jeho na tutym kamjenju rošrašč.“ Šu jeho Wóh drubi křóčž wofačje; tola tež tute warnowanje wón šapš, wofa šiesobžny a njeměrjazy a šapšiwajče wšču dobnu radu duchotneho a šwójeho pščečelštwio. Duž šteče njelože na njeho pšchimžde. W bróžni ho šačo čžimny a čžejče wrota šo na njeho wofačju. Ščžedho drufeho budžičju šmjaleč dyrbale. Wón pač žimny wofa a hrošnje šatrujo a hanjo wufšči. Ale tež tutón šteči štš Wóži jeho njepščewim. Nječžto měžowow poščijščo raš wječor žyle štrowy lehnuyč džešče a našajtra rano jeho jato čželo wo kožu namačow. Tčžjazy wofačju, šo by ho wot štožnje a šeho puča wóčžič, bščeš něšto tola škwonje bjele wščežo wšchitowowanja do šmjerče a pščeb Wóži šud dyrbčak. Tchowla njebobudž: Šženja, hdyž jeho štš štšhšičje, njewórdžecž šwójwu wutrobu. Šotry křóčž pač je Wóh tebe je ščtowo warnowaf?

Wóh je rěčaf.

W Šohenzollenšim mušju w Barlinje šu kóřti, kiz šo šmjertne kóřti mjenuja. Wo ničž šo tole powjeda:

Šduž Wulfš Kurwječ w Barlinje knječejše, šo tam hrawow šluf šta, kiz wufke rošhorjenje šubž. Młoda a jara rjana holza, wo šotruž šo dwaj wošafaj pšowowafšaj, by šfšngowanana namačana. Woboj wošafaj buščtaj šajataj. Šedny wot njegu, Kalf i mjenom, bščeš njefšufk tež wopradowže wobefšot, dofelž bē na šwójcežo towaršča, i mjenom Wšfed, žarlinu, šotrenuž bē holza bščeš pšchšhlena byta. Wšobaj buščtaj wo šchdomničšim wofšchnju na wšchelate wafšnje i gratami čžiwlowanaj, tola pač šo šadny wot njegu njefšufka njewojana. Kalf přejelče wščo do čžitna, ton drubi pač pščida, šo je wječor přjedu i tej holzu rěčaf, šo pač je ju w dobrym měnje wopuščičž. Kurwječ na to wofšantaj, Wóži šud špwtadž; wošafaj mješčetaj wo šmjerčž kóřtkowáčž. Zón, kiz šmjeje najmjenje wóčžow na šofšćach, šmjeje šo ja mowarja wofšhladačž a wotprawičž. Kurwječš šam pšchimžde, šo by pšchšladawaf, hdyž budžetaj wo šwójce žiwjenje kóřti hračž. Kalf mješčej najpřjebu hračž a wón čžimny i dwěmaj kóřtkowaj dwójzy ščelčš, potajim hromadžš dwanočže, to najwšchječe, ščtož móšejče došafč. Wšfed, tola wufšladawšči, na šwójce šoleni padny a wofačje: „Wšchewomžny Wóž, ty wščž, šo šum šies wim, šchituj mje!“ Ša to wón kóřti taf šynlje čžimny, šo šo jena do dweju křuchow rošččepči. Ša žyla šofšta potajna ščelčž, taj šrudaj pač ščelčž a jedny, wščo hromadžš potajim štinace. Wšchitšičž nad tym šitadž šapowadž, kiz šo šijčejše wójwetšči, hdyž šo Kalf, kaž wot šhšta dyrjeny, na šemju šwjele. Šafke i wufšej prózu šo jemu žiwjenje šačo wróčž, a něšto šo wón wufna, šo je holzu wopradowže šfšngowaf. Kurwječš pač wščšon hruty rjefaj: „Tu je Wóh šam rěčaf!“

Bóh njewinu na sjawne pščinje.

Pola Wadenburga w Šchwizy leži hřezta na horje, f kotrejsej daloko do Wadenfke widžiš. W smje je hřezta pródna, w lěce pak w njej wučeny knjes, f mjenom Burthardt, bydlešće. Naš, hřez bje jara čpofa, f Burthardt we swojcej šabrozy bješeće a piches dalokowid do Wadenfke hladošće; tam ho hrmašće a blyškajće a blyškaj lěčahu přeci a po dohřoščej. Na jene dobo woheń f mroščel padny a hnydom na to wo dwór palešće. Burthardt hěbi džeń a hodžin teho njeboža napija a f tym bje ta wěz šabta.

Našim Burthardt ras w měšće pola swojeho pščeščela bješeće, kiz bje jako šmilny dorciel šatny. Runje w tym šebryny buril pščištupi a škorješće, so je jemu w lěce njewjedro zlyk dwór šapalito, a krma a soja a wocho je ho špaliko, jeno dwe šwinjeczi je mošt wutorhnyč; duž čyul šmilny knjes tał dobrny bjez a jemu jatmožinu wubželč. Šmilny měščezan pak wotrmołwi: Tajšich proščerow wjele pščištubadža, kiz jmo njeđoty narožca; ja čyul wo naprašćowadže, pščinidžeje ja tpbjeń šajo.“ Bur džešće: „Za daloko mot tuby w Wadenfkej bydy a šum tu w Walelu čiměš mč; šajo pščištuz njenožnu, šmilče ho bjeńša, luby knježel.“

Knjes Burthardt, to hřychowšoj, swoje knižki wučašny a ho bura fa dnjom a hodžin teho woenja pščeščelje. To ho trjedzi a wón šobaty dar došta.

Po někotrym čašhu Burthardt a jeho pščeščel w Wadenfkej puščowajšaj a tež do štron našeho wopaleneho bura pščištubješčaj. Tam špamiščaj, so je tón šamy dla šapalenja wobškorzeny, doščaj ho na njeho tukašće, so je hěbi dom šam šapalil. Duž wšo Burthardt šajo swoje knižki, džeščke f šubnitaj a jemu pomjedošće, šchož bje widžal a hěbi napijał, a tón bur bu wšprowunjeny a puščejen.

Runje tak tež Bóh f njebeš hlad a we swojim čašhu njewinu na hěweko pščinje.

Baczonowa šmilnošće.

Na šfešće stareje buršfke šfeže bje hřizom wjele lět baczonowe hneđo, a šfeže naležčo wšidlyščičaj baczonaj, so byščaj to wulke hneđo šajo fa wobyhlenje pščištubaj. Tam byščaj potom hwoje metode měfo. Štaraj byščaj hwo šmjeřca na swojim hneđe štafoj a škopotoj, kaž byščaj ho teho měřna wjelešfkoj, hěž bješčaj teho wjele mlobuch baczonow wotkubłtoj; a te młobe wjeleščaj ho tež a špewachu hěbi wšchelake rjane baczonowe ščuščki.

Naš w lěcu ho šta, ho bječu hěbi wšchizny wječni na pola wščišf a jeno pšy te diwory wobchowadowachu. Duž pčoa ho na wjezi na jene dobo ščurnowoaž a wohnjowa truba trubješće woen. „Wohń! woheń!“ ho na wščeš babach wolofće a našřoženi wječni šmotažy f pola pščišahacu. A šhaj, runje ta hřez, kotraž bje hřizom někotry wšchor wudžeržata a kotraž měješće, kaž ludžo měnjaju, pšče wohnjowym njebožom dla baczonow wobarnowana woašč, šteješće w plomjenjach. Hřizom rjadny padachu a baczonowe hneđo we wulkim wohnjowym šraščke šteješće. Wědna bje šuchodam móžno, najwiniščny domjoz nadobu f doma wurumowoaž. Š rafom baczonaj f dalofč hatnyč šukow pščiščičaj. To bješčaj štaraj mlobuch baczonow, wofoto kotraž hneđo hřizom woheń f bynom šapafće. Wěotre raju štaraj wofoto palazežo doma lěčajšaj. Potom pak nuš do hameho plomenja lěčeščaj a hnydom baczonata šajo pščiščej, młobe w pšfu nješčaj a jo w šobrože na ščtom dele puščaj. Potom ho šajo šebny, do woenja lěčešće a druge młobe šbowunje won pščinje a jo f temu přenjemu potož. Třebzi ras do woenja a byma lěčešće, so by tež to šfeče šmjeřetnej šraščoje wutorša. Ale nek ludžo

podarmo čkačahu. Wona ho njewrožci, ale pola młobeho we wohnju hěbi tón namata.

Šmilny bur tej wumojenej njebožaty f hěbi wša a jej wotruba, a tej hamej na diwore mjes kofočemi a hušami hřodješćej, hač bješčej wotrfoščej a mžeščej hěbi swoju zybrow hamej ptačš.

„Šmilni ho pak ptočz nob swojimi mřodymi, kaž čyul njebešf Wóž swojich wobohich džešč fabyč!“

Wščelake f bliska a f daloka.

Š Wucez. Njany džeń to bječe, šwjatowana wutora. Młobre njebio wječe naš, wješete ptačzi nob njebio Wóžu čelješ špewajo a trubi škónza wščitko pščekařnješće na šemi, šawěšće, rješčf čješ hěbi mišionif hweždeč w Wucezaj wupptač njemžeščej. Š dalota a f bliska bječu ludžo pščištubaj, ho byču šobu hwoješčf mišionif hweždeč. To je nam šajo dopofas, so wobudlerjo we Łužizy ho hweščće šajimaja fa džeło mjes pohanami. — Na wščeš puščaj bječu čjeńe wrota natwarli. Wleščimj a šchoroje hěby a šfeže puščaju. Tež žrytel meješće wopravže wotšobnu puču. Pučz pak f Wozemu domu potajacu rymf šelendy břeřow. Šduž ho šepozca na wšhofej wjezi šwonicz, šhaj, dha čehnješće štrajny čaj pščeš Wucez. Wofoto 1 hodž, to bječe. Wređu wohnjowa wobora, potom ščuščf džečzi, hužšna kapota f mlobžinu a napoščel wojeřfše towaršfwo. Wofoto 2 hodž, šapozca ho šeršta Wóža ščužka. Knjes šaraj Wiclaš předwojašće f japoščofščich štufoł 16, 9, hjež ho wo Pawofowe wibženje jebna. „Pščinidž dele do Wazebonšfke a pomhaj nam.“ Wofoto 4 hodž, bje němfte předwojanje. Knjes šaraj Šauffa f Wěřpofa wo Žesřofowščich škowach je šejena hwi. Šana rječešće: „A ja, hđoz powyščeny budu, počahnu ja wšchizaj f hěbi.“ Njenje bješčaj rječnitaj hěbi nadawf dotonaj. Žyřtwiščf škor špewaje: „Šawjate, knjes Šebaoth, je tvoje šlowo“ a „Ššo šraduj, šraduj ščelječanjfwo“. Po kemsčah ho fa mišionifwo 476 hč, worpowašće. To je šwješčelaje a dopofajuje, so tež we wulke wšobže prawy šwjatowany buch w nješčfščich předowanjach a pšči drubich škadnoweščah ho pšobječ hodži.

Š Šađženu nješčelu ho rjany pomnik na šrawne wojoowanje pšče 100 lětami 19. meje na dušowej horje pola Wěřfefe pohwieščf. Wšči wščem hušjenym wjedreje bje ho na 5000 ludži šefšče, njeđže 60 wojeřščf towaršfwo. Wšpewješčaju rjež měščešće knjes šaraj Wólež f Rafaz na šakuzi Wóžejo šfowa: „Ze Bóh ja naš, ščto móže pščeřewo nam byč?“ Wšchěbřyba pomnikofego komiteja, knjes štrajny řabješčel Wędenščel, potafa na šamne šrawne podawf, kafej bječu ho mčle, wuinje štanu na škala a šfežora a pščepoda pomnik pšchěbřyže Ščęščęnczanfšow. Ščęnczanfšemu wojeřščfemu towaršfwo, knjeje wučerjeje Wędęre, kiz jón f šnutymi šřowami pšchewa. Regimenty, kiz bječu tuby wojowate, potožichu na pomnik dopomnjeřfće wěny. Šařupječ wořčepneho wojeřščfho pšchěbřyba fa Wubyšf wořčej, knjes šubny, pščepoda pjenježny pščinofač f hladajny pomnika. Ša wščitko ho f wučerj Wędę potajofna a f wšpewowanjom ščelučaj: „Nječ Wóžu dšakuj“ a f mołbitu ho rjana šwjatofčnowšč škńęzi.

„Pombaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchěch pšchędawarňach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Wubyščinje dostać. Na ščtworčš lěta plačzi wón 40 vj., jenočliwe čřiřta ho fa 4 vj. předawaju.

Sy-li spéwal,
Pitnje džéla,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mérný
Čerstwosé da.

Njoch ty spéwał,
Swérnje džélaš
Wédusé dný;
Džéš pak swjatý,
Dušá dný,
Wotpošá ty.

Z njehjes mana,
Njoch éi kbmána
Žiwosé je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřéš ée!

P.

Šserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóžbu hobotu w Šsmolerjez knižicšičeženju w Budyščinje a je tam ša šchwórtlétnu pšehedplatu 40 wj. dostać.

2. njedžela po šwjatej Trojizy.

Lut. 14. 16—24.

Šbóžny je, kiz khléb je w Božim kralesťwje, béšče jedny t temu knjejeje prajik. Wěšče je to wérno. Me tamny njewjedžičše, šchtó s tym prajelše. Duž potaša Jezus jemu pšches našče pšchirunanje, šchtó dyrbi po Božej woli do Božeho kralesťwa pšchincž, kať wulka je Boža hnada, kiz ma ša wšchittich rum, ale tež, kať wulka je čłowišta noma, kiz kať wjele ruma wostaji pšchi jeho wječeri, dofelž dofelž čłowjetow prózy hódnó njedžerži, na Bože pšcheproschenje pošlucháč.

Kedžšujmy na knjesowe pšcheproschenje t jeho wulkej wječeri: póječe, pšchetož wšchitto je hotowe!

1. Žič wjele budže powotanych;
2. njedžatownje a njerosomnje šabžerža šo napschecziwo huadnemu šlóskej Wóžemu;
3. čježe hrofy šazpitarjam.

1. Čłowjek hotowasče wulku wječer. Wulka je, pšchetož wulki je tón knjes, kiz ju pšchidotnje, wšchewmóžny Bóh; wulka, pšchetož je šameje bóšťeje huady je wón ju čłowjetam pšchidotowať, žadny čłowjek njeje ničšo ša nju činik, žadny njetrjeba ničšo ša nju činicz abo pšacicz, darmo dyrba ju čłowjetowo dostać, ječš a pieč; wulka, pšchetož najkrašnišku jedž dyrbitny dostać: Woha šameho je wšchej jeho dobročiniwoježu a lubosčeju, s jeho

měrom a wječelom, s jeho trošchtom a prawdosčeju, s jeho krašnosčeju a šóžnosčeju. Dušče hlób móže šo jeno w Bóšy šwotaječ; ničšo druhe jejnu lačnosčeju přecz njewšomje; wulka, dofelž nuts došahnje kacž do wěćinosčeje, hóžž budžemy w polnej krašnosčeji wuziwáč, šchtóž šimy jeno jeno po kručach móšti woptać; wulka je wječer, pšchego je bído kryte ša wšchitte čžošy a luby; wulka, pšchetož jich wjele šo t tej šamej wola: póječe, pšchetož wšchitto je hotowe! Najprjóžy pšacelšče tuto pšcheproschenje israelskim džěčom, kiz béču šo hžom w štarim šlubsje pšches profetow pšcheproschale. Wono pšacelšče tež wšchittim hubjenym a šhudym, šazpjenym a špřeschnitam w tutym ludu. Woni šu měnjeni, hóžž tón knjes t šwójemu wotročžej praji: dži hnydom won na měčžanste hušy a na toršoščžža a pšchiwjebž hew nuts šhudych a bédnych a šromych a šlepnych, kiz šu w duchu šhudži, bédni, šromi a šlepi. Wono štončenje plačži tež wšchittim pohanam. Woni šu čži, totřnych dyrbi wotročžé na drohach pytačš a dyrbi jich šufowáč, dofelž šebi njewšerja, hnydom t tajtemu wošebnemu knjeje pšchidžadžčž.

Šchtó dža šu něto čži, kiz šu přeni prošcheni? Wj, kiz šimy wot malosčeje šem šlyšcheli wo Wóžim kralesťwje a tej krašnej wječeri, kiz je Bóh pšches šwójeho Šyana we šwójim wóžnym domje pšchidotowať. Pšches kóžde šitowo Wóže, pšches kóždy džěš knjesowj, pšches kóžbu Wóžu šlubsž budžemy s noma pšcheproscheni: póječe, wšchitto je hotowe, wostaječe šo tych šeniškich wěžom, wušwotčeje to jene. Me níz jeno wj, tež čži, kiz šu budžow-

nje klepi, bédni a křomi, kiž i nami po tych hamych hařach křodba, durbja ho pšcheproweč, či, kiž hu do njewyřařa sapađnyli a ho i tym klepi činiłi, kiž hu do křižby břeča šapŭpiłi a i tym wokřomili, kiž hu swojeho Wođa a jeho słowo a jeho štabjenja šubili a šabŭli a i tym wokřubnyli. Tež jim durbj ho wrajič: pšchidbječe sošo, tež wam dže Wođ i bohaticwa swojeje hnady wodacz, tež ja wař durbja njebeřba wotewrene byč, hačurnje iče hubejni a hroŭni. Wođ dže, jo bydžeče tež wu dźelbrali na jeho wyřekej hošćinje. Šnutakowne miřionstwo je tajki wotročt Woži, kiž ho w jeho křižbje pšbde weřmjen na hubeňach a padnjenuč wobročja a jich wola: trž ja woř je wječet pšchotowana. — Ale Woži dom je wulki. Num je hišćeže tady, to durbja wotročyž tuteho Knjeja pšchego sošo šwetej pšchopowjedacz. Na dropi řweta czađnow, so bydu tuč tyč, kiž hišćeče ničejo wo žiwym Wozy křižbjei njewjbu, pšchuwolati. Pohanoju widižy durbja pšchidbje. Šwontowne miřionstwo je tón wotročt Woži, kiž jich wola. Gafke hbož hu ludy žykeho řweta pšchidbje, budje jeho dom polny. Kaf wulla je Wođa hnaba! Ritko njereča Wođ wukantnyč, to je ta wulkoře jeho hnady, nitoho njetřeba wuřantnyč, to je wulkoře jeho krařnoře. Wřchitba pšcheprowe.

2. Kaf řadžeřa ho čłowjetojo napšchecimo pšchecel-nimemu pšcheprowečuju swojeho Knjeja a Wođa? Š wjeře-fořeu budja na jeho hłób pokřudacz a křwatajy pšchid-bju, durbjeli řebi myřbli. Wřchak je wón napšchidbjei Knješ, kiž pšcheprowečuje, wječet pola njeho najwřchidba czeřej a najwječije wjeře, kiž moře ho čłowjetej dořacz. A wola — wřchidžy počiznacju ho po řjabu řawotwje; polo, wola, žona, řewiře wežy, kiž wřchak hu řame na řebi dobre a nuřne, bdeju jim wřazy winoite hač wečnyj Wođ a jeho njelachowne wjeře! Njeje dga huřto pola řche-řezjanow, kiž hu hižom deho pšcheprowečeni, ranje ta? Čzařne řawořeja ja jich řewiře žiwjenje jich wotbžeřa, na Knjeřowu hłób ředbowacz. Š temu žane řewiře nimaju. Tón jedny dže řebi něšto warbowacz a řawřuzič; tón druhi, kiž je řebi hižom něšto řawřuzič, njewe i tym řpo-kowny, durbj na to myřlice, řaf by mořt wřazy dobyč; třeci žma žonu a džeři, duž ho řawořeje řafte tař prawje řap-pečinaju. Raf maja čłowjetojo lute řawořeja a ja řeho Knjeja žaneje řewiře nimaju. Raf je tež njedželu. Kaf wjele polničie durbjele řewat Wože domy byč. Nečtřezuli řebi tež myřli, domach wotročowacz je wječije wotřewjenje hačz to, wot teho Knjeja řewoju byduč dacz wotřewidcz pšcheg jeho řlowo, abo na někaře wjeřele ho pšchotowacz je wažničie hačz wjeřeła w tym Knjeřu pytač. Řehoba: ja njemožu pšchidbje; mi ho njecha.

Čšto budja klepi čjinič, kiž žaneho pola nimaju, jo bydu jo řebi mořli wobhladacz, či křomi, kiž ja wólami řhobdžič njemođa, či bédni, kiž žaneje řony nimaju, kotraž by jich wotbžeřala pšchidbje? Na Knjeřowu pšchid-bjanu, tyč hamych pšchidwječ, moře wotročt wotmolwicež: Knjeje, wo mo je řlawo, řchotž by pšchitajaf. Woni je řewojimi bradžami bdeju řepje řhonili, kaf křičomny řweti je a wřchitko, řchotž je wot řweta, jo wot njeho ničejo do-čřacz njemođa. Kaf dořbo je čłowjet řrowy a řplyny, kaž dořbo řebi warbuje, řchotž řebi žada, a czeřezeny je pšcheg čłowjetojam, kaž dořbo řeni, jo je dořby a prawy, dga řebi nečtřezuli myřli, jo Wođa njetřeba a moře jeho hnady hłób wotwotajacz. Čji hubejni řaf, kiž hu ho řez pšcheg čłowjetojam wo řewoju czeřej pšchidbjeři, dořež

řu do řhřeča a haniby řapadnyli, kiž jo we řewojim hubeň-řtwije derje dořej čzju, so wot čłowjetojw ničejo dočřaczaj nimaju a tež pšcheg Wořom ničejo řawřuzili njewjbu hačz řhoptanje a řud, či čzju, so je to wulka hnaba wot Wođa, hbož jich, tyč hamych, pšcheprowy; woni pšchidbajeju i wjeřewořezju, kiž hubejni hu swoje hubeňjetno řwónali a řewojim wutrobu hišćeje njewjbu řtwjerdnjli. — A tež na dropi, wón t pohanam wotročyž pobarmo njekřobija. Tež jich wutroba tola tař řawřewja njeje, so njebychu mořli řrowymič pšchecelownořečja a řubownoče Wožu, hbož řo jim pšchopowjeda, so njebychu wólki řawřewacz, kaf řhubi hu, hbož ju bjes řkřwiřka. Nečtřezuli wot nič je hižom řwónal, to t Wožu řo džeřez řewiře džeło njewobčeřuje, ale so može čłowjet i řewořom řepje wotacz a řowpōaricž hačz bjes řewiřka. Še wřchidž řetrow řewje řu hižom pohanojo na hłób Wořidž wotročkow řhřcheli: wječe, wřchitko je hotowe, a řu ho wjeřełi, so řewidžitko pšchidbje. A pšchego wřazy jich pšchidbajeju. — Kaf řewi dga i nami? Še tež nam najče řewiře džeło a wjeřele a nařcha řewiřka warba řubřcha hačz Wože kraleřwo? Šo bydujmy řenow wólki řawřewacz, kaf hubejni řewy a kaf nuřnje hnady řtwebamy, jo njebychmy Wože pšcheprowečjenje řawřewati a řhubejni řwli. Hladajmy řeno,

3. řchot tón Knješ řawřeworiam swojeje wječjeře hroř. Ža řaf řrawu wam, jo řadny tyč řamych mužow, kotřiž řrowečeni řu, mojeje wječjeře wotacz njewidbje. Še dga pař to řhoptanje ja řawřeworajow ječe wječeře? Wřchako řamj na njej džel bracz nočyžy. Čzaf řaf pšchidbje, w kotřymž řebi tajke řadacz budja řunje tař derje, řaž tamny řohaty muž. Žato be wřchitke řewiře řewiře řubla řhubi. Tajke řadanje meječe wotom w čzwili řo řawpy wobu, po řawym wotřewjenju wot Wožeho řlida. Ale ani tař wjele wot njeje wotacz njeburbječe. Kaf dopnielnje nad nim tón Knješ swoje hřejenje! Kaf tař budžiče bohacz něto na Knjeřowu pšcheprowečjenje pokřudak! Ale nečt bdeře řowže, wřchitke jeho řadanja wotřachu nje-dopnielnje. Kaž řemu, řo řunu wřchitkim řowdže, kiž hu pšcheprowečjenje na wulku wječet do Wožeho kraleřwa řawřewati. Hbož wřidžej budja, so hu wřchitko řhubi, jo řim ničejo dale wotřalo njeje hačz dopownječe na řhubejne žiwjenje a wotřli řenje řmwězaje řewōdomnija, kiž řim řrawi: wy řamj řewe řewoj loř řawinowali, wotom řewja wřchidžy řadanje po wěznyj wotřewjenju w Wožim kraleřtwje, ale řadny jo wřazy njedofinaj. Žow řewy ho pšcheprowěyli, řow řu nam řawo a řawo pšchidwice: wječe, wřchotž wřchitko je hotowe! Njelawřiwajmy jeho hnady hłób. Hwat! řebi řamj derje t Wožeje wječjeři řantam. Tam nař ničtō wotacz njewidbje a řby bydujmy my čzjyřli wotacz, dga řo nam njewotewri. řamje.

W. w H. W.

W hřečach jatj.

Častarřu hu wřchitny řewat řawjta a do řawta řawřewo-rony. Wón řebi pšchewělowače, kaf mořt i řawta czeřnyč. Tón řewěz, i řowřymž je řwōjalow. Še řewojimi řewřami řewo-waře. Šřawo be řewěz řebže notorřinje, jo mořt ho řaw-řownyč. Ale jeho nabřaja ře pobarmo, pšchotž na wřchelařř řawjenjach wřidžeje, so be tón řewěz řbže jo řawo. Řewjdy be ho wřchego řu tym wulzy čjinič, jo ničtō řewěz, řo be wón řlawo, njemože řawřownyč. A něto bdeře wón řam je řewojimi řew-řnyimi řwōjalami jatj.

Możymyż tole? Twoje hręchi, kiz tebe jateho dżerża, hu
hame twoje dżęto. Szam je swojce mozu tute swojastj njerost-
wobnjęch; jedyn pak je, kiz to mōże — Strychus!

Boża wulka wjeczer.

Wōh wulku wjeczer sgotowi
Po swojej huminej radze;
Wōn na tasle kłęb njebiestki
A hnady daru sładze.
Niet pchęs Szyna wōn prochy nał;
O pōjczę, so ja kichowam wał,
Kiz wy seże łaczi, hłōdni!

Njecz teho kōzbu łęzbu ma,
Kiz i kichęnju ma wulki;
Schtōł Wōžu hnadu łazpawa,
Tōn schtōłki swojce duchi.
Wjes wobraczenja, pokuty
Hręch jemu nje wobaty,
Wōn i hōłczom Wōżim njeje.

Wch, i nami steji huńenje! —
Kak czini wulka bula?
Ta żoda sboże na hwęcze,
S nim sprotom bycz chyka.
Na czelnocę, subla, pjenjęstj
Ze nęto wchōn łd imyńlenud,
To je, sa cizmz wōn hōni.

Wōn w swojich hręchach dale dże
A pichy tum njepōdnawa,
Na tajim strachōm puczu je,
Sdōł duchi tradacz dawa.
Schtōł w swojich łschach na jemi
Wo Wōžu wjeczer njerōbzji,
Na hełstu czwiku czępicz.

Duż hwęta hręchow, żabōczow
Szo kōzbu kichęczjan hładoj;
Sšwōj wuhlud stōł do njebiešow,
Tam pchębył hebi żadaj.
Njecz wōn ho ł dołęje wczęnošęji
We tutej jenišęj czołnošęji
Sa sboże ducęje stara.

Wch, ludy Wōžo, wōdż mje ty,
Mi do ducęje baj wēru;
Twoj Duch njecz je mi pomocny,
So dżerżu tebi hwęru,
Dacz junu w sōbznej wczęnošęji
Nje twoja wjeczer wōkšewi
Wchęs Stryta prawdošę! Samjeń.

K. A. Fiedler.

Szwērne maczerje.

Sdōł bę sławnu württembergst duchowny Dettinger hichęce
w Herrenbergu, i njemu spōki mōbzji duchowni hōbzjadu, so
bichu wot njęho wulki. Duż bę też ras tajki młody duchowny
pola njęho w wobaj bęchtaj mjēs sobu wo wchelaficki wōznych
wōzach Wōżęho traleława rēczaloi. Wjēs tym bę ho pōczōł cōmicz
a we jltwach ho pōwzj hwęczōdu. Dettinger wotmjelkny, i wōcnu
stapi a dołho won na te pchęd nim łęzōż wōby hładōfche. Sčōnczjaje

ho tōn młody duchowny sčrobili a dżęfche, hacz njęhmiēł sčonicz,
łotre myśle tōn wōyhoft duchowny we swojcej wutrobje haj. „Nunje
hebi myšlach“, tułōn wotmolwi, „na te hwęrne maczerje w tuch
wōach, łotrej pchęd nami łęzo. Nęto wone swoje dżęci do kōzta
njęhu, swoje cżęfchne dżęci hładaju a wostochanu drałtu swojich
dżęci plataju. A duż ham pichy hebi prajōch; „Kak bych wchęch
był, hdy bych junu w njebiešach też tajke dobre męto dostal każ
mone, hdyż swoje dżęto, hładaju na teho Knjeja, dołonjeja!“
Njewēno, to je rjane hčowo. Wobobnje kudzi Luther, hdyż praji:
„Šōnla, kiz swoje dżęci je wchęj hwęrnocęsu hłada, je našwōcjuje
a napawa, je rkoze a rjebzj, njetrjeba ja hichęce swojczichimi
stuttami hładacz. Staršich mōża hebi hami nad swojimi dżęcimmi
sōbznošęj sałkuzic; pchętož hdyż je prawje ł Wōžu dżerża, maju
ruzj wōlnej dołęch stuttow.“

Wōhewnišęje žōnłe, pchęde wchęm w męstach, wchaf hebi
wulke dżęto je sčaratanom swojich dżęci njęczjaja; to wone
swojim hłazōbnym pchęwostaja; ale te maczerje na wōach, wōhębe
te hłudfche, kiz hebi wo dnjo w cżętim dżęte swoj kłęb warbuja
a potom wjeczer hacz do nozj swoje domjōze dżęto ł sčaratanju
swojich dżęci cizjaja, so maju łedma trochu hwile ho nałpacz, hu
wēcęje Wōžu Knjejei wo wjele spōdobnišęje a hu ja hwēt a ludy
wjele wulchnišęje, dūzi njētotražni wōhębna rufajōjta knjeni, kiz
ho kōzbeho dżęta wōdawa.

Bōh ho njeda sa hwęch męcz.

Na Wōże pchęce 1881 dżęch je swojim dōtrotm w Hōł-
stęinšęj nimo Sčelęjšęho jęšora ł jenemu fararjei, kiz bę naju
ł hebi pchęprošpł. Wē rano a mōj męchōmjoj swoje spēwaršte
w ruzj, dołęł chyżchōmjoj najpręjeje łe męšci hieč. To wuhlada
pjecz młobęnzow, kiz ho do czołmow bydachu, so bydchu po jętorje
jēdżiti. Wlešęje walęza pōłajaju wōni žortwachu a wōłachu:
„My chęmy Wōże jpęce rjēnišoj hwęczęci dūził my!“ Mōji mjel-
czo dale dżęchōmjo. Sdōł ho ł wjeczerow wōwōczichōmjo, stejęšęje tam
khopiza ludy na brjōch a na czołmoch a sčarapach je žerdżeni do
wōdu, nęchōto pūtajo. Na swoje naprachowowanje sčōniczōmjo, so
bēchu ho czi pjeczō młobęnzj wēpili. Wchōr bę jich czołmit
powrōczil, a tunjēz mōzjadu pkuwacz, ani jedyn wot nič žimj
won njepchjōbzje.

Nękōtre dnj po tajim wutrobju hnujōzjym pōdawni pchjōbzęch
i burrom hromadu, kiz ho ham swojeje mozy hłwalęšęje a tajke
bohātstwo bęchę hebi je swojōimaj rufomaj warbowal. Za wot-
molwič: „Dżalujcę ho Wōžu!“ Duż ho wōn na mnje wost-
torhny: „Sčto, Wōžu? Tōn mi njeji ničō dāt, tōn mi też nje-
mōże ničō bracz.“

W bližichich dnjach bę wulka hōrjota a wjele njewjedrotu.
Jedyn dżęi ho sašo njebiejo łaczi, bchłji huczjadu a hrimanje
hurowješęje. Duż ho na jene dobo tał sahrima, so semja žęješęje.
Na męšęje ho njebiejo cżęrwjēšęje a ludy trubjadu na wōhē.
Wōbr našęcho žortowarja w plōrjenjach stejęšęje, jęho dom ho je
wchęm, sčtož bę nutšach, wotpai, a i konjēzja pjecz trachnyč
foni won wleczichu, łotrej bę Wōże njewjedro sabito. Sčōdnjny
a mjelczo nałch bur pchęi popjele swojęcho bohātstwa stejęšęje.
Sčto bę ho wjał? —

Hładajmy ho strachotow.

Wōhata wōhębna knjeni pōhōncza pūtajcę a pōhōnczōwe męto
wupija. Czi, kiz wo to męto rōbzjadu, będu kōzbu we wōhębitim
cżahu ł njei stōłani, so by jich hama wōdzajō. Sdōł prēni do
jstwy stupi, ho jęho woprachō: „Kak bįsto by hebi ty wchł hłubinje
hwērił nimo jęcz, bjes teho so by wōs do trāczaj pchęchōł?“ —
„Sa chyż ho,“ tułōn wotmolwi. „I hčubinję hōcz na meter

bliżyc, a hdyż mam rojomneju konjow, hocz na pol metra, a wy 6o niczego bojecz nieterjebał." Za knjeni 6o pobzafowa a da jemu hieć. Duż tón drugi sajtupi a za knjeni 6o s tym kamym praclenjom na njego wobroczi: „Za hebi swożni, tutón dzejche, „hocz na dwóá daloko wot hłubiny nimo jecz, a hdyż je nuine, czyż też jeno wóślu daloko wot hłubiny jecz. Wy nieterjebał teħobla wo wofu heđo fšepopotacz.“ Też žonje poeża 6o wšoh wjeřicz, hdyż hebi na hłubiny pšichi puca myřleńche, a jei be hžiom, jako by s wofom do jamy dele letyła. Duż też tutoho tyřobkeho pohoncza wot 6o piwczyzi a hebi jeho njeprŃiřtaji. Na to piwczyźke fšeci. „Tón bu to řamřine praclani a wotmolwi: „Uaba knjeni, ja hebi myřlu, to móžu s kónimi jeydžic, ale ta blišto moř 6o f řacrařnym meřnu bliźic, to řam njeřim. Ze neħdže řadny nahęy broj, dha 6o po mážnosci wot njeho řwaleny djeřzu. a ta řym piwcze najřjeje pobyt.“ Za knjeni be s tutym wotmolwjenjom pořojom a dželce: „Ty móžeř jutiře řa pohoncza pola mie řařtupicz, tebi řo řad doweřju.“

Jeno řo daloko wot wšeha řracra djeřjeć! Wěr budžičke lępřici byf, hdy budžičke hebi w tej rowe, hdyż wo řeju řo řeju řpřeradženy, ta blišto f tym wofakam njewořit. Wón hebi pšche wjele řwery a duř padny. Neřtóri maju daleke wibjenje; řđtož je daloko, to řahnje widž, w blištofci pał wjele njewidž. Čajzj řmy ny wřihyžy, hdyż nař čřert řpnyje a my pšch řřacrařom řtejmym. Čřim bliře f njemu pšchindžemu, čřim mjenje wot njeho widžimy a duř lořho padnjemy. Teħobla be tón řteči pohoncž najmubriřci; my čřzemy, hdyż řřoh řpnytwajna řrocy, po jego pšřitřadže čřinic.

Řstabusjenje.

Žendřelřki general Napier řas na řahęy mařu 5 lętnu hołczku řetta, kiř f hřobom ptařake. Pduž řo ju pracldejše, jemu wona rowjeđobana, to je duřy po řwcoj wobny řarac rowřita a řo hebi něito domoj njewoři. Tón general tu hołczku trořřřtowařche a do řata pomaka. „Za čřu čři“, tał pšchi tym řejnu, „řpenjeje bař, řo mořla hebi wony řupicz“. Ale wobarmo a řworej mójřynji pytařche. Wón be hebi ju řabęř. „Duř čřu čři“, tał jej lubjeřche, „jutřie te řpenjeř piwcinjelč, jei-li řo řy jutřie w tym řamym řřohu na tym řamym meřze. Wubđeř pał też řřowu djeřjeć?“ To dželce to řlubi. „Za“, Napier wotmolwi, „tež řřowu djeřzu“. Dmjoj pšřijčebodęi tón general na bliđže pšchepřořdenje namata na runje tón řamy řřař, hdyž čřyřche wo wón f tej hołczku třečieř. To pšchepřořdenje bdeřche wot wyřobehow nuřa. Ale general řo pšchepřořdenju řapowě a temu dželce řřowu djeřjećche.

„Za njewubđič“, tał wěřřičcho pırajelce, „řenje řam oğt to dželce řřebacz. Na tej hołczku be widjeř, řo je pšchewwėdžena, řo ja řřowu djeřzu“. Duř řřym ju też djeřjeć!“

Řstabusjenje, dželce date, duryb nam řwajate byč. Dželceřowyy pomjati je řara dober a dokři, hiřčęje řo lęčah řo dopomni, hdyž řmy ju řřebali!

Wřchelake f bliřka a f daloka.

— (řřowna konfereca řerbřičich duchownych.) Doleř najřche řerbřke poboczne miřionřte towařřtwo něito hiřom 60 lę w řořnowanjapřojny džel řřutaje, konfereca wofaklamy, řo by řo tšle podawf też nětał řwjeđeřniřy wobehodol: mačřřina ř akrow řerbřieře konferecy a f Miřionřteho řřěřka budža řo řřowadžic, řwjeđeřniřy pał budže tutón podawf řo piwczyřodne lęto řobu na

lętnym řwjeđeřnju wobedč, doleř je miřionřti řwjeđeři teħole lęta, kiř bdeřče njebawno w řulęczah, řo hiřom miřf.

Řeřka řo hiřčęje řwjeđęi bibliřki řwjeđeři, a to na řana w Řřewęczybide.

Štojalf wřřřičah towařřtwow řřařřowneřo miřionřřwa w řařře, kiř je s dořom konferecy řubdři, kotřaz budže lęřa w řřneeberegu, budže lęřne f podbjeparanju wobheřteho řamęra řřařřowneřo miřionřřwa 10 řřinow w ř pořadnny řerbřieře řofereřny dořač. .

Řotom řo hiřčęje wo wřchelach řřwřitřniřch najčřěřnščach wurabžowaje, też na pšřibawf ř řerbřim řřewořlamy, wobjmořwazę duchowne ludowe řpewy, řo řřominalčde, kotřz řo řbřny řřowoti a budže řo řa 10 w. po egzemplar pšřebdawč.

Wěř tón řnjes pał njech řořnuje wřřičke wurabžowanje na najřřich wobřadach a řđeřę konferecy w pıawej dželawořęzi a lubořęzi f temu řřewjezi a jech řřečřęřamřem ludej.

W Baręe řwjeđeřke řšonženu řřewu řwudřke Guřřaw-Řdolřřte poboczne towařřtwo řwobę lęny řwjeđeři. řunjeř řo ř řřwilemi ddeřęč dželce, bdeřche tola wobđeleńenje na řwjeđeřnu pıawje řohate, też je řřubodnęy wobřadow. — Pıeč f Wořem domej, kotřz pšchę čřebne wrota wjeđeřche, bdeřče f lubořnyimi nejemi woflaklamy. W Wořim domje řamym, f kotřchož wjeře řem řřořhoje řřawobawcz, bdeřche woltař je řeleney řollini řara řjenje wuřřichęny. W řerbřim řwjeđę řřuřę, kotřz řo 2 hodž. řapoczęde, bdeřche řwjeđeřniřti pıedat, ř řaraf Řřwda j řwudřřina, řřwoje pıedawęne na řřowa řřwajeha pıřma 1. řan 3, 16—18 řařeři. Wón ř nutřnymi řřowami wobđeře řřřwf Guřřaw-Řdolřřteho towařřřwa jako řřwf lubořęje f werybratram na wutrowu řřawjeřche, a dopolajowaje, řař nuřne a řař řořnowane tole dželto je. W němřie řwjeđę řřuřę, kotřz řo 3/4 hodž. řapoczę, řwjeđeřniřti pıedat, řnjes duchownyy řrořę f řwudřřina na řařřadže bibliřkeho řřowa řal. 5, f řřowadženiř wobđeře to nopolomanie piwcyma: řřečęjeńeno, řřowajeř hebi řřwoju ewangelřřu řřejotul; a wuřřadowaje, řřto mamy pob tutej řřřymčicę a řařje pšchřičřuřřnořęje nam wona pšřijnyje. Wobęj řwjeđę řřuřęje budžete pšchęřenije pšchę řpew nejřřaweha řřwřitřniřeho řřora, kotřz řo řjenje a ř młodofřnej horliwofęz řřewořche. W řerbřim řemjenčju řo řřewořne motto: Wřřichřto, řđtož wobęy mam, a w němřim: řař mójęny, Wšćeže řęřę čřłowjełow, tebi řo dęalawacz? Wollatnu řřuřę wuřřowjeřtał na řerbřim řemjenčju řnjes řaraf řwatar-Řřewořczęřamřem f řřowat-Řřwobřřichęřamřem a na němřim řnjes pařtor řřim. řřřler-Řwudřřti a wřřřichę řřřř. řađřicel řošentřanz-Řwudřřti. řolletta wunjeře pob řerbřie řwjeđę řřuřęje 178 řř. po němřie 122 řř. wřřto řřowadžje potajřim 300 řř. — řo druhim řemjenčju wotme řo w řřřwi hiřčęje mala řřrowadžřina, kotřz pšchęřyđa řwudřřteho řwřaw-Řdolřřteho towařřřwa, řnjes wřřřichę řřwřitřniř řađřicel řošentřanz wobđeřche. Řętnu řřowpıawu wo řřawowanju teħole towařřřwa pıda tam ř řaraf Řřwda, a wo dořřodbah a wuřřawřch teħole towařřřwa řřowpıawjeře jęřo pořřabniř. Řotom řo řwjeđeřniřta řollęta wobđeřči: potojzj (150 řř.) duryb čřřřta ewang. wřhaba řošendorf pola Wobendacha dořač, řa řotřečę wopıarwane wobřřowwanje namřeřehow ewangelřia bdeřche řwjeđeřniřti pıedat němřjeje řwjeđę řřuřę, kiř je pıeřby řam jako duchownyy na werybratřach w Čęřřieři řřřřowak, wutroby pšchřipokřęřowarjow řřřř. Dřřuju potojzj řwjeđeřniřte řollęty duryb ř řřmarıus řřřřler, kiř řo runje řotuje, řorřořřřchęřnyřte ewang. wobędy w řařřořřch wofol-řotacz wobpıacz, tutym řařo řa pıchepobacz. — Wřřche to řořnowany řwjeđeři. Ale řař někotřřnyřli bratř njewę, řař řřečne řařte dželto na werybratř je, kiř w řowpıořčenju řařle čřwaj, řřto řim a řiđ řwobřam wřřichřto f řřwjenju pıobrachuje, hdyž njęřřu řřwřitřniřy a duchownye dořę řařřarani.

Sy-li spówał,
Pijnje džálat,
Strowja čo
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spródný
Napój mčeny
Lubosť ma;
Bóh pak awérny
Préz spať mčrny
Čerstwoť da.

Njech ty spówał,
Swórnje džálat
Wádné dný;
Džéń pak awjatý,
Duś datý,
Wotpośť ty.

Z njebojes mana,
Njech ói khamana
Žywnoś je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřew óe!

— Sserbske njezdželske lopjeno. —

Wudawa šo šódný hobotu w Šsmolerjež knižničičeječni w Budyšinje a je tam ja ščitwórtlětnu pšehoplatu 40 pj. dostać.

3. njezdžela po šwjatej Črojizy.

Lut. 15, 1—10.

Něšto wulke je šwjaty ewangelion wo Božim Šsynu; něšto kražne to jadro Božeho pošelstwa ša čłowjekow, šo šu Bože džěči. Kašte dary a hnadu wužiwoja! Ješušowe šlowo wo wulkej wječeri je nam to šažo tydženja wopomniče! Ale — ščoť by to na přenje wěriť? — šobu přědku w škšewjejanštwje to šlowo wo Božej kražnosći šteji, kíž šo napšičešću temu šhubjenemu šjewi! Ščoťž je tole kražne pošnacze prawje šašnje do- štať, ma na tym šwoje šbože! D wulka wěž:

Boža kražnosć napšičešću šhubjenemu!

1. Wěž nadžiju, ščoťž šy tež šhubiť!

„Wšičibłiznowachu šo t njemu wšelazý zlonizý a hřešćinžy, šo bychu jeho pošluchali.“ Šsnoano běšče to w měšće Jericho abo Jerusaleme, hđež wjele čłowjekow wšelalateje hđbnosće a družiny pšehubowashe. Tež čji mjes nimi, kíž buchu ša zupoh škonsťich žwo a dawki šberali, tym wošebnišćim mjes židami hrošnosć. Šo čšile zlonizý je wšchěmi možnym čłowjetami wotšhadžachu a ša šbidom šedžachu, to žich wo woczomaj Žarišćich wonjeješćesđe a nječšitnyh šejini! Kať šwonkownje čšile šhwězi mjes židami wo čłowjetach a šynach šwojeho luda šudžachu! Ale Ješuš šo š nimi wotewardashe. Woni džychu jeho šlowo škšiděč, jako hđdne dušče, duž je jim praješče! Tež jim njeješte kraštwio a jeho prawdošć šobudželešče. D kražnosć Boža nad šhubjenym! D lubošć

Šbóžnikowa, kíž šo wščitkim duškam poda! Šhubjene džěči — Šhryst je na šhwězi! Ššto rěta šhubić? Kšóždy to wě. Šladaj, jowle dyrbitaj šarsheje džěčo pšehěč, do šmjerćeje dać, njech štoj wyštoaj njech ništaj. Tam š šhorošču derbežče, čšelnu, duchowu mđbnosć wotbudžija, šažo bohaczi a šhubzi. Samoženje, tež wulke, móže šo nahle šanicěč! Čłowjetajo šu w tym šebi wščitny čuni. Na šhwěče je wščitto njeđotwane. Kaž lubošuje tež šemja šeže, kaž došonane tež Bože štworjenje a wodjenje je, tak njeđotnany pat tež čłowjeť. D Žarišćizy, do šo džeržazy, o našbaczi čłowjetajo mjes našim ludom, nječšitnje tajše rošđěle mjes došrymi a njeđobrymi, čšitny a nječšitny wobudlerjemi šemje! Wobožny wěčš je ras prať: „Šbđž ščoť t šebi pšičinže, dyrbi něšto wšičšeho a šepšeho mēč hač šameho šebje. Do šebje šameho šalubowany byč, wo šamym šebi pšehewulke truchi džeržec, to je něšto žakohne, džěčaje.“ Wěž pak nadžiju, ščoťž šy tež šhubiť! Ješuš je tam wo šhubje- nej wozwy powjedal. Za běšče mužej droha a luda! Bóle škšěče šhubjený trošć tej šhubej žonje. Kať pyta. Bóh nočje nifomu něšto šhubić dać. Wopomni jeho šmitnu wutrobu, hđžž šy lubeho do rowa pošožić. Wón ma myšle mēra, hđžž je tebi tež nětle čšěžo a nje- měrno!

Našbóle pak šo jeho lubošć hori, hđžž je čłowjeta duška w štrashe! „Tón djerje hřešćinow hore“, šofartni Žarišćizy praajachu. Wšičelki lud, niž najšěšći, běšče čunje wototo Ješuša, šo by jeho škšičal! Dřešćini mđbnó, niž

w dobrej kŕwalbje, niŕ czjsteho ſwědomnaja, ſchtoŕ jich ſprawnoſeŕ naſtupa. Nječjŕtjeŕi je wutrobie a ſiwjenju, i nječjŕŕtymaj, padnjŕchymaj rukomaj ſnauo. Tón ſtjueſ pa na jich potrjebnu wutrobu ſlada. A byrnieŕ teŕ hiſčjeje w nej ſprawnoſeŕ potnje njebydliŕa, dŕa dŕe je im tola ſwoju ſmilnu, na pomog ſwozenu wutrobu wottrječ. — Kaŕ wſchelaŕy cŕlowjeſeŕo we wjeŕečjich męŕtach ſobu do ſčaječjjanjŕŕŕŕŕ wuſchowarnjow pŕdjubnu, a im ſo tam ſhleb i ſeŕiwjenju ſa cŕelo a Boŕe ſtowo, ſhleb duſčje, podawa! O męj nadŕŕju, ſnauo twój ſyn abo twoja dŕowta na prawym pučju njelŕodŕi. Njewidŕjich teŕ ſabludŕemŕ, młobŕch a ſtarych! Nječ tebi jich ſboŕe na wutrobie leŕi! A hdyŕ ſo wo nje pŕŕi ſebi ſtaraſch, ſnauo rudŕiŕŕ, potom wjedŕ: tón we wyſokojci juŕ teŕ hiſčjeje puſčjeŕi ujeje, wjele mjene ſaſtorčejŕ. O wuſta je Boŕa pytaŕa ſmilnoicŕ! — A temu, hładaŕ teŕ na ſo!

2. Męj nadŕŕju, hdyŕ ſy ty ſhubjeny! S naſčeho pŕŕiruanaja jaſnje a wóŕje kŕncŕi: Kędŕbyj na ſo a pŕŕepytaj ſo ſam! „Tón paŕtje wŕa tu wowozječku a poloŕi ju na ſwojeŕ ramjeni i wjeſhelam!“ Na tym cŕlowjeſtu, kiŕ je wo wot ſleho wobročejŕ, je nęſčto wuſke. Wóh na nim nęſčto woeſebite namaſa. „Ja wam praju!“ taŕ Boŕi Ssyn wobſamŕuje, „taŕ budŕe wjeſele w njeſjeſchach pŕŕeŕed Boŕimi janŕzelemi nad hreſčnikom, kotryŕ potnu cŕini!“ Kaŕta kraſna je Boŕa ſmilnoicŕ! Haj, koſta je Boŕa kraſnoſeŕ napſčecjizmo ſhubjenemu! Njeje to kaŕ htoſ, do naſčjeje ſrječjijny kŕncŕazy, haj do naſčjeje wutroby wadazy: Wjeſel ſo ſobu nad ſboŕom duſčje? Teŕ tebi, teŕ mi to plačji: Wŕy ſnauo ſmy pŕŕewjele tu wozju, tón troſch ſebi waŕŕiŕi, pŕŕeŕjara ſwoje ſamoŕenje a pjenjeſy pytaſi, ſa nimi ſch! Naſča duſča pa je to droŕe ſubto, kiŕ ſmy ſebi waŕječj i Boŕa nawuſki. Męr a wjeſele a ſboŕe — my ſmy je teŕ jenicŕzy pŕŕeŕed Boŕu ſmilnoicŕ namaſali! Kaŕ dŕa ſteŕi i nami? „Cŕlowjeſta myſl je ſka wot młodoŕeŕe a kóŕby cŕab“, praji Boŕe ſtowo. A Jeſuſ wobladaŕo na ſwojich mučobniŕow a pŕly lud rjeŕnje: Sčtoŕ dŕe ſa mnu pŕŕiŕič, tón ſapreŕ ſo ſam a pój ſa mnu! Nima kóŕby tu wuſnacŕ, ſo ſam wot ſeŕje to njedotoſnja! Wón je cŕelny, ſhubjeny wot węrnosęje, w pŕŕŕeŕe leŕazy kaŕ tamny troſch — jena ruſa i wyſota je jeho ſapſchjajala, i ſwětku pŕŕinjeſta, a jemu ſboŕe a ſboŕnoſeŕ wobradŕjka! O wſchito je huada! Sŕlawny pŕŕiŕodopŕytowat Haller raz wuſna, jako beŕče ſo jemu cŕeſeŕ a wuſnaŕjenje doſtaſo: „Mojeŕ luboŕečŕi i ſebi ſamemu je ſo nęſčto ſpodobne doſtaſo. Me njeſaj mi ſapomnieŕ, mój Boŕo, ſo moje ſboŕe wot cŕlowjeſow nje-wotwjuje. Dopotni mje, ſo je to jenicŕzy węrne ſboŕe, tebe ſnacŕ, tebe lubowacŕ, twojeje ſnady węſty byčŕ a jenu w tebi ſjednaneho ſudnika namaſacŕ.“ Njepraji ſwjatŕ Pawoſ: Duŕ ničo ſatanaze njeje w tych, kiŕ w ſchryſtuſu Jeſuſu ſu? Pola tuteho cŕuje ſo kóŕby poſhorny ſaſo namaſany. O ſpewajeŕe:

Jeſuſ dŕe męč hreſčnika,
Ssobu mje teŕ je wón rođiŕ,
Wotewriŕ mi njeſjeſa
A mje ſboŕuje do rič wodŕiŕ;
To je troſčat do wutrobow:
Jeſuſ męč dŕe hreſčnikow.

Hamjen.

Jeſuſ pyta hreſčnikow.

Głeſ: Jeſuſ moja nadŕŕja —

Jeſuſ pyta hreſčnikow!
Dŕe maſch rjeŕiŕŕi troſčat, o duſčah?
Sſyſli podta do hreſčow,
Njebe taſta, koŕ ſo ſtjueſa —
Dŕa budŕy to twój ſboŕny ſtlow:
Jeſuſ pyta hreſčnikow!

Snady wiſčal ſmy njeſobni,
Kędŕby hreſčni w duſchi cŕuje;
Tola ſmy-li roſtačŕ;
Eſo nam njeſje wotanŕuje;
ſnada ręčŕ je ſtlowow:
Jeſuſ pyta hreſčnikow!

Je ſo wozna ſhubita
Na paſtwiŕeŕeŕo hreſča, noŕy —
Sswęrna luboŕeŕ paſtwiŕiſta
Njeŕlutuje pŕoŕu, moŕy.
Wutrohnęč ju je ſtrachow:
Jeſuſ pyta hreſčnikow!

Pójeŕe, duſche ſrubŕene,
Tu ſo huada ſa woſ ſwěcŕi;
Sboŕniŕ jaſo ſeŕiŕečŕ dŕe
S hreſčnyŕy lubŕi Boŕe dŕečŕi;
ſimaj troſčat ſo wutrobow:
Jeſuſ pyta hreſčnikow!

Haj, ja i tebi pŕŕiŕhobŕam,
Mi ſo hreſčow dla tu ſtoſčajeŕ;
Pŕŕeŕed tobu wóſe wuſnypan,
Pŕoſču: woboj mi je, ſchryſčjeŕe!
Dŕej, i tom troſčtom ſym ja ſchot:
Jeſuſ pyta hreſčnikow!

Moja ſhuda duſča wę,
So teŕ ſwawne pŕŕeſchupjenja
Sſeſo beſa ſo kaŕ ſnęſ
S moŕu ſchryſta wmoŕjenja;
Duŕ mje nietyſch hreſčow doſch:
Jeſuſ pyta hreſčnikow!

Pokoŕ mam ja w ſwědomnaju,
Sokoŕ njemohŕ mje nič kŕoſnacŕ;
Tón, kiŕ winu woda wſču,
Je a dŕe mój Sboŕniŕ wotſacŕ;
Sčtoŕ je, kiŕ mje tamacŕ mohŕ?
Jeſuſ pyta hreſčnikow!

Jeſuſ pyta hreſčnikow,
Ja ſym teŕ nič namaſany;
Wón je mi raj njeſjeſow
Wotewriŕ pŕŕeŕe ſwoje ranŕ;
Troſčanje du pŕŕeŕe ſmjereŕ a row:
Jeſuſ pyta hreſčnikow!

K. A. Fiedler.

Kajlepše predovanje.

Mlady předat běžiče přičeb starým šponženým duchovním ras předová a šo jeho na to woprachá, šichto wón wo tym hřibodanym předowanju džečl. „Ča jo“, tón wotmolwi, „ja šichto šubodny předowanje džečl!“ Tajšl rošub tu mlody wočafat njebě a duž wón džečle: „Ča pač šym tola došho na nim džéal, šym škowj tefti doškadnje wuložowal a tež šiwjeje předowanje draštu nadobneje rječje wobšlet. Čžežo dla bha je wone šku-dobne?“ — „Tebo dla“, šchěžšyw šnapščečšiwj, „dofelž škrystušw w nim njeje.“

Duž džečleje šo tón mlodženz wysprować a počje: „škrystušw pač tola tež w tekfice njebě, a my nimamy tola přičežo jeno wo škrystušku předowáč, ale mamy to předowáč, šichtož w tekfice namafam.“ — Ma to tón šlawy duchowny talke wotmolwi: „Nje-wšěch ty, luby přičežel, šo š ťoždeho měřta, š ťoždeje wšy, šaci šamo š ťoždeho dwora pučž do šlowneho měřta w kraju wjebež. Šunje taž tež š ťoždeho tefta wo šwjalnym přikme dróha š šlow-nemu měřtu zřeje biblije, mjenujzj te škrystuškeje wjebča. Š hdyžž žadny duchowny přičeb šiwojim teftom šlej, šo by předowanje wo nim přichotowal, je jeho nawdawal, šo pračelž, hdyž je dróha, šiz š tucho šlowa te škrystuškeje wjebče. A na to ma předowanje džečelž, šiz š Ščobžnikaj potašnje a wošwabj š njemu wozš. A ja hřičže“ — tač wón přišlajaj — „ženje žaneho šlowa nadeschot nješwym, š ťořežž šjanna, wibomna dróha te škrystuškeje wjebča njebč. Š hdyžšj tola ras tajše šlowo nadeschot, bych šebj š njemu pučž přičes černjeje a wóšty a přičes hory a doły přichotowal, šo bych te šiwjeje wošwabu tola ščoržnje š njemu došchot. škrystušž je ščeto naščešo šhoža a teho dla tež našš wotšřnješew šowž. Š předowanje hješ potašanje na škrystuška přičeb wošwabu džečelž, to rčla, džechšom šuchče worječšj š jebžj dawáč.“

Spodžiwne wušřjšenje.

Dalato šlawy duchowny Keller powjeda: Čako bčch w južnej šrušfej š farazjom dyršoch na mlchowojim dnju ječž, šo bych do wotležanje šrony šiwjeje wošwabj pošlafad, hdyžž dyršoch dweč njeběšl wostočž. Měčoch mludeho nješponženeho pohoneča, a mječachmoj zyly džejl ječž. Mšta běže jača tošta, a moš šo na šof wšynječaj, a šaž šo potom potaša, přičežale. Ma to jebžiče-moj na dobre šbože přičes puštu. Přičežo bóle šo čšmšle — haj, bu zyle čšma. Mőš šaslachmoj. „Mőš škowj šo šablžšitaj“, ja š pohonečej džach. „Šaj“, wón šnapščečšiwj. — Wu tošta čšma. Šaž š čžeššimaj, čšornymaj šchidžimaj šo nōž nad ščerofu puštu dele puščežj, hdyžž šo na jenu šronu tež ani přošča žšwjenja nješptom. „Šcho je čšiničž?“, šo pohonečaj woprachach, „na pušče přšchonomáčž?“ Šobžšičko šym to hušto čšinič, ale něč ša to njebčž. Šohonečž rabu wjebežče. „Mőš ty wostla- njemaj, šačž šownomaj nješpochžnje lyma byčž. Wotčšž puščečšimaj. Škonješ budžetaj ščoty njemčrnaj a budžetaj čhycž do jeneje wšy wjebežanje byčž. Špotom wotčšž š mčrom wostajšaj š š jalyhom šamjalžšitaj, a šonješ hajmaj wot šo do teho ščyna džetaj, hdyžž štaj najšřvedy šola twarjenjom a čšlowješow.“ Ča šo š tym špowojny wuprajajž, runjež njebčžž tež to šhifcež wuprušchowal. Š hlaj woprانوžew. Šwřly jedyn šon šlowu pošbže, šřiwj wotšřachow-wašče a do šředa bčželše, družij šón ša nim. — Šbže to džěče, njewjebžach. Šwřly pač špowje šččšowanjaj š dalosa šašřšcháčach-moj, a ščotš po tym něšotre pšy ščšowanjaj wotšlo naju wosa bčhadu. Šičes čšmu šhubuššuju, še šlowu šawu ščtu widžachmoj. Ča ša šubžim woačž. Duž šhčelž přšchěžka. Šo ružjy šřiwčuh: Ča šym tón němšl duchowny.“ Šólž w šakšnej rušfej rččj wotmolwi. Duž to němžy pračaj. Čón hdyž šašřščřka a šo po čšny šhubi. Šřy šašo počšdučaj šarowáčž, dofelž nam pječža

njewěřčachu. Ča na woaš wostach, dofelž pšy w pušče šnajach a na nje šhifcež dopomnječe na šřiwym šolenje wotšlo nošču.

Duž šo žona potaša, šiz šiwčelž džerželše. Ča džach: „Ča šym tón němšl duchowny; šym šo na pušče šabudžjaj a prošču wo měřtačžto w bčče.“ Duž da žona šiwčy wupadnjež. Šewže wo lžij šowřny. Čon š rukomaj šřewj, š šemi pažže a do nešy won wotšafče: „Šiwjeje Šowjo, ty šy Wšbž, šiz šodšitwy wušřjšchujje; tchodla wošchot čžto š tibi přšřšhčadža.“

Ča š woja ščozšž a žonu do domu wjebežč. Šwona mi proščež, šo je šo žyly džejl š Šowj mečala, šo by duchowneho š jejnemu mužej pošlaj, šiz w mrežju šlej. Ča žona dželše, šo je wjebečala, šo ja pječž šobžšowom wot jow baloto do tejele wpr- težanje šřawny nimo jedu; ale je proščo, šo by duchowny — šat, to njewē — tola šhifcež přšřšchot, jejnemu mužej Šowje wotšafanje bačž a šo š nim mobilž, a něč je šo šodšitwa do- pjełnita. — Nutsčach mrežaješo nadebžč a jeho wčřochowáčž. Žona něšchto šwari, wotročž přšřj škonjoch šowče, a dofelž bčch šřowřny, bu mi na šawžy š šjwoni wowčžšim šowšim ššš- šchotowane. — Žona šřawčewaje. — Ča šo šebnyč, šiwčy ša-wjertnyč a ščoty šwjerdže šřač.

Duž šo mi po čšahu — šnawo bčch njěšotre šodžimaj šajče — šejba, šaž by něščot š šota te mni šřadowel. Ča wotwčžž a wozžach mrežaješo wčščto na mnje ščowje. Ča šo poš bčbhnyč, šiwčy wotwjerčšž, dželž te ščowemu a šo pračšach, šichto čže, šačž čže wodu. Wšn na mnje šřadobj š šlowu ša- ššchobe a dželče: „Přičežo šhifcež mōžu džew šřowřmijč, šo je Waš Wšbž woprانوžje š mojemu šmjeršmenu šow šem poš- ščat“ — a wón na mnje wššwň přšchetršřšny šřadobač. Šhifčžž jeho wočy šo přščeměni — šmjerčž bčče šřiwjo. Ča žonu wubudžšž, šiz bčče je šřowřnoščny wušřja; mōj na šolena padnyč-moj, a jako bčch hajmėj doprajaj, bč wona š wudowu.

Sprawnošč.

Mas njebežl rano džřřšřchaj dwoj mačaj wjebečaj šłžaj nimo wušřeho šelata přšřj šřřřimaj čřojšy w šowřššřej Šchwěšřej. Ma jene dobo woaš jedny š njeju štejo a ščěhny šara řjanu š dejman- tom puščenu ječju š pšša. Wšřelje šy šiwowemu towařčejšo potaša a dželče: „Šřaj, šřora, šcho šym tu namat!“

„Tebje, Šta, tola šbože ryta.“ towařčš wotmolwi, „to je wušřl dejmant, ja to šnaju; přšchotž tač njemōže šo žadny družij šamjež šřšřččejč. Něšto šy na jene dobo šohaty; přšchotž ša šajtu ječju wjele pjenješ došřanjelš.“ — „Šchto, šřora?“ Šta š šřorowomajoj řřejny, ščho bha šebj mšřšššj? Ča šelka tola moja njem. Wšřelje wona jene š tyč wšebněhč šřwjenjom šřšščha, šiz w tutym šelatu byšla, a ja čžu šřadobčž, šačž ju nje-mōšž namafáčž.“

„Šřupe wabudž“, šřora šnapščečšiwj, „to šo přščotš njebč. Ššnawo šo čšj ani nješpobžšajna, a pošbžšičko budželž šo šřawje šřiwáčž. Šo šy šajč šowř byl.“ — „Čo wšm wščež, šo bučeš dobre šřiwšedonne najřřejšča mšba.“ Šta dželče, „a hdy byčju mi tež ničšo ša moju řřew njebali.“ Duž dželče Šta do šelata, wu-powjeda šhčššššřawjež ty wčž a přšchepoda jemu tu dšowj ječju. „Čy šy pšny šowž“, tón dželče, „šta šřeni, šiz je ty ječju šřšřbač, w tutym domž byšl. Šřočšaj šřiwlu, domž jej nješřwym ječju došelč. Šwona bučeš čže wščež šiwčelž čhycž.“

Šwřly šo šhčšššřawjež wčřejš a teho šłžčšča do šřawje wu- pšřščeneje šřwy došewjež, w šřewřž wšebněha šřeni na nješo čša- řačče. „Šubje šo čšj džřřřj, ščłčřč“ šal wona rččččš, „šo šy mi tu ječju wčřčž přšřššj, přšchotž ta ma ša mnje wušřu wož- šowčž. Šunje pač šřčchaj, šo žaneho nana woažj nimafčž a šo šiwjeje mačerš pomšach šašřščž. Wšřly šebj, šo budu čšj mōž

bóle mytować, hać i hołym pobżakowanjom; pschetoż i chwedka kralowa nijeje njeżakowna."

Wschytny pschekapajeni, jo psched kralowej steji, njemóżejche hóleżi ničo hać něšto bżaknych słowczetow wuprajic, na czoż woteńdże.

Něšto dnjow posbżycho wo kralowa do Stockholmowa wróczi a tybżej posbżycho pschirbże pschikafnija wrat krala, jo ma ho dla se swojej maczerji do kralowstwego hrodu podacz. To ho sta, a jako kral sponi, jo by Dla rad hubbżnył byt, postaji kral, jo ma ho wón na mężeje klawnemu maczerzej do wuczby dać.

„I scho i teho žej? Dżekazj lět posbżycho bu Dla hubbżny wuczkej w kralowej swójbje. „Nó, haj wšchaj“, praji něštožkult, „tón pał męjeche też kral, kiz je jemu jeho sprawnośej płaciz.“

Wšcho dobre dość, ale nimajch teju ty krala, haj, krala wšchaj kralow, kiz czi wšchaj twoje sprawne słutki placzi, wšchu twoju swiěrośej we wulkim a malm? To njeabudž!

Dobra wuczba.

K jenemu duchownemu wošebna knjeni pschisno, jo by jemu swoju niju wulożykta. „Scho bha Wam je?“ ho ju duchowny pofny bżelbracza wopraccha. „„Aš, mi ho““, wona i pfočoni wotmolwi. „„psches męru hubjenje dže. My dyrbimj i domu wuczachnyje a hebi deubdže bydo wotnozeje a njewęni, fajte trječimj. Wšchi tym njecha naju sijn prawje wulnyce a mój muž je trochu czerpajazy a načha słužobna je nam słužba wupowjedžila a my njewęni, i woćfal drebh doftacz — nijeje to trochu wjele njelšoza hromadže? Wóše dha ho bishčeje tomu na swięće hórie hicz dżyli mi?““ A pschi tym ho idychuju na stol swjeje. Duchowny na tu žonstu, kotruž derje snaječe, hlabočeje a pschi hebi rjetny: „Sdy by ho rójżemu tał derje wješo kož jej, tał derje by to tola byto. To'a jo cza ju hej wuczba dać, jo ho swojeho htupeho cjinjenja na pschichod woštaji.“ Woštajiwšchi tu knjeni do sastroby dżęche, načęčpja hebi tam wóšni, kofčimw a cęnje, swjaša je do woinječeje a tole do jityw pschijneje. „„Slejeje, laba knjeni“, i tutny pbowani duchowny tuto woinječo na bido položi, „tole wšcho w mojej sastrobje rojeje. Njewęerno, na tajte sastrobje wječe něšto budže!“ — „„Kaf je to mójno?““ knjeni wuwota a f wofnej stoczji, „„Waloča sastrobka je tola hać nanajleje hlavana, jena rjadla pschi drubeje a wšch jenaf cšije!““ — „„Ale“, jej duchowny wotmolwi, „njewidžeče tam pschi muri te kofčimw a pschi ptočeje te wóšty?““ — „„Daj“, knjeni rjetny, „„ale to je tola pđbanstje; něšto njerjada na kromadž je w kózej sastrobzy. We wulkim a zylam je Waloča sastrobka tola hać nanajleje hlavana, jo ho kóžby nad tym njewęeli.““ — „„Prawje macze“, na to duchowny sfonezi, „ale nije też tał we Walschim domje? Nčhčóžkafi Wam Waloča hwojo sawidži. Wš pał hebi pschego na te male njedostotki wšpłicze a jich dla sfozjęčeje a wšcho to dobre, sčtož je Wam Wóh wobradžit, ani njewopomnitće.““

Ta knjeni tutu wuczbu srolyni, wotmjelny a na to f domu dżęche — drje trochu isanibjeno, ale tola dżakowna.

Dżiwne wumóženje.

Mandželska jeneho naśladowarja na železnizy čas swojemu mužej wobjed pschijneje, ale jeho ani w jeho budzy ani pschi signalowny sčęzhorje njenamala. Duž pał hižom pschipodbnijdji cšaj nařala hrimotafche a ta žonfa, ho boja, jo jeiny muž na swojim mětjme nijeje a jo mošt teho dla swoje sastojańtwa šubiczi, sčęzhu hama signal, pschi hebi wołajo: „„Ssmilny Wožo, pomhaj mi!““ Wšjeje a bliže cšaj pschijdže. Na jene dobo ho isawidja, koleša ho pomafcho wjerčadžu, hać sfozjęnje isatadžu. Wobdžer

cšoha a wšchizny sastojnizy i cšaha swustafadžu a na tu žonu cžerjadu a ho ju prafchadžu, cšeho dla je nuńny signal sčęzahnja. Ta wboha žona wšchaj bę njemata je signalni, tón pręni lępšci a teobla wopozicny sčęzahnja. Tšchepotajo ho wšchego wufna. Ale hdyž hšchęče rěčjeje, jawoła něšto: „„Tam wrębu jedyn muž na kofčaj leži!““ Wšchizny do wręba bęzachu, ta žona hču. A blaj, tam pschijchędchi, swojeje mandželskeho wuwjalaneho ležo wuhlada. Wam mužej, kotrež będže wón psched něšto cšahom dla njefanfajtowa dyrbaj pola wšchaharjeje wobfkorječ, bęšchaj ho nad nim wufstojta. Sčhčóž tón džen něšto posbżycho njemaj železnijeje hšęzi bželče, móžejeje wšchęč, kał ho tam duwo mandželskaj Wobhu ja dżiwne wumóženje i wulkeje nuły dżakowafchaj

Kwaš w Kana.

Ma njemj swójbnyj wšchęženju bu jedyn knjes hylnje namotwjany, jo by też wino pit. Nělotki „snajerjo biblije“ jeho pschi tym na to pofajowadžu, jo bže je knjes Jezus na kananejšim kwašu wodu do wina pschewobročiz; hać bha cze wón fromnišchi bycz dżyli Jezus?

Tón knjes, kotrež tałte sčrečęchu, ho pohmęmfny a dęcheje, ale hšutnje: „„Dje prawje, a ja cžu temu knjejeje pofkřęchny bycz. Wbdu pał je w Kana tu poručnyośej dał: „„Maličeje te wšdne forta f wodu!““ a tał cžu ja to tež je swojeje sčřęknu cjiniczi. Zeli ho ho temu knjejeje potom spodobu, tu wodu do wina pschewobročizčej, njeabdu ja ho wobarač, jo pieč; ale hać do teho cšaha ja po swucęnym wafčanjju wodu piju.“

F.

Wšchelake f bliska a f daloka.

Serbske kemschjeje w Drajžđanach 15. junija doštatu tón čas pschęs wopyt wjele Serbow f Łužizy wošebite wufnamjenjeje. S Wufęz hotuje jo do Drajžđan na 200, f Budečez na 100 Serbow. Woni cšędža hižom ranu sabe f Wudychajna do Drajžđan worječ, ho pał inajmješchfa potom wšchizny potodnio 1/212 hodžin w kšęžnjei žyrwii do Wožeje słužby jęć. Wo kemschjenu woštaju Serbio hromadže a dojeđu po jednorwym sřkromadnym wobiečeje f Wdžu najšterje do Pilni, hđęč je wo kralowfki hrd wobhlada a wróčeja ho wječor jeho domoj. Sšo wje, je pschi wulkeje do Drajžđan kóžby sřrawny Serb witanu. Wšchihoty hu w ruzy hęřbšeho towarčtwa „Czornoboh“ a sčtož tuto pschihotuje, je stajnje derje sřadowane.

Serbska Woža słužba w Drajžđanach. Pschichodnu njebęlu, 15. junija, potodnio 1/212 hodžin wo kšęžnjei žyrwii je wo Drajžđanach sacho ja naž Serbow wotewi. Serbske pđrowanje budže nam f faraf Domačichfa f Budečez, sřrowjednu wuczbu pał f faraf Cšyřora f Minafola bđerčez. Wšchizny Serbio f bliska a f daloka hu do Wožeje słužby wutrobnje pschępřocheni. Wošębeje pał ho přoby, jo nđchajny my Serbio f Drajžđan a f wotofim jenož na pđrowanje pofkřędacz, ale tež na Wožim wofkafanjju wšchizny bželbracz. So cšyzi tola domadž w Łužizy hęřbšy isarčchi hřudom listnje swoje dęčęzi a drulny swoiczi knatycz f tomu pohojnjeje a napominacz! Wóh žohmij kemschęerjo wo bohafstwjje swojeje mišočeje!

Wot 1. oktobra ho wošębita wojeřka wošada w Wudychajnje sčtož a jo wot drubeje ewangelleje wobady wotbželi. S došom ho měřno wđijawoweho fararja isarčji. Sšwoje kemschęnja imęje wojeřka wošada w Tuchorškej žyrwii, kotraž ho f temu swustownje wobnowi.

Sy-li spěwał,
Pilažo dšěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróbný
Napoj mócný
Luboś ma;
Bóh pak swěrny
Přez spať měrny
Cerstawoś da.

Njech ty spěwał,
Swěrny džěłal
Wšědne dny;
Džěł pak swjatý,
Duśi datý,
Wotpođń ty.

Z njebjes mana,
Njech śi khmana
Žiwnoś je;
Žywa woda,
Kíž Běh poda,
Wokřěw će!

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa ho šóđbu hobotu w Šmolerterej knihičiškóčěrnj w Dubyšćinje a je tam ja šchrobrćětnu pšehedpłatu 40 pj. doštać.

4. njeđzela po činjanju Trojizny. Lut. 6, 36—42.

Wo šmilnośći jow Ješuś rěči. „Budźeje šmilni!“ wón praji a hnydom tež pšchilaj, kotre je šnamjo tuteje šmilnośće, kajke je jejne wašćnje, tak móžemy ju nawu- nycz a tak budže jastakjena. Wopomimy to wšchitko šašo a budžmy šmilni! Je wšchot najwážnišće našeho kře- šćianstwa, so wšchitny měr u plobami, tež je šmilnośću. Kunje na to dyrćimy hišćeje bóle tedžbować. Duž dha:

Budžmy šmilni!

Rospominajmy pšchi tym tuteje šmilnośće

1. šnamjo, 2. wašćnje, 3. ščulu, 4. mšdu.

1. „Budźeje šmilni, jako tež wašć Wóćez šmilny je“, jow rěka. Wotajim šnamjo šmilnośće je naš Bóh šam. Kóž steji napisaće: „Ja šym tón Knjes, wašć Bóh; teho- bla dyrćeje wy ho šwjećić, so bušćeje šwjećić byli, pšchetóž ja šym šwjatý“, a šašo: „tehdla dyrćeje wy došonjeni być, runje jako tež wašć Wóćz w njejběch došonjanu je“, tak jow rěka: „budźeje šmilni, jako tež wašć Wóćez šmilny je.“ Žemu, po kotrehož podobnośći šmy štworjeni, dyrćimy ho džěł a bóle we wšćem runać. Našće činjenje dyrć jeho činjenju bóle a bóle podobne być. Na našej šmilnośći dyrćja tak pšćnać, so mamy šmilneho Bóha a šmy po jeho šmilnośći žiwi. Šmil- ność, šmilność, šama šmilność, to je rjanolež našeho Bóha. Šizom Mójšaš praji: „Tón Knjes, twój Bóh, je

šmilny Bóh“, a Dawit wědwa: „Šmilny a hnydny je tón Knjes, křěpłitny a wot wulkeje dobroty.“ Nawoť pak křwali: „mi je ho šmilność doštała.“ A my tež tutu šmilność wužijammy wot kolebki hać do rowa; wona šjewja ho nam w rjanej Wozej štwórcje, w žohnowanju, we wođženju našeho žiwjenja, w Wožim šłowje a lubej dřehej žyćwji, w Ješuśu, našćim Šbóžniku. A tuta šmilność wulima ho na wšchitk. „Wón dawa šwojemu šibónzu šthadźeć nad šlymi a nad doštrymi, a dawa došćežowac nad prawymy a nad njeprawymy.“ Wješćimy to nětko šašo našćoněž mošli? Šinat, žyle šinat pak šiwet! Wón čini wulki rošćel mjes tymi, kíž jón lubuja a kíž ho wot njeho štaluja. Šwět lubuje šwojich pšeh- ćelow a hidži a hani šwojich nješćeželow. Míž tak, praji jow Ješuś. Budźeje wy šmilni, jako tež wašć Wóćez šmilny je.

2. A wašćnje tuteje šmilnośće? Kaka ma ho wono šjewić? Tón Knjes jow wšćelke napřomina, šchtož je je wšćědneho žiwjenja wšate a móže kóždy tež došćelnić. „Nješćidźeje!“ wón praji. Š tym pak njecha na žabyn wad wšćhnośći wšćo šudjenje šatajać. Ně, sej je wot Bóha poručene, prawy šud džerćež a šte šchtrafowac šjes pohladanja na wošobu. Tež njeha š tym Ješuś šaršćimaj prat š rufow šćac. Dale płaćji: „Šchtož šwojeho pruta lutuje, hidži šwojeho šyna; šchtož pak jeho lubuje, tón jeho š ćašom šćwita.“ Tež njebudže jow šatajane, ani wučerjež, ani hošpobarćej, ani družemju, to šte křofać a jěnn wšćudžom, njeh ho šewi w hroňach

ślowach albo kniżach albo wobrajach, napshczecziwo stupicę. Nę, to je pschischnuchnocę kóžebno praweho Wóžeho dżeczka. Też ręta: „Spytajće wschitto to a dobre dżeczkeje!” Schtóž Żesuj jow łacziŋnje, je tamne njelubosno hůdzenie, kotrež ƚo stawa se nejje wutrobu, i luteho hůdzenia, i teho żadanja, druhemu schtobu nacziŋicę a czeŋci a ƚo ham do lepšeho kwęta stajicę. Kłak huto ƚo to bohuzę stawa a budže 8. łasęń pschętpjena. Hđyž staj dwaj bromabu pschęŋstoj, huto dotho njeraje, a na teho a druhęho budže njeluboinje ręcżane a pšęch to wjele ŋruboby nacziŋjenie. Niz ta! „Budžeje ģmitni“, praji tón knjes. „Njebudžeje“, ale wobrocęje wschitto k lepšchemu, wrojęcze a prajće je mu hamemu wschitto w lubosći, a hđyž to njemóžęcze, njelęcęcze. A „njetatamajće!” Kłak by ƚo tola i nami wuchitimi męlo, hdy by Wóh nař hřeŋchnitow łatamał a njeby nam hwoje Sęyna póřtał! Kłak by huto, njeby tón pšęi wschittim hđženju cźłowjetow štut swojeho wumowienje dokonaj! Wón njeje jich teħobla łatamał a teź Żubajcha je tñ lęta na ģmitnje wutrobu wnořł. A my? Ač, łak ręcże my huto łatamamy! Hđyž je nam něchtó stóęc a schimbu nacziŋit, łak jęho łatamamy a wchó ŋe jemu pschęjemy! Hđyž je ƚo něchtó pschęłoř, łak budže łatamamy, łak njeby ničo dobreho wjazoy na nim bylo. Njecziniya to hamo stariŋi je hwojini dżęcżimi? Niz tał, praji tón knjes. Budžeje ģmitni, ŋjesęcje wchó ječęrliwje, w nadziyi, to móže ƚo wschitto hįŋęcje wolepšęcę, ƚo je w ģmjernej hđżinje hįŋęcje ŋwđżinjenje horje do njebeř kńęcżato: „Knjesę, ģmit ƚo“, pšęęcze sa nich. A „wodajće!” Kłak je to Żesuj ģam cżinik. Swojim nje-pschęcelam je wobał, teź Pętrej, kiž bę jęho ģapręł. A my? Ač łak njęcha tón a drugi wobač a łobycę! „Wodajće“, ƚo by dżęcha tuto słowo do wulkeje swobdy a njejednoty nařchęho łuda, do wšęłęłich domow kńęcżato, hđżęc ģu mandžęłajy w njęjednocę žiwi, hđżęc stariŋi a dżęczi ľubych pjenęs dła wjazoy mjes ƚobu njeręcża a ģuřo dżo a wjeřni ƚo wjazoy njęstrowja. Budžeje tola ģmitni! Wby njewęcęcze, łak dotho řęje hįŋęcje hromadže na pęcżu. A łępje je tola, łe cżępřicę ģač ƚo cżinicę. A „dawajće!” Kłak je Żesuj Wóhu ģwojemu Wóžęej swoju wutrobu a ƚa nař hwoje žiwjenje dał! Daj jemu nětko teź hwoju wutrobu, hwoje duchowne dary, hwoje řęniřte kľba. Staj wschitto, ģam ƚo a tųch hwojich, do jęho ģłuzby, twař jęho łralełtwo, wpmhaj řhudy, wudowam, ģyrotam, łaręm. ģaj, budžeje ģmitni!

3. A łak to wutnjeřę? Tón knjes cżi to jow teź praji, hđyž cęje napomina, ƚo ģam sa řhudeho hřeŋchnita ģpóŋnacę a ģebi prajicę, ƚo žyle wot Wóžeje ģmitnosęcje wotwiřujęcę. ģalle hđyž póŋnajęcę, ƚo by ģam ł ģubej a łatamanstwow řakę, budžeřę ƚo ģudzenia a łatamajana dżęrcęž. ģalle hđyž węcę, ƚo ģam wodajće łrabajęcę, budžeřę wodobawęcę wutnjeřę. ģalle hđyž węcę, ƚo ģam Wóži ģnabny řhęb řęch a by Wóhu wjele winojty, dołęž by wschitto wot jęho ģmitnosęcje dořtał, budžeřę ģam dawajęcę. Hđyž ģwój řęch sa řjadu póŋnajęcę, budža tebi řęchęi druhęho jęno łaż řęchęta. Hđyž by w Żesuju Wóha póŋnał a jęho ģmitnosęcę řęwalęcę, budžeřę ģam we wřęchem ģmitny. Twoje słowo je potom: łak Wóh mi, łak ja jemu a jęho dżęcżom. Wutroba budže cżopła, ľubosna, bohata, dobrocżiwa. Ty by do morja Wóžeje ģmitnosęcje pohladał, nětko cżęcęř teź ģmitny byęc. Ty by póŋnał, łak je Wóh tųřaz pñntow ľubosęcje a tebie a na tebie ģapłacęř, teħobla by nętt řwolnitny, tto łrořęchow abo pjenęřęřow ģmitnosęcje

ģwojemu Wóhu w ľubosći ł njemu a bliřęcżemu wrocęo płacęřę. Cħęłęcę-łi teħobla ģmitnosęcę wutnjeřę, twař ģam na Wóju ģmitnosęcę. Schtóž je ju ģam na řębi nařęonił a je w nej žiwi, tón ģinał njemóže, ģač ģam ģmitny byęc.

4. A ģpřodżiwuje! Wona budže hįŋęcze ģapłacjena. Tón knjes praji: „Dobra, nařłóęcżena, nařłacżęna a řhoptata męra budže do wafchęho kńina dala; pšęčętož runje i teź męru, i kotrež wy męricę, budže jamo řařo męricęne.“

Hđyž ģmy ģmitni, ƚo nam to tola ģam Wóžim dżęcżom pschęřęti a je jęno dżal sa wřęchu Wóju ģmitnosęcę. A nětko hįŋęcze wofębota męra ƚa tořtu ģmitnosęcę. Ale tón knjes, kiž nař ģinaje a tđ, łak ģmy ģłabi cźłowjetojo a pšęi wřęchem teź ƚo pšęřęchamy, řhęto budže mi ƚa to, je teħobla ģnydrom ł temu żadanju: „budžeje ģmitni!“ to ģłubjenje pschęřęti: to budže jamo derje ģapłacjena, ƚo by nař i tym hįŋęcze ł wjetřęej ģmitnosęczi wabił. A łak něřotry je ģiżom sa swoju ģmitnosęcę łrařnu mřbu namatał: dżak a ľubosć a cżęcęř wot cźłowjetow, żohnowanie a řhęje i njebeř dele. A hđyž řu teź tu a tam cźłowjetojo sa wřęhu ģmitnosęcę njeđęłatowani a ƚo ģmitny hįŋęcze wuřęmę, Wóh tola dżęri, řęčęž je ģłubił a pšęchęo pęcę namata, hwoje żohnowanie wobrađicę. A łalle po ģmjeręczi, łak budže wón tųch żohnowaęcę a pšęłęrařęni, kiž ģu tu ģmitni byłi! Teħobla budęmy ģmitni! Sčóřni řu cżi ģmitni; pšęčętož woni ģmitnosęcę dořtam.

Daj, ƚo byč twoji ľubosć, Wójo, Pšęch wocęojaj męł wobřętinje, So byč to dobre cżęnił łójo, So žiwjenje byč řwęcęcęř cżi. Budž łrořęłat, hđyž ģym rořrubęny, Budž wobęř, hđyž ģym řhęowany, Nje wmozę, hđyž ř'du łatracżęny We cżęřu ģmjernej řřachoty.

ģamjeit.

S. w M.

Budž ģmitni!

ģłóř: ģiřa ƚo mna, Knjesę, po ģnadje —

Węcę ģmitny, łak nęch Wóęcęje je, O to je pęcża rjana!

Hđyž buřcha tu ƚo wobłęcę,

Dřa — bóřny dokonajana —

Łak Wóje dżęczi řkultuje

Wó Sčóřnitowym pschęřęđę.

Hđżęł w řęchęcżianjkej wutrobje

Sęo ľubosć ł Wóhu řori,

Łam Knjesowy Duch do njeje

Teź ľubosć ł bliřęcżim řwori,

Łęž řidu w buřęch wulajęha

A druhich řboje pschęřęporja.

Daj, řęchęcżan bratra njeřubđi

A njetama, hđyž padže;

Wón praji: Sčani a řuku wřni,

Sčóř potuęc Wóžeje ģnadje!

Wty wřęřęny jęnał řłabi ģmy,

Duž padńjenja ƚo řładajmy.

Se bliřęcżi řrubđi, řřęřubđi nař,

Dřa wodobajmy to jęmu;

A tųřęi jęho cżęczi cżęb.

Troski, pomoz nješmy k njemu;
Njech w horju z nim bny frudzeni,
A ma-li šbože, fradowni.

Šbože škrby plače we nury,
Njech dary bnyh teča,
So potrebnym go wutroby
We dšafownošy hreča.
Šchož škrubny šuljy šuchaj se
Znje junu rže nebieše.

Tež brajščnyh, šchorch, hujenyh
Njech z troskatom wošchemjuyejšy
A pšči jich lěhwyh bolotnyh
Wšču šyštšožy hodu čujelšy;
Zim tajki wolji šmiljenja
Wól ranow wulzy polža.

O Wožo potny šmiljenja,
Nj naječe čšeje mještšyščy
A z tym, so nōž sož woškšobža,
Nam čšajny pšchewyt rještšyščy:
Wje pšchewošt hebi k šumajenju
A pyšč mje i bōjšfej šmilnošcu!

Šdōž ja laž Ty tež šmilny bym,
Nam hnadu Wošidž bžečy,
Tak fo po čšajny šadownyh
Wl wēčne šwētko šwēčy;
Šchož pak laž Wōčēžy šmilny njej,
Tōn je i tym njeboj šantšyž hej.

K. A. Fiedler.

Mišionistwo w našdyh němštych kolonijach.

(Rospoznanjenje po mišionistwje hōdženju.)

Češj. 1, 9, 10 reča: „Wōž je nam f wojedženju dal tu potaj-
noščy šwojeje wole po šwojim doštrym frudobanju, so by prido-
wane bylo, jalo tōn čšōž bē dojeljenjem.“ Čajke škwow Wože
nam pščiwoła:

1.

Šo Wožeje woli ma šo nad bratrami a šotrami w našdyh
kolonijach jeho mjeno pšchetrafničy. Wšdes 25 lēt je šačšo, fo
budu dalofo pšches morjo lēgaše krajny našchemu němštemu ščēz-
stwu pšchibate. Wone budny z našdyh krajow šjednocžene; ludy,
kiz tam byščadny, nēbže 14 millionow, šupišču nam bliže. To
bēše, laž hōžy škujōbnit do domu šočejnje: Wōn šlupi nam
z tym bliže, ma šo naš bjezčēžy, a my mōmy k njemu i pšchēsel-
nošču štač, jemu k pomozy byčy, runje laž je wōn nam k šluzžy.
Zamne krajny, wošebje w Afrizy, durbjajdu nam k šluzžy byčy
— dale bōle. Wone maja woščelake tworcy, kiz my nimamy;
wošmu, gumi a inate ša dom trjebane kolonialne tworcy. W dalo-
foščy tam durbjelše go šynam naščeho naroda, kiz šo dale bōle
wošylnija, nowy dom wotewičy, w šotramž hōžy pšchewyt, woštat,
šbože naberčy. Ale tež tamnyh notym šlawam naščeho ščērokošo
doma mētejšce šo šbože doštač; jich žiwjenje čšyščyše, potorničyše
bywacžy hōčy prjedy; jich dudnej pšči bžele a rošwacženju ščōncžto
johnoščy škōbžečy a wōni f žyła prawe a hōbne šlawy čšlowje-
šawa naštač. Wšēžyše bylo to woščiko rjany došyt. Čola durbjeit
šo z tym špōkočyčy durbjata čšēžy, nahladnoščy němščeho luda, ša-
mōženje a nowa šbēžatnoščy w tamnyh hiščyže nješōžčatnyh kroj-
nacž nam došohōčy? Šak proji hōžom špōčak čšlowiščy šlawišnow,
fo Wōžy čšlowječa do šahrodny Čben šabzi, šo by ju bžečak. Wōž

to ščini. Š Wošom na šemi bžečak a we wērje do njeho šo
hibočy a bēžičy, to je jeho wōla.

Tež našče kolontje šu woščelate, podobne Čbenej f krajnym
lěšom, pšdōnej drōšju. Wōšbi, pšchēšitšmu amo družemu štadej,
kaž muhamedanškemu, pōbdaty lud ma pak jako šchēščyjanški jōn
woobžečak. Špōwščitowanje mišionistwje škutrowanje šo tam pšchēd
25 lētami šapōča, w Afrizy woščyše. Mišionarjow tam po lōžbi te
2 hōčy 3 njebžele jēščy. Wōni jako pōšli hōčy na tamnu štronu
šemie, kiz mamy my pōd nohomaj, f nowej šahorjennoščy pučo-
wadu, 4 njebžele po puču a hiščyže bžeje, do tal mjenowanešgo
šchēzroškošo Wšlemoweho kraja. Wēža woščak tam šyty šupow
w nješmēnym čšijam ozeanu rošpōrščene a jako šurjata wot
paty, to reča naščeje šchēzroške možy, ščitowanje. Zich mjena
šy: Wšmarckowe, Šalomonše, Marjanše, Karolinše šupy, Šamoa
a druge. Njech je f molom nalpomenje, šo na 400 ewangeliščy
pōškow, (ewangeliščy a katšofški njimale jenat wjele) tam škutuje
w kolonijach z na 180 štažnyh jako hōblyščyščy. Š temu
pšchidbu wjožy šlow šchēščyjanški pomozitow f tamnyh žyščy
narodow, čšorneje a brunjeje barby.

Wōž čže, jo budny tamni šo po šwontowym boku pōšbēnyli
a bžečak wulki. Wšutnyčy mōža. Šladaj, taj bōryh po mišionar-
wym pšchidženju tež hōbu ruzy šibajca. W budny widžy, tak je
wošbježy puštoho kraja pēlne hōblyščyščy f šwōrami naštač. Čšē-
roka drōža wot njeho wječe. Njēž šo šahony šēje wošywjajca
hōčy prjedy. Žyše rynki hōrtow tam w nawašidšej Afrizy nēk jako
f pšchēžu wošbyte — žōlnjage šahony, laž pola našy, widžyščy.
Wōšo šnježestwo pšchēde wšchēm krajnyu wōwanta fa woščab, žele-
znizy, drōžy w wēšfej reguli twaričy dawo, tež wmoščyš potēpšchēžy
pyta. Čola šchēščyjan wunije: „W počē žywjejo wōblichža durbjyščy
hōžy šhēšy jēščy.“ Mišionistwo tež wučēnje šo šchēzroškošo, šamla-
rjow a družbyh rjemjēščinow šoloznje, šo by šhmanych bžečakčerjow
woščabnyto. Wone jim halle potne durbjēčyše pšchizenje. Šeršite
šnježestwo f wōwatafimo a brōnjemy pšchidžy. Š trujej mozu bōdu
šplahi pšchima. Wštotre woščak šy hiščyže w lubžyščyščy
do nowiščyščy čšajow žive byče, laž čyž šapua. Tež šy hō bēšči
f mješčom porožow. Wšdyt jim budny bohūžel žyče wšy špolene,
čyrjōby wošōžy čšlowječow do šmjerčyže šehnacžy. Wōža Šōžnitowa
wučžba pak jim lubžyščyš napriščerjow nječe. Niz j brōnjemy, ale
f šahobnoščy a ščēzroškošo čšadžy jich pšchewinyčy. Wōno je tak,
kiz jedny mišionarjē roš bžečyše: Hōžy žy ty pola našy, dha mamy
mēr. Mišionistwo čže, jo by Wōže mjeno a jeho došra, hnadna
wōla šo nad bratrami a šotrami w kolonijach pšchetrafnitō.

Je twōja mačy hiščyže žywa?

Wē nješčetu a lubžo te miščy bžečču. Wšchōžy šwōny bēču
hōžom došho wšwōwōne. Nunje žyrtwi napriščerjow pak bēšče
forčžy, a šōžniščy pšchēd njeje hēželče, ruzy pšches wutrobo na
šchjyž položenje, žigaru w hōbie a še šozpōčimo šlawošče, tak lubžo
te miščy bžeja. Čōduž maž duzy je špōwščitšimi nimo pšchjyščyščy
na šōžnitwa pōhlada, a šōžniščy žy šōžo, šo pōšwēwōwščiščy,
na njeho pōhlada, laž by hebi pomyšliti: Ty blašnje, šchto hiščyže
te miščy bēhōjšy? Maž to pōšlabnjenje šwōmnyšči šlejo wōšja
a bžečyše: „Wšchēželo, nješčyščy hōbu te miščy?“ — „Nē.“ šabōrčja
tamōn, wōbradžy šo a šur pšches ramjo durbjēče. Maž pak šo
dale prašchēče: „Wšchēželo, ty bže by šte dny mēl, je twōja
mačy hiščyže žywa?“ Šōžniščy pšchēštapanjenje žyženu mješ wōčyž
pōhlada a mjelčelēče. „Hōžy žy twōja mačy žy byča, dha by
šrudna byča“, tamny dale bžečyše, ničo wjožy njepračelče a
f žyrtwi bžečyše. Šōžniščy prošy pšchēd šo šlawōjo došgo w myščak
hēželče. Špotom šaže, žigaru prjēčy čšjny a pšches pučy do
žyrtwje bžečyše. — Čo škwow „mačy“ bēšče jeho wutrobu
trjēščyščy.

Bóh samóže pomháč.

Tam, hdžej kónje wulkeho pšchelnjca Šchoty w D. stejachu, bė hižom bledjacy žmílul muž w jedrejnej dračkej stal, jako by njewjedbał, hdže šo wobrocječ. Jeho wobliczo bė blėde a na njeho bjo hladačće, jako by wjažy bhoj njeljal, pšchetož 8 lėt docho tež na žanu wjažy pšchěšol njebė. Wšobrojbė jašwimimj murjemi bėšće te 8 lėt był a dženša bėchu jeho pušchěšili. Ale ščo nėto? Ze poľbenje 8 lėt bė dopóšnal, tał hušena wėž to je, hdžj nėšto šwojeho šwoja wopušćej. Wjaž hacj juntróc, bė jemu tež jeho snužstowny hčób radšil: „Wobrocj šo šašo k hwojemu ŠobóniŃej! Ale nėto tu stejedeja a mėjedeja na to, šo ja njeho žana pomoz wjažy njeye. Njemėjedeja tola nifožo, kiž by šo wo njeho starał, ani starčejny ani beatra ani pšchězela.

Suri, to bėšće jeho šchěčene mjeno, chyžede dale hieč, tola pał jako štejo wošta. Poľbenjacy njedjelu w jašwe bė duchowny k jašmu wo tym šchprachu rėčal, kiž dze wšchigj snajachu: „Wolaј šo te mni w čaju nufi, dha čžu ja čje wumoz!“ Tuto šlowo jemu hišćede we wušćhomaj kšinczejše a na jene dobo jeho wutroba wolačde: „Wozjo w njebjechaj, pomhaj na tež mi!“

Duž — ščo bė to na jene dobo do ropata a hart? Šaj, wošoto rózta kónje dwaj špóščenaj konjejšchajchtaj, ša hobu mały knjejški wošoj wlečjo. We woštu pał ničto njebė, kšiba moły, wošobnje šbračejeny, nėždežo šilėny hólčj. Štylnje wlečane bė se wšchěš bətow štwědčj, wšchigjo šo bojachu, io šo hdžėjo j woštu wužćijnje a jo rostajene na brohownych kamjenjach morwe ležo woštanje. Ale ničto hėbi njewėri, špóščenaj konjow ja wuštu brohownjč a stajej. Duž tamny, kiž bė pičji šbni stal, deštu š plotu wutornyh a j nej konjomaj napšchězimo stupi — a taj konjejšchajchtaj.

Se špóščwanjom bėchu wošokostejazy tón throbty štuff wšbzili; ale nėšto ho pšches lud natróžany wošobny knjes, wšchón šbėdwanjom, čijšćejše, hrabny to džěčje na šo a jo wošokšćejše. „Hdže je tón“ tał šo nėto prašćejše, „kiž je mojej šynata pšchėb šmirčju šathowal?“ Wudžo na Surja pokalowachu, a tón bogaty pšchelnjcz stupi k njemu a džěčde: „Se šlowami njecham šo Wam džałowac. Wšimicze toke!“ a pšči tym je hwojeje móčhnye 100 hrimnawštu papjeru wuščahny. „Šak dha rėčacze a hdže hndicze!“ šo jeho dale prašćejše.

„Ša hišćede žaneho byda mimam,“ Suri štručle wotmolwi. „Wščo berje.“ pšchelnjcz dale rėčejše, „pšchěšdžěže dženka wuščor te mni — wošoto hėdniczy, ja te moje mjeno!“

Suri njewjedbješe, ščo bė jo jemu štalo. W Šwój woprawdže tał ručje jeho proštwu wušćhčaj? Chyžide wón jeho wumoz? Wbón drje chyžide, ale Suri dyrbječe nėto potofacj, hacj čže šo tež wón wumoz dacj.

Zato nėto w forćmjje hėdžejše a pšchėjo šašo ša šwojom štošwanjom w šaku wabaješe, jeho wošelcete myšle pšchěšchóžowomaj. Čšęhobla halle k pšchelnjczej hieč, pokornje pšchėd nim šwoju šanženosj wotkryč a hėbi šmano niste džěto wot njeho pšchěpofacj dacj a šo potom w nim wšchėdnye drėčej? Čšano w šepje byto, hėbi ja te šo hrimnom dobre woblecenje kupicj a potom šam šwoj pučj pytačj. Čšlowje w dobrej dračkej dže wšchudže wotewerjene durje nadebėdaj.

Duž jemu nėšto wot šady na ramjo šlepacje a pšchėd nim stejedeja jeho snaty š prjedawšćich lėr, pišaj Rudolf, š kotymž bėšće prjedy hušo thobšil a wot kotrežbė bė pičje, bracje a jebanje namunul, šchotž bė jeho škónčnje do jašwa pšchijnjelo. Tón, nėto hišćede wo ručy bóle pšchepjanj hacj prjedy, jemu radšejše: „Wč, ščo chječš pola teho pšchelnjca, pój šo mnu, ja

čji hižom pomham. Šo runych pučjacy w nėčijšchim čšaju ničto do prėda njepšchědž; po šo wjažacy to šterje dže!“

Nėšto Suri na šchjžnyh pučj stejedeja. Ša kotry boł bė e šo šwinje? Džałowano Wobu nade wšchimi špwtowanjem šeho njepšchězela dobu. Wšćor w hėdnicj bė pola bohateho pšchelnjca, jemu na wčje jeho praščenia wotmolowječe a ničo njelamajčca.

Pšchelnjcz došho na njeho hladačde, na to temu prjedawšćemu jatemu ruču da a šo prašćejše: „Wudu pał šo tež na Waš špudčejčej mój?“ Suri hėbi njewėri šlowčsta na to rjez, ale jeno hnaty pošćejemu ruču kšěčejše. „Dobře,“ na to tón pšchelnjcz džěčde, „wot dženšničchego dnja šče Wų pola mje ja džěčacjerja wšchjaty.“

Džałowny Suri najařta na hwoje džěto džěčde. Wbón šo ženje teho kale nje, io bė jo nastupit.

Duž bė šo šašo 8 lėt mimjo, bė Suri pšchėjo hišćede tam a mėjedeja čšejčene a wumofčene mėsto. Wšches šwoju hėwėnosj a pilnosjč bė hėbi pokne domerjenje hwojeho knjela dohł a mėjedeja žonu a džěčji a bė wšchón šwožomyh.

Ša ščjenje jeho doma pał wot teho čšaja tón šchprucz wiša: Wolaј šo te mni w čaju nufi, dha čžu ja čje wumoz a ty dyrbich mjje škwaciz!

Bratrowska myšl.

Dwaj brataj, Wjedrich, š pšchijenom „mėrny“, šurwječš Wšchjnjankš, a wójwoda Wšlem bėščaj w hwojej młobosjci jene čščo a jena dušča byto. Zako pał pičji rožbželenju krajinom Wjedrich šurwječšowšle krajiny, wójwoda Wšlem pał šnadnišđi džěl došta, mjes bratomaj šwada wudry.

Šeta došho šo taj brataj se šwojimat wójštomaj najmóšričšo bėdšejchtaj. Šurwječš Wjedrich, niž runje „mėrny“, chyžide hwojeme brataj jeho krajiny š žyla wlačj a šo j wójškom do jeho kraja wali. Wšprowda Wšlem tehobla ja hėbie džěšacj thęžagow j Čšęč na pomoz wša a j nimi krajinu nad Wudru a k wječšorju šapušćejše. Rakašowšničšo rubčėne čjriždo w mēčje Wera šakbažachu. Wšlemowe wójšo woboe mēto do proča a pučjeja špšchěpobročj, pod kotymž šo pjecj thęžaj njewinowatčch čšlowjekow pošćjeba.

Wutwupjenje mēta Wery pał š dobow wójnu škónčj, kiž je šo „bratrowska wójna“ mjenowata. Zako šurwječš Wjedrich pšchěpobdže pšchėd wrota špaleneho mēta wšchjndž, wošebny štėlč k njemu stupi a šo jeho prašćejše, hacj by šurwječš hėbi pšchėd, šo by wón j wošebitnym prošowym wušćelenjom jenteh tych wšpšchěšćišch wjedniškom, šnano wójwodu Wšlema hamešo, škónzowal. Šeta šak žara bėšće tež tónle na pšchěčšiwita šta, hėbi tola na to pomjyšl, io je wójwoda Wšlem jeho brat. Nješpšchěpobročj, w tehobla j šlowu šchajšćede a j ruču wotpokalojo j proščazym šlowom janowta: „Šatšl, kotož chječš, jeno mójeho bratra niž!“

Zato hu wójwóže Wšlemej tole rjane hwožo ščelene, bu wón šhubolo hnaty, a my mžemy hėbi myšlic, šo je hacj k špšham šatorhnynty był. Wšchón šnew bėšće j jeho wutroby wuščol. Wšobej wutrobie bėšćejč j ščenajny kraje. Pšchėd wobėnəj wójštomaj hėbi tał došho dželənej brataj wošoto šchje padščejchtaj a šo wošokšćejchtaj. Šo bėšće 18. oktobra 1450. Tež kšěžor šo nad jėju ščenajnom wšchěleče.

Šak pėtije a šubošnje je, hdžj bratřja w jenej myšli w hromadže byda! Šak pėtije w domje, kraju a ludu! Š hdžěšćil je Wójš lužj hromadu šwėdł, maju šo woni bratrowsjž wobecčej k šwojemu špšchěmu, kaž n. pič. hėršiti a nėmšti narod we wošabacj, ewangelišta a katolišta šonšćija w gmejnach. Š dobow wopaj njeye, hdžj šo pošanjo našđi bratřja mjenuja. Tež ja tčh mamy myšle mēra a šhoža mēčj.

Sy-li spěwał,
Filnje dźělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprěony
Napoj móeny
Lubość ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf měrny
Čerstwość da.

Njech ty spěwał,
Swěrnyje dźělał
Waběno dny;
Dźeš pak swjatny,
Duši daty,
Wotpošć ty.

Z njebojs mana,
Njech ti khamna
Ziwność je;
Žiwa woda,
Kia Bóh poda,
Wokřew će!
F.

Šsersbke njedźelske kopjeno.

Wudaba ho kóždu hobotu w Šsmolerzj knihčičiččěněni w Wudylčinje a je tam ja šchwórtlětnu přichedplatu 40 wj. doštač

5. njedźela po swjatej Trojizy. Lut. 5, 1—11.

Knjež, na twoje głowo!

Pohladaj na Jesufa,
Wščitko druhe njepomha!

Luby kščešćijano, čžeš-li byč w swojim powo-
lanju, pšči swojim kšćim dźele, tajčžtuliz je, žohnowany
a žohnowany, dha „pohladaj na Jesufa, wščitko druhe
njepomha“. Hžěžtuli jeho nadežděmy, dha wohladamy
jeho jako najpšćinčeho, najšwěrničeho dźelačěrja. Hžom
jako dźežo bē swojimaj šarichimaj woddam, pomhašče
mačěrč, kšćěšče Jozefej, a jako muž praji ham wo hēbi:
„ja dyrbiž dźelač“. Dženka w naščim kšwoje Wozim
šteji pšči Genesarečškim jěrčje. Šsnadž čže tam kšwiltu
wotpočowadž wot čžežeho dźela. Me lud čžiččej žo
t njemu, čže dale hšiččej jeho kšwo, widžčej jeho
džny, doštač pomoz ja čžeło a dušču. Hžje dyrbi wón
předowadž? Hlej, tam štejitej dwē kóžičžy, do jeneje štupi
a hžyž je ju Šchiman trochu wot brjoša hnuł, predo-
wajče f njeje lubej, kaž f wyhžojeje swjateje kšćeti. Hlej,
našč knjež kóždu škadnošč trjeba, kóždu čžež je jemu
prawy, kóžde mětko pšćihodne, šo by swoje swjate dźelo
na čłowščich duščach šapozčal a doštolaj. Šchtó mošt
wupomjedadž, kač wjele hētow kšuch, kšorch, hšubjenych
je wotpył, kač wjele hšyłow je šetřel, kač wjele žrudnych
je troščtowal, kač wjele šawutlenych je pošynil, kač wjele

duchownje mownych je šbudžil! Haj, wón je wjazy dźelał,
hačž wščitny drup. Wój, luby bratřej, luba žotra, přejdy
hačž swoje šetřite dźelo kóžde ranje šapozčej, dha štup
pšched swojeho mištrca, dha wšim do dušče jeho wobras,
doj hēj wot njeho polasadž špoczaj a šwjatol, wutřód a
nutřód, a ty budžšch pšči swojim dźele žohnowany a
žohnowany. W to najbóte, hžčej a hžyž, kaž twój luby
Šbóžnik, je swojim dźelom druchim kšćiččich, ja druchich
dźelačch a ho pžójčejch, jako duchowny abo wuččej sa
swojich wohadnych, wutřich a mačch, jako nan a mačž ja
swoje dźežej, jako hošpodat a hošpoja sa swoj dōn, jako
wotročej a šluzobna sa swojich knježich. Wubželi čži
twój dźelo čžežke, wón čži wopravdže vomha, žnežčej-li
mato plodom, malo džała, wón twój žiwěr a ščejpnučž
šwaje a čže ju wješče šaplaččičž pal tu, pal tam, štejich-li
šamltušči pšči swojim dźele, hlej, wón rčejne: „ja šym
f tobn!“ Ty dźelačš f nim, ja njeho a wón džała f tobn
a pšched tebe. Njeje to šmstšowna tražnošč kščešćijan-
šeho dźela?

Wščešćžano, šluz Jesufej,
Wješče dźelo nišdy nje!

Našč luby Šbóžnik je swoje pžedowanje škóncil;
nět šo šašo t Šchimanej wotročej f wščitajaju: „Wješ
ho na hšubinu, pšchčtrčejčej swoje hycž“. Wšbatožo
hladaju se špódžimanjom na Jesufa. Šchtó? Hēbi wšpla,
pšči brjošy nješimny ničžo naložili, mošt šo na hšubinje
lěpje radžčej? W čžičej nožy šmy podarmo dźelaki, wóudže

Ma jeho słowo pśchestrjé być,
To budźe ł zohnowanju tjež.

Ź poużijnje pań do procha
Pśiched Wożej wulfej hnabu,
So na tśój brach wón njeđżiwa,
Čy dawaj pomoc, rabu;
Haj, swontownje a fruntownje
Wón tebie wulzy zohnuje.

Tych, kiz ja Woże kralestwo
Zow dušce dohwojuju,
Tež zohnuji, luby Ebdźnito,
So dobru wuspěch maju;
Miedy pśiches jich byće sastojašće
Čao pjełnja Woże rjebatnje.

Ź słoncźnje dowjedź tobu łódź,
D Jesu, ł rjeakšim brjoham,
Hdźež widsju Salea prěni łečez,
Dam boźnje cžahny smoham;
Tam potom wšchito wopuščetju
Ź wěcźnje thodžu fa tobu!

K. A. Fiedler.

Miŝionstwo w našich němich kolonijach.

(Nospominanje po miŝioniskej hođinje.)

2.

Pśiches naše hođupomanje. „So by předomane byto, jako bč čaš dopjelnjeny“ — praži swjaty Pawoł, Hdźež je prawy čaš pśichyć, ma ho předomać. Jezus ham wustupi ł tym pśichprowědženjom: „Čaš je dopjelnjeny; njebješe kralestwo je ho pśichyć.“ Wudžo našeho thęstora sačuchu, jako budžu tajke wulke krajiny jemje naše a jich ludu nam porucžene, jo mamy nětk tež pśichyć, a to je, ho po nimi horzebrac. Tež tajzy, kiz njebdu pśichęło miŝionistom, budźichu teby najradšo čyzi, jo bychu wšchitny nošči miŝionarozjo kolonijam nětk wucžbu pśichyć, a hwoje mozy woprowali. Nowe strony wonach budžu tež nětk wobydžene. Miŝioniste towařistwa fa koloniju w raskšej Afrizy naša. Raske Lipčjanke towařistwo 1892 tule koloniju hobo wobradži. Nětko tam wšcho do hromady 7 ewangeličkj towařistwow skutuje, 5 němich a 2 jenželskej; wšchje teje katoličske miŝionistwo do ewangeličkeho nutš pśichma, bohužel niz pśchęzo w snježkownym dušm. Raske wotpohladanje je, jo bydu tamni nowi wobydlerjo ł nami předomane dostali a tal prawobolž mēr a radobš we swjatyh Duchu dostali. Wože kralestwo čyżmy jim pśichyć, sož nědu prěni hčelęcijanizy pōki našich předomnitan. Pśichy tym tež na rošmowanje duša wožnosć hradžnje. Mjedz je tu teħobla słowo wo šchuli tam wonach pražene. Miŝionistwo ho wšchudje hydnom fa rošwucženje a rošpšewjenje stara, hōžęznali hwoju štopu staji. Skaž našči Lipčjančej pōki pśichy horje Kilmambicharo, tal hu drusy w koloniji Kamerun a Kiatuchan šchulstu wucžbu hajili. Č dalekich Wismarckowych kupow ho powjetež pśichęše, jo ho nětkle na hčęženje ł žbia myhlicę njedawo ma ho w ščęstliwym rošwucžowanju mlobžiny pučž ł budęej a wotroby pśichyć. W te krajiny, kotraž je najbōle hōbu wutwěrjena, Zogo, ho wulka lęzba wucžerow a wucžerow bžęzi. Č wjele stron tež horze žadanje po wuczerju klinęzi, pśchęde wšchēm ł hžom najpomnjenęho Kameruna. Ewangelište miŝionistwo ma w kolonijach na bžje 1500 šchulow ł wjazzy šchule 60 tħyżamaj šchulerjem. Hdźež ł temu hčęče katoličke šchule woźmiemy, je tam pśiches 2300 šchulow, wšcho hromadže ł wjazzy hač 100 tħyż

bžęzćini. Tež wšchęše wuczernje ho sōložuja, pśchęde wšchēm ł wotpohladanjom, pomocnikow ł wuczerju a předomowanju pśichęgotowacž.

Zafo bęchje w Zogotroju wucžetka jemrjeła, tamnišche, priedby pohanjke dolzy niz jeno jęny kšchęž, ale tež row wucžetki ł kwětami wudebiču, kotraž bęchje priedby do wězołkeje woteřęta. To bęchje snamjo bžakownosće. Ź my ł slyncjom hčędym, so tam w daloskej zupšje jedyn prajęchje: Wj hębi myslachmy, so wam to wješele čyzi, nam do čęznołosće hmeto pśichyć.

Dale a wjazzy w žylym hčęstrowje ho pśichpōnacža miŝionistkeho skutkowanja w kolonijach pśichpōrzej. Miŝionarozjo čyżnja — tal na wyholm stulke stęjezy mužjo w poħlebnim čsōhu snamje wulnachu — nětk, kiz je fa čaš, fa wostęnosće wot najwstęchęje wožnosće. Pśichy kolonialnym kongrešu w Berlinje 1910 pśchędęba Hamburgske wotowanjske komory bžęchje: „Wj mamy kolonijam niz jenož pjenęch a ludji, železnizy a swajst ł łōžemi pśichyć, ale tež wšchęde (idealne) kulba žiwjenja, jo njebyču saħberjo a domorōdni do hōkeje jęniłosće sapanęli a ho njeħōdni sčimili. To poħleisće mōžemy jeno pśchę to, so pśichy wšchēm natebžuwacžom drubeje wšę hčęčęcijanke bžęto a nahlady do našich kolonijow pśichyć, a pśichy tym hu miŝionarozjo, woħeje pśiches hwoje skutkowanje w šchuli, witanaj pomoc ł wudobpōlnjenju našeho kolonialneho hoħpōbařtwa.“ Ź pśchęd 2 lętomaj ho wyholm tñes w Drazbžanach tal wupraji: Drazbžanizy kolonialni pśchęčęšo hu jako swětni towařchojo ł hoħubžętanju pśichpādnyli, hōħnawšchj, jo je nimo hoħpōbařtweho rošmowanja tež wšchęde duchowne rošmowanje (kultura) wulne, kiz domorōdnym miŝionistwo pśichęše. To rěkaše: Miŝioniske towařistwa hmeto ma na pśchęčęnosć a swěnosć němisho kolonialneho towařistwa sputčęčę. Raske rjane pśichpōnacže: Kolonija a Wože kralestwo hčęchęja w hromadže, tamni wobydlerjo a my!

Hođowanje wucžet.

Enajęch wobohid hčuchonęnych, kōšiz nježu žaneho hčęchęnja hōbu na hwet pśichyć abo jo hydnom fa bžęčęze lęta hčubidču a teħobla tež rěčęž njenanawuńchu? Tež jich je to njebješe kralestwo. Daj hębi wutrobu fa nich hčęčę!

Węchje w lęće 1825, jo młoby, nęhęze slyncęlętny burst hyn ł noħęje Hornje Łužizy do seminaru w Drazbžanach sałupi, jo by wucžęstwo wulnęł.

Nimo wutroby, ł poboznosću napjelnjenęje, a hčow, hōhateje na wježęnju, męšęchje wōn woħętni bar, kiz bywał ničto na seminaru njemęchęchje: Wōn mōžęchje rěčž hčuchonęnych ł jęjnymi snamjenjem a wachęnjem; wot stareje hčuchonęmęchje bžawki w ščęčęjim domje h jo nanuńł.

Wlisko seminaru nětk hčuchonęmy hōž bydłęchje, kiz by ł wucžomaz poħledowacž thōbžič a pola nich nęřto pħacž wulnęł. Woħęchje wuńtoju ho we wuczerju hōčęze našč kuźni wopōsałowaschje, a na žanyh tamōn ł tajke lębzęju njewohalschje, taž na nim.

Duž bžęchje ras direktat: „Ženka — tal wucžomz mjenuizy rěkaschje — Wj moħli słoncźnje ras wuczerje hčuchonęmęchje hōžja na pśchęzo na ho wōsč. Wj ho ł njemu hōbžęze.“ Młoby w tmyle nedarowu Woži porst hōřma a ł radobęzy ręznaj. „Ča žyž ł wuczerjom hčuchonęnych być.“ W lęće 1828 tōnke sčęħęnacęlętny hōwž rjany stulł ł tym jęnym hōžom saporęa. — To bęchje saporacž wulkeho kralowistkeho wustawa fa hčuchonęnych w Drazbžanach.

Ręcčęł po krajęli do přęda bžęchje. Womaku a stojnje ho wustaw rošmowaschje. W lęće 1833 Ženka woħętni hčęžtu wustawja a ho wot seminaru bžęčęchje. Wōrja fa hōwž stul krajinu kolektu pśichyć wulnenu dosta, kiz pśiches pjeć tħyż tole wunęše.

Zednacze lët po prënim spoczatku ho wożeni a we swojej mandžel-
stej wuczomzom lubowazu macz da. Wiczb wuczomzom ho dale
přichporječe, rumy roščichu. E tšëžiti budu krasne wustawu,
kiz mójaczu skocznie 250 wuczomzom hojowowomacz.

Dwaj a schëlschëžëmacz lët, hacz do lëta 1890, je Jan Wjebriach
Zenta, fatožer wustawa ja hřuchonëmnych w Drazdžanach, jako
mobjer a wuczer, haj jako nan swojich wuczomzow swojeho
krasneho jasnojstwa hladal. Zato 1893 w 82. lëczë domoj
džëžë, tyžacy wo žadneho mužža žarowacy, kotröz bëžë swoju
zlu mał, swoj žywy czoł, swoje žyłe žiwjenje ja tón jebnu muřki
řiwjaty samër wprawa a pòdla wuspëžki dozpit, kiz maja lëdy
swojeho rumjeja. Wotajustwo jeho wuspëchow bëžë jeho wëca.
Zesub skorystaj bëžë podložë jeho skutka. Zepòdla wën po-
darowo nježëžëtače.

Mały wopór.

Włodaj mandželstaj, fatraž bëłe něšto dnjow we swojim
statoku bydleščtaj, přich wotnie steješajta, do rjaneho lëtneho
wječora won hladajo. Swjatozajna cšijčina wonatač bëžë tež
jeju cšijeju težnita, a šhwitka lëždy we swojich myřlach steješë.
Ma jene dobow mandželsta mužžowo rukw wsa a prawje wutrownie
džëžë: „Sa chybta, jo mohta czi ras potajacz, fat lubo cze mam.
Njewëžë niczo, řchtó mohta ja tebe cžinicz, najradšicho něšto
prawje cžežë?“

Wón ho ř nutnym spodobanjom řmëžëšë a ř wješelej žort-
nošču potom rjelay: „Sa bych něšto wjëžiti, ale hebi myřku,
jo budže to ja tebe přchëžëžë.“ — „Žole wëžë niz,“ wona
lahorzjena wuwota, „přaj, řchtóž chybëš, ja to wëšëžë dozjelnu.“

„Dha witaj mje lëždy lëczë, hdyž domoj přchindu, ř přchëžel-
nym mješowczom, nječë je ho nëř jëž šëmwubžita abo postwta
přchëhelita abo řëřka rokmatata — cžiu jeno přchëžo přchëželne
mješowczë, potom řu tajke male mjerjanja lëžo řmëžë.“ —
„Wëč,“ žona řmëžë džëžë, „to tala niczo cžežë njeje, to řo tala
řamowojmy.“ — „Spytaj jo ras, hacz budže to přchëžo lëšë,“
bëžë jeju wotmolowjenje. Wona to řlubi.

W wón bëžë prawo mël. Wøšë přchëžo njebëžëšë, tutón
„mały wopór“ přchijnëžë, hdyž bë ju wšëšë mjeršanje a řnëwanje
čřiwotawo, řchowotawo a řpřozawczë ju cšijëžëta. Zola wona
řchoble je ho wojowajšë. W hdy by jeju muž, kiz mješëšë
ř ludžimi wonatač cžinicz, domoj přchichow, njeby žane řdychowanie
ani řkøzjenje jeju witalë, ale přchëželne mješowczë a džëłberjerna
wutrowo, kiz chybžëšë rada pořkuchacz. Raf to řpřoznemu mužej
derje cžinješë a jeho wotřchëwajšë! Wón ho lëždy lëczë na
řwoje domowpřoczëjenje wješełëšë a cšiješë ho wotřchëwjenju
přëšë mël swojeho řbowowneho doma.

Miz jako by žona njeřpodobnowežë jemu famješčata byta, ale
wona jeju hřudom ř nimi njeřpřotrowi. W řpòžiwne bëžë, fat
jo něšto wo řdaczu wulle mjerjanje přchë mënny pichëmnyřlenju
pomjeňšë, jo řo mužej ani prajëž njeterebašë. Wøžne wëžy pak,
přchëbe wšëšëm, řchtóž wëcšëřnjenje džëžë našupawšë, mandželstaj
w mënej řhwitl hebi rořpominařtaj.

Ważnosć pořkuchnosće.

W Stražburgu bëžë přchë ušëžë 260 lëtami wuczer, kiz
mješëšë ho řhtëro ř řhndobu džëžë. Šwowejno žiwjenja wješełë
pak namata won we swojich 9 džëžëch, kotrëž wšëšëdnje napřëžëžë
niczo lëšë nježë. Woblicžowajšë wón přchë řpoczatku lëta, řëžto
budže wšëšë na dralëž a cžirajta, na wšëžë a warjenju trëbačë,
dha drje chybžëšë ho jemu derudny řawřtaščë. Zola wón mješëšë
řwojeho Wøha w njebëžëšë, kiz jeho džëžëžë.

Tež bë ša jeho male bydro 9 džëžë škora přchëwjele
Zola nan a macz rořhmjelčtaj jara derje knjeřtowo wježëž
W řchtóž by do domu řkupit a tón wozjad a tón cšiwotaw wo řtwe
a w tomorňach wřidat a wšëžë džëžë cžilë a derje řwòłëatë a řo
te wjetřë te mješëšë wëřtawu, tón by ho dodžëwacz njemøžë,
nò mješëžë tón řhudy wuczer tole wšëšë we swojim domje dozajëžë.

Kas ř njemu rumje wotëlo wotnjaja jebnu jeju přchëřelom
na wopyt přchëžëžë. Zato tón tello wjele džëžë ja řlëdom řëžë
wuhladu, kiz wšëšëte je swojich řchëžëžë w jëžëžëch, džëžëšë wón
ř wëřny řelnuym džëłbraczom ř wuczerjej: „Wòbi přchëřelë,
řchtó macže tala Wø do řchëžë nořëžë?“

„Šchtó?“ wuczer wotmolwi, „na mël řchëžëžë njëžëžë? Raf
dha Wø to mënëžë?“

„Wò haj wřchak,“ tón řnapřchëžëw, „džëwëžëžë džëžë a mješ
nimi řhndom hëžowu, to tala něšto řëřa.“

„Sa mam jeno dweje; ale řkòždy wot njëju je mi hořđit do
wojeho řawřëžë.“

„Woj,“ wuczer řhwajëšë, řmëžë njëžë. Šlajëžë, ja řym
řwoje džëžë njëžë rjane nawucžëł, tajnjacy pořkuchacz. Raf
ř nimi žanëje wšëšë niman, ale mam řamë wješełë. Šdy by
řmjerëžë ř durjem do wojeho deima wjëžëšëta a chybta mi jene
ř tšëžë džëwëžëžë džëžë wotnjëžë, dha chybžë ja ř wjeř rjëž; Wotawu,
ty řawta a řinajë, řchtó dha je tebi našak, řo mam ja jene
džëžëžë přchëwjele?“

Duž tón přchëřel řpòřna, řo jeno njepořkuchne džëžë nana
njeřbožowneho cžinaja, niz pak pořkuchne.

Žene ř tamnyž 9 džëžë, kiz řu pola nana pořkuchacz
nawulle, řu pořkuchëžë řlawny a řnaty muž, tón pořkuchowany
duchowny Dbertin.

Wřchëłake ř bliska a ř daloka.

Š Wřchëłowajšë.

W našej wøhadžë chëmny řwaj. Žana,
přchëžëdnu wutoru, bibliski řmëžëžëł řmëžëžë. Tudy ř žyła njëje
řhëžëšë řadny bibliski řwëžëžëł był. Duž ho wřchëžy na to hotujta
a wješełë. Přchëžëžëžë Wøžëho wřhma ř bliska a ř daloka řu na-
najeřwotrowničho přchëřpřochëni a powitani. Nječë Wøžë řownowanje
řaz na přjedawřëšëžë žyrkwarřëšë řwëžëžëšëžë tež na tutym wot-
poczëju. Duž pòmju a pořkuchny ho přchëžëdnu wutoru w řtawym
Nječëwajšëžë Wøžim domje w luboščë a řwëřë je Wøžë drohe
žiwë řlowo!

16. junija řwëčëšëšë řhëžor Wølem řwòj 25 lëtny řhëžorřti
jubilej. Š wřchëžëšë řtrón ho tón džëř džakownje řwëčëšëšë;
přchëžëžë našë lubowany řhëžor, wot Wøha ř řkòřnyimi darami wu-
hotowany, møže na řa řwòj lub řownowane řkneženje wòrëžë
hladacz. Wøžëžë je tež jeho řawřëžë, řo je našëmu luduž mër
řžëřëžëł. Wot wřchëžëšë řkneženow a řawřëřow řwòłëatë
mëřtowo řo jemu wutoru wulle řowdowanie dža. Wòni bëžë
wřchëžy wøžëžë přchëžëžë. Přchëžë řowdowanju mješëšë natëž na
řhëžora Wøwëřëžëžë přmëřegenta. Přchëžë řowëženje řawřëžë ř řwòłëatë
řawřëžëžë řwòłëatë řlawu na řhëžora wunješë, kotröz ho ř wutrow-
nymi řlawami pořkuchawo.

„Pomhaj Wòh“ njëje jenož pola řkneřow
duchownych, ale tež we wřchëžëšë přchë-
dawarňjach „Serb. Nowin“ na wřchëž
a w Wudwřchëžëžë dořtacz. Na řchtwòrëžë-
lëta pšaczë wón 40 pj., jenotkliwe cžirka
řo řa 4 pj. pšchëdawaju.

Sy-li spówał,
Pitnje džélat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprówny
Napoj mówny
Lubośé ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mówny
Ceretwoś da.

Njebz ty spówał,
Swérnje džélat
Wéśné dny;
Džoń pak swjaty,
Duńi daty,
Wotpośó ty.

Z njebyś mana,
Njebz či khamanu
Žiwnośé jo;
Žiwa woda,
Kiz Bóh pada,
Wokpóťé čé!

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudaba šo lóžbu šobotu w Šsmolerzjz knižicšiščěceni w Wudobšijnje a je tam ša ščiwórtlétnu pšchěpłatu 40 wj. dostáč

6. njedzela po šwjatej Trojizy.

Mat. 5, 20—26.

W našchim težče Želuš šwojim wóšlucharjam pjatu kašej bliže wutkladuje. Njeje tajše wutkladowanje Wožeho šłowa: ty njedyrbijš mordowacž! Šličče džeršja nušne? Abo nještawa šo to w našchij dnjach wjazó, to tať nětótry, tež bjes noža abo jeba abo ščeljena, šwojemu bližšchemu na jeho čžele ščtodu čžini? Nještawješ ty tajšch mordarjow?

Ale to njeby prawje bylo, hdy bychmy jeno na dru- hich myšlili, a hdy bychmy pščiš tym šapomnili, tať jara a tať husto šmy šo šami pšchěčžiwó pjatej kašni pšče- hřečšili. Želuš we šwojim přebowanju na horje wščitim tym, kotřž bježu šo wotolo nješo šřromadžili, praji: Ty njedyrbijš mordowacž! A tuto šłowo piacžti tež nam, kiz šmy šo w tutej šwjatej hódžnje w Wožim domje wotolo šwojeho Šbóžnita šřromadžili. Njedyrbimy my, hdyž wóžčo teho šknješa na naš šłaba, šo štróžič a na šwoju nutrobu dyrič a šo praščečž: šknješe, šmy ja twóju kašej džeržal? My wščitizy dyrbimy šo modličž: Šwarnym nje, mój Wožo, šo njebyčš š mordarjom byš!

1. Kať lošto móžu ja š mordarjom byš!
2. Kať dyrbju ja žiwu byčž, šo njebyčš pjatu kašej pšchěšupit?

¶ 1. „Ty njedyrbijš mordowacž“, praji Wóh tón šknješ. Woža ruka žiwjenje čžłowjetow ščitaju a žwarujuje. Čžłowšte žiwjenje njeje najwšichše kubto, kotřž šnajemu, ale jenož

pšches tuto kubto možemu to najwšichše kubto, to je wěcžnu šbóžnošć, dozpicž. Težodla Wóh čžłowšte žiwjenje ščitajuje pšches šwoje šłowo: Ja šmy tón šknješ, twój Wóh, ty njedyrbijš mordowacž! Čžehodla niž? Wóžčž je Wóh teho čžłowjeka š swojeje podobnošći štworit. Ščtóz šwojemu bližšchemu na jeho čžele ščtodu čžini, tón Wožemu štwor- rjenju ščtodu čžini. — Ščtóz pak to čžini? Šaričšizy a šřimawučženi měnjachu, šo je jeno tón š mordarjom, kiz šwojeho bližšeho wopravdžše mori, tať šo je mórtyw. Ale njeje tež tón šřubny šmy, kiz šwojeju ščarščeju njepo- šłecha, kiz je žiwu w žadošći čžela a žadošći wozžow a hordošći žiwjenja, mordať šwojeju ščarščeju, kotřž šwo- jeho šyna dla je žalošću do jamy wóńžetaj? Njeje tež tón, kiz šwojeho bližšeho š wšchemu šłemu šawježše, mordať? Njeje tež tón bohatty, kiz w šurpurškej a wot drohego plata dračže šřobži a ma šo wščednje derje w krašnym wješelit, kiz pak šwojeho bližšeho, runjež je ščuby a nušu čžepki, njepodšjera, mordať? O tať wjele mordarjom je na šwěče, kotřžžž žadyn šenišči šudnit šřoštačž njemóžš, kotřžžž pak dyrbja pšched Wožom na šud- nym diju šamolwjenje dačž ša ščóžy njewužitny šłuf, kotřžžž šu čžinišči, a ša ščóžše njemužitne šłowo, kotřžžž šu rječeli.

W našchim težče rěka: „Ščtóz š swojemu bratřej rjetkej: Rada“, t. j. ty žakóžny čžłowjeto, „tón je radu hódny; ščtóz pak rjetnje: Ty šłanje, tón je šelšeho wóženja hódny.“ Pšches rt, pšches šajšł šo čžłowjekojo najščutěšćiščo a najčžěšćiščo pšchěčžiwó pjatej kašni pšchěčšiča.

Mjeje tón, kiž swojeho bratra salkdnje wobelža, pscheradzi, šo na njeho pschisłobža a jeho do haniby njekse, teži mordar? Psches jene jeniczke słowo móžesz ty nětaj-keho człowjeta fa czah jeho žiwjenja njesłobozowneho czinicz; pschetoz ludžo žu rabščo słuscha a wěrja, hacz wěrwočez, a tón, pscheczivo totremuz jo rěči, jo hufto famolwicz njemóže. Sčto njeha pschadž, jo je tón s mordarjom, kiž psches swoj jastk mēr a šloze w mandželstwie, w swojibje a w powołanju mori?

„S wutrobje še myšle pschindu“, praji Jezus na druhim měšce, a jako přenju žu myšl wón mordarstwo njenuje. A w naščim teczje našč Šbóžnik praji: kiž šo na swojeho bratra bjes winy hněwa, tón hižom pschोजना mordowacz. Sčtož šo na swojeho bratra hněwa, tam wotpoczije hřeč pschod durjemi wutrobju. Ale Wóh, kiž do potajneho hlada, najšlubšće myšle wutrobju snaje a praji: tón je budženja hódny. A šwjata japosčtota Žan: sčtož swojeho bratra hižji, tón je mordar.

D moji lubi, čezmy šo modlicz: mój Wóžo, swarnny mje, šo njebuch s mordarjom byt! Kał lošto móžu ja s mordarjom buč! Žadny człowjek pschod Wóhom čijsty njeje. My nochyzčmy šo na swojeho bratra hněwacz, ale tón stary Šodam w nož be móžnišči hacz my. My čyzčmy w duchu mēra a miłozče wostacz a šo pscheczivo swojemu bratrej pscheczelnije sadžerčez, ale my to nje-čziničmy, a nětko dyrbimy šo teho facz, sčtož šmy rěčeli a tak šmy rěčeli.

2. Ale Jezus nam pokazuje, sčto dyrbimy czinicz, tak dyrbimy živi byč, šo njebuchmy pjatu kašni pschestupili. Wš suaczeje słowo šwjatého japosčtota Pawola: Njedajeje šlonzu nad waščim hněwom salkadžez. A w naščim teczje Jezus praji: „Hdyž ty šwój dar na wostat wopruneš a tam jo dopomnišči, šo twój bratr něšto pscheczivo tebi ma, dha wostaj tam šwój dar pschod wostarjom a dži a šjednaj šo přeby še swojim bratrom, a potom pschindž a woprnu šwój dar.“ Tež wutroba wuczobnita Křtyštusoweho njeje bjes hněwa na bratrow. Ale šjednaj šo je swojim bratrom! to je našča šwjata pschisłobnosč. Hdyž je fa tak nětotreho Wóža šlužba bjes žohnowanja, dha hufto na tym leži, šo je człowjek do Wóžeho doma ščol bjes lubozče pscheczivo bratram, a šo šo wón njewobročji, hdyž Wóže słowo šluschi, totrež jeho warnuje a napomina. Ale my njemóžemy šo nadžičez, šo byčmy junu pola Wóža wotwercenje durje namalati, hdyž šu durje naščeje wutrobju fa bratrow samnjene. Naj-krasnišča, Wóhu špodobna Wóža šlužba je lubozč. Lubozč je puč s dopjeljanju pjateje kašnje. Lubozč je sčerpna a dobroczivna, lubozč njeje sawiština, lubozč njeje šamoposchna, wona šo njemabuwja; wona hrošuje njeczini, wona njepyta to šwoje; wona šo njeda rošhñewacz, wona na ške njemyšli; wona šo njestradije nad njeprawdowčezju, ale šo šobu stradije nad prawdu; wona wščo njekse, wščo wēri, wškeho šo nadžija, wščo pscheczepi. Hdy by tuta lubozč naš wščitkič napjelniła, potom by kóždy dom kaž paradis byt, potom by hižom tu na šemi Wóže kralestwo byt.

„Ale š wostat pschindžje tuta lubozč do naščeje wutrobju? „Ža šym tón winowy pjenk, wy seže te halosy; sčtož wostanje me mni a ja w nim, tón pschinsje wjele ploda; pschetoz bješe mije njemóžezje ničjo czinicz“, praji tón knjes. Wón njeje jeno wo lubozčji rěčal, ale wón je šam tu lubozč mēl, žytu majštelozč a hłubokozč bójščeje lubozče. Wón je tón jeniczki, kiž njeje ženje we šłowach

abo myšlach swojich bratrow hižji, ale wón je šamo hiščezje na sčžuju šo fa swojich mordarjom modli, šo by Wóž jim jich hřeč wodał. Jeno wot njeho a psches njeho móžemy tutej lubozč dostacz. Čžim wjazy my jeho we wutrobje mamy, čžim móžnišči budžemy my pjatu kašni džerčez, psches móž šo lubozče.

Kač pal pschindu ja t Jezus? Kač wostanu ja w nim? W naščim teczje rěta: „Hdyž ty šwój dar na wostat wopruneš.“ To šo stanje w Wóžim domje. Hižji stajnje Wóže šlužbu wotpowaču, a to dyrbimy tež czinicz. Žu, hdyž pschisłobowanje Wóžeho słowa a wěže-nejje lubozče šluschi, pruba tuteje bójščeje lubozče tež do naščeje wutrobju pschindžje. Težo dha nje dyrbimy Wóže šlužbu fa šwadne mēč, kaž džezji tuteho šwēta czinja; pschetoz wultke žohnowanje w nič leži, tež w tutej hódžinje, hdyž Křtyštusowe słowo wo pjatej kašni šluschi, — hdyž jeho słowo wopravdže do wutrobju pschijimamy.

Wěšch ty, kał hufto móžesz hiščezje Křtyštusowe předowanje w Wóžim domje šlesčez, kał došho šy hiščez- tu na šemi žiwju? Težobla „budž na měšce dobroj šwo- jemu pscheczivniti, dofelž ty hiščezje i nim na pučju šy“. D lubaj swojeho bratra, tał došho hacz jeho hiščezje lubo- wacz móžesz! Budž šwērnny wuczobnik swojeho Šbóžnika, tał došho hacz wón tebi hiščezje šwoju rytu postička, a špominaj pschego na šudny džen, doniž njete pschepošže! Jenož hdyž šmy tał živi, móžemy pjatu kašni šwērnje dopjelnicz. K temu pomhaj nam, o Wóžo, psches swojeho Šsyna, naščeho knjesa a Šbóžnika Jezom Křtyšt!

Šamjen.

M. w K.

Budž šjednanliwy!

Sčtyš swonow jašne klicjenje,
Dom Wóži tebe hlada,
Hdyž ščewi manna njebješe,
Čje wita lubozč, hnada;
Tam, ščesčijano, nohu staj
A dušku s Wóhom wujednoj.

Wšmi wopor džata, modlitwy,
S nim štyš pschod wostat Wóži;
Pschindž brčičnik tšchny, pošutny.
To Wóžu hnadu množi;
Přošč: wodał, Wšótce šmitnosče,
S šewju Křtyštusowej wučičč mje!

Sšo prubaj pał, hacz rjelubozč
A hida tebe jima;
Čač bratrej twója šažalkozč
Sšnadž šlyš i woczow žima.
Kał mošt ty Wóhu bliščjo,
Čžyž džerčez hněw na blišččeho?

Duž štejo wostaj wopor šwój,
Dži bratrej rytu podacz;
Wraj: njeh šo, bratře, šjednamoj,
Nječ čžemaj sčžindu wodač;
Wěž wječjenje a hiščestwo
Kaž mšla pschod ščonoz minje šo.

ja widać wem, ty płaśach tehobla, dofelż je nan, pryedy hacz na
kluźbu dżyńcze, saho palenz pił. "Macz to frudna pśchida a něto
tak rěczyje: "S nim je džen wote dnja horje. Wón pał to nje-
wėri, ale yje pśchego wjazy. Wón hłyńcze wo swoje sańtojńiwo
pśchĩndze".

Edto mōżelcye něto woboha dżowczičca za swojejo nana
cjinic? Wona hěbi tak a hĩnal myślelce. S kńczenje tola něcħto
namata. Safo azyjche nan najafca, pryedy hacz by na kluźbu
šepł, ŗo saho s bleńcze napic, namata k bleńci tu cħetwjuenu tħorhoj,
kĩz na stracy pofajuje, pśchwojafanu. Nan ho strōzi, wón hroni,
šcħto bė ju pśchwojaf, a wona bu jemu wumōżniza i wopifitwa.

Wšchylake s bliska a s daloka.

S Njechwacizka. Sańdżena wutora, džen Ana kłechenica,
kwojceńcħe ho pola naŗ prėni trēc ė bibliski kwojceń. Womy
płchēz taŗi kwojceń, ale nız mjenje witan, hacz miŗionit, kiz ho
płchēz nělotamĩ kėtami tu kwojceńcħe.

Wojcē i bliska a s dalosa namatej woswōńcħerje wobady ho
nimo hochacze rośnitwje ŗwōbē, kōlmatyħ kłitow a i dħela frumow-
nandy ėynowandy kłitow do swjatejz pōbachu. Swojateho Jana
dħcħe, hōbē bē hewat moła ėpła jata na pō jwotamĩ dnju ŗromaw-
dħcħa, ėn trēcōj Wōzi dom i nutnamu kemħerjenje pħepleniyma.

W 2 hodźinomy ho ėerŗifa Wōza kłuzba wōimē, hōbē bėchu
zrytwene pħepleniycħerfistwo a wōheblitĩ kwojceńiznyj hōjco, pħeche
wōħerħ cħyńōdka k. duchownych i wōkōlnōjse, i pħedowōm pō-
wanow haczabnył. Wo rjanyu, pōb wōħerħem i fantora kałicħa
wōwħedħem ėpewje ėpewaniħcħo towarfista: "Swiate, Kńes Je-
boach, je twoje kłowu nam, i farat Matek i Warta na swiate
meħno ėupi a wutrowo nutnecħy pōkłudariow i ŗoherħuju za Wōze
kłowu, biblĩju a biblĩse towarfistwo i duchowōmnyj kwojceńem
ħudźowōlce. Za bēħe pėdomanje ja naħy lud, i bohateho po-
kłaba biblĩe cħepane. i pħiħładami je ėizwjenja wēħiwone — ėlowa
ja wutrowa a dom, ja naħy w duchownych wēħacy jara wōlħniym
cħaħ, kotryj wōħdħe swoje kēħchylki pofajuje. Wėdard bēħe ho
sokolĩ na stare biblĩse meħno wo pħiħładawjenju Kńesjowej pryedy-
bēħerja, ėel. 40, 1—9, a ėwħerħejneje ėpłe pħiħłowa: "Ach, jo by
dale bōle nam nami ŗelħabazata Kńesjowa tħaħańōjz w ėeħo
ħwajtamĩ ėlowe! 1. i ėejeje ėapħiħowōweje wėmōjczy: Wōze
kłowu wōstanie do wēħiwōcħe, 2. i ėejeje wōħbōħozam pōħelstwow:
Tħoħyħy, cħerħiwōcħe moje lud, rēczje i Żerusalem wutrowno,
3. i ėejeje ėwōdħow wubudōħy moju: Projeje Sōbowym meħtam:
Ėlai, tu je wōcħ Wōzi!" Wo pėdomowanju i farat Domaħcħa-
Wudelcħanŗi i rēczju 12 ėerħifim ėħullim dħecħem toł biblĩcħe
towarfistwo damo podate ėwiate pħimo pħed wōklorom wo kłowje:
"Wōħwōńcħe jo w wħmje!" pħedpōda. Kńenje bu Wōza kłuzba
wudelcħena i jenoħtōħym ėħorħim ėpewom: "Wōzi Kńesje, kotħoħ
w dħiħi noħcu, wōbē jo muu tu!" Wón bu k wōħebnemu pėdo-
banju ėerħicħe wobady wōt kłuznyj barowēj i Welinghoff i Kłe-
ħowōdka ėpewom. Wōzi kłuzbu pħy wōkloru i farat Sħkōra-
Winoħali i i farat Kłiħcħi-ŗowdźijĩ wōħitaraħajta. Wōħwōba
i dħapapoknej wutrowo 301 ėwimowu ja Saħte ėlowne biblĩse towar-
fistwo woprowōwacħe, i cħemuz ėiħcħē i nēmleħo ėwimowca 164 ėr.
dōńħe (ħromacħe 465 ėr.). Wcħ wot tħy 465 ėwimowno bohate
ħonowanje pħedē biblĩe wuħpōdza, kōz pħedē Wōzi kłuzbu bohate
ħyńō do wōħady pōnie, tak jo by biblĩse ėlowo wo kłowje pė-
darja bykē nız jenoħ tħno ėoruu, morwe na ėuħi ėezozemu, ale
ėoruu, w kłĩne ėemje ėħabōħozem i tħaħemno plodej.

Wo 4 hodźinomy ho nēmta Wōza kłuzba wōimē wo ėamħnyj
wōcħanju a je ėamħnyj ėpewom, jafo ėerħifa. Wono tħeħo ruzja
jara nahładna ėpła Wōzi dom pħyħcħe. Doħtoju, je wōħpōħiħ
łeħad ėoħwōjńiħwa a ėwĩenja stejazo i ėuperintendent wħyħcħi zry-
wĩnŗi roħcħel D. Kłejzor i Kładeberga tu i natwarjenju, pōħpł-
njenju, rośwōcħenju a wōħtwērdħenju dħuħow pėdowōwacħe. Zeħo
teħt bēħe ŗnate kłowu pola Tħmōteja 3, 15—17 wo Wōzim ėw-
otamĩ pħĩme wōt mēdōwēcħe ėnatum, a ėlowne napominanje po tutym:
"Kłechcħijanŗika wōħada, dħerħer ėwoju biblĩju w cħerħi? —
wōt wōħow ėy ju namēta. Wōħ je ju nutwad, i ėħōz dħyħe je
cħi kłuzbōna." Kōz pryedy ja ėerħi biblĩju, tak něto ja nēmŗu
kłowu ėħyħcħōmty, kōz mōže pħiħi křizy a ėaħcħiħowanju naħcħe
cħaba a pħiħi wuħtudjenju wōle domow i nowym poħyńowozamĩ

poħyńowem bycħ. K. farat Ėaufa-Wōħborczanŗi saħo biblĩe
iħullim dħecħom rośwōwacħe. K. farat Wřelca-Waleħcħanŗi a
Wřicħa-Wōħlĩnjanŗi pħy wōkloru kłuzbu wōħitaraħajta.

Wōħ tōn Kńes natwarzej dale wōħerħcħo Kłechwōcħizbĩtu ėiħcħe
rjenje i zrytwi a i Wōzemu kłowu ėo dħerħazow wōħadu na ėeħm-
uym ėoħozu naħcħy wōzow, na Wōzim ėwimowju w biblĩji! Wōn
daj ėlowo mōže jeje doħmowem dħuħowpħyħerje, i fararjej Wħta-
rzej, kiz jo wōħerħuju i far. Żaruba na ėarum ėoħozu i Wōzeje
ħudby ju natwarjuje, kōz teħ zrytwinemu pryōħcħerfistwo i ėw-
łatorator, kiz dalosa ŗnatu ŗpewōzno pōħwjer wōħemu dobremu a
ħiħcħerħanŗem pėdowanju podawōa. Wħcħēħ ėowpōħomacħem se
kłowom, ėpewom, radu a rufu na ėonzu biblĩcħe ėwjedħenja wu-
trownyj dħa. A Wōhu we wyħwōtōjczy cħejcħi!

— Wħiħi duchownym pėdowanju pħed konŗistorfistwow w Dħa-
dħanach ho ėto ėħn trēcōj 3 Sħecħija wōħbzilĩti: Kńes Ėandřit, doħal
faħłi witar we Łwōpi, wōt něka farat tam, a ėwħerħ faudbitaj
Wřegacħ a Kęplec. Wħiħity tħjo ėu pėdowanje ėħwalōbne
wōħjalĩ.

Sħerħifa Wōza kłuzba w Dħadħanach. Sańdżena njeħela
je w naħcħim ėaħim kłowom meħcħe saħo njeħela Sħerħow. A
tak ėroħny bē tħn trēcōj 3 Sħecħija wōħbzilĩti: Kńes Ėandřit, doħal
faħłi witar we Łwōpi, wōt něka farat tam, a ėwħerħ faudbitaj
Wřegacħ a Kęplec. Wħiħity tħjo ėu pėdowanje ėħwalōbne
wōħjalĩ.

Wōħ tōn Kńes natwarzej dale wōħerħcħo Kłechwōcħizbĩtu ėiħcħe
rjenje i zrytwi a i Wōzemu kłowu ėo dħerħazow wōħadu na ėeħm-
uym ėoħozu naħcħy wōzow, na Wōzim ėwimowju w biblĩji! Wōn
daj ėlowo mōže jeje doħmowem dħuħowpħyħerje, i fararjej Wħta-
rzej, kiz jo wōħerħuju i far. Żaruba na ėarum ėoħozu i Wōzeje
ħudby ju natwarjuje, kōz teħ zrytwinemu pryōħcħerfistwo i ėw-
łatorator, kiz dalosa ŗnatu ŗpewōzno pōħwjer wōħemu dobremu a
ħiħcħerħanŗem pėdowanju podawōa. Wħcħēħ ėowpōħomacħem se
kłowom, ėpewom, radu a rufu na ėonzu biblĩcħe ėwjedħenja wu-
trownyj dħa. A Wōhu we wyħwōtōjczy cħejcħi!

Sy-li spéwat,
Pilno džélat,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój awjatosk
Zradny je.

Za staw spróczy
Napoju mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mčrny
Čerstwość da.

Nječ ty spéwaš,
Swérnje džélaš
Wáždno dny;
Džéń pak awjaty,
Duši daty,
Wotpočú ty.

Z njebjes mana,
Nječ éi křmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kři Bóh poda,
Wokřew ée!

Šserbske njeđzelske lopjeno.

Wubama šo kóždu šobotu w Šemolerjež knižničšišćežetni w Budyščinje a je tam ša šćiwórtelětnu pichpěpatu 40 pj. došćaz

7. njeđzela po šwjatej Črojizy.

Mark. 8. 1—9.

Luby čitarjo! Šdyž naše džekbniske šlowo Bože pola šwj. Marka šej nutrenje pichpěčitaš, dha je pšči jeno šlowčžtu, jato by ty do Žesuhoweho wóčšla a do knješoweje wutrobny šlubofo nutšpohladaš; dha štejšć hnuty a šapšćimnjenu w duški kaž wot jeho pašnyšćeje ruki šameje; a to je šlowo:

Mi je žel teho luda!

Tole Žesuhowe šlowo wopomnju. Wopomnju š ó r lo, š t u t k a m ó ž t u t e h o š l o w a .

Šemilny Žesu, tvoje šlowa

Šsam do duške mi šašćežš s nowa

A nječ ju šhřeža šlubofo.

O šo wušnyš bych wot tebe,

Dožyła šapomnič na šebje

A lubošć mčez ša bližšćeho.

Wšcho družje we mni moť

A lubošć we mni šwot,

Knježe Žesu!

Daj móž mi šam,

Šo lubošć mam,

Šo wostanu twój tu a tam!

1. Pšči rězy štejo, kotraž wšćelke džělo čžini, s možu šwjajšć žolmow ludžom škži na wšćelake wašćenje, čžejšć šo wobnohći, hžje je žěrio tejele rěki, a pucžnješć šwadž hačž k jemuemu kuzolej šhřežž hnowa a tššow. A hdyž w pišnje widžišć a šhčjšišć šlowa, šćutki, džiny Žesuh-

we, dha šo prašćelšć, š wotkal tole hohatšwo a tuta šwjata polnošć. Ach ty jo wějš, to šo wšćitko žěriš s šhłuboteje lubowaneje wutrobny Žesuhoweje. Lubošć bš jeho pšćiudženje do šwěta, jeho šhobženje pšćes šemju, jeho martra a šmjerć a krašne dobyče. Žesuh je lubošć!

Nimale w tym šamny čžaku je w Romje wulki mudry a bohniš pšćuń a špěwat: „Ša hiđžu nišu čžrjódu luda, šo jemu šćaluju, jón wot šebje wotšđeržuju.“ A hřešćik lud, šewat tak wučeny, tak šhželany, tak wšćoto štejo rěkašće wšćitkim družim narodam „barbarojo“ a wupraješće s tym šwoje šapšćiwanje pšćechowu družim ludam. Šida, hšobošć, šapšćiwaje tam a ta? Kral wšćitćik kralow, wšćichšiměšćnik wšćitćik dušćow rěkaje: Mi je žel teho luda! Wó, lubošć bóšta, modlu šo k tebi!

Niž šak bychmy lubošće a šmilnošće Božeje w šćarym šatonju dožyła njenamaki. Kašće šćědy Božeje lubošće hižom we wšćitćik prawach, wašćnjach, wšćtajeňach Šćiraelšćeho luda! Ššwjaty džek, džek wotpocžinka, kašće žohnowanja Božeje lubošće; a šwjate mandželšwo, kašći wušćaw ša šjewenje šmilneho Boha! Pohladaj na wudowy a šćyrotki, na šćubych a župobuńtow, na wotročšow a šćužobnych, haj, na šćěbedatyč a jatych, — na nič wšćitćik šće Boža lubošć a šmilnošć ušćapomniža, ale šo ša nič šćarala we pšćěčšćelnošći a wšćowopšćižaje dobročće. A tola! Tam hšwšćow miły blšćšćž abo ranšće šera — tu wolne šwětko Božeho šćončžta; tam wěšćeženje a šćubjenje

— tu dopielnienie a żywienie; tam jatoń — tu ewangelij; tam Mójšaś a profetjo — tu Jezus Chrystus, wysofokhwaleny do wieczności. S wołka te były jeho woćstw, tote słowo jeho jaspa, tote bżim jeho rntow? Jeho wntroba, jeho lubość je żortko wśchoho teho. Se swojim żywieniem, czerpieniem, wumrzejem je swojemu ludu pokazaj, što lubość je, što lubość samoje. Se swojej wntrobje je do naschich wntrobow swoj nowy jatoń sapisał: „So bydźeś do mjes sobu lubowali!“ S jeho wntrobą tam wśchito, štoż tón wobohi lud naszyj, wśchitewi, wśchitni; i jeho wntrobje dženja hiščyže ta wulka, hlubota, wśchota reka lubośćje a smilnośće, jażna a wopofasana w tykajorych wustajajacych knješoweje zyrtoje a wobady wo jeho hełton: „Mi je žel teho luda!“ Njech sjeji nje- wěrjazy śwět na horje polceža a schodby, Jezus a jeho lud sjeji na horje zohuwanija, lubośćje a smilnośće, hdźež do schytrjoch strow zybeho śweta reki lubośćje a smilnośće wśchadźaje je žortka jeho Jezusoweje wntrobje.

2. Knjesowe słowa nješu jeno hole słowa, kaž cšlowste, ale su żywjenje, wěrność, skutki. Što będu luboż pola njeho a wot njeho pytati? Pomož w nmyš żywjenja. Što wještje sčćenijow nam powjedaju, jo škromi a sčepi, będnu a nemi, blyšču a škori t njemu pšičšhadžadnu. A wón sahoji jich wśchitich. So pola njeho wozmož pytaču, kej wot njeho pomhacz daču, to nětko wobhladnje knjes Jezus nje jako swojnu dobrotu, ale — spobżiwuje — jako jich sašluch, jo su jemu prōžu a dźelo cšiniłi, to jim pšičžaji jato jemu wopofasanu wožu slyšuju a wopor, kiž dže jim wurunacz a sapkazaj. Dač ži hewal wśchje teje hnady bōdnu a doštojni, tole pradženje je tu žyle na bot stajene. Twój Jezus widži jeno suču puščiznu, hčōb a potrebnosć, blyščenosć a křudobu a wón dawa blyšču swojeho smilenja šchōbjež nad prawymy a njepravymy.

Wšmi dale t wntrobje, luby cšitarjo, woczbu, kotnjcže knjes Jezus wnczi i tym, jo nječata, bōž nija hač na najwyschidže nješchidže, bōž hlubina swoj wopor njeje pōzřela. Nē, wón prjedy strachej a nmyš wobaro, pomha malej mozy, jo by jo pohlytni. Zyle hinat, hač drubdy nješmili ludjo, nješmilne a njemudre cšlowšte satnjeje. Prawa lubość wobara hižom wrožndženju, niž hatle najwjetšej křudobje, wobara wrožndzenju padej, nječata hač je unja poına. Njech jo nješchēczijsnata starość a nje- wroća a pšaba mala wera prašča: „hdže kšleba woimjemu?“ luboća je blyna we wěrje. Wędma je woćtož brach a sflabność pomozy wohladato, lēdma wntroba sychowala: „mi je žel teho luda!“, dha je hižom ruka hotowa a pilna t smilnacy skutkam lubośćje. To je wasenje a skutk praweje lubośćje. Hdže kšleba woimjemu? S wołka hiščyže dary a wopory sa skutki zyrtwińšjeje lubośćje, ja potrebnosće naschego luda, stajnje ročazaje a pšichibjezaje? Pradžnja su to, husto a wśchelato wuprajače, wuwoolane a blyščane. Njech ničto njepręje, so je woprawdže wjele dawajaca a wjele pradžnja w naschim cšojnu. Ale na drubim botu nješabudymy, tež wjele wozjo dobrotoje a pomozy sa toždeho. Nadšcho mjenje powjedacz a wozjo skutkowacz, radšcho mjenje stozjež a swaricž, ale pomhacz, spominajo na prawu męru a sprawnu wažu wožu, spominajo, jo ničto njeje hiščyže wśchudžij pšches smilne dawanje, ale jo su wśchudžij pšches njeprawe lutowanje a nješmikan skupoć. Frantowy wulctowy wślaw w Gali, diafonišnje domy w kraju tu a tam, škorowijež a žyrotownje a telko telko wozjo pomniłow lubośćje a smilnośće

su twarjene wot wěrjazych ludjo, kotřij pomhachu, niž „hdže kšleba woimjemu?“, ale „knjesje, na twoje słowo!“ na twoje słowo: „mi je žel teho luda!“ Nješapomni pšči tym, i kajtej dšatowosćju twój Šchōžnik cšinjehje, štož je dokonaj. Wón šo dšatowosćje wožu, swojemu wōtžu, jo wón pomhacz a žobnowacz mōšehje. A wón pomha a zohunje pšches ruti swojich wacžobnitow. Tež pšches twojnu ruku, mój luby cšitarjo? Šlaj, wona je škrowa a blyna, je dźelata a šo slytowala, je wona šo tež wotewřila t darom a woporom, je wona tež sahojala a dom wjedla t naschenu Šchōžnik? Želi jato wěrny šchēczijsan knjesowe słowo pšchē wozmožaj a we wntrobje mašch: „mi je žel teho luda“, dha durbj jeho wasenje a dźelo tež twoje byčž a pšoby tajšeho wśchyma njemōža tebi poradžowacz ani tu ani tam.

3. Woni będu naszyčeni, będu wśchitzy naszyčeni, hač runje będže jich wulka czerjōba, po tykajoch, będu naszyčeni pšchēcziwo wśchemu njewěrjazemu radchowaniju a wobpradžowanju wncžobnitow. Šlaj, to je mōž lubośćje, kotraž wncje namafa a mošty twari pšches hory a hlubiny, kotraž w wuščenje žnjeje a samoje, štož hewal ničto a ničo njedokonja. A štož tutu Jezusowu lubość wē šebi nješe a i jeho hełton: „mi je žel teho luda!“ wješla do rufow woimje, hycž pšchitřje, dźelo sapozčnje, tōn mōže tež je swjatym Pawolom wśnacž: „ja možu wśchitko pšches škrytuša.“ Czeja mōž je Luthera šubdžija, wješba? W czeji mozy je hrabja Zingenborf swoj pastyrski skutk sapozčaj? Što je Hermana Augusta Franfa a Šlednera pohlytni? Što dženja hiščyže, hdžęstwi pohladnjemy, škrytušowe słowo dopielnjnje: Šlepi widža, škromi hōdja, wśchadni budož njewščizeni, blyšču hlyšču, mowu stawaju a křudym budož ewangelion přebowaju? Lubość škrytušowa nuczj naš! To je tykajore wotmolowjenje jeho šwērnych šwētoch, jeho pilnych hlyščobnych, jeho dšatow-nych hōbuzdželaczjow po wśchje jemi. A hdžž dale husto hlyščimy prašenje: Hdžeha woimježe kšleba ja tak wjele? S wołka tele pienjzje hčēdři, i wołka te ruti a wntrobje, hotowe sa wśchitke tele hōbrje štuki? Potom durbimy tež my wśnacž: to Bami njewēmju! ale wone tu su a my nmyš nimamy. Džiw je to pšchē naschimaj wočmožaj, tōn je šo wot teho knjesa stal a stajne šo dale a pšdęjo a pšchęzo krašnišcho. A hdžž tu hižom jeho mōž w hlyščach tak krašnu widžim, šcho budož hatle tam, hdžž widžimy wot woblicza t wobliczu! Mój bratřje, moja šotra! Nje- hlyščich nad tobu knjesowe słowo kuš hinat? Žako bē kšczalo: Mi je tebe žel? Mi je žel twoje bda?

Šaj, hdžž woprawdže wopomnišch, što je wón ja tebe cšinił, dha durbich czerpacž i jeho wntrobje a i morja jeho lubośćje njestōncžnu lubość a smilność ja drubich, dha wntřejš po jeho pšichibdže, po jeho woščnju i nim a sa njeho štukowacz a dželacz w swjatej šwērje, dha jeho lubość tebe pohlytnije, tež hač wnanajetehje a nježo wazjež a šam junn naschōnich, štož sjeji napisane w 17. psalmje na 15. řctuczju: Za bndu naszyčeny, hdžž ja wotuczju po twojej pobobnoćji.

Nasch knjesy tčž swojich snaje

A je jich stajnje snal

Pšches wśchitke šeniste kraje,

Še šwērny pšči nich stal;

Wón snaje štuki hnady,

Kiž Duch jim pšičlifa,

Tu lubość, kotraž rady

Tež drubim wopomha. Šamjeń. W. w. N.

Přhidawkej k přewařskim na puč do Šerbow.

We tychle dnjach ho malka knižka sjele
Do domow našej' herškej' Łužicy,
Do krańnych hór, do cšičej' hote dele,
Do hětow a do Wožej' hwiatnicy;
A postrowjenjom hodu wošnje wjele
A přehěžow f wutrobh do wutrobh:
So Woža dobrotu waš wšičitkich traje,
So džeło walchich rukow rjenje taje.

Ta malka knižka a šchož wona přewa,
Ze wšichawf l lubym herškim přewařskim
A fšičej' röße lubofneho težewa,
Ze težeja w Wožim hweće přehěželnym.
Šduž jehyn tuchd hłobom duřchu hřewna
Na hłonečnym pučju ašo wobehěžajnym,
Ze ja naš na jemi to wofšchewjenje
A tež we njebju Wožim hwojekelenje.

Wy šubni, kotrymž na hweće ho štyhčeže,
Do ruki wšicize je, do wutrobh;
Wy wjeřeli a žohnowanu, hřyččeže,
Šchož tudy klincj f haryš Šserbchěžajnym.
A přidebe wšichem, njech l twojej hwalbje, Šhryhčeže.
Ze pjalow šupaju do wšichich
A čizty rjany wothčob namafaju
We dwohim bohymitum herškim traju.

Wy herškich škeruškerjom malka čřiwoda,
Šsmu šhromadžili je a špěnal,
Kaž Wobu l cšičej, taf ja wužil luda
Ze hōbuprowščenjom we lubofej,
So by laž woraž, želeto a ruda
Šso škrućizno, šchož Wōbh nam wobradži,
So by, šchož Wōžam trošcht a mōž je dało,
Šso tež jich džečjom šwěru swarowawo.

Duž njech ho šapřewaju rjenje f nowa
Wšich wšichitkich přichicnočnych žiwjenja:
We hwiatnicy a pola cšichoh' roma,
Tam na polach, tu w mērze statofa.
A Łaborowa krańkočej Zepušhoma
Njech tež na tychle pjalowach jeřkhabža;
Niz naiče, jeho drowe ščōbde mjeno
Šso přehes nje šapřewaj do duřchom jeno!

Šaj, wšicize, čizitaje a šapřewaječe,
Wy bratřja, šotr, šchož ho šezele wam.
Šaj, cšehūče won, wy škerušče, a projče
Wšicho dobre slarym, mřobom, džečšatfam,
A mēr a žohnowanje powjedabaje,
Tu šbeje wšcho a wēčnu šōžnōčej tam.
Njech, Želu, špōdoba ho twojej hūabže,
Šchož tudy l twoj'maj nohomaj ho khabže!

W Njehwacžibde, 29. junija 1913.

Jan Waktat.

Šože hlowo wšcho přehěžiwitwo přehewinje.

Mōdoh Zapapan wobšamfny, bibliju čizaje, šo možē pođžichoh
přehěžiwto njej f wšpřehom wojowacž. Tola wōn bu f cšičej

možu jejeje bōšleje prawdōšče ham přehewinjen. Šo hwojim
wufšchženju ho šašo do hwojeje dominy wōčej a hjeje wšehje
bojōšče hwoju wērū pōšnamafče. To wubudži hōrke nje-přehěžel-
stwo pola jehō wjeňjanow a jehō najšōwšči nje-přehěžel bē jehō
nēhbušči škulst towaršč. Tutōn ras f nekotrny družimi l temu
wufšchženemu džečje a žabōšče žebj wot njehō, šo durbj pak
hwoju nowu wērū wotpōložič, pak na přehēzo narōbnu wjeř wo-
přehěžēč. „Ša čhu“, wōn wotmōlwi, „rad hič, přehē pak mi
wotpřehēče, šo wam wojowaju, šchož po prawom wērū, šo byšchēje
tež wjedželi, cšeho dla mje se wšy hōniče!“

Šizom tōn hamy wječōr bu šlowna šhromadžijna wotbēžčana,
do kotrežej tež tōn hčehěžijian f bibliju w rukomaj přichūbže, šo
by wjeňjanam hwoju wērū rofetajōf. Ša jenički wječōr wšach
f tym bolowu njebu a duž ho hōhčēje wōzaj tajšč hšromadžiwto
wotmē. Šhrobtē hwečēzjenje tuteho młōbeho mužā to hwoje čzinje-
šče. Šo nēčjim telto wjeňmch na jehō bof šupi, šo mōželche
l nimi šapōčēč, bibliju hōđšinu džeřecž, šo by jich hōhčēje
hšubhcho do wērōlečeje ewangelija dojedl. Tole pak hñew jehō
přehěžiwitow a wōhēbe jehō přjedawjchēho škulsteho towarščija
wubudži. Mjēs tym bēčje f Ruškej wōjna wubyrka a tamny nje-
přehěžel našchēho młōbēho hčehěžijana bu do wojatow wufbēhjeny
a dypřehēče hōbu do Mlanžurškeje. Š hwojemu mjeršaju přichū-
bže wōn pod pōdnyšča, hič bēčje pōbožny hčehěžijian a tōn jemu
raš nowy testament dari. Wšich žebj šlubi, šo po wōjnje tute
„Žepušhōwe kniži“ janičji. Tēhby po bitwje ras je hwojimi towar-
ščemi jedn činēski dom wurubjēče a mēs družim rubjenštwom
tež rjanu žibžanu papjeru dofa, na kotrež bē jara rjany šchpruch
napřšpany. Wōn mējelche ša to, šo je to wōžne hlowo nēšajēho
šlawneho čhinešeho mudreho. Tajše šchpruchi, hič ho na ščēnu
powjedaječe, maja Čhinešōjo jara tab.

Wōry bu mēr a wōšlto ho na dōmpuč pōba. Do hwojeje
dominy přichšchēdchi bu našč mōdoh wojaf je hwojimi wōjnskim
towarščemi přchi hwojebēšitkej hōčšiznje witanj, přchi čimž tež
hwoje rubjenštwō f Mlanžurškeje potašowafče. Wšichizy tōn rjany,
wutrobh hñužajy šchpruch hwalōchū. Tež tōn mōdoh hčehěžijian
hšhchēje je špōđžiwanjom, taf tōn šchpruch hwalōchū. Šduž bē
ho šohprjenje trochu šēnyto, poštanj tutōn hčehěžijian a džečhe:
„Tutōn šchpruch, hič ho wam taf špōdoba, njeje pak tola wot
žaneho čhinešeho mudreho, laž to mēničje, ale je f tch wot waš
taf hōđšizny Žepušhōwch kniži, f biblije wjaty.“

Tōn wojaf je hwojimi towarščemi ho dođžiwacž njemōželche.
Te hšhchane hlowa na njehō najšhchibchi šačšičēč čzinjachu. Šo
nēčcho dnjach přichūbže wōn l temu hčehěžijianej do domu a
džečhe: „Ša ho pōdom. Tōwš Wōh a twoja knižka mje wšchubže
namafatej, hōžēšluti ho tež pōdom. Nēto pak čhu ho tež f wobē-
moj bliže šejnacž!“ Wōn bu roštwōčowanj a wufšchženj. Wōje
hlowo bē jehō tola přehewinjo.

Šchwōrta kasēn.

W mjeňchēj wšy našchēho šakšeho kraja — f mjenom ņeu-
firchen pola Wilsadruša — bēčje přehēd dwē ščē letami wōhēbna
kuzeni živa, kotraž we hwojim teklamēncje wšchelake dobre wotfa-
šanja ša gmeju ščini. Tež wotšafanje ša šude džečē bē pōbta.
Tele wotšafanje je pak f jara mudrym přchšhrowtom šwafšane.
Šduž čhychū mjenūžy cšiči šubžj padōšjo a te potřebne hōččki
hwoju pōdpreru f wotšafamch pjenēs dostacž, durbjadu Wōže
džečacž kajnje špēwacž mōž, a duchōwny mējelche ho f wōžowškim
napōminanjom ale to štaracž, šo by špēwanje niz jeno wēž hlowy
a hūbōw byž, šo byšchēj tež wutroba a žiwjenje nēčcho wot
teho mētoj. A dolež nēf ša wulke a male džečē nīčo wōžničje
a wūžitičje njeje, hačž čšēzjenje šarčhēju, a runje to njemē do

habycza pchynic, hdyż njebyrbi smet do skazjenja padnyc, dha byrbiadcu te mate pchyni prajenu kajnowu schwortu dwobjz spiwacz, jo bychdy hcebi ju dwobjz twerbdze do hrowy a wutroby sachczepite. Zo je hichdze dzena natwarjazy napohlad, hdyż czi mali Neurichenzjz pchynitupia a swoje kajnje spiwaja. Najdibe natwarjazaj wotomik je pał tón, hdyż jo schwortej kajni i nowa spoczyna: „Ty dyrbidcy swojego nana a swojn maczet czechicz, jo ho czi berje wóbdze a ty dohdo žyw budzedy na semi. Zo je tak wjele: Wdy ho dyrbimj Wocho bojez a jeho lubowacz, jo bychdy swojich starichdy a knjezdich njelozwili a niz njeroshnewali, ale jich w czechizi meli, jim htyžili, jich posltchali, lubowali a wjele do nich dzerżeli.“

Ze dzechydzaj stowow ho swet wodzi. Czim bole ho schworta kajeit w domach dzerzi, czim lepje budze w zplym kraju. Zehobla, lubi starichi, prabozje hwetu do lubeje mladizny schwortu kajeit a saczihschczetje jn do pomjaska a wutroby, hdyż je trebne, dwobjz, kaz tanna knija i Neurichena.

K teniu w schwortej kajni niz jenu stej, schto hyn a dżowta czynicz dyrbitali, ale tez, schto jimał ja to budze. Wona ma hliubjenje: „jo ho czi berje wóbdze a ty dohdo žyw budzedy na semi.“ Zo je wette, fo na mladiznu hliubjenja a lubejnia wulki saczihschcz czinja — wšahac hichdze stare Woze hliubjenja wschowewaja, pohlyubaja a pohojnaja. Hdyż pał na hliubjenje pchyni schwortej kajni myšla, hcebi praju, jo ja mladiznu njeje jeno dothe žiwjenje na semi a berjehtice na hwecze wažne, ale tez kóždy wopolaš luboščje, kotryž nau a macz dataj. Šlaj, w hodorownym czaju tajke wohebite wopolašaj! Dopomy hyna a dżowecziclu, hdyž na hoby a hodorowne božobžecelowo dary hpominaš, na schwortu kajeit, daj hcebi ju spiwacz, połaž na jejne hliubjenje a wuhóbeju, jo hu hcebi te dzechiz wohebitu lubošč laščuwa, kiz nana a maczet czechiza. Sa myšli, jo tak schwortu kajeit dwobjz twerbdze sachczepidich. Al dzechiz nauwulku, ho žyke lito na njn dopomynicz: Na kónzu kajnje stej a na kónzu lita kawa hliubjenje. Al rožmanaj starichej wudžetajetaj ja tym, hca je dzechjo kajeit a staricheju teždu mēto.

Próšwa s Bołhaškeje.

Knješ duchowny Żurnadżejew je Žojnje rozpóčjeta hłedowazu próštnu:

„Bołhašta semja pchethodži historiski čas a i njeju tež zrytej šchrystusowa a jeje wšelake duchowne džečo. Wóžna hu wjedžena jačo swjata wēz, ale nětko bywa wona wulke njelbože. Sapoczast bēdže popularni, ale tebdy njejejm jažnje widželi tu hēdu, kotraž i wóžny nastawa: hřudoba, njeporjad, wulka cžjebda wudowowa a hřyrowa. A na wšchēm pohledu — na mēleče powšchitkowneho šradowanja na Baltanje je nětko bojošč nowoje wóžny mjes hšwalstariemi.

Naišče dobyče ma wšchelku pchychiznu. Najzryedy jasorjenošēz a hřyboščōž wšchego naišchego wóžna, kotraž ho hšchahče pchchczjnu pieczstowletnemu turkowišemu wotročštnu, l dručemu bojošč Turkow pšchod naišchej bróžnju. Wo tutej bojoščzi móžu hłedowaze prajicz: Turkowšyž jaječzi wožaj cjełnych: „Kak bychdy my mošli dobyč, hdyž hmy tola nad woščjimi wóžnamy bēšego wulšego jandžeta widželi, kiz je Waš je hwojimał hšchjdomaj šchital.“ A tječemju raz, a to je ewangelsta zrytej pchjchego póžnaka: Wupřch lēzi w Wožej kuz, Wōš bēšče i nami. W naišchej zrytwi hmy kóždy džen mobtešče Woze hliužby došonjal. A zrytej bēšče polna temšchewon. Mobliči hmy ho jo dobyče prambóžje, ja berjehtice naiščich wošowaw, ja jebnotu mjes hšwalstariemi otd. Al nětko, hdyž je wóžna tajki hřodžjony a njebočatany kónz wšata, mamy wšchēduje

moblitny ja posoj, pohlyšchmošč a hřyrownu myšl w njedobjeňaných wēžach. Naišča zrytwina rada je mi pchitala, jo bych tež Waš namotwił, jo byščče ho i nami ja naž i Wōhu wolali.

We wóžnje hmy Woze pišmo a druge nabožne kniži roščchēreli. Rosdawadžmy tuby w Žojji 200 biblijow, 350 nowych testamentow, 35000 jebnotliwych ewangelijow, něštor ita pšalstarijo a na 30000 traktatow. Wšchje teho hmy roščchēreli na 800 hērblišč a na 2000 turkowišč ewangelijow. My ho nabžijamy, jo to wšchitlo l hšchōžmošč dnušchow pchychpomha.

Me my nješhmy jasłali pchyni duchownym džečo. Wšchimali hmy tež do hwonkowneje a cšēlneje nulji. 16 mužow je wšchēlach naradnoščewo a naboženštnow hu ho tuby hjednoczili a po druhich krajach, wohebeje w Amerizy, pjenjehy hšerali, jo bychdy wšchēlachim njšam wotpomhali. Dotal hmy na 100000 hř. našbērali. Naša pał je wulka na wšchēch kónzach.

Lubi bratřja a pšchēčjeljo w šchrytu! W mjenje naišchego pomozehjo wotawštna, w mjenje wšchitlich dzechiz Wožich w Bołhašce a Wozedonje, w mjenje naišchego hřyrowadnego Knjeja a Šbōžnitla prošču tež Waš: Womhōžje cšētrijazyjny, wudowama a hřyrowat! Pšchēde wšchēm pał prošču: Wobteče ho ja naž!“

W Knjejowej hliužbe Wašč

Dr. R. Żurnadżejew.

My proščymy tež naiščich lubych cžitarjow, jo bychdy je hmiłnej ruku štkadowali; my jich dary lubjerad wotpóčjetemy.

Wšchelake s bliška a s daloka.

— Saska ewangelstko-luthersta krajna synoda je ho schwortt l wurjadnemo wuradženju hřyrowadžita. Žebna ho w zrytwišči bowotny jasčn, dale wo skazjenju zrytwiščich hšwalstow. Šeňdženje synody je teho dla nusne, doščēž je hejm na salonjach, kotrej hu ho priedy hot synody wuradžata, wšchelake pchēmēnti. Daj njemōža ho pšēmēnjane jatone priedy wobčuzicij, hacž hynoda pchychtohuje. Šeňdženje budže kóte a synoda ho najšterje w tutym tydženju jašo rošēnbže.

— Knješ Gandric we Łupoji, kotryž bēšče hacž dotal i jaščin wikarow we Łupoji, je ho po woblatnym hřyrowaniju wobšohyma-nowšče ja fararja we Łupoji pomjenowal.

— Wučezka konferenca ja Wudyški wotkrēš wotmē ho schwortt 3. julija pod wobjenjom knjeja wotkrēšneho schulškeho inspektora Wača w Wudyščjini.

— Naiščanowi Woži dom ho hwonkowneje a hnutšchowneje wobnowia. Wobnowiškije džeča ke kónze djeja, tak so ho wobnowjenu Woži dom, do-iti Wōš, njedžetu 13. julija i nowa pohwēczji.

— Kšžoršimowy hejm je jatoč ja powjēčchēnje wóžna w jebnotliwej myšli šandženu pōndžetu pchijaz. Šeňczizy hojal-demokratowoje a Polazy pšchēduju salonjeje hřyrowanow. Na to je ho hejm hacž do novembra roščchōł.

„Bombaj Wōš“ njeje jenož pola knješow duchownych, ale tez we wšchēch pšchēdawaruňach. „Šerb. Rowin“ na wšch a w Wudyščjini doščacz. Na schtworēž lēta plačzi wón 40 pš, jebnotliwe czišla ho sa 4 pj. pšchēdawaju.

Sy-ii spéwał,
Pilnje džéłat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napój móony
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Préz spať méry
Čerstwoś da.

Nječ ty spéwał,
Swérnje džéłat
Wólénoś day;
Džoń pak swjatj,
Duśi datj,
Wotpońá ty.

Z njebies maśa,
Nječ ó kłmanna
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kłá Bóh pada,
Wokróť će! F.

Šserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa ǰo kóǰu łobotu w Šsmolerzej kniǰicšćisćetnri w Budyšćinje a je tam sa ščtwórtlétnu pšchedplatu 40 pj. dostać

8. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Mat. 7, 15—23.

Pšched něšto létami wotpadnjeny prjedawšči duchowny tam a šem po naščim wóznym kraju, tak tež we Łužizy, se šwjatnymi pšchednosčtami wuštupowawšče, w kotrychž wón žiweho Bóha přejěšče. Něho ludowe šyromadžisny bėchu ǰynje wopytane a wulke rošhorjenje šudžidchu. Njepsčejšo žyrtwoje ǰo njemalo wjěšeliču. Derje smyšleni i tyšćnej bolosčny hluboku ščtobu wobžarowawchu, kotraž na tajke našćnje we wutrobach njewobtwjerđženych pšću-čarjow wašča. — Kasi džiw wal i Wojeje hnyady! Lutón muž je ǰo wot šwjatich bludnych pučow sašo na prawu šćesčnju namakať! Wón kme sašo duchownyšto sastojušćtwa hladacž něđžde w jency ščwałžatkej wošćadže. Špocžatt pak a najotk jeho šnutkowneho wobrocženja je byl, kaž je ǰo šam wuňnal, so je ǰo dyrbať dohladacž, kajte šrudne pšody jeho šanicžaza wučbna nješe a tak hrubosčiji a njeđuchnosčćam pšelětje.

Njeje to šajimawe wuňnacž? Njepomha nam to šamo šrofymič, šćytož trjes Jezus měni, hdyž praji: „Na jich pšodach dyrbiće wy jich pšćinacž?“ Šacž šu na tamneho nakasajny šwój džěł meke, šnano runje te šłowa, i kotry- niž našč šwěrnj Šebóžnik naš pšěđe falšćnymi profetami napominacž a wobarnowacž pyta?

Falšćni profetojo džěđžá šćesčćejana šawješć a w- jebacž. Woni i šćěnowčju a i mozu sa jeho najšćěšćim

šleja, niž sa jeho šćěborom abo šłotom abo drašću abo domom, ale sa potojom, měrom, šbožom jeho njěšmjertneje dušče. W nich ǰo čěmne mozy kže šběhaju, kotraž pšće- čiwno Wojeje prawdže šćej, ale niž našćje, šameje kže, wjele bóle tajteje, kiž je naměšćana i šwjazy abo mjenje šornjat- kami wěrnosčće. Naša kža njeje tak štrašćna, kaž tuta, a jeje ǰo hladacž je łobto. Čěžto pak je bjes kłabkajna wostacž, hdyž we wónćej droćej pšćinidu, kiž šu šnutkach torhaje wjełki. Žich wowčja drašću, — to je jich hladě powjědanie, kotřž rjenje i wušćomaj nuts dže, jich pšćěčel- nawe wušćenje, kiž wutrobu wobšćutnje, jich wulka huša, kiž šćto wě šćto lubi, pšćede wšćem pak, so ǰo šamo na Bóha a Woje šłowo pšowolaju, kaž bėchu w Wožim mjenje rěčel. Tajzy šu pšćišćili šćjom w japošćotšćim čašbu, kaž dže je w listach knješowych pšćłow wjele do- břeje rady runje w tym nastupanju namacž. Tajzy budža pšćitšćadecž, tak dołho hačć šćje šwětko wojowacž i čěmnošćju. Wjes džitwa, so ǰo i nimi mjetwi w naščim čašbu i jeho wótrými duchownými bėđženjami. Wjes džitwa tež, so ǰo jim rabži, jich wjele sa šobu na šwoju štronu čašćnje.

A tola je možno, wjełta rošćnacž wot wozny. Kaž ǰo njehodži kćje šćeracž wot čěrnjow abo figi wot wóštom, tak njemósje se šleho šorženja šłuda a kže narosčć pokojny pšod prawdosčće, šćěšćłowosčće, šćěšćłowosčće, poněžnosčće, ani šćtož je hewal wěrne, čěšćne, prawe, pozčiwje, lubosć, šćwalobne, ani šćtož šćuži i wšćěbowanju, i natwarženju, i polěšćowanju, i wušćewježenju ludži. Pšćidate, so tuto

pschirunanie hamo na hebi hiščęce njepomho, pschęzo na męčeje duchow spytacz, schtōz wiščat by witane bylo — plod hrani pomalu —; pschidate tež to, so moħto druhby na jedyn boł shtubn sapowjedzieč, dokelž može sapschepjenu schtōbnny wodbež ham so swoju woħobu wobhladnimy cztowiel byč, na kotrymž žaneho sħeho ploda widžieč njeje, — schtōz ģo Bożemu Duchej wodbež dawo, kiž nas roshwęczi je swęttom swojeje jaħnosće, tōn tola ženje nje- trzeba ģo pō cziņje maħacz, ale sħeje roshwęcłenej wočzi pōsnačca a budže wjedžieč, na cziņ je. Ģacz budže tym tyħazam a saħo tyħazam w našich dnjach, kotkiž ģu ģo naręcęcz daci, wōtżow węru a ģwęcru wopušćieč, hiščęce junu kaž sħwipiny wot wočżow padnyč, so budža pynęcz a widžieč, komu ģu węciti? Njech ģo s prawom roshdę- lenje cziņi mješ sawjednitami a mješ sawbeženymy, tał wjele je tola tež weħe, so ničtož žaneho samolwōjenja nima, hduž njeje dęeržał, sħtōz męjelę, a je hebi dał wlačaz ģwoju trōnu. A pōkšudaj na hłōž ģwojeħo dobrego pa- tŕyja, so ģo njeby dał sħebacz a so ģo njeby ģam sħebał.

Pschetōz tež to je mōžno, ģo ģam sħebacz wo ģwoje najlępsħe. „Wōni njebudža wšchituz, kiž te mni rjetnu: Ĥnjeje, Ĥnjeje, do njebeħeħo kraleħwa pschineč; ale czi, kiž wolu cziņja moħeho Wōtza na njebeħacz.“ Sħto to ręta? Ģħe wōn jow do pŕęda jało njewuzitnu węž sočziņnyč, sħtōz je pōdžisħo ja prawe pschipońal: „Wdy mi ręcacz miščtr a nješ, a pŕajicje prawje?“ To ģo njeħań. Pschi tym wōstanje, so dęerbi, kiž do njebeħeħo kraleħwa ģħe, k njemu rjez: „Ĥnjeje, Ĥnjeje! Pschetōz, sħtōz ģo k mjenu teħo Ĥnjeħa budže wołacz, tōn budže sħōžny.“ Ale na to ģo pschi tym božedla jabęcz nješme, so, kaž falschnych pŕofetow dęęlo nuńje ģe plody pschinyeč dęerbi, tał tajħe węrzaje wołanje k jęho mjenu nuńje dobre plody pschi- nječ dęerbi, a to wone ģu: cziņicē wolu njebeħeħo Wōtza. Na męħto tutęch dobrych plodow ničō druhe stupicē nje- mōže ani węščęenje w Ĥesuhowym mjenje ani cħertow wuhonjenje w Ĥesuhowym mjenje ani dołonjenje wulkič a mnohič sħtufow w Ĥesuhowym mjenje. Njepraj, to ģu tola dobre plody węry do Ĥesuh. Wōħladane wot teħo, so ģo druhby jęho najħwęcziħe mjeno na kuskaħte wāħ- nje njewuzitnje wuziwa, — hduž Pawoł so wusantujene nima, ģeħ lubočje s cztowstimi a jańdęłstimi jaħtami ręcęcz atd., dħa tež njeje wusantujene, pŕedwōcz a węščęcz, cħertow wuhonęcz a wjele sħtufow cziņicē w Ĥesuh- wym mjenje ģeħ węry, mjenujuz ģeħ węry, mjenujuz ģeħ teje węry, kotraž na dęęczaje pōkšudnosći cziņi wolu nje- beħeħo Wōtza. A sħto potom? S Ĥħitnym ģudnym ģlowom Ĥnjeje ģwoje napominanje sħōnczi: „Teħdy budu ja jim pōnač: Ja waħ niħdy nješnym sħnal; dęęče pŕeč wote mnje wšchituz, wy sħōstniuz.“

Dajmy ģo wobarnowacz a pŕoščamy:

Ĥesu, daj dobyč! ach njeđaj, so panu,
 Hdų ģo tež sħębaŕi s mozu te ģę;
 Hdų mje psħes jebanje k hebi nęk czaħnu,
 Teħdy njech twoja mōz wješčisħa je.
 Stej psħi mni, mōj kralo, mōj Božo,
 Njech duchow spytam, we wōńje daj sħožo!

Ģamjeń.

Z. w Khw.

Sbože kšęščęana.

Młosćiwu, ģmilny Božo,
 Sčęepny, dołħočakłiwu!
 Ģoruz dħat wmi, so mam sħožo,
 Sħtom buč w twojej winiuz;
 Nħom joto dęęčo mje
 Twōj Duch do njej ptoħđi je.

Tu ja nęħo roħtu, kęħju.
 S twojej ģħadu pschibowam;
 Pŕuħi njebia dęę me ģreju,
 Dobru ģiwnosć, wōħu mam.
 Duž mōz Duħa ģwateħo
 Njech tež plody sħewja ģo!

Plōbny sħtom byč pschęju hebi,
 Nječanacz ģo ģiworzej,
 Kiž ģo jeno s lęħom debi.
 B kotrymž ani ptoħđi nje.
 Sčħtomy plodowobate
 Te ģu Božu spodobne.

Pschetōz Wōħ ģo ja ptoħami
 Pŕaħca s wulkej sčęepnosću.
 Kotraž ma wōn s pŕęchntami,
 Njeħdę ģħodom k ģudjenju;
 Ale dęęchi psħęgo saħ
 K pōtęče jim ģħadny czaħ.

Duž mi duħu pģelni raboč,č,
 Wōħšęwja ju se sħožom,
 So jej spōčęena bu ģaboč,č,
 S Wōħa buč za plōbny sħtom,
 Kiž ģo mēdōnje seleni
 K Bożej cęelci s ptoħami.

Junu pał, hduž wotanuję
 Nam ģo węcęna winiuz,
 Dħa njech plody wobħnadźuje
 Boža ģħędroweč psħes sħwŕta.
 Sa wšcho potom Wōhu tam
 Wšchisħu sħwalbu sħpęwam!

K. A. Fiedler.

Dobry sħtom s dobrymy plōdami.

Ģwangelso-lutherica zŕekej bę w cęęłkič domapŕyantach 30łę- nejje wōńny we węrie trochu wōħładnity. Na cęęłkoč wuščny ģo wšchak jara ģłabosħe, na pōboźne sħodjenje pał mjenje. Duž na- ģto tał mjenowany „pietismus“ t. r. ģibanje, kiž wōħębie na pō- boźne žiwjenje cęęłčęelę. Pschibotowane bu tuto ģibanje psħes nęłotnyč wōħębie węrzozęħ muħom, kaž psħes Walerija Ģerber- garja, Jana Wmbta, Wšęščęana Sčiwera, Pawoła Węrdarda a druhich; do sħuka stajene pał bu wono psħes Ĥilippa Ĥalaba Spenarja.

Tōńħamy ģo w lęče 1635 w Nappolsweileru w Ģħoħu naroħđi. Wot lęta 1651 bę na uniwęrsicę w Sħraħburgu, naj- pŕjedy jało wuščomz, pōħđisħo jało pŕofessor, doniž jęħo w lęče 1666 do Ĥraħfurtu nad Wajnam ja pŕęcęħo sarkarja njepowo- taħu. Spenač bę muž wulłotnyč duchownyč darow a wopŕaw- dęiteje wobabojelę. Wo nim pŕajaczu, so njeje ženje je sħęčęe- ģeje ģħady wupadnył. Duž ģadny dħto njebē, so jemu njeboħa- ģaħe, hduž ludžo prawu wučębu sħajaczu; wōn dęęħe na nič

pobožne življenje vidječ za to, so woni, budžakli so jako domač pravje sveteru v Wožim klovoje wobhonjowacz, tež f živej wėje pschuidu. Duž počja w lēže 1670 na žwojeji šnje f pobožnostj stowami žwojeje wožabdy šromadžijny wotdžerjowacz, w kotrdžj by f mōblitnu šapocjak a potom nēščito f biblije abo f natwarjazdy knihow wučžitat. Tute šromadžijny budny pšego bole a bole wawpytowane, wo dyhčjadu wo šlončjnje do zyrkwe pšepofožičj. W tuchle šromadžijnadž Spenat nješčjepta, f pobožnemu šhodžnju napomnicata. Tola žwojeje žabanje tež bōčty w knihad wupraj, fž w lēže 1675 wuda a fž wopravdžijny požohnowany wožen w žplek ewangeliškej zyrkwi šaložičju. Te knihi mējachu do napisimo: „Wia Dejberia, abo wutrobne žabanje po Wožu špobōbnym porjedžnju wērnejke fščeščijanstwe zyrkwoje“. W tutych knihad Spenat njedoflatki a brači ševangeliškej zyrkwe bjeje wičejje šmitnoščje wotkrwajačje a ščeščj žabanjuo f polēščjenju štajščje, mjes drugimi wošebeje to dwoje: so by šo biblija bole roščerjata a šo bdyču šo lubžo w domač f natwarjenju mjes šobu šhadžowati. Tole kniha wšchudžom wulki šačijščjčj činjješčje a po jejnmy žabanjač šu tež lubžo čjinili. Tež pola naš Šerbow Spenarjowe šlowa na šfokaju rolu pade nješču; šu tola našji šerbžny wōzjojo počželi šfaje nutroščje w domač wotdžerjowacz, kotrež šu jim f wulkiemu dychowonem žohnowanju bple a tež wošebeje luboščj f mišionistwu šubzowate a hajike. Nēštotyžkniti šerbšti šedždžnja je hiščje mjes nam, fž je na tajščj domjajščj nutroščjaj jako mōdženz džel brat a fž je f nih wjele žohnovanja do žiwjenja nješč. W teje myšli je Spenat 20 let dotho w šronškurje šfufowal. Duž bu šo wylčičjo dwōrščjejo prebarja do Dražbjžan powolanj. Šakski šurweščj šurji III. bē jecho w šransškurje šřijščal a tež pola njeho f špōwješčj byl. Jecho predrowanje bē šo jemu jara špobōbač; tež bē šo jemu lubito, šo bē Spenat pšči hreščimodowanju tu ščufuščju wupšewat:

Člōwješčje, šo dopomni,
 A to šwecju wopomni,
 Šaf je Wōh f nam šhadat,
 Wšes Šezna naš žabat.

W lēže 1686 šo Spenat na puč do Šakšje pōda. Šdyž šo do přenjeje Šakšje wšy pščiwješe, ščulške džēčj f jecho wolej pščijšupidču a tu šfufuščju šanješču:

Duž praji Wōh: Ša štančj čyju,
 Ša dyrčju do toj šhadat,
 Čži moji we šubjenjtwje šu
 A dyrčja troščja trabadž.

A na tym šamny mēčje wošebnny šenjan f njemu štupi a džejščje, šo je šo ja Špenarija mobilat a šdyž je na to bibliju wotaweril, je jecho wōčžto na tōn ščyruch Šach. 4, 7 padnžlo: „W wōn budje požočjčj přeni šamjan, pšči fotewym f wšepščejōščju wōtašč wōščja: Šbože, daj Wōh šbože!“ Tole wōščjo nēščto Špenarijowu wutrobu jara wšepščeli a f radofēžu wōn 11. julija 1686 žwoje mēšto w Dražbjžanadž našlpu. Šdyž w dwōrščej zyrkwi — tebdy bē šakski dwōr hiščjeje ewangelišni — žwoje přenje predrowanje džerješčje, bē šakski šurweščj je wščēmi šwojimi ministrami w zyrkwi a džejščje po šensljenju: Ša hebti ženje nješčym myščil, šo budže mi hōw ščitō tal jara moju wutrobu hnušč, šaž tūtōn našj nowy pšedat.

Wēščto Dražbjžaniteho wylčičjošcho dwōrščjojo prebarja plačejščje tebdy ja najwylčičje dychowonšče mēšto w žylym ščēžorstwu, a Špenat wjedjščje šo potnje wupielitni. Woščje pal jecho šafitōnistwo nješč. W krajnej zyrkwi bē wjele porjedžičj. Šurweščjčj drje bē zyrkwinjžy šmyšlenny, ščitōž je bžjom f teho widječ, šo bē šebi ja šekto to šlowo wšat: „Žehovadž je moja ščorchoj!“ tola jecho fščeščijanstwo ščuboko šafōzene nješč a wōn njebaščje šebi rad

ničjo pokofowacz. Nunje to pal Špenat pola njeho činjješčje a tu na wošobu nješhadatščje. Tež bē tebdy wjele wošebnnyh lubžj w kraju, fž jara mato do požčjmoščjčj džerčadžu. Do tych Špenat je šwojimi šlowami je wičejje mozu rubačje. Zač wōn wšchudžom je wščēmi mozami f bohobojōščji nūšawaščje. Tež bē dale a bole widječ, šo Špenat njemōže w Dražbjžanadž wōštačj. Matšana wšafal ščōždy rad we šwojini domje nješčerpi. W lēže 1691 bu wōn wot bramboviščjo šurweščja ša promiščta do Baršina powolanj, šdžēž je potom hiščjeje f wulkim žohnowanju šfufowal. 5. šeburata 1705 jecho Wōh do žwojeje wjedjēščje winjzy wōtmoša.

Špenat bē po Lutheru jedyň f najšafuščbnščjch mužow ewangeliškej zyrkwoje. Še rēli žohnovanja, fž šu f njeho bēžale, nješču hiščjeje dženzja wulščte. Wōh šaplačj jemu w nješčebadž, ščitōž je šwojini werybratram dobroščo činil!

„Prawy“ profeta.

W džjenščijščim ščenju Šebžnik pšech „šafšchnymi“ profetami wornuje. A tajkim šwojaty šawol nješčkufščječj; pščotj tōn šo ščyrkwošchowčo ewangelijsa šanibowale je (Klōmf. 1, 16). Šōnle šawol bē muž wšpōščto rodu. Šafō wōmki mēščječan nješčješčje wōn ništo a šmedžičje šo jeno wot ščēžera šamežo šubžičj. Šadny drupi člōwke abo nim mozej njemēščje. Pšiči tym bē wōn jedyň f najwuččeniščjch mužow šwojecho čžaka. Wōn mōžejščje šo f šariješkim, ale tež f mubrymi w Alženji a Romje mēričj. Ale pob jene šo tola šibowalaščje: pob šwojaty ewangeliš. Pšowješčj a wučžba wo ščyrkwoščju džejščje jemu pšče wšcho. A tūtōn ewangeliš je wōn tež rad a šwōnitiwje a je wičejje ščybroščōščj pšči-powjedat. Šdyž bdyču ščyrkwoščja a jecho štybu narod, jecho žiwjenje w niščōščji a ščudobije, a jecho čžekš šōž na ščjžju šanili, nješč šo šawol jecho šanibowal, ale by powješčj wo ščyrkwoščju čžim wjedščeljo a čžim šabowjeničjo pščipowjedat. Šta njecho čžemy tehadia šhadatč. Štōwo pal je tal daloto pšičijščlo, šo šo lubžo Wožeho šlowa, Wožeho šbita a pobožneho žiwjenja šanbuja. Tych je doščj, šotjžj wo tym ničjo šwojini towaščjcham nješpōja, šo šu te miščj pobyli. Čžile mohli šo jim do wōčžow wuščmječj. A pšči wērowanjač a ščowanjač mōželch šurto mēščječanow wošhadatč, šotjž njewjedžja, šdyž druih ružy šlyšnu, ščito f rukomaj šapōčēž, a jej do šafow abo na ščitbjet škadu. Štyhjenja pal šo šhadajni; to mōščjo šo tola šatč, jato bdyču wērjazny bpli, a teho šo šanbuja. A tola je ewangeliš nēščto, čžohōž njedybrjeli šo šanibowacz. Ewangeliš je najwjetščja mōž na šwēčje. Tuta mōž šamjēštwjedbe wutroby člōwječow roščije a šřeščitlow f najwjetščjeje ščubiny wutōrščje. Ewangeliš je šlyny doščj byč, šo šu w jecho mozg mužōjo ščyščitni do najšadōniščjeje šmwjerčje ščili. Ewangeliš wērjaznyš profeta, šo šo ničžjo nješboja; ewangeliš je žytle luby pob žwoje njemjēščto podščjžimjo a je do čžijta pšchēmēnit. Šakšti roščžel je tola mjes šohantim a fščeščjžjanškim lubom! A to wōščjo je ewangeliš došofanj! Duž čžemy hebti to ščwaticel a šebi nēščito šōnōne na to wjedščjč, šo mamy ewangeliš. A čžemy tež do njecho wēričj. Wōn dyrčti mōž byč, fž niž w žylym naščim žiwjenju wōšknjēčj. Čžemy pal šo tež wo štaradž, šo bdyču jōn pošarjajo doščj wōt naš ščyščelati a pšes njōn šbožowni byli. Šdyž šo tal f ewangelišej šnojemy, budže šo tež junu našč šknjes a Šebžnik f nam šnacj. Wōn šo naš šanibowacz nješčboje, ale budže naš witačž do šwojeje domišny, šdžēž člōwške brači a ščabōščje wjazay njebudža a šdžēž šo tež wylčičjaj niščjcho šanibowacz njebudža, kaž tu na jemi.

Šte towaštwa skaža dobre počinki.

Kas do doma pschindžech, lotrehoz wyobydlerjo mejachu dweju kanaritow, wot fortezuj ni jebu je swojim wobužernym špewanjem wošebje nadpadni. Špewat bešče rjany ptacj.

Někotre mešazy posdžiščo šašo do tehale doma pschindžech, hđžež lubojuje a rjenje špewazeho ptacjša wjedžiča, a šo wšepelach, jehoz šašo špewacj štyhčecj. Psihi mojim šastupjenju bešče ptacj šmėrom. Šo nekotrach mjehščinach paš šo ščtrėčenje štyhčecj da, kajfej wrobel čini. Ša hebi myšlach, šo je šo wrobel jako njepročehent hđžec neščo wo štinje škowal. Š hwojemu wulkemu špodžmanju dyrbach paš wytnež, šo be tón pytany wrobel kanarit, kiz bešče prjebu tak rjenje špewal.

„Kak je to pschischo?“ šo wobšpedžerja praichach. Tón džešče: W horajm lėčeje kanarita w kėtzy pschėd wošno powjesechach. Tam wón wotlože witanje štyhčejše a po nim činjelijše. Duž hičkej dženša, kaj štyhčije, mežo hwojeho krašneho špema, kiz tóždeho šwjelake, hwoje čjel, čjel, čjel, štyhčejč dawa, tak šo mašy šo hōečej, šo wón hwoje rjane špewanje škōncanje zyle šabudže. Šo buč paš jehoz tónle njepočink wotwuzič, mi ničžo wyšče njewojtanie, hačž jehoz š tym pokhoščej, šo jehoz šapojšimenej kėtzy do čžmeho štoju. Wšech nekotrach čžahom bečh w čžehnjemni ša kanarita a wobšpedžowacj, kajtu wulku ščžedlšownošč, wutrajnošč a prjegu te stare na to natožuju, te mlode nekšto nauwuzičej.

Š wjele prjuzu a šwėrnolšču pobožni staršiji hwoje džeči w dobrim roswuzuju. Wačž to maše na klin wošnje, jemu ručzy štinje, šo dobre hrončža a ščtucjši wuzji a pyta tak šaše pobožnošč do maleje wutroba plahowacj a jo na to šwuzowacj, jeno dobre a pečne šlowa trjebacj. Wšehi wjele džečoz hō to staršchim radži, a woni meža hwoje wšepelje na tym widiščej, kak hō jich džeči tak derje radža. Tež ščžy, kiz do domu pohladaj pschindže, šo nad pečtymni džečšimi šwjelč.

Dušto hō to posdžiščo wšehemni. Kaž ruče džeči pod njedbre rėče a šhewožne wostčnja pschindu, dža šu nanowe a mačzerije nawominanja a wuščy šabyte. Šte šo pschitwošnje. Dušto tak daloko pschindže, šo njemžejšy kanarita a wrobia wjazy wosjejacj. Tak je šo džeščowca rėč špšehemčita.

Zola šu tež džečj, kiz po najhōščimni wobštejnolščemi pobožne wošanju a dobremu wočžehjenju, fortež šu dostale, čžejšč čžinja. We wachowanju a modlenju wostacj, wušči šatyšacj pschėd škazozumi rėčemni a pschėd šhōšom šawjedžerja, to je pschėde wšchem tón puč, hebi njedacj dobre počinki škowč.

Boža ruka njeje pschėtrōtko.

Zato šōž 18. lėštarka rewoluzijne hnejštowo w Franzowškej jeneho po druhim škōncowacj dawalše, šo tež wošehōnūaj man-đželšimaj šlowa wotčžata. Šejni šawšojtane džečžo, labosna maša hōčža, šo šararjej Dėstrijne w Šteintalu w Čłahju do donu date, hačž mošho šnawo tam pschėd mordarjemni wukšowane wostacj. Zola hōšy buču wot šwelacšnjeje wšchitnoščje wojazy ja nej do Dberlinowcho domu wupōštati, šo hōžu ju jimali. Š wōtzymi šlowami šo do duchowneho daču, hačž je ta đjowta pola njeho a jo ma ju wubacj. Šo be ša Dberlina čžekla wėž. Š wuščy šbačž, be jemu hrošnojšč, a to njewinowate džečžo pschėradžicj, to tež njehalščje. Duž wošalam š křōšim šlowom wotmowlwi: „Wytajenje ju šami!“ Zato čži wojazy nėšto ja njeje pschė wšchė štmy ptylach, šo Dberlin š Woju wostalče, šo by wón to džečžo ščhtowacj a wobarnowal. Ša to po škobže ja nimi džeščje. Duž wojazy runje durje teje šomorš wotewrjuču, kiz be teje hōčžy pschipopolšana. Woni do njeje pohladaju, njewibžaju paš nitšo

nutsach, durje šašo šaprašnjaju a w druhich šomoršach ptyachu, domž, dothego pitanja špōšni, šašo š domu njedžedžu.

A ta hōčža? — Ša bešče runje šašo durju šlaša a hebi wo wjowlju ruzy trėta, njewjėdžo, kajš žalohny štrach runje tešdu nimo njeje čžehnjelče.

Woža ruka njeje křōtko, šo njemohša pomhacj.

Šsakrowanje.

W najšim čžaju šu šo towaštwa šažołate, kiz maju ja Imajo hwojeje džečawolče ščžiz š wšejle barbu. Šowastowo čžewjemenego ščžiz žlada we wōžnje šranjenuč, towaštowo bešcho ščžiz žada hebi pōžčimolšč, towaštowo mdbreho ščžiz je pschėčžmo altšostšim napojam. Šsu šo tež do towaštwa š brunym ščžizom šjednocžili, lotrež je wšchemu šurjenju wōžnu pschipowjedžilo. A škōncanje je šjastowaj ščžiz nalat, kiz čže šakrowanje wotštronice. Runje trjeba njeh byto, šo š wšchemu temu ščžiz natožuju: tón je nam šwječžičji, hačž šo byču šo takje towaštwa š nim trje. Šle te towaštwa šame na hebi šu jara dobre a wošebje te po šoblenje, to pschėčžmo šakrowanju a šelenju; wšchetož wšcho šelenje je psi a šarba ša ščžejšijana, lotremuž je tola Wože mjezo ša modlenie, škwalenje a đžakrowanje date. Tam je wošerije šwucowaniwščžjo. Ščžy wš, tak šo na tyč šel. Šas paš be młoby wšchšaji na šwiojšy šekrutow tola pschėjara šel. Duž čžujelše, šo jehoz nekšto wot šabju ja šuraju točny, a jalo šo wōbrazj, šejelše pschėd nim mašy 5. lėtaju šararjowju hōčej a džešče š njemu: „Wš njedyrbjel tak šakrowacj, hewak to wojazy tež nawotnu!“ Wšchšiji hō šašbowašče, je paš temu hōčjekej čžaj žiwjenja đžakrowny byt.

Do jeneje šwōžby ras wuj, kiz be daloko pučowacj, pschindže. Šewak duščju, be šo wón nauwuzič, pišče Wože mjezo mjemo-wošč, hebi čini njepraweho pschi tym njemwošjo. Duž wón pytm, šo ta maša domjaz đžewoščejša hwojeje mačzeri nėščto do wuša ščpčtany. Wšōn hō prašeljše, ščto je rjelta, a mačž wotmowlwi, šo be šo prašchola, hačž šo tež wuj wšchōžnje wōčženajšy modli. „Mō haj wšchal“, wuj š džečžu džešče, „wšchōž drje, ale praj, ščto ty š tym praščejom mēnišč?“ Šo džečžo wotmowlwi: „Dolež we wōčženajšom prėnja proštna rėta: Šwōčjepene budž toweš mjezo.“ Šredowanje na tutōn tekst mōželče hebi potom wuj šam čžinič. — Šarat Wesley bešče ras w jenej šromodžimnje hđžej tež jedyn gardnywšchšaji ša šlđom šowu hēdželjše, kiz wōšnje a hrolnje šakrowalče. Duž Wesley, pincžniktej wōšnje šašajče: „Psihi-nješčje temu wšchšičemu tam ščhtlėnu woby a šrajče jemu, šo by hebi po ščžym šakrowanju šču woptolat!“ Š hēwom šo šapalwšiji wšchšičej še štoła woptočji a budžilče šo na šararja najrabščjo š šekatom dat, pa paš wot druhich na tym šabžowanu. Nėščto lėt posdžiščo šelka šo wšō š tamnuju duchownym na šašy a šo jemu jara ša to đžakrowalče, šo be jehoz to hrolne šelenje wotwuzič.

Duž đži, luby čžitarjo, a čžni teje rumolječ!

Wšchelake š bliska a š daloka.

— Šknes šarat Krawša pschi katholickej wošabže w Škulowje je đžany 50 lėtaju meščimški jubilej w tutym tyđjenju šwječžicj mošk a to š wulšim wōdbželenjom a počžejšezowanjom š bliska a š daloka.

— Š Šerrnhucje je w tym tyđjenju čžorny ewangelški duchowny je Šuriname wuškupit a powječj dal wo hwojeje domjeje wošabže w jušnjej Americzy. Šakle pschėd 50 lėtami je šo jehoz lub šapučjal te ščžejšijantnu wōbwočšicj.

Sy-li spéwal,
Pilnje džélat,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoý móony
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spať méry
Čerstwoś da.

Njoch ty spéwal,
Swérnje džélat
Wéđne dny;
Děń pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpođá ty.

Z njebjes mana,
Njoch éi khmana
Žitwoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjě knjižičičejstwi w Rudychinje a je tam ja ščwórtlétinu pšchedpłatu 40 pj. dostać

9. njedzela po šwjatej Trojicy. Lut. 16, 1—9.

Pšchirumanje wo njeprawym šafstojniku njeje tač čješte, tož šo šba. Doteľž mamy wot šadźerjenja tuteho muža, jako widžejše, šo šo jemu jeho šafstojnstwo wošnje, něšćto wuknuć, šu něłatši próžu naložili, wošebje š powołanjom na hinajšće wotnajeńte abo hošpobaćite woššejnošće do-
pofačaz, šo mjeļeje wón wéšte prawo, doľžnikam, to by potom tač wjele bylo tač najeń'am šwojich knježich kublow, džel wučijnjenych pjenjes špušćećiz, haj šo wón š tym dobre čijnješe, šćtož bé předy šle čjinił, wjazy wot nich ša šwoje lěpše žadawšji, hač bé šdobne. Ale to by tola wukloženje bylo, pšćećizmo kotremuž wjele rěči. Wo-
šinjemy-li te šlowa, totrěz što šteja, dha šinat prajěz nje-
móžemy, hač šo tutón čłowjeť, tač bé dotal šwojeho knješa š pšćećiznjenjom jeho kublow šbeať, taš na wšćem tónu, šo by šebi pšćećezelow čjinił, wšćeće ras šlójč wo-
beńđe š šćłobde šwojeho knješa. Šdžž š to rěta: A tón knjes poškwal teho njepraweho šafstojnika, šo wón bešće mudrje čjinił, dha tón knjes njeje našch knjes Žesuf, ale šafstojntowu knjes, a tón jeho njepoškwal jeho njepšwér-
nošće dla, dla teje jeho džje še šlžby čšćejše, abo jeho poškwal jeho mudrošće dla. Ničžo dobre na tymle mužu njebe, kiž žaneho šwédomnja njemjeļeše; ale jene dyrbi šo pšćidacz, šo je šo tón šćłótnik na šwoje waļchnje š swo-
jemu wužitke mudrje šadźerzał. W tym naštanjanju móža a dyrbi džěči šwěťka wot tuteho džěčža šwěťka

wuknuć, kiž šebi šwoj pšćichod wopomni a šawěšči, tač doľho bé š temu šłwile.

Wopomnič šwoj pšćichod, to šo teč džěčjom šwěťka šlujša, tač doľho jako šo dženska praji. Niš tač měli my šo duħe bojoleje wobšičz dač. Pšćećizmo temu šteji: Nještarajće šo wo jułišći dženi. . . došć je, šo ma kóždu dženi šwoju wobšěžnošć (Mat. 6. 34). Ale tač dyrbinu šo čšćžich myšlow šłalowacz, tač teš lošćich myšlow, šotrymž je prajene: Čłłowjeť je pošajene jemu wumrjeć, potom pak to šudźenje (šeb. 9. 27). Pšćetož my šami šwoj knješa nješšmy. Šafstojny jeneho wuřćeħo šmy, niš wjazy a niš njenje. Nješ šy tač njewotwišny wot šubzi, šo šebi njetrjebaš wot nikoho ničžo prajěz dač, jedyn ma čži tola pšćifacaz a žaba šebi wot teħe wot-
moluwenje. Š Wojeje šnady šym ja, šćtož ja šym, jarošćtoł pišće, a my derje na tym čjiniwym, čšćelo a duħny, wšće šlawy a mozy čšćela, wšće dary a myšle duħe, šwoj čšćeš, šwoje kublo, šwoj šlaw a šćtož-
šćiz hewat mamu, ša wot Woħa nam doměrene punty špójnacž, š kotrymž bħnyw witolwali š čšćeći teho šnješa, doniž šo nam njepšćiwola: Čžiť račnowanje wot šwojeho šafstojnitwa. Šafstojny šmy, niš wjazy a niš njenje. Njeje-li tebi wjele špójzene, dha tola mačo. Na šwěće njech je wulki rošdžel, hač je něšto ščezor a kral abo niški robotny muž, hač něšto we wošebnym hrođe byłi abo we šłomanej kšěžy, hač něšto milijony wobšedzi abo dyrbi š kóždym trošćitom ličěz. — Wóh tón knjes šo ša tym njepračda, abo jeno ša tym, hač šudžemy šwěćni

namakani. A sčtož wšchšce jeńške węży nastupa, kož strowość częła abo hnadny czaš, hagle prawje, sčtož nawišchšce duchowne a njebieše kubla nastupa, dha tu i zyla žane roszbdenje njeje, ale wšchšcy su abo móža i najmjeńšcha być jenat wyšoto wobhnadzeni sastojuńcy. Šduž paš je temu tak, kaš mošli potom šobšepjenje być a šwój pšchichod a hožiny wotrachowanja njewopomnić? Kaš hdy byčny dyrbjeli w šchpihelu tuteho njepraweho sčtožnika šami šwoje štanjo wobladac? — Won hebi žane wopoznje nadžije nječiny. Won šo njetroščtuje, tak šo šo mi hišchšce poradží, nekak pšchelěć. Š wolańej wěštošču hebi praji, kaš w tu šhwilu šteji, wostanje mi jeno motyła i džělu abo prošchěšči kij. Ale tamne dže pšchěš jeho móž, tole pšchěš jeho hordošć. Dha wšchak nješadwěluje, wjele bóle i měrom a se štróšym pšchemyšljenjom wupuć pta i tuteho cžěšna. — Wjele jich je, kotřiz šo šwojeho pšchichoda dla štrašnje mola a bludža. Woni šo žaneho cžłowěšeho šudneho dnja boječ njetrjebaja, duž tež šo Wožeho šuda njeboja, dofež ani hebe nješajaja a šwoje wulke štomždenja a pšchěšupjenja ani šwateho a praweho Woža nješajaja, kiž šo ja šměč měć njeda a hroty šchrašowacž tyč, kotřiz jeho šajnje pšchěštuwaja. Duž šnadž hižom wo nič šudne pišmo placzi: „Na wašy waženy a lóži namakany“, a šekera móže hižom drjewu pšchitožena być, kotřez žaneho dobreho pšoda pšchijěško njeje. Wy to potom mudročěž była, se šchšepjenymaj woczomaj tajkemu šwojemu pšchichodej napšchěčiwu hič? Ššud, luby cžłowěče, wopomni, wopomni šud wpošledni!

Š wopomnjenjom šwojeho pšchichoda paš cžinjene njeje, džěčom žměta šo tež šušča, hebi šwój pšchichod šawěščěć. Njeprawemu šajnojiteř bóřcy něšto pšchipadnje, tak by šo šchitowanie šastarał. Wšchěželow dže hebi hišchšce rucze dobyč, kiž byču jeho do šwojich domow pšchijeli, hdyž budže wot šwojeho šajstojništa wotšadženy. A na měšće šo na wuwjedjenje šwojeje myšle pšoda. To jeho nješajara, šo šo tutón wotřyhnyjeny kónž jeno i nowe njeprawdoščy dozpiěž hody. Kóždy šredł je jemu prawy. Wješe wšchego šhablanja a štomždenja cžini, sčtož je ša nušne špóšnač. To bē jeho mudročěž, šjenoczena i wulkej njebudščnošču.

Prawa mudročěž šprawneje wutrobny dyrbí naš pšchicnučič, nětčějšči czaš wnutřic na pšchichodny. Šchtož budže, hišchšce njeje, ale sčtož budže, šo něšto hižom po šwojich špoczatkach pšchihotuje. Našce žyle cžabne žiwjenje — našce šajstojnišwo w Wožež šuščije — je nam i pšchihotowanju na našy wěčiny pšchichod date. Šomhane by nam bylo, byčny-li pučž namakali, pšchěd Wožim šudom wobštačž a, hdyž šwět junu žanu šhowanku nam dale nješčiž, dom a štatok měli, hdyž mohl špšchězo wostacž. To je nam tež wopravdže jało našy wulki wotřyhnyjeny kónž pšchěd woczi šajene, a wot maloščce šmy wučženi, ja tym darom honicž, kotřyz nam požaže njebiešte powołanje Wože w Škryštušu Žesnušu. Ale i šajkei šenjošču, i šajtim njeroždenjom, i šajkei džělenej, woločnej wutrobu to cžinimy! Wžěči šwěta hu mudrišce we šwojej šchlaščě. Šduž šu hebi něšto do šlowy šajize, dha na to wšcho waža, kóždy wokolomil, žyłu móž, haš strowoščž, dobre šwědomnje a žimu dušchu. Čžešobla mi to šnadnišce nje-wažiny na dobyče wěčnego? Šchto škazamy na woběmaj štronomaj i šhromej nohu? Njeby prawa mudročěž była, bješ štomždenja a šhablanja wšchě wozgy hromad šebacž,

šo byčny i bojošču a se rženjom cžinili, šo byčny šbóžni byli!

Našch Knjes pšchirunanju pšchitaji: „Cžiněće hebi pšchěželow i njeprawym mamnonom, šo woni, hdyž wy tradacze, waš byču horje wšali do wěčnych hětow.“ Š tym drje je nam na jentym pšchitabže poškajane, kaš mamu hebi pšchichod šawěščěć, kaš došho šo džěňha praji. Wjenješ šušchědža bješ dwěla do tyč wěžow, nad kotřymž mamu šo jało šajstojnyž Woži wopofatač. Wóžno njeje, hebi i uimi njebieža šupicž abo pšchifšup do nič. Ale móžno je, i nimi pšchěželow hebi dobyč, kiž byču naš junu i wješelom witali do wěčnej domišny. Žane šěpšce wu-žiwjanje tyč šamych njeje, hačž šo i nimi nad šwojimi nułu cžerpjazymi bratrami šmilicž. Žało była šo jemu šamemu tajka šlawošč wopofatača, dže našch Knjes to po šwojim šušchědžem wobhladač.

Mudročěž je, hdyž wopomnimy,
Šo je tu wšcho šachodne,
A šej kubla hromadžimy,
Kiž nam šmajercž wlačž njendže;
Na njebieža šhadamy,
Šdžěž je potoj ja dušce;
Šom šo na to prošujemy,
Šo tam šbóžnošč herbujemy.

Šamjen.

Z. w Khw.

Cžin radnowanje!

Cžin radnowanje, cžlowěče! —
Špomni na te škute šlowa,
Šduž Wóš pšchěš šmajercž do wěčnoščce
Čže junu pšchěd šud wša.
Tom šbonišč, kaš šu natožal
Ššwój hnadny czaš, šcho wušywaš.
Žně potom ša tym šudža.

Wra, šchto pšchěd tobu wšteji,
O Wožo šwajaty, prawy?
Pšchěd tmojim šudom šajudži
Mje wulki hřečž a mošy.
Na wjele tyžoz praščenjom
Tam hřečšit nima wotmolwom,
Hřečž šóždy jeho tama.

Mi hnadu pšchifšwal ša pramo,
Wšchě moje winy wodaž;
Ža na šchijž šchychta štožam šo,
Mi jeho prawdoščž podob.
Šduž dušcha tula drašlu ma,
Že wučžičena wot hřečž.
Šej njebo wěšle budže.

Špocž jeno, šo jow na šwěče
Ža cžinju tmoju wolu,
Šo tebi šwječju žiwjenje,
Žwój byčž a wostacž šwolu.
Nječ mi twój Dučž je i wóžerjom,
Dha wšteju pšchěd šudženjom
A šmēju i hnady šbóžnošč.

K. A. Fiedler.

Swěrný hač do smjercze.

Ša časj romsteho křezora Juliana Apostata, kiž runjež bě w křesćelžijanstwej wěrie wočesnjenu, podběhšo tola wšeh mozy napinasche, so by křesćelžijanstwo we swojim kralestwjie swojtorženim a temple pohanskich bohow jako natwaric, ač pobožny biskop Marczin i Alrethulj žyw. Křezor, hačny dła wurpšidnjenja pohanskich božich štěžow, kě pchlasat, lo ma biskopoma wošada rospadnjeny templ je swojimat rukomaj jako natwaric, a štěž by ho sarjekt, mēl ho na měšče štěžowacž.

Nastřoženi křesćelžijeno pohřachachu. Zako pak jich biskop i štynymy biskowami dla jich matowrē a jich bojoseje pšehed luhžimi swarjejsche, cšijnachy i wjeticha wšiditzy hamor a lopatku do tuta a prajachu, lo chěžedja rabišo wsmjercž, byžiti dale na temple twaricž.

Š hñewom wšchōw šapryjenty dla tuteho pšechžiwjenja pšichřwata křezor šam. Wōn bē mudry dočej, so na měšče špšna, so je biskop Marczin dušcha tuteho pšechžiwjenja a so by, hdy by jeho pšechžiwjenje na nēšajce wachšnje sleničž mohł, i tym tež žyč měto dobyt. Tak dha biskopej da k hēbi pšichitč. Njehojajny štupi Marczin pšehed křezora a wušna so tēho šlawnje a šprawnje, so je wōn swojich wošabnych nanabit, i twarjenjom pšehetacž.

„Derje,“ dšehče křezor, „ja i tobu prawowacž nochzu; pšchetož ja dšehču twōj wōtju duš a twoje cšěšne mjeno. So pak bych i najmjerticha na špacje prawo wobšhowal a křezorowu nakōženu nahlabnočž sožo polaitž, wimi tutōn kanjeit tam a donjež jōn k temple, a na to mōžesč wšobodny swoje puče žič.“

Marczin pak ho njehibosche. „Moje šastojnišwo“, wōn wotmōwli, „mi laže, Bože kralešwo twaricž, niz pak šamjenje ja templ twojich wopacžnych bohow pšidmōchowacž.“

„Ty by,“ počža křezor šako, „šaj praia, bohaty muž. Duž wimi wot swojeho šamōženja jeno pjenjež, ja tempowu twar a ja cše pučehču, hewal maš šmjercž wēcšerječ.“ — „Duž moš nje, křezorje; pšchetož ja šym w tвоеj mozy; moje wjenješy pak štšehču mojemu šujelci štšrywškej. Šak mohł ja tajtu štšecž cšiničž, jenu to, šchtōž je jeho, wšac a jo twōjim pšichiboham dachž.“

„To je tola jeno pjenjež, Marczino, dopomā ho! Wo tвое žiwjenje ho jedna!“

„Wřech to je, křezorje, šchtōž hēbi wote mnje žadaš, a tu je wo moju šbōžnōčž cšiničž. Tu žane pšchemyšlenie njeje. Nřech twōji tatojo pšchřwaja, ja šym hotow.“

„Mē, Marczino, a chzu cši žiwjenje šdžerčecž, pšchetož tvoja štšobosč ho mi lubi. Tu nēto moje pohlednje štwō. Wšimi wot tuteho wurpča i tuti mojejho njewōšlita jeno šornjatto a cšihit je do wopornje njedžerčzy pšehed šnamjenjom tuteho Boha! Cšihit jo a ty mōžesč pšiti tym wēričž, šchtōž chěžel. Cšitj to mi k lubočkji a ty šy wšwobobodžny a mōjšelč předowacž a wučezč, šchtōž chěžel. Šapowničž ho pak tež nēto, dha dytšič bñhčž dženha štšyštrōčšnōw šmjercž cšerječ.“

„Ty prašijš,“ Marczin dšehče, „jo je to jenicžke šornjatto. Za pak cši praio, so by tuto šornjatto, kiž ja na tutym nobčžu ani njēžuju, we wēčnōčžki na mojim šñedomnju šaj cšęšta hora težeča. Mē, lutuj šwoje wabjenje a hroženje, ja twōjim Boham tola njewōwruju.“

Šuljan hñewom šatbahdšehče. Wōn čhzyšche biskopowe pšechžiwjenje na kšdže wachšnje štamacž. Duž jeho po jeho pšichřalni šwupšlěčachu, i mjedom namasachu a jeho k štokpej pšichřwajachy; bōryj počžōy a drubej pšehetahanzj jeho šalachu. To dytšehče, šaj křezor mēnjelč, jeho pšechžiwjenje porašyčž.

Wjeho podarmo! Nasažta bē ho Marczin wubychat. Křezor pak i mēšta pšchewinjeny dšehče.

Š tajšimi woporami bu našcha žyrfel twarjena a i tajšimi woporami ta wēra wōšchřejena, kotrūž dženšničich džen nēchtōžtutit tat loškomyšlnje wot ho cšijnje.

Budž tež w małym swěrný!

To je ta prawa luboček, štwēra, kiž štšřysta tweržedje dšerži ho A šbōžny rabičš i teho cšetra, so i nim ma Wože kralešwo, šdžez Bohu štšzi potornje W drašje štšřysta prawdošje.

A tuta štšlža šwēdomnwa Ta štwēra tež w małym je, šdžy pšehzo štšutnje na to dšilwa, Šo Wože wōto njedrēmje, kiž wōdž kšdžu mašinu A šnaje wšchřiku njehwēru.

Duž šwczuj ho tež w małym, bušcha, Najmjertichy hřechow šhadaj ho; Čši pohřudacž ho štwēru štšlcha Šo w maticžtoščazč, štšchęšano! šdžy w šwadnym štwēru nawukny, Dha we wulim tež štwērný šy.

šdžy ho ty hřubnyh hřechow pošehč, Šo njehy hašbu cšinič, A nřehče brachi njewoštšchęšehč, To hřehče žana štwēra nje; Kiž luboček Woža njeje to, Tež jeno k Bohu dšerži ho.

šchtōž pak ho Bohu pošwēcjuje A hōhōš jeno i šewšom, Tōn wot hēbe wšcho šwoštortuče, šchtōž štšōw ma nēšt ja hřechom; Wōn we wšchēm hōh i štšřysta cšehč, Čhze šwoju dušku i njehju wješč.

D dušcha, pytaj tule štwēru, kiž ho tež w małym wōšjewja, A i poštšchřōnšču, žiwje wēru Šso Bohu daj do štšlženja, Špacž jnuu tebi rjeknje ho; Šež domoj, štwērný wotročšto!

K. A. Fiedler.

Pšchekup, kiž wšcho šwoje šamōženje šhubi.

Tobias Riefling, bohaty pšchekup w Nürnbergu, bēšche wošebje pobožny muž. W bohatty domje roženy a tež poštšchřōw šamōžit, bē wōn pak tola jara jednoroj žyw. Šustjo to na šwojich pučowanjazch na wški pšchōpōdny jeno ššlšleuz mlōsa wupil abo jenicžke wobli jelo se šuchim štšebom šdēd, by pak pšiti tym wšchubje ja dobre wšzy bobacze dawał a štšule, žyrkwe a šyrowatnje twaricž pomhał. Tak dha budžičke wōczšatowacž byčo, lo by Wōh tuteho pučōžneho muž pšehed wšchēm drašim i tež šwon-tornje žohnowal. Ale Wože puče žy dšitwne a žyle hinalšče, hač hēbi mu pšchewje a žadamu.

Čhęža franzwōnka wōjna pšehed 100 štami tež wošebje pšchekupam wulku štštōbu pšichnješe a pšehede wšchēm ho tehdy pšacšitna papjerjanczy pjenjes pomierščih. Tak dha ho šta, so tež Riefling wšcho šwoje šamōženje šhubi. Šsam ja ho wšchřat budžičke ho loško do šwojice štšubdy namakač; hačž nanajbōle pak jeho to bolešče, so bēchu tež nētošt i jeho pšchęšitnwa, kotřyž bēchu jenu

hwoje samozajenje dowériu, wo hwoje pjenjety pschischni. W lécze 1812 pishache wón wo tym kam talle: „Za wojna je ni wsho moje wobshedschenstwo rubika. Za gym teho dla nělotru hyslu psche- laf, doniz njebech namutnuf, i zylcy wutrobu wusnac: Tón knjes je jo dač, tón knjes je jo wsoł, mjeno teho knjesa budz shwalene! Gusto gym Woča proshy, jo by tón hofki thelich wodt mnje wiał, jemu pak so to swobobako njeje. Duž čhu mjelczecz, jeno so htwet wole dla Woča hamit njeby!“

Teje poslepnje so tež njesta. Dofelz ludžo widžachu, kak wón wsho ponizowanje i kschesczjanstey kscheprowoszczu knjesu, bušču woni hamit we hwojcy wěrje do Woča pohylmjeni. A dofelz tež hwoj posleadni troščik da, jo by hwoj dołh jarkaczit, jatyta wón wšchém stym ludžom huby a šdžerza hebi čselcz a nahladnošč pschod ludžimi. Se hwojecho namręteho domu bu- dšičke wšchaf czahnyecz dyršjal, tola Woš wutrobu domoweho luszjo pohnu, so tón nřechingey rjane bydo wo jeho dotalnym domje was- staj, hbdžez mōščejde bačz do hwojecho tōuzja pschewybač. Wbychje teho jedy pscheczeljo podpjerachu, jo nusu tradacz njetrejabachje, haj, jo meščejde, šchōž by jeho nanajabje swjebekito, tež hbdžezje druhdy něščto ja shudbych wyšče.

Schōžnje hbdžezje bolazey nošy dosta, so wjazy te mjchi khobžicz njemōščejde. To bē sa njeho nowe njewbože. Duž pak hu jeho pscheczeljo k njemu khobžili, niž jeno jeho troščitowacz, ale tež, so hbdžu pola njeho powuzenje a pohylmjenje hwojeje wěrje namatali. Pšichęgo wón we hwojcy ponizōščej woita. Zato chyzjche jeho jedyñ i jeho pscheczelow i tym troščitowacz, jo jeho na to dawomni, kak wjele dobroty je we hwojim žiwjenju shudym ludžom čžinił, wón dščejde: „Ach, njeprajczje to, na mi ničjo dobrego njeje, ja ničejho kał njetrejabam, kaž Wožejde hraby. Hdy by Wōš so mnu prawowacz čhžyl, njemohł jemu na tawpant ani jene wot- molwicz.“

Wo křotim bēdženu ho tutōn wopravbdžity kschesczjan 27. feb. 1825 widyčha — wofshudženy drje na seničkič wēžach, bohatty pak w Woju.

Psched Boži hūd žadany.

Psched 176 lětami knjeselčde w Afrizju, a to w Kap-kraju, gouverneur, kiz bē hebi se hwojcy hruoboszczu jara hubjene mjeno kšžinič.

Zumu bēču někotři jeho poddanow jeho kasnje pschepstupil, so bēču hebi wšchaf tež male potohanje jaškuzili. Sebudniž bēču jich i jastwo jaškubžili, tōn gouverneur pak, i Nord bē jeho mjeno, jastwo do hmyerczey pschewobroczi. A kaž jara ho tež hudnižy wobaracny, pschi tym wosta, jo meščaju ho hēdnjo mlōdži mužjojo wotprawicz. „Za wojnu wsho samolwjenje na ho,“ tōn gouverneur dščejde.

Čži hēdnjo ho po kschesczjanstym waschnju na hwoju hmyerczj hotowachu a tuto kšoptanje jako i Wožejde ruki hameje hjerichu. Křano w 9 hōbž. jich na hudniške mēsto wjedžichu, hbdžez jehewo po družim na šchibienjzu schchēdnichu. Sebudnižy a pschihladowarjo ho hyslow wobrocž njemōžachu. Duž nětko tež tōn posleadni na schi- bjenjzu stupi. Hžjom chyzjčde jemu tai schetel wotoło schije šdžer- nyč, dha wón jeho proščejde: „Čžakaj hbdžezje wotomil!“ A nětko ho tōn mlōdženy runje žipi, hwoje wobličbo i gouverneurwemu bydu pschewobroczi a i mōžnym hōškom wofačde: „Gouverneuro i Nord, ja čze w tutej hōdžinje psched stol žiwcho Woča žadam na samolwjenje dla mojeje a moičej pscheczelow duščow!“

Wo nělotnych mjensčinach bē tež wón njeboši a ludžo a hūd- nižy ho hšubito hnučzi a roščorjeno do mēsta wrōščichu.

Tu ho hudnižy i gouverneuraj pobachu, jemu pomjedžič, jo je ho po jeho pschikajni stalo. Woni jeho w jeho stole namataču, pschi wotnje hebož, i fōtrebož ho i šchibienjzu hšadafču. Zato chyzjču i nim wēczecz, ho wón njehibōščde, a bliže stuwjōšči pšōnacšu, jo bē mory. „Woža ručka je jeho šajaka“, hudžachu lškarjo. „Wšje je jeho pschēg hwoj hūdny štot žabaf“, šchepnacšu hebi ludžo. To jene pak stejō wosta, so bē tutōn prjedy žyle štrowy muž na jene dōbo talle nable wumręel — wopravbdžje pschēg Woži hūd wjedženy.

Wšchelake i bliska a f daloka.

— Sankženu njedželu bu Kacczjanstj swontach a šnutsčach wobnowjenju Woži dom pohylčezeny. Wōn je swontach w něžej barčje na rōžlach wot jasnęch bēščų smuhow wobbdaty a strowi hžjom i dalota kemščerjow. Snutščach wofšadomy žunu lubořnu mōdru barbu, kotraž ho i wjerčde bóle a bóle jekni. Na wjerčju hny tpi hšōnčza, dopomnio na šwajatu Trojizju, kotrež hwoje škote prichi dele lšczu. Wupa pofajue wobnowjenje w šwarščōzje. Jednu hšōž dže pschēs wōšadu, jo je ho ponowjenje křoščje poradžijo a ma ho wōšadu wōšebje knjesej wchichčemu leutnantey i Wōwis of Omar, kotriž je jako wumještiti molet męhl šnutsčowneho wobno- wjenja podał, wobnowjenje wopornjue nahladowal a wōdžif. So bēchje wōšabže džen ponowjenje lubeho Wožeho doma mōžny, ho hžjom pschi prěnjey špōmjēdži we wobnowjenjum Wožim domje pofajō, hbdžez bēchje ho 157 špōmjēdnęch lšczōž. Na hēbřitaj Wožej ščuzjbe přebowalčde knjes šaraf Gōlcz na šafožni Wš. 84, 2—3: Nōščj pjaln na pohylčezšestim dnju wobnowjeneho Wožeho doma: 1. Škal lubořne hu twoje wbdjenja, knjesje Zebaoth; 2. Woja buščja žaba hebi a zej ho čže tpež knjesowpęch pschitwōřow. Na němškim kemščenju špewalčde žyrkwiniki čhor pod wōdženjom knjesa šantora Mjelič dwaj mjēštaj, kotrižj ho na wōžnolęč pohylčezny poczłowomščaj. Tež mjēštaj: knjes murčestfi miščtr Čheibta i Wudysčhina, kotriž bēchje šwontowne wobnowjenje mēl, a knjes moleščti miščtr Thiena, kotriž je šnutsčowne wobnowjenje wuwjedł, bēchajō na němškim kemščenju pschitōmnaj a jimaž ho tež dšaf wuprajō, jo štaj wšchitō derje wubjedłoj. Nowu luby pohylčezny Woži dom pak njech naž wabi, jo niž jenož je rtom, ale tež je škutkom a žiwjenjom wopofajōmy: „Knjesje, my lubujemy wōbdjenje twojecho doma a to mēsto, hbdžez twoja čselcz hpdli.“

— Sankženu šrijedu je artilerijowy regiment čžičto 28, kiz bēchje dotal w Wierje, do Wudysčhina pschicšchuhny, hbdžez hu jo rjane rumne šakarny natwarike. Tak hu nětko 3 regimenty w Wudysčhinsje, a Wudysčhinj lēto a dōle roščje.

— Kšaj je hysčęcz, ho nětko elektrife wōdženje ja elektrife wobhwōtčenje hbdžezje do šhny bačz do Kacęz pschēs Wšeljow a Mjehwabčibōto natwaro. Pšchęcz je jenož, ho nětko pschi lubjenjacy a wurabidženjacy njewostanje a ho bolšōlente žadania šfōnčnje dopjelnja.

„Bombaj Wōš“ njeje jenož pola knjesow buchownych, ale tež we wšchēch psche- dawačnjach „Šerb. Nowin“ na wšch a w Wudysčhinje dostacz. Na šchtwōrcz- lēta plačzi wón 40 pj., jenotliwē čžiščta ho ša 4 pj. pschewawaju.

Sy-li spówał,
Plińjo dźělat,
Strowja óe
Swójbny statok
A tvoj swjatoz
Zradny ja.

Za staw sprócy
Napoj mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf méry
Čerstwoś da.

Njech ty spówał,
Swérnje dźělaś
Wiédne dny;
Džeń pak swjaty,
Duś daty,
Wotpośń ty.

Z njobjes maus,
Njeoh ć khaman
Ziwnosć je;
Žiwa woda,
Kiś Bóh poda,
Wokřew će!

Šserbske njeđzelske łopjeno.

Wubawa ho łóđu łobotu w Šsmolerjez, křišćijšćejni w Budyšinje a je tam ja šchwórtlětnu pšehedplatu 40 pj. doštać

10. njeđzela po kwjatej Třofizy.

Čut. 19, 41—48.

W našćim tereje namatamy Jesuša, kiž do Jerusalema horje čehnješće. Wjele luda džešće ja nim. Woni pšehječerachu swoju draštu na puć, rubachu halosy wot šáhtomow a šćełechu je na puć. A hdyž wón ho pšehblžešće a wo wolijowej horje dele čehnješće, počja zysła šhromadžijna jeho wučobnikow i wješelozju Boha křwalieć i wulkim hłošom ja wšchite stutki, kotřez běchu widželi, a džachu: „Hosianna temu Šaynej Dawitowemu! Šhwaleny budž, kiž pšehińdže w mjenje teho Knjeja! Hosianna we wyšfotoljezi!“ Ale Jesuš, jako wón na to město pohlada, platašće na njo. — Kajtš žrudny napohlad, moji lubi! Lud ho wješel i Jesuš — plata! Čžehodla wón plata? Dolež město Jerusalem njeje pšnalo tón čžah, w kotřymž je domapytane. Kajtš čžejši porok leži w tutych šlowach! A njeplacža wone tež nam? Šlat husto nješny my tón čžah pšnali, w kotřymž je Bóh naš domapytal! Tehodla čžemy šlowo našeho terta šebi k wutrobje wjać a šo warnowacž dać.

1. Pšnjacze tón čžah, w kotřymž Bóh waš doma-
pyta!

2. Budžeće šwérni wučobnizny Šhryšćiwoni, šo njeby
tón Knješ tež na waš platać dyrčjak!

1. Bóh čžłowjetow domapyta, t. r. wón jich pyta
w jich dworje, hdyž šu doma; pšchetož wón njeje morow,

ale žywy Bóh, kiž šo wo čžłowjetow stara a k čžłowjetam pšehińdže pal še štrašowanjom, šo by jich křoštal, pal i hnadu, io by jich šoudzil, šo by jich k šebi čžahnył a jich wumohł. Wo tajkim hnadnym domapytanju teho Knjeja naš š tekst rěči. Tajte hodžiny a čžahy šu w žiwjenju kóždeho čžłowjeka, w kotřych Bóh jeho domapyta a jemu praji: Šlej, ja šteju pšehed durtjeni twojeje wutrobje je wšchitkimi lubtami šwojeje hudy a křapam; jelišo budžeš moji šlób škřidecž a te durje wotewrić, dha budu ja k tebi šancž a š tobu wječerjeć a ty šo muu. — Tajti čžah domapytanja bě ja město Jerusalem pšehičol, jako bě Šhryšćuš tu na šemi žywy. Wón pšehethodži wšchitke města a města, hoješće wšchelle šhoroćže a wšchelle štaboleže na ludžoh, wčešječe w jich škulach a předomošće to ewangelion wo Božim křaleštwje. A to šti leta dolšo. A š tajkim wužitkom? Ženo jara malo jich bě, tošiz do nješo wjerjadu. Wšchitki džel luda njechalše nicžo wo nim wjeđžeć. — Woni drje prajachu: Ženje njeje žadny čžłowjet tak křwšnje rěćžal, kaž tutón Jesuš! ale jeho šlowo nješchijimachu. Woni drje jeho štutki šhwalachu a jeho čžesčachu: Hosianna temu šhnej Dawitowemu! ale někotre dny pošđišcho wolaču: šchizjućže jeho! Ššca-
elški lud je šwojeje Šhóžiny moril a njeje čžah doma-
pytanja pšnala. — A šat šteji i nami moji lubi? Š kóždej
Božej šlužbu, i kóždej špowjeđžu, i kóždem Božim wotšafa-
njom nam tón Knješ hwojeje wčešnje šbože pošćeji. Wón
nam pšchwoła: Póježe šem ke mui wšchizny, ja džu waš
wotšchewić. Wón prošy: Dajeće šo šjednacž i Bohom.

Wón tak pšehčelnimje praji: Zene je nusne; ja šum tón puč, ta wernosć a to žiwjenje; ništó njeprščinuje k Wóžej, khiba pšehje mnje. Wón naš napomina: Daj mi, moj šyno, moja džowta, tvoju wutrobu, a njeh šo moje puče twojimaj wočzónaj spodobaju. Ale tak wjele jich je, kotíž jeho šlowo hšyha, ale po nim njeczinja! A tak wjele jich je w našim čašu, kotíž jeho šlowo s žyła wjozy nještšha, kotíž praja, šo Wóh njeje! Šhtož je tak šumšleny, tón njeprščina tón čaš, w kotrymž Wóh jeho domappta. D čzemy šo wščitny prashčez, šmy my šwěrní wučzobnizy teho knješa? Šdyž wón teš knješej š žykej wutrobu nještšimy, potom budže wón teš na naš platač, kaž tešby na město Jerusalem, potom budže wón teš naš štrafowacz, kaž štrafšti lud.

2. W našim težeje rěla, wón pohlada na to město a plataše na njo, a džehče: „Hdy by wšchał ty wjedžilo, dha by ty teš wo pomnito w tym mojim čašu, šhto šo k twojemu mērej hodži. Ale niš je pšeh twojimaj wočzomaj potajene. Wšchetóž čaš budže pščinjež na tebe, šo twoji njepršehčeljo budža tebe a twoje džehči w tebi se šchanza wobšanknyč, tebe wobšehnyč a na wšchých štronach čje tyščic, a budža tebe šemi šrunacz a žadyn kamjeri na kamjenju njewostajič, teho dla, šo ty nještšy pšinašo tón čaš, w kotrymž ty šy domapptane.“ — Njeje šo to wšhitto dopjelnito, moji lubi? Haj, šhtož tón knješ praji, to wón wēšeje džerji. Tútón Wóži šud paš, kotryž na město Jerusalem pščinuje, dyrbi naš warnowacz, a naš napominač, šo bychmy my šo wobrocžili wot šlowo stareho waišnja.

Wóh kóždemu da po jeho štučak, njehnadu a hñem wšchittim, kotíž na prawdu njeprščinaju. — Wóh je mily Wóh, kiz njeje šam šlowojeho jeničeho narobzeneho Šsyna pšehpušchjež, ale jeho ša naš wšchittič podal, šo by wón naš wumobit wot našich hřehšow. Wón naš pšehzo a pšehzo šašo se šwojej hnadu domappta. — Ale hdyž člowjetojo na jeho šlowo njeprščinaju, hdyž Wóža dobročiwosć žane plody w nich njeprščinješe, potom dyrbi Wóh teš hñemny byč a jeho hšoiacz. To šlowo šwajateho pišma: njemolče šo, Wóh šo njeda ša hñemč mēč, je wernosć. — Žešuš na město Jerusalem plaka, dofečž wē, šo Wóži šud na njo pščinuje, ale tola we šwojej lubosći pyta, jenostliwých wot teho luda se škazenja wumōž. Wón jaidež do tempła a poča won šonicež tyč, kiz w tymšamym pšehdawachu a šupowachu, a džehče k nim: „Wšhane šej: Mój dom je dom teje modlitwy; wy pak šče žón ščiniš k mordatšej jamje. Wón čže prajič; to, šhtož ša čšinju š tempłom, to dyrbiče wy se šwojej wutrobu čzinice; pšchetóž kajtaž je wutroba, tajti je člowjek. Wutroba dyrbi tempł byč, w kotrymž šo Wóhu šliži. Šdyž paš lubosć k šwětej we wutroboje šnejši, dha njemōže Wóh w njej bydlic. Tehodla šonicež š wutroby žadofč čžela a žadofč wočzow a hordosć žiwjenja, a čzinice rum, šo mōže Wóh we wutroboje bydlic a nowe žiwjenje we waš šapocžez. — Wože šlowo wučišči naš wot wšehje njeprawdofče. Tehodla wobšonicež šo w pišmje, w nim macaje wēčne žiwjenje. Wšmicež to šlowo horje š čžichej wššlu, kotrež do waš ščžepjene je a mōže waiče dušče šbōžne čzinice. Wubžče paš čzinjerjo teho šlowa a niž jeno pošchadžarjo, š kotrymž wy šo šami šebacze. Šbōžni šu čži, kiz Wóže šlowo šlyšča a šakhowaju šo w pēknej a dobrej wutroboje a pščinješu plody w ščžepšiwosći. —

D čzemy šwěrní wučzobnizy teho knješa byč a šlowo našehgo texta šebi k wutroboje wšacz, šo njehy Wóži šud teš naš trjedil, dofečž nještšy pšinali tón čaš, w kotrymž šmy my domapptani, a nještšim wo pomniti, šhto šo k naščemu mērej hodži. Š temu pomhaj nam, o knježe!

Šamjeri.

M. w K.

Šbōžnikowe šlyšy.

Šo Šbōžnik na Jerusalem

Ze horze šlyšy platak,
Wje hñui a moju twerbofč šleu,
Wóh doško dofeč je čšakaj;
Nječ Šbōžnikowe šlyšy mje
Džehč hšehče čžerja k potuče,
Šo na šwōi hřehč teš platak.

Wšchew Bohom šleu w njehnadže,
Wje jeho hñem čže ššoiacz;
Tež ša mnje Šbōžnik platak je,
Šdže wještšy trošcht moš došacz?
Wój hřehč we šlyšach Šbōžnika
Wi Wóža mišofč wotmywa,
D nješ to šbōžna rabofč?

Wč, w tymle čšahnym pšehčyštu
Wam husto šlyšy romič,
Šso šbēšič š horjom, njehodbo
A wšchelu tyščiwosć ššonicež;
Wi trošcht paš čžerže do dušče,
Šo teš mōj Šbōžnik platak je
A šbēče w nufy, ššyžju.

Wón widži moje šlyšy wšče,
Šdyž w šlyšnym žozach platak;
Šhtož čžyščyž niš, mōj Šbōžnik wē,
Duž pomoz š njebja čšakaj;
Wón, kiz teš nēhny platafče
A šnoje šlyšow hordofče
Šso w prawym čašu šmili.

Šhtōž tudy šlyšy roššywa,
Tón junu rōže žneje
Tam šdžež šo wjozy njepřata
A Wóh nam šlyšy teše;
Duž čšakaj, dušča, š čžepšofčuz:
Ty š horja pōžžičel š wšchelu
Wšchew Šbōžnikowe šlyšy.

Měj horzy džal, o Šbōžniko,
Ša šwoje šlyšowanje,
Wšchew kotrež junu kašni šo
Wi š nozy rēšiče ranje,
Tam potom šbōžny šajpēwam,
Čži do wēčšnowšče šwalbuš dam
Ša twoje šhōrke šlyšy!

K. A. Fiedler.

Boži hrib nad Izraelom.

Mascha džgenjitsko nježelja, 10. po hmitate Trojizh, je letny džei Zerusalemskeho wutupjenja, kiž nam s htošom preduje, so hu Bože hrojenja runje tat wěrne, kaž jeho hnadne bliswenja. Duž so tež w brannym zžoju Bože hrojenja nam tymi dopelnjenja, kotkiž nochgedža woškuchacz hnadnemu htošju Božaje dobročinjowošće.

Tak tež Izrael w časju swojeho hnadneho domapřianja nje-womominowasche, išto ho k jeho měrej hodžesche, a nochzysche ho wo-podacz na tón jenicził wuč, kotkiž k žiwjenju wjeđe, na puč wěneho wobrocjenja k Wozju. Džiom pišes profetu Gezehjela (18, 31) so Wob žnjes Izraela prašesche: „Gezehobla dzesce wy wumtercz, wy s doma Izraelseho?“ Tola Izrael njeje woškuchaf htošju Wozžih profetow! wón tež njeje woškuchaf htošju Božeho jenicseho narobženého Špna. Šehčes stow lět bē ho po tamnim Gezehjelowym prašenju pominyto, jako durbjelche naše Šbžnik na njeopustny Zerusalem ptaloč a jemu wščitowasche: „Wu isce njechal!“ Wšchetož kaž w 19. wón tež w 13. stawje Zulusalo stowži: „Zerusalem, Zerusalem, kiž ty mořisich profetow a lamjenju-šchod, kotkiž k tebi hu pškani, tat hušo hpm ja woje džesči dčyč šyromabžič, jako wata hwoje karjata pa hwoje šchidba; a wy isce njechal.“ — O hžje je žane stowo, kiž by wotřičo do hwe-dominja tēlato, hačž tuto: „Wu isce njechal!“ Kač budje wo-ono jemu na sudnym dnju do wutrobwo wšchodž kachžijenhych hrimacž. Wšchetož na Božej dobrej a hnadnej woli njeje pobrachowato: Wob dže, so by wšchitfam ludžom pomabne byto. Šehžlož tehobla wot naš šubojeny budže, tón imaje ham htožju šku wloju winowacž, so je njechał šbžny byč. D spominajmy na džgenjitschej pokatnje njehželi na Wozži hrib nad izraelicim ludom: a šohžjitywšy s teho mžnyu, napominajmy btoš Wozži, kiž hiščesče džensho k nam rēži a tež naš k pokučje wola. Až, so byčamny tola wšchityz tutemu hribu Wozjemu wušchli! —

Wobžeježe jamu!

Wšchd 58 lětami — tat powjeda Michal W. — bučž jako 11 lētny hōłecz domoj wolany a nadeždžech tam wolanje a žako-šćenje. Na šidže leješče moč spiletny brastif hjes žiwjenja. Wšbē do hu bjenjenje wobdjetje jamy wdmuž a ho w nej tepil. Macž bē jeho wučžahnyta, a wšchitowany lētak ho wo-udarmo wržowasche, to džesčo do žiwjenja wročež hwofacž. Wšchepowidže bē nētto wšcho žakowščerje, so jamu šerje wobšewwali njehbeču. Wštananje wojeje macjerje bē žakofine. Wafke po lētach ho nēlal imērowa; wšchē tola tōn hōłecz jej tōn naučibskič byl.

A tola buchu jei nētšyto lēt wōdžičeho hiščesče hribšče rany nabite — wšchd to, so ho ja, jejeji šarčiji hpm, tež tepich, niž we wobže, ale we woprištwje, a moje potěrpkenje a wobrocženje wona wozaju dočakata njeje.

S tym wak mējšche ho taf. We swojim 15. lēčze bučž do mēšta daty, jo bndž ho na wušchšchej šchuli na techničary wšchitowat. So bēčž jara wobdarženy hōłč a dale hačž moji hōwudžulterjo, a wuškenenje mi žaneje česžkto njehžinjicneje. Tak datoko wšcho berje džēšche. W jentym wak džēšče hebi wōj nan wšchēhlabad, mjenujazy w naučowišchim. Wšbōn mje mjenujazy mužež do domu da, kiž bje bē šwonkownje čšejny, pičdy tym wak poknje njewotražy, a taf dba ta hrojna, štrajdnja jama njefamowžeta wofa. Woja macž bē mje wo modlicēž namučkiza; ja mēšach hiščesče hwoju wēru a njehbeč botal s njewotražjomy hromadu wšchitšoh. Wōji hōšpodač, po pomolanju šchewy, wak bē wšchju wēru šhubit. A temu by tež k njemu hušo jebny wšchēčel wšchitšohbač, runje taf njewotražy, a taj wšchitaj nētto wšchd mojmaj wušchomaj wšchju wēru a wšcho, šchtož je wotražjowno hmitate, je wšchēje možu hanidž. Wōji wušchd w šchuli tež tworjež we wērje njebē, a duž ho tež mi moja wēra taf pod tutomaj šhubi.

Duž w lēčze 1866 hholera wubyrli. Dba wšchēše nētto teju wojeju njewotražjēju sawjenitlow woščēž durbčeli. Kiž bēšotaj tola wšchew přejdy predomatoj, so je se hmiterjež wšchjo won a so ho čšlowaj žancho hndnita boječ njetrjeba. Wōji šchewy čuňšče na kraž k hwojemu wšchēčšitnu čšlāčē. To wak jeho wšchēčšē njeh-cholče, čšewošdla durbjelche w mējšče šchepotajo a burtotajo wšchd hmiterčju wofacž. Nētto ho teže mėnjēna džeržesche, so wšchēčšitno hholera hšowe wino pomaba, runje je to, kaž je ho mjes tym poka-fato, šherišo ištōbne hačž hšukobne. Tēhobla wjele pičž poča a, so hmanao ja šhorit njebdž a jeho potom natkal, durbjach tež ja wšch.

Hačž botal mi ani wimo ani wimo ani pačen šchobžit njebē. Nētto wak ho do wšchého namučkíž. Škōždy džei, je šchule wšchē-šchēdšchi, mējšach šchlešuju wina wuwyč, ja šhidom družy, wočhor-kleczi. Na hholeru dje tehdy njefšchorič, ale ja to hōčdžny šhorčōč dostah, woprištwim, kiž je mje na čšaj žiwjenja hujbeneho ščinido. Hholera bē hažka, ale moje pičže haňuycz njehdajče. Wti bē, jako durbjač dale pičž. W šchuli ho mi wozaju wušchuz njehdajče, moje dučadowne daty ho šhubjowacž a na wšchdžu mje j haňbu je šchule wušhacž.

To bēču štradne dny ja mojeju štarščeju. Ate ja hiščesče hšewšohu wdmuž. Wšancho hu mje s wšchērowom čšabali a štaršchimaj wohyli. Šaršbowacž staj ho moje štaršchey mje durbjač-toj. Woja macž njeje wo moje potěrpkenje ho k Wozju wofacž wšchēhata, dočakata jo njeje. Štkōnzēnje wak ho wšchēs Wozju hnadu swojeho hujbenštwia dohlabacž. Ja hpm wšchēčaf pičž a hpm nētto hšow wotražje džesčo Wozje a njebdž ho je žamym krolom mėnjat, runjež hpm jeno šhuby džēčēčōž w fabrijy. Ate wjele šhubjenyč lēt tola šobny mje tež; ja mož nētto direktor w tej fabrijy byč, hōžēž hpm ja njischo džēčēčerjo, a wōžeje nje to ručži, jo hpm štaršchimaj wjele štrudoby čžimil. To wšcho budžičšče hinašče byto, hby budžičše ta jama „woprištwia“ wōžeta wofata.

Džakowano Wozju hpm dje ham nētto na prawym pučju, pomjebad wak hpm to je hwojeho žiwjenja, jo byču dnuh jo s čšohom hlabali a do jamy njepadli.

Wšchitpad abo hhošanje?

Wob ho njeba ja smēčž mēčž — to stowo nētčōžskuli wozaju njewē. Šle wo nim hiščesče wšchew dže.

S woprištwičewo hōwahčičiž ludži hu jenemu dučowonemnu mōžno, wšches hwoju hšukobnu lōždu njehželu čšchēčšane predowanje mjes štojnifowm pičdi dnobničnučuju wōdžēčēž. Nimalo wšchitžny tuto tojpeno bad oherječja a jo čžiatdu, dočēž je mšdi njehšēdžacu a mēšadu taf pičdi hwojim džēte tola nēhaju Wozju hšukbu.

Swojich njehšēčželow mējšče wak tutōn štuf žuchwinšteje luboščez tež. Wōžejež by jebny 23.lētny mtoženj, hpm žamōžiteju štarščeju, taf hušo hačž by šararjowno džowu s jejny: predowanjemj wuhlabot, ho na nju wotteržnyč a na nju wofač. Taf tež was na nju wējšče: „Čšhēžče tola to tojpeno do blōta. Mjeje dha hiščesče na tym dočž, so naš naičž šarat na šlētzy na pošoj njewofaišaj? Nječž hebi tola hwoje wušchwalene njehješča ham ja ho šhlowa!“ Čži štojnifny ho na nju hmitacž a šararjež džowu prašowacž, so by na to wolanje njehēdžowofa; wšchetož jim bēču ho te čšchēčšane predowanja lube ščinitke.

Wo nējšto čšaju mējšchē tōn wužmēžny wšchit wuhlabadanju šon tež jencho šonja džeržēč. To bēšče hewaf jara mērne štočjo a ničto bēšcho šonja njebno na šabny štrach mšhij nēčho. Na jene dobo šo tōn mšobny točž štoščōč, poča bēč a tričšē je hwojim pōšowom wužmēžwej s tajim wotmactam na jeho hmitajzy hribu, so jemu wjele šubow wuwalč, čšlečšano roščaj a jeho woličēžo šhubičži

Wt to něto jeno pštyřpád, so bu tamny mlodženy runje na tym stawje pokhoštan, a pštyřpád b' so pšchěrčědnj? Škōdže nješto wšjo kšofanje mjeje, něštoje je ja naš wulke šošje, družby so móžemy i rukomaj mařać, so Wōh nješpjtujze, ale kšofata.

Sa wšjo ho džakowacj.

San Chrystofomas ho w lěće 347 narōdži a wumrje w lěće 407. Wōn b' přeni duchowny (patriarch) w Konstantinopolu a pšchypowjebašće Wōštnu wěrnowešć bjeje wišćeje bojošće. Zo ho wšdelakim móžym njeľubješće. Woni buchju jeho nješpščeželjo a dozpřichu skōnczynie, so bu wotšpādny a do wutajza wuľnahy. A šhto Chrystofomas čjnješće, jalo jemu to wossjewižu? Wōn džeše: „Wōh budž ja wšjo kšwalenyl!“ Napřjedny b'čhu jeho do Armenijske pōškaf. Zato pał tam nješpšca p'rwōwacj, wumlowacjhu h'ebj jeho nješpščeželjo wot kš'žora, so bu f najdalšim džiwim ludam wupokafšny. Dwaj wojakaj m'elšeňaj nabawt, jeho tam dowješč. Zola jeho mōzj wjažy so tajki puč nješpōjadachy. Zato džyščje buzj pu pučju raš w jenej zykewi trochj powotpocj nješč, čjnješće, so ho jemu šmjerčć bliži, pšchymny ho Wōžeje martxy a džejše b'ščjše junu: „Kšwalenyl budž Wōh ja wšjo!“ A i tym ho wudycha.

Njeľabudž w čejščich dnjach Chrystofoma!

Žně.

Woptajče a hladajče, kał dobročzynny tōn knjes je; derje tenmu, kiz ho na njeho ģpukščzja (Wj. 34, 9).

Daj, dobročzynny je tōn knjes! To wučzi naš našće žywjenje praščjč. Wšj hny tola kōždy dny m'el, hōžčej džyščje ho nam šastnyšćaj a hōžj h'ebj žancje raby njewjedzachy. Přjedy pač hač b'j to něštō ja mōžno m'ěž mōžt, bu nam pomhane. Knješčy jawnšj wšdaj ho wofoto tyšč ľoh. tořizj ho jeho boja. Potom hny h'wōj rōt wotewrili a teho knješa kšwalili, kiz je tał dobročzynny.

Kał dobročzynny je tōn knjes, nam tež našće rjane žně šp'waju. Hōžj něto kōžj p'chj kōžu steji a je wišč'ebč te rjane polne šorma kufajy; hōžj j' ho f ľiceja čerw'jeno-ľičzate jankuľa b'ščjstwe a jadny ruľil njeje, kiz by h'wojy trawiczju njem'eč, dha je čj tola, jalo b'chju wišč'ebč t'el šlōšj, štwajza a p'obu, tež mōžny šp'wafski tšor h'wōj rōt wotewrile a tōn rjany šh'eluščj janješle:

Ty šy našč h'w'ěny šastarač,

Duž wiščo čj čjnšč dany;

Šw sary, dobry hōšpōdaj,

Wš'ich, č'žebōž potriebamy.

Zał budžetšč w'ěšče wōz'ow'izjy

Nam dale dačš, šchtōž t'rebamy;

Wš'chal hny my twōje dž'ejči.

Duž čymy pał tež na to hladač, jo woptawoč a wopomináč, kał dobročzynny tōn knjes je, a čymy ho tež na njeho ģpukšč'ejšč. Tōn knjes, kiz ma mōž, kōžde ľeto telto se femje wumjejšč, j'm'ej tež možy došč, tebe šb'žerčć a šastitáč, so čj nudy njebudže. Daj tōn, kiz ani jeničzeho štwajczja na twōjim polu njeľabōžde, w'ěščje tež twōje dž'ejči, kiz by p'ch's h'šch'eznu i dobom jeho dž'ejči, i wōčow a myšlow njeľup'adž'ejči. Duž čymy ho i dow'ěrentjom na njeho ģpukšč'ejšč.

Wšdelake f bliska a f daloka.

— Narodny dar f kš'žorstwenu jubileja za kš'čejščjjanije mišionstwo w němskich kolonijach wučizny w Šastl'e 383,000 ģrimow, w'ěščje rjane wopofajmo kš'čejščjjanjeje a narōdneje ľudōžke.

— S'ezba tyšč i pšch'eznu kš'žorstweho jubileja wotšp'adženych

wučizny něbōže 12000. Wt tu kšwitu pšchindže p'čezgo wjažy namjetowacny wotšp'adženjom, jo budže tale ľičba b'šč'ebč wo wjele pšch'ezčena. Duž budže něštora wutroba ho f čjžcha džakowacj kšwemju kš'žōrej ja jeho dobročzynošć a šmluwošč.

— Wtalo jnate žnawo je, so w tum l'ěče powołanje h'wōj 200 ľetny jubilej k'wječj, tořez w čjčjim, ale napozinom št'ufowanju h'woju pšch'šč'ľušch'nošč dopjelja: to je powołanje ľistowščer'ja. Duž je hōbno, jo ho na to šwoma. Čšymy teħobla, hōžj je powołanje najščij ľistowščer'jow 200 ľet stare, hōžej je je 4 ľistowščer'jow, i štomužj to powołanje p'ch'eb 200 ľetny w Bar'ľenje do žwjenja štuwi, 400,000 w naščim wōzšym traju natafat, na tole wōžnje powołanje, tořez i naščim wš'ch'ebnym žywjenjom tał b'ľišo žwiznje, w ľubotčji a f poč'ezčowanjom špōm'nacj.

— Wothařiska je ho woda a proky wo m'ěr. Duž je nad'ěžja, jo trudna wōjna, tajkaž b'ščje mješ šp'ch'ezčelenjny ľubam, nětko te bōnzej dōš'žje.

Wš'ch'ow f herb'itkim šp'wafskim. Wš'ch'ed dw'emaj ľetomaj je ho němskim šp'wafskim 30 šh'er'ľušchow pšch'adako, ar'jow i ľudow'nych ģtōkam, f dž'ela bawno šnatuč a ľudow'nych mješ nišmni a wyščomki. Tež našč herb'itki ľub je ja h'woje Wōže kš'žybo a nutn'noščje do h'wojich šp'wafskich pu t'utych šh'er'ľušchow žakaf, haj, wōn je na tute ar'je jara čzafat a ho huřto ja nimi w'p'achaf. Wš'ch'ed š'č'ur'jomaj njeb'želemi je n'ek tež našč herb'itki pšch'idaw f šp'wafskim ľuwščaf a wjele naščich ewangelišč wōhadbo ho wot š'ch'ow nježel h'eb wš'ch'j h'wojich šemienjach nad nami w'p'echli. Kał wulle b'ščje žadanje pu t'utych šh'er'ľušch'ach, je i teho špōnacj, jo buchju w něšot'uch wōhadbach w jeničšim ųt'jednju pšch'es 1000 pšch'idawkow pšch'edatych. Ar'je hu pu h'ōku a w'p'och'izuju faž tež pu h'wojci poctiřej hōdnološč i w'etřida tał rjane, jadrmje a ľubofne, jo ho bōrty žyde do ľuda ľajč'č'epja. Wš'ch'ow w'p'ch'ajna pš'eloz'ľ wš'ch'ed 30 němskich šp'wow, tořemuzj hu h'š'č'ej čj šh'er'ľušche pšch'idate' njem'uju: „Wušč'ěč'je mje“, „Zer'ulale, tu m'elto w'p'ogte“ a „We rownje je m'ěr“. Wš'ch'elate šh'er'ľušče f pšch'idawka namafaju ho h'žje wo wš'ch'udje jnatuč a ľudow'nych „Žiwisch'j h'ōhad“, wulki dž'el šh'er'ľušchow pał je žyde nowy. W'male pořojju ar'jom hu šp'wajzjo šp'wali, tořizj tu mješ nami wjažy nj'chju. Woni w rowadž h'pja č'jžje španie, jaty šh'er'ľušče pał ho šp'wajza wš'čje jaty rowmō a hu n'ek p'řez namafate do herb'itki šp'wafskich. Wš'gmli řpōdy šh'er'ľušchow na šp'wawowj wōľajju. Njeb'ch' Gōndrejč Jesl'rejci momy ho pu pšch'idawu ja š'f, njebož šarazjy Žiwisch'jow w š'ch'žjju ja j'ebny, šarar'ej Wš'č'ar'jeje w Wš'č'wac'izle ja 17, njebož šarar'ej Dōmalščny w Wš'č'ar'zjach ja 8, wš'ch'ž'demju wučer'ejč Fiedler'ej w Wubysch'ujne ja dwaj a njebož šarar'ej Šilhan'ej ja dwaj šp'waj džakowacj. Zał hu tu we h'wojich trawiczju šp'wawch žiwj a morni ho šh'edoz'ili, jo b'chju rjany poľad duchow'nych šh'er'ľušchow f naw'ar'ujenju b'ch'ow herb'itwem ľudaj wš'č'iz'je. N'ek pał, herb'itki ľubo, šp'waj tež tute ľubofne ar'je! Wōž'ej b'ščjše dačš dotal pšch'idawki w jenej ewangelišč wōhadže jnate nješčj, tam nješč lud žam h'wojich duchow'nych wo nje p'roščj. Njeľombžny ho niščje je šawjedženjom nomych šh'er'ľušchow! Wone hu hōbne, rjane, polne žwjenja! Hōž'ej hu we wōhadže h'š'č'ej šh'er'ľušche w'ewy, tořez jo pš'ch'ed ľetami wudachy, njefnate, moju ho f dobom š'obu ľawješč. Kōmuž je Wōh ľuby knjes dar f šp'wanju dar, tōn šp'waj n'ekto f č'jim wš'č'ej wš'ch'eloz'uju! Hōž'ez'ulitki hu w naščich wōhadbach herb'ile ewangeliške łowac'izma, njije ja nje rjany nadawt, n'ek druždy něšote hōž'izni došto tute šp'wny w'utn'ēž? A wōbeje ty, ľuba w'obod'č, šp'waj ľašo! Šp'w je dar Wōž'e, pōbla jandž'ebaj a p'časfawow p'w nješebajani tež nam ģw'ob'itkim dž'ezjom daty. Tutōn dar nadoz'ny, ale njefajj jōn do h'č'uzby h'č'ezja a šw'eta, ale do h'č'uzby teho knješa! W naščim č'žbu je pōžofne šp'wanje w domach a w kš'č'ejščjjanich' towar'itwach jara wotew'afat a w'njelkto. Šsmano nam nowo šh'er'ľuše ja naščje šp'wafčie tež nowo šwōdženje a pōžofno šp'wanje pšch'iz'eku. Wōh daj!

„Bomhaj Wōh“ njeje jenož pola knjesow duchow'nych, ale tež we wš'č'eb pš'ch'edawar'njach „Serb. Nowin“ na wš'ch'ach a w Wubysch'ujne doř'adž. Na š'č'twōr'č'ľeta piar'ci wōn 40 pi., jenoč'liwe č'iz'ľka ho ja 4 pi. pšch'edawaju.

Sy-li spěwal,
Pílnje džětał,
Strowja će
Swějbny statok
A twój swjatek
Zradny je.

Za staw sprócný
Napój mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přoz spaf měrný
Čerastwosć da.

Njech ty spěwaał,
Swěrnje džětał,
Wšědno dný,
Džěł pak swjaty,
Duł daty,
Wtopoń ty.

Z njebies mana,
Njech ćí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřěw će! F.

Šsersbske njedzělske lopjeno.

Wubawa šo kóžbu šobotu w Šsmolerjež knižničisćišćejni w Budyščinje a je tam ja ščtwórtlětu pšchedplatu 40 wj. dostać

11. njedzela po swjatej Trojicy.

Lut. 18, 9—14.

Njeje drje w duchownym žiwjenju wjetšiji strach šo naš ćilowjetow, dužli tón, šo šmyt ta loško spotojom hami je šobu a je šwojim ćzinjenjom a šo po tym měnimy, wy dyrbjeli tať tež wobštać móž pšched Bohom w njejběšach. Še wščeš křtunofěžu čže tón křujes Jezus Škřystus, taž pščas tať nětotre šlowo šwjateho pšpima, tať tež pščas pšchiruananje wo šariještim a wo žloniku, nam tajti strach pšched wožji šajěž, čže nam potašacž tón prawy puež, šo bychmy tež my tam mohli pšchiteč, po ćzimž ma myšl kóždeho šwěnecho ščesćejžiana štač.

Žene tyč najbóle šmatyč křujesowyč pšchiruananjow je tuto šlowo, toťrež tón křujes prašaječ k nětotrym, tiž šo runachu šariještemu; pšchetož woni hami wjele do šo džeržachu, jako byču prawi byli a druhich ša ničžo nje-mějachu.

My widžimy jeju, tať džetaj tam gorje do templa, šo byščaj tam w tempłu Bohu pšchinještož tón dar jeju modlitwy! Tón šariješti najprjedy. My jeho na jeho woščinju špojnamy. Wón wěćže njeje našdala štejo wofkať, kož tón žlonik, ale je šo na to najwofebnisče město šupil: to šo ša nježo šamo wot šo wofymješče. A tam potom jeho modlitwa! Ššamoprawdošć, hordošć, rěčitej š kóždeho jeho šlowow. My šo šawješć dacž nje-dyrbimy, wicho to šačšikupěč, ščtož na tym šariještim widžimy. Žeho lubošć a šwěra k Božemu tempłu, jeho

modlitwa, jeho poćenje, a jeho niž šnadna woporniwosć, hdyž tež wěšo w tym šwontownym dopeljenju teho wšcheho njeje hišćež ta prawo pobožnosć namakač, dža šo tola tež nješmemy jako njevažne wotpošacž. Ale tón wulki šmyk šariješkeho težj w tym, šo wón šwoje ćzinjenje na tym měri, ščtož na šwojich šobučćilowjetach widži, a šo šo wón tež pšched Bohom na šwoju šašlužbu a na šwoje dobre štati špušćaje; šo wón šabywa, tať měł wón je šwoje modlitwu pšched Boha we wščeš poniznosći štupeč. To je tón šary šmyk ćilowjeka, šo wón měni, wón mohł šebi pšched Bohom to šašlužić, ščtož čže Bóh tym poniznym šreščitam je šameje šnady dacž! Tať křicži to šlowo nad žlonikom tež jako šud nad šariještim: „Ja praju wam: Tón džěšče ša praweho do šwojeho doma pšched tanytm. Pšchetož ščtož šo šam powyšćuje, tón budže ponizny.“

Žeho šariješkeho widžimy hišćež džěšča tež mješ nami we wščelatej wodobie. Kať wjele je tyč, tiž šo hišćež ke ščesćejžiankei wofadže džerža; na pošleđu nješju wo ničžo šepšči, dužli tón šariješti: taššama ššamoprawdošć, toššamo wššobte měnenje wo šebi a wo šwojim štejišćeku k Bohu a k ćilowjekam. Kať hušto drje je to horde šlowo šišćeč: „Ja šo ćzi džakaju, Wóžo, šo nješšym jako drušy ludžo“, hdyž šo něšajša ščšěšta we wotu bližšeho namaka. — Šo by šo modlił, džěšče šariješti gorje do templa; ale tať ščudny dže wón šašo dele do šwojeho doma! Wón njeje w šwoje modlitwy wola Boha ničžo pptał, duž tež njemóšče ničžo namakač. Ženo

ham na hejbe je wón hladak, na swoje swontowne czinj-
nje, a tak njeje i zyła k temu pónáčju pschichof, tak
nufnje wón ja swoje smutskowne žitowjenje zohnowanje wot
Boha trjeba. — Kat nětotra molbitwa wostanje drje tež
hišćeje dženšja bije wšedho zohnowanja, dokefj š farisej-
steje wutrobny wušhadž, kotraž meni, jo mohl Boh i našchim
žitwenjom derje spotojom byčž. Wono wšak nam člo-
wjetak nam je wjele lúžo wada a je wjele bóle po našchim wuščinju,
jo čzymy šo tež psched Bohom fhwalicz, hačž jo šo psched
nim u pónáčju a i wuščinjom swojich hrěchow ponizujemy.
Pšchedžimo taktemu farisejstemu walchnju u naš dyrbinju
tež my je wšdeje mozu wojowadž a dyrbinju ham na hebi
dželač, jo by šo ta horodščj do poniznosće pschewobro-
čžila a jo njeby šo nad nami to šlowo našeho knješa
dopjelniko: „Pšchetož sčtóż šo ham powyšuje, tón budže
ponizny“, ale jo mošli šo tež my teje wěštosče wještelicz:
„a sčtóż šo ham ponizuje, tón budže powyšeny.“

W tym žloniku namatamy tu prawe walchnje, tak
mamy tež my se swojimi molbitwami psched Boha stupicz,
šak tón farisejsti wo tutym mižu je sazběžom rečž:
Wóžno, jo tón žlonik šo njemóže i tym farisejstím méričž,
ale tak, kaž wón tu se swojjej molbitwu psched Boha
stupi, wón teho farisejskeho pschetrežiči; pola njeho nama-
tamy tu prawu pobožnosć, kotraž tanny nima. Hžižom
jeho žyle wuštwjenje nam potaša, tak šo wón we swojim
pónáčju hrěchow boji, psched swjateho Boha stupicz. Na-
šdala wón stej, a i zykej wutrobju wón řduhnie: „Wož,
budž mi hrěšnikaj budž hnadny!“ A wón, kiz je řyřknej wu-
trobju psched Bože woblíčžo stupi, řmč šo u řjaney wěštosčej
teho šlowa wještelicz: „Tón džěčje ja praweho do swojeho
doma psched tamnym.“ Wo nim dyrbinju tež my čžiničž,
dyrbinju šo u prawej poniznosčej swojemu Bohu podadž.
A naš Boh, kiz wšak je Boh hnady, čže tak radny te
ponizne a pokutne wutrobny posběhnučž; to wšak je jeho
wola, šo my njedyrbinju řhubjenj byčž, ale wón čže naš
wěčžnje žimjenja dželomnyh čžiničž. Hdyž šak čžemny
na tym džěl mčžž, dha wšak tež ja naš pladž, jo my
we swojjej horodščej hamy wjele do šo njedyrženju, jato
hčžimny prawi bñli, ale najřwede dyrbinju k prawej po-
niznosčej pschilicz, kaž ju pola teho žlonika namatamy;
potom šo tež nad nami řkořnosčej Božja řjewi; hój, tež
nařka wještelicz budže dokonjana, hdyž nam do wšdeje
nařkeje hrěščneje nřhy to řknješow šlowo řkničž: „Sčtóż
šo ham ponizuje, tón budže powyšeny.“ Hamijen.

W. we W.

Mi hrěšnikaj budž hnadny!

Ja, swjaty Božo na njeby,
Řož žlonik steji š dala;
Ščo tebi bliščj njelwěru.
Mje moje hrěchi pala;
Na wutrobju, na hrěchow řžo
Ja řaczapafny dyru řo:
Mi hrěšnikaj budž hnadny!

Ščym polny brawdno, mafany,
Mje trundle hrěcha řtija;
Tež řhorj řym a wušadny,
Mi řyřki u duřki řtija;
Ššej wočej řbēhnyčž njelwážu,
Ja k Bohu jeno řduhaju;
Mi hrěšnikaj budž hnadny!

Drje hódny njemaj hrěchow dla,
Šo mje tu njeja mořy!
Ja wem paš, jo Wěh hnadu ma
Ša hrěšnikaj, řij wrořy
Šo wěřje, řwěry pofučje,
Ššo džeržo řkřřita prawdobščje:
Mi hrěšnikaj budž hnadny!

Duž wučžilcz mje psches řkřřita řrej,
O Wožo miłofščny!
Ja bowěřjom šo Šbōžnikaj,
Šo psches njeho řym řim;
Hój, w žitwenju a wumřčejču
Ja we nim k tebi řduhaju:
Mi hrěšnikaj budž hnadny!

K. A. Fiedler.

Ščto křšescijanska lubosčž samóže.

Hrađja Zingendorf bě šo ja swojimi miřionacami do Ameriki
podał, jo by tam tež ham řkřřitka řwědował. Wo řhnił šo
řabo na dompučž poda. Čedny, hdyžž hiščeje parnyh tōbž njelč,
bě tajki pučž psches morjo něčho jara woběžejne. Hžižom ša bo-
hařkih njelč to ničjo lořke, ja řhubyž paš, řiz mčjadu žyln nōž
a wušli džěl dnja hjes řwěta a powětra u matčž řbōžnich
řajitadž kaž řerje jedyn pschi druřim řladženi řerčej, bě to wopraw-
džita čžwita. Š tutnym wobřim mčejše Zingendorf řelinwe řobu-
čžerjenje. Šustlo by k nim pschřžubadž, šo i nimi rozščejnowal a
jich troščtował. Pšchi tym nadpadny jemu jedyn portugijřki řid,
řiz šo se swojjej řwěbři do řwěřabona wjeřelče. W tožom muž bě
blěby a řhoromatka a hiščeje bóle jeho džěči, řiz w nuzy w tym
hubyčnym powěšje tož do řuta řkajene řwěřki wjadnjedu. Řich
napoblad nadobnemu řrabi do wutrobny řerjšče. A hnyžom šo
wón k něčžomu rozščubži. Šsowju řajitau čžyřšče temu řidej a
jeho řwěbrije pschewořitajcz a ša to šo řam na řidome mčšo podadž.
Řawitau a čži dwřy wšebeni řobupučžowarjo to i wopředka pschř-
bačž njedwachu. Zingendorf paš tak dořho do nič řerčelče, doniž
do teho njelwōduřu. Tak wón řidej a jeho řwěbrije řwōwu wō
hebeje řapćakčemu řajitau wōřtupi a šo ham i tym hubyčnym mč-
řtačžtom řubeho řida řpōloji. Wutōn wopor wšak je něšto
wjeřšchi, hačž drje bě hebi to ham š wopředka myřčat. To twjerbe,
njelwōučene řěhwo, hubyčny, tořty powětr a řhano tež natřanje
psches druřich wupřodži na nim bolofne wumřetanje, řiz šo na
žyle čžeto rozščerj a jemu wušle bolofne načžini. Tola wōřta
wón wjeřšty a řpōřimny a njelwōučsta swojim řobupučžowarjam
Šbōžnikowu lubosčž pschřpōwjebačž. Wščōm hubyčnu a na točž a
řožu wušhorčeny šo řlōnčžnje do řendželšče dowjeje. Ale wón
mčejše něšto tež to wjeřše, jo blěby te wōbohe řidowře džěči,
na kotřych wōřhorčenje hebi řich řřudženy nam řloro wřazy njem-
přelšče, řařo wōmōtōžene řatčelče. Štubšo hnyty šo řid je
swojim dobročželom rozščōbnoma a je něčho wo tym řpōřal, šo
je na řwěčeje lubosčž, řiz je i wjeřšty pschřřka a řiz wšcho čžlowřfe
hubyčnstwo polōžicz samóže.

Hdyž paš něšto tajke wo Zingendorfje čžitamy, dha řterčho
rořimymy, šo je wutōn muž řelto wjele w Wořim řraleřtjuwe dō-
njal. Ľubosčž wšak wšcho dōřonja.

Wobročejze šo!

Ščtō dha šo wobročejž? Hdyž šo něčtō na pučž nastaji,
po nim i wušlimi řrozčelami do řwěřa řaha a něčtō ja nim wola.
„Ty řy na wopacznyj pučž, wōčž řo!“ — a wōn na to řlōle
pučž wopřiččej, tōn prawy řyta a nastupi — hjoj, tōn je šo
wobročejč. Wř řmy wšřitřy na pučž. Hdyž dha čžemny a dy-

bimty? To nam to słowo praji: Należy męszczanie prawo je w njebiehach! A na tutón puć je nań Wóh piches našym kschcz-nizy stajit. Też je nam wodherja hodu dat, kiz nań wjedże, nań rosmuczaje, w spróznosci lócha a nań do prěda cjebnje. Tutón wodher je hwiatny Duch. Tak nam wopravdže njeodbrjato czeźte być, po prawej dróhy wěste kroczelje činicie a tež słónčnije praweho wotfynjeneho łódy njezmijelć. Ale bohuzel, tak hušo ksch-czejjanow nělajši hrěch wabi, kiz jim wjele radosće lubi, tak fo ho rad ja nim pućajča a hebi na puć do njebiešelje domiřny, haj, na hwojeho njebiešleho Wóřza ani našlada wozny njeopomhla.

Sa tymi pał najše dženitniče słowo wota: Wy scje na wopaczny, strachny puću! Wobroczeće ho a wuwołceće hebi jašo tón prawy puć, puć bohabojosće, wěry a dobrych skutkow, puć, kiz do njebieš wjedže! A je-li to njechacze, dha je Wóh ja wań hwoj njeć namobřit a hwoju nřebu napinat. Wy padnjeće na pohlebu jemu do rukow. A potom žane czełjenje wozny njebudje!

Duż chczemy na tón hłóš postuchac, ho wobroczeć a sa nje-bjeřim stac.

Poniżność.

Wšed Bohom ho poniżujmy,
Czeźcmy Wóžu majestwoć;
Wobło cłowisli njezdž cějmy,
Swoju kłabocę, wotwiřnosć.
Dary wšed, kiz wuřiwam,
Wny wšed Wóžu šcěbrońc mamy;
Wšeho je hnada njebieřa,
Njezo njeřimny bješ Woha.

Wudroć, hylnoć, samožitnoć
Njech hej nihto njeřwali;
Škhabje řhwalna pćomjenitoć
Jeno Bohu we duřhi.

Haj, njech wudry, hylny, řhwalo
Poniżnoće wopor palo,
S djalom na to řpomina.
So ma wšedto wot Woha.

Poniżnoć ho w duřhi budži
Też piches hrěřny řlajenoć;
Wšedtož hrěch nań tana, hudiži,
Cziřczi nań dla winow doće.

Duż pšched hwiatny Bohom wřdawa
Duch ho řskłuzow a prawa,
Bokornje ho hańbuje
Swojeji njeđotojnoće.

Poniżnoć teź w stanye hnady
Wřchitkim jara našna je;
Ssu-li řpolucžene pady,
Dozpi duřcha hwjećenje,
Dha njech hwěru řpřnawamy,
So tón stut wot Woha mamy;
Należy mōz to niħdy njei,
Wřchindženy-li ř Żelubei.

Woje dary řu, o duřcha,
Řnadne mozy we tebi;
Duż czełć jeno Bohu řkřřcha
Sa wřcha, řdotož ty dopjelni.
Wřchi wřchem pał řmy hřchęze řlabi,
Řbyż řy řłóřit nań wopřjet wabi,
Mad nań ř padu přchijelć w,
So řmy řadni pomozu.

Duż dha i wybořęze dele,
Stořny ho po Šbóřnitu;
Tón nam řpořzi mozy wjele
Ř pobozženemu řwinięu.
Řbyż pał chczemy řronu dostac,
Mamy řhudi, niży wotacę;
Sřmy-li tony powořiti,
Tam nań hnada powořiti!

K. A. Fiedlef.

Dakujęe ho sa wřcho Bohu a budęze jedny druhemu poddani w bohobojosći.

Šchtōž ho Bohu prawje djalowac řrořmi, budje wjedźic, jo jecho Wóh trjeba, jo by druhim řkuzik. Wy mamy wjedęy ludži wotročęy być. To je czeźki nabanot, wta pał nęřyto lohle ja teho, kiz wě, jo je jemu nań Šbóřnit řam do prěda řcho a njeje řebi řkuzic dat, ale je řam řkuzic. Šchtōž ho tu pod druhic řtaja, tón budje jemu nęřyto hōdne. To pał je Woha řkuziba, řbyż ty ludžom řkuziřch. Czeźto ho drje czi to druhdy řba. Ludžo řo řwabja njeđudni być a po řdacz njeřakřřza, jo by řo dořho ř nimi nařadźonal. Ale tón řkwež praji: To je tón jenićki puć, mi řkuzbu wopolać. Šcho dha chczel řemat cjinic, jo by wón nęřto wot teho mē? So jemu dacz napic, řkřř Samaritřa řbusta, jemu řećć na řlido Kalc, řkřř Marta, wta ty njezdželch. Duż řluż bliźřcemu, a ř tym jemu řkuziřch. To njeřta, jo by nęřto wřchem ludžom we wřchem podwōlny był a ř jich hřořnosćam mjelćzał. Wjele bóle mařć jim řkuzic w bohobojosći. Dolež w bliźřim Bohu řkuziřch, njeřlabalař přchęo na cłowjetow, tořymy řkuziřch, ale na Woha řamęho, njebojibř ho potajim cłowjetow, ale Woha. Wřchi tym namuńnjelch, ludži lubowac, jich řwoje pytać a budęřch w tajtej řkuzbje bóty řboźowny. Ale teź tebi wřchizy ludžo řkuzja, runjeř řnawo řam řaneho wotročka a řaneje dźoniř nimać. Řkal a řřęor tebi řkuziti, wjele stow tyřba wotatow tebi řkuzi a cę we wojnje řkřřtjny, duchowny, řkać, wczęć atd. řkuzja tebi a řu tu twoje dla. Druhym řkuzic je řa nań najřeřišča wřcha. Wobřam na nad tymi řpobobanje, kofřiz ty delta jecho dęřęom a řworięam řkuzja. Šchtōž řa řpořanow nęřto cžini, řkuzi jemu teź. A tajte řkuzenje dawo nam to řbože woytać, kiz na řwěrnęch a wěřęach w njebieřach cžata.

Slepy řećnik.

W nęřajkej řhromadřimje bē wjele njewěřęęęch přchotomnych. Šłónčnije jedny ř tych najřbōřchich řpřtany a pęča takle bamborić: „Moji přchęćeljo, ja njewěřęu do řaneje hele, ja njewěřęu do řaneho řudženja, ja njewěřęu do řaneho Woha, přchetož ja hać dotal wot teho wřchęho ničo wotřladał njeřřym.“ Tak wón potom hřchęze řhnila dale řećęelje a ludžo jemu ř řukuffelřlanjom „bravo“ wolaču. Duż řłónčnije jednowy muž řpřtany a dzełche: „Wabi přchęćeljo, tamny řjetny, řo Wóh je, dolež hřchęze řaneho widźal njeje. Duż řpřchęćeljo nęřto na mnje. Wy prajiće, řo přchi nařchim męřęe řeta bři; to pał njeje wěrnę, to řane njeje. Wy prajiće, řo je wotacł trawa a řo řu tam řchotny; to njeje wěrnę, ani řchotow njeje ani trawy. Wy teź prajiće, řo je we tutej řali wjele ludži; to pał řašo na tym njeje, to njeje nihto, řřiba ja řam. A cęřęo dla to wřcho njeje? Teřobla niž, dolež ja wo tym wřchem ničo njewidžu a teź řenje widźal njeřřym. řa řym njeuazęy wot naroba řem řlepy. Řbyż pał ma tón, kiz je předy nje řećzał, prawo, dha macę teź mojim řłowam wěće.“

Či řwěřęęę wotmjełknuču a dęřęu cžięje je řhromadřimny.

Tola k nęcemu khmany.

Talo nęcby, tal dworski prěbat ślęgel powojebojche, stareho profesora khowach, kotrehož hynjo sto wuchityz do wuczonych mušow hšučachy, njes jawostajenymi jeneho wušladach, kotrehož piščezelne, ale sprotnjene wolo na duchu sacžennjeneho piščezelne. Wón mođeše 26 lět byč, ale będže piščezo wulle będže wofat — ja nana staročj a ból. Čim wobbareniči hwojšni bęchu, čim bōle ho tutón wot nič rođbželješe. „K nęcemu khmany“, to będže powychitorny rođbum. Tola będže džen w žiwjenju teho nęc f męrej piščinjčeneho, na kotrymž ho siewi, so mođe ho tež tón hujensiči nanaj sa grat w Božej ruzy sčimžni.

Najš woboi sładny męjšče to woičnje, wščędnje piči wot-jędnju ipečnych čzahow na huchodne dwōrnikičjso khobžec. Čajotajny jecho na dolež hnajadu a jemu njewobaraču, hdy by ho kaž pruhyjo nad kolekami ksilak a lofomotiuj fruzje wob-hladowal. Naš, jato będže ho hįom piščepoślednje snamo f wot-jędnju dako, tōnle čřlowej na wothladowarja piščelczi a jecho piščezino jecho woli f lofomotiwe czechujędže. Tu inspektarje na jemu tyh słownych kolehow biew wofaja, hđež ho po woičetnym kruzim popladanju rospuňenje jasni, kotrež mōjšče sa čoh naj-strašničje byč a wulle njelboze šawinowacz.

Nahladowacino železnicy na stareho profesora pišmo pōšta, w kotrymž hwoj bžak a hwoje wjelebe nad tym wupraži, ho będže tōn hyn, kotrehož žiwjenje ho njewužitne byč šawajędže, ždy čah piščep stajenju wobarnowal.

Tal mođe tež wdohujędže žiwjenje pozohowowane a f nęcemu wužitne byč.

Šbowžna namakana.

Wiči wotewčenju wulkeho fanala njes hewjernym a raiščim morjom ho wjele wječchow, ale tež wjele bohatyh piščepuzow wob-đęli. Nęčotij tutych woflečnik na tōdži hromadje hędžachu a duž jedny f nič takle počęa: „Wy dyrčeli tutón wohebity džen tež f nęcim woflečnik hwięczę. Za byč sa to był, so bychym tōdzy papjerku napišali, adrehowanu na hwoj piščepuši dom. A ščtōž by ju namatal a piščinješt, temu by ho nęčito piščepuški wtorow darow dalo. Ze papjerki pał čyemu do prěbujędže będže tynkuz, ju sacžinič a do morja čįhnyč. Njedy ju žolny nęčikemu šow-žownemu donjęku.“ Tōn namjet ho wščęna spodobajędže, a bōrih bęchu tajku bęleču do morja wučįhnyli.

Męžozy bęchu ho njes tym minyč. Wičorj morjo sčwilačdu. Křuda wudowa sprōzna wofelo ho hładajo na bęrojh mateje lupy khobžędže. Wona raki a ruzby pytačdže, kř moška hębi najbę-rač, dokelž hewal ničjo f jędži njemęjšče. Duž w pišu bęleču namata, w kotrež powižana papjerka tečędže. „Węjšę,“ tal piči hębi rękny, „hu tu woflebine strowjenja nęčajeje štanawje lōbje.“ A wona bęleču rošbi. Tal pał ho dšitwačdže, jato na tej papjerzy čįtaje: „Ščtōž tutu papjerku piščinječe, dołanje wot piščepu-šęcho doma W. w Hamburgu męch štojeja.“ Druge papjerki lu- bjadu rajš, pšat, mušk odb. Ta žona f tymi papjerkami gmejn- stemu piščepušičęreje będže a tōn jej radžędže, ho by te papjerki japōškata. A hloi, tajke bę jeje wjelebe, jato tōn lubjenj męch štojeja a tež wščę te druge tworj, f piščezelnym listom piščipōštane došta! Nęčto męjšče ja ho a ja hwoje będžę dolež a mōjšče hįičędže tōjščto piščedaj a hębi te wuwifowane pjenješ na daš daj.

Tal będže Boža wičehonudrož wjelečoj namjet nęčotnyh bohatyh piščepuzow wužića, křubej hwojbie f nuly wupomnac! Šaj, te rapaki, kotrež na Božu piščikalaju nęcby Heliašej křleš a mjašo piščinčowachy, hu hįičędže dženja štajnje na puču.

Bōh jo njeda ja hęcđ męcj.

Węšę w lęče 1736. Njepičelawozy čzahow wojnstę hędy piščep pomorstu krajinu. Wobotič wobydlerow wurubčdu a męšta a wšy jim ipačdu. Wiščitim do prěbta jęchaję mloby jędnju, kotryž ho wofędę wujamajenječdę piščep hwoje Wobahanjenje a kęcę. Blizjadu ho męščaczu Šoldinej. Š tofa pučę na pōštu lejčelje mafa kaparka a w nej wįęšaję Boža martra. Křčđ wušładowaję, čįdny jawota: „Dotho dolę njesym tajki křčđ wjadu wušładac. Tōn čyž je hwojej šlebu derj trędjęč — a njetręču-ly, na męjšę čyž morwy f semi pađnyč.“

Wón hwojejo brunaczu na bōf kotrym, šamęri hwoju křlebu na Božu martru a wuštęli. Kōbi ho spōščji a džiwi stawačdę. Še wįędę mozu njelčęhnila na šemju čįhny. Morwy wofla jędnju ležo — wōn bę hębi ščiju hwoję. Boža martra pał bę nęčojana, kulta bę tōm lečęta. Čđi dwyj jędni štočękčędu, ho nabojawčđ; jim bę dę węšę, jo bę tu Bōh šam křofat, kř jo ja hęcđ męcj njeda.

Dobry brędk piščerziwo hųewej.

Amerikanši woiniki ministar Stanton bę ho ras na jeneho hwojich woječišč wuščędich, kř bę jemu wopak rohmik, jara roshńwal. „Sa bęh jemu,“ tal wōn teby f prezidentej Lincolnej będęčę, „hwoje mųenje f tal prawje wōtrymi hřowami napışak.“

„Gžicęje to,“ prezident wotmolwi, „křębajęte najwōtričdę křowa a njemęčje f nim žanjeje hmitwoščel!“

Stanton bęčęč, napiša wōtry list, piščitdže f nim f prezidentej a jōn jemu wučizta.

„Do pał ječje berje čřiniš,“ prezident f njemu rękny, „tu ničjo njepobowaczę.“

„Ale f šim męc tutón list f wįędčęmu pōščacž? ho nęto ministar prađęčędę.“

„Pōščacž?“ Lincoln šnapiščęčiwi, „to by njetrębne bylo. Tōn list je hwoj nadawč dopjelni. Wōn je Wajšč hńew na ho waj. Nęčto jōn wmicęje a wōstęhajędę. Tal to ja čįnju. Tajte hńewapolne listy ho njęmędža wotpōščacž.“

Ščtōž ho ras roshńewa, njedý tež tal čřini. Wjele njeparnych nozow a hũdnikišč křōstow ho f tym šimje.

Dšiwne khowanje.

W šynagošy w Kolmeji w Galizji ras wōčę wudwri. Ručje po wohnjom woboru pōščadju, kř tež bōrič piščipkřwata a wōčęni šala. Na wotkariju Wōjšahowu kniž težadju, kř njęču cřękčęčane, ale na pergament pišane. Na jędnacę tutych hwojatyh pergamentowyh kniži bę ho pał f wōšenjom šafajto a f wječędcho džęla špalato.

Šđđi hębi tal jara pišane Bože křowo waža, jo je se staro-barweho čaha šem wajšnje, te dohđerane abo natažene hwięte kniži hwiętočenje khowacz. Duž byču tež teby wōčę šęmudžene pergamentowu džęle hńewu hromadu šřytane, do hlinjaných hudo- bowow šřytane a na marj položene. Šsobotu wofelo polodnja ho potom wjele Židow šřromadži, kř to křowo Bože na pohęčelnikčęjo piščewođjadu. Pod wjele pšakanjem buchu te pergamenty do roma puščędęne.

Kal šřudnje je tola, ho dęje Šđđi to morwe křowo čęřęč, w žiwjenju pał po nim njęčřinja a do křřyřtušča, wo kotrymž to křowo hńewdžę, njewęria!

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je

Za staw spróčt y
Napoj móeny
Lubość ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf měrny
Čerstwosć da.

Njehc ty epěwał,
Swěrnje džěłal
Wódně dnj;
Džěł pak swjatosok,
Dušl daty,
Wotpođ ty.

Z njebjes mana,
Njehc ćl křmama
Žiwnosć jo;
Žiwa woda,
Klč Bóh pada,
Wokřěw ćl!

Šerbske njeđzělske łopjeno.

Wudawa šo łóđu hobotu w Šsmolerjez knižiciziskćetni w Budyšćinje a je tam ja šćmórtćetnu pšchedplatu 40 wj. dostać

12. njeđzela po šwjatej Črajižy. Mart. 7, 31—37.

„Baal, Baal, wušlych naš!“ tak wołachu tomni Baalowi popjo na Karmelu wot ranja hač do połodnja a rěčachu šo s nožemi, hač trzej po nich bježěše. Ale šćto jim to pomhajěše? Ču njebě žadny hłóš ani wotmol-wjenje. Jich Baal, ke totremuz šo wołachu, běše mormo, němý Bóh.

Kak žyłe hinajši je naš Bóh. Wón je žywy, rěčozny Bóh. Wón wotmolwi tehdy Heliashe na jeho wołanje, wón džěnka hšćěže našim wěrjazym přóstwom njemjelći, wón rěči t nam we swojim šlowje, pšćes swojeho Duha a swoje šćutki a wošjewja nam puč, po kotrymž mamy šćodźić.

A dotełž je wón rěčozny Bóh, čže wón, šo bychmy tež my rěčeli s wjěšeli, džatakolnej wutrobu rěčeli wo jeho šćutkach, wo jeho krašnosći, hnabě a lubosći. K temu je nam jašl a žywy wudob do nož dač. Šćto mjelćizš dha, ty moja dušča? Wšni wšćo, šćtož wo swojej mozy maš, šo Bohu čžež, tiž jemu šćušča, taž swojom Knješej s džakom dašć. A dale, dotełž je wón rěčozny Bóh, čže wón, šo bychmy tež šćyčeli, teđžšlwiwe šćyčeli, šćtož ma wón nam praćež. K temu je nam wušći a šćrowy rofom dač, šo bychmy pošćuščali na jeho hłóš a hěci jón t wutrobie wiali a s mlobym Samuelom praćili: „Něč, Knježe, twój wotročć šćyšč!“

Alle o, tak mjelē hłuchich a němých je mjes nami, niž

jeno na čžele, ale wošebje na dušći! Šćto jich šćojit? Šćto čžini hłuchich šćyščozach a němých rěčoznych? Ču šćej wón pšćed nami w našim džěnjšćim šćejenu: Žejuš Křyščušć, lěkač našćeho hłuchoněmeho hubjenšćwa.

- Šladajmy 1. na našće hubjenšćwo;
2. na jeho pomoz;
3. na našć džal.

Rót wotemč t swojom šćwalenju a t nutřnosći wutrobu! Šamjen.

1. Runje běšće tón Knješ tamnej Kananejštej žonje, tiž měješće wjazy wěry, byžli wšćitě džowki Włrahamowe, swojom móz a krašnosć wšćizć dač a t njej praćil: „Tebi šo šćan taž čžežćl“, a jeje džowta bē wočžeršćwia w tej šćamej šćtundže. Něč wšćiudže wón s Čirowšćich a Šidowšćich mjefow šćo t Galilejšćemu morju, a taž wšćudžom, hđžž wón pšćiudže, tón wulki lěkač, tak čžata tež jow šćo wulka čžjōda tchorch, brašćnych, hubjenych na njeho, a jemu šo njewostubzi pomhač, wón jich wšćitćich šćojit. A šo bychmy jeno tež my pšćezō runje tak hotowi byli, hēbi wot njeho pomhač dač, taž wón nam pomhač čže, niž na čžele jenož, ale pšćede wšćēm na dušći. Hłuchoněmeho šu t njemu pšćiwdjeli, šo by ruku na njeho položil, a tutón hłuchoněmy je prawe šćnamjo našćeho duchowneho hubjenšćwa. Kak wobžarujomny je tutón čžłowek! Šćlōđki mačćetny a nanowý hłóš njebě wón ženje we swojim žimjenju šćyščal, Wōže šćlowo, tiž dušću wšćešćela a wobšōzo, njebě šo ženje t jeho wutrobie do-

czjichżalo, křwalbne křerlufche, i kotrymž Boži lud horje czjehńiczo do Żerulalema na rōczne czjōży, a Żesulřwone mōgne a lubofne prōbowano, kiż do řo nētk po zřłym kraju řlyřchēz, to wřchitko tu fa njeho njebē. A k temu bē wōn teź nēmų. Wōn njemōżesche řo i lubymy pıdēczelēmi rōsēcōwōczō, njemōżesche jim řwōwōje wutroby wıřple a řocuzjōna řwōwēz, njemōżesche ani wo pomōz a wo wımōwōżenje ře řwōwōjeho hıubjenřwa wołōcz, czjebōřđla jehō teź drıřł i Żesulřwē pıřdıwōjebēczu a jehō fa njehō pıřocřadřu.

Alle wjele, wjele hıubjenřdı je tōn, kiż je na duřdı křudı a nēmų. Se řlyřchōzřmāj wıřchōmāj wōn njēřlyřdı. Ĥrēř je jehō řa Boże řłowo křudjehō řczınık. Ĥaj wıřchōř, řđyż řo k rejam řapıřta, to wōn řlyřdı; řđyż lořtořwıřłeni towarřchōjō jehō k řwōwōřřım blıdam wołōzā, to wōn řlyřdı; řđyż pōlenz jemu do wıřdā řchēpta: pōj, pıj njē! to wōn řlyřdı; řđyż jehō człēm łōřđł jehō ř leřřymı, lubofnymı řłowamı wabi, to wōn derje řlyřdı. Alle řłōř řwōwōjehō Sōbōřnıřa, kiż jehō ř bolōřcju pıřta řāz macz řwōwōje řřwıbjene řđjēzō, Żesulřwıř hłōř wōn njēřlyřdı, a řāz hłōř jemu we wıřkelu abo řřwōbjene Wōř řwōwōje řwōny řwōwōczō dawa, řa to wōn żōnyř wıřchōw nıma. — Sčřōř wōř Boże řłowo njēřlyřdı a njēřłhōwa w dobrej a pētnēj wutroby, tōn teź rēczēz njewıřnıje, řchōřōř k Bożej czjēřdı a k leřřchemu blıřđjehō řlyřdı. Ĥaj wıřchōř, wo řenřřıřdı a řwētnıřdı wōczōř wē wōn rēczēz. Sčřōřolo wōterwıřa wōn řwōj rōř k nabıřamı řēczām a bjesbōřđnym żōřtam, k řıubjenju a pıřdıřıubjenju blıřđjehō, k řanjenju a mıřchōřwōwıřu Bożehō řłowa. Alle wıřchōřwōn, řđjēz dıřbjōř wōn k řwōwōjemu řnıjeje pōnjōcz a řwōwōżenjenju fa njehō wōřpōłōżēz, řam je jemu rōř řāz ř wōwōzıřnu řarıřchēbjēny abo řāz je řankom řankıjēny, a runje řāz řāřakle, řāřłōbjene řđjēzō nıczō ře řwōwōjim nanom njerēczı ani wōt njehō njeprowıř, řāř teź wōn żōnjēje pıřřıřwı a modlıřwı k řwōwōjemu njebıřłēmı Wōřıje njēczıni. Wōn je řāz njēmų fa njehō. — Ah, řāřıř řımy ř pıřchıřōwōjenja wıřchıřny! To je to křuchōnēmē hıubjenřtwo nāřchje dıřđe, pıřjedy řācz Żesulř nāř řāřōjı.

2. Żesulř wōřnjē teho człowıjeřa wōřebje wot luda. Nā tym dıřbı tōn řłory řřwıřnjēz, řo dıřbı řo nēřko nēřchō wōřebne i nıw řācz a řo dıřbı wōn jeno na Żesulřa řāmeřo blādōcz. Řāř tōn řnıjes řđjenja řıřchēze czıni. Wōn wōřnjē nāř na bok, wōt luda wōřebje, wōn pōłōżı nāř na řłorōřōżō, wōn wıřđjē nāř ře řwētnehō řōpota a rōřpıřchējenja do czıřđıny a řāmotnōřjē, na czıřdu Bożu rōlu k wōterwıřenemı rōwu. O řo dıřchımy wıřchōř řehōř teź pıřchēzō řpōřnālı: tōn řnıjes ma nētk řo mıu řıwōje wōřebıte wōřpōřłōdanje, wōn chze mı na duřdı pomřhōcz a řıwōju wōz a hıadu na mı řwōwōcz. — Wōtom řıřnjē Żesulř tem řłorēmı řıwōje pōřıřı do jehō wıřchōw a bōřnjē řo jehō řāřłı. Nā tym dıřbı wōn řřwıřnjēz, řo chze Żesulř jemu wıřchō a řāřłē řāřōjēz, a to dıřbı w nıw řādanje po pomōzı a dōwēřjenje na Żesulřa řřwōwōżēz. Řāř tōn řnıjes pıřchēzō řıřchēze czıni. Wōn nam pōřāřıje, řđjē nāřřā řłorōřēz řebđı, wōn řřwōđıje we nāř řādanje po wıřłrowjenju a dōwēřjenju k njemu, kiż nam wōřřwōwēđjı: İa řıym tōn řnıjes, wōj řłōř. — Alle pıřjedy řācz Żesulř teho człowıjeřa řam wıřłrowı, pōřłāda wōn horje k njebıřkām a řđjchıje. S tym chze wōn jemu a teź nāřchēj řłorēj dıřđı řıřājēz: pomōz pıřchıřđjē je řıwōřłōřā; dōczāřaj a wıřpıřōř řebı pomōz wōt teho, řōřıřđı tebi wıřchıte wōje řēřchı wōdōwā a wıřchıte wōje řłorōřēze řāřōjā. — Napōřłebıř, řđyż řēřchē tōn řłory bōjēz na to

pıřchıřōwōwıř, řchōřōř dıřbjebıře řo na nıw řācz, řđjēře tōn řnıjes k njemu: Ĥeřāř! to je: wōterwō řo! a hıydom wōterwıřchēj řo jehō wıřchı a řıwōřłē jehō řāřłı řo rōřwōřā a wōn rēczēřje pırawje. Řāřı đıřıw chze Żesulř na řłōřđjē dıřđı czınjēz, kiż řo jehō řłōwōwıř pıřchēwōřā a chze řo bōcz wōt njehō řāřōjēz. Żehō ewangelıon, to řłowō k Bożej lubōřdı a řānjēz pıřchēzıwō nam řřwıbjēnym człowıjeřam, je to pırawe řeřāřa na drıřđı řłorı dıřđı. To je jehō wıřchı wōterwı, řo řo nētk njemōżē napōřłuchōcz, řchō je Wōř řām na nāř wōřłēř, řāř wjele řāřnjēje wōbrořny nam řřwıbjēnym řczınık. To je jehō řāřłē rōřwōřā, řo dıřchıwōmy: Wōř řo teho njemōżemı wōřłājēz, řo bıřchımy njerēczłı, řchōř řımy wıřđłēř a řlyřchłı. — O řo řo řāřłē řeřāřa nam wıřchıřım pırawje řıwōbōřo do dıřđje řınczōřā! Wōterwō řo, řı wıřchō, řa Boże řłowo! Nōřwōřāřaj řo, řı řāřłō, k řřwōłbje Bożehō njena! Ĥaj, pōłā wıřchıřłı, kiż řı teho řnıjeřa řeřāřa na řebı abo na drıřđı řłorı, dıřbı řēczācz: „Wōj dıřđ a moja wōtrōba je k twōjēj řřwōłbje řōwōwā. Ĥzeřēz Wōnu řnıjeř dājēcz!“

3. Wıřchıřłon lud pōř, kiż to wıřđjēře, đıřıwōřchē řo a đjēřchē: „Wōn je wıřchıřto derje czıni. Ĥłudıřđı czıni wōn řlyřchōzřchı a nēmųř rēczōzřchı.“ To dıřbı nāřřđ đřāř bıcz, řōřıřđ jemu, nāřchemu bōřřıwem łōřıřđjē, pıřchınjējemų, to dıřbı ř nāřchēje wutroby a ř nāřchēhō ertā, to dıřbı ř nāřchēhō zıřłehō żıwıjenā a řłōbjēnjā řınczēz, řācz řımu pıřchēz jehō hıadu řam dōřđbjēmı, řđjēz řıubjenju, dıřbı řēczācz: „Tōn řnıjes je wıřchıřto derje czıni!“ a jehō ř nāřchımi řłerłufchēmı řřwōłbız wōt wōłbıczā k wōłbıczju. Ĥācz do tēhō czjōřā, řnıjeř, —: Wřmı řřwōdu řřwōłbu řıubı ř hıadu, Wōj lubı Wōżō, wōte mınjē; Wē njebıu wōm řej leřřıřny řādu, Ĥam řıubı, řāř te řānjēřłē, řđyż hłōř mı řıubđjēř wıřchıřdı bōcz, To řāłelıřā řāřpēwōcz. Ĥamıjenı.

K. w P.

Tōn řnıjes wřchō derje czınił je.

Tōn řnıjes wřchō derje czınił je,
To, dıřchō, wōpōmı řebı;
Tōjōř bōřł wōn řıwēnjē wōłbđesche
A ř hıadu řāř je tēbı;
We řłorı, nıřı, wıřkelu,
We řłorōřdı a we řchıřıu
Čje řđczā jehō řıřā.

Tōn řnıjes wřchō derje czınił je;
Tı njebı řıřchēze řıubı.
Đřā řıřom lubowōřchē čje,
Nıřch teź řı řēřchıřł řıubı;
Ĥaj, pıřjedy řācz řo nārōđđı,
Čje wōn řej řıřom wıřłowı
We řřwōjim lubım Sęřnu.

Tōn řnıjes wřchō derje czınił je,
Řācz řınjē człowıjeř pōřāřı:
Wōnu jehō ř pāda wıřłbēze,
Wē jehı řāřō hıaduřı;
Nā jehō wēřı, pōřłıřı
Wōn řımlınjē řāda we řłorıřıu
A jehō bıřchı řōjı.

Tón Knjes wšeho derje činił je,
 Wón da nam ſ njebeſj mana,
 Miš ja duſſe je ſſchewjenje,
 Šebž Woža, žiwnoſež ſmana;
 Mót, wuſſi wón nam wotewri,
 So bſchmy jebł, ſtſcheli
 Kſhléb ſ njebeſj, ſłowo Wože.

Tón Knjes wšeho derje činił je,
 Wón ja naſ wumrje, ſtanj,
 Nam ſwětſi ſbože njebeſje
 Wſeſe ſwoje ſwjoate ranj;
 Wón teſ je ſa naſ ſ njebu ſtwi,
 So by nam bydo ſhotowit
 A Ducha ſ trojſtu pōſtat.

Tón Knjes wšeho derje činił je,
 Njeſ teſ naſ druſtj ſrudži,
 Šbžj wſchſiwibežje nam wſchſnoſež
 A čzeme mroſt ſubdži;
 Wſchaf wón nam troczj wėru, mōž
 A čžini, ſo naſ naſ
 Nam ſaſo ranje ſwina.

Tón Knjes wšeho derje činił je,
 To ujeſapomāt, o duſſa!
 Njeſ wón teſ dale ſ tobj dže,
 Šso wjelečj daj, taž ſo ſluſa;
 Štaj, potom junj njebo maſſ,
 Šbžeſ ſ dſatom, ſtwaſbu ſaſpėwowačj:
 „Wón je wšeho derje činił!”

K. A. Fiedler.

Njeſkaračje ſo!

„Šafo ja,“ taſ jeſu muž powjedajaſe, „raſ nježelu popo-
 dnju Wožu ſlužbu wuſtjad, ſo bytė hołečžj, jena nēhđe 6, druſta
 8 lėt ſtara, te mni ſyđečſteje. Škudnobe, ale čžijte bēčſteje ſwo-
 btefanje. Tole ſuſpōdſtju mi rujnje witane njebeſje, doležj ju
 tajſe džečj ſ wjeſtaha njemėrne, a to ma ſa mije nēčto molaže.

Šafo paſ ſo kemj ſapōča, dyrbjač ſo nad imėrnōſta a
 teđſiwolečju dſiwacj, ſ torežj teſ malej na pėdwanje poſtu-
 chaſteje. Do teho wſeſeho paſ ja teſ mjėſteje moje ſpėwaſte po-
 dač, ſo by hebi wobraſt ſ toj wobſhlada, doležj hebi myſhlac,
 ſ džečžaja njebeſiwolečje tola wuſtju. Wona je woſa, hebi
 wobras wobſhlada, mi ſpėwaſte ſaſo woda a ſ mėtrom a teđſiwole
 taž prjebu wſchpōſtuchowaſe. Pėrne ſabſeržanje teju maleju mje
 taſ wjeſeje, ſo lōdpe ſo ſkōnczenju Wožeje ſlužbju ſwėtžaj nowy
 pierječžebčacnowaſiſti darid. Špōdžiwōnje džečſe ſo na mije poſla-
 daſteje a jōn ſ dſatom wſačteje. Wſdſi žyrwinſkiſch durjadj na
 mije čžataſteje a mi rucžjy napſchēcžiwu toſtaſteje, ſo mi biſečje
 juntrōčje dſatomōwž.

Wōry ſo tym na njeđelſtim tojuſnu tole powjedaničto čžitačj:
 W jenej ſwōbje je njeđelu wuſta nola byta; žane pjenjeſj wjažy,
 ſtoro žadny kſhlėb, hačj nēlaſte dyrjejeniečſi a tuſ ſtweja w domje.
 Šafo ſo popoſtonju hōd dwožjy ſačžiwōwčj dowaſe, je mala
 iſchēſlėna poleča ſwojeje nēčto ſtaſeje ſoſtičžjy rjełta: „Wōj,
 čžymoj te mſdſi hieč, ſinano nam tam luby Wōh ſo žyrwin kſhlėb
 da.“ Žamma je paſ roſomje prajita: „Wd, taſ čžje nam luby
 Wōh ſo žyrwin kſhlėb dač?“ Ža maka paſ ſo nijeje myličj dala:
 „Čžehōbla teſ nič? Šbōžnič je wjeſchaf ſo teſ ſo ſwojom pėd-
 wanju pierječžebčam najſečj dač.“

Na tułōn dopoſtaſ njeje ſtaſechna ničto wjažy ſnaprečžiwōwčj
 wječžjta a je ſobu te mjeſi ſečta. Wonej tam pōbla ſtaſečjeho,

piſchēcželneho ſnjeja ſwėtžawčje. Wjeſ pėdwanjom je jinaj tułōn
 wobras polakaſ a po kemjēnju lōdpe pierječžebčacnowaſ darif.
 Po tym ſtej wonej do pierelanje dobačſeje, tam ſa 50 nowych
 kſhlėba kupile a tōnle „w žyrwin doſtatu“ kſhlėb wyſtajo mačžeri
 piſchinjeſteje a k temu te tamne 50 nowych k baſſdemu piſchertjebanju.

„Šafo tole čžitač,“ muž dale powjedajaſe, „mōžach ſo jeno
 Wožu Knjeſeje dſatomōwčj, ſo bēch ſmēt jeho graſ bučj, tutym kſtubym
 lubžom tajſe wjeſeſe piſchjotowačj a džečžajje wėrje teju maleju
 niž dačj ſ hanjōje piſchjōčj.“

Twoj Wōčzeſ ſ njebeſje a wjeſehomōžny a ſmilny Wōh,
 kſh ma niž jeno lubta a žiwnoſež doleč, ale teſ mōž nad čłōbſtimi
 wutrobami. A hōdžj teſ raſ wſeſe mōkrotu a ſuchotu dže, we
 wſečēch padačj dyrbiſchj tola na jeho praſhenje: „Čže ſobj nuſu
 mēli?“ wotmōwlečj: „Niđy žaneje!”

Alōž Božeho ſłowa.

Stary wojaſ piſche: W lēce 1861 dyrbjač ſ ſėfotrjmi
 towaſiſchimi do wjeſeſijim Ulm, ſo bych tam jako wojaſ kſlužil.
 Ša buch do 6. regimenta piſchjotow ſtjerny a buch, iſtožj ſo mi na žane
 wačhnje njeſpōdobōſeje, buſnat. W tamnym čžaſu, hōdžje mēſečſtaj
 w jenom tožu biſečje dwaj ſpacj, w kaſarnach piſchjōmnie njebē.
 W teſ ſtwe, w torežj mējač ja ſpacj, bē naſ wōpōmnačje mužj.
 Šso mōblicj a wojaſ byčj, ſo w kaſarnach ničjo loſhe nječj,
 ſwoju wėru ſ wjeſelom pōbnačj, je paſ biſečje čžejo; ale tōn
 Knjes toždemu pomoh, kſh ſo na njeſo ſpuſičžca. To ſmēdžach
 teſ ja ſhōničj. Wōſho njetrojeſeje, bēchmy pierječ, toſkiž horje do
 Wožeho doma ſtupačmy, hōdžj druſtj do forczmy džečju. Mōj
 ſeidwēbl, kſh ſo teſ ſamej ſtwje ſpaſeſe, raſ wſchōn hñowny piſche
 mije ſtupi a počjo: „Wuſnario, hōdž mi biſečje junu mojich ludži
 ſawjedžeſch a jich mulatjow čžinił, to hetmanej woſtewju a čže
 pola njeſo wobſtoržu!“ — „Čžiničje to,“ jemu mērnje wotmōwlečj.
 Wón paſ je ſo ſwėru paſſ, tole čžiničj.

Duž buchj hōdy, „Wj čžemy tola widžečj, wōch ſmēje naſch
 buſnat ſa naſ žane Wože džečj; wón tola do forczmy ani na
 žane druſe wjeſeſa njeſhōbji; duž dyrbi pjenjeſ dolečj a nadolečj
 mēč,“ taſ moji towaſiſchjo hanačju. „Derje, wj dyrbičje jo
 mēč,“ jim ſlubich. A hōdžj Woža nič bōžje ničje, džečj do
 mēſta, kupich hebi 18 Nowych Teſtamentow, napričač toždemu
 jeſo mjeno do ſitgo a dač toždemu jedyn Teſtament. Wēto
 bēchj ſmėtrom. „Naſch buſnat je ſłowo dſeržaj,“ wſchjōžj prajaju,
 a ja widžach na wſečēch mōblicjach wjeſeſe. Wjeſ teho, ſo bych
 ſo nēčejo nadbał, bēchj hebi paſ teſ moji towaſiſchjo nēčto
 wotmōwſilili. Šlōžj lėta mi rjanu wuſtu biblijj, kſh bēchj džeſi
 prjebu pola mojeſtweho pėdbaraſa kupili, piſchepodačju. Moje wjeſeſe
 male njebē a ja niemōžach ſo Wožu ſa to dobačuwōwčj, ſo bē ſo
 myſl mojich towaſiſchjo piſchēcžimo mi taſke wſchewōwōrčjita. Niž,
 ſo bych wjažy žaneho hanjenja a ſmēčha njewōbſhlada, ale ničjo
 wjažy tola līt mējane njebē.

Kunje 40 lėt pođſižcho, w lēce 1902 — ſym nēto miſio-
 nar w Amerjżj — mējač pučžowanje wſeſe polnōgne ſtaty
 w Amerjżj čžiničj. Na 7. dezembra 1902 doſtač wſcheproſhenje
 do Noweho Salema w Potnōžnej Dałbeč, hōdž je jedyn
 prjedaſkiſch miſionar ſ ſarajom. Šbžj tam piſchjōžeh, mje tōnle
 ſaraſ wutrobnie piſchja. Šafo mjeczor hromabže heđžachmōj —
 wón bēſe teſ me Württembergſkej wōžemj taž ja — a wo ſwojeje
 daloteje domijnje rēcžachmōj, wón na jene dobo na unje tał bſiwije
 ſladacj porča a ſo mje wopraxča: „Njebeſečje Wj we ſwojim
 čžaſu w Ulmje?“ — „Šaj,“ ja wotmōwlečj. — „Šola ſeſeſeho
 regimenta?“ — „Tał bē.“ — „Njeſečje ſo na teſtantownohe
 poſtjužōbnika dopomničj?“ — „Šara derje; to bē prawy njebočžin,
 kſh je mje huſto doleč ſ ſmēčej mēł.“ — „Tamny njebočžin
 lēdja,“ tōn ſaraſ rjeſny.

Kajke spodbizivanje, ale tež kajke wjehele, jo bē naju Bōh tajk derje wobšij. Tak tu něšto hēdžamoj. Za njewēm, wchō je ho f mojmī 18 Testamentami stalo. Zene tutydy knihow pak bē teħdomniħememu leutnantowemu ħužobnikaj wo wrotby pħimnygo a jeho na prawu ħčejelaj domjele. A wčejše ħu tež te druhe ħwoju ħužbu činiše; pħetož Bože ħtowo ħo ženje prōdbne njewōrčji.

Bože wobarnowanja.

Šduž bēħe ħěžor ħborla V. w lěce 1547 jatkeho ħturwjēħa pola Mühlberga nad ħobjom šit, wōn jeho jatelo f potodnju wjedħejše. Na 27. junija f nim do Šaalstaba nad Šaalu pħiħidže, hbdž jemu na nōž w ħoħcenzu stwu pħiħopolasa. W nozy tam na ħturwjēħa na jene dobo njemē pħiħidže, pħed kotrymž hēbi žanje rady njewjēħijše. ħturwjēħ f mozu wo durje kapaħe, doniž to ħturwjēħowu ħužobnik njewuħtjēħa pħeħe njeho prōdħeħe ħturwjēħ ħěžora, jo by jemu tola drubhu stwu pħiħopolajēħ bał. ħěžor po jeho prōtjwje činijeħe. Wdema pak bēħe ħturwjēħ je jħny wustupit, duž ħo f wulkim ropotom čejkŧi wjelbowany wjēħ dele ħypny.

Kajke podawit njewju runje jara rēħe. Dwoje podobne ħponjenje je tež hrabja Zingendorf, ħnaty joloħej bratrowstwe gmejny, činił. Wōu ħwilyu pola ħwojeho pħeħejela, hrabje f Gersdorfo, na wjetřim tible njedaloko Wudjħina pħeħewuħeħe a čyħyħe tam po prawom tež pħeħe nōž wofala. Dolež pak bēħe krotlo pħed wječorom někajŧi ħnutstowny njemē na njeho pħiħyħot, wobħamfny, ħo ħiħeħe wječor na pweč podacž a njeba ħo tež pħeħe žane pħiħirečowanje dlje dźerječ. Wdema pak bēħe Zingendorf ħrōd wopuħčejŧit, dħa w tej stwie, ħiž bēħe ja njeho postajena byta, ħo stwiny wjēħ wottorje a runje na to kožo padny, w kotrymž mējšeħe wōn ħpacž, tak fo budjijše ħo pħči tym wčejše faraħt, hdy budjijše tam pħeħe nōž wofat byt.

Druhi raž bu jemu na ħiħeħe ħpobħiħowjše wuħenje žiwjenje dźeržane. Šduž w Amerizy cwangelij pħiħowjēħobaleħe, bēħe tež njedaloko New-Yorka mjes Zmbianarjemi, kotrymž bēħe kōfikatny ħad (Klapperstange) ħwajat. Nunjež bēħu tučji Zmbianarjo jemu najprjedy pħeħejelnie ħmyħlemi, dħa dachu ħo tola bōry pħeħewo njemu načejžuwacž, jo ħamo wobħamfnyħy, jeho ħabieč. Naš wječor hrabja pod ħwojim ħlanom ħwērom hēdžjeħe a hēbi na ničo ste njemħjeħeħr. Duž ħo jemu ħtradžu a mjelčo wot šady Zmbianar bñħeħe, so by jeho faraħt. ħižom ħo je ħeteru na hrabju saħanja, duž na jene dobo pħed Zingendorfom kōfikatno ħwoda wuħlaba. Tutōn dźwiti hēbi ħinal njemħŧi, ħač fo je ho to ħwēro tam teħobla leħnyħo, so by hrabju ħřitowalo. Wchōn wuħtrōžany Zmbianar čejkny a Zingendorf bē se stracha wu-mōžemy.

Ničto podobne je wčejše nēħtrōžiti we ħwojim žiwjenju naħonit. Čħtō dħa pak je we wčejħem tym pomōħ? Ničto drubŧi, ħačž Wōħ ħam je ħwojei njewidomnej, ale wčejħemōžnej rufu.

Boža pomoz w usny.

Wobozny muž je raš prajit: Na kōždu ħřtlu, ħiž na našeħe blido pħiħidže, je mjeno Zehouah napħane. Temu tež tak je. Kōžba jēħ, ħiž my wuħiħowmy, je tola ħwēdenje teħo, fo naħ Wōħ sajtara a šdžej a so wōn na naš ženje njewħabowu.

W jentm domje pak mējachu jednoru ħinjanu ħřtlu, ħiž wōħeħe na pomoz ħwērneħo Wōħa Zehouah ħopominaħe. W čōħu wuħteje wōjny bēħe mjenujž ħwoda mač je ħwojmī dźejčimī

we wobteje wuħtej usny. Nan bē ħobu do wōjny čħabnyč dħeħa a doħeħa žana powječž wot njeho domoj dħčħta njēħ. Tak dħa ħo sta, fo mačž raš te pōħlednje bēničkŧi w ħlinjanaj ħřtli na blido staji a se ħpōħyħomaj wōčžomaj nad nimi blidowu pačerje ħwēwoħeħe. Ša pħiħobny dħēħ ani ħuħa jēħe wjazy w domje njēħ. Duž ħo wo durje saħepo. Šaħob fastupi a wot nana ħŧi pħiħenjeħ, w kotrymž bē nahladny pjenjeħ a to powječž, jo ħo nane derje wjedže. Š tym naja pħeħta a dħalowanje ħo saħoča. Š dopomničejku pak na to je ħo ta ħřtla, ħiž teħdy f pōħlednimī bēničkam na blidje stejeħe, w domje wot naroba f narobe ħřowata jafo ħwamne ħwēdenje teħo, jo Wōħ pħeħo w prawym čħaħu pomoz pōħceħe.

Kubozēħ ħačž do ħmjercze.

Wħi wulkim wōħnju, ħiž drubdy w Amerizy pħeħe prārije, to je pħeħe žyħu ħajnuju bēħi a trawu a žita, leħy a wħy saħubja, bēħu wobudjerjo jenedħo ħubta tež jeno ħwoje naħe žiwjenje wu-ħowacž moħli a dħeħjachu wchō ħwoje wobħedženjowu wōħnju pħeħowajelajēħ. Ženo f wuħtej nutu bē ħo jim worabžito, ħačž pħeħe rēħu dōnič, ħiž dāħħememu roħčejerjenju wōħnja mjēħu staji.

Šduž ħo po něħtrōž dnjach wobħedžej saħo na ħwoj dōwōr wōrčji, fo by wčħe pōwostantŧi pħeħypat, ħačž njebħ tam ničo wot wōħnja pħeħepuħčejene namatal, njēħ tam ničo wjazy dħji prōdbne wopalne murje. To bē stwiny napōħlad. Tola šħto to je? W ħuħyħtu w tōlmi pħči muri bēħe ħwēħo a na tym ħwēħeħe hēdžjeħe žyħe wopalena a morwa — pata. Womaku wobħedžej morwu pata f ħwēħa šēħny a widžjeħe pod njej wjele mlodyħ kurjatkow, bēħe njewobħčħtōžene a žiwje. Šwērna pata bē je je ħwojmī čħelom pħed wōħnjom wuħowata a jim se ħwojei ħmjercžu žiwjenje šdžeržaka.

Njeje to ħnamjo teje laboħe, ħiž je ħo prēni čjidi pħat tež ja naħ do ħmjercze dala? Ale tuta laboħe dħybi wo něħtrōžny-ħuli ħpōħnyħej. Šač byto ħym ja moje dħčji ħromadžej čyħt, kaž pata ħwoje kurjatka pod ħřħidla ħromadži, a wy leče njēħati! O njebudžmy njes tutymī!

Dobre wotmōtwjenje.

Wuħŧi miħtr, ħiž bēħe drje bobaty, ale pħči tym tež ħam jara dħelawu a by pħeħo ja ħwojmī dħčħatczerjemi ħladat, tež raš na jara dēħčħowym dnju na twar pħiħidže. Tu jedny f jeho dħčħatczerjom, ħiž f nim derje mēnjēħe, f njemu cjeħny. „Ale miħčtrje, čehobla dħa Wħy pħči tajkim wjedreje na twar ħdōħižje? Šdu byħ ja tajki bobaty muž byt, tajtjž Wħy leče, dħa byħ pħči tajkim wjedreje pēħje domach wofat a byħ druheħo pōħħat.“

„Waj wħat,“ miħčtr wotmōlwi, „to drje je tež luby Wōħ do prēda wjedħat, fo byħeħe Wħy, budjijēħi Wħy bobateħo šejnit, ničo dħelacž njēħati. Teħobla je radħoħo ni, dħjił Wħam samojenje wobradħit.“

Pħiħbjeranje na lēħach a mudrosčji.

„Šduž bēħu moji ħynojo 16—20 lēt stari“, stary bur powje- dāħe, „woni wjele wozaj wjedħyħu, dħjił ja. Šduž bēħu 25 lēt, wjedħyħu runje teħo, kaž ja; f 30. lētom wozčachu wōlōniti dħyč, na mnje pōħħuħacž; f 35 lētami ħo mje wo rabu praħčachu, a ja mam ja to, fo, šduž budža 40 lēt, ħiħeħe pħiħidbaħa, fo stari lubjo woprawdže tež něħto roħymja.“

Sy-li epówał,
Pilno dźśłał,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój awjatok
Zradny je

Za staw spróczy
Napoj móczy
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spał méry
Čerastwoś da.

Njech ty epówał,
Swérnje dźśłał
Wódné dny,
Džoń pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpośó ty.

Z njebjes mana,
Njech či khmana
Žiwnoś je; ¹¹¹
Žywa woda,
Kič Bóh poda,
Wokřew će!
F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa ho łóđu hobotu w Šsmolerjes knižičičejeni w Wubojčinje a je tam ja šchwórtlétu psychoplátu 40 wj. dostać

13. njeđzela po swjatej Trojicy.

Lut. 10, 23—37.

Wichirnanje wo žmilnym Samaritistim — kotry ščesčijanj njeby jo snal wot młodošće žem, a tola kotra wutroba njeby ho sažo sahorila, totre žiwdomje njeby ho sažo wóšfio, tak husto hač ho tuto wichirnanje ščesči abo čžita? Kamjenita dyrbjala tuta wutroba byč, kotraž ho wčhi tym njeby šřeła a hiščeje žanu nasponitočž męka wo tej jenej čžistej a swjatej lubočži, kotraž čžlowjetow š Wódom žjednoča, kotruž je Wóh čžlowjetam wopolajał a kotraž čžlowjetow k Wóhu čžehuje, k njemu pođbęha se wšćedneho senšiteho žiwjenja. Njeje dže ho w Šhrystusku tuta wóžnowsta lubočž Wóža šjewifa? Njeje w nim k nam wčhišćha? Haj, nje wotewřija nam Wóh w Šhrystusku žiwjeje kralestwo, to njeješte kralestwo, to wěčnje šbóžnje žiwjenje? Kaf hu tola profetjo a kraljo stareho šłuba ja nim wy-tali, kaf hu swojeho Wóža špořnacž čžyli, kaf hu čžakali na jene šjewjenje Wóže, kotrež by jich wřtanje a žadanje špotojito! — W Šhrystusku je ho pak Wóh šjewil; šćtož jeho widži, tón widži teho Wóžza. Težobla šbóžnej štej tej močži, kotrež widžitej, šćtož wy widžiteje, praji wón swojim wučobnitkam; wjele profetow a kralow šu čžyli widzež, šćtož wy widžiteje, a njejšu jo widželi; a hišćečž, šćtož wy ščisćiteje, a njejšu jo ščisćeli. Čži njemęjachu hišćeje teho Šsyna Wóžeho, wy pak mačje jeho; wy móže-će jeho widzeč a jeho šłowo ščisćeje — kaf šbóžnowni wy tola šće! Haj, we mni ho wam Wóh šjewi.

A wšćitkim, tiž jeho widža, teho Šsyna Wóžeho, a jeho šłowo ščisćha, do njeho wěrjo, je puč k wěčnemu žiwjenju psychotowany. Kaf maja ho pak čži sadžeržecž, tiž čžędęža na tym pučju k šbóžnošči kročičęž? —

Žešų da nam wotmołwienie na to prašjenje: Šćto mam čžinič, jo byh wěčnje žiwjenje herbował? hđųž wón teho wšćmawučęneho w našim tereče na Wóži šaton po-tašuje, w kotruž wšćane šteji: Žy dyrbiš Wóža, šwojeho šenjeła lubowaćž i žylej swojiej wutrobu, i žylej swojiej dušdn, i žylej swojiej mozu a je wšćej swojiej wyšku; a swojeho bližideho jako šam ho, — a wón jeho napomina: čžin to, dha budęčž žiw. Haj, luboč je tón wěčny Wóži šaton, kotruž naš k Wóhu wjeđe, naš šbóžnyč čžini, luboč je dopjeljenje wšćeho šatonia; težobla naš tón šnjes wšćes tuto wšćirnanje k žmilnej lubočži napomina, hđųž wón temu wšćmawučęnemu praji: Wđi a čžin tež teje runoćce.

Potajkim lubujmy kaž tón Samaritist!

Wy ho prašajmy: 1. Šoko mam lubowaćž?

2. Kaf mamy lubowaćž?

Luboč je ja ho poddam čži, čžu twój wóšćać wóš-tajnje. Šamjen.

1. Žędn wšćmawučęny šupi wšćed teho šenjeła š tym prašjenjom: Šćto mam čžinič, jo byh wěčnje žiwjenje herbował? Žo je prašjenje, kotrež je čžłowšte wutroby we wšćedž čžahach pohnuwalo a jich hišćeje pohnuwa, boleł jich to wšćed wěčnowečž šaja. Težobla wřtaju žębi

tutu wżę roszajńczy, njech by wuczni albo njeuwuczni. Wszędo tuto praŝčenje je kóždy wás słojeny, njech je pobożny abo bjeśbóžny. © kał nieŝtorje tychnenje wutrobny njech ęo hiżom tuto praŝčenje wupróbóžiko: ©chtó mam ćzinice, so bych wćwćne źiwjenje herbował?

Zeđny piřmawuczony, muź, kiz stary faton śnajeche a teđodła teź mjeđsełe, śchtó chwěno piřmo no to wotmolowja, tu piřęed tym Ŕnjejšom steji. Wón bćšečje jeđny wot tych, kiz teho Ŕnjejša hiđžachu, dokeł tón jim wćwnoćić praji, njech ęo jim to lubjeleche abo niź. Teđodła Ŕpytaćy ęo nad nim wćwćzić, hęoj, ģnawo jecho ģabućić. Zał ćħyńche tutón piřmawuczony jecho wćwćzić tuto praŝčenje popadnyč; wón jecho Ŕpytowałeche. Ŕwjele wotmolowjenje jemu Zeľuš ęo? To wotmolowjenje, kotrež ęo tu wot tebe Ŕnjejša žabaleč, njebć lohe; piřmawuczony njebćhu tu piřęed jeno, wóno njebć jim žple jažne. Tutón naśch piřmawuczony hebi myřlełeche, so moźe jo hebi je ęwojiti wosomom roszajńczy, a kaź to ćħwółte waldenje je, so ćħwojle winu i wćielšča pola hebie njepřeta, ale wćħudžom druđbže; tał pytałeche naśch piřmawuczony winu na tym, so jemu tuto praŝčenje njęaječne wołta w njęajnoćić fatonja. Ŕał ćħafa wón na Zeľušowě wotmolowjenje! Zeľuš praji: Kał steji piřane w fatonju, tał laľujęch? Tón piřmawuczony drie hebi njebćšeche myřlik, so Zeľuš jecho na Ŕaćen pofaľa, wjele bćle ćħyńche jecho hiżom je fatonjom popadnyč. Něto pał ģinaj njemćełeche hačę wotmolowić: Ty byčiełch Woba, ęwojeje hjele, lubowacz i źpęej ęwojeje wutroby, i źpęej ęwojeje duřku, i źpęej ęwojeje mozu a je wćęej ęwojeje myřku; a ęwojeje bliźęeche jało ģami ęo. Zeľuš jecho pofkřował; to bćšečje dobre wotmolowjenje, tón piřmawuczony mjęlełeche dobre pójnacze fatonja. Tojkiź njebć wjele, kiz bćchu w luboćić přęniu a najwjeľchu falez wćđeli; a Zeľuš jecho napomina: ćħiu to, dha budječy žiw! © tym ęo pał tón piřmawuczony wocħyńche spolojicz, a jeko by Zeľuřej spolojicz dačę ćħył: i tym ni niečo nowocho njepřawić, fatón dje ģnaju; neł wjele bćle to piřęinće, śchtó bych tał wot tebe hęojčaf — wón praji: ©chtóba dha je moź bliźęich? — Ŕkoho dha mam lubowacz? — Al Zeľuš powjeđa to piřęiruanie wo ģmilitym Samaritjim. Zało bćšečje ģłonczik, ęo teho piřmawuczeneho praľda: Ŕkory dha mjes tymi ģjomji ęo tebi řa, so je bliźęich by tem, kiz bć mjes rubjeźnikow padnył? Tón piřmawuczony njemće ježo ģinaj hačę wotmolowić: Tón, kiz je ģmilitowć nad nim wopofaľa; a Zeľuš jecho ježo napomina: Dži a ćħiu teź teje ruńoćę! Zał tu tón piřmawuczony je ęwojim řwym wotpohladom wotpofaľany; wón, kiz ćħyńche Zeľuřa je ęwojim praŝčenjom popadnyč, niečo wjazy njepřaji a wotędźe; wón je něčchtó nomaľuľ, te ģkřoma teho Ŕnjejša je ęo jemu do wutroby řačęęępřite, wón neł wć, śchtó jecho bliźęich je, abo łępie a jęhniřcho, fomu je wón tón bliźęich, fomu dęubi pomhač, toho lubowacz. Tón Ŕnjes je jemu pofaľał, ęo tam, dbejež prawa luboćić, dbjejež žabane, fatón dopnielicz, je wutroboje bybli, ęo tuto praŝčenje teź wot najřnabudnięeħo ćħwojela loħo rořpudži a roszajacha, so pał tam, dbjejež luboćić je wutrobie njeye, dbjejež ęo fatón jeno rořpomni, ale njepedpřiti, teź najlepiej pójnacze njepomha. ©chtóba dha je moź bliźęich? Kaź tón piřmawuczony, to ř Zeľušoweho piřęiruania nawukajemy.

Ŕam na puću mjēs Žerusalem a Žerichoľm leži ćħwojle. Rubjeźniky bćchu jechó bćti a ćęęęy řranili, bćchu jemu wćđiti wřali, śchtóž bćšeche piřęi hebi mćł, ani ćęłnu drařtu njebćchu jemu wostajił; to na dječmu řiwóđ puć do ęwojicz ģřowanow, jecho napoľ morňowe ležo wostajiwicij. Tón wobohi muź ma tam jara ćęęępřic, žalotšine bołoćęe, palađa lačńnoćę jecho ćħwiliwa, i ranow lije ęo křwó — wón hebi ģam piřęi hebi myřlik: hęojź bćřny ponoź njępřęinćečy, dęybju tu řanowlicę. Něčchtó ćħała tam hiżom leži. Tam dalofo řady muź piřęinćečy; řkory řapowjeńe ęo nadjeźić, ač ģnawo mi tutón muź pomha. Zało ęo tón piřęinćića, řanjeny w nim mćłanica pójna. ©smilny Wobzo, ja ęo ćħi dęaľuju, wón

piřęi hebi řknelje, jeđny mćłanil, tón ģmeje tola wutrobo a mje. ģiżom jemu řwoku řadu napřęęęiwó dęęi, jecho wo pomoz přořcho. Tón mćłanil na njeho wotłabady, a jało jeho wćđiti, ęo na boľ winy. Tón njebćžowny řkory poľ, kiz tam we ęwojicz bołoćęach leži, mohł řadwćlowacz a ęo hiżom do ęwojeje wotřida poba, wón ma ęo ja řubjeńeho — śchtó dęybłł mi ģenaf pomhačę, dęuź mi: tutón mćłanil njepomha? — Al jařo ęo něčchtó ćħała minje — dha wón je ř nowa maźa wćđiti, po teji ģamęnjej dęřny buzy, duź Woba proń, wón ćħył tola tuteho muža wutrobo řmilitu ćħinicz, so by tón jemu něčchtó ř pićęu poficłicz a jecho ranu řudžil, ęo njęktebał tu ležo řanowlicę. Tón muź ęo bliźi, a ģłaj, to bć lewita. ©ařo hebi řkory piřęje: Ač, ęo by tón řmility był! wón na lewitu woła, tał wotjże hebi bćřečęe moźe a jecho wo pomoz proń, — Pobarmo, lewita jecho wćđiti a dje daľe; wón ćħini, kaź njebć njemćó wćđzał. Tón řanjeny žalotić: njenamofa dha ęo žona buďča, kotrež by ęo nade mam řmilita? Wćđęo je řubjeńe, a ja du ęwojemu wćřtemu kónęej napřęęęiwó. Jecho mozy jecho wćęeħo bćle wopuřćęeħa, wćęęęo wćęeħe řu bołoćęe, piřęęęo wćęeħa lačńnoćęe, ģmija jecho pćęjnie mjetaćę — tał wón we ęwojicz wćřņoćęach a ćħwilač leži. ©ařo je ęo něčchtó ćħała minyło. Tam řady muź jeđča. Řkory wćđiti, tał bliźe piřęinćečy. Ale nadjeźju žanu wjazy nima. Tón žuy moźe ęo hiżom pójnacę — wobędła, jeđny Samaritřiki, tał řo řkory řkrozi, kiz bćšečje řid, jało ęo njępřęęęęela dořlada! Tón mie řkwej řkřunje, hačę so by mi pomhał. Samaritřiki řranjeneho tam piřęi puću ležo wćđiti, ęwoje řkřoźę piřęinću a ř temu řkřowu piřęinću. Tón pał ęo boji a řęęęęęę; śchtó ęo mi řlanje? — to je moja řmjeřci! — Ale ně, ćęęęęž ęo njebć wjazy nadjeźaj, to řo doľweli, a to wot Samaritřišeho, wot njępřęęęęela. Ta palaza lačńnoćę řo řkrozi: ©amaritřiki da ęo jemu napiez; bołoćęe ęo woldžeja — ©amaritřiki wuntaje a wuńęęęić ranu a do nič wotli a wino lije a je wobała. Aa to jecho łęńęnie, řwobędła, na ęwoje řkřoźę řadži, do ģospody wjeđže, jecho ģlada a ęo teź dale řa njeho řara. —

Wroľdčamy řo hiźęe: ©chtóba je moź bliźęich? ©chtó bćšečje tón bliźęich temu, kiz bć mjes rubjeźnikow padnył? — Tón piřmawuczony nam wotmolwi: Tón, kiz je řmilitowć nad nim wopofaľał, — a Zeľuš jecho napomina: Dži a ćħiu teź teje ruńoćęe.

Tał mźęemy Wože řraleřno herbowacz, to řka: Woba lubowacz i źpęej ęwojeje wutrobu, i źpęej ęwojeje duřku, i źpęej ęwojeje mozu a je wćęej ęwojeje myřku, a ęwojeje bliźęeħe jało ģami ęo. Abó njęlubujemy ęwojeħo Woba ranje i tym, ęo ęwojeje bliźęeħe lubujemy? Techo lubujmy, kotrež naľchu pomoz řkweja, kotreħoź lubowacz moźemy! Abó ćħemy jeno hebi řamym ćħi bliźęich dęyč a tał Wože řraleřno a ř nim wćwćne řbóže řwjenje puřćęęić? — Teđodła lubujmy tał kaź tón řmilitu Samaritřiki, kiz ęo teź njebć praľcał, hačę je řranjeny řpęęęęel, hačę je teź Samaritřiki, abo hačę je njępřęęęęel, hačę je řid — ale wón je pomhał, to bćšečje jecho bliźęich.

Tebi řo derje wjeđže, ty maľč řamozęenie, pomhał temu, kiz je w nuy, dał ęo jemu najęęęę, dał jecho řwobędlač, wotewč jemu ęwoju řęęęę, wón je tón bliźęich, a Řkřitiřub nam praji: ©chtó řęęęę ćħinil jenuemu mjēs mojomim najmjeľćęęim beatrani, to řęęęę mi ćħinil.

W nařnim wotźnym řkaju mamy wjele řubęęę a ľubjenęę řstachy weteranow, kiz řu řodu wojowali řa moź a ćęęęę ęwojeħo wotńeħe ģraja — jim dęybji ęo pomhač; njenuľanil řo, ale pomhał teź řobu ře řwocim darom — řłaj, to řu twoji bliźęich. —

W řuřbónej řęęęę leži řkory, řamlitki, ničtyř ęo řa nim njepřęaľcha, řo řa njeho njęřtara, dži tam, njęřłabady na mřbu, ale bjeř ęo w luboćęi ęo nim řorje! — řłaj, wón je twój bliźęich. Ą tebi piřęinćečy pójnelik řnutřowńeħo mjeřionřwa, wón řęera daťa řa řęęęę abo řa řtachy a řubęęę abo řa řkoryč, ľubjenęy a řkřomnyč atđ. — pomhał, ľubuj, řłaj, to řu twoji bliźęich. Wontacz

u pohanjstvo ho jich hřiješe přewojele namata, řiz po cjmje řhobřa, řiz řu we řiwojich řtubadž a njepočizlach řiwu, řiz řihřeře njčo njewjebřa wo řbřizřichřizřinazej wěře do řelom řkřyřta, řiz řhřeřizřinawe řbožo njewjaca — wořupj řiwuj dar teř řa miřiwonřwo njčo pohonami — řloa, woni řu twuj blřizřich.

To je prawa lubowěř k Wobu, to wěřa Woha lubowacř ř zřkeř řiwowej duřřu, ř zřkeř řiwowej mozu a ře wřřeř řiwowej myřku; a řiwowejho blřizřeho jařo řam řo.

2. W najřimj přřitřinanzju namakamy teř wotmořwjenje na prawřenje: řak dřybimj lubowacř?

Tam přři puřřu widřadžimj teřo napoř mořweřo teřo — běřeře to lořto, jemu pomřačř? Wřubřřom we wofolnořřij běřřu řhubiny a řhwanři, u řotřřizř řubřizřinazej a mořdarjo na řiwuj dobytř řakařřu. Wěřeře to lořto, řo ř temu řtanjenemu řtupěř a řo řaf do řtřařa podacř? Wjeběře řbřřu wjeběřu, řbřř wjeběře řute řhubiny řady řebje? — řehobřa řubřo řhabařřu, řo řo řam na řiwuj njebřřu dořo řabřřelř. řaf řřini řon meřřimř — wón na řof njmo řje. řsnano řubřizře wón temu řubřjenemu řad pomřař, řnadř jeřo wutrořa řaf wjebřa njeběře, ale řtřař běře přřehwřitř; řřano teř wjele řřařa njewjeběře, dořeřř u řerulacimje wjele řřřa na njeho řřařaře; řuř řje řale. ř řaž řon meřřimř, řaf teř řon řewita řřini.

řon řamaritřimj na řiwojim řtoczěřřu přřihřeřa. řeweh řřida řam řeřo widři. řola řamaritřizř běřřu wot řřidow řazpjen! řřto wě, řacř jeřo teř njebřu na puřřowanzju řanři, řaf dřybřř wř teřohřa wo řeho řřida řtaračř? Ale wón pomřa, wón njepřehčejelj lubořř wopofařuje. Wěřeře njje řebř teř řřař řtombřizř řřřř a řřřřjeř ř řřřřom we řiwojim meřeře řbřč. — řola wón njewjizřini řaž řon meřřimř abo řon řewita; wón řiwuj řřař wořupje a jemu je řeho řubřjeneho řel, řuř řa řon řtřař njebřabřa, řo řotřehoz řo řoba a řo wo řiwoje řřiwjenje njebuj; wón wě, řo řoje řene řřiwjenje přřeh wěřeř řmjerčř wořanowacř. Wón wjele njewjizř, wón řtutřaje. ř niř dořeř ř tym, řo wón řeho řřehoreř na řiwoje řtoczř řbřřenje a řam na řtřim puřřu řod palazřim řřřřřřom řebř, řo řeho řřehore řo řopřobu wjebře a jeřo phta, ně, wón řo teř řale řa njeho řtara. Wón ř řopřodarij njepřaji: řo řřim nad řtřim mužom řřimř, něř řřit teř řu něřřto řa njeho; ale jařo řo na řrubř řebř řařo na puřř řoba, wuřeře řwaj řotřeřeř a řa jeř řopřodarij a řbřeřeř k njemu: řřitaj jeřo, a řubřeř-ři řřto wjebřu na njeho wjebřč, řřu řeř to řapřařizř řbřř řařo přřitřibu. —

řbřř řaf řiwowejho blřizřeho řubujemy, jeřo řubujemy jařo řami řo, řba řubujemy ř tym teř řiwowejho Woha a ř zřkeř řiwowej wutrořu, ř zřkeř řiwowej duřřu, ř zřkeř řiwowej mozu a ře wřřeř řiwowej myřku. řo je lubořř, řotřaž řo řiwoje njepřija, to je lubořř, řotřaž řaf řobubřřelř, řo prawa řta njewě. řřto řewa řřini, to je prawa řhřeřizřijnawřa lubořř, řotřaž řo nad blřizřim řmři a řo řaneje řřwř njewořtaj, řo by blřizřimemu, njebř je, řhřřř čře, pomřařa, řbřř wón pomozj řřeba.

řtota pař je řa najiwjebřa řhřeřizřijnawřa lubořř? řřenř-riřři řebř to njje lořto, řo ře řřřřřřřř řpřnacř. řelřo jich řřřom je, řiz řo řapočizřinaje jeřo řřena řařřowacř a řřeno Woha abo řřřřřřřřa přřeh řrubimj řad njewupřaja, řoleřř řo řoba, řrubř mořři řo řim wřřimjebč.

Ale řowomřimj řu na to, řřto je řřřřřřř řa řař řřimř! — řeho řřiwjenje jemu njebř přřehobřeř abo přřelube, řo řo njebř řa řřlowjefow do řřmjerčě řaf. řřto řřimřimj řu řa njeho? Wřřitř-nejemj řu řubřu blřizřeho k njemu, řo řbřřimj jeř řbřřizřořč a wěčřne řřiwjenje řřowowaci? řo by najřtřamřišřa lubořř řřta, řotřaž mořři řiwojemu blřizřimemu wopofařačř. řbřo řojimj řo řřwěřa, řo řo řřano njewjizřimj? řaj, řu řamj řo řořřubřizř, řoho řřemj bōle lubowacř: řřřřřřřř abo řřřřřřřřřřřř wjebřeřčelř. řam wěčřne řřiwjenje, řu řřmjerčř, wěčřna řřmjerčř. řřto řřemj

řiwojemu blřizřimemu a teř řebř řamym řadřřoř dobytč řřřřřřřř? řehobřa řodřemj řo řřwěřa řojebř! wjele bōle řřemj Woha lubowacř a řiwowejho blřizřeho jařo řami řo.

řebřm mořbu miřřionar, řiz čře řo do pohanjřřich řtřazinow podacř, u nowinacř řřita, řaf je řo u řemym pohanjřřim řtřaju jeřbm miřřionar po řrubim moriř. řuřři pohanjjo njebř ewangelion přřihřelř, řu wjele bōle u řym řtřim řbřř, u řřř řtřařř njepočizlach wofřali. řon řtobu miřřionar řo řařřřa, jemu mořřo řo řunje řaf řtřačř, řaž řym řamym miřřionarim! řařo bēře řebř pař tu wěř řřwřu řořmřřřř, řo na řiwojeho řbřřřřřřa řowomřimj — řo řo řon teř njje řojař! řuř řon řtobu miřřionar do řeho řuba, řotřaž bēře řeř přřebřawřřřř miřřionarow wopofařař a moriř, njebřojalne řbřeřeř, řo by teř wón jemu ewangelion přřihř-řowjebřař.

řaj, řaf dřybimj lubowacř? — ř zřkeř wutrořu! Wěřřto řčřeře wřřař je řa řřlowjefo, řemu wobacř, řemu lubořř wopofařačř, řotřaž je jeřo řbřřelř, řotřaž jemu řřřřřř řřini, řbřeř moře. řřto pař řeřřř řřizřjeřeř? — Wōřčje, wobaj řim, přřeřtoř woni njewjebřa, řřto řřizřa — řaf řo wón řa řiwojich njewjebřelow k Wobu mořři. řo je lubořř, řotřaž řane njebř wjebř njima. řubujimj potajřim teř, njebř je to, řhřřř čře, řbřř a řbřeř mořemj jemu lubořř wopofařačř, řubujimj ř zřkeř wutrořu, řřaboj na řbřřřřřřřa — a my řubřemj wěčřne řřiwjenje řerbobowacř. řamjeni.

H. w. ř.

řratarowřka lubořř.

řo wěru mařř, njebř njepřajřřch, řbřř řratarow řuju njewjebřřřch; řř; u lubořři ma wěřa řčeřč ř njebřřowomřim řřřř řřeř.

řřto abo řřto řwuj blřizři je, řřnadř njepřehčelč, to njemř čje; řřaj: Wřařře řwuj, řři pomřačř řřu ře řamaritřkeř wutrořu.

řřej Wōř teř řebi wupomřař, řačřřunje řř řo jeřo řřřař? Wōř řmři a ř woda čři, řuř řřim po jeřo řunojčř!

řaj, Wōř, řiz řiz lubořř řř, řřeř ř lubořřčř čř řřřřimj, řřiz řřřrawna je, řřeř řubanja, řřař wjebře řunu do njebřa!

K. A. řiedler.

řřhřeřizřijnawřa řmřimřořč.

řbřeř u řřhřeřizřijnawřeř wutrořje řřo lubořř k Wobu řori, řam řřewjowj řřu do njje řeř lubořř k blřizřim řtawri, řřiz wřřřitřu řřu wřřařřa ř řrubřř řbřeř přřřřřřř.

řuř řřhřeřizřin bratar njebřubř ř njetařna, řbřř řadře; řbřon řřewjaje: řtař a řřu řřimj, řřo řoručř Wōřej řřabčje; řřu wřřřřřř řřabč, řřebřřni řřim ř řřřřřřřřřř řbřřimj.

Ze bliščiki srudžil, škrihodžil naš,
Dha wobjawno to jemu;
A tujdi jeho češči cjaš,
Trošči, pomoz nješimy k njemu;
Njehz w horju s nim šmy srudženi,
Dhōž pač ma šbože, wjehele.

Dždžez šhudy ptače we nušy,
Njehz darj hylly treja,
So potrjebnym ho wutroby
We džaotnowoščy hrēja;
Šchōž šhudy hylly šudžil je.
Znje jumu rōže njehele.

Tež šhorych, braščnych, hubjennyh
Njehz s troščtom wolščewujiešč
A piči jich ščowach došotnych;
Wšchu štylnošč hōbu čšujejch;
Zim tajki wolji šmilena;
Wōl ranow šhōžbi, polōže.

O Wožo potny šmilnoščje.
Kiž nalče čšeje mješčičijch
A čženne mroli žmješčje
Nam s jašnym ranjom rješčičijch;
Wje wšchewošč hebi k šnanjenju
A pyšč mje s bōšfej šmilnoščju!

K. A. Fiedler

Czehodla kšheščezjienjo kemschi khodža?*

„Ach hlejeće to! Tamle ho tón starj, šlepy Zafub tež šoko kemschi ščmata!“ praješe Wščizales Jan. „Šaj,“ jeho šuřob na to rjeňaj, „hdy by wōn jeno šlepy był, ale wōn džje je wšče teho tež hjščeje hšču; prajeje mi jeno, šcho tón w žyrtni phta, kž je šlepy a hščuči?“ „Ničo,“ wšchizy wjeňajenjo duzy wote- mječe wotwotwicu.

To bšče šlepeho šyn Michal hšchšal a hdyž wōn je šwōjim nanom, jeho wjeđžy, s žyrtnje šupače, to šwōjemo nimalo štuchemu a šlepeny nanej do wucha jawota. „Eži njewjebža,“ nan k šwōjemu šynej džejše, „czehodla kšheščezjienjo kemschi hōdža. Pořkuchaj něto, Michale, dženaš wječor dowjebž mje pod wjeřnu lipu, hōžez budža wjeňajenjo šhromadženi; tam čžu jim to dopraječ.“

Michal šwōjeho šlepeho nana wječor pod lipu dowjebže. Wjele jich tam jelo fa ruku wšchimachu a strowjadu. Na tym Zafub pōna, ho šu wjeňajenjo hromadžje, pytače hebi štol a tatle počja:

„Pořkuchajeće, šuřobžo, a budžeje šhwiltu s mērom. Wōj Michal je mi džensa do wucha wokal, jo šu hebi wšchelagy nad tym hubu drčli, fo ja tež kemschi hōdžu, a jo šu prajili: šcho tola jeno tón starj hščuči Zafub na kemschenju čže. Na to čžu wam něto tole wotwotwicu. Wdy tola wječje, fo ja pšchego šlepy a hščuči był njšjym. Nimalo 20 lēt něto je, fo je Wože njewjebdro do mojej doma byrito. Mje šu ja mormože s njeho njehli. Žwōjenje wšchal ho mi šabo wrošč, ale widženje a hščudenje šubjenej wofačheje. Tola pač, dšal buž lubemu Wožu, Wože njewjebdro moju bušču trečšito njeje. Tač doho, hačz na člo- wjeř něto hjščeje štrowy rořom a wēru a mōže ho i Wožu woblicž, ma wōn tež kemschi hōdžič, šhida šo njemōža jeho šlawy wjazy po pučzu wobuč. Njeje tak? Šchōž mjes wami hšaf mšhli, njehz mi to praži. Wože Michal hebi jo mi potom do hščuča wofačž.“

* Tōne natwarozaj aritel, fa tydže šišče čjo. wšajeny, šchdy šupnje i wocšičuči njewšchōnje. Duž jōn halte dženaš podamj.

„Žadny čłowječ,“ dachu šo něto wjeňajenjo hjšchječž, „Wam to tola fa što wšal njehy, hdy byčeje kemschi njehhōdžili. Wy mohli hebi tole tež domach na něščto dobre mšhščje a šo woblicž. To by Wožu runje tak špobodne bylo.“ A Michal tole šwōjemu nanej do wucha šwōla. „Něto widžu,“ tón starj na to rjeňaj, „fo wy žyly wēz njewořhmiče. Wy dije mi to fa što brali nje- byhščje, hdy bych šo s kemschišhōdženjom kōndžil, ale ja bych hebi to šam fa što drač. Wōh dije mot mojej kemschišhōdženja ničo nima, ale ja mam wjele wot njeho. Wēno je, šo njemōžu hōbu špewadž wot teho cžaša, fo šo wjazy je štrach špewawščich njepšewo, ale s nowych. Še štrach mōžadž wjele šhērlušchōw s hšowy, a hdyž šo i nišč špewawče, mōžadž tež hōbu špewadž, runjež ničo njewidžach. Něto to wjazy njendže. To wšchal je tež wēno, wo předomwanju ani hšowčšta njehjšču. Kemschi- šhōdženje pač hebi tola wšaj njedam. Hdyž njedželi rano štam, šwōje raiščje pačzerje hšjom s wjeheščim hšohom špewam. Woble- kam šo potom šwōju kemschaju drařtu, dža je mi, kaž bych šo šwōje wšchēne staroče wušlell byt a šo noweho čłowječa woblell. Štupju potom do žyrtnych buri, dža tola, runjež šym hščuči, šwōny trošču šynčezž hščuči. Duž ho dopomnjam, kač šu mi něhdy rjenje do wucha šlūčžate, a mi je, kaž bychu mi pšči- wotala: Wōdže šem fe mni wšchitaj, kž wy špōžni a wobčeženi šče, ja čžu waš wolščewič. Ščym potom šlōčžnje w žyrtni a je mi šuřob na moje mēřo dopomšč, dža hebi praju: Šla, něto šy ty s drušimi wumōžemni pšchē Wořom šhromadženy a wōje šdychženja s jich prošwami pšchē Woži štol šupaču. Wli je w žyrtni, kaž by tam hšafuči wōwēř byč, kaž by mje tam wōdych šwajeteho Duča wōbdawat. To wšchal je wēno, špewadž waš wjazy njehjšču; ale we wutrobie hebi tola šam špewam a ja mam tež teho, kž mi, kaž wam, šhērlušč wutpnie, fo bych jōn špewat. Ščym njemujaj s čžežkej staročeju kemschi šchōf, dža hebi we šwōjim pomjatk šhērlušč: „Ach pornež Wožu šwēru, namakam a jōn piči hebi špewom. Wēch něščto doberčo wot Woža dořat. Špewam hebi šhērlušč: „Njehz Wožu džakuje.“ Wēch jo na něščo rořnōmōt a bščeje tuřōn šnēw šo mru hōbu kemschi šchōf, dža mi mōj pomjak tōn šhērlušč požeje: „Wōh mot naš luboščž žōda a je Wōh luboščje.“ Ščym hebi tač jedyň šhērlušč wo drušim wušpewat a šo s tym rjenje natwaril, dža je mi tač, kaž bych něto šwōjeho šararja, šotčehōž 20 lēt wjazy widžez ani hjšchječž njemōžu, tola šoko na šlūčžy widžat a hjšchšat, a wōn mi pšchimōka: „Šerje budža šo hory hnučž a hōřti šwōčezž, ale moja šnada njedyrbi ho wot tebie wroščječ a šlub mojejho mēra njewbđe šo wot tebie přječž hnučž, praži tōn šlūčž, twōj šmilny Wōh.“ Tajte předomwanje mje pač jara wofačžewi.

Hdyž potom na pořlebu pytnu, šo šudžo pořtanu, tež ja s nimi štam a tež j wōktarja šwōje pořšōgnowanje dořtam, runjež je njehjšču, a s tutym pořšōgnowanjom, hdyž šym přebhy hjšchječje šwōj čšiji wōčzenašč wušpewat, domoj du. Wēniče žy wēřto, šo bych to wšcho tež mēř, hdy bych njedželu dopořkna domadž fa hščachšeni hōdžo wofač? Šwōžomni wšchal šče wy, kž mōžezje widžez a hjšchječž. Wri by dořčž byto, hdy bych tež žyly tpožēn bšes hjšchženja a widenja byč, jeno šo mōhš njedželu widžez a hjšchječž. Me tež tač šym špotojom. Něto njepraječe wjazy, hdyž mje kemschadž wobladōže: šcho tež tam tōn šlepy a hščuči Zafub čže. Šo pač něščōžšufli mjes wami rad kemschi njehhōdžti, to je jara šubjenje. Wječje ho jeno na kēžbu, jo Wam Wōh wōčzi njeladžni, to byhščje jedy s njewidžajemaj wōčžomaj pytal. Wōla wšchelatič je to hšjom tuřne bylo a Wōh je to čšimčž dšchšat. Něto pač bōžemje a ničo ja što. Ššlepy a hščuči Zafub je s wami derje mēnič.“

Sy-li spéwał,
Pílnje dźéłal,
Strowja éc
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je

Za staw spródný
Napój mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf méřny
Čerstwoé da.

Nječ ty spéwał,
Swérnje dźéłal,
Wšédué dný;
Dźéł pak swjatosk,
Duát dný,
Wotpoéł ty.

Z njebos mana,
Nječ éi khmana
Žiwnoé jój...
Žiwa woda,
Kíř Bóh poda,
Wokrěw éel
P.

— Sserbske njeđzelske łopjeno. —

Wudawa hó łóđu hobotu w Šsmolerjez knihóřšćišćećetn! w Wudobjinje a je tam ja šćiwórtńetnu pšchedpłatu 40 pj. došćac,

14. njeđzela po swjatej Trojicy.

Łut. 17, 11—19.

Bohu budź dźał! Nječ wopor budź dźał, to je přeni spěw po wěrnowanawatskich šćerłusćach w nowym pšćidawku ł našćim lubym spěwatskim. Wjele stow, haj tyřazow tutych pšćidawtow je šo w šańdženych tydženjach rošdawalo do domow našćich šerbsćich wořadow a Bóh dał tež hójom š lubosć a wutrobnej radošćej sapočezalo trjebacéž w domjaznych kaž w šjanowych nutrońozěch. Bohu budź dźał, to je přeni spěw tutych pšćidawtow, ach, šo by šo porabžilo, š tym wutrobny šćešćejianow ša to ł dźatowanju pohnumacéž abo, doleđž dźatowanje bóle a bóle wotmėřwa, šo ł nowemu žiwjenju šbudźić! — Dźatowanj Samaritš, tak mošlo šo dženšćišće pšćirunanje wo džeřac wuřadnych tež mjenowacéž, šćej pšćed nami. Žedny jenićki dźatowanj porno dženwjećom njeđzatowanj! Njeje to pšćirunanje, torež runje kaž tamne wo šimlonym Samaritšim, jelišo wo naš płacći, dyrbjało naš šlaboto šbudźić? Na wopaf dyrbjało tola być, a to by hišćeje šle doleđž bylo, hdyž by na dženwjećoch dźatowanych jedny njeđzatowanj pšćichól. Čzim šćutniško š našćeho tekšta šćineji:

Šćešćejianjo, budźmy dźakowni!

1. Njeđzał je nješćišćojny.
2. Njeđzał je bješobźny.
3. Njeđzał je šćařny.

1. Njeđzał je nješćišćojny. Wono ničšo njewadźi, šo šo wo tym, šo je njeđzał nješćišćojny, tež raš w Božim

domje a šćešćejianšćim wobožnym łopjenku rěći, runjež tekšć na to nješćojni. Ša to, hacž je šćto pšćišćojne abo nješćišćojne, ma našć čjoř po prawym dobre čuće. Šak lošto móžešć tu a tam nešćak šćašćorećić, haj, šo nje-možny šćejnić w towařšćim žiwjenju! Ale šćto prařća šo ša tym, hacž je šćto dźakomny abo njeđžakomny? Nje-đzał je šćweta mřda, to je kóđu šćwjećem, duđ šo tak jara njeđžawa. Poređto šćošćišćić žabny dźał, předy šo džeći š najmjeřćišća hišćeje wuěćach, šo bychu šo ša kóđu do-šćaty dar podžakowate, dženša, njeje-li dar wulki doleđž, na dźatowanje šabudu, doleđž šćařšći tež hinał njećinja. Předy prošćerjo tež ša šćadny dar „płacć Bóh!“ prařćachu, dženša dyrbjišo šo na kěđu bracć, šo čji jón pšćed nošy njećišćinu. Kaž kóđu widišć, je to nješćišćojne. Šćunje tak je, hdyž šć džeći njeđžakomne napšćećejno šćařćimaj, wuěćomny napšćećejno wuěćerjam, atd. Hacž šo š dobrej wolu abo je šabććom šćanje, je šćonećnje wšćo jene, woboje je šćańba. Woboje šćwěćej wo tym, šo to wu-šćańba žaneho šćańćeja wjazy njeje. Duđ dźiwamy šo šćanje, šo luboćć ł bliźšćemu, jena š najmjeřćišćich šćańjom, jedny š najmjeřćišćich poćimow, bóle a bóle wotešćera, runjež šo tak wjele wo njeje rěći a přěduje. Njeleji pak š wjeřća na tym, šo je njeđžal tak wulki? Šćtož je hdy njeđžal žńjal ša šćwoje dobre wotpořćadanj, haj, tomuž je šo dobrota š njeđžatom płacćika, šo bliźšći raš wěšće na kěđu bjerje. Njeđžal je nješćišćojny.

2. Ale nam šćešćejianam je wón šćařći hacž to, nam je wón bješobźny. Haj, ł Bohu wo pomož wołacć

frolymja wschitzy berje. Raž i jenym hrošom v naščim teščej wschitzy džekajo wolaia: Jesu, ludy miščtrje, smil šo nad nami! Žich khorosč je wšo žalostna, jich nusa wulfa, tat wulfa, to tež Samaritejšo, wo totrehož, bychu-li strowi byli, žyle tešče njebychu roždžili, piči hebi čerjaja. Nještanje ho tež pola naš husto, so njepiščerjšelzy bratija, w imadže a roštorje ležazy hušobža pičes nusu sošo hromadu pschitbu? A runje tat husto ho štanje, so ho čłowjet w nusy na Woža dopomni. W dobrých dnjach jeho njetrjeba, tehdy ho šam tat hylny czuje, so by pšabosč byla, by-li Wožu jato dariczelej wišeho dobroho a došonjaneho dara čješč dak. Nječ tež w latečšismje steji: ša to wschitlo ho jemu džakowacž winoizy šym, labydže ho tola. Nječ tež piči wošebitych štadnoščach, taj n. piči, na žnjowym šwjedženju, klinceži: Nječ Wožu džatuje ho wutroba wiščeh ludži, dolho žyle wječje tajta džakownoščž njetraje. A tat halte po wušpšičkanej modlitwje, kat halte po pschětratej nusy? Wjele bole šo Wožu ša što bjerje, hžhž modlitwu njewušpšičhi abo po šwojeji džiwnej ale šbožnej radže hnat wušpšičhi, hačž hebi čłowjet myšili, hačž so ho jemu po pschětratej nusy džakuje, nječ je se šlowom abo wošebje se štuffom. Wolaž ho še mni w čžabu nusy, dža čžu ša čže wumož, tat pschitaje a šlubi nam luby Wóh žnješ, ale nježada wón tež: ty dyrbiš mje šwalicž? Šrěč je, bjesobžnošč je, džaka šo šmynčž. Njeje šo šewak žadyn namatak, kiž by šo wróčžil a Wožu čješč dak hačž jeno tutón žušobni? Kat krajuje tu Jesuš tež wotpohtad a jamer khorosče a nusy wulkladuje! Khorosč njeje t šmjerčži, ale t čješči Wože! Šchtóž pak špěwa: Šchtóž čžini Wóh, wišo dobre je, a njeje džakowny, je šelhatni, a to je brěč. Šaj, nježak je pohanow inamjo, kaž šwji. Šawot praji: Woni nješju jeho čješčili jato Woža, ani ho jemu džakowali (Rom. 1, 21). Nješšny dža pak my wjazy džiči woni? Nježak je bjesobžny.

3. A pičeho hiščeže hórje: Nježak je strašny. Wštrawjemi buchu wschitzy, tež čži nježakowni. Wóh njeje jim žyle wječje ša žich nježakownoščž žalostnu khorosčž wróčžil. Ale temu jenemu džakownemu Jesuš praji: Štaš a dži, twoja wěra je čže wštrawila. Wě pola tuteho šuano wotštorjenje došpólniče hačž pola tamnyč? Nž. Jesuš tu druhu pomoz mēni, wjazy hōbnu hačž šwontku, wōr mēni pomoz ša dušku, pomoz, kotraž jemu došpōkne šbožo ša čžoš a wēžnoščž lubi. Mōžno, šo je jemu Jesuš šwoje krašne šlowo wospjetowal: Šchtō pomha čłowjetej, hdy by runje žyly šwēt dobuj a wschak na šwojeji duški šchtodowal? Tat pak ho nježakownyy džewječom ša. Šwontku pomoz doštawšahi duške pschěčela a pomoznita šhubiču na wēžnje. Abo mēnišč, šo šu woni hdy wjazy ho wječeli a dowērni t Jesušej pschibližowacž mošli, winu šrudneje nježakownoščže we šwēdomniju? Mēnišč, šo šu hdy wjazy šdychowacž mošli we wēštej nadžiji, šo budža wušpšičeni: Jesu, luby miščtrje, smil šo nad nami? A kat husto tola wschitlo wot Wožeje hnady wotwišuje, a čłowjet šam hebi se šwojeji nježakownoščžu pschifšup t njej šamtuje? Wopomnimy t temu tež to, šo čže Wóh naš t kōžnym wopofašmom hnady wo-šepšičej, blize t hebi šožahnyčž, wopomnimy, šo to jeho wotpohtad njeje, šo po nusy šošo wječeli štakamy a husto šuano tež šhrobli bale — hreščimy, dža frošymimy: Nježak je strašny, psche wšchu mēru štrašny. Njewešč, kat Jesuš tamnemu praji, kiž bješhe wōšom a šžyčži šet khoru byl: Nješhreščž dale wjazy, šo by šo tebi ničžo

hōšče nještalo? Šōrje pak hačž čžela štrawosčž šhubicž je Woža šhubicž šuano na wēžnje! Nježak je šehobla tat štrašny, džakownoščž pak tat šbōžna po 50. pšalmje (šgt. 23): Šchtōž bžak wopruje, tōn čješči mje, a to je tōn pučž, šo ša jemu Wože šbože pokažu.

Duž: kšechčejzenjo, budžmy džakowni! Šladajmy na džakownoščž Samaritejšo a dajmy hebi tež tu prajene byčž: Dži a čžin teje runosčže!

Šamjeri.

M. w B.

Džakujmy šo Wožu!

Čješč Wožu! Wón budž šwaleny
Ša wschitlu wōžnu mišosč,
Kiž došta šo nam we nusy
Pšes jeho doštrošnosč:
Wu štori bēšny na dušči,
Wón pak nam bradi šahoji;
Duž džakujmy šo Wožu!

Čješč Wožu! Wón budž šwaleny,
Naš jelo lubošč štwori;
We njej my w šwēče žni šmy,
Ta ša naš wiščeh šo šori:
Šchtōž trjebam, nam wotbradža,
A jamdželjo nož ščštwia;
Duž džakujmy šo Wožu!

Čješč Wožu! Wón budž šwaleny,
Kiž Ščyna t šmjerčži poda;
Pšes jeho trej my šbōžni šmy,
Ta nam wičje hrešč woda:
To dušdu t Wošom wjedna,
Šo hela ho ju njebōla;
Duž džakujmy šo Wožu!

Čješč Wožu! Wón budž šwaleny,
Šam jeho Dučž da wēru,
Šo we njej Wože džječži šmy,
Kiž w dobrym roštu šwēru:
Wón je šlowom naš wušpšičeža
A pičeho twjerdelcho šatoža;
Duž džakujmy šo Wožu!

Čješč Wožu! Wón budž šwaleny,
Štuf, we naš šapocžatu,
Tež budže junu štonjam
A šbōžny raj nam daty:
Tam potom kōna šabšpšičži
Šym, kiž šu tudy wērti;
Duž džakujmy šo Wožu!

Čješč Wožu! Wón budž šwaleny
Wot wiščeh, kiž škrušja šajaja;
Nječ t nimi w prawej wēče šmy,
Šo wschitzy šbōžnosč maja;
Šaj wšocho, šchtōž bučha na šemi
A Woži mēr ma we dušči,
Nječ džatuje šo Wožu!

Džeś ho w žanym kšehc'cijanikim domje hody je s'wojeje wješetje powjelču: „Měr na sem!” hwiecta, tam ho tež wšchityj s'owjelčeta, njedž ho bohaćij abo s'ubdži, a pruha tuteho wješetela tež do najrudnišceje a wot czěšćich bolozelow domapjanerje wutroby joidže. Šaj, noj s'ubdžij a najhubjelijšim ho Woža miłosć hody najrjejniščo jiwu. Tón, kiz je se s'wojimai woćzomaj widał, tak ho pohanić džećij a doroczejni pohanoj nad hwićezajam s'chtomom tradauja a tak woni s' wješelom s' rukomaj k'lestanj, tón tole ženje wogaju sabycz njemože. Čoaz nanažubnojnicho ho tole tež pola wuśadnych, tutych najžubjelijšich mjes hubjenjaj potajuje.

Zedyn, kiz je w domje ja wuśadnych w Serułałemje tutych hody hwićezje widał, nam to takle wopisuje: Tam wuśadni p'ichi s'ěžnač hebžadju. Wodu wšchityj w hromadže s'chyrnaczo; wšchityj s'ubdž, wobžorowanja h'bdni ludžo; něfotij mjes nimi b'edžu s'yni, wuśaj mužojo, wo kotrychž hebi storo myškit njebju, ho moža tajž na tutu žoloznu khoroc'ž s'horoc'iz; ale jich ružy staj wot khoroc'je nadžerje, woblićžo khoroc'zewjane a jich b'edž wyle d'pawo. Zedyn s' nič b'edže wšchón do p'lačěca s'ejawalanj; wuśad b'edže jeho tak wobidžit, jo ničto na njeho s'lobač njemóžeće. Čězičje a na dary, kiz m'ejadju ho k'ždemu wubj'elčiz, tam wšchityj č'asajto hebžadju, a p'chede nimi ho jehlinowu s'chtom hwićezje. Wobradženje ho je s'chromadnym ip'etom šapocja, a to w'ogadni wo arabičkej r'čzi podawč Kšyrslukoweho naroda powjedachu a něchto kšerluchowozje s'chuzstow s'p'owachu, wičo b'jes šajtorowanja. Wšchij wšchěpšchowanju wšchityj jara berje wotmolowjadu. Zedyn mjes nimi ip'awelče kšerluch: „Wub, Zesom Kšyrščizje, k'waleny!” Wšchij tajkim wobradženju h'uboto pošnajelch, tajke t'bože je, jo mamy Ebžojnifa.

Wo druhim wobradženju ja wuśadnych w Žabidjej, kotr'ej je tam dučpowny W'p'chaj ham w'oghobal, wón takle piče: W'ogadni b'edžu žyrhwiczku ja tuto wobradženje ja wuśadnych bač na najr'ejniščo je s'elenaj hazoćizna a p'ibanymj papjerlajmo wubedbit. W'ejerje bač b'je ho t' Wožej kšizbijje wuśawonjo, b'edžu te sa wuśadnych b'ijom dawno w žyrtwi s'chromadženi. W' p'riječij tawladč č'ij hebžadju, kiz m'ejadju ho wuśch'čizje, wšchityj b'edžu dražu w'ob'elčeni. Za tutu wobradženje č'as žiwjenja njelabudju. Dolež ho wuśad na k'rt najr'ejdy lehnje, jich p'rowanje jara d'pawuje s'linčezje. Žane byrgle jich n'ejr'ejewožadju, tola pač s' wješelom ip'ewachu: „O najšwjećišcij, o najlibžnijšicij, hmadu dawacki Wožej dnjo.” Tu tež do tutych n'ejšob'ownych wutrobom žiwetja pruha n'ejšebelčo š'obja padnu. To b'edže h'uwioze woghlabujenje, h'bdž nětko č'ij mjes nimi, kiz m'ejadju ho wuśch'čizje, ho t' dupje blizadju, č'ij jeni t'upatojo, č'ij druju po s'chytowach k'asjo, dolež b'je wuśad stowj nožow, a wšchityj h'wojiz h'lowu nad dupu d'ezčadju, s'ch'edžiwjajo a mužojo a žony w najr'ejščich l'edach, haj, šamo něfotje džećij, kotr'ej m'ejadju maczerje na s'wojimai rukomaj. N'jedž ho tutym s'ubdym, kotrymž je wiča nadžija ja s'einše žiwjenje šamfajena, č'ijm r'ejščicho k'rafne iwota n'ejšebelče nadžije wotewerja! Zedyn wot tutych hubjenych n'ejšebelče to na wuśebje šapšchimn'edž mošt, jako mišionar p'rajelče, so budža ho tež wuśadni junu w p'chetr'ap'jenym č'ele s'radowacž. D'bdž pač b'edže jemu mišionar nětko powjedab, so ho h'rofnu hužkansa w naležžu do najr'ejščich n'ejšete p'chewotroc'čij, a so ho něchto podobne tež p'chij horšejawowanju č'elaj s' č'lowiřim č'edom šlanje, a ho jeho nětko woprawča: „W'ejščij d'ha nětko, so može W'obž tež w'oje č'elto p'ch'etagničač!” d'ha ho jeho p'ch'ez wuśad wobidžene woblićžo wosk'ajni a wón wotmolwi: „Šaj, ja to w'erču.” Šo tajkim wobradženju ras tajki hubjeny wuśadny domoj p'rajelče: „Wu s'my kaž r'ozje w šajrodžy; berje nam, so mamy wuśerča a š'wojaty ewangelij.”

W'jes khoroc'zeni, kotr'ej je něbdu najč' Ebžojnik hojil, ho w'osebje wuśad, duchoshoroc'ž, s'chromoc'ž, h'uchoc'ž a h'epoc'ž m'ejanija. W' najštim č'asju ho w Pałastinje khoroc'ž na d'uju jara por'edto nabeđže. W'uhodnych w Serułałemje a w druhich w'ejščich městach, h'bdž w'oni w hromadže na w'osebitych h'asjach bydla, husto wobidžil. W'oni ho s' ž'eb'eho k'raja do něfotrych w'ejščich měšom s'ěžabnu, tak so je wšchón drahi k'raj b'jes wuśadnych. Tež h'uchicij w s'luźbjenym kraju wjele n'jeje. Ale č'ij w'ozaj h'ep'p'ch. N'je-možne w'adaj je, w'elče p'rajelč, tello h'ep'p'ch w s'luźbjenym kraju bydli, dolež ho tam lud ženje njelieči. Tola pač k'ždemu, kiz p'ch'ez k'raj, p'ch'ez jeho h'oty a dotu, m'etja a w'by p'ucenje, wuśta h'p'la h'ep'p'ch nadpabnje, kotrychž wšchudžom nabeđže. Šsu tam w'by a m'etja, w kotrychž je s' najmjenič'cho k'ždy 6. č'lowjet nimale abo žyle h'ep'p'.

D'bdž hebi w'okšep'jenych woći w'ob'hladač, p'ytajelch, jo ho č'ij šami njekšu w'epi narobžiti, ale ho staj jim podobič'cho woći k'horoc'iz; w'p'hečto š'lowi staj pač b'ufel, pač w hromadu s'ěžch'ewnje abo w'ubžanaj. W' khoroc'zeje woćow ho tež w s'luźbjenym kraju h'uj-č'izčo nabeđnu, d'bdž w žanym druhim. To najlčje pošnajelč, h'bdž ho ras rano p'ch'ez jendělšij W'ugulit'p'ital w Serułałemje, h'bdž woćowu l'ekar bydli, stajčij a p'ch'ib'ladujelch, tello ludži tam pomoz ja woći p'yta. L'ekar rano wuřtuwa a p'raj, jo njemóže ja b'edž w'ozaj bač 100 na woći k'horoc'ž p'ch'ez ho pulščezij. Že-šobla ho č'ij p'eni sto k'hor, kiz šu najr'ejdy p'ch'ijšit, p'ch'iwojomju, a č'ij druju ho ja tón d'bdž wotp'olawja. Duž šu tam h'ijom husto rano w 3 h'edž, na woći k'horu ludžo, kiz p'ch'ez d'urcimi č'akaju, jo njebjuču wotp'olajani byli. A něch'ožiti ma t'ij dny ja šobu č'akalč, p'rijed abo č'aj rjad tež na njeho p'ch'idžije.

Ale č'šobla je ranje w s'luźbjenym kraju tello na woći k'horoc'ž? To na tamniščich w'obšer'nojščach leži. D'obše, b'jes-b'edžene ležo njem'erje wjele p'roča naćinji, a k'šetro š'ynly w'er, kiz ho k'ždže w'opowjono š'ebja, ludžom šamušč'katy p'roch do woćow naw'oje, so ho husto š'obit'je. A temu je w k'raju woda jara žabna, duž ludžo na č'ijšoc'ž jara š'uwč'eni njekšu a tež tuta n'ejč'ijšoc'ž husto woćik'horoc'ž šawinuje. W' m'elče a w'oloto m'etja Žydda pač je h'ijšč'cho drui n'ejp'ch'elčel so woći. Šsu to tam w'oz'ezže k'atny, kiz šu potne mač'ych w'otrych šodstom. Te w'ejščorny mořit w'er s' w'oslinow š'wotroč'a a je ludžom do woćow š'weje, jo w'ozčij k'horja.

Do l'et'atkeje pomozu tam ludžo s' w'ejšč'a malo d'jerža. Wo j'etrowč'č'ep'jenju na p'ch. nicjo w'ejšč'iz nj'ch'ab'ža a p'chij w'ch'elach'ij žuwštomnych khoroc'žach hebi h'ušto, m'etžo ho b'uju ho wuśerč'ewnemu l'ekaraj dow'etili, je žahlym žeslom h'ubofke rany do š'tawom w'up'ola, m'ejno, jo t' s'ym khoroc'ž wuśerča. W'unje tak č'ijnja p'chij woćownych khoroc'žach. Šob'u, w'olter a w'ch'elake draju na woći mošaju, hač šu hebi w'cho š'afajli. Wšchij tym m'aju tu w'ch'iw'etu, so ho, k'hor'a i č'ěh'ene džećžo na š'ahorjenje woćow, jeho woći m'ycz n'ejm'etaj, dolež by to k'š'edno byto. Šak h'ušto wotom khoroc'ž dale k'rozci! a h'bdž ho woći w'ob'eho d'želča š'ot'enzje wotewerite, je w'obže žadto do č'ijnja w'okšep'ko.

Šch'jo ho nětko tam ja w'obh'ij njewidžaznyč stara? N'edž je w tutym kraju wuśki p'ch'elčel a wuśeč njewidžaznyč h'obžit — Kšyrščij Žeslč. Š'chij njewidžaznyč šu ho l'ednu na horach wotoko njeho hromadžije a wón je jim wšch'em ž'eto h'w'etja š'wotantak. Š'wajaty Matej wo tym (15, 30) piče: „A wjele luda p'ch'idžije t' njemu; č'ij m'ejadju šobu k'horoc'ž, h'ep'p'ch, n'emp'ch, b'ednych a wjele druhich a k'ladžuju jidč t' Žesl'uwomaj š'owojaj, a wón jidč š'aboj.” A w p'ch'irawanju wuśelje w'ejščerje š'ekr'el'it'uš wotroč'ow won na drahi a t' p'otam a n'ejapomni jim poruč'izje, jo maja tež h'ep'p'ch na wuśtu w'ejščer p'ch'iw'elčel. — Šch'jo pač ho nětko ja njewidžaznyč w Pałastinje stara? W'byč'horoc'ž ja nič

nježo nječini, teho runja niz gmeina, do kotrejš jazdn njetwidžajy študca; dšetač tež njemōža, dolež jiz ničičō žane dšeta, kiž bychu bjes widženja čimili, njewučki. Wšchuwani ju hami študži, so jich žiwiež njemōža. Duž fu na praščenje pokosani. To je nēto hiščjece to dobre, so wšchite kšcheczijanite wterwujnaca a židowita wēta mōdēm hmiilōščj wšchecziwo hlepym wošheje na starošč kladu. Wšchetōž laise hubjene žiwjenje tola je, proščječ dyrčječ a žaneje domijny, žaneho wšcheczela, žaneho powokanja a žaneho wješela njemēž a pšči tym wšchēm člowjelam na pučju byč — a to taf doho, hač žimerež wošheho kšheho njewumōže. Seniciku wopravižitu pomoz mōže jim wuštaw ja kšlepuch pšči-njeleč, kajšiz je bžjom w Syriškej hpyrotowni w Jerusalemje katoženy.

Klude hołzy.

To ho přečž njehobži, so ho w nowščim čsahu wjele kšcheczijanite lubošče wopokaluje. I W mēstach fu wšchudžom wuštaw, kiž fu ja wobobich thorych a ja thorych kšudych twarjene; ale tež henač pyta kšcheczijanita lubošč wšchudže wšchēč wotriebošče hpyroščječ. Taf je n. pšch. w Dražžbanach tež žonjaze towašt-wo, kiž ho wo žonfju w wobohyji itaru. Wjes tutym towaštwinom fu tež nēkotre knjenje na to postajene, so bychu, hōbž w Dražžban-šchid Rowinach w žanpm nawēstichu študa hołza abo žona wo nētoju pjenježu wobjeru prošny, na tute štude pškatē, a nim šče a jim pomhate. Wpšlednje lēta bu taf mnošim hołzam pomhane. Šchto bha bēchu to do študych? Žena fabrikafta mēšjeche mačo soštjužbu, dolež mačo štoshčelche; duž njemōželche wučžinjenje pjenje a hwoje hubjene bydo saplacičē. Žej bu i malej summu wu-pomhane. Druha hołczta, kiž je šchabučšijim hēbie a hwoju staru mačž žiwječe, bē šhorita. Wōbē štude žonjazy doštoščej nēšto pjenje a wšječe teho bu i nimaj diafonissina pōžstano, so by jeju hladata. A na pobošne wadžnje ju drušim woshubjenym pomhane Teho runja ho stary tuteho žonšleho towaštwa, i wještca wošhebe knjenje, tež ja te žonšle itaraju, kiž fu hēbi žiwjenje wločž čyžte a kiž bychu hiščjece w prapm čsahu i woby wučšehjene. Wo jenej tafje je towaštwo dšitno našonjenje čimito. Hžjom bōle wobitarna dušhna hołza, kiž bēche w prjedawščich lētach wo wšchelach wōbebnuch domach ja študjatu štajita, bēče hēbi wot-mnyškita, ho je hwojej hotru hamostatnu ščinič. So by to hēbita, bēče wšče hwoje nalutowane pjenježo na to wažita, so bē hēbi wjele domjazeje nadobny šupita a i nej wjožy wotnajatych stwow wuhōwatano, kiž čyhjiche nēto woinajče, so by ho na tafte wafšanje žimka. Ale wotnajē bēče ju, tož ho jo bōdiche, wšchab a duž bē i nim škowičē šapocžaka, ičtož jeine pōšlednje nalutowane pjenježe pōžire. Wšhječe teho šhorit jeina hotra a wumrije. Najej-zy ho tež njemamolaju, stwy bēchu pšōbne, naješči pjenješ mēšjeche ho wotwjeleč a duž bē bōšly nija na domje. Ta woshubžena žonšta wša hēbi to wšcho taf i wutrobie, so ho je jiz štakč pōča a wona wšchu nadžiju hshubwšchi woshamitny, hēbi hama žiwjenje wjač a do Šobja štōčječ. Wona wšchal bēče Boha wo roš-hwēlčenje proshyta; ale jej ho njebē žane doštako, teč bēchu wšchelazy prajili, so žadny Wōh nije. Duž njemēžijšche, na čim je a čahyčhe theboda do woby. Prjedyt pat dšēčhe hiščjece junu do lēša, so by tam zjele hama na kolenomaj kleczo Boha taf prawje prošyja, so by jej na nēkajše wadžnje woshewil, hačž je žiny a hačž čyže jej pombač. A hōbž bēče taf hawem w lēšu, dha je ho pšchēb jejanjūž wōčzōmaj lēš na jene dabo wotewrič a wona je pšchēb hōwu wōžy krašne šjewjenje Wōžeho wotkalanja mēla — krašne, kote hōubōje, kajšiz hiščječe ženje nihžje wōhladata njebēčhe, na blidže lēša, a pšči blidže Šbōžnita štejo, wōbdatocho

wot hameho hōwēta; jecho prawiza leželche na hlowje hūhōbēčeho hēhnečca, na kotrež jecho wōščto mlie hladajče. To bēče ho jej dhalo. Š pšchetražnjemym woblicom a polnje wo pšchēh wōd-čžena wotjedajče wona to potom a bēče ja to mēla, so je wona hama to jehnyo, kotrež čyže Šbōžnit hūhōbēče ščinič a šobnōwac. Š dšafnaje wutrobu bēče ho i lēša domoj wōžitka. Wōryž bē ho tež ja nju pomoz namafata. „To hēbi ja wot nitoho njebam wjač.“ taf wona nēto wraščječe, „fo hpm ja tuto šjewjenje wo-prawdže mēla, a nēto ja ženje wjažy nad Wōžež luboščju dwelo-wačž njehmēm.“ Šbōž bēchu po nēčim saho starošče wšchēčje a wona bē pōčžata jašo matowērna byčž, jehdo ho jej w nazy šašo, so šjewjenje wōšēčje, a wona šohštjo to hlowo: „Njedwēluj, njebwēluj, njebwēluj!“ To je jej jašo dowrjenje na Boha dako, a najoštja je do Dražžbanšchid Rowinaw proštwu wo pjenježu wobjeru štajita a i mērom na pomoz čžafata. Ta je jej nēto pšchēš hōričadž hpyomjene žonšte towaštivo wšchijchta a wona je tutu pomoz i dšafnami hšhlami ja wšchijchjenje hwoičij mobilite wo špohuta. Kajše je nēto tuto šjewjenje byto, ho wšchal dale rošjahnitž njehobži. To dže pat je wēše, so je ho jej w jejnej rošhorjenōščj nēšto dhalo a so je jej Wōh i tym blisko šupil, so by ju pšchēb hēčchom hwaromak, a to žonšte towaštivo je potom Wōh ja šredč mēl, i čžimž je wōšheje žonšte nutne mobilny wuštšchal.

Š teho wšcheho pat widžimy, so Wōh, hōbž njedžo blizščim pomhacž čyžebž, tafše pžōwaganje njepožohōwane njewoštaja.

Kšcheczijanske wjerčenje.

Wter Čzapani bēče wuhēšči knječ, kiž 1630 — 1686 nje-pšchetanōwajy pšchecziwo Turkam wōwjalowe. Žejo najhōrščij njepšchēčē bē Šamabey. Ras bu wōa popadnjem a padny do ruki tuteho hwojeho njepšchēčela. Tōn pšchitafa, popadnjeneho kšcheczijana pomatu do hmiereče čzwilōwč. To ho ita. Wōni dadnu jemu hōdnemū a lačjnemu byčž, šchēžpachū a křudowachū jecho, so bē hmierečzi blifto.

Duž šohachu kšcheczijeno roš wōšhecho Turku a i tym bu Čzapani šamjenem. Taf pšchinšje wōn žiny i jaltwa a ho pomatu wuštrowječe. Wēdna bē truty došč, hnydum jašo pšchē-čziwo Turkam čhēnjelche. A taf ho ita, so jecho pšchēčimil, Šamabey, roš kšcheczijanam do ruki padny. Čzapani i njemu do jaltwa dšēčje a i njemu rčejny: „Šo du ho wješčječ, hnojčē mje?“ Šamabey wotmowli: „Waj, wječž ho, ja čže hiščječe w hmierečzi bolōščj šaltwam.“ Čzapani rčejny: „Duž hšhich wječenje kšcheczijana: ja dam čji žiwjenje a hwoodobu.“ Šamabey wōblēdno a wuwelto: „Wšchepōščje, ja hpm jeb pī, wōdaj mī wōn bēčch.“ Škarijo ho pžōwomaju, jemu žiwjenje dšerčječ, tola podarimo; wōn wumrije a Čzapani bē jecho pšeni pšchewōbječ.

Dušhne wotmowlowje.

Wučejē dšēčom woshamitjenje šohjow wukfadowajche a šarac pšchjōpōštuchajche. Wapōšledku ho šarac dšēčji wraščelche: „Kajše to je i Wōžim hōdnem a jecho hnaab?“ Wōn mēnjelche, so dšēčzi wēščje wotmowluja: Wōža hnaab je wještca hūšil jecho hñem. Wēšto teho pat jedny hōščč rčejny: „Wōža hnaab je 250 kōčž wještca hačž jecho hñem.“ Šarac ho nad tajkim ličenjom dšj-wajche a ho woshonjowajche, taf to tōn hōščēž mēni. Hōž na to praji: „Wōh šchrašnje hačž do šchtwōrtheho šlawo a čžini doštrotu hačž do tamšnt šlawow. Tamšnt abo thyžaz pat je šchtri tōčž taf wjele jata 250; wo tajkim je Wōži hñem 1 a jecho hnaab 250. Šarac ho dšjawajče a dšelche: Wranje mašh, mōj hynko! Šchōž je Wōh wubrym potajik, to wōn dšēčom šjewi.

tał wostacź njemóje, a njerhu to runje czi, kotřiz wotam pod staroŕczi, hdyž pŕichdu, skilna a kaź njemdiri ſakha- dzeja? Wŕeŕce ſbożowniŕi ſu czi, kotřiz ſu ſoĝnowanje ſtaroŕcjo a druhič czeſow ſroymuſiwŕi w zřym ſwojim wobendženju mudriŕi, ģulniŕi. A tola kelto ſiebanja hebe bamych teź tu, kelto ģnuſteŕce ſrudoby pŕŕi wŕŕej ſwofkej ſwofkej wjeŕŕeŕoŕci, kelto ģnuŕeňdny ſudobny, kaź by czeťje brėmio je ho bu a na hebi noſyl, tať czi je! Wjeŕŕej by czi by do dźeła heč, njepŕichduje pať czi ſtaroŕc, tať weź pordže a wudže? ģubdu ma ſtaroŕc, ſichto heč pjenjeſ, a bohaty. ſichto ſ pjenjejami ſapoczej; ſtrowy boji ſo ģhorofeje, a ģhoru, kiź mejeſhe runje kuſt nadjeje, ma ģiſom jaſho hoŕu, ſo moħo ſ nim hoŕje byč. Tať ſtaroŕc noſchu zřu moħo kaſu. A tať to pŕichduje? ģreſte ſlowo ſtaroŕc ſwiznje ſ ģenym druħim, kotřez dźeľic ſeła. Tať teź wopradowe ſtaroŕc czi, wona naſhe mozy dźeli, ſchēĕpi, a teħdu we, ſo ģu dźele njenjeſa a ſlaboſhe hač zřu, a bjerjeľch-li wot jeneho zřuľa ſtajnje tať a tať wjele pŕeč, njewoſtanjne ſtōnczjne ničo ſoſtne.

Tať ſtaroŕc teź ſ ſchēĕŕcijanom czi, wona heč dźeli, wotworňnje wot žōka mozy, wot Boha, wona cze, ſo by ſchēĕŕcijanom, ſichto tola njemóje, dwėmaj ģneſomaj ģluźil, Bohu kuſt a druħim wezam teź kuſt. Eſe ſtaroŕczi mo noſchazy cřlowjeľ njemóje ženje ſ wėrnofeſu ſpėwac: Aka moje! wėry tu budje wjeŕŕe ſaloſzja, doľeľ ſtaroŕc jeho niſje, ſo by ſwoju ruķi ſ Wojele ruķi wroćoćoĝahnuľ. Teħodla Jeſuſ praſi: Njeſtarajeje ho. Eſo ſtaroŕc, wōn dale rjeľnje, je zřye njerjebawŕi, doľeľ ſo jedny druħi ja naſ ſlara. Wohlabajeje na ptať pod njebjeſkami, wone njebŕija ani njebŕnja, teź njelhomaju do broźnjow a waľŕ njebjeſki Wōcēz je wŕŕať ſezđi, a pohlabajeje na liſje na polu, tať roſtu; wone niſjeľaju ani njepŕichdu a ſu tola tať wuľtoľnje rjane. Ptaćki kaź kwėti wŕŕiľto wot hoŕjeľca, tať rjeľ ſ njebjeſ bjeru, njemója heč njebjeſ ani byč. A wo to wŕŕiľto, ſichto źjebaja ſ teſimjenju a ģ wōkjenju, ſo ani pŕoſka njeſtaraja, doľeľ ſu na to ſtoſene, ſo wŕŕiľto doſtawaju. O wy maľowėni, Jeſuſ ſrudnje ſudownjo rjeľnje. Nam je, jaťo cziľ wōn praſi: wy ičje ſpōdźiwny lud; hewať ſo ģwalice, ſichto wŕŕiľto doſtoječje, kať wjele wjazy ſ czeħač druħe ſtworjenje, a tu ſu wone wjeťche duźli wy. Niemohli dħa wy ho teź teħo dzerječ; Wŕŕiľtiľch woczi cřataju na hebe a ty dawajd ģim jidž heč w ſwojim cřaſu, meħto teħo ſo tať ſrudni woločje: Eſto budźemy jelič a pič; Niemohli teź wy, kaź kwėti ſwoje ģloweľki ſlōnzju napŕečjo cřataju a ſwoje ģheluſkiťi jemu woteweraju, ſwoje wutrobny ſlōnzju a roħny ģloweľ wotewerje? A njebjeſki Wōcēz jo tola tať berje je wŕŕeľmi ſwojimi ſtworjenjemi meňi. Dyrbjal wōn na waſ, kiź heč wjele wjazy hač ptať pod njebjeſkami a liſje na polu, ſabyč? Zo wŕŕať je tōn tať wuľi bŕeħ wofeħje naſcheho cřaſa, ſo wōn ho Bohu wjazy njedowėri, jo rabiſho jwoje mozy roſtroji a potom wola: Eſto budźemy jelič, ſichto budźemy pič, ſichto ho wobłekač? A ni jeje dħa jidž wjele je ſwojim ſtajnym ſtaranjom Boha jaſtoroŕczi ja cřaſ ſimjenja? Čeħodla pať ſteji we ģwaj- tym piſmje: Wŕŕiľtiľto ſwoju ſtaroŕc cziħneje na nieħo, pŕiħetož wōn ho ſa waſ ſlara? Čeħodla ſchēĕŕcijaniťa zřyťe ſ adwenſtine ģheruľuľom ſpėwa: Eſto ſtaraje ho niħto, wy tyħne wutrobny, tať doſtanjce wŕŕiľto wot jeho pomozu? Wōn pŕichduje ſ lutej ģnadu, je poľny lu- bofeje, wōn wobara wŕŕiľto! padu, wŕŕu jaľoťe ſačėri? Eſo ſtaroŕc njerjebawŕi ſeła, ſwoju mō, ſwoju pomoz, ſwojeho pomoznika ſhubieč. Duź njjeſtarajeje ho!

2. Wjele bóle ptačjeje Woje kraleſtowo, a ģ temu tŕeĵabač zřu ſwoju mōz. Eſa ſwoje powołanje na tutej ſteji tŕeĵabny wjeľe ſwoje mozy, ničto jidž ģ temu ni ma pŕjedwjele. A temu teź nadawoť ſ lōďbym ľetom hoŕeňy roſtu, ſichto ni ma mozoj je ſuľečje a prawje doſtoječje, teħo wone ſamjatu. Je dħa pať ģinal ſ naſčim powoła- njom jaťo ģchēĕŕcijeno? Tu tola wofeħje rėta: njereje; wy wjele wjazy duźli wŕŕiľtož druħy? Wjele wjeľiľcho hač ģadny ptať moħo ho ſchēĕŕcijanom poſbeħnyč, wjele rjeľheje dħeľa hač liſje ho ģwalice, ſo ģnatum ģheruľuľu: Ta tŕej a prawdoſčje ſchēĕŕtka je moja draſta poſtoľina; ſ Pawoľom ģmė ſchēĕŕcijanom ho ģordžieč: Wy ģmy boſiſteho robu, abo: naſhe meďečjanje prawo je w njebjeľch, ſ Petrom ģmė ho teħo tŕoſtomač; wy cřataju na wone njebjeſka a na nowu temju. Praſi pať pŕiħiľlowo ſa jeľiſte powołanje ģiſom, ſo cřlowjeľ rofeje je ſwojimi wjeťchimi nadawtami, tať njedwrjalo wjele bóle ſa naſhe njebjeſte powołanje ptaćieč? Čzjm wjeťchi a wŕŕiľtiľch naſč wot- tyħnjene tōnz, čzjm wjeťche teź naſhe pŕoźowanje, ſo jōn ſapŕiħijamy. Tať nadže Jeſuſ ničo druħe, hač ſ jōn ſtaroŕcu wo to jene, ſichtož je niſje, wŕŕe druħe ſtaroŕce ģničieč.

Wtačjeje najpŕedny Woje kraleſtowo, wōn teħodla rjeľnje. Kaź ſpizy abo ſ zřuľa heč napinanja jo ničto njenamaka. A temu ſluĤka ģwėrnoleč je maľym a wuľtim, ſluĤka dźeľo na hebi ģamym, pŕiħetož tŕej a czeľo njebudźetej Woje kraleſtowo herbowač, ſluĤka ſtražowanje a modlenie, ſluĤka dźeľo teź na naſčich ģobuľuľowjeľch a ja nič. Wjele to pať ſtaroŕce doſeč a nadofeč?

A taťte ſlubjenje ma tuta ſtaroŕc? Dħa budže wam to (mjenuju wo cřō ģo hewať ſaramu) wŕŕiľto pŕichbate. Wbo je ģwano Dawit 70 ľet ſtary njemėrnoleč rječjal, jaťo w 37. pialnje ſpėwa: Ja ģym mlody byľ a ģym ho ſe- ſtarič, a njebŕim ģiľeje niďy widiľ, ſo by prawy byľ wopuſŕŕeňny abo jeho ģwajo ģħeľa ptaľo? Eſe Salomon ģo ģam ſiebať jaťo wo czeťeč, bohatſtowo a doľhe ģimjenje ho njeſtarajo wo poľuľŕŕim wutrobno pŕoſchēčje? Eſu Kŕiľeľom wuľoĝowny, kiź heču wŕŕiľto wopuſŕŕiľti, ſo byču jeno jeho meľi, na Jeſuſowe pŕoſchenje: ſečje wy ģdu nuľu meľi? wopaczenie wotmoħoľi: Niďy žanu? A ni jeje dźeňka ģiľečje wėrno: kotřiz ho jeho boja, niimaju žaneje nuľy? Niimoſč pŕiħiľkadom dźiwneho wuľŕŕiħenja, pŕiħi- ľkadom tŕaňny ģwėrydubyčow doľeč ſo tammym ſlowje: Wŕŕiľte wezy ģ moźne temu, kiź wėri?

Kať rjenje ſroymy ſo cřlowjeľ, ho wo druħe wezy ſtarac! Jeſuſ napomina u teľeſe, ſo njebŕŕim mamonej, to je pjenjeſam a ſ zřuľa cřawjenem ģwėtnym kuľbam, ſluźili. So je taťte ſluźenje ſtraſne, ģwėť ſ lōďbym dnjom jaňniſho dopoľanje, wono je na wŕŕeň njepŕečēľſtwe cřlowjeľow, mjes ho bu a ſ Woħom a teħodla na wŕŕeň njebwozju wina.

Njebyľo taťte pŕoźowanje a ſtaranje wo cřawne kuľba druħeje wjele waſimideje wezy ģodne? Stawimy powjedaju, ſo, jaťo Europiŕji pŕeni tŕoź do Ameriki pŕiħidźeľch a tam je žaloſtnej pjenjeźnej laťomnoſczu a ſ njebŕŕnym ģlodom ſa ſotom ſaħadzačnu, ameriŕji doľaľŕi tŕajeno hebi myſľlachu, ſo je ſtoto europiŕiľch luźji Wōh. A temu bė teź tať. Kaťte njeľuťki ſu ho pod wjedniľtwwm tuteho pŕiħidħa tam ſtate! A pohlabaječ do naſcheho cřaſa, kelto ſtaroŕcwo hebi cřlowjeľ wo jeľiſte wezy czi, tať ho pŕoźuje, ſo by prawje wjele dobyť! Jeno ničto tuteho pŕoźowanja na to jene ſlozene: Wtačjeje najpŕedny Woje kraleſtowo a jeho prawdoſčje, by načej zřyľ cřaſ ľepŕiľchi, ſpōkōjniľchi, ſbōžniľchi ſeđiniko. Duź naľoźny wŕŕe ģwoje

moż na tuto jena, sčtož je mušne, so bychmy jo sponili: Wščo druhe budže wam pšchadate; pšchetož wajoš Wšočez wš, so teho wščeho potrjebacze, a wjehešti a troščtini byli w tym: Wšh tych sčtož je njeuwopušczył!

Hamjeń.

M. w 13.

Wještaraž ho!

Dušču, puščez staranje,
Staroščje cšćenja cze,
Wjeru czi mós;
Dowěrjei Bohu ho,
Porucz ty jemu wščo,
Wón je twój Wšóz.

Sladaj na ptacjata,
Kak ho te kraduja
Wšez staroščje!
Wšh pak je žimi wšče,
Wšazj hš ty; buž džž
S tobu wón je.

Spomá tež na litiže,
S kajtež Wšh wšču je
Wšnamjeni!
Wón je wšče swobedjat,
Sawjatočžny sčat jim kšak,
Tšak jón tež czi.

W Wožim džž kralestwo
Wščiči sčat prawdoščje
Wutrobu czi.
Duž dha ho nještaraž;
Kralestwo Wože haj
We sčwěrnoščji!

K. A. Fiedlef.

Kak wjedščije ho Luther staroščow wobročž.

Luther bž je swojej mandželske sčatu s Bora we wulskim sbozu žimy. Wona pak bž ja njebo tež kaj stworjena. Luther by hšto pšchez swoje mozy pišal a džžal a hebi ani nóżnego wot-poczinka njeuwopušča. Dha by w jeho potom jeho sčata k mēru honika. A hdyž by pšči swojej dobročyniwosčji wščo sčudym krosdawal, by wona hladata, kak by s najmjeńšca něšto ja dom a džžčži wobšhlowata. Staroščow mējšče wona tehobla dočez a nadolčez.

Kšak Luther rano pšchod wšomno stejčše a s wšomno do sčtrobny hladalčje, hdyž pšchez nashymšti nóżny imješč lšče, wot haložkow swoštorkane, l femi padalčje. Duž s duržimi sčata ja-štupi. „Dobre ranje, luba sčata,“ ju Luther strowječše, „sčto hebi twoja starobšiwosč wote mune žaba?“

„Džakowacž ho czi džžčž, luby doktoro,“ wona wotmolwi, „so hš swoje sčubjenje džžerčal a ho tutu nóz tola lešnycz sčot.“ „Njedurčej dha?“ Luther rjeknu, „hdyž mi ty tola hroščječše, so hewat, ho wo nunje starajo, šama žaneho wotpoczinka mēta njebo? Sčadž do dweju sčacy; tehdy pak wotoczščj a pšchez moju hšowu džžčše kšincenje a sčumjenje, jo prawadž: šastaj, abo so mnu je sčwatoč. Duž s krotkim sčuchnyjenjom sčowu sčudu dušču sčow-jemu sčnjejei sčhysčubje poruczščj a tuto swoje cšto, kš je tež šfuk jeho rufno, na druhi doč wobročščj a sčto wšomnyč. A něšto je mi tak berje.“

„Sčto by tola tež pšchego tak strowčiny byl kaj ty?“ Sčata sčapšchčžniwi, wjehešta na swojeho mandželskeho hladajo. Tón pak džžčje: „Wěrščš-li wjele, dha mašč tež wjele, nječajšč wš wěršč, dha wščaf duržuju cze w twojich staročščj wostajšč, rad pak to nječžimju, moja luba sčata! Ale praj dha mi, hdyčja teži?“

„Wot teho cšaba, jo bž ty lšča,“ wona wotmolwi, „w tal wulskim sčawče, je mi sčotč tal, kaj duržjata cze bōry nahle sčubieč. Kak ho potom mi a mojim džžčžjom pōšdže!“

„Šm,“ čžnječše Luther, kaj by šam tehobla jara staroščžiny byl, „wjele pjenjes wščaf wam jawostajšč žimječ, ale bohatecho Boha. Šlaj, tu na šlšžje mašč bžjom druhi postkab, te palmy; w nič namakajšč, hdyž ja ras wjazy njebudu, wjele cšiteho šlota. A ja přenuju nju je tola šlawane. Wščato mamoj na 1000 sčěžnawom hotowych pjenjes.“

„Daj wščaf“, jeho wona porjedži, „a to pak je na 600 došha.“

„Dha wščaf, moja luba sčata,“ Luther dale ržčječše, „je to tal: hdyž ja hdy w hospodarženju žaneho smylka sčžimju, porjedži mi jón mój luby Wšh šam. Sčyž bēč ho twojeje mōšchnje pšchšchot a naju džžčži sčěžnejšti pjenjes sčudym dak, njeje mi jón Wšh dwōžžy šašo jarumak? Sčyž bēč šamutšti, mējčak 100 sčěžnawom došhobow, hdyž bēč hebi tehje wšaf, bž jšč 200, a něšto, hdyž hu džžčži, wučžimja naju došhody 300 sčěžnawom. Njeje to woprawdže tal, jo naju šlawaju hřčžimšnow naju njeimnowate džžčži žimwoja?“

„Sčy by ty tola,“ tu sčata pšchšpomni, „tež tal čžinič, kaj drušy wučenji! Ty pak hš pšchod krotkim šašo šničščžšččžerja, kš džžšče czi ja twoje pišma wjele pjenjes dacž, wotpōšafat.“

„Sa sčwoje pišma,“ ju Luther smērowa, „ničjo nješjeru. Darmo seje dostali, darmo dawajčše, najšč sčnješ sčhysčubš praji. Tak šym dotal čžinič, pšči tym tež dale wostanu.“

„O! o!“ na jeno dobo Luther sawoča, kaj by jeho něščto prawje šabotato.

„Sčto dha czi je, luby mužo?“ ho jeho mandželska staroščžimje woprašča a štupi k jeho bofej.

„Sladaj tola jeno“, Luther počža, „tam na te wroble, nišdže njeje žaneho šotnjatta; ja ho boju, jo budže s nimi bōry na šōnzu; postkuchaj jeno na jšč šrudne sčěžbotanje!“

„Ašč, luby doktoro,“ jeho wona troščtowajče, „wo tutōn pšchčščič prač ho njeboju. W šymje hu w bōžžnjach a na žitnych lubjach; w nalčžnu šelšeraju šorna na polach a šwacšabaju šolotej w mojej šahrodže a wo žně maju na polach čžiničž dočez a namymu hu šašo w naščich rjanuch winowycz kščadž.“

„Sa mom ja te,“ Luther tu wjele dale pšchējščječše, „jo šam francowški kral njemōže se wščšemi sčwojimi došhodami a pjenčšami to šapščžičž, ščtož wšče wroble bromadže trjebaju, šawyščaji na to, sčtož na druhe ptáčžj, na wšomni, šanki, šwječ, drōšny atd. pšchšndže. Njemōže pak to francowški kral šwječž, dha mōže to tola našč Wšh. To tola wěrščj; cšehobla pak potom wērščž nje-čšajšč, jo Wšh tež tehje je wščež žimwoščju a draštu wobštara? Nješh dha ty teško winojita, kaj wroble, ja šotnyšči wšče džžčži s šamjenjemi njetaju, a Wšh je tola ščžimwi?“ Sčata wjehešla sčowjemu mandželskemu rufu da a do kščinje džžčje. Wón bž lejne staroščje šadžerit.

Bože prawo.

Wšh ma toje wulke prawo: šastaradž, žohnowacž a šbōžnyč čžiničž.

1) Wščšimtu sčowu starošč čžšščžje na Boha, pšchetož Wšh ho ja waš šlata a (1. Pštr. 5, 7). Wščudšom czi biblija wobara, so by ho šlata: „Wještaračje ho wo wšče žimwočje.“ „Wještaračje ho ja jutšičž džžč.“ Šyle bjele wščchž staroščžow wščaf cšłowječ

njemóje býć; wone ſu ja njeho runje taſ nuſne, taſ puinty ja cſajnik, kiſ ja twojeje ſčénje wiſy. Ale wyſſe twojich ſtarofčojow durbt doněra k Woſu ſtejo woſtać. ſo wón wiſſo najlěpſe powoſeže.

2) So Woſ ſam zo hnuje, wiſčitaj pſchidawaju, teſ čji, kotič bewaſ wjele do Woſa njewěrja. „Ma Woſim zoſnowanju je wiſſo leſane.“ Někto njewoſiſ tuto zoſnowanju j njebich padacſ, a tola mono na jeneſo pada a na druſeſo niſ, taſ to Woſ čže. Piſny bur beſče poſo lupit, ſo derje wobobčef, pohnoſiſ a wobſpſt. Duſ ſkónčanje rjeſny: „Zaſte, wone póſko, nět ſi ničo njenjeſ, hdyž je čji to móžno!“ A tola ho žné njerabadžu: Woſ njebiče ſwiojemu zoſnowanju na polo hordheſo, njewěrčezheſo bura padacſ dok.

3) Woſeſje teſ piſči Woſu ſamym ſteji, luđji ſbóžnych čjinić. Kóžby hoſpodaſ ma tola kowu to prawo, ſwój dom wotewerč, ſonuj čže. Zepobla w biſkiſi reſa: „S hnady ſčje wy ſbóžni ſčzinjeni, a to njeje wot waſ. Woſi dar to je, ſo by ho ničdy njeflowali.“ Zebyn bur čyſkeje beſi, wot ſwědomnija wabemju, ſbóžnoſć ſa hlužiče. Duſ dwě džeſći do domu pſchija a jej ja ſwioje woczahny. Dwyž taſ biſčezje poſtoja njemějeſe, ani wěſtoſe, ſo by beſe ſbóžny, počja džeſtaſ wot wiſčich ſwioječy wdoſow ſhudyſm dawacſ. Někotry kóž žita bu taſ na ſhudyſm waženy. Tola teſ tutón džeſtaſ jemu wěſtoſć ſbóžnoſće njeda. Duſ jeſo bučowony, na ſotrehyž ſo we ſwiojim njeměrie wobtroći, na tón ſtary ſhěrſluſch poſaſa:

„Ta ſbóžnoſć jow k nam pſchitjadž
Wot Woſeje“ ſamej hnady.“

Někto prawy puć wjedžiſſje.

Duſ woſtajuſ Woſu jeſo ſtaje prawo, ſo naſ ſaſtaruje, zoſnowuje a ſbóžnych čjini, a njechamy pſchetać ſhwalić:
„Nam derje tajſoh Knjeſa!“

Kſchecſzjanow nadžija a pſchibluſchnoſć.

„Woſoſnujeſe a wěſeje, ſo wy k temu pomokani ſčje, ſo baſčezje to pozoſnowanje herbowali!“ i tutym ſłowom nam ſw. japoſčtót Pětr we ſwiojim 1. ličje, w 9. ſčwucžy 3. ſtawa naſch wotſſajeny kóž pſchew wočji ſtaja. Tón paſ je, ſo mamy Woſe pozoſnowanje herbowacſ. Kaſje ſu to tola rjane wuſhlady! Dwyž ma ſyn nadžiju, ſo junu nanowe wuſle luſto namreje a budže na nim i hoſpodarjom; hdyž ſo ſtarčej nadžijetaj, ſo ſmjejtaj wjebeſe nade wſchěmi ſwiojimi džečjimi a ſo junu jeju poſlednje poplabnjenje na ſo-žoſowne džečji padnje: dha ſu to wěſeje rjane wuſhlady, kiſ čžow jefa ſwožowneſo čjinja, a derje ſbóžnemu, kiſ tajje ma. Ale wone hu tola make, blufe, hoſčhate ſwěčſi porno tej rjanej nadžiji, kiſ my wiſčitaj jaſo ſchecſzjanow mamy, ſo ſmy powoſtani, to pozoſnowanje, potajim njebjeſlu kraſnoſć, herbowacſ. Tutón wuſhlad nam taſ jaſne ſčónzo pſchew wočjomaj ſteji. Dolež paſ ſmy duſy na puću k tutemu ſwožu, dha mamy někto teſ ſami druſich zoſnowawacſ. Wěſačſk nam to wot ſčónza doſtate ſwětko na ſemju ſčjele, a teſ na ſemi ho wiſſo, na čžoſ ſčónzo pada, bliſčjeſi, a runje taſ mamy my, kiſ ſmy wot Woſa zoſnowani, bliſčjemu ſa zoſnowanje buć. Duſ džeſ hčódnemu ſobu wot ſwožeſo ſčleba, rađž jemu, hdyž dobru radu wěſč, ipokoj jeſo wuruđženu wutrobu, ſtaſ jemu wědu na puć, hdyž wiđžich, ſo w hčědaſ do njebóžo ſupa, a pſtaji tyč ſčebnacſ, kiſ ho wadja; njehy žy taſ ſobromiſ, kiſ zoſčžčepjene wotnoſi hromadu wjeſe, a njelabudž teſ wboſhim poſhanam ja zoſnowanje buć!

Ž n ě.

Kóžde lěto nam luby Woſ j nowa naſche pola je ſwiojim bohaſtſwom kónuje. Naſčej wočji njemóžetej ho naſhabacſ na

kraſnoſći we wěſſje ho kolebaczch ſwjełzow a kſoſow. Čhto je wiſſa kraſnoſć w mēſtač porno tutej, kiſ je j Woſeje ruſi hameje wuſkaſa! A hdyž liſa wuſčezje a kſoſa brinzi a te čjeſke ſwjełzka do ſnopow wjaſaju, taſ trawuje ſo čšotwiſa wutroba! Nam je teſhy taſ jato bučymy Woſa hameſo pſchew ſobu ſtejo wiđželi, ſo wón nam dawo a my bjerjemy, ſchotž trečbamy. A to čjini wón kóžde lěto j nowa a jemu ſo tuto dananje ženje njewoſluđji a wón ſwioju ruſu teſ ja tyč njelamſnje, kiſ jemu ničo j woli nje-čjinja a ho we jeſo pſchitajnje njeſtaraju. Duſ paſ njehmē naſche džeſo jeno w tym wotſtać, ſo j jeſo ruſi bjerjemy, ale my mamy ho jemu teſ džeſowacſ. Samjeſ jemu djaſny ſhěrſluſch, mē njěſto wuſſe ja bliſčeho, kiſ ničo byſt njeje, ſtaraj ho ja hčoryč a huſjenyč, a njelabudž teſ wobohiž poſhanom. My tu domach bjeſ pſchetačja teſ ja duſchu žnjemem, wiſčaho mamy Woſe ſkowo a ſwijataj ſaktamentaj, poſhanjo paſ na duſchi ſpochi tradaſy. Duſ čyemju ho wot to ſtaracſ, ſo bučuj teſ woni ſa poſnami bučow-nyſmi bliſkami hčodali a ſčleba žiwjenja doſčž mēſi a taſ ſwožowni a ſbóžni byſi.

Miſchtr dje!

Wiſchlate mēſtna ſu, tam njemoh ſchecſzjan hič, dolež beſi njepſeje, ſo by jeſo tam ſhryſluſu namaſa. Čsu wiſchlatore ſwjeſhelenja, na lotryčž njemóže ho ſchecſzjan wobdžetecſ, pſchetož wón by ho haubowal, hdy by ſhryſluſu pſchitchoſ a jeſo pſchi tym nadelchoſ. We wěſtuch myſlowhnuacſah a wobtejeſeſčah — hor- dočji, ſamopaſchnoſći, naſhloſci, bučownej lěnojčji — nochapit wy pſchewowacſ, hdyž tón Knjeſ dje. Pomyſljeſe beſi, ſchibčelčyſy jaſdžela byčſtej ho wuſčehoſ liſa doſtſkſeſy, po tym ſo runje nje- pſchecſzelnawe ſkowo wuſtorčſčſchjeſe, a wy byčſče jeſo hič hčy- ſcheli: „Miſchtr dje!“ — ja ſam wěſny, wy byčſčeſe hčepotali, jemu w tajle wokomiu napričezho hič. Kaſje poſtráženje, kaſta wuſda, kajta naſtorč, kaſta wutroha móže ta myſl: „Zebuj dje!“ ja naſ hdyč!

Wiſchlake ſ bliſka a ſ datoka.

— Čbėra dobrowoľnych darow ewangeliſch te hčžorſkem jubilejeji k podpjeranju miſionſtwa w kolonijach je jaſo roſta, ſo někto wuſzini 3.441.170 hrimnow — rjany wuſpěch a doſoſas ewangeliſke ſchecſzjanſke luſboſce.

— W bliſčim tpožjenju ſmēja ho w najwjaſy wjeſčich mēſtač rōžowe dny, hdyž budža ho rōže pſchewowacſ a pſchi tym wiſchlate jaſobny wotmēwacſ. My na to dopominamo, ſo je wu- woſki poſtajeſi k podpjeranju potrebnych a ſhudyč zoſnowani, kotič ſu ſa ſwój wóžny kraj wojowali. Duſ je teſ naſcha wóčjiniſta pſchitajnywočſ, tu dobru wěž podpjeracſ.

— Hucžinjanſta woſoba je wobſamtko, nowu ſchulu natwarič Njebeſtu 31. auguſta powođžnu w 4 hođž. ſo ſatožnyſt kamjeri položi.

— 14.000 kołczow je wumreĳo. Pčžolarjo Abſteľandſkeje a Weſſſaſſteje pōſčjeſu we woſebitnych čzahach ſwioje pōčſkſi na lěčžo do Ŀolandſkeje do wuſſeje hote, hdyžž žyrowa namaſaja. W tym lěčže paſ je ho kōčezče holiſny japoſčſkoſi a nēbže 14.000 luſbow je ſkodu wumreĳo. Duſ budže na mjebu pobračowacſ.

— Č Staſteje piſajja, ſo je ho na mēſto Katonia wuſki popjełowy dečſečſki wuſpnyſe. Mna je j wuſkej mſku pſchitryty. Duſ je ſtrač, ſo ſmėje wohetſplumaza hora nowy wuwal.

Sy-li spwaał,
Pilnje dźalał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatoł
Zradny je.

Za staw spródeny
Najpy mócny
Lubosoć ma;
Bóh pak awérny
Préz spař mérny
Čerstwoć da.

Njoch ty spwaał,
Swérnje dźalał
Wšedne dny;
Dšań pak swjaty,
Duž daty,
Wotpođń ty.

Z njobjes mana,
Njoch ći khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřeš ći!

Šerbſke njedźelſke lopjeno.

Wudawa ǎo kóždu ǎobotu w Školercyž knjižničyčćetn w Budyſchinje a je tam ſa ſchwórtktnu pſchodpłatu 40 pj. doſtać

16. njedźela po ſwjatej Trojizy.

Luť. 7, 11—17.

Naſhe ſwjate ſeńenje wjedže naſ dženka k wotwre-
nenu kaſchczi, w kotwój młodženz leži, jeničzi hyn jeniec
wudowy; žarowajz a ſ wjele huſhami wona ſwoje džećo
k poſlednjemu wotpoczintu pſchewođza, a jej hłubje wulki
čělny czaš dželbjerjazeho luda; — želnoſčizny napohlad,
Ale hlej, ſwjereć a želenje t ó n ſetka, tiž troſcht a žiwjenje
njeje: Šbóžnik wo bliži, tiž je ſerčhta žiwjenja a krał
hmilnoſće. „Ja praju čil, ſtań herje!“ džeſhe wón
k mornemu; plakažu mać pak, kotwž w prawym czaſu
ſetka, troſchtuje wón: „Njeplac!“ Kaž wjele luda tež
ſ njei džeſhe, a kaž wjele pſcheczelow ju troſchtowacž ptaču,
dha woni tola jejne huſly huſchicž njeſamóžachu. To
možeſhe jeno jedyn čžinicz, tiž je ham tón prawy pomoznik
a kotwž je tež hmierczi móz wał. Tónle jedyn w uhlada,
a „hě jemu teje ſameje žel.“ To je wulke ſłowo ſa
wſchěch ſrudnych. Nima Žeſuſ huſchcže dženka tuſkama
wutrobu, runjež ǎo nam huſto ſbaleny być dawa? Wón
ma hobježelnoſć ſ nami a je hmilny wſchſchimečnik. A
niž jeno ſe hłowami, tež je ſtuttom je wón kóždu czaſ hotowy,
nam pomhać.

Žeſuſ huſchci huſly, kotwž wboha čłowika wutroba
placze. Wón dže je ham něbdu čžeži puć bolotčow ſchof
a wě, tať čžini. Wón hlada do potanjebo a ſnaje horjo,
kotwž we ſwojej wutrobje tajimy. Prjedy hać toſhamo
jemu wuſtořizny, ſteji wón hžom nam po boťu, ſo by
nam pomhať a naſ troſchtował. Luboſčizničho, dužli žana

mać ſa ſwoje džećo, ǎo tón knjeſ ſa naſ ſtara a naſ
ženje njeapomni. Tať huſto hać ſ nami do horja abo
k hmierczi dže, trjebamy móžny troſcht, a tón je: „Žemu
je naſ žel.“ We wulkim ſnutſtownym ſpytowanju čži
ſwontowne ſtuki njepomhaju; jow pomha jeno,
Šbóžnika ſa ſłowo wjać: „Knježe, ty mje wiđiſht, a tebi
je mojeho huſbenitwa žel.“ Wěſo čžerjenje hamo nam
knjeſowu pomoz njepſchunjeſhe, tu dgrbi tež naſha pokutna
wutroba pđbla być. Botom huſchizny Knjeſowy huſh,
potom ſhlabnjemu jemu dowěrjenjapołni do wocžow, potom
lubujemy jeho hwrnno ruť a twarimy na kóžde jeho ſłowo.

„Njeplac!“ praji wón k žarowazej wudowje. Šchtó
dže wón ſ tym rjez? Dgrbi wona hymna wtoſca? To
maćeſta wutroba njemóže, to tež tón knjeſ nježada.
Luboſć hme platać, tať huſto hać ma hrjebacž, ſchtóž jeſ
Bóh na tróti czaſ k radoſči ſpočzi, kaž rjany hón a tola
tať wjele wjać hać to, kaž rjany powjaž, kotwž naſchu
wutrobu ſ njejom ſjednoća. Čžim horhžicho ǎo huſly
dželjena ronja, čžim bóle ǎo wone w najnuſtowničkej
hmjatnižy pſchod kóždym hjeſdžaknym, njerojſkimwym wotom
taja, čžim truciſchho bywa tónle hwaſt. Ale huſly njebyrčja
naſchu wěrn ſaduhycž. My njebyrčimy bjeſ nadžije k ſemi
hladać, my mamy ſwojeji woczi k njebeſham kłozowacž.
Žeſuſ dže wudowje prajicž: Njebudž bjeſ nadžije, twój
hyn ǎo tebi jaſo da, Wóh dže hwoju kraſnoſć nad tobu
ſiewicž. „Njeplac!“ wón tež nam pſchlowa, ſtejimy-li pſchi
rowač; njeplacž, pſchetož twój Wmóžnik je živy. Čžim
wjeſčha ruſa, čžim kraſničha pomoz; čžim bórcze twoje
horjo, čžim ſpobžiwničha kraſnoſć hmilneho Woha.

„Wón pschislawiwschi dókny ho kushčeja.“ Tak budzi wón s czelneje a duchowneje smierćeje. Gusto doščj je czěło taščej, w kotrymž morwa duscha leži. W tym padže dókta ho wón czěła, so by duscha woziwila; sčele kščiz, czetpjenja a khorotčeje, so by noš s tym ranil a potučil. Najwrybeje čže wón inustownije hojčej, potom Halle swontownije. Ewangelij je to wulke słowo žiwjenja: „Duscha, ja praju čži, stan horje!“ Wože słowo je jemičte šbože ja wotemrjetu wutrobu, so wona počina woziwjeć w šbóžnoczinjazej měrje. Tak je tón knjes bižom tyšazam žiwjenje do wutrobny rěčač a jich s duchowneje smierćeje šbudžil.

Alle wón je tež czelnej smierćej móg wšač a žiwjenje a njesachodnoščj na šiwěko pschisnejš. A tónle wulki troščt my trebamy, hdyž tež dyrčimy my smiertny puč nastupič, abo hdyž šwojich lubych semrjetych do rowa kładžemy. My pschewoždžamy jich jeno hač s wrotam wěcznoščje, jow pschitkabaža nam tón knjes napschězo, a w tymšamym wotomiku, hdyž jich s plačjom s rukow dawamy, šapšchimujaja woni jeho ruku s wyštanjom a šlyšča jeho słój: „Ja džy waš wošděl t hebi czahnyč!“ Škryštuš je stanš wot morwých a wubudži junu tež naš s rowa, kaž je wón mlodženza w Mainje, Zairowu džow-čičču a Łazara w Bethaniji wot smierćeje šbudžil.

„Młodženzo, ja praju čži, stan horje!“ tak wón t morwemu rjekny. Čšto ho morwy sa tym prašča, rěčisich-li s nim! Hdyž macerjšta lubočej, macerjšta boločej a macerjšte šlyš njesamozja šyna do žiwjenja wróčjo šwoláč, kač mohł to słój zuseho dokonjeć, kotryž jemu pschiwola: Postaj! To je tón roščel mjes Jesušem a nami. Wón praji: „Ja praju čži, stan horje!“ Čšto je tónle Wón? To je ta praščej wotoko kotrežej ho šiwět jato wotoko šwojeje wošči wjerčej, s kotrežej ho hiščěje dženska człowještwo šajčera. Wnutřo dyrbi to wučičej, dženska kaž tehdy, a wón je naš to wučič, pschetož my wěriny do Jesom Škryštuš, kiž je wčžera a dženska, a tón šamy, kiž wón je, budže tež do wěcznoščje.

Hdyž Jesuš praji: „Stan horje!“ dža je to něščto druhe, hač hdy by to žyly šiwět prajil. Tu njeje jeno macerjšta lubočej, tu je Woža lubočej, kotraž móže šamo se smierćeje šbudžič, a jow njeje człowška njemóz, jow je bójšta wšehomóz. Bójšta lubočej a wšehomóz w człowšej podobje pschiwola morwemu: „Młodženzo, ja praju čži, stan horje!“ A Woža móž pschěžolnja czěło, smierć czěła, žiwjenje tu je. „Morwy šebta ho horje a počza rěčej.“ To je Woža krahnoščej čjinita, kotraž bē w Jesom Škryštušu, ta móž a lubočej, kotraž je móžnišča džiš smierćej a šwjašti rowa rospaćči.

Šbudženje mlodženza w Mainje bēščje jeno mały špocžak teho, ščtož budže Jesuš čjiničej, hdyž wón junu w šwojeje krahnoščej šašo pschidžbe. Potom morwi se-šlawaju, čži jeni t žiwjenju, čži drušy t kudej; potom ho šašo namačamy, mačej šwoje džěčjo, džěčji šwojeju štarščejnu, mandželšti šwoju mandželštu, a hdyž budža našče šlyšy? Wulki džej wěcznoščje je šašwitak, wo kotrymž rěča: „Wóš budže s jich woczom wšchitke šlyšy šetrčej, a smierćej wjazy njebudže, ani šrudoba, ani wolanie, ani boločej wjazy njebudže; pschetož přenje je šaščto, šhaj, wšchitko je šo nowe ščžiniko!“

F.

Wjeptáč!

(Dr. Šöfel, † 1683)

„D njeptáč, wšoha wudowal!“ —
Kač šlědš troščt s tym Jesuš ba!
Wi woštal wón we potušku,
Šdyž ja tež šiměju šrudobu.

Mž čišče šo to wupraj!
Mě, s htošom pschěde wrotami,
Tak so to káždu kštyšča
A nad tym wulku radobčj ma.

A hdyž jo Jesuš wurčča,
Šso jimoščje smierćej žiwjenja;
Duž mie tež wono wotčhěti tu,
Ššym žywo abo mjěch ja mru.

Ššym w nuly abo šrudobje,
Mje Jesuš: „Wjeptáč!“ troščtaje;
Wšoh je twój Wóš, měj dowětu,
Wón šlyšči džě tež ptačinu.

Ššym štory, škaby, šhěšmóžny,
Wot žatofščenja tyščem,
Dža troščtaje mje Jesuš mój:
„D njeptáč!“ ja šum kšar twój.

Hdyž nješčěčel mi rabi wšoh,
So dyrbi přecičjo dašoto,
Ššš Jesuš: „Wjeptáč!“ pschi mni štej;
Špomá, kač ho džěščje špobej!

A dyrčju-li do wušnanštwu,
Mi w kraju štatot nješwola,
Dža Jesuš rjekuje do dusče:
„D njeptáč!“ Njebo twoje je.

Hdyž smierćej najlubšče wójnje mi,
„D njeptáč!“ Jesuš wobšiwědžič:
Ja šum, kiž jo čži šašo da;
Špomá na to, ščto ho w Mainje šta!

Šam šam ho bēdžičej s smierćju,
Dža Škryštuš šlyšču we mječju;
„D njeptáč!“ Ša šum žiwjenje,
Čštož wěti, t šubu nješčitidže.

Duž šlědčej: „Wjeptáč!“ Jesuša,
Kiž ja naž wón we nuly ma!
Ač klincj mi štajnje we dusčej,
Dža šo wšča šrudoba pošubi!

K. A. Fiedler.

Matthesiusowy kónz.

Šan Matthesius, kiž je w Lutherowym čšaju žywo byl a wot kotrežej mamy kašne předowanje wo Lutherowym žiwjenju, je jara lubošje a natmarijaše škončenje mēl.

We šwojom Zochimšthalu, hdyž bē s šaracijom, bē wón w nowemburu 1564 wot čžěšćej čžetpjenow wotšporil a je na to, hač- runje bišom jara wotšarny, štoro hiščěje lěto došho potajnišwo ewangelija s wječelšym wotemrjenjom šwojeho ra nješčelu jako nješčelu předowal.

Al tat dha wón tež 16. oktobra 1865, jako ščešnatu nje-
dželu po hwojatej Trojizy, pšched hwojkej wošadu stejelše a jil
sašo rjane lčenje wo mlódbžnyu Rainškim wuklabowaje. Zón
raš pak ho wón wošebje na słowa dzerželše: „Al da jeho sošo
jeho macseri“, a rčeželše wo tym, so, kiz jz w prawym dowěrženju
a modlenju k Żelubej Křyštufkej sšóžnje wuřnu, po šhromadnym
horjeřstamanju sašo hromadno pšchřibu a budža ho šnacž, w nješefelkej
wješełofelzi a luboelzi kaž jandželjo Wožj pšched Wožim woblicžom
bješe wšedho šóna hromadnje bydlicž a wostacž. Wón pofafo-
wafše niz jeno w přnim džełe, jo budžemy na lamnym dnju,
jako dnju šhromadneho štanawja, pola Woža a pšched Wožim wos-
blječom wo wješełofelzi a wo wječnym žiwjenju šjednocenju, a
w druhim džełe, jo budžemy jedyn druhého šnacž a mjes hobu
rčežel, ale tež w třecim džełe, jo budže přjedawaje šhečelcijanije
pšhečelstwo, kiz ho w pšnacžu Żesom Křyřtu tudy jatožene a
hačž do šóna džeřane a hobu do rowa wraje, tež j nami sašo
štanawč, ho wobnowičž a ho do wšedje dořonjanofelje dořonječž
a we wšedj wječnolceji wostacž.

Pošlednje słowa předowanja, kaž je je nariřak, rěłaja: „Na
to ho wjeřelu, kiz šym štacy a šlaby a šebi šóžbu hodžinu ššóžne
ššóžčenje přochu a dzyřł wutrobnoje rad wupřichnjenju byčž; šym
wšchón wustal.“ Wratheřij dzerželše tuto předowanje j radost-
nym woblicžom a j wjeřelam hřošom hačž do pošlednich słowow.
Ale jako dzyřelje tež te je žwym hřošom pšched wuřšohmaj šwojicž
wopřuhducharowje praječ a potom šhředaje někotre słowa k woblamč-
njenju pšchřilajecž, wučzu pšchřilajšowanje hwojeho ššóžčenja a duž
praji: „Kšnjeje Žejn, wupřichni mje! šym wšchón wustal!“ Na to
ho hromadno špřynawřicž šduchym hředže: „Dom, dom!“ Al jako
něłofni wot jeho pofšuhcharow, kiz běchu pšedš to předowanje jara
hnučzi a pšched šón podawł wulky nařtoženi, k njemu na šleřtu
přchřilajšowču a jeho trořštowacžu, jo jeho hnydom na ššóžnu dom
dowježu, wotmolwi wón: „Ale niz tam dom, ale zyle dom!“ Jako
mrejazeho šararja dom njeřechu, rčeželše wón dužy šłowa 73. pšalma:
„Šacž mi runje cžžo a buřcha šawutitej, dha wřchaf šy ty, Wožo,
ššóžny cžoš mój wutrobny trořstaj a mój džel. Domačž pak da wón
po něbže křjoch hodžinačž cžřicže, tat jo to štero njeřehnyčju,
hwojeho duča woť ho.

Dowěra k Bohu.

O nječ — hduž horjo hrama,
Nař jěra starofej jima —
Šso Bohu dowěrjanju
Al ja nař staročž damy.

Šduž Woža k bofej mamy,
Wřcho jemu poručamy,
Tež šmeje cžžo, duča,
Šchtož k šejžowjenju šłučha.

Duž nječ ho njebo mročži.
Šaj, šamo šenja šwroczi,
Wšh — mařčłli dowěrjenje —
Cže njewopuščełzi ženje!

Wo žnjadž.

Żedyn džen septembra džeřše šaraf N. j wěřta domoj do
hwojeje wřy. Pucž bē blóčanj a pšchemofan, pšedtož bižom
njedžełe dołho njebo ničžo hačž mročžełe a leče njepofata, taf
jo njemóžachu burjo hwoje žito do brěžnjow wohyčž a šrudni ja
ššónzom šladacžu. Šrudny šaraf dale džeřše. Wón mješelše
bižom 70 na šhribječže a bēřče w žiwjenju hřžom telto pšhečewo-

K. A. Fiedler.

neho šhonit, jo jeho mokrota taf nječřičečelše, kaž druge myřle.
Duž jeho burři wós dołječe. Dwaj šylnaj brunacžaj jón
cžełnjejelčej a truta burrowfa bēřče pohowčž, wudowfa Wřěžyna,
j šararjowaje wřy.

„Šdužičže ho jeno te mui, knjes šararjo, to dže je pšowe
wjebro a pucž je hřičelše hucjelšičži“, wona k njemu rjekny.
Duchowny ho dšakowafše a na wós šolřy. Konjei čamapřičaj
dale nimo třeř šchřwčž šapřazanych powow a třeř čwornych běrow-
wch šohowno, kiz ja šhynitym běražnym šelom mážnje wojnacju.
Burowfa na to pocža: „Šchtož čhyčž Wam prajicž, knjes šararjo,
njedžimajče ho, hduž mje njebudžečže na žnjowym hwožđenju
w šemčahčž wječž.“

Šaraf wotmolwi: „Wřče čo dha niz, Wřěžyna, čžečže ho
hduž na pucž pobacž?“

„Na pucžowanje?“ wona džeřše, „w tajkim šrudnym cžasu
do šwela hieč? Wě. Injes duchowny, ja šym štara cžeřna žónřta;
šchtož ja praju, to taf mēnju, a šchtož mēnju, to praju; lubanje
přči mi njeje, najmjenje pak přči šđewanju a modlenju w žyřtwi.
Wubj Wšh wřchaf mže čřimicž, šchtož čže, ale jo durbjala ho jemu
hřičelše dšakowacž ja wurořelene žito a šhuite bērnj, to tola štero
njebže.“

„Derje,“ na to duchowny rjekny, „jo mi to prajicže, ja
hduč hewaf mēni, jo šje šhora, hdu byčž Wař na Wařškim šna-
tym mēčeje njewiřčat.“

Wřjelčo dale džeřčelaj. Na wuřšim šahonje žónřta bērnj
šopalče a mješelše dwē holčizy přči šebi; lšdma šchtwóřty džel
bērnow bē štorny.

„Knjes šararjo“, Wřěžyna bórcželše, „Wam wřchaf šhudo-
ba tež do wutrobj rče, mžečže tajtu žakofčž wopřichječ? Čłowjeř,
kiz ma kuff šmilnolceje w žiwocže, njeby na ho brał, telko lubži
do žakofelje štorčez.“

Šaraf ho k nej wobroczi: „Luba žónřta, wot toho dha
mamy šwój kuff šmilnolceje, šhba wot teho, kiz je šam luita šmil-
nolčž?“

„Wrawje macže.“ burowfa wotmolwi, „ale to njemóžu ja-
přichječ, jo durbja ho runje šleřa žně škajčž, hduž wřchitko taf
šražne stejelče? To je runje taf, kaž by hřbónym džečřakam kuff
tyřzana dat a jim žon runje teđu, hduž čhyče wotřřnyčž, sašo
přched nořom přječž waf. Nječčečže, knjes šararjo, ja wēm, jo
je Wam runje taf šyřkno we wutrobje kaž mi.“

„Šaj wřchaf, jara šyřkno mi je, knjeni Wřěžyna, ale na to
najšhóřelje njejelče šebi hřičelše pomyřłita.“

„To najšhóřelče řu šhduži lubžo je hwojimi džečřimi,“ wona
wotmolwi.

Šaraf j šłowa šatřařaj a dale rčeželše: „To njeje to naj-
šhóřelče, burowfa; přchtož řuřu, kiz Wšh šeřełe, wón tež njefčž pomha,
hduž ho lubžo na njeho řpuřčežja. Wón ma tyřoz pucžow,
šhđbnyčž nařpčezje, a jo šibiřni pobarmo njefelje, jo wón hřbónym
nařpčezuje. Šduž my ničžo nježnějmy, dha je to řrudnje, ale hduž
Wšh ničžo nježněje, dha je to štrařčune, to je ja nař
wēcž na šchłoda.“

Wřěžyna to njerořymjelče a je řpobžowanjom na šararja
pohlada. Zón pak dale taf rčeželše: „Wby wječje j ewangelija, jo
šny Woža rola, a Wšh hwoje šłowo do našchřł wutrobno dawa.
Al wón hwoje žito w našchřł wutrobje hačž na najšpje wobacnuje
a pleje. Šduž pak potom žně pšchřibu, řu šłofni přšóžne a žně
řu šłazne. Te dobre lēta, hduž bē nař Wšh dat bohacže řožnowaf,
njefřymy ho jemu dšakowaf. Al něłto, hduž nař Wšh j njeřbónym
wjedrom špytuje, hačž ho jemu dowěrčim, hačž budžemy na njeho
šladacž, jato na hwojejo lubeho Wšžta, něł bóřčimy a šebi řubu
torčamy. Woža rola je přšóžna; wón nježněje ničžo, hačž
j šelichčejo njeđžaka. To je šleřa to najšhóřelče.“

Wřěžyna najčelšelče; mješelče tež, hduž ho sašo j mročžel

lečš počja; jeje wutroba jej rjetni, so ma farak pravije. A na žnjowym hwojdenju bješe wona w zyrkwi na hwojim mješče a proščejše: „Žubj Wožo, da, jo by moja wutroba čzi hwoje plody pščinješkla, kaž ho ja sčhejščijana bljuča!“

Wukupny hwoj čjaš!

Šdžj so symje rjany lětny čjaš pščinje, šebi prajachmy, so čhemy rjany lětny čjaš tat pravije ja hwoje dofanje; a powetanje wukupječ. Nětko tu požadany čjaš je — ale hlaj, wón je hžjom jašo na pučzu, naš wupriščejčič, prjedy hčaz hmy ho jecho pravije dohladali. Zehobla mamy hwoj čjaš hčaz bóle wukupječ. To nětko tež ratar čžini a kóždy škadny čjaš sa wuškym, ja hojenje a ja žně wukupi. Wšón njemóže žaneho wješkela hladacž ani ničeho draheho, jo by škadna hobjinka njemužita nimo njeshča a wón tu jčthow ham njeměš.

Dunje ta je tež s našim žnjowjom. My ho w džečazajtwje na mdofolje wješkelnj a čhemy w nej mjele dofanje; ale lědma hmy do mjeje stupili, dha nam wona durje se hezje won wotewri, a tak hmy ho bóčny sefarali; pšchetóž našče žnjowje ho rucze minje, runje jašo buchmy prjecz lečšeli. Raf nuše tehobla je, jo kóždy hwoj čjaš ja ho, ja hwoje powoaltan, ja hwojizy domjazych wukupi; wóšebje pak sa hwoju wšimjertnu bušču. Něchtóžnik je šfónčžnje se hyslami wobžarowal, so je we hwojim žnjowju wšcho móžne hladal, jeno nio to, ščtóz budžijše nuše byto; ale tu potom wšcho wóžjenje ničjo wjazj njepomha. Ščtóz njeye ničjo wukup, njemóže tež ničjo žnječ. Wón móže w žnjowym čžaku wrota hwoje bróžnje ščheroto wotewrije mječ, dha ho tola jeno duche bróžnje pjelja, jecho šama pak pródna wostanje. To je tola potom hmyčez šrudnje, šdžj na lónzu žnjowja štejo wšcho pródna wóžijše: próžny hwoj dom, dočez ho ja njón štaraf njehy, próžny hwoju bušču, dočez ju njehy dat f Wožej hnadu wuhotowacž, próžne hwoje žnjowje, dočez njehy ničjo hynane čžinič — a na poškledu wostanje tež próžne to čzi we hwojatej sčžezenižy pščinljubjene město — w šfónčžnje.

Šdy je hmyčez bjes žahadla?

Zako šraf Wjebrič Wilhelm IV. se hwojei mandželstkej šilzu w lěče 1829 hwojdeničny do Barlina čehnjeteče, ho pšched hrodum Šchprewine wobtoženje rostama a wjazj pščinšladowariow ho we wóžje tepi. W najwjetšim štraječe bješe tehdy tež mofdy Julius Müller, kiz šebi poškžičo jato professor w Šalli wulke mjeno doby. Na hwojeju štarčejju wón tehdy w tamnej štraječnej hobjnje tobe pšhóžje: Zako ja ščhiti mrežazych wotolo ho ščhýchach a lubži f mosta na lóžje štafacž wóžžach, mje tež na škwiltu najwjetšča bojočš šaja. Wědma šamóžach byhčoš. Pšči tym ho f bolofču lubeju štarčejju dopomnič. Tak rucze pak hacz to najnušnijše ščžinič, so mjenujaj hwoju bušču f Wožeje rufi porucžič, kiz žně f nej po hwojim špodobanju čžinič, bječu wóšče štróžele nimo a hwojny pokoj ho mi do wutroby liječe. Zako bē mje potom jecho šnadu bjeje wóšče ščhtody f nuhy a štracha wuwjedla, dyržič ho jemu hlyčeče wóšebje ja to džakowacž, jo bēh mječ tal woptacž, tajta šfónčžnje to je, šdžj ho něchtó pšči ho bližajš hmyčezj polnje Wobu hamemu doměri a so potom hmyčezž ja čžlowjeka žaneho žahadta wjazj nima.“

Wože puče.

Luther ras džejše: „Wože puče šu hebrejškej knisy wo- dožne, kotruž móžejš jeno wot šady do přebša čžitacž.“ Ščhóž čže njenujaj hebrejške kniži čžitacž, ma pokšebnju štronu wotewričž a wot tam čžitacž počezč, pšchetóž tam ho kniža šapocžnje.

Tež piša ho w hebrejškim wot praweho boga f lěwemu, a niz kaž pola naš, wot lěwizy na prawizy. Ščto pak je Luther nětko f tym mēnič, šdžj je rjetš, so šu Wože puče knižam wo- dožne, kiz ho jeno wot šady do přebša čžitacž hobjža? Š tym je wón mēnič, jo móže tón ham Wože puče rošpmicž, kiz jich wuhóž wožajata. Šakle na lónzu ho nam Wože wožženja roš- jačnjaja.

Teho dla budže ho šakle wot šubneho dnja to počne šwětko na wóšče Wože puče wuštwacž, šotrez ho nam tu husto tak čžmowe a wopacžnje šdžžja.

Džečadnjowny tydžej.

W šranzowskej rewoluziji w lěče 1789 bječu ho šranzowajoje wóšče wěry wotkřeli a hamo wobšamili, ho žadny Wšb njeye. Tehdy šu tež tydželi se 7 dnjemi, dočez ho tón na bibliju šaf- žnje, wotštronili a nowe tyženje, wot šotrdžž mēnejše kóždy 10 dnjom, šawjedli. Tute nowe tyženje rěčachu „Defabije“. Tola lud bē tudyž nowyč tyždenjom bóryh hacz do ščije hny. Duz je 18. šapreje 1802 ščžor Napoleon tutu nowu šaprawu šašo šbēhnyč a štary tydžej, kašiz jón biblija poštaja, šawjedl. Wščhón lud bē pščes do hwojeleny. Tehdy je šranzowij džečadžel tole prajič: „Defabija je hmyčez hubiene wunomatanje. W tym žžym čžaku, šdžez mēnejše tydžej džejčez dnjom, njehyjm ja f ničžim do přebša pšhóžšof. Duž šym ho f wutrobu wješkeli, šdžj budu Defabije šašo šačžžnjene a štare tyženje f nomu šawjedžene. Šaj, woprabwže, na šwěčče njeye ničjo rjetšiče, hacz prawna ščhejščijana njehžela. Wobu budž ja nju džak!“

Wšupacž drje móžejš róžowy pšejš; šdžj pak džejčž róže mječ, dyržič wuhopany pšejš šašo šadžič. Wotštroničž móža ludjo Wože poštajanje; šdžj pak džejčža šašo šbože wužiwacž, maja wotštronjene poštajanja Wože tola šašo šawjelijč.

Ničto njeye bjes poroka.

Wy ty mudry byt kaž Šolomon,
Wy ty rjany byt kaž Šbalon,
Wy ty šylny byt, kaž Šimon bē,
Wy ty bošacž byt, měš kuba wóšče,
Měš ty wščitkych ludži šemjanstwa:
Njebu tola byt -- bjes poroka!

F.

Wšdelake f bliska a f daloka.

— Pšchichodnu njedželu, 7. šeptembra, hmeje ho žyrkwinka wjitažnja w Winaale.

— Šandženu njedželu ho šakóžny kamješ položi f nowej ščhuli w Šurčžnje. Šopotnju w 4 hobjž bječu ho šobufaltu ščhullšeho pšchēbječejščijstima, wuščerjo a ščhullše džēčži, žyrkwinski chor kaž wulka špła wošabnyč na twarniččžo seščste. Wo wu- špewanju ščhulšča mēnejše knjes šašili šaf ščhžžan hwojdeničnu rēčž. Wón wurajaj to pščejše, jo by wona ščhula byta hajeniččžo prawoje žiwjejškeje mudročče, nutrneje wóčžžnjstje lubošče, hšabo- teje wóšabowošče! Šob wožženjom knjeja šantora Šajniča špewajče džēčžajš chor: „Š Wogom wšchito šapocžino!“ Do šakóžneho kamjenja ho wšchelate piškma: lětna rošprawa Šurčžjanškej ščhule, jene čžhlo Wudylšča a Šerofšičej Rowin a štrita rošprawa wo něčžičim čžaku wóžžičju. Mješ tym jo ho piškma do šakóžneho kamjenja šamurjowacu, špewajče žyrkwinski chor. Šdžj bječu pod trojaim ščepnjom f hamorow šakšupjerjo ščhule a wóšaby hwoje pščejža w štróčžih šrončžach wurajaj, ho ščhulščhona ščhijčžta fe ščhōženju špewatowčžnje wušpěwa. Šob tym mējadu džēčži hwoje wšewjelena pšči wješkemj hrazču.

Sy-li spówał,
Pijnje džélat,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw sprówny
Napój mócný
Lubosó ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf méry
Čerstwoó da.

Nječ ty spówał,
Swérnje džélat
Wšédne dny;
Džéń pak swjaty,
Duń daty,
Wtopóń ty.

Z njebes maas,
Nječ ói khmana
Žiwnoó je;
Žywa woda,
Kiz bóh posa,
Wokřew óe!

Šsersbke njeđzelske lopjeno.

Wubawa ho łóđu hobotu w Šsmolerzj knihčičkóčejni w Budyšinje a je tam ja šchtwórtlétu pšchedplatu 40 pj. dostać

17. njeđzela po šwjatej Třojizy.

Čnt. 14, 1—11.

Đezca kasnja w šwétkle našeho šćenja.

Kak dyrbinu mječ njeđzela

1. š džéłom?
2. š wješelom?
3. š natwarjenjom?

1. Židowsti šabat je šedmý džéń w tydženju. Našča njeđzela je přeni džéń. Ščo džje njeđzela byč? Najpředy je njeđzela džéń wotpóčowanja — ja wščitko, ja čłowještwo a šfót. Zyle hošpodařstwo dyrbi wotpóčowacž.

Wot čeho dyrbi ho wotpóčowacž? Wot wšchédného powolanjšeho džéla, wot džéla wšchédných dnjow. Žariješy šu druhého nahlada. Woni njechachu, šo by ho na šabat š zyla žadny škutk činiť, a bčhu pšči tym tak wumyšleni, šo mječachu to ša škutk, hdyž hebi wucjobjny na šabatže někotre kóški wottorbachu. Šo je Šbóžnik na šabatže wódniveho muža šahojit, šo jim tež špodobalo njeje. W jich wocjomaj bčše to pščestupjenje šabatneje kasnje. Šbóžnik bčše pola wyschšeho tuch Žariještkich na wobjed pščepročěny. Wšo to pščepročěnje njebčše žane wutrobné było; pščetož woni na njeho kačachu. Duž je brje tež pščitřowana wěž, šo wódnivy muž do teho domu pščiněže. Šbóžnik haje jich myšle. Wón jim š praščenjom do předy pščiněže: „Hodž šo tež na šabatže hojicz?“ Wón jim połaže, šo šo šatracžić njeda. Wón,

tiž mójšeje teho thoreho š jenyum šłowom šahojicz, došahny jeho a šahoj šore. Šahenje dyrbi šo jako škutk pokašacž, dyrbi škutk byčž. Dwójzy na jeho praščenje Žariješy wotmištnyduž. Wychu-li woni haj pražili: tak šteješe potom š jich šabatnym šatonjom? Pražachu-li ně: tak šteješe potom š jich šmišnošču napschěčiwto thoremu? Duž woni mjeleža.

Čžehodla šahoj Šbóžnik teho wódniveho? Dolež je to škutk nušy a lubošje. Tajte škutki nješbu na šabatže jeno dovolene, ale šamo pšchitajane. Pščeš nje šo šabat najrjenšého šwjeczi. Wšo nješmč šo pščewleje mjes škutki nušy a lubošje liciczž, tak ludžo čžinja, kotřiz čžebža š tym šwoje njeđzelske džélo pšchitřowacž.

2. Tón šnješ to pščepročěnje na šabatže njewotpokaže. Duž je to myšlenje, hdyž šo tež njewinowate njeđzelske wjekele ša hřeč wobhlada. Ščo moško ho pščezčiwto wušhodženju w Wošej štwórbje pražicz? abo pščezčiwto wjekelemu hromadžebčyžu pščezčelow a šnatych? Tajte wjekele je kščesčžijanež tež njeđzeli dovolene, te kotřemuž mošk teho šnješa pščepročěčž a pšči kotřymž šo pščeb tym šnješom šanšowacž njetrjeba. Wohužel paš šo tele mješy šamowólne a njepoměrnyje pščetročžnja, haj šamo zyle potorbaja. Njeđzela je ša jich wjele džéń wužiwanja tajkich wjekełow, te kotřymž Šbóžnik ženje pšchitřol njeby. W šak wjele šnowinacž je šobotu tajti pščehlad njeđzelskich wjekełow, na kotřychž šo kščesčžijan wóbbželicž nješmč. Ščo šo to póbla pščezčiniť, šfazy a hřečhi! Tam w domje Žari-

fejiteho będu sadu pschęczielnych wobliczow łakaze łęgne myśle; kał nekotre njeđzelske wješele czeńi w febi nješe! Wóh chył dacz, to buchmy tež wchłi njeđzelskich wješełach tajte czipte Woże bjeżęi wostali, każ Sbożnik w našim łęženju.

3. Stónćenje Sbożnik pomucenje da ja zyle to- watschne žiwjenje pschęcziwo hmešchnej hordocęi, wošebje fa prawe hwięczenie njeđzele, hdyž wón stónćenje rjetkne: „Schtyž so kam powyščuje, tón budže ponizeny, a schtyž so kam ponizuje, tón budže powyščeny.“ Wón porucza poniznocę; hdyž ty hwoju woslužbu wuschęczič njeđachł, njemóžeš kichęczižan byč a wostacę. A czechodla dyrbinny poniznocę runje njeđzeli potafacę; w pschirunanju i pschir- kadam Jesušowym so wschitka cziłowka wulkocę minje. Wly dyrbinny ponizny a wješełi byč, so mamy i zyka měšna w Božim kralesťwju. Čim sprawniřcho my to cžinimy, čim wěščijcho budže kóžde njeđzelske hwięczenie tročel k njebjeřam. A tajte žohnowanje na tajte hwięc- čenje, hdyž tajte smyřenje hodu wosmjemy do doma a powołanja! Tak so towařchne napřchęcziwnocę wucinaja — pola wšohkich mjenje hordocęje, pola nižichł wozaj spotojnoćje.

Tak čžemy i našchey njeđzeli jo męcž, hačž so wšchědny bjež našchego žiwjenja stónćęi a my czechnjemy do wulkeho, wěčnego wótznego domu!

Čamjeni.

Njeđzelske ranje.

Čžichu tročel młode ranje
Stupa i worotow purpurščich,
Wěštil ham spi měrne španje
W kłobach něđže htabofich.
Nenož rěči šařchumja:
Dženš je kemich a njeđzela.

„Šawjećene budž Wože mjene!“
Čžlowjel hodu hřohuje,
S wóčca, i njeju wobracěšch,
S wěčeca wruhi hwięczičeh,
Něš wěčznoh žiwjenja
Wschu jemu pschęcchumja.

Łěš a polo, ludž prónej,
Wotpacznjetej w cžichjini,
Schęcžerlot, ropot i haru wóšnje
Pucž a dróba nješhlychłi,
Nenož ptacž i špawaja:
Dženš je kemich a njeđzela.

R hwojatnny so nětko mjelu
Čžejódk i wplche kemščohoj,
Dona, kuli pak jim łęzela
Kwětki i zulu wješekej,
Włacžlow hłóh jich pschewóžž
R rjetščemju halełuja.

Njeđzela.

Ty wotpacžniko w pušthč honach,
Wot palmow mēra wobbaty;
Ty cžerťwe hótlo w huchich štronach;
Dnjo hwojatocžny, budž wityany!

So hwięcju i tobu Wože mjeno,
To mojej łacnej duřhi daj;
Nječ Sbožnikaj fa křtaju jeno
A jemu hěđu k nohomaj.

Dženš starocę, hwojo njełamóže
Wli duřhu jimečž i tyřchnotu;
So prawje hřhřchu hčemo Wože,
Sěej modlo hwięcju wutrobu.

Sěhlyč, duřcha, hčžom křncza smony
Tak jahuje i wěže zyrkwinilkej;
Duž nětk so nastaj na te štronu,
Křž wjebu k zyrkwi, k woltarcej!

K. A. Fiedler.

Schęcžpjeni w Knjesowym domje.

W 14. řchucžny 92. psalma te rjane řłowo čitamy: „Čži, křž hu schęcžpjeni w Knjesowym domje, budža so w pschitwarach našchego Woha šafelenicž.“ W nich psalmista šbože tajlich řhwalil, kottřž bu w Knjesowym domje schęcžpjeni. Schęcžpř i haloty, do kotrečej hu řchęcžpjeny, hromadam štolcę. Wón i njeje přrej njemóže, i njei hodu wóřče a i njeje hwoju móž bjerje. To je lóřcht, na tajki řchęcžpř hładacę. Wóřču je so i njeho řhlna wotnoša řęžinita, na kotrež řěđone plody wřhaju.

Derje tóždemu. křž je tajki řchęcžpř na hwojim Wohy. Schtyž pał to je? To hu wschity čži, křž so k Wožemu domej bjeřza, Wože řłowo lubuja a na Wóžich kajnach wřhaju. Wóni wot Woha přrej njemóža. Čžje-li jich něčto na wopacžny pucž šawjećę, dha jich lubocę k Wohu tak twjerđje na Wohy a jcho kajnach bjeřži, so se špytowarjom njeńdu. Wóni na Wohy wostanu, kaž řchęcžpř na hwojej haloty, a i Woha wřču móž bjeru. Wly ho hujto bžiwamy, kał je to pobožnej žonje móžno, ho wot hwojeho hřubeho, pjaneho muža šwaricž a bičž dacz, wchłi nj pschęgo špotojna byč a i w domje najčęžičhe wšchědne bjeřta čžimčž! A wona to tola dołonja! Tu móž wona se hwojeho Woha bjerje. Zehorunja je nam hu- dańčřto, kał móže čęžny řhorjem kichęczižan we hwojich bolocęch řchęcžpřny wostacę a pschę pschławžaję hmiertzu žaneje bojofčje njemęcž, hdyž jich tola wjele pschęd njei řchępotaju. Ale tež tu dawa Wóh tym, křž hu do njeho řchęcžpjeni, tajte hobeřke mozy. Čaj, my wěčny, so wóni k temu hwoje mozy i Woha čžerpaju, a so ho wóni w Knjesowych pschitwarach řelenja.

Seleny řchtom, to je něčto rjane. Tón tež něčto sa pschę- chod lubi; pschetož na šelenym řchtoje bóřly řęjenje a řhncžnje plody namalacę. Schtyž so k Wohu bjeřži, ho tež seleni. Wón je rjany a młódnny, niž brje pschęgo po čęle, ale po žytym hwojim řhobęženju, čžinjenju a walchnju. Ra njeho ho derje hlada. A wón pľody lubi a na nim ho plody dorčafaju. Schtyž we wěrcje do Woha řteji, na bóřly dobrnyh wóčžintow na febi dočę: Lubocę, wješe- kofčę, mēr, řchęcžpřny, lubofnoć, wěcu, cžichojčę, pójčęšwocę atd. To je to, řchtyž na řchęcžpřu wěrcjehcho řchęczižana njepobrachuje.

Schęcžpř brje móže špobudnyč, hdyž ho jcho šfota wobobrcje. Wly pał čžemy ho přđowacę, so njebžchmy ho dali pschęš hřčch wobobrcęč, ale so bžchmy čžerťwe řchęcžpři na Wohy wostali a ho řelenil pschęd hwojim Wohom tu cžohnje a tam wěčnje!

Přichí njeběžskim swonjenju.

O fak to dušdu woščenja,
 Sduž j zyrkne swony salinceža!
 Njež hnuči rěča k wutrobje
 Kaž postrawjenje njebožste;
 Wšak přewědži hčob jich žiwatočny,
 So džnja bžež je Skajetowy.

Njež hčob nož wola k Zelušej,
 Přichí kotrpnž ničto hřečnyj nej,
 Stž j jeho krowu a prawdočuju
 Eso debi wo swojim žiwjenju
 A jeho křičža trowčujuje
 Eso we wěrje hač do smjerčeje.

Duž njech nam swonow klincjenje
 Najlubošijšči woščenje je;
 Njech wono horla na zyrkni,
 Sož šhwalošpěw nam salincži,
 So k swožu duške wot Woža
 Wu njeběžela nam smjerčena!

K. A. Fiedlef.

Křesćichód.

Estyšej! swony klincja njeběžste
 Do runiny a dofa;
 Dži wužič dary wěčnowšče,
 Dom Woži tebjje wofa.

Wšmi hodu swoju staročj wšdu,
 Stž dušdu čěži, wšči;
 Tam Wobu čijše wuštorč ju,
 Wšn twoje přostwy hštyči.

Eso hřečow wušnaj j roščakom
 A ptyaj Wožu hnadu,
 Dha j trowčtom, měrom poidžesčej dom,
 Wšh wupomha čji j padu.

Kaž čěto žada na horach
 We lečnytm hčonžu hčobžič —
 Tak dušdu w Wožich přichitawčach
 Čhze j njeběž mana hčobžič.

Ach, duž njech šlowo Ešobžnita
 Mad hštyču, wobarnuju!
 Ma tónle wotčad wutroba,
 Wěr Woži w duški čjuju!

K. A. Fiedlef.

Wuštyženje macžetnyh modlitwow.

Wšji hyn bě 18 lět stary, tak wobstarna macž powjebosče,
 a njebě ničo lěpšji a bušičijšči, dužli drube džěči. Napominata
 jeho hyn, wobšeje pač hyn ho ja njeho modliča. Szapinał wón mje
 ženje njeby a budžiče ho deje wote mnje wobžiče bawal, njebudžiče
 jeno to šawjebjenje přšes druhich bylo. Wobšeje w jeho lětach ho
 wlobžji radh k towarščam džerča. Čušto bych jeho na to šlowo dopom-
 nika: „Woje džěčo, hduž tebe šli towarščowu wabja, dha njepo-
 šluchaj jich.“ Ale wón by mi na to wotmolwič: „Za tola ničo
 hubjene nječinju, hduž je swojimi towarščemi njebže du. Za
 tola žana stara žona nješum, jo bych žuku nježelu přchi modler-

šich knjach džěčej dyrčak.“ Zehdy hyn ja počěta mjenje do
 njeho rěčesč, čjim wjazy pač hyn wo nim j Wšom rěčaka.

Duž přichidže kermuřča. Teje bēch ho bžikom doho bojata.
 Wšchelakim starčjim wščak je wšho jene, ščto jich džěči tehdy
 čjinja. Wi pač to wščo jene njebě, a ja hyn přchi wščem
 swojim džěle wo dnjo a w nozu Woža prošha, so by mojego
 hyna wobarnowal. Kermuřdnu nječelu mój wój štwje džěžimoi.
 Duž šo přšed wotnami šahwida. Wšji hyn ruče štany a rjetny:
 „Za šu moji towarščichu; woni hromabje do „Zana“ du a ja
 dyrčuju hodu hieč. Za ho ničo džěči njebožji; přšetož přšezgo
 šo tola tež njecham dačž wot nič wušmēwacž!“ Wšči tym na
 mnje hlabošče, hač bych jemu něšto napřšecžiwu rjela. Za
 pač jemu dale ničo prajiti nješum hač: „Wšh budž j tobu, mój
 hyno!“ Wšči tym bě bžikom wotčak a durje ja hodu šaprašpř.
 Zola ja dale ničo njemōžah, hač jo šo do wuškeho stoka hšžeh
 a přšezgo a přšezgo jašo šdychnyč; „Duby Ešobžnito, pomhaj ty
 mojemu hynje!“ Tak drje hyn tam žlu hodžim bēžaka. Duž
 přšed durjemi šplne štanjanje šohštychōch. Durje šo wotemriču a
 mój hyn štuji dō štwy, čžihny ho na šofa, ščmōrny htwēny hwož
 křobuř na šlido a počža: „Tu pač tež wščo přšestanje, hduž
 čšlowjel žaneho jeničžeho wšjehela nima; hduž jemu wšče jeho
 wšjehela štaža, kaž Wš mi, macž!“ A přchi tym počža pľacž kaž,
 nake džěčo. Duž ja džach: „Za hyn čji twoje wšjehel šlahša,
 ty prajijš? Ššym dha čji j jeničžim šlowom wobarača, je swojimi
 towarščemi hodu hieč?“ Na to wšn hščezje bóte žaločžesče a
 pčazjo prajesče: „Ščto mi to tež pomha, hduž mi tež ničo na-
 přšecžiwu njeprajesče, hduž tola wšchudžom w forežnje swoju macž
 přšed hodu wšdu, fak wona na šem kēčž, hwojej ruzy lamje a
 ja mnje prošy? Zo dyrbi šlowjel jeničžeho wšjehel byčž!“

Zehdy pač je moja duška k mojemu Wobu wštala a ja hyn
 je swojim hynom přšestanje rěčaka a hyn ho jeho pračhaka:
 „Wo hnanu čžyč, jo by twója macž šinal j točo čžinila?“ A wón
 šo šmērowa a mi ruču ščezesče. A wot teho čžaha bu j nim
 pomalu lěpje. Za pač tamnu kermuřču ženje šahba nješum, hžžej
 bē Wšh modlitwy štwjkeje macžerje tak widomnje wuštyšak.

Ruski křěžor Alexander I. a biblija.

Ščžěpan Gřellet pučžowaje wo lěče 1812 jako ewangeliřta
 po Rušomškej a bē runie w Pětrovogradě, jako powjelčž přichidže,
 jo je Napoleon měřto Wostnu dobył. A dworej ščžžora A-
 zandra I. hšwšesče tehdy wjazy žyle křuchž hšesčžjanow, mjes
 kotrymž bē wječř Alexander Galičžin, Gřelletowy přščezel. So
 powjelčž wo dohčuju Wostny hromadne štrōženje roščerž,
 mōže šo derje myšič. Tež ščžor šam bē šo poštřōžiti a šhro-
 madži wščo wōjšlo, jo by Napoleonkej šabžewač, do Pětrovgrada
 čžabnučž, kaž hēbi wščity myšlachu, jo wšn něřto napřerjeb
 na tuto měřto počžehnje. Senož wječř Galičžin žyle šmērom wostna,
 jako budžiče šo ničo njeřtalo, a dawajše teđžu na džekacžerjow,
 šiz na nulytm wuporibženu jeho hrodu dželachu. Wšž ju ščžž-
 rej tak wupowjebana, jako by to mačo wōtčžinlja mšil byta, jo
 njebože, šiz je kraj pobečžo, šo wječřača tak wjele jako ničo dořta.
 Ščžor čžajče ho wo tym přšedwēdžiči a š Galičžinowemu hrodej
 přšijiwšči ho wječřača, šotřož přšed nim namata, woprašča:
 „Galičžino, ščto dha to čžinice? Ščto dyrbi to wščitšo rēlacž?
 Ščžžy ho na čželanje hotuje a wy twaricže?“ — „D“, wotmolwi
 wječřača, ja hyn tudy w tak měřte šhowanz, kaž mohł ju hžje na-
 macž. Tōn ščžer je mój hrod, mój Wšh, na šotřožoh šo ja
 šuščžcam.“ — „Š wotčal macže tajše dowjerenje?“ ho ščžor
 woprašča, „ščto wam ja to šjei?“ — „Čjuju to we hwojej wu-
 trobje“, džesče wječřača, „tež to w tutyh wot Woža naburjenyč

knihač stoji," na bibliju pokosijo, kotruj ranje v ruzy dzerzejše. We tym jemu knihi wupabzechu a ležachu wotevriene psched wobemaj tujejomu. Galičzin je ruzje šbheny, a spodobenje, bē to runje 91. psalm, kiz bē ho wočizim. S tšezorowim dovolenolom jon wjeršy wuczita. Grellet powjeda, so je Alexander škwitu potny spodobitwanja stal a potom wjeršeye rufu podawščy te mišy wotřej, dolež by psched wučehnjemim wojačow krotka Woža škwiba wotdžeržana. Zato pač něto duchowny psched woltat stupi, wuczita tež 91. psalm. Wo Wože škwibje da jemu tšezor we šwojim spodobitwanju a hebi pščinščy a ho jeho wopraščja, cšehobla je runje tutón psalm wuwořiti. Wón praji, so jemu to ničto radžit nijeje; wón pač je ho w najstupanju teje wožy mobil, so by jemu Wož dal prawy staw namafadž, kiz by tšezorowu wutrubu popšhnil, a tač ma wón ja to, so je to Wože čšenijenje. Kšezor na to le šwojimi wojačami wučejše. Zato přeni wječor saščoju a tšezora czeže samolowjenje cšičžejše, kiz na jeho ranjenojm ležejše. Žadobče wón po wječerj, so by ho jemu něšto b' biblije čšitao. Čšitaj čšitajše 91. psalm. „Ščyobša je wam poručik, tutón psalm čšitajš?" ho tšezor wopraščja, kotremuž ho prajejše, so jeho Woži jandželjo na jeho pučzu pšchewodžaje; „je wam Galičzin ščyto prajik?" Čšitaj wotmolwi, so j Galičzinom nijeje poručaj, ho pač je saščyžawščy, so dycbi tšezorej i biblije čšitaj, ho prijebu mobil, so by prawy staw ja tšezora namafaj, a tač je wón na tutón staw pšchijšot a ja to meč, so je tońškany zple pšchijšodny. Grellet powjeda, so je tšezor wščon samyšlenny byt a je čšim nutničho popšchudaj, dolež je to ja Wože pokasanje dzeržaj. Čšit tušeho cšaba hem je tšezor wobjamtnyl, tožde ranje a loždy wječor staw ham ja ho čšitaj.

Evangelška Rušowka, židowski lékař, a tón, kiz je wobuju wuhojil.

Stara rušowka maczet bē czežy šchorita a lešat ji prajejše, so dycbi šwojemu domej roščajščy, dolež je jejny tónz pšchijšot. Rušowka wotmolwi: „Wěno, knjes lešarjo? To mje tola jara wuobjebel, pšchetož škwjšnyš je moje žiwjenje a wumwrzejše je moje dobyče.“ Žid nješapšchijejo, kač mže ho čšlowjet tač na swoje wumwrzejše wječeljež, cšičže wotendže. Zato bōchy sašo pšchijšot, bē Rušowka hiščejše blize i šmierzji a praji i lešarjej, so ja wutrobnu prošim na njeho a so by ji ju tola dopjelnil. Lešat wotmolwi, so, jeli jenož nětač možno, čaje ji rad i woli byč. Duž Rušowka židowštemu lešarjej pučžo. Jo ma bibliju, kotruž ja jara lubo a kotruž by tola tež po swojej šmierzji rad wažemu mečž čayta; dolež pač hewał ničho po hebi nima, čayba jeho propuče, so by ju pšchecelnje wot niješ wjač a to nječ čšitaj. Lešat ji to šlušiwšči, nješejše hebi wotšajany dar dom. Rušowka na to cšičhe a šbožnje wumrje. Lešat dzeržejše škwmo a čšitajče škwru w bibliji. S wulšim spodobitwanjom wón tam Šešuša, na Gologče škwžowaneho, w zyle druhim škwite widžejše, hačž židži wo nim myšla a reča. Ššes to bu wščon samyšlenny, čšitajče pač pšchego dale a šwajaty Duch mějaje tež swoje dželjo w jeho wutrobje. Ma to našej lešat ham šchori a poška po evangelšeho duchowneho a wuzna jemu šwoju wěru, so je Šešuš Naqarenški woprawdež Mešijaš Woži a so hebi wón šwajaty škwčhenyž žada a jeho wo niju prošy. S wječeltočju jeho duchowny wučšejše. Wōryš na to pač tež lešat ja šbožnej Rušowku cšehnjaješe k temu, do kotrehož wěrejše, a kiz je tež jeho wumohl a šbožneho ležinik.

Jeno posleďuje kapki.

Maty Natuščez Michal bēčhe njany hšny hōž, bohateho wječneho forczmarja jenički šyn. Nan bē tež njemalo hordy na njeho, kač lebnje wědžěž hižom na hoščij težšwomadž a wuščinšje po nimi čšimž woležijše! Wědma do šchule špoběžej špawadž, nan raš pštny, kač jeho Michal piwony karanzč šbšeny a šoyrt, kiz bē w nim šawotat, wutrubu. Wo bē tola storo šmječšne, temo pšchijšladowadž, nōw wulki faran pšči tež mafej hušje! „Ščyto bha čšimščy“, ho nan šmječejše, „ty tola piwo nješowitawadž?“ — „Nano, jenož te posleďuje kapki,“ Wičač wotmolwi. Wožbjiščho našč bōžč bšjedelše, kač jeho jeno w to wěč druhim powjedaje a pšchistaj: „Tón hōž je tola, praju wam, kruty škwop; i tajšeho brjema něšto hōbne narozče.“

Wot něta Michal ja ložej kaplu piwa hladoče; čšim šarščy bu, čšim bōle hebi tež pomadž wědžijše. Wōryš pštny, so czeřewo piwo hiščejše lepie škwbi, hačž te šwutne kapki w šaranzču, a točejše hebi šam. „Ščytož čže hočša byč, ho i cšahom škwiti“, hočžo ja škwom bžacy. Wo šami piwaju, w tym ničo njeprawešo nješowitawadž; ale šwoje bžički nješčy tola šobu do forczmy brati. Michalkej pač ho tola šmječaju, kiz nanej pšči nalowanju pomahaje, jato by wučženy pičznil byt.

Četa ho minychu. Michal bē přeni třoč i špawjedzi powyt a wječor bē — pjany. Zeho wobha mačž pšalajše, jeho nan šwarjejše, ale ščto čayče nad hōčšičkom dobyč? wón tola čšimješše, ščtož ho jemu špodobaje.

Něto ho forczmaj wjazy šwojemu šynej nješmječaje, hōžž piwo pijejše, a jeho špoběžejš nifomu nješowjedaješe. Ššezčezny Wōhu pač mofotajše, so bē jemu tajšeho nješporadženeho šyna dal. Ščorczmarjež Michal bē škwitobu padnył. Druhdy by dje jeho škwedomnje škwato, hōžž by šwoju mačž tajšu škwbu a škwu widžaj; ale wšče tajše škwne myšle by i piwom šalaj.

Dorozčenty šakšupi do šednyh. Zeho nan bē šohaty a mžejše do šapščejšč. Ale tu wón dale pijejše. Wón bu huščjšicho pokšostany, raš na piwje jeneho towaščja šrani, bu tehobla i šajitnu šakšudnje a pošbjiščho do wutajta cšejny, w šwojimaž šarščimaj wjazy psched wočzi šupčejš njeřčobaj.

Četa ho minychu. Ščorczmaj bē wumrjel, forczma bu pšchēdota a mačž jato widowa w bliščim měščacžu hušlejše. Duž raš powojelž došta, so bē jejny šyn w najwječšim hubjenštwje wumrjel — hješ pošuty, hješ hšny a hješ nadžšim. Wšoha mačž! Wona hōrte hšlyš pšalajše, a škwžo, kiz ju pšaladž widžaju, mšpšachu hebi na te posleďnje kapki, kiz bē Michal i piwomadž karanzčow pił. Te bēchy jeho nješto byt.

Wšchylake f bliska a f daloka.

Wšubjet ja šcala Šbertowy šond je šašo do žiwjenja štwiř. W leče 1898 naščtrane dary bēchy ho najprijebu danile pola Malo-Wšelšowšjeje nalutowańnje. Wo šmierzji poškadnika wšubjerta, šnjeja wučerjija Sommera, šu na Mačžju wjedelšej, ale dolež Mačžija došladowawštwu naš šondom nima, ale tešdomniščy wšubjet, je něto wšubjet šašo do šwojeho prawa štwiř, hōžž je šond pšchēs šabanjene na pošajenu wošpōčelž wot 3000 šr. štwiř. Duž budže ho w pšchijšodnym leče přeni třoč 23. šaprteje daň na potrjebne wudowy šerššich wučerjow roščželjež. Přostny maja wudowny hačž do špawčajša lěta 1914 na pšchēšybu wšubjerta, šnjeja šararja Šólčja w Mačžach, poščarč a budža hiščejše junu šlawnje k temu namotowje. Wšubjet wšobšej se škwedowazžič šnjejow: šaraj Šólčž w Mačžach, pšchēšyba, šanonituš žur w Wudychšimje, měštwšchēšyba, šantor Šsmoka w Wudēščah; notar Žuž w Wudychšimje; šantor Šila w Škwroščžach.

Sy-li ſpěwał,
Plitnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój ſwjatok
Zladny je

Za staw ſpročny
Napoj mócný
Lubość ma;
Bóh pak ſwěrny
Přez ſpaf wěrny
Čerstwość da.

Nječ ty ſpěwał,
Swěrnje džětał
Wábědu dny;
Džěć pak ſwjatý,
Duśń datý,
Wotpoďń ty.

Z nječjes mana,
Nječ ćí khmana
Ziwność je; i
Ziwa woda,
Kiš Bóh poón,
Wokřěw će! F.

Šsersbke njedzělske łopjeno.

Wubawa ńo łóđu ńobotu w Šsmolerzj knižicšćicejni w Budyńšćine a je tam ſa ſchtwórtćetnu pšedpłatu 40 vj. doſtać

18. njedzela po ſwjatej Trojicy.

Mat. 22, 34—46.

To ńu ſrudni ludžo, kotřiz najwážniſnje praſchenja jeno t temu naćińtwa, ńo bychu ſ tym do ſpytowanja wobđili. Š tajtmi ludźimi mejeje Jeſuś ćzinić. Farifejizy, Šabbuzejizy, piſſmawućejni, mešćniſzy, Šerobaſchowi ſińzobniſzy — jedny po druhim woni pšed njejo pšichadžeju, niſ wuńenja dla, ale ſo bychu ſ i nim wuřečowali a jecho w řeći popadnili.

Wobđiwajomy pak pšich tym Šboźnikowu ſćeńpliwocě! Nunjeſ wón jich wotpoňlad pšehwidža, ńo wón tola wobwola, na ſle-měnjaze praſchenja dobre wotmolwjenja dawac, ſ kotřich móža tajzy wuńeć, kotřiz woprabnje wuńeć džedža. Tež piſſmawućenemu w naſchim ſćenju, kotřiz jecho ſpytuzy praſcheni ſa najwjeſćajej kańju w ſatonju na njeho ſtaja, ńo tajka wotmolwa doſta, a my derje na tym ćzinimy, hdyž ńebi ju prawje t wutrobie djerjenu. Pšichetoz nam wſchittim je wjeděć naſne, ſhto je to do kańje, kotraž wſchěm druhim do předy dže a wot kotřezj wſchě druge wotwińuju, dokeſ pšech to jańniſnje wſnacze ſwojich pšichiwuńowuńow dozpiwamy a ńo nam nad pućzemi, po kotřich mamy ſhoděć, jańna ſwětłina roſćierja.

Duž dža džemy ńebi džęńa Jeſuſhow wotmolwjenje w naſchim ſćenju roſpomnic a ńo roſwuciezj dacj wo najwjeſćajej kańi.

Piſſmawućeńy ńo praſha: Wſchětrje, kotra je ta najwjeſćajej kańi w ſatonju? Jeſuſ jemu wotmolwi: „Ty

dyrbiſch Woha, ſwojeho Rujeſa, lubowacj ſ zylej ſwojej wutrobu, ſ zylej ſwojej duſchu a ſ zylej ſwojej myſli; to je přenja a najwjeſćajej kańi. Za druha pak je tej ruńa: Ty dyrbiſch ſwojeho bliźejeho lubowacj jako ſam ńo. Ka tymaj dwěmaj kańjomaj wiſzy zylj ſatón a proſetjo.“

To je potajkim dwojakaj, kotřiz Jeſuſ wſchěm druhim do předla ſtaja a jako ſatlad dama: Woha zyle lubowacj a bliźejeho jako ſam ńo. A tónle dwójniſki ſatón ſpoſnawamy jako najwjeſćaji, hdyž

1. wopomniamy, kať hčuboki je a kať dałoko do kańa. Pšichetoz wón nježada wot naſ jeno ćzinjenje, ale ſmyſljenje; niſ tón abo tamny jenoſtiwý dobry ſtut ńo nam tu pšichedpińuje, ale neſchto, ſchtoſz ma wſchě naſche ſtutki woźiwjeć, kať duſcha wſchitke ſawu a ſmyſla woźiwja.

Lubocj, kotřiz Woha doźimy, džje ſnutkowocj doſpoknje pšehwělacj. Š zylej ſwojej wutrobu, ſ zylej ſwojej duſchu, ſ zylej ſwojej myſli dyrbiſch Woha lubowacj. Potajkim trón w tebi ma lubocj Woha wobſpudnyć a tebe kať wobnińezjć, ńo we wutrobie ſa drugeho tujejerja niđže žaneje meńtoſeje njeje. Woha jeno ſ džělenej wutrobu lubowacj, čěta lubocj t njemu ſapřewacj. Za hym tón knjeſ, twój Bóh, ty njebyrbišch jańnych druhich Wohow mečj pšich mni! Tale kańi njećerzi niſ jeno jańnych pšichiwuńow tempłow, wot ćzłowičich riukow ſćinjenych, pšich njej dyrba te te woltarje pabač, na kotřich ńo w potajnim woprowa. Šewetolubocj a ńamolubocj je pšichiwuńow; wěrna Woha ſińzba w tym wobſteji, ńo ńo lubowaga duſcha zyle Woha podba.

Duž pruhuj šo, luby cšitarjo, hacz ty tež w tajfej polnej luboščej k Bohu stječiš. Zeli twoja wutroba na kniczomnyh wězach, wiša, štym pokhilenjam mešto dawa, šo wot brěščnych zadobčow wobnručuje, dha to njerěta Woša lubowacž j zylej swojej wutrobu; pšchetoz šchtóz woprabwež lubuješ, i tym šo wutroba wupjeljena a nima ja druge žoneho ruma wyšče. Zeli može twoja duška po zlychj dnjach a tyždenje došlo žima byč bjes powyšlenja na Woša, dha to njerěta Woša lubowacž j zylej swojej dušku, pšchetoz tohož swoj lubo, na teho kusto a pšchezo špominaš. Zeli do twojich šmyškow jeno druhdy jenotliwa šmela pruha wot horca šajstpa namata, bewaf zyl je w nich mroftota a nož, dha to njerěta Woša lubowacž j zylej swojej myšli; pšchetoz tajki džen njemóžejš šlončny mjenowacž, na totrymž drie šlončo j štwilemi mročelce pšchelamuje, ale šo ruče šajo šhabi. Wopomni, trojny žaba: j zylej! Zyla wutroba, zyla duška, zyla myšl šo žaba w najwjetejšej kašni. Woh, wot totréhož wudšitno mamy, dže, šo bychmy joho je wčepem lubowali, šchtóz šmy a mamy. Wón jato našč njebjeski Wóčez dže wšče swoje džečej j swojej wutrobje meč a wot nich zyla a polnje lubowanj byč. Teho dla je nam wón swoju tašni luboščje dał jato tu přenju a najwjetešku, kotraž dže šo šhnboto hacz do dna naščje šnutstwowočej šacijščezčej a wšcho, šchtóz je w naščej wutrobje, duški a myšli, i nim w luboščej šwajacž.

Zapochtoł Pawoł mjenuje luboščj dopjeljenje šatonja a wučži: šchtóz druheho lubuje, tón je šakón dopjelnič; pšchetoz štož dhuha šakón je w tymle šlowje wopšhajata: ty dyrbichj lubowacž bližičeho lubowacž jato šam šo. Botajšim wopšhajata šakón luboščje wščitke pščišluchnoščje, kotrz mamy napšchezo šwioim šobuculowjetam dopjelnič. Chze-li něchtó wježezč, šak ma šo we wšchj padach napšchezo nim šadžezčezč, trjeba šebi jeno wrajč: ja džu jich lubowacž jato šam šo. Njchtó nočje šebi šakemuz bolozč čzinje: duž njeczju tež žonemu druhemu bolozč! Njchtó nočje šwioju šakšnu šchtodu: duž njeczju žanemu druhemu šchtoda! A šchtóz džešch, šo bychu tebi ludžo čzinili, to čžni ty jim tež; ty džešch, šo bychu čži pomhali: pomhaj jim! džešch, šo bychu čži wodali: wodaj jim! džešch, šo bychu čžezpimozčej šebi j twojim wošebitočjem: šnješ ty jich šblawozč! a šož šebi ty pšchewš, šo bychu ludžo tebi twoje štutki a šlowa pšchezo k šepšchemu wuloželi, šak šwacuj šo, tež i šeho, šchtóz druhj rěča a čžinja, bóle to dobre byžli to šle wušbchowš.

A to čži čžezšo njepaduje, naščeli jich woprabwež lubo; pšchetoz luboščj ma wótre wofo ša dobre počžniš a miše ja jich šmyšli. Šak je luboščj dopjeljenje šatonja. Chzešch tehobla šajnje džežezč, dha džež šo pšchede wšchém najwjetejšej kašnje, šaklowšeho šatonja luboščje; temu šu wučžje druge šajnje podbawe a šjeru j njeho šwioju móž. Duž je to šhnbota a daloko došbahaza šakón, kotrz nam tón šakjes jato přenju a najwjetešku pšchewšata. Š njej je wjele wot naš žadane. Tehobla wopomnimy

2., šo mamy ša nawutnjenje a šwoczowanje najwjetešče šajnje tež najwjetešeho wučžbneho mištrca. Woh šam je ju šizom w šakym šatonju daš a Jezuš Škrystuš je ju wobtwjeržju a wobnowil; wón je tuškam še šatonja a šprofetow jato šabro wšchjch bojštič pščišajnow wušbdeňšl a je šo nam še šwioim žiwjenjom, škutowanjom a čžepřenjom šam jato pšchedinamjo w dokonajnej luboščej k Bohu a k bližičemu pšchewšajti.

To je tón, kotrz w druhim dželu naščeho ščjenja tež praščen šakja, na kotrz pal jemu joho špwtarjo wotmowič njemóža: „Šchtó šo wam šba wo šchynšhu? Čžej šyn wón je?“ a dawa jim še šwioim praščenjom špónacž, šo je ju wjazy byžli Dawitow šim. To je Šajn Boži, čželo ščiznejny j luboščj k šhřednemu čšlowjetwu a wot šimljeje luboščje Wóžza poššang, kotrz šo šwojeje bojšte poboby wupróbnj a šam ponizowafše a bu šhnbu našče dla, šo bychmy pšchje joho šhnbodu bohacž byli, a je i luboščju ja naš do šimjerce šchoł. Wón je našč wučžbny mištrc pščiš nawutnjenju a šwoczowanju přenje a najwjetešče kašnje. W joho šchuti wutnjenju wutrobn roščake a šrudobu nad tym, šo šmy šo tak šhsto a wjele pšchezjow joho wyštole šajni pšchewšchitiš a šhauibujemy šo teho. W nej njerěta wjazy: ty dyrbichj lubowacž! ale tu rěta: lubujmy joho, dofelž je wón našč předy lubowal! Žow něto žane šwšowanje njeje, ale šakón luboščje ščijni šo šnutstwowne čžerjenje a my wobowamy šmutjatoščj a móž k jeje dopjeljenju. Tón šakjes šam nam še šwioim pščiškadom do předy dže; joho šaklowitiš šakón wobštej w jeničkim šlowščju: luboščj! Duž wučkimy wot njeho, šhwdujmy ja nim a wšimny joho bojštu šakón luboščje do šwojeje wutroby, šo by wón našču wutrobu, dušku a myšl roščwězčita a wuščewčita. Potom bužemy j polnej luboščju Bohu a šwiojemu bližičemu šhuzič móž a pščiš tym

3. našhoniwy, šak je šakón luboščje tež tehobla přenja a najwjetešča mjeje wšchmi, dofelž je wona najššobžnišča kašni.

Šswarjenzka a šida, o šak tež čšlowštu wutrobu njebowomnu čžinte! Šchtóz šwoje dže j wabženjom a šhadrij wupjelijnuje, šurowi pšchezjow šwiojemu šakšnemu žiwjenju. Do šele šo šajni dom pšchewobročja, hžez mjew šwubdelštwom njepšchewšeljstwu šhuzi a šejbn j druhim wóju wježez, šdy by to tež jeno i šakšajmy šlowami bylo. Šak njebowomnu šak šu tež tam živi, hžez drje šebi njčeho šeho njčejnja, ale tež njčeho dobroho; hžez šu wutroby šimne šož šob a šjesožakšimje jebyn porno druhemu šwoje šakšne puče šhodži. Šak je tole jeno móžno? šak móže šo to tyždenje, šaj šeta došho wudžezčezč? To je šapřezčej najnadobničichj potriebow wutroby a najpřezčejje pščišluchnoščje, je šabčez najššobžničeho šchčejemjanšeho šowolanzu, pšchetoz „w mjeje je našč Boh šowolal.“ Šlej něto, pomozžnja tuteho měrneho šowolanzja dže luboščj byč: wona dže šle duški škostory j wutroby a domu wušnacž a w dušach šwiojemu woštrzewazemu šwětelš hweščezč dazč. O wotemčej je šwoje wutroby a njewobarazje jej, hžez šo wona wo durje škapa! Njepšchidajče, šo šo špionjo šwětnje a čželneje luboščje w duški hort, pšchjes čžož šo najnadobničje mozy ščjeru a ničjo šbyštkne njewoštawa ša čžistu luboščj k Bohu a k bližičemu. Džeřez je twjeržbe, te šbožne šhodžny, w totrých šu šaczuwacž, šo je luboščj žiwjenje, šo dobre šhwdonnie j Bohom, dowěra k naščim šwiožbnym, wješele w šowolanzu a trošht j šorju ruku w ruzy j dopjeljenjom najwjetešče mješ šajnimy du.

A wopomacž, lubi čžitarjo, šak šale najwjetešča šakón do wšchje wčeznoščje šlaciš a žohnowanje dawa. Pšchetoz „luboščj nišby njewuparadje.“ Š šowladom na tule šejnu wčeznu šlaciwoščj mjenuje tehobla šapochtoł Pawoł luboščj niš jeno dopjeljenje šatonja, wón ju tež wšchje wčez a nadžije pošbėjnje, hžez praji: „Něšš šak wošanje wěra, nadžija, luboščj, šele tiš; ale luboščj je najwjetešča mješ nini.“ (1. škor. 13, 13.)

Lubuj Boha wustyje wszechjo!

Ta i zjely duszku, wustroje
Cze lubuju, o Wożo!
Gdyż tebie mam, dha njeroduju
Wo swietne czaśnie sbozo;
Ty by mi lubio najwustajšče
A žorlo wszechje radofeje,
Na tebe stajnje myslu.

Ty bē mój Wóh mót młodośče
We wječelu a horju;
Młóz twoja mój cłotm wodzječne
Po żohnowanja mozu;
Mój wodny hnadnje sđerzał by,
Ty bēdže wsthi mni we nusu,
Mi pomoz i njebia pōsta.

Ty by mój Wóh też nēkole,
Mój twerdu herbō a stala,
Kiz krajje mje a žohnuju,
Mi troszt a potoj dawaj;
Mje wobnojo huczišć, napowalsz
A w nozy czišće spacz mi dašć,
Wstni ja to dżak a chwalsu!

Ty by mój Wóh też ja tón czaš,
Kiz chzešć mi hjičče dodacz,
A moje brēdhi pščezo saš
Cze twoja huada wodacz;
Ach, dai po swojoci młodośči,
Gdyż junu džeń ho nakšli —
So czeleż czi to njebiu spēmam.

Ty by mój Wóh też we sčizju,
Cchto braćz mi tón troszt mōje?
Njedch wjedzješć mje czeń czerinjowitu,
Mi tečjeja tola rōje.

Wschaf ja tu sbożnu wēstocēz mam,
So i horja wōbidu i njebieškam,
Hdžež mēra palny wēja.

Ty by mój Wóh; njedch je smjerczu
So woščitto ni tu slyubi,
Ja wēm, so trōnu dostanu,
Kiz Khrysta hnada lubi;
Cchto smjercz a row mje traščijēz chze?
Ja žiwjenje mam hotome
Wščes twouju młodośč, Wożo!

Duž mój Wóh by a wostanaješ,
Ja nowju swój slyub stary;
Ty i wustrobny mi njeprchidžidž,č,
Hacž staja ho mi maru;
So by mój Wóh a ja slym twój
A do wēcznowečje swojoci hmoj,
Ze moja sbožna wēra!

Samjedženje a wobroczenje.

Wonaj bēščaj by woženicoj. Wiele žadny hōbu do mandželstwa pščinještoj njebēščaj. Wōn mējseđe žiwnošću i doštom, wōna to najnušniče, sčtož do domu slyuču, a 100 toleč pjenjes;

ale ja to mējščaj lōždy pobožnu, pēnu wustrobu, dwē pilnej ruzy a sponožnu mysl. Zač bē to mandželstwu, nad kotrymž dyrbjeječe lōždy swoje spodobanje mēč.

Ale potom bēchu towaščoj jecho młodośce pščiščisi a rēčeli, wustmēščeli a jecho hōbu do forczny wstali. Tam hu hrati. Wōn je najprjedny dohōb, to jecho wješeječe, na to je sažo dohōb, so bu slyobty. Nēto je pščehrawač — a to niz mafo. Wščōn hōronny je počal picz. Wo nēcim taf daloto pščiščise, so njebželu a bželawu džeń wječor w forcznje slydaje. A tež domoj palenz woščaječe. Wōn bē hotowy piczť a hracť. Žeho žona je jecho napominala, proščta, pščeđ nim ptačata — wščo ničzo njepomohaje. Wōna na to lube džeščatto potašowasče, kiz bē jmaj Wóh wostradžit — tež podarmo. Sčōnčnje mējseče ho jene po drušim pščebočž, so mohla ho dai wotwječje, a mandželsta sjejeječe džeń wote dnja w czešćim džeje, so by saščuzita, sčtož ja dom a sbožnu trjebasče. Wōn by wščo pšepit, sčtož by slybuzit, a ho ženje hwoju žonu njeprafščeje, i wostal pjenješ ja kšleč, warjenje a młoto hjerje; žadaje hēbi pał wščednje dobru, slytu jēž. Tole sadžerjenje i njebiu wotaječe. Wōna hiničeje, kož twēta, hōžž je njebio sam-hjene, a jeine wobliczo spodobasče, wozži ho bla njeprščestlawazud slyšow czečwjenješčte. To wobže džežo sčabujaječe a ho sčēnej runaječe. Wōn to wščo njewiždaječe, brajeječe a pijaječe dale a wōbha žona njemōžaječe hēbi wjazaj pomhacž. Wōna wjazaj njeprafščeje, njechwariječe, njeptatače, i nim pščečelnje njewēčječe, tola ničzo wjazaj njepomhaječe; jeno Wōha prafščeje, so by jej prawy pucz potajal abo ju bōčty je wščeho hujbenstwa wustpuchnył.

Žytu njebželu bēdže ras lēdnia hta, so by muža a džečo napuščizla, a muž bē tež tu njebželu w forcznje žytu mšdu saidženeho tydženja pšepit. A ja pōndželu njedē ničzo wjazaj w domje hacž kulf huczecho slyčba. W slyščaz ležo bē wubnyta a njedē ptynta, hōžž bē ho muž w nozy pjany do domu sčmatal a ho slyobletany na sožo slyuptył. Namo sahe pał tam muž sjeječe, so by na swoje džežo sčol, a jēbžije tacy kšleba, bōrčezo a mōrčezo, so tu žaneho slyoteja njedē, a potom pšči wotbalenju džeče: „So pał mi w 11. hōdž. slymanu jēž pščinjēš; hōžž mam czešto džečacž, dyrchju tež hōdnu jēž mēč.“

A ta wōbha žona ho w slytu wjeječe a njewjedžiječe, sčto saporczecž, a džečo žatofeječe a ptačaječe, wōna dže njemējeječe wjazaj mozy, so bē ho czeščizta. A nēto hōžom 11. hōdžinu bjeječe. Nihdže njedē ničzo i warjenje, žadny slyud jej tež ničzo njewoščječe. Cchto nēto? Na kolena padny, wščo by hēbi točhaječe a počza taf ptačacž, so mošte tamjenje je želinwoščju wreščječecž. Na jene dobo pał stany a na jejnym wobliczu bē slyoblēšč wōdžecž, kotruž tōn potajuje, kiz chze pščeđ sadwēlowanjom to poščednje slytacz. Wōna hēbi slyly setč, ho slyobleta, do wulkeho torba swoje džečezo na slyobčēk položj, jōn i wēšom wōdžē a tajta i swojemu mužej džeče.

Tōn tam wotpoczujno pod slyobčojstym sčtomom hēdžječe a na swój wobjed czačaječe a jej hōžom našdala hrubje napščezimo wotaječe: „Na lēlyšč slyto? So pał je sažo dohō došč trato.“ Wōna torb wobhlabimnje pščeđ njeho staji a ho ptačo i sčtomej slychny. Wōn tōn torb i hēbi slyrabny, jōn wotewri — a nastroženy wōrčezo slypi. W tym torbje jecho džečo, ptače a slyebe, težsčje a na njeho hladače, jato by džežo jecho proščuz a wobščōžowacz. Kšwiltu nan njewē, sčto wrajicž. Nēto pał ho na hwoju žonu wottorchny: „Žonijčežo, sčto ma to rēfacz? Sčy ty wotwōtina? Wōna pał i lodoštm mērom wotmolwi: „Sčym czi to poščednje pščinješka, sčtož w domje mēšč; cziš i nim, sčtož chzešć, ja njebudu czi do ničzeho wjazaj rēčecž.“ Sč tymi slyowami jemu to džečo i torba na ruzy potōžj.

Nēto pał bē tola taf, jato by teho hrubeho muža Woža rusa pščinmytla. Wōn na žytnm czele sačza, i prostymaj wōczōmaj na

ſwoje dſęco hladajſze a ſtyhny ſiſzjt ſo jemu ſe rta wuriny. „M jemi ſo ſwojeh, noſy njedſzajſzy jehy wjazy njedſz a horze byſly ſo jemu ſ woſzow ſjadu. Wón to dſęco ſoſzedeſze a wurowa: „D ſmilny Wojo, kaſ bym ſo tola pſcheyſchjht!“ Na to ſo na ſwoju mandſhelſtu wobroci: „Ptoj, mójeſz mi hiſzede wobacz? Dſenka czuju, ſo bym nad tobu a nad naju dſęleczom ſto krócz helu ſaſzujit. Ale Wóh je mój ſwedeł, wot dſerſkijſcheho dnja bytbi wſcho hinał bycz; ani ſapki tuteſho helſſeho napoja wjazy pſches mój rót njekmę.“ Wona je njelczala, wobjala pał jehy je a je hčowu na jehy ramjo potožnyſzj horze byſly pałata.

A wón je ſłowu dſerzał. Rfartow a paleraja je ſo bóle bojal hač ſmijzy. Swože ſaſo na jehy domje bydleſe. Tene pał njeye mołt ženje troyimicz, kaſ je móžno byto, ſo je moſzj ſwoju pčtnu mandſhelſtu tał rudſzjć, kaſ bę ſo to ſtalo.

Kubuj bliſzdeho jako ſam ſo!

Œhtóž ſwětnje lubta wobſchđzi
 A tħudnych wıdſſi tradacz;
 Œhtóž hčódnnych bratarow njegyczi,
 ĩm do nuſy da padocz;
 Tón rani kałnje njebjeſe
 A Wožu luboſeč njelnaje.

Œhtóž bliſzdeho cjełeč podrywa
 A kłótnje we nej tocz;
 Œhtóž to, hđže wón ho pſcheglada,
 Na dobre njewobraczi
 A trieba hubu pſchjſtobdu:
 Tón nima luboſeč k bliſzdemu.

Œhtóž j rabu, troſchom, je ſchřitom
 Tu bratrej woche hčujicž.
 Hđyž ſchjž a horjo jehy dom
 Čhze ja ſwój pſcheyht wuzicž;
 Œhtóž teħdy dli ſo j pomožu:
 Tón nima luboſeč k bliſzdemu.

Œhtóž hatte čjata, hač ſo tu
 Bratr ſ próſtmo pſched nim kłoni;
 Œhtóž njehwata tam j pomožu,
 Hđžež nčchtó byſly roni
 A čzerpi tajnu ſrudobu:
 Tón nima luboſeč k bliſzdemu.

Dre pſchezo w ſtutach njemójeſch
 Wſchaf luboſeč potaſowacz;
 Mjē wolu pał, ſo raby čhęſch
 Œſej tónle počjnt ſtrowacz;
 Tež wo móž k temu prózu j ſo:
 Dħa ſmęjeſch lubo bliſzdeho.

Hđyž pał tón počjnt woſkabnje,
 Broſch, to ſo j nowa hor;
 Ptoj: Wóh je luboſeč, kotrzj mje
 Œſej k pobobnoſeč ſtworj;
 Hoj wſcho, ſchtož bym, wot njehy je,
 Duž mam bycz dſęco luboſeč!

K. A. Fiedlef.

Wliw Božeho jandžela.

Prėni jendſelſtj miniſter njemójeſche ras w nozy žaneħo ſpanja namalač. Temu ſo wón čjm bóle dſjwowače, doleſj męjeſche ėwal jara dobre ſpanje. Œchřty hodžiny hđjom wotuczeny leſeſche. Œšto dħa to beſche, ſchtož ſpanje wot njehy wotzereħowače? Wón ſa tym myſleſche, ale wotmołwjena njenamata. Œtóncznje ſtany a počza, ſo by čzab pſchecřinil, we ſwojich papjerach męcheč. Duž jemu liſino j tym pſchřipomnjenjom do ruki padny: „Wóželcęle wob-hnadjenje do Ľorta!“

Tam męjeſchta j ſo naſajtra dwaj jataj wotprawieč. Hač dħa bę piſmo wobhnadžnja tež hđjom wotpóſtane? Wón męra njemęjeſche, ſwobela ča a hčmotaſche woħježdž nozy k temu ſaſtojnikej, kiž męjeſche tuto piſmo wotpóſtacz. Tón ſo dohlada, ſo bę piſmo wobhnadžnja lešo wolało. Duž na męče poħoka j tym piſmom do Ľorta wupóſtachu a tón na ſbože hiſchęze w prawym čzahu tam pſchidħe, runje w tym wotkomitu; hđžeč jateju k wotprawjenju wjeħđichu. — Janđel Wožj njebč tutu nož tamnemu ſaſtojnikej ſpanje namalač dał.

Hiſzede wjeſtche wobarnowanje.

Nan a byn, hčdy na tonju, ſo ras wotnač tręchjchřta. Œſyn na ſwojeho nana ſawola: „Nano, dſenka je mje Wóh na woħebite wałſchje ſwarnował. Mój kón ho čřihny a mi ſo ničo njęſta, jeno ſo ėebi pſchj pobnjenju trodu toju wobobčęch.“

„A ja,“ nan wotmołwi, „duch hiſchęze bóle ſwarnowany.“

„Œšto dħa je ſo tebi ſtalo?“ ſo byn ſwaročřimje wopraſaħo.

„Wri ani kón padnył njeye, ja ani ſtrózelow njemęjach, kiž by tola ty męč,“ nan wotmołwi.

Œkelto tałiſch wjeſtchich wobarnowanjom Wožich ſo nam tola wchędnje doſtawo! Ale ſchto ėebi na to męſti? —

Wſchelake j bliſka a ſ daloka.

— Njebđelu, 21. ſeptembra, ½12 hodžin je ėerbiſta Woža ſtuħba w Rſchjžnej zřrtwi w Draħđžanach. Œponjednu wuczbu ma knjes ſarał Domachſka j Wudeſter a pčedomanje knjes ſarał Mateł ſ Barta.

— Wibiſtſi pučnik, kotrzj je nęmſti tež wot Œserba piſany, wot knjeſa zřrtwinſteħo radſčjčela ſuperintendenta em. Ľerzoga a Njehwacřidka, je ſo na ſw Œserbow ſaſo pſchecřelinowje wot knjeſa ſararja Wroſtaka w Wubnychřtaw w ėerbiſtej rčzi ſejtajak. Œ čřihčřdom je ſo ſapoczato, kiž budħe w prawym čzahu ſotowy. Duž budħe ſo pčreħy hač druge lęta roſdawacz móž.

— Œwjeħđent ſjoch ſwalow, ja kotrzj bym jako Œserbja woħębie proħyli, nam w Œalkfej woſtanje. Wſchřnoſeč je ſo roſ-ħudžnja, tón Ŀwjeħđent jato Ŀwajaty dħęł Ŀđeręeč.

— W poħlebnimaj njebđelomaj męjeſchtej je zřrtwinſtej wiſi-toziji w Winakale a we Wułkiſch Œđžarach; w Winakale pſches knjeſa wjſchſcheho zřrtwinſteħo radſčjčela Roſenkranza a we Wułkiſch Œđžarach pſches knjeſa ſuperintendentu Daħſmauna ſ Wožerež.

— Wułki Guſtaw-Wboſtſki Ŀwjeħđent wotmęwa ho lęħa w Kielu. Œe wſchřch kónzow naſcheho wótzeho kraja, a tež ſaſturjerjo ewangeliſkiſch woħadow ſ wuktaja, kotrzj woħębie podyjeru Guſtaw-Wboſtſkeħo towaſtwa potřeħowaja, ſu ho ſwromadžil. Njž mjenje hač 235 prótrowow potřeħownych woħadow ja doħyħow ewangeliſkiſch duchownych a wučerjow, ja zřrtwie a ſchule, ja ewangeliſkiſch ſtudo-waħbħ ſu bóħęle. Œa tajte potřeħownoſeč ſo 150,000 ėrimow roħđęli.

Sy-li spówał,
Pilnje dźiałal,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je

Za staw spróczy
Napej móczy
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přoz apaf méry
Čerstwoś da

Nječ ty spówał,
Swérnje dźiałal
Wódné dny;
Děś pak swjaty,
Duś daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mena,
Nječ čí křmána
Žiwnoś je; kř
Žiwa wodz,
Kř Bóh poua,
Wokřew čé!
F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa ho kóždu hobotu w Šmolerzjz knižicizšćejerji w Wudobjinje a je tam ša šchwórtlětnu přehedpātu 40 pj. dostacj

19. njeđzela po swjatej Trojizy.

Mat. 9, 1-8.

Najšće Bože šlowo rěči wo wustrowjenju jichneho. Najše čjórby horych, hubjenych, se wšgelakimi njeđostatkami wobčezjenych čjłowjekow je wón tola wuhojil, tón wulki lékař Jezus Křtytuš! Wón pak njeđe jeno ša čjělne thorošče lékař; runje tak wulke šu tež te čjórby tamnych wobzarujomnych čjłowjekow, kotrychj š hřeđom šajědočjěmu dušny je wón wustrowil a šmerowal. Wón je potajkim lékař kaž ša čjěla, tak tež ša dušny čjłowjeka. A tu nam stupi přehed woči čjłowjel, hubjeny na čjěle kaž na duški, jichny ša hřešny, a Jezus jeho wot tuteje dwójce thorošče wustrowi. Ale šhto je šejěbnj wot teho? Tón lud, kř je pšchitomny, šo džiwa a šhwali Bóha, kotryž je temu čjłowštemu šynje tajku móž dat; ale čzi přšmaruwcjeni, kotřj šu hřžom telto džiwow Jezom Křtysta widželi, šu polni šawiježe na teho, te kotremuž šo lud wobročěšče, a hlyšho, šo Jezus temu jichnemu tež hřeđi wobawa, šdžtož tola jeno Bóh tón křnješ šam šamože, džerža to ša leštrowanje Bóha; pšchetož woni njeřnaju ani nohčebž šnacž Šsyna Božeho, kotremuž je data wšchitka móž w njebešch a na šemi. A kaž hušo, tak Jezus tež tu jim hušo šawitka, šo nješjedž, šdžto prajjež, se šwojim praščenjom: „Kotre je lóžšče, prajjež: Tebi hu twoje hřeđi wodate, abo rjez: Štań horje a hřobž wotšto!“ Přšmaruwcjeni ničjo nješwotmołnija. Kotre je lóžšče, hřeđiwodacže abo wustrowjenje čjěla? Tež dženšja tak něloty k temu ničjo prajjež

nima, hřeđi šebi šam wodawajo a džiwne wustrowjenje pšches Božeho Šsyna nješwěrjo. Š kašim prawom? To widžišch, hřžj šo prašchěch:

Hřeđiwodacže a wustrowjenje čjěla,

1. kotre je lóžšče?
2. kotre je tebi nušnišče?
3. tak doštanješch woboje?

1. Hřeđiwodacže a wustrowjenje čjěla, kotre je lóžšče, prajjež: tebi šu twoje hřeđi wodate, abo rjez: štań horje a hřobž wotšto? Woboje je, hřžj šo jenož se štom wu-prajich, jenaf loške; hřžj pak jo džješch š wušpěchom wu-prajjež, tak šo šo wopravowje hřeđi wobabžja a šfory šo wuštronwi, dha je woboje jenaf čježe ša šlabeho čjłowjeka, loške pak monož tež potom hřchěče wostanje ša Šsyna Božeho. Nošđel je jeno tón: Wustrowjenje thoreho widžja tež jeho šobněčłowjekojo; ale hřeđiwodacže čzije jeno tón, kotryž šu wot čzšwšlowanjow hřeđa, wušwšwobdženy; kaž wšdaj ty nješwěšch, hačž šu twójemu bratře abo twójce šfotje hřeđi wodate abo niž, doležš njewidžišch šo šuju wutrobny. A hřžj tež hušo na měřnym woblicžju, na pšchěželnyšm šlowu a na mišym šabžerženju šebi šwěrišch šojnacž džěčjo Bože, čjłowjeka po Božej wutrobje, š kotre-žož wutrobny je přezč wšata wšcha šašchšnojčž a šža, wšcha škóčž a nješwšwobdžčž — tón jichny tu ani šłowčjka nje-prajj, š kotrežtož bu jeno rošćake a wodacže pšches Bóha šojnacž; duž džybješče ša wch přšmaruwcjenych wopravdžje čježto byčž, wěričž, šo je šemu wodate. A runje tak čježto

běšče sa nič, wěricz, so ma Jezusů prawo a móz woda-
manja. Přihetož sa nič wón dale ničez njebe, hačz tamny
čłowjek f Nazarethu, Jozefowu a Marijnų syn, niz pak
tón wot wótowu woczajany Mešiasz, kotrųž dyrbejšče tón
lud wumožez wot wšičičich hrěchow. Ale tež tutych sa-
halskich a njewěrjowch pišmawumowcenzų dže Jezusů dobycz,
tež do jich wutrobow saščezepicz wěru do hěbie jako wu-
možnita a duž wón čzini, sčtož hewat ničto njebotnja:
wustrowiwa jichněho, f njemu prajizj: „Staj hěrje, sčehų
swoje popšlečeho a dži dom!“ A jako tón thory po tutej
přichitajni čzini a strowy a čzity domoj dže, dha buchu
tamni swjateho pišma wučeni tola přichidacz dyrbeli: sčtož
tuteho jichněho wuhoji, tón dyrbi wot wšchewomožněho
Boha tež móz měcz, hrěchi wodačz, ja teho ani hrěchiwodacze
pšcheczěže bycz njemože. Ale podarmo, woni hu kaž bratřia
tamněho bohateho muža, wo kotrųž tón Kněz praji, so
ani mornų, kiz ho f nowa wroczj, jich njeby f wěrje přich-
nježł. Woni dzerža hrěchiwodacze ja tak čzěte, so jo Jezusů
njemohł botonjecz, duž budže za nich tež jara čzěte, hrěchi-
wodacze dostacz, kotrěz je jim tola tak nulne.

2. Wustrowjenje wot thorofcze a hrěchiwodacze, kotre
je tebi nusińčje? Ssnano je tebi, luby čzitarjo, woboje
jara nulne, runje kaž temu jichněmu. Najprjebų wot-
thorjenje. Tón jichny bu f Jezusůj přichinjenju, ležo na
popšlečejz; njemožejče sam hieč ani ho hibacz. Nuzj,
nosy, pority běšče ta dołha thorofcz jemu seshibjela, žadyn
staw wón trjebacz njemožejče a tak wón nětto na swojim
ložu ležejče, džen wote dnja, čzivila sam hěbi a tym
swojim wšchědna starofcz. Woprawdže žel móže nam jeho
bycz, a ja čzujij f tobi, hdųž tu jeneho snajčch, kotrųž
thory a hubjenje na swojim ložu leži, sam a wopušičejni,
kotrebož fhorjonec thorofcze ho strowi žadlawja, kotremųž
žadyn lečat wjazų pomhačz njemože, kotrųž čzajta na tón
womokim, wo kotrųž hmrjecz jeko čzivila stěnczi; ale njech
wón tež fčzdu hodžintu ličzi, kiz pomaku sanđže, wón hijčez
njeje hmrjertny a dyrbi hijčezne dlje bjes nadžije do srub-
něho přichidoba hladačz. Kač nulne wón tola swoje wu-
strowjenje dzerži, tak čzěto wón swoju thorofcz snješe!
Ale hijčezje čzěčeho ju snješech, hdųž by ju sam sawino-
wal. Wěšo thorofcz njetrjeba čzěte thoreho kameho sa-
winowana bycz, kaž Jezusů to praji wo tamnym, kiz běšče
šlepy wot naroda: „Ani tón njeje šhrěščil ani jeho star-
čezje, ale so buchu sniřki Bože nad nim hjewjene byč!“
Susto pak je čłowjek sam wina na swojej thorofczj.
Widžijch tal nětotreho, kotrųž pšchěz wopisřtwa a njepožčjewe
wajčnja swoju strowofcz do čzaha podrywa. Sčtož jemu
to čzerpjenje wosěbie čzěte čzini, je to wšnacze, jo je sam
wina nad tym a so Bohu sčtrajta jemu juw hijčezje wjele
hěrje potrjehi. Kač wón tola čzajta na wumoženje f tai-
čeho hubjenřtwa! Wjed je jemu hžiom wustrowjenje čzela
jara nulne, nusińčje je jemu tola wodačze hrěcha. Přhe-
tož hdųž je wutroba sašo smětowana, hdųž je duřcha sašo
f Bohom wujebnana, hdųž su hrěchi přichitrite, dha ho
čzerpjenje lože nješe. Tak tež pola tuteho jichněho. Hdųž
by jemu tež lubo bylo, so měl jeno pod hrěchow stnacj
a jo mohł sašo strowe čzělo dostacz, wjele lubščo tola
dyrbejšče jemu bycz, hdųž ho jemu nawopat řta, hdųž
mōžejče přichitřornj a hubjenjum čzěle ho duřcha f woda-
čjom trořchowacj, hdųž Jezusů na jeho čzělnu thorofcz nje-
džiwajjo jemu jeho winu woda. Sčitny čłowjek na ložu
žalofcze bóle žada wo wodačzų hačz wo strowofczj.

Wodačze hrěcha je nusińčje, hačz čzělna strowofcz.

Sčto dha čzi strowofcz pomha, hdųž ju jeno f hrěschenju
trjebacz? Tak wulke kubšo kaž wona je a tak jara kaž ju
hěbi a blížičemu pšchějeř, sčto čzi strowofcz pomha, hdųž
nješby wěřny Božje wodačzewje hnady, hdųž žaneho sniř-
kowneho mēra ani potjoja nimajch? Tětón sniřkny mēr
a potjo je to najwajčnije; hdųž jón mašč, dha wšičite
njebotlakti čzela ložo njeběšč, wšičite čzerpjenja, kotrěz
jako sčtrajny wot Boha pšłane tebe tež hijčezjo so f hna-
dym wodačzu čzivilja, so by ho pšchē swojim Bohom
ponizowal a so čze dobry čzah njeby sašo f hrěschenju wabił,
so buchu twoje male a wulke bolofcze čze pšchězo sašo do-
pominale na to jene, sčtož je nulne. Botom swoješč tež
tu wotmoku na hudačczjo, čzehołeta je tal nětotry tola
tak mēru, so dyrbišč jeho wobbžiwacz jako najwěřičeho
a najthrobliřčeho rjela. Tu mašč stwu thoreho. W nej
tón thory leži, jichny, bēdny abo sčtož je njeno jeho thorofcze.
Ssamón tu leži; domjazų hano jeno rano, přichitřidnuj
a wječor f njemu stawujaja, dotěł maju hwoje džeło wo-
starcz. Žadyn řuřob thoreho njewoputuje, řinano f zřta
njewě, so je wón jemu tón blížiči, a tal tón thory ni-
male ničez wo swojej wotkolořczi njehoni, ničtož jeho
njetrořstuje ani njewořčewja, a tola ho jemu njewořčidzi
a wón njefčezpřitwuje njeforczj. Lečat jemu dawno wjazų
pomhačz njemože, žane lečakřtmo wjazų bolofcze njepořža,
a tola wón njemortota, ale móže hijčezje druhich trořchto-
wacz, strowuch, kotřiz ho duř a duř f njemu sabudža.
Žana biblia, žane řewarřte, žane „Pomhaj Wěš“ wjazų
čzitatcz njemože, dotěł wčtož žadyn wšičit wjazų njefnaje;
ale radofcz je, hšichčez, tal wo řitwje jeho křeřčeluce řin-
čaja, kotrěz wón ja swoje mlode dnu nawuřny. A tal to
přichidže? Wón ma wodačze hrěcha a to jemu wjazų
placzj hačz strowe čzělo. Wěš dai, so by tež ty, luby
čzitarjo, to řpōnal, prjedy hačz řthorich; a hdųž by hžiom
thory, njedz čze thorofcz f tutemu pōnaczu dowjedže!

3. Wustrowjenje wot thorofcze a wodačze hrěcha, tal
woboje dostaněčje? Kaž přichitřinu swojeje thorofcze ptaščf
a potom wo přichitřinajch čziniřch, kotrěz čzi naschōny lečat
dawa, tal mašč tež tón řly lořch, kotrųž f hrěschenju wabi,
potičezčez a f temu doměru sawschinuwcz, pola kotrebož je
hnada a wjele wodačza. Dořhołetna čzěřta thorofcz běšče
hordofcz jichněho řlamaka, jeho řamoprawdofcz porařtja.
Wón ho wjazų njepřasčta: čzehobla mam runje ja tu tal
hubjenje ležez, čzehobla runje mje tuta njebože potrjehi?
Něč jo wón wē: jenož teho dla bēch jichny, to buch w tutej
bořkej thorofczj dořčz hnadneho čzaja mēł, řo wo swoju
duřchu starofcz, so řwēne wēřny mje njebuchų wjazų wot
wšnacza wotdžeržale, kello řym sa čzah swojeje strowofczj
f čzitymi stamami řhrěščil, so buch nětto čzim bóle potu-
čzinił. A njeby tež ty f džakřtny wutrobu prajcz řmohł?
Tak dołho hačz bēchu moje stawy strowe a mojej ruzų
řylne, dha drje řym dželal wot ranja hačz do wječora,
řamo njebžela, ale tal dołho řo tež njepřasčach ani wo
Boha ani wo řuřču, ani wo wēru ani wo prawdořcz?
Ale Bohu buđž džel, tal thory ležach a pod wulřtmi bolo-
řezemi hěbi trořch přatčto, dha bu mi řořne, so řo ani
niřtu njebēch wo wēczne kubša staral, řo njebēch prošřł
wo hnadu, wo řmilnořcz, wo miłofčiwofcz. Šthorofcz je
mje f potuče dowjedba. A potuta je wēru, doměru kaž
pola teho jichněho we mni řbudžita.

Wēra jichněho běšče najprjebų hijčezje mala, řkaba
a řruřch. Řičzo ju njefřeti, so by wón f Jezusůj njeheny
bycz džyř. Wón je řo řano jeno teħobla f njemu přich-

nješćę dał, dofelż to jeho pschęczeljo chycyhu. Zich wëru Żesujš widžęšće, jako woni teho jichnteho na poslelęcęžu težo k njemu pschinjęšćędu pschi wschęcę sadžęcęwšč. Lukafšč a Markuš nam powjebataj, so luda dla, totryž ho wo jstwję a pschęc durjemj hromadžęšće, njemodžęhu k Żesujšej pschitęcę, a duž woni tšędu rostopadžu a wotkrychu a poslelęcęžo i jichntym pschęc Żesuja dele pschęcęžęhu. Zich wëra wschęc sadžęcęwšč pschewinje, a Żesujš ma nad njej swoje wjęšele. Wëra jichnteho njebęšće hščęšće tak wulka; wëstu wëru wschęc wón tež hįžim męjšęde, ale to bęšće tola hščę wšće to struchle žabanje, ho dowëręžę šmęcę, dužij truta dowëra šama. Ale Żesujš ho hįžim nad tutym sapočętkom wëry wjęšeli, a na jeho woblicęžu widžo, so ho wón hřow-žo šeho wobendženja dla fa cšęš swojeje strowošće jara rubži, wón troščtńje k njemu praji: „dowërę šo, hřyno, twoje hręchi šu tebi wodate“. Žako Żesujš tak pschęcęšelnje na njeho pohlada a jeho troščtńowščę, dha jeho wëra truta a njepowalna narošće, a jako Żesujš dale praji: „Stań horjc, šdęhń swoje poslelęcęžo a dži dom“, dha wón do swojeho domu dže, jako njebudžišće žęnje thory był. Wëra bę jeho wustrowitę, kaž na duščę, tak na cšęle.

Duž w tym knjesju ludowany, wulki wot teho jichnteho a hręchnteho cšlowjewa tu dowëru, kotraž pomha. Ty prajišć: ja wschęc bych rady wëręł, ale ja to njemodžu, moja wëra je šłaba a hřadna. Wola teho jichnteho bęšće to runje tak. Ale mala wëra mōže a durbę roščę, domž njeje wulka a njepowalna. Hęc ty nętt jichntý na swojim poslelęcęžu težijšč a mašč jeno žadanje po dowëręje; hęc šy wulka hręchntęza kaž tamna, kř se swojimi hřl-šami Żesujšowej nosy tręje a tak swoju lubošć k njemu doposaja; hęc ty kaž hřubieny hřyn na swoju wutrobu dyrwisch prajišć: hřyn hřęšćil w njebšęšč a pschęc tobu; hęc cšujęšč, so šy šam wina na swojim šatamanstwję kaž tamny šłótnik k Żesujšowej prawizy: dha tola tež tebi placzi hřadne šłowo hřyřtuša, tež ja tebe ščhįžowaneho: dowërę šo, wń hřyno, moja dšowta, tebi šu twoje hręchi wodate. Čhtōž ty tež šy je swojiej šłabej a štruchłej wëru, dowërę šo; Żesujš tebi pschįwola: stań horjc, kř šy padnył, dži dom do njebšęšće dominij!

Hamjeń.

Kr. w II—je.

Wotkasanje.

W jęej wjęšcy w Franzowščej bęšće thudy pasńę, kř męjšęde žonu a 8 džešč, kotrež i wjele starošćemj šastarowaische. Tola bęšće hębi je swojiej štatńowščęžu teko wuštykowala, so mōželęšće hębi biblįju lupić, po kotrež hįžim dawno žebžęšće, dofelż bę jeho biblįja dotrębana. Něšto wschęc hębi žanu nowu njełupi, wjele wšće tunišcy staru, kř pak bę tež hřišćešće derje šdžęžana. Někotry luby wjęčęwšč wón je žonu a džeščjimi žebžęšće a psalmy abo něščto se hřwjatych ščenjom cšitalaše, a te dołhe šumle wjęčęwšč buchu tutym thudym ludžom, hřdž buchu te hřwjate stawišny cšitali, tube a rjane. Wšęšęje wotšto hšd, kotrež šu, kaž je pišane, janžęšjo najprjedy i pasńyřjemj hřwęcęšili, ho i žwęj wutrobu wjęšęlaču. so šu šami tež tajzy hrubži postyřjo, kotř křmędža runje tak wjęšęte hody hřwęcęščę.

Maš po hodžoch našć pasńę šašo po šwęcęnym woschńju pschi swojiej biblįji žebžęšće. Dofelż bę jenu štronu dočętat, drcyhu wobroczi a — ta węž njebę prana. Wëra męjšęde ja to, so je dwę kopjenje hřomadže wšak a duž šašo prębdawščę štronu wobroczi. Žako tak hřęje hřlabasche, widži, so štej dwę žwęjenje hřomadu lępjene, kaž ho to hřęščęšćho w šńhšč namata. Tón pasńę hřwń

nōž wša, jei wšno rošpř: a hřaj, duž tam papjerjany pjenjes, 1000 hr. hšbny, leži. Žemu njęča ho to wëręž, ale wón šłaba a šłaba a hřinal njeje, tón pjenjes pschęc nim leži. Něšto pak ho tež došłaba, so pschi pjenjesčak mala papjerka leži. Na njei tole šlejšće: „Tutón pjenjes hřyn hębi i wulkej pręžu nalutowal; dofelż pak šu moji cšęłni hęrbjo wchįžity jara šamōžęzi ludžo, kř pjenjes njętręboju, tónle pjenjes tebi pschępodaš, kř ty jón w tutęj biblįji namofašč.“

Tón pasńę i šłowu ščęšęšće a dołho trajęšće, prjedy hęc bę ho prawje domašat, kaže šdžę ho jemu došla. Něšto pak bę wjęšęle pola žony a džešč wulke.

Š tutym džiwnym wotkasanjom męjšęde ho pak wjęšće tak: Wšono wot jęneho wulhadžęšće, kř bę nad Wōžim šłowom swoje wjęšęle namafal. A dofelż bę hęje džešč a męjšęde bohate pschęcęšćstwa, bęšće do Wōžęje ruki položil, ščtō męł jeho herba byčę a bę hębi teho wëstř, so Wōž te pjenjęly tajkemu da, kř budže je trębacž mōž a šmęje Wōže šłowo ludo.

Čhtōž w biblįji pyta, derje tam pjenjęly njenamafata, ja to pak wjęgy hęc pjenjęly. „Wobhōwřęš ho w pišnje, pschęcōž wam ho šba, so mačę węšće žiwjenje w nim!“

Křhįž.

a.

Křhįž powjeda mi pschi pučžu.
Hřdž hręščęnił nimo njeho du:
Knjes na křhįžu je njęšt twój hręch!
Duž špotojeny dale džešč.

Křhįž wučzi rjenje pschi pučžu,
Hřdž šrudny nimo njeho du
Wščęš pola, šufi a pschęc wjęš!
Křhįž wjęšće horje do njebšę.

Křhįž kaže mi tež pschi pučžu,
Hřdž w swojich mřšłach nimo du
A i křhįžom durbščich křhįž tež njęšč!
Tón na šwęcę budž twoja cšęšč!

Mńj Wōž je cšęřpřł na křhįžu,
Duž šobu i nim tež cšęřpřč žyžu
A i křhįžom hřęž pschęc žiwjenje,
Wón traja jęno do šmjerčęje.

b.

Mńj hšd, tón dołho njętraje,
Nđž bęšcy nastana;
O potom, Knjesę, wobhřwęcž mje,
Šo duščę šwęcłto ma!

Šęym wubędžřil ho je šmjerčęžu,
Wje šłabu do rowa,
Dha daj, so žple šmęcem špju
Šadž do šudńeho dnja!

Hřdž potom šwita na ranje
Džeř horjęšławanja,
Mř špōžč, so kařny widžu cže
Tam, tam wot woblicęža!

Dobra wuczba.

Wščęřęž Šan bę wustojny tyščęł, kř mōžęšće něščto i drcjewa wubypačž a mošt i tym wjele dozpřč, njebudžišće jeno pałęcž był.

Sy-li spěwał,
Pílnje džěłal,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprěcny
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Prěz spaf měrny
Ćeratwoó da.

Njoch ty spěwał,
Swěrno džěłal
Wóódně dny;
Džěł pak swjaty,
Duđ daty,
Wotpođn ty.

Z njebes maha,
Njoch ći kłmaha
Žitwnosć je! Kł
Žywa woda,
Kł Bóh poua,
Wokřew će!
F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Budawa ho łóđu hobotu w Šemolerjěz kłbježičkćećeni w Budžichnje a je tam ja šćiwóćelětnu pšehpřatnu 40 pj. dořakć

20. njedžela po swjatej Trojicy.

Čut. 13, 6—9.

Wot džěcztatwa ģem je tebi tuto knješowe pšeh-
runanje wo njepłóbnym ģigowym snate, ale ģy ģebi teđ
ģižom pomyšłik, tak ģušto ģy tajtemu njedžatownemu
šćtomaj podobny? Šbóžni ģu ćši, kłž Wože ģłowo ģišćcha
a toģamo wobarnuja a pšichinjebu plody w šćeřpliwosći.

1. Pruhuj, tak wjele ģy štomdžil!

„Jedyn ćłowiel mješeće ģigowy šćtom, kłž běšće
w jeho winicy šćeřpěny.“ Wo winicy wđafal woprawdže
ģigowž njěšłuska; ale runje w tym wopotaša ģo tola
wulla lubošć tamneho knješa k temu ģigowjei, so bė jemu
tamle mješaćto pšichipotařal, ģbđžć běšće najpłóbnjšcha rola,
ģbđžć winjarjo ģo na najšwěrnišćho wo njón šćarachu,
ģbđžć jón wyřkwe murje na najłěpje pšehd hrołnym
wěřłami a paduchami šćitowachu. Młžemy ģo džiwacž,
so ģnješ bohate plody wot tuteho šćtoma doćžatowaiće, so
nadžijow-połny pšichinđže, je šwojimi łorbami plody dom-
šćowacž? Ale wón plody wtařaje a nićžo njenamaka.
Šaj, wy rolymyni jeho šćóřbu: „ja ģym tš lěta pšeh-
kbađžal a na tym ģigowzu plody wpał a njěšym nićžo
namaka.“

A nětto ģłaj: Bóh luby knjes je tebie šćiworil, so
by ģigowž był, šćtom, kłž ma žiwě mozy w ģebi a plody
pšichinjebu. Kařtu lubošć je teđ tebi w ađym twójim
žiwjenju wopotařal! Je tebie do šwojeje winicy pořakłaj
w šćeřćejjanšćim domje je tebie pola pobožnje šćarćeju

narošć dał, je tebie mjeřćacžto we šwojei ađrtwi pšichipotařal,
ģbđžć mđošć jeho plowo šćiwacž a jeho šćakmentaj
wuzřiwacž, — a šćto młwi murjež, tak wjele ju jeho
winjarjo, nan a macž, wucjerjo, duřćowpawřarjo a pšeh-
ćeřćelo w jeho šćuzbje ja twoji duřćhn džěłali? Kař mořa
ģo knješowa lubošć ģišćće bóle ja tebie šćaracž?

Teđ k tebi wón pšichipotařal a plody wpał. ģižom
ć pacęřelětnu džěcztu wón pšichinđže a ģo wpařća: „ģbže ģu
plody twojeho džěcztatwa?“ Šćóžny wječor, łóđu narodny
džen, łóđe nowe lěto, łóđu ras, ģbđžć k Wožemu šćidu
šćupřicž, je ta-řež žniowny ćšaj pola tebie, ģbđžć ćže Bóh
plody pola tebie namakać. Ale njewidži wón teđ potom
ģušto jeno pšobne ģałojny, bęřicžćate šćeřćenje? Keřto
dnjow a ģobžinow šwojeho žiwjenja njěšym tola prawje
a šwěrnie wuzřawal, ģy lěni a njedžatowny, njepořojny
a njewěrny, njekęžblivny a njepošłusćny był! Š pruhuj ģo,
tak wjele ģy štomdžil! A

2. Pšunaj, šćto ģy ša šćlužil!

Š lěta dořko běšće ģigowž takle wubjernu rolu a
wšćitke wuzřil winicy a šwěrnu lubošć winjarjom w-
žiwal ani žanych plodow njepřichinjěšł; šćto by ty š nim
ćžinik? Dęřbejeće wón ģišćće dale winowym pšejkam
šćwózo a rum rubicž? Mě, žple prawe šudži šnješ: „po-
rubaj jón, šćto wón ģemju řabžewa?“

Młj ćjarjo, njeye teđ tebi, jaťo by Bóh tón knjes
řudny pšehd toly řal: „lěta dořko ģižom na plody pola
tebie ćžalam a njewóžny žanych namakać.“ Młh ty ģo

džiwacé, hdy by šo k swojemu winizarzej wobročil a kajał: „porubaj jón, sčto wón semju sadžewa?“ Hlaj, hišćeje wo swojim powolanju stejich a šo štroneho a čerakweho cšela a duha wjeblisich, ale město dżakawatija a škwalenja hlyšchi tón knjes jeno morfotanje a njespokojne žalocženje; — njemóže tóždu hođžim rětač: „porubaj tuteho njespofotijneho, sčto wón semju sadžewa?“ Hišćeje mašč tych swojich a hwođbu, ale město teho, šo by w twójim domje prawta lubošć a prawy měr knježič, nje-pšedstaje hara a swada; — njemóže tóždu bžeń wo tajim nanje, wo tajtej maczeri rětač: „porubaj tuteho blašneho, sčto wón semju sadžewa?“ Hišćeje šu kubla, samoženje a pjenjenje w twójich rukach a móžeš je wudawacé, taž šo tebi špodobu, ale ty myšlišć jeno na šebje šameho, nje-škaracš šo niđby wo hbuđach, w nušach a šhorocžach steja-zych šobucžlowjetow; móhł ty šo dživacé, by-li tón knjes prajil: „porubaj tuteho štupeho a nabrobneho cžlowjeta, sčto wón semju sadžewa?“ A sčtož je najwještcha hnaba: hišćeje móžeš Wođe šlowo hlyšćecš, hišćeje požohno-manje jeho šatramentow wužiwacé, ale wšcho je pola tebjje pobarmo a žadny wužit tajtje hnady šo w twójim ži-wjenju njespofotje; — praj, je njeprawdošć, hdyž potom rěta: „porubaj jeho, kiž je tašle wščeje hnady a lubošćeje njehóbnj, sčto wón semju sadžewa?“

A tola móže tež tebi hišćeje pomhane byč. Zehodla

3. Redžbuj, sčto móže czi pomhacž!

Hžjom je knjes pšichafal: „porubaj jón!“, dha hišćeje šmilny winizaj ša šigowž šafupuje; „knježe, wostaj jón hišćeje to leto, hacž jón wobtopam a pohnojnu, hdy by wón čyžł pľody pšichinjecž; je-li šo njespšichinjebje, dha potem jón porubam!“

O ty hnady a šmilny winizarjo, mój Šbóžniko a Wumožniko, tak derje tola š nami menjš! Wulki wuščichji měšćniko, tebi je žel naščeje šlabošće! Taž nětoty lud a dom by hžjom šhubjenju do wščeje wječnjowćeje byl, njeby ty w šwojej njemurjekinjej lubošći ja njón probył; „knježe, wostaj jón hišćeje to leto!“ — Jeno hišćeje jene leto, krotki cžab, ale tola hišćeje došpólnje došč cžaha, w totrymž čže twój Šbóžnik džeřacž a šo próžowacž wo twójju dušcu; čže ju wobkopacž, sčtož wšchak hušo došč cžele-neho cžlowjeta boli, a še žymy možam šwojeho šlowa ju pohnojč, hacž nočyžla tola hišćeje pľody wěry a lubošćeje pšichinjecž. Jeno hišćeje jene leto, — haj, wěšć dha ty, mój pšičeželo, i žyla, hacž twój hnady cžab hišćeje taž doľho traje? Kał bóryj budže tež tutón twój hnady cžab nim, zehodla teđbuj, sčto móže czi pomhacž, wutny šebi šwěru cžab, šo njeby jemu dał pobarmo šaricž! Doj šo wo šwojeho njebeštcho winizarja wobnowicž, šo móhł ty jumu jako pľóbnj šigowž bohate a dobre pľody na wječnych žnjach swojemu Wođu pšichinjecž.

Š niežim njemžu hnadu dořacž
 Wšchob Woňom hacž i Zesufow;
 Wšchi nim budu wječnje wostacž,
 Wón mi pomha š cžepjenjom;
 Ty by wšchak tu najwječšuju prawdošč mi dobył,
 Šdyž na ščizžu wo šmjerčzi ša mnje šy pobyl;
 Tał šukaju teš šbóžnojecž wobteł nje šy,
 We šotrež mny k šbóžnojci hotowi šmy.

Šamjen.

R. we W.

October ma pšchimjeno „winow.“ W lutym měřazu wino dořawi, kiti šo šberaju a šorna wutkóča, šo buchu ludžom štrowy a hžóbnj napoj dawate. Wino je drje bole potošiči pľó. W cžepřach krajač žyle hinojče kiti narofu hacž pola naš, taž wšchak teš i biblije wěny, šo šu israelszy wobšonjerjo juny kicž i šanaan-a na šiju do šěwa rješli, tak wulka a cšęta bęše. Ale teš pola naš šo wino, kiž na potošiči abo ranicę murti twa-řenja rořče, berje došč rođi, a młóžji a štari dažja šebi ššóble winowe kiti derje šefšóžć. Tež dawa winowj pjenit, kiž šo hacž i tješčje horje pľeče. žytemu domštemu rjanj žny wopřalad. Š potnym prawom je nam tež wino drože a wažne. Wšljša hušo na njo špomina. Šdyž čže krašnojč polneho mēra wopřicáč, praji Wicha, šo budže šóžby w štraelu i mērom pob šwo-jim šigowžom a winotym pjenšom bydlíč. Wšobęje špomina škryštusž ham na wino. Na twažju w šana je wón wodu do wina pščenobročič, Wođe šraleslow pał mjenuje winizu, do šotrečž šo džeřacęerjo wotaju. A tał wšchako je wino i tym pošbēnjene, šo škryštusž pšchi Wožim wotšafanju šam šwoju krej do njeho lije! Žanemu pščenobrenemu Šserbej teš wěčeje škryštusoweho štowno njesmate njeje: Ža šym tón winowj pjenit, wy šeže te halošy; ščtož wostanje wo mni a ja w nim, tón pšichnjeje wjele pľoda. Ščtož wo mni njewojanije, tón budže pjeć cžihnjenu jako halošja a wu-šljnje. Ale te rjane štowno njech cže twój winowj pjenit wšchēbnje dopomina. To je štoro najrješčiji napřalad: potna podnyšnjena mōdra abo bēla kicž, kiž na halošy wšchajo šo pob liščom blyščęi. Toja kicž mošč teš ty byč, a te šorna šy twoje dobre počinkti. Wěčeje šo tež ludžo na cžlowjeta nahlabacž njemōža, šotrehož imnože počinkti debja: lubošć, wjeřelošć, mēr, cžidžošć, ščęřepi-wošć atd. Ale na šotrej halošy namatačy šo? Na te, kiž je njekranjena i winotym pjenšom hromadu ročęena. A jeno tež tón cžlowjel šmeje dobre počinkti, kiž šo pľeše wěru škryštusa wjeřebje džeřci. škryštusowa mōž do njeho šfaldža a tajte krašne pľody w nim twori. Duž mamy šo teš i njemu džeřecž. Ty wěšč, sčto šo i wotřěnjenej halošy štanje. A hdy by najčęřer-wišča byla a wjele pupkow mēla, wona wušljnje a ju špala. Tał šo temu dže, kiž šo wot škryštusa wotšęli, do njeho njewěci, i njemu šo njemobli, wo jeho šnamjenju njekžini. Njetřebajš baloto kicž, došč tajtich nadenžošć. Ščto šu cži, kiž i nabyro-nojcu šwoje dny pščęžinjaju, bliščęcho ruđža, tež hroine, nje-pōžęšnje žiwjenje wjeđu, šwajat džeń wotšwjećęja? Wotřęšane halošy, kiž šo na wječny wobęń šukča. Duž njech je nam wino-wy pjenit pšchi naščim twarjenju wšchēbne napominanje, šo byčnyj wo škryštusa džeřčeli.

Š winowym pjenšom móžeš toľho žyłu murju wobšohnjusž; třebajš jeno wjaży halošom do šeme potošiči. Tał durbji škryštusž teš w pohanjich krajinach, wotľožte šeme jato šon prawy winowj pjenit rořč, a pobanjaju durbja na nim halošy byč. Wšonžionto šo próžuje, tutón pjenit wot naš teš i nim pščęřabžęč. Wob-pjerajny jo šwěra! Tola njech noš winowj pjenit pšchi naščim domje hišćeje na jene dopomina. Někčtožulki je teho wošęje jara potrebnj. Širač pľeče: Wino wotšewčaja cžlowjetej žiwjenje, hdyž šo i rjabodu pľeč. Je-li jo pak jeho wjele pľeč, pšichinjje wono wutrobnu žalošć. Španošć cžini šupębo blašna hišćeje wjele škupičeho. A Šalomon w pšchijšlowach praji: Hđže je belošć, hđže je šrubnošč, hđže je šwada, hđže je ššóžba, hđže šu ranj bjes winu, hđže štej cžęřenjej wacž? Šóžčž pola wina šebža a šo šromadał wupicž, ščtož je nalate. A šebłana ne-pomina šwi. Pawol: Njewopřicęe šo wina, i šotrehož njebšobne woščnje pšchijšće, ale budže potni duča. Ščtož je pak wo winje pšhane, pľaciž tež wo pšije a palenzu. Šdyž zehodla šwoj

winowj pjeńk widzišć, njedh cje wón na te špruči dopomina, a wmi hebi i nič, štož runje ty trjebaš; pchetož ja tebie hu wone pišane.

K. F. w H.

Khrystuš, našy winowj.

Našy winowj pjeńk Khrystuš je —

Njedh hałosa hny plódna;

Wón je to prawe žiwjenje,

Wi druha móg je štybna.

Ja hižom w štywatej křećenizy

Budž do Khrystuša šćežepjeny,

Duž we nim jamoštawam.

Wón pčobzi, haji, cježjezi mje,

Wi dary Duča dawa;

Wje křewja mozy njebieje

A hylui wera prawta.

Š tym runam ja ho hałofy,

Kiž debja mnohe wupřoby

Wi k šbožu, Wobu k czeježi.

Šdyž na mój hřeč Wbš kurowi

A jeho hńew mje žaha,

Dha winowj hwoj štyft dawa mi,

Wje i lišcom kryje swaha.

Haj, w štybnu Khryšta štytužby

Šsym křtu, derje šřowany,

Duž njedh ho jeho džeřu.

Šsym w žiwjei wěrije buchtownje

Ja i Khryptom šjednoceny,

Dha wón tež we mni wostanje,

Šo — takle wobhnadženy —

Šsym na nim plódna hałosa,

Kiž Wbože špodobanje ma

A hwojim beattam štuzi.

Duž prošnu, Wboži winowjo,

Šo nješym hałsa kuča;

Njedh tvoje mozy žolnija ho

Wi do mojeho duča;

Ach, šatorjeń pichěž šlubščo mje

Wščeš twoju hnadu do hebie,

Dha czeršwe plody nješu!

K. A. Fiedlef.

Kermuška.

Do czaša kermušow hny šabo stupili. Kermušny džeń dawa žyle wošabže žyle hinajšči napohlad. Dom je ho wurježij, na dworje je wšo do bosa šestajane, jako by ho tam ničo wjazy džełacž njetrejebalo. W domje ho šepče jěže, hwojbeješte jěže pchitowaja. Wěpša drašta ho i šhamora šwucšaba a džečji a štari hu hwojbeješty draščeni. Šo by domjazyč wjehele došojane byto, pchitudu inačji, kiž hu něšto hobjinow hočžo kermušneho domu. We wjetšich wšač je tež hwičeje drube šawjeheleje. Štróna wšeho šradowanja pak tež njepobraduje. Šbóždelu, hjež hewal ludžo je hwojim džeławym gratom na polo du, witaaju a pchewobžuja jich swony do Wbožeho doma na šemšćenje, šo by tež dušča hwoje wošewjenje mēla.

Wle cžomu dha to wšo? Ššto dha je ho něhdy štafo, šo ma tajki džeławy džeń ja hwojbejeń byč? Wošabžina žyrteji bu

něhdy dotwarjena a na tym dnju pošwjećena. Wěnje předowanje ho w njej džeřeje, přeni štykšufš ho w njej špewošče, přenje džečžo bu w njej wušičežene, přenje prošnu i njej i Wobu šwupachu kaž šab šabeloweho wopora. Šo je dołho, šo ho to šta. Žyle narody twojich wózwow hu mjes tym w twojej wošabže ho narobžile, žive byte a wumrele; wjazy hač junu je ho žyrtej mjes tym wotpalita a mjejeje ho šabo natwaricž; něšoty buchtowny je na šteftu štwik a hwoje přenje a tež šlónčnje hwoje pošlebnje předowanje džeřač — ale dopomnienie na dotwarjenje wošabžineje žyrtnje, kermuška, tu hwičeje je. Wona je kaž luby hwič štych cžabow, kiž šóže lito junu i wšelošču k wščem pchitžže, a to niž i prošnujaj rutomaj. Ša wščež na wona něšto wobšobžaješo a hwojbełaješo, ša džečji šwontne wjehele, ša dorocženych wotpočijnt wot džełta a předowanja, ša štych pak šlubjenje wěčžneho wotpočijnta pola Wboha.

Kermušny hwojbejeń nam pak tež šóže lito i nowa pšeh woczi štoja, kelto mamy ho hwoje křećenizajšte, wot Khrystuša šakozenej žyrty dšakowacž. Wona cžini niž jeno něšto naščich dnjow, ale našče žyle žiwjenje šbožowne; wona je nam tu prawu hwojbeještu jěž, Wbože šłowo, pchijnešta, tu prawu hwojbeještu draštu, draštu Khryštušwonej prawobčje; wona na do praweho hwojbeješeho doma wobži, do njebiešeho Wbožeho doma, šo buchtmy tam wěčny mēr namakali. Duž pak dyrbi nam tež kermušny hwojbejeń dšakny hwojbejeń byč. Še šle praš, kiž wšchubžom tam štaaju, hjež ho šorno hnje, wšedž tež na kermušach njepobraduja! Ššyje ho tola tež žehny Wbože šłowo. Duž džežža wone jo šeběrač. Wch mamy ho šladacž.

Wšči tym pak mamy ho tež tyč depomnicž, kotřiž kermušow nimaju, wobohiči pohanow, a šo wo to štaracž, šo buchu tež woni do hwojich wšow hwoj Wboži dom došali, kiž by do jich žiwjenja šbože, do jich šwjercze trowšt a do jich wěčnošče šbóžnošče pchijnešt.

W Božim domje.

Twoja žyrtej wušwjećena,
Wbože, hšew mi wutrobu;
We njej i czeježi twojoh' mjena
W šbóžym cžahu špewacž čaju.
Twoju šlištošč čaju tudy
Wbóžnje w hwojei wutrobje,
Štupnju-li ja hřečijnt študy
Š potronošču pšehd tebie.

Šom ja widžu šbože hwoje,
Š šotrymž ty mje wošhnadžeč:
„Ty mój Wbóž, ja džečžo twoje“ —
Takle ty mje šlubuješ!

Duž ja štrach a šojošč nimam,
Šima horjo wutrobu:
Ša šo tebie, Wbože, pchijmam,
Šako džečžo k nanej bu.

Šom ty na paštwje mje wobžijš
W honacž ewangelija,
Do bušče mi manna plobžijš,
Šo hny polny škwalenja;
Pchetož junu šłowo Wbože,
Šdyž ho mój bēš dopjelni,
Š Khryšta hnadu wěčnje šbože
Mojei dušči wotewri!

K. A. Fiedlef.

Smilnoščj.

Švjarje pišmo je polne napominanjow f smilnoščji. Wošebje je najš krajca a Šbžnik husto hrujaje šlowa rječaj, jo by f smilnoščji wadil. Šbžž nam wopijuje, kat je samariki pučowaw f milny byt, abo šbžž nam praji, jo čže so wón něhdy na šadnym dniu pradžej, hacj je něšto hččbnyh nabęzowaw, nahčej wošwola a f jatym pohladaj, abo šbžž wón na Wšžza hameho potajuje a rjelnie: budžeže smilni, jako tež wajš Wšžž w njebie-hacj smilny je, dha šo tola wšče tute šlowa kaž hamor, kž nam smilnoščj do wutrowy čęria.

Haj, špšchod kččłim džęče bohaty muž ke mšči. Wšžn čęžęče šo tam tež ras potajaj, jo bęhdy ludžo wdžeti, jo šo Woša boji. Šbžž f žyrwinyh durjow wustupi, ščłkčęžu wušłaba, do kotrež męčęče šo fa woshadžnyh šubnyh šładowaw. A haj, wón šo na bof wimj a čłwotalaj, jo to węčne prajčęštwo jemu nišbže potaj njewošłaji. Domoj piščišchębi, tam pradžerja wušłaba, kž wo mały dar prajčęče. Š wštrymi šłowami šo do njego da, jo woboi fo šłofu f dwora bęžęče. Wječur je fukobneje wšy wotpaleny piščišchę, kž tež wo maku podperju prajčęče, a wón jęho f durjemi won palaj a rjelaj: „Ša hębi wo tof nišobu ničjo nježadam, duž tež nišobu ničjo dacj njetřebam.“ Tčłn muž njebę wjaz bohobojajny; wščetoz wón je šwojemu blščęmu smilnoščj wotčęžnyhč, a šbžž je šwajatym wimje ręła: Bohobojščj je wščłłim węžam wšžitna a ma šlubjenje nęčęžęchęho a piščišchobneho žiwjenja, dha tajti muž piščišchobne žiwjenje t. r šbžžnoščj šlubjenu nima. Čšđžž praji, jo je nar, a šo tež taf mjenuje a něšto fo wón ja šłibo šubnje a da hębi derje šłobđęž; šbžž pak jene jęho džęči f šłidu piščišłupi, dha je wón prajčę honi a jemu ničjo njeda, jo dęrbi šłobne f šola stejjo piščišładowawč; dha tajtem džęči došjo wjaz njan rčłate njebęhdy a wušłočęž by tajšho čłowjeka do džęčęčęšnje tyła.

Ale čłmęny hwanjo my hani ho na wušłof šłof šubnyč a na tajšho nana je šozpimanjom hładowaj a prajčęž, jo tajte něšto nam tola ženje mōžne bydo njebę? Haj, šo wołoko tebe šu hušęni, šubđži a šłubđženi, njewęžęžy, walenęwiczę a šobrt a wonkaj pohanjjo — a ty hęđžęč je šwojim domje a dawolęč hębi šłobđęč a njepšominalč na hušęnistwo tamnyh, šabnyšči, jo by ja nič něšto mę. Wšž tal; my nočęžemy šwojemu blščęmu smilnoščj wotčęžnyhč, jo njebęhdy bohobojščj wopuščęžili. Tčł budže žohnowanje fa wščęch, kž šu našęje smilnoščje potriebni. Šim budže, kaž šłwjelju, na kotrež je po došęej fukobčę šožo rjanę mity dęčęč piščišłol. Wščłchęwjeni a pošłjnjeni ščęnu tež wón šabo wjebel šwoju šłowu a piščišłomu šo nowje nadžęje — pišęę twojjo wozę. Tčł pak budže tež berje fa tebe. Wšy šmy wščęžę na pučju f rowu a f šubnemu šłokej ščęwšłubowemu. Na tutym pučju šo nam najprięje jene po dręhim špščida, kaž tež w naščęju na ščłomje f ščłžym dnjom něšto wjaz wščęž. Ale kaž pišči blščęnu našlym je ščłtoma pišęjo jene po dręčim šłowpada, taf tež naš po nęčęim jene po dręčim wopuščęž: šłowpaję, wjebęle, našęje mozę, nošęi šnacj atd. Zene pak naš njęhmę wopuščęžęč; to dęrbi wlaščę: bohobojščj. Š draštu bohobojščę tež łobojte wętry šmjerče a šubneho dnja pišęčrajemy. Duž stejmy w bohobojščji, kotraž šo šławi w smilnoščji!

Poslednje nice.

W lęče 1846 byłęške na jenej tųh mafęž ščłttajščj šupow šłuda wudowa je šwojim šynom. Wokęž bęšđatj jara potriebnaji, by tčłn šyn, Ronald f mjenom, jeja f placčęž hęščłow, kž bęhdy me wušłofčj šłacaj, wuščłtal a pišęčadowaf.

Ras bę šo tež na šlynym wozajaju f wšpęteje šłaty dele

puščęžiti. Nęšto šlow šłowow pod nim wozjo ščumjęče, a horkaj towarčęžjo jęho wovjaz džęžajču. Žako wón něšto hęšbo wušłaba a f šłtu do njego piščišłaję, šłęčahu wokoło njęho te šlyne mšřte ptafi a do njego hčłachu, jo bęhdy šwoje hęšbo ščłttowafe. Šo by je wot šo šęšęřčł, šo Ronald je šwojim nožom do nič šabanjęčę. Ale węšto pčłow wón do wovjazaj třejca a taf jeno fa něšotre ničę wjebę ščłwneje hębšiny wščłaję. Šlyšęne wšabi hčłž ščłščłšajny a jęho towarčęžjo jęho wobłabladnję horje čęžanu. Šsamo wot šo šo Ronaldaj wčęži ščłžęničęřę. Žena ničę po dręhejo šo torę; a pišči wjebęče šwoj čęžanu, čęm čęřęničę je wovjaz. Šako šo jena ničę rošłoręnie, ale w tutym wofomšłnjenu piščišłnję jęho šłana ruka towarčęča a jęho na šłatu ščęžęnie. Ronald bę wumđžęny.

Š čłžbdm dnjom šo jena ničę našęchjo žiwjenja rošłoręnję; šłčęnję tež ta pošłędnja. Š hładaj, luby čłtaroj, jo prjedy to ruku piščišłnjęč, kž čę šłęženju wutoręnje — ruku šwojęcho Šbžžniša!

Wščelake f bliska a f daloka.

— Štrjebu, 8. oktobra, šbžž šmje šo popokdnju w 3 hodžj-nadž bižęlanšfa šłromadžšna w Budyščinję, budže dopolňnja w 10 hodž. našlymša šłromadžšna hęřčłęje duchownišęje konferęnję w hęřčłłim domje.

— W pruwšim ministrijju je šo pišęčład wo wučęřęch šłajaj, kotraž to šubne šłomjo potajuje, jo je wučęřęšę powotanę w Pruwšij pišęępišłęnjene, taf jo šłarčłm wjaz radčęž njęje, šwojčę šynow na seminar pšžłajč. W Pruwšije je w tu šłwiltu 1000 wučęřęrow, kotřž na šłostojšłłtmo čłajaju. Wčęžba tųh na šłostojšłłtmo čłajajęh wučęřęrow wčęžini 1100. Š prawom wščłaf šo w našęej hęřčłęj pruwšije Łužicy na to šłoržł, jo našęje hęřčłę ščłule hęřčłłęj wučęřęrow njimaju, jo je šo tola na piščišłowarni me Wbojerečadž došč; Šerbow na wučęřęšę powotanę piščišłowolow. Tčł pak njęje wina wščłnoščę, kotraž rad hęřčłłim ščłulam hęřčłłęj wučęřęrow dawa. Wona pak ani njewę, šbžž tųči młodžj wučęřęro na šeminaradž wčęřę prubowanę čęjnja, ščłb šu Šerbjja, šbžž woni to hani njęljewja. Ščłullte wšgabny wot dęrbja hame me hęřčłłęho wučęřęra pšžęč a f došobm tųh mjenowawč, kotřž šu hęřčłž wučęřęro pišči nęmšłčj ščłulaj; potom šo węšęje po mōž-noščji jęč žadanje dopjelni.

— Wo šubnej šmjerčci w jęnym domje pišęje šo f Warta: Tam šłaj mandžęłšaj fa něšotre hęđžjny na jędn džęm wumrjęoj, Mandžęłški, ratal a prjedarwšči hęrowny hęžšobnił wumrje rano na krejplowanę a jęho mandžęłšaj, kotraž bęšęje njimale w tei hamej šłarobje — wonaj šłaj 48 łet šłaraj, wumrje wječor w 6 hodžjnadč, šbžž bęšęje ju Woža rucšła šajata.

— Wřenja šłšta žuręj w njęmšęj ranišęej Wřizę je šo nawarčla. Ščłajš trajenjo šu hębi wozhodo šłožilil w Wendorjje pišči Węrnjęje a tajšę ewangęłšo-luthęřčę konšłitowlo je fa pręnjęho duchownęho f duchownęho Šđetera pošłajlo. Rowu duchownę je 27. šęptembra wot Warelle do Wřitš wotřł. W Wendorjje šęřł hęžom mašłwa, f kamjenju natwarjeno žuręj. Žara tam bišęčę njęje. Wščęhędha šajęblęničęčja, wjščł Veno, čęž fa fačarja našwiltjne špęžę f wobpędnju dacj. Natwarjenje šary ma po tamniščim wščłnjenu wšgabna hama do rufow wščę.

„Bombaj Wš“ njęje jęnož pošł knjelow duchowných, ale tež we wščęch pišęč-dawajščaj „Šerb. Rowin“ na wščaj a w Budyščinję doščaj. Na ščłtworčę šta placj wón 40 pj., jęnotkliwe čęžšłta šo fa 4 pj. pišęčdawaju.

Sy-li spówał,
Pitno džálat,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróczy
Najpój móczy
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Przez spań méry
Corstwoś da.

Njech ty spówał,
Swérnje džálat
Wšedne dny;
Džej pak swjatosk,
Duži daty,
Wotpoń ty.

Z njebes mana,
Njech á kumana
Zlwnosć je;
Žiwa woda,
Kij Bóh poua,
Wokfów ée!

Sserbske njedzelske łopjeno.

Wudawa so łóđu hobotu w Šsmolerzej knihičičežetini w Budyščinje a je tam so šchwórtlétu pšehwóplatu 40 pj. dostać

21. njedzela po šwjatej Crosticy.

Čst. 10, 38—42.

Ježus pola Marthja a Marje: To je lubojna mala štawina, kotraž so nam tu w našim ewangeliju powjeda. My wěmy, kak bědže Ježus Łazarušowej kotije lubował; tu jeho nětt w jeju domje widžimy. My wěmy tež, kak běšdteje Marthja a Marja Ježusja lubowalej; tu matej jeho nětko pola šebje, a my tu widžimy, kak łóđa pyta jemu i tym najšpěšim knižic, šdžotz ma abo šamóže.

Marthja je wulgy pitna, čžini šebj wjele džeta, šo by Ježusja šwjelika; kak špšechelnuje je tola napschěžiwu Ježusje šmyšlena!

Marja k Ježusowymaj nohomaj šebži a na jeho rěč pošlucha!

Kotra temu knjezej lěpye šluzi? Kotra jeho bóle šwjeliki? Njeje to Marthja? Ježus praji: Jene je nusne. Marja je šebj dobry džel wuřlowika, kotraž wot njeje wšaty njebudže.

Jene je nusne:

1. Šdžto je to jene?
2. K čžemu naš to jene napomina?

Jene nusne je! to jene wučz mje, knježe, pošnacž šam! Šamjeń!

1 Bethania bědže město mjes Jerusalema a Jerichom; tam byšlešdtej tutej kotije, Marthja a Marja. Na jenym pučžowanju Ježus do tuteho měřta šaidže a do doma tuteju kotrowa pšidžidže. Marthja, kotraž drje bē ta šarsčja

teju kotrowa a kotrež ta šebža šluchajede, wja jeho, kaž w ewangeliju knižim, horje do šwojeho doma. Kak wješelede šo Marthja, šo móžešde tajšeho hočjeja we šwojim domje mēčz a jemu šluzič? Šdžto by jej drje ša tuteho hočjeja pšewjele bylo, kotra próža by jej pšewulka byta? Tak wona pšidžineke, šdžotz ma, a čžini, šdžotz móže. Kak njeměrna je, kak běha a tħwata, kak wari a wječe, šo mohla temu knjezej něšdžto dobre k jebži pošf-čječ, šo by teho knjeja šwjelika, jeho čželčija!

Marthja pak měješde kotru, tež Marja rěčahu. Tež tuta kotra šo wješelede, šo bědže Ježus do tuteho doma pšidžidžot. Kak šo to pošaja? My pola njeje ničjo wot Marčžineho njeměra njenamakamy. Kak džyžešde wona teho knjeja šwjelicež, teho knjeja čželčič? Wona šebžede k Ježusowymaj nohomaj a na jeho rěč pošluchajede. To bědže jej w tym wotomitu wazniče hacž wšidžito druhe; wšdžo druhe bědže kaž šo šda, šabyla, wona jeho widžede, wona pola njeho šłowa wěrnosče, šłowa žiwjenja štyšede, wot njeho wjazy prez njepšidžidže, pola njeho bědže mēr, kak bědže jeje wutroba tak nutrna, tak čžidča! Šwajata nutrosčež, šwjata čžidčina bē tam w tej štwičžaj, w kotrež Marja k Ježusowymaj nohomaj na jeho rěč pošluchajede. Tuta čžidčina šo pšketowom, jako Marthja do štwy šajtupi a šo na teho knjeja i tymi šłowami wotročji: knježe njerodžidž ty ničjo, šo moja kotra wot šajidžidž mje da mi šamej šluzič? Njeń je tehadča, šo by mi tež pomoga. Marthja bědže hneńwa, šo byčžede wšidžito šama pšidžotowaz a šo měješde Marja šwoje

ruzy w klinie lezo. Wona by też rad ł Jezuſhowymaj nohomaj heđala a jeho rěč poſlućhala, ale też jeje dźeło chyzgje dotonjane byč — njemóžeće Marja jej pomhač, ſo by ſterej hotowa była? Teħodla Jezuſej ł tym porok čzini, ſo wón Marju heđo woſtaji a jej njelaſa, ħobupomhač. Wſćhał wona žadyn měr nima, dħa jón Marja też njetrjeba.

Šćho něto Jezuſ ł temu praji? Kotrej hoťje budže wón prawo dač? Wón praji: Martha, Martha, ty ħo jara ſtarajš a ħo wulzy próžujejš; ale jene je nuſne. Marja pať je hebi dobrzy dźel wuſwolika, kotryž wot nejje woſtaty njebudže. Potajkim Marju Jezuſ ſakita a Marju wón pomući.

Martha bešće ħwěrna žona, wona chyzgje Jezuſej ħluzić, dħe jemu wjele dač. Tola wona wo tym knjeju prawje njehudži. Teħo knjeja wjele bóle tón ſwjeheli, kiž hebi prawje wjele wot njeħo poſćićiž da. Wažniſħo he teħodla w tej hodzinje, w kotrejž bešće Jezuſ w tym domje, wot njeħo brač ħač jemu dawač. Martha hebi to nje-pſchemyſli, ſo wona po prawym ħowiu jěđ wuſjde waži ħač tu jěđ, kotryž Jezuſ dawa, kaž dħyl něħto hebi Wožu ħnadu ſaħtuzić, meħto teħo ſo by ju ponižnje ł Wožeje ruťi wjať! Teħodla je ł Bejuſhowyħ ſłowow mały porok ſlyſćeč; wón praji: Martha, Martha, ty ħo jara ſtarajš a ħo wulzy próžujejš; tola jene je nuſne. Žaba Martha, Jezuſ ł tym praji, je drje tojti njeměr, je taťta wuħwěrna jěđž nuſna, ſo by nje ſwjehelila? — D wěſće nj, něħto jědnore, w někotrych wjeiſćinach pſćihotowane, by to też čzinićo. Jene je nuſne; Marja je hebi dobrzy dźel wuſwolika. Nuſna je čzħa, wěroſečji pſćihawna, ponižna, do-wěrjenja-poħna wutroba, kaž ma ju Marja. Jezuſ je ħlěb žiwjenja; ſćħtož ł njemu pſćihdže, tón njebudže ħlědny; a ſćħtož do njeħo wěri, temu ħo niħdy pičž nje-ſečje. Wot njeħo hebi jěđž poſćićiž dač, to je nuſne.

2. Šć čjemu naſ to napomina?

Šćho je to, ſćħtož ħo Jezuſej na Marče njeħodoba? Je to tón njeměr, to dźeło, ta ſtaroeč, ja te ſwontowane čzłowſće žiwjenje, ja ħwěrne wězy, ta ſtaroeč, kotraž ja bójſte wězy žadyn čzaħ njazy nima? — Wěſće nj; pſćħtož Marthu njeħwěmy ł tym pſćihlicić, kiž dħeđža dźelac a ſkutkowacj bjes Woħa, ně, wona bešće pobažna, wěrjaza žona, kotrejž dobra wola ja Jezuſowu a Wožu wěž wěſće njeħobrachowaiće. A Jezuſ jej jeje pilnoeč ł porotej njeczini. Wona jeno, kaž tu widžimy, pola Jezuſa ħiſćečje njeje doſpoħnje ſpóħnać, wo čimž ħo ja Jezuſa pola čzłowjetow jebna — a teħodla ju Jezuſ pomući.

Šćho je to, ſćħtož ħo Jezuſej na Marji tať ħodoba? Je to, ſo wona ł jeho nohomaj heđji a ħo ſa njeħo nje-ſtara a ja njeħo njehđeła? — Ně, my móžemy wjele bóle ł naſeħo ewangelija jaſnje ſpóħnacž, ſo je wona, prjedy ħačž bešće Jezuſ pſćihćeł, ħobu pomhaťa a dźełata. Martha dźe ħo dħiwa a ħo ħwěna, ſo wona jej ħamej da Jezuſej ħluzić! To je wjele bóle tón dobrzy dźel, ſo wona tu ſtadnoeč berje wužiwa, ſo by wot teħo knjeja ſa ħowiu wutrobu něħto doſtala. A ł temu dħe naſ tuta ſlawina je ħwojim: jene je nuſne, napominacj, ſo w žanyħ woħtejnioečad naſeħo žiwjenja njeħwěmy ſa-byli, ħo ja naſħu dħuſħu ſtaroeč, ſo byčmy hebi, pſćħežo a pſćħežo jaħo dali wot teħo knjeja jeho Duħa a jeho ħnadu, móž a pſćihćad poſćićiž a ł temu łóžbu ſtadnoeč wužiwali — tuto jene je nuſne. Marče njeđybri Marjiny

duħ nutreje a čjėdjeje wutroby pobrachowacž. A tať też my pſćihlicuſnoeč ħwojeħo pomolaħja, ħwoje dźeło doħonjamy w knjejomym Duħu, w jeho ħnadže, w jeho mozy, po jeho pſćihćadže. Tať budže doypjeljenje naſćħiħ pſćihlicuſnoečow ſtoħnje Woža ħluzba. Šmėjemy ny Marčžinu pilnoeč, a njebudžemy w prawym čzħu Marjiny duħ, Marjimu čjėdu wutrobu laħyč, dħa budžemy ħo też ħwojemu Šbóžniſej ſpodobacž. Taťte žiwjenje, taťte ſtutowanje ſmėje też junu pſćħed tym knjejom ħwoju ħóħnoeč. Potom budžemy pſćħed tym wobacħonomani, na ħwoje ſluti twaricj, pſćħed dobre ſluti ħebi ſwycacž Wožu luboečž dobyč; ale kaž ł móžneħo žorla nabožiny budža wſćħite dobre ſluti wuħadzeč, a te budža pſćħed Woħom pſćićiž; pſćħtož Woħ ħam je pſćħe naſ čzini. Teħodla čħzemy ł Jezuſej, Wožemu Šmėny, ħič.

Tať je moje požadanje

Jeno, Jezu! tu Tebi;

Aħ budž moje ſtadowanje,

Woſtať Ty mój wobſtaħnje;

Ĥačž wjele jich ħodži po ħeħerokim wučzu,

Dħa ł luboečž tola ja ł Tebi ħo nučzu;

Wſćhał Jezuſa ħowo to žiwjenje da,

Ta duħa pſći Jezuſu wſćħito też ma.

Ĥanjė.

H. we L.

Mój dobrzy dźel.

Wóž ł Marju ł Jezuſej, o duħa,

Ščo poħgá jemu ł nohomaj;

Dźel dobrzy wuſwoliočž ħo ħluzħa.

Duž ſħyſta rěčji poſlućaj;

Wón dawa mamu njejeſte,

To niħto wſač čzi njemóže.

Š nim ſwěruj ħo pſćħe žiwu wěru,

Budž jeho ħwěrna njejeſta,

Dħa ł ħoľta ħwěta pſćħiħdžeč ł měru,

Šo ħiħom tu maľħ njeħeħa;

Wón na wutroħe noħu čje,

D taťta tebi ſbóžnoeč kěje!

Maľħ Jezuſa, o ſćħto dħečej wjozy?

Wón je tón dźel, kiž nuſny je.

Šćħto pomhaju čji jeiſte ſħazy,

Ĥħyž bjes njeħo ħy na ħwěečje?

Ĥeč, heła, njeměrč ħu twoja mħda,

Šezy živy tu bjes Jezuſa.

Je wón twój dźel, dħa w ħwětle ħobóžićħ

Na jaħayħ ħonač ħbóžnoečje;

Tež w ħowju jeno ħbóħtoſeč ħbóžićħ,

Ĥħyž Jezuſ twój troſćħ, ł tobu dže;

A ħyľħ ħħud, we nuſu,

Ĥlaj, w ſħryſtuħu ħy boħaty.

Ĥaj, Jezuſ mój dźel wuſwoleny

Ĥačž do wěčnoečje woħanje;

Še nim buč wulzy wobħnadženty;

Wbóž jaťo dźečžo pſćħja mje!

Duž Jezuſa ja njepuħćati!

Ĥačž póħdu junu ł žiwjenju!

Jene je usne.

Duchowny G. Frommel piše: Běšče w lěće 1870. Wojozj bčchu hžjom na Franzojow wuczahnyli, duz pšchńbže kónz julija — w nozj nębže napoľ dwanaczi młody, hrńny wyščt i wobstarnej knjenzj, swojej maczerju, a žabacke zo mnu poręćže. Wón běšče pšchńalnj doštal, hnydom ja wojštom pućowac, a durbješče rano w sječ wotiće. Macz a hyn meješčtaj pak to wutrobne žadanje, hiščeje junu Woze wotkafanje doštal a ho hromadže w Wožim domje mobilč, pšči tym wotkarju, pšči kotrymž bč hyn sčęščenišć plub wobnowit. Duž woterběžchym. Zyrzej wotankantw-šči hwećščaj i wošlowzom t Wožemu wotkarje, bč zyle čma. Zyrwiny křubobnit šapwęczi wotkarne hwećzy a pšchity wotat; taj dwał ho pšči wotkarju t moblenju slatnyščtaj. Džimna čęščina bč w zyrhwi. K našchim noham špacu tamni ryczerjo je hnydomlętnęje wońny a i pšbńičichę wońnow, kř bčchu tam pobrye- bani. K našchim hłowam wšćduz wulke tasle i wężzami a i mjenami tamnych ryczerjow. Piščebe mnu tón młody wojať, kř žnanow tež do šmjerće bžęče. Macz bč i wudowu a wón jeiny jeničšć hyn — to wšćhito mi pšęes wutrobou bžęče. Wo pšči- hłowowanju žana rěč nębč, ale pšchłowowanje lęšęšče bžim wo wutrobę wosebju. Dromabže ho mobladnim, ja imaj Woze wot- karje dach, rěčadž kufše hřowu, wošłownašč macz a bžęčo hřowadž na šajonjewidženje na jemi a pšęemobžich jeju i wošlowzom lašo do nozj won.

Wědra lęta pođžęcho — je-li ho njemylu, pšči wobšantow- wanju lęta — šupljščtaj dwał mješ hoćejom Wožeho blida, młody woščt, wobstarnu knjenzj a ruku bžerčo, kř te mni horje hlabackę, jaľo čyžka prajić: „Enajęšč naju hišćęže?“ Haj, wonaj bęščtaj. Wo člož bęščtaj proškytoj, je imaj tón kńęsz dopjelnik. „Wón da jecho swojej maczeri šašo, na tuto pob Mlainštimi wrotami rěčžane hřowu špomnič pšči hebi. Wona je něšto tež dom wotęšča a wotpućžnje w męrie. Zamne nožne wužimwanje Wožeho wotkafanja w Wožim domje pak mi pšęesow w pomjattku wostanje. —

Wuřyw maczerjow.

W Zelandže, tutej wulkej lypje polnožneho łobowego morja, njejšu dla wulkeje řhudoby tamnych wobhydlerjow žane wjeřne řchule. A tola mōža wřhřtke bžęćzi je hřowim řednym lętom piřacz, čitacz a lęćję. Žane, tež najřhudbičęšč starřich bžęčo njenamatařč, kř by to njemohšo. Ale řchto dha je wuřzi? Řič maczerje. Wobadny duchowny je nawjebuje, pobjera je w jich přęowowanjach a ma dořlabowanje nad nimi. Bžęčo, kř by žadanę njenamawřta, njeby ho konfirmowato. Tola ho ja dořti čař žanemu bžęčju konfirmazija njeje řapowjebžić třeřaka. Šdy by ho na tej lypje něščto přenje lępře bžęčo woprašchal: řchto je čje to abo druđe wuřčij, by řtajnje řkřęščal: našča macz. To je řkřne wotmowlęnje. § 15. lętom je potom młobžęz pobjozň, pobjęžny, męnu, duřny, řwobny, pořřwędny, řaž to bęšče, hbyž w přeniđ lętach na maczerinym klinje hebo přenje piřkiti řpřina- wacz wuřęšęčje. Řařti wón wostanje. Řehobla pak tež řadny bžim njeje, zo Zelandřta ani wořatow ani řřebow njeřęba, to je wřcho řradnjenje njęnata węz, řo žanęho poljizny njenamabžęšč, žanęho řařta njenamatařča a řo řudžo žanęje wobęrbžęne řęřęze ani njepojmaja.

Njeje wěmo, to je řořozny řaj? A pšęes řašo? Pšęes maczerje.

Jeno něščto čyžemy tu pšchřpomnič. Derje by byto, hby bychu našče řerbřke maczerje wot tamnych hřowich řotrow něščto nawuřte. Řajpřębžy njebyřębake wone, řaž ho to wot wřchelatiř řtawo, to najwražnijše, řchtož bžęčo třeřba, nabožinu, jenož řkřęšč

řwřli řchulřke wuřby přęewojatęč. Řaž něbdu po řwędčęnju řwřatnyř řęńenřow tamne maczerje řame hřowę bžęčata ř řęřuřej pšchńęjeřęchu a řo njebadču wotřakřęč wot wuřzobnikom, kř čyřęču to řadžęwč, taľ męke tež něšto maczerje řame hřowę bžęćzi hžjom do řchulřčę řęť ř řęřuřej wobžęč, w čařu řchulřčę řęť a hiřčęje pođžęřcho a pšęes nawučenje wožnyč a lōžřich bžęłow i řateřęřima, i biblije a je řpřawřřich do młobnych wuřęrow řaložny řamję řkřęščanjřę węty pobjęžić. Řařti wot maczerneje ruki, i maczernej wutrobę a pod maczerinymi mobilřwami řęřinjeny řaľož wotkafanje twjerdže řęjo a na nim řętej dom bžęčęjowębo řboža njeřnauu.

Přči tym męke řwęrne maczerje řnjęřow wuřęřjow přęebe wřęem w jęnym nastupanju pobjpęrac, njenujzjy w tym, řo bychu wřęęe bžęćzi tež řerbřy derje čřitacz nawuřčite. Čřitacz mōz w swojej maczernej rěčzi, a to řlabdy, bjes řastřowowanja, bjes přęžy, to je wulky wažne. Šdny řu bžęćzi wotřofře, řu wot řarřęřęřęřęcho dom řdolane a wřęęęnje wot řpřowanjow wobdate, ale hbyž něšto na wuřęřjowę abo na řarřęřile napominanjo řpomniřęč, řo řwřatow abo njebřęlu bibliju abo mōdlerře řniři do rufow wořmu a řapoczny čřitacz, ale prawje řenje nawuřte njeřbu a čřitanje jim čęřko paba, dha bōřny řniři řašo řačřinja a je do řuta poľoža. Wřęęęje řęho temu, kř ma hiřčęje i čřitanjom řaru a wobęčęřnowč, mřhi tež najřęńęščich řęři njęřřowřmjena wostanje a wřęa přęža je pobjarmo. Řörko wřęęęwřęaje woby je přči nič. Ale woni durbja pōbla njęho řačřni wotřacz a řnanow w řęřęčaj řanulřč.

Čřito dha pak řudža řajzy pođžęřcho hřowę bžęćzi wuřčięč abo řať řudža hřowęju řarřęřęju řřochřowowč mōž?

Hbyž nan a macz we wřęřřčę řęčach abo w řhoręřčzi a na řmjertnym řožu hebi řamaj wojozj čřitacz njemōžętaľ a hebi wot bžęćzi řadatal, řo byřčtaj přęes řič řř něščto řčřęřine a w- řčęřęwřęaje i biblije a je řpřawřřich řęřęřčotaj, dha řaľte bžęćzi tu řęje a přaj: řoj to njemōžęmy, řerbři čřitacz nawuřte njeřřny. W najčęřęřęřich dnjach njemōža hřowimaj řarřęřimaj pōmřacz, duřchomaj řarřęřęju, řotřęřč čęętej řo na najčęřęřčij řmjertny puć pobjacz, njemōža řanęho řřochřa řřęčęč.

Hbyž pak řu tež w hřowej řerbřej rěčzi derje čřitacz nawuřte, dha řudže jim mōžno, w řpřowanjach wōtry męřč Wožeho řřowa i biblije bracz a řo i nim woprašowacz ř wořowanju přęęęřęmo hřęčje a hřowimaj řarřęřimaj njebřęte řwęřto pobjawacz, hbyž řo jeju wōčořto pōčřina w řmjertzi łamacz.

Duž łube řerbřke maczerje, pobjpęracę bžęło řnjęřow wuřę- řjow, wōđęče hřowę bžęćzi i čřařom ř řębōžniřej a wuřęčęje je prawje derje w maczernej řerbřej rěčzi čřitacz. To je wuřřyw, kř řmeje řęřęřę ploby, řačž řodny nalcny abo nalyřřij řywu.

Maczerjny psalm.

Řutōn bęšče, řaž jejni řwōřbni wjebžęchu, 20. psalm. Čřař zřęřę hřowęje řwřinjaja řōn woni jaľo „maczerjny psalm“ řnajočę.

„Maczer“ bęšče wudowu je řyľu njebowotčęřęnyč bžęćzi; řa- banja řopolpōđřawna řyľu pobjęžy wjęřęč, řęjne dořřobny pak bęchu řara wobjnjęřřowana. Wona męřęčę řať nęřotru čęřžu přęžu a řaręřęč, řo by wřęęęny řřęľ warbowwala.

Ale wona wutřofřčij njęřbni. Řęjna węra do Wožęje wřęęchomōzy a řubwęčę bęšče njepowalna. Bžęćzi tež wjebžęčju, pšęes čjo řuřčętej řęjna bjesřřačřočřiwowč a węra pšęęzo řašo řořřinjowane.

Čřaľo, bęšę-li w najwřęřęčej řuřy a wuřřęřęčoj, a nočyžřęčę řo žane řwęřto pšęes čęřęnotu łamacz, řo mořta řwōř puć n- mařacz, potom řo wona ř bibliji řyže a ř řřowa řřaľniřřy w- řpřętwowřęje: „Řōn řkńęsz wuřęřęčej řęje w čřořu řuřy, mjeno

Zakuboweho Boha powychy cje. Tón njech czi pšćejele pomoc je spjatnižy a pohylni cje i Ziona. Njech wón spomni na wšchitke twoje jěžne wopory a twój sapalny wopor dyrbjal tučny byč. Njech tebi da, sčtyž hebi twoja wutroba požada, a dospjelni wšchitke twoje sampljenja.“

Wěšće to potom i dšiwom, hdyž wona s noweje, wješelej do-
wěru; a stufnowanej mozu postany? Sstawny lětar Sir James
Simfon bješe hyn tutaje pobožneje maczerje. „Maczerjny psalm“
jemu njelapomnity sawosta.

Templove durje.

Templove durje w Jeruzalemje, kiz po Zap. skutt. 3, 2 „te
rjane“ rěkadu, běchu so wot wustojneho a wuwolotneho wumježa
Nikanora w Alexandriji šotowale a mječachu so wot tam po kóžki
pšech morjo do Zoppe a wot tam dale po kraju do Jeruzalema
pšedwjele. Ma puču so wot morju so pał tehby hynly wjchor šedny.
Zbžy, pšech czeže wrota pšech měru wobčežene, wozča so, wot
wětra a žofnow storkana, na bok lědacz, a bė wulki strach, to so
pobnōri. Duž kōžnižy, so bychu bješe kanyč a hwoju kōž wu-
chowali, wofamantachu, czeže wrota i kōžje do morja pučžičje, a
počzachu na mječe postonki, i kotryniž běchu wrota na kōžki pšehi-
wjalane, pšcherowacze. Ale Nikanor, kiz bė wrota djełat a hōbu
na kōžki, so i postonkom i wrotam pšchwajala a djełče: Zeti
wy kōžnižy wrota do morja pučžičje, so ja i nini hōbu do
šubiny pomjeu. Zote frute hōwo bješe fačšičeža na kōžničow
njewosta. Woni njechachu tola tuteho njewinowateho mužja a
křawneho wumježa takle do morja cšiwjež. Wōry te wchōrowna
mōž počza wopřestawacz, a tak kōžy do pšchwatawa dojbeže, bjes
teho so by pšedy hwoje dwohotne kubko do morja šhubila byta.
So nješto dnjow běchu wrota w Jeruzalemje. —

Kraž je so Nikanor na tamne wrota swajala, tak ho my na
Wože hōwo hwačajamy, dha tež my na hwojim senškim puču wšče
stracy pšchwajajemy a stōnčnje njebješt! Jeruzalem wohladamy.

Wobhlajny čjornoch.

Jedny kublet we wječjornej Znbijšej mješe njewōlnita, kotryž
ho jemu jara ipodobaje. Wobaj běhčtaj šweczenaj křawowarcej.
Tón njewōlnit pšytoje hwojeho knježa w postlwanju a bohahanje-
nju hičježe pšchōwe, so by ho jemu cšim bōle ipodobal. Ale jato
bė tón njewōlnit pšech kšechšćjaniste pšedowanje i wobročenju
pšichčel, njewunbje žane selenje wjazy i jeho rta. Na to ho
jeho knjes rozkōbi, wohebeje dofež jemu tuton jeho njewōlnit
projaječe, so křawowarjo do hele pšidnū. Tón knjes ho jeho wo-
přawča: „Ty kšech dreje i tym pšajič, so budu ja tež šatamamy.“
Tuton „Wmōtj: „Daj, knježe, jeli so ho i Wobu njewobročičje,
dha budčeže šatamamy.“ Tón kublet wšchōn i hñewom křawalče
a sarači: „Ja to njepšidibam, so ho ty wobročičiž; pšidnōw-li ja
do hele, dha njedwrbich tež ty njebje lēpiche mēž; ja czi pšiditawom,
so na mječe sošakwješ.“ Tón njewōlnit pał i ponižnječu a
i rozšubjenječu wotmōwiti, so durbt Boha bōle pōžkōdacz, džiži
čřlowječa. Zato tón kublet je hrowowječu ničo njebotownja, dha
šppta i šahobnječu jeho wot nastupjeneho dobreho puča šawjeleč
a šhubi jemu, so cže jeho i njewōlnitawa pučžičje, jeli to jenož
hičježe jedny jeničři kōž jeli a Woha lestarje, kaž cže wón jemu
přidol pšajič. Hdy by wón pał to wščeje wōzy nočnyč, dha budže
ho jemu šubdom pšezōžkōč pučow i pšychim šchubom na nahu
kožu napřawčaz. Tón njewōlnit wosta pał wobhlajny a šnjeby
je kšechšćiwječu hwoje puč.

D. S.

Wšchelake s bliska a s daloka.

— Hlowna konferenca křebčiči duchownyč mješeje hwoje
požebdenje šadźenu hřebu w Macžičejnym Domje w Wubdšćinje.
S wulkeje wješełeču mōžeče pšechbħba pomnič, so je ho pšehi-
dawł k křebčim špawatšim, kotryž je herbika konferenca wubala,
derje do křebčiči wōžadow šawjeł. Dale ho wuradžowalče, hdyje
maja ho pšichōdne lěto hwojebdenje sa škutt lubočeže kšewječiči.
Wobhlantny ho, so šmeje ho hwojebden i š wotnowene mišionstwo
w Malešchach; jeli so tam njeje mōžno, na Winafale. Zato mēšt-
no ja hwojebden štušotowneho mišionstwa namjetowalče ho Gulfa.
— Jedny šastojnišči bratr rozprawječe wo požebdenju šakšeho
towakšawa šwotowneho mišionstwa w Dražžćanach. — Potom ho
hičječe wšchelake nahłady wuměniču w pšehewjebdenju pacškeje
wuečby ja dwaj škulšajšči lēnitaj a ho jednolče wo druhich pšer-
šćenjach. — Kraž by konferenca i modlitwu wotewječa, ho wona
tež i modlitwu ščōnči. — Wōh tón knjes baj jeje wuradžow-
wanjam prawy wupřech a hwoje bohate žohnowanje.

— Šadźenu hřebu popōbduju mješeje ho w Wubdšćinje
diwješćanija šromadžijina ja Wubdšći wotřech. Wona bješe
derje woplytana, tež wot zřetwiničji pšehelstječerjow. Knjes
hamški bejtnan i Wšflug a knjes škulšiči radječel Wacy a dr.
bėchu jato cšejni hōwečo pšichōmni. Knjes wšchčaji zřetwiničji
radječel Rosentranz šromadžijinu i nutneje modlitwu wotewi
a rozprawječe wo zřetwiničim žiwjenju. Se hñubodu špominalče
na to, so lēčba porodow w našim wōzrym kraju w naštrōžajej
mēre wroče dje. Knjes šarac Wann i škumwaba mješeče šaji-
mawy pšehednošat wo pohřebničšćach, kajte maja napohlab mēč,
tak durbja ho romy hlabacz, kajte ho pomnič poručež. Žiwe
rošmōtjenje ho pšehednošćej pšchwamny, a nabžijamy ho, so
hñuboko fačzuty pšehednošat tež dobre pšody pōnjeje wōntach
w našich wōžadach a na našich pohřebničšćach.

— Šadźenu njebženu wumjeje po beshim cšepjenju w Draž-
žćanach pšebawšči namēšny přadidenta knjes wšchčaji dwōrišči
předat Affermann a bu šadźenu hřebu na šwajtočnje wajšnje
šhownay. Wōn bješe miča, cžiča dušča, kiz je hwoje žiwjenje
šajil do škubdy naščeje droheje ewangelšće zřetwje. Wohebeje
mamy ho jemu dħatowacz, so hu ho krajne ewangelšće zřetwje
naičeho zřeho hōwečneho kraja w Šienachšćej konferency hromodu
šwajalae. Wōn bješe i bohātymi duchownymi datami wuhotowany.
Š jeho pohřebje bėchu ho šastupjerjo wšchčowleč w bohatej lēčbe
ješči, hamo kral bječe hwojeho bratra pšynza Šana Šurja ja
hwojeho šastupjerja pōštlat. Škrašny lawrijewowy wēnz je šnamje-
njeni křawohoe mjena pšehelče kalčcy. Kraž bječe wón ponižny
a cžiči we hwojim žiwjenju buł, tak bječe tež postojil, so ho pšehi
jeho kalččju žane šwalobne rēče njebječa. Zo knjes dwōrišči
předat D. Friedrič šewi, so je pōšlebnja wola šenrejčeho byta,
so ho jednora šwajtočnječ wōžbečči, so ho pšehi jeje kalččju
hičježe junfroz Wože hōwo wuečita a potom ho modlitwa wu-
špewa, kotraž nima ničo drahe wopřichčječ hač dħat ja tennu
šenrejčemu dostatu Wobu hñabu a pšōtwu wo hñabu pšehew wēčrym
šubnym štolom. A tak ho šta. Se šyntami šhřawšča: „Jeruzalem,
ty město wšhōte“ ho šwajtočnječ pšehi rowje ščōnči, kotraž
bohōče žohnowane žiwjenje i hōwleje wēwōzej wutrobu wobhlantny.

„Pombaj Wōh“ njeje jenož pola knješow
duchownyč, ale tež we wšchčch pšeh-
dawarňjach „Šerb. Rowin“ na wšach
a w Wubdšćinje došćaz. Na šchtwōrč-
lěta plači wón 40 pj., jenotliwe cžička
ho sa 4 pj. pšehawajny.

Womhaj Bóh!

Sy-li spéwal,
Pilinje dżétal,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napój móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mérný
Čerstwosé da.

Njech ty spáwał,
Swérnje dżétal
Wódné dny;
Džón pak swjaty,
Duší daty,
Wospódá ty.

Z njebyes mana,
Njech éi khmana
Žiwnosé jo;
Žywa woda,
Kiz Bóh poga,
Wokřew ée!

Šserbske njeđzélške lopjeno.

Wubuda šo kóždu šobotu w Esmolerjez knihičijšćećeni w Wubysćinje a je tam ja šchwóćlétnu pšgedplatu 40 pj. došćaz

22. njeđzela po šwjatej Trojizny.

Mat. 18, 21—35.

Wo bratrowskim wujednanju rězi tuto Bože šlowo. „Knježe, kat hušo dyrbyu ja dha šwojemu bratrej, kiz na mni šřešćaj, wodáč? Je došć šydom křóć?“ Tak Pětr k Jesuškej džešće. Tón wotmowli: „Ja tebi njepraju, šydom křóć, ale šydom džešćaz mol šydom křóć.“ Ach, šo by šo to wrawje wopomnito w našim ludu! Wón šwjeczi tute dny wulki šwjedžer: dopomnjeće na šitwu pola Lipsta, kotraž šo pšed 100 léta mi meješe, hđžež bē jemu Bóh dobyče wobradžil, šo bu Napoleon se šwojim wóštom š kraja wuňnaty, kiz bēšće léta dołho žyly kraj wupušćowal, ludzi čywilowal a wurubjal. Wšćak móže kóždy něto wjele wo tym čytać a kšyšćeć. Našch lud bēšće tēby wo šwojej nudy šašo wutnył šo k Bóhu modlić, jemu šluzić, ja šwoj kraj wopory pščinjeć, wo šwérnošći a dšatownošći džélat a w jednocže žywy być; a tajše žiwjenje pščinješe Bože žohnowanje a čzini lud móžny a nadžyepokny. Šsu pak tute rjane kšćešćizjanske pocžinki hišćeše něto našeho luda pšyda a šywalat? Ach, šnadž šo jemu pšče jara derje dže, šo wo nudy tal něto-try ničjo wjaz njewé, a tal wěra a šwěra, dšatownošć a špotojnošć, lubošć k šralej, k krajej a mjes šobu šo džen a bóle šubnjeje. Kažta njejednota wobšeje tež mjes wšćelati štawami, tajše hanjenje a w šebicžnošći šwarjenje na drugeho! Wšćitzy ša Bóha, jedyn ša drugeho, kóždy šotowy k wodačju, hđžež tola jedyn drugeho trjeba, njech je

to wužit wopomnjeća tamneho wulkeho čžaša. Woda-wojače šebi mjes šobu; njech pak to tež wopomnja wšćitzy mandželizy, šwójbni, šužbodo a wješni, hđžež šu w njejednocže žywi a š tym Bóha hanja, druhim pohóšćenje čzinja a šami šebi čžeže dny.

Šaj, wodawajmy šebi mjes šobu!

1. Wšćak ma kóždy hřěchi, a Bóh jemu woda, hđyž jeho wo to prošy.
2. Wšćak pščinješu šo se šwojej štwjerdnjenej wutrobu wo wšchu Božu hnadu.

1. „Tehobla je njebiešće kralešwo podobne kralej, kiz čyžyše račnowanje džeřeć se šwojimi wotročžami“, čzitamy dale. Š tym „kralom“ meni Jesuš Bóha njebiešćeho Wótza, a š tymi wotročžami Israelske džeći a tež naš. Tamnyž bē Bóh ša šwoj lud wušwolil; my šmy wo šwjatej kšćežizny do jeho šluzby štušpi a šo šami džen štwjerdnjenej jemu pšćifitajili, a to pšćeho šašo čzinił, taj hušo šmy jeho šwjate šlowo kšyšćeli a hoježo byli pšćhi jeho šludže. To je pat pšćifitajilnošć wotročžta, šo čzini wolu šwojeho kuješa, w kotřehož šluzby šteji a kotřehož mšdu doštawa a šlěš jē. Š tak tež dyrbinu my wolu šwojeho njebiešćeho Wótza čzinić a to čzim bóte, hđyž bučmy wšćes šesom škryšta šami Bože džeći. Čzinimy ju? Še šwojimi wotročžami čyžyše tón knjes jow račnowač, to rěta, hšadac, pšćepytac, kat šu šwoju pšćifitajilnošć dopielnił, š tymi dowěrjenymi puntami witolaw. Šsraelskim džećom bēšće wšćak Bóh wjele

domerik: plóbný kraj Kanaan, hwoj sakoń a profetow, kłubjenja na pichidobneho Mesijasa a naposledek jeho kameho, so bychu Boży lud byli. Ssu to byli? A tebi a mi a wschittim je wišćeje wjele wjazg domerik. Wón je nam czežo dať je wišćemi sławami a mozami, so bydymy jo wuziwali k jeho czešćej, k swojemu, tych hwojich a druhich sbozu a zjohowanju. Ssmu to czińiti? Wón je nam dušchu dať, ju napjelnić i wóru a lubošču, i křwalbu jeho swjateho mjena, ju wuziwać k jeho czešćej. Je so to stalo? Wón je nam drobje duške domerik, ja nje ho škaracz, je derje wočajnuć, lubowacz, hladacz, we wórze šdzerjeć: muž, žonu, džezji, wotročka, džowku, bliščeho. Wóžesć wšched nim wobitacz? Wón je tebi dom, žiwnošč, sostojišćtvo, pomolanje, kłubbu domerik, w nich štwóru džekacz, hwoje a druhého sboze ptyacz a jeho kralestwo twaricz. Ssu jeho sastojnić byl? Wón je tebi czašne, tubla domerik, mjenje abo wjazg, so by je prawje natožal ja hebeje, tych hwojich a tež ja njeho. Ssu to czińiti? Wón je tebi dudowne tubla domerik, hwoje šlowo, hwojeje samentaj a cze roznučowal w lukym staršichim domje, w schuli, w Božim domje. Sšto je czi to pchalo? Wón je tebi bibliju domerik w lubej maczérnej rěči, tute kniži trojčyta ja tradne hožojny žiwjenja, a roznučowanja ja nabawiti a bdeženje žiwjenja, a k temu lube špewarke a druge dobre kniži, trz te, kotrež je czi wóhelni naschego šeršiteho knihowneho towaršćtwa psichiješ. Hže šu te plody? „Jako tón knjes poča radnowacz, pichidnje jedny pšed njemu, kotryž jemu na džekacz lawstny puntow winoisty bješe“, to je schyryzyci milionow hriwnow. Wješe dže to možno? Haj, tehadla runje Ješuš tajku wulku summu mjenuje, so by nam prajil, tak wulki je naš dólj pšed Bohom. Tak bē pola Izraeliteho luda a tak je tež pola nra. My hřešćimy wišćedne w myslach, kłowach a sčutkach pšechćiwu Bohu a cłowjekam we wulkim a malym, a nij jeno pšes to, so šte czińimi, ale tež, so to dobre czińiti satožozamy. Ssmu pat tu wjele hřešow czińiti, wšchak ma Boh wjazg hnadu. O šmilny Božo, pšči tebi je wodarwanje hřešow, haczrunje našch sčutk njepaczji: dha našch ty nad tym spodobanje, hdyž hřešji pójnowamy, a ho cze wšchitzy bojimy a jeno wo hnadu prošymy. To je tón wotroček jow czińiti, jako swoj hřešj pójna a tu šchrafu klyhiti. Wón padže dele, modlešće ho k temu knjesej a džezje: mej šezetpenje so mnu, ja džu czi wšchitto sapaščaz. To je klucz k wutrobje njehešće: Wóžja: rostakama wutroba, tyšedny duch, to šychowanje: šmil ho nade mnu! „Temu knjesej pat bē žel cho kameho wotročka a puščezji jeho a tón doh wón jemu tež špuščezji“. Ašč, so bydymy tež my we hwojeje hřešćej nudy tutón puč wutrobneje potuty křožili, hdyž w Božim domje špowjedzi špewamy a šmy hočžo pšči Božim bližje, w domach, hdyž hwoju wječežornu modlitwu špewamy, tež na thoro- a na šnijertnym ložu! Wón nam potom tež wšcho wodarwa. Tónkamy wotroček pat džezje won, o s kajeje wješekeje wutroba! Haj, derje temu, kotremuž je pšchepšpenje špuščezene, kotremuž hřeš je pšchitryty.

2. Taja hnad Boža pat njebrjajala naš wabicz, tež hwojemu pšcheczjownikaj wozacz? Rak wulki je dha jeho došč? Sšto dha šu wšchitje jeho šranjaze kłowa, jeho sčoby a kłóče porno twojemu doščej pola Boha? Ssnadž što křochow porno džekacz tyžaz puntam, 45 hriwnow porno 40 milionow hriwnam. Ješuš to praji, so by nam našče wozaczje prawje lošte czińiti, a sčtož wón

praji, je wěčno. Došč naschego bliščeho je pat tehadla tak mašč, doščej šmy hami hodu winoiczi. Šusto tola tak je, so šmy je hwojimi kłowami, se hwojim šadzerzenjom drubeho hnewał, šrudžili; so šmy to a drube štomžili czińicz a ho tak hami pšchegřešdali. To džemy wopomnicz a něto tež i wutrobu hwojemu pšcheczjownikaj wozacz, so možli ho s dobrym prawom modlicz: wodarw nam našče wino, jako my wodarwamy našim winitam. Tak je kral Alfonsuš w Šchpaniskej czińiti, kiž ho raz na někotrych nje-hwočeho šastojnikow rošněwa. Wón nachyždje jich wozahnadžez a dale we hwojeje kłubje wotřowacz. Potom pat hebi praji: Luby Wóčeje, ja šym tež šhudy hřešditi a ty mi tola wodarwašč, dha džu jim tež jašč wozacz. Hžež pat to njeje, tam cłowjet pšes hwoju štwórdnemu wutrobu Božu hnadu jašč šhubi. Tak bē jow pola šleho wotročka. Rak nješmilny bē pšcheczjow šobuwotročeste, kiž bē jemu něšto winoisty. Hžež bē runje hama prošel a šmilnošč dostať, tak by jemu tež durbjal šmilnošč wotwatalacz, jako jeho wo to prošy. Ale ně, wón šapšija jeho a dajezče ho i nim a džezje a czińy jeho do jastwa. O tak ho rošněwamy nad tutym šym wotročkom! Ale nješbudžmy jeno jeho, šudžmy ho tež hami. Nječiniym šnadž runje kaž wón? Ty šy hebi husto wozaczje hwojich hřešow wupročyť a je tež wot Boha dostať. Ssu pat něto tež kam wozacz? Ně, ty nješy wodať. Ty šnadž prajiš: wón je mje pšchegara šrudžiti a šranil, ja to nje-móžu pšes wutrobu wšchijezšč. Ale je dha i tobu hórze czińiti, kaž bratšja i Jolefom? A tón jim tola wotmolwi: njeboječe ho, ja šym pšed Bohom, ja džu wašč šastaracz a mašče džezji. Haj, je dha i tobu hórze czińiti, kaž šidži je Šachčepanom, kotrehož kamjenjowachu? A tón je ja hwojich nješcheczelow prošel: Knjesje, nješbezš jim jich hřeš. Ty šnadž tež prajiš: pšchegara husto je mje šranil a šrudžil, něto ma moja šezetpnošč kóž, wšcho wozaczje ma tež hwoju mjenu. Ale tak husto njedbrji nam Boh wozacz, a Ješuš jow tež praji: nij šydom křoz, ale šydom džekacz mól šydom křoz! Abo ty tež prajiš: haj, hdy by wón wšchitcho a mje prošel, džuž ja jemu wozacz, wón je tola naščol na wiščem winu, ludžo bychu ho tola mi šmjeli, hdy bych ja hebi wšcho lubicz dať. Ale sčto dha bē winoisty pšči nješcheczelišće mjes Bohom a mjes cłowjekami? Njebchu to cłowjetojo? A tola je Boh jako přeni wšchitcho a cłowjekam ruku k mceri šćiczil, hdyž je jim Šobginita šklubi a pšobal. Tak ho bohužel dale štara, sčtož jow pšiane steji: „Sato to jeho towaršćtowo wižadnu, šrudžichu ho jara a pšchidžow wudowjedachu to wšchitto hwojemu knjesej, sčtož wo stalo bješe.“ Boh tón knjes tež něto wšchjeje wšcho šhoni. Twój šobuczloweš, kiž pod twišeje nješmilnošču czerpi, jemu wšchitto wuštorzi; czi wěrjazy, kiž to wižba, šy šrudni a praja to jemu; czi njewěrjazy pat ho nad tpm wišešja, pokašaja i porškom na tebe a praja: tón dže i šcheczšijanom bycz? wón je tola hóršch hacz my hami. O tak wjele ščóžbow, kiž tat wšchidnje hore do nješej k Bohu šćinjac! Rak nětóra žona, kiž hwojeho šleho, nješmilneho mužja pšed Bohom wotřorzi; tak nětóra muž, kiž ho šrudni nad šej, nješmilnej žony; šelto džezji, domjožach a wobudlercion, kiž kóždy džei tu šwadu mjes nanom a maczerju, mies wječnyymi wižba a to Bohu wupowjedaju! Sšto we wón tak wot našč? A něto džezki džerš wječor, nješelu w Božim domje, pšči Božim bližje hebi wozaczje hwojich hřešow wot Boha wupročyč a njedachaj hwojemu šobuczlowej wozacz?

D wodaj jemu, kaj dolgo hi hiščjeje s nim na puczu! Čizni to, hemať ham žaneje Wojeje hnady nimať. Šklyšč, taf tón knjes praji: „Ty hi wotracoje, wšchitón tón hamy dolg hiy ja tebi spuščeji, doleť ty mje proščjeje; njedyrbjať dha ty ho teť žmilitč nab hwojim towarčičem, kaj ho ja nad tobu žmilitč hiy? A jeho knjes rošhnewa ho a poda jeho čwirilerjam, hač wón šapkači wšchitko, šchtož jemu winoity bešče.“ A wón pšchitaji: „Taf teť budže wam wój niebejki Wočezje čizni, jeľi ho wy njewodaje kóždy hwojemu bratrej i wawšich wutrobow ičh winy.“ Wobawočeje, dha teť budže wam wawšich hřečh wšchón wodaty. Taf my kóždy džen a wšchudže we „Wótczenašču“ proščjmy. A my pšchi tym hiščjeje čyžki ščóč je ščóšču šapkačez? Ščóštinuž byčmy my byli, Wóh nať njemotš wobhnođizč.

Hamjen.

S. w M.

Boža wulka žmilitnošč.

Mat. 18, 24—27.

Šlób: D w luboče pšče wšdu mēru —.

Wóh mi dolg a šchtrafu spuščeji
A ho žmilit nabe mnu;
S hřeča rječawoje mje puščjeji,
Da mi šašo hwoobodu.

Šradub jo a wšstaj, dušča,
Čo wój Wóh taf mity je;
Dšakowáč jo tebi žmilita,
Nhwalič jeho žmilitenje.

Ščónčene bu računowanje,
Doleť rukowarja mam,
Kotruž jako žarmonije
Ščwoju krej je pšdelaf ham.
S tej wšchón doh ty šapkačemy,
Ani šbyta njewošta;
Woži hnew je wuhóšnjemy,
Njebjo něľ ho wotano.

Ač, taf beč ja wobčezjemy
S wulkm dožimn brčanjemom,
Nuh, štrachej wuštojem
S kuhatym itym žiwéomajom!
Nělm knjes pal hnew žiwó žuži,
Nlečo pščowa štutaje,
Doleť mojej dušči žmiliti
Nhwšta dobroproščjenje.

S tym ho wuruna wiča ščkoda,
Šniežji dožne wopšijmo,
Wóh mi wšchitje hřečhi woda,
So mnu šašo šjedna ho.
Wón mje i hřečow jašwa puščjeji,
Ja ho teho trošitaju:
Wóh mi doh a šchtrafu spuščeji
A ho žmilit nabe mnu!

K. A. Fiedler.

Ščěrczđžekacletny jubilej „Šserbskeho Mišioniskeho Towarštwu“.

Džen 19. oktobera 1913 budže 60 let, so je ho „Šserbske Mišioniske Towarštwu“ šatožto, kotrež pščeš porjodne mišioniske hwoženje a pščeš wudawanje mišioniskih powješčow [hač do dženimnišeho dnja mišionistu myšl mjes pobožny mi Šserbami rospšičejera.

Mišionisk hwoždenje drje hu hižom do leta 1853 we Lužizy wotmēnali, a to 1848 w Warcze, 1849 w Kluskšču, 1850 w Njehwacžible, 1852 w Wubščhjinje. Haj, we Wožereadž w letadž 1843 hač do 1848 mišioniske towarštwu puščkih duchownižh wobtejeješe, kotřž mišioniske hwoždenje wuhotowachu a tež powješčje i pola hwojateho mišionistwa do čijščěža dawachu a roščekachu, Gancrej Šeštel, duchowny we Łaju, je 1843 na přimim Wožerowškim mišioniskim hwoždenju předomaf. Šaž ho šda, w njemērije leta 1848 mišioniske hwoždenje a powješčje tam jaščachu. W jaščich Šserbach pal runje w tutym lēče přeni hwoždeň hwojateho mišionistwa wuhotowachu, kaj buču tele hwoždenje do Šaksteje pšchěštle. Me halle w lēče 1853 ho mišioniske towarštwu šatožti, kotrež w šakste Lužizy hač do našeho čoža wobiteji. Na Kluskčanškim mišioniskim hwoždenju, 7. septembra 1853, ho pšchěče wupraji, tajte towarštwu do čijšwjenja šnowáč. Bartški šaraf Tbiema, hiž bešče přeni hwoždenje w lēče 1848 w Warcze hwožet, je najšterje tón horkim muž byl, kotřž i tajtej wadžnej myšlu wustupi. Pšchetož jemu duchowni w Kluskšču poručichu, ho by šhwobadžilnu i šatoženju towarštwu jawotaf. Taf ho 19. oktobera 1853 we Wozzunje herbzy duchowni šewžechu: Domaščka i Noščajž, Šakub i Wubščhina, Allen i Kletš, Žungšinel i Wóšporta, Šilbrig i Kotež, Wjazja i Wubščhina, Wóšn i Wufez, Tbiema i Warta, Nychotaf i Kluskščo, Wamad i Wubščhina a kandidat Šencž. Potajškim jeno i bliskofeje beču namotwjeni. Duchowny i Trent Wialonški bešče štatutu Drježžžanškeho ščowneho Mišioniskeho Towarštwu pščaf, je ščotremuž jako poboczne towarštwu „Šserbske Mišioniske Towarštwu“ pšchitupi. Nabarwi noweho towarštwu beču: ščěranje darow ja wšitaje mišionistwo, wudawanje mišioniskih powješčow a wuhotowanje mišioniskih hwoždenjow. Wopromdže hwydom i hodam 1853 „Mišioniski Pščot“ do Šserbow wuněž, ščowny a wot Wóša boháčje žohnowaný ščehowaf mišioniskeje lubočeje mjes Šserbami, a mišioniske hwoždenje, wšče wot wulkeho luda wopytowane, hu ho lētnje toto wekoto w herbšćich Wožich domadž hwožezite, jeno nž we wójšimajaj lētomaj 1866 a 1870, doleť wójna runje w lēču wudry.

W lēče 1863 tež we Wožereadž šašo mišioniski hwoždeň hwožezachu. Šakšaj duchownaj tam předomafchaj, Žmich-Šobžijšiki a Šordina-Minatalkški.

Šserbja praja „šw jate“ mišionistwo. Wono je jim šawčěje hwojate. Mišioniske dary, w lēče 1862 hižom 524 tolet wučiznjaz hu na lētnje 900 hr. a wjazy w našim čožu naroške, a hnujaje je, něko po 60 lētach hebi i Mišioniskeho Pščka wučiztoč, šchtož je přeni wudowaf mišioniskih powješčow, duchowny Nychotaf Kluskčanški, podžičcho Ščotčanški, w předyrečji přenjeho čijša 1. novembra 1853 pšchaf:

„Šserbski lud je pšchědo tu šhwablu mjeť, so ma pšchěd wele družimi šchěšžjantšimi lubami teje šemje jawnu lubož i Wožemu ščowu a budže tež najšterje tušjej šhwablu wobšchowáč, taf dolgo hač duzy wote mišje hebi šbože w ščyštřhu pšchjejo jedyn brate i družemu reňapč budja: „i Wožeho ščowu witačeje.“ Žadny dživ tehodla, jo ho w herbšćich wjerzajžch wutrobach tež lubož i mišionistwu ščeli.“

Me Wože ščaleštwu mjes Šserbami šamymi roščje a wobtejeji pščeš mišionistu myšl. Wože njeno budja ja to šhwalene! Wóh žohnuj dale Šserbske Mišioniske Towarštwu!

T. w B.

Małe hręchi.

Miesz kłeszczyjanami są mrozy, kotyiz tał mienowane „male hręchi“ na wahu niejłkadu. Zute male hręchi są pał runje te kłisłci, totręz winowgy kaśa. Ś małych hręchow wulke nastajowu, je zęhlażęje kłisłciży husto kwapę, sąbhujazę płomio wudry. Dżękżę Wożę dycbi ho kłzdeho, też najmieńśchego hręcha kłwedomniwje hladać. Najdrobnisłci sę brach, najnienadpawnicłha lołtomysłnoweć, najzabawnisłcho wotbędnęna njełwiera na skłrpyntuowe jażne, ćżitę inamgy, kiz ma ho w kłzbdym weryżnym wotbłhycężęowacz, ćżęmuny jeżęu ćżisła. We kłwitynych należnyoćazgy matięzłożęe ćżasłto wulku rólno braya, a na drubej słronje drohotne węzgy kłwudnych brachow dła kłwogju płaciznyoćę słubujaja. Małe hręchi, male njeudacłne natożki, totręzmy kłwizumy, męsto ho bychymy je potkóćowali, maju husto — dręchdy nam banyhm njezewomę — hujęnym jećężęwci. W Wóh ho i matymy hręchami runje tał kłwudnje, każ i wulłkmi. Duż hladać ho też matęch a najmieńśchich hręchow.

F.

Rzemiełnik i kłwójba a wjećżorna nutrnioć.

Kłwoda, podożyna rzemiełnikła kłwójba do jęneho domu ćżęhniśę. Gnydom pręni wjećżor po kłwogjim pšęćężęhnyju staryćęj a dżęćęzi kłwój wjećżorny kłęrluńčgy kłwęwachu, a nan kłwój staw je kłwajateho wignęna a kłwogju wjećżornu modlitwu i jęhnyhm błośhom kłwizita. Ćżęńta dełłowana jećżęna tule kłwójbu wot jęneje dręhjeje dżęlećęje. Zato ho jędę saujęje, woćżadu ho łobrtę kłwjećę a kłwioćad. To rjad dnjom tał dale dżęlećę. Duż ćżężęęę tón kłwudny muž woćżahnyćę a kłebi wobydlenie wytaćę, bđęćę mołł njezmyhleny kłwogjemu Kłwjećę jęhłęćę i dęwchownymy a łubowymy kłęrluńčęmi. Ale ho podoł wotręajęńki jęnjes ja žple lęta żabodęje, dołęćę je wobydlenie na lęto wotnajate. To pał tón kłwudny muž njezdęlećę daćę, a tał dycbićęje woltazę. Ćżto będęe kónz? Ćsa nekłtre njezdęle to kłwioćdanje a kłwjećęje w kłwobudnej stwę pšędęta. W po nekłtręch mężach, w totręchž je tón rzemiełnik kłwogjemu kłwobudnej najebacz wlychęho wukłmęłowanjaja i wlychę kłęhłęćęjanyłęj pomozy ł woli był, tutón dęł a dęł wjećżor łobr pšęđitęde a ćżęńte kłwobu pšęđi-pokłwacłęje. W jako mjes tym poł lęta jańdže, bę ho to wot- ręćęto, to dycbićęje tón rzemiełnik kłzbdy wjećżor, pręjdę hacž wón kłwogju Wóh kłwizę sałowca, do jećęny jatłapaczę, jo by kłwobu i tymi kłwogjimi łobr pšęđiłchol.

F.

Wóh na naś spomina.

Macęć domu na kłworożęu lęki. Klęłat i zamjenjomaj jećahuję, jako bu na kłwędomnionę wo kłwogje męńjenje prośchęm. Wau- dżęłłki a kłi dżęćęzi i horzej modlitwu wo pomozę i wyśłoka prośchę. Kłwora gama, kłwogjemu Ćżębńitęcy kłwęńenje podata, kłwłabuje i tym boram, wot totręchž nam pomozę pšęđiłgadža, samozę pał bęćęly dła kłwolo- jećęow a kłwłabowjećę jęno kłwicęje kłwęćęowaczę. Kłwjećęńchę seńnjęnja jeńeję woćęzi kłwjećęo bęle kłwęńęnnijaja, kłwęńarowaja wośmnyhłnoćę widołnnie pšęđiłgama — dołęł, kłwizny dżęł — toła kłwłancęnje kłwęńar- rjełny: „Kłwizis je pšęđętrata, nękto je nadżija.“ —

„Wogju dżęł a kłwłalca, tón kłwjećę je pomohł.“ tał je wlychęch kłwobow ćżęńchę a wobije jałłnizci. Ćżętwórdzjęłto kłwłabje. Kłwora je wlychę jećęzi kłworożęje pšęćęwinylę, duż jeđbn stary kolportęur pšęđitęde. W rośmnoke ho wón macęć domu wotpręłca: „Wlychę- ćę Wly w pokłęńčęm ćżęhny ras kłwora?“ Włona wotmolłwi: „Ćżęhobdla ho Wly ja tym pręśęćęje?“ Na to wón wotmolłwi: „Zębdy dżęł (wón datum pšęńnamjeni) dycbićęch žylicęzi dżęł na Włęł myńłicę a ho ja Włęł modlicę.“ D tał kłwobizownje, to bęńchę tamny runje wopšęny dżęł.

Wótry po tymle wopšęće pšęđitęde kłi wot jęneho wuję, kiz hewal jęno kłwęłta piżęłchę. Też tutón ho pręśęćęje, hacž je ho tamny dżęł (wón też datum mjenowajęde) nęńchę wuzjadne pola nićy stalo, pšęćętoż wón je ho dycbićęł žylicęzi dżęł ja nićy modlicę. F.

Młęny młodżęnz.

W Amerigy stejećęje ras młodżęnz pšęćęd dycjemy wulłchęgo doma, w totręchž ho nabożęńłę kłworođzizny wotmęwčowcu, a w- dżęłowalchę mjes nimolłhóđzazgych nabożne piśma. Nęłotki hrubi młodżi łubdjo ho na to kłwłowcu, ćżęđęhu jęmu tał pręmy w- płacizęćę a ho mjes kłwobu kłwęćęachu. Tał dęł tón pręni i nićę ł młodżęńcy stępi a ćżinjełchę, jako by kłebi wot nęchęo nęńchęgo kłwipćę ćżęłł. Ale jako jęmu młodżęnz kłwobu pšęłciżę, dyci jęcho tón njępłęcy kłwogje na rufu. Kłwł to młodżęnzę jałobla, bę na jęcho woltizęu wlyćęćę. Toła wón kłwęrom na kłwogjim męńłnje steję wolta, wlyćęlećę dale kłwogje piśma a pšęćęprokłowalchę łubdji na kłworo- đzizni. Duż pšęđiłwpi drębi kłwłozę, dyci młodżęnzę na kłzi a będęćęje kłwjećężę pręćę. Też nękto wolta młodżęnz na kłwogjim męńłnje. Na to pšęđitęćęzi kłwł ńęćęzi i tych njełwolatow. Tón ho na młodżęnzę woli, ćżęńny jęcho na jęmu, rośłorčny jęmu draśu a kłwbi ho mjes łubdymy. Tón młodżęnz žanęho kłwowa njęłwim, kłwłabla ho, wucęńchę kłebi draśtu a pręśęćęje dale na kłworođzizni, jako będęćęje ho nićę dale njęłatlo.

Zębdy kłwjećę je to wlychę wlyćęł. Tón dżęlećę pšęđińchę wo kłworođziznję: „Ża kłwim kłwizom nekłtre rjane pšęćęowanję wę kłwog- jim kłwogju kłwlyćęł. Tałte możę pał mi kłwicęćęje nićęm dżęćęł njęje, każ tutón młodżęnz je kłwogjim młęnym kłwobzęńjenim. Dęłż kłwjećę jęnu nekłto kłwłowowazę kłwamjo na ćżęle, dła wlyćęje tutón młodżęnz, kiz njękłwawjećęje, dęłż kłwawjęny bu, kiz njękłwajęćęje, dęłż ćżęńpręjećę.“

Włęłakę i blisłka a f daloka.

— Kłwjes kłwibidat dęwchownisłwa Wlygraczę, dołta kłwłdžęnu njęđęłu dęwchowny kłwjećęńny pšęćę Wlyčę wlychęćęchę žyćłwini- łłcho radzicęłę Rośęńtranzę w Rośęacizim Wóžim domje a bu i dębom jako jałłci bilar Rośęacizjke wlychędy jęwłofajęny, dołęćę je kłwjećę sarat Wlyćęnz kłwora a na dłęćęńci ćżęł wubojenje pytajo njęmóże jałłčę jałłowitwo jałłowaczę.

— We Włojęrezaczę je ho rjana nowa kłwłala natłwarita, kłwłazę bu kłwłdžęnu pšęđęłęłu pšękłwjećęna.

— Dwóję ćżęńł njęłwożę je ho kłwłdžęny tyđęny stalo. Łbđž „Wolturņę“ je ho na morju jałłalita. Ćżęńtręnje pšęćę kłwłczęłłowu telegrafny jałłowalne łbđže na pomozę pšęđińęđęhu, njęmóđęchu Na 150 ł palozęj łbđži dołęćę, dołęćę bę morjo jara njęmęrne. Na 104 łubdji je w kłwłakę kónz wlyćę abo ho na łbđži kłwłalito. Nję- łwożę je pšęćę to kłwłalito, jo staj dnwj kłwłazę wlyćęharyjeje w dęłnyhm rumje łbđže, hłōżę je kłwłęnje kłwucę jałławę, kłwłalito a tał wołęłi kłwłłczęłłowu. Dale je ho w kłwłczęłłchę pokłwłowaczę „Univerjal“ kłwłalito. Tam je wołęłi pšęćę epłiołny kłwłalac a pšęćę 300 łubdji je kónz wlyćę. To je jaśo kłwłłne pšęćęowanję, tał kłwłčęńje mōżę ćżęłwołęjećę pokłwłęna kłwłłłnjęćę. Ćżęńtręczę tu w kłwłęńju kłwłęńczę tu na naś tałta.

„Włwłaj Wóh“ njęje jęnoż pola kłwłowow dęwchownych, ale je też wę wlyćęch pšęćę- dawatńjad, Ćśęńb. Włwłw. Na kłwłłwóćę- lęta płaczę wón 40 wj., jęnotłłwę ćżęńłta ho ja 4 wj. pšęćędawaję.

Sy-li spával,
Pílnje díštal,
Strowja će
Swědny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spaf měrný
Čerstwość da.

Njeoh ty spáwał,
Swěrnje dštal
Wšedne dny;
Džed pak swjaty,
Duž daty,
Wotpođń ty.

Z njeobes mana,
Njeoh ćí khmana
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ćel!

— Sserbske njeđzelske lopjeno. —

Wubawa ho řóđu řobotu w Šsmolerzej knihćišćećejni w Budyřšćinje a je tam ja řchwórtlěnu pšehedplatu 40 pj. dořtać

23. njeđzela po řwjatej Črojzcy.

Mat. 22, 18—22.

Ďbđž reformazijsti řwjedžen pšehed durjemj řeji, našće njeđzelske lopjeno „Bomhaj Bóh“ hinal njemóže, wono dyrbi na Lutherowcy štut pokošac, a to řo jara derje hodži pod Žesufowym řlowom: „Dajeće řhežorej, řchtož je řhežorowe, a Bóh, řchtož je Bóže!“ Pšchetož tole řnjeřowe napominanje je w ewangelškej řyřtwi ł polnemu prawu pšchřćišćo. Ďaj, wono nojwaznijřim wučěbam našće řyřtwje ja řařož řluzi: wučěbje wo řyřtwi a wo řiwětnej wjyđnořćej, wučěbje wo pšchřćišćuřćojac, kotřez ma řheřeřšijan pšehed Bóhom a pšehed řrajnym řnjeřom.

To řo pod pohanjim řhežorom řia, řo Žesuf tať prařeće, takte řhežoriski tróđ řchřitowaje! Řehđy řehće Auguřtuřšowy pšchřitowdy řyn Ďiberiň ř řhežorom, 70 lět řtary; wón řurwoje řnjeřeřće, ale wo řrajdž jeho wulkeho řnjeřtwja řehće dořny porjad, tať řo řehcy wobjeje w doľeřćich provincach, řhđez řhežor řenje njepřchřěđe, řudžo jara řpokojom. Židowřki řud pod řomřim, pohanjim řnjeřeřćiwom wěřo řehćeřeřće. Řak njeřadži woni řomřte řjenjeřy ř řhežorowym wobřařom do řuři řerichu a dawři na žule řnjeřštwu dawacu, to dojeć a nadořć ř teho wěmy, řo řlonitow, kotřž w řomřte řluzěje dawři řberacu, tať jara řozpřiwacu. Žesuf tať mějeřće wobřad ř řlonitami. Řeho njepřchěćeřće řehi myřlachu, řo njemóžeřće řehće być, dawřow bla pak řud pšchěćštwu Žesufej, towarěřkej řhřeřćitow a řlonitow, našćeřuwac, pak Žesufa pšehed řomřtej

wyřnořću wobřtorěć. Řariřeřžy řadu řladowacu. Řene prařehenje, dawři nařtupaje, řchđu njenađžujcy na Žesufa řtajeć: „Ščluzča řo řhežorej daň dawac, abo niž?“ Ďkoteř młobži dyrřjachu pšehed Žesufa řtajeć, a tež řerodařćowj řařtojnizy řo řobu wobjachu. Dyrřjachu ři ģndom Žesufa řajeć, řhđ by wón řo pšchěćštwu řhežorej wuprajil? Tať derje dyrřimcy řehi wotpohlabanje Řariřeřšćich myřćic. Wřadak řhđcy jeho w jeho řeđži popadnyc. Ale tón řnjeř njewotmořwi řaj ani ně. Wón řiđ řeřćy dytyn. Wón řim do wocěrow praji: „Wy pšchřćibodnizy, řchto mje řpřtujeće?“ A jeli něřko řo řiřće řmejaću, řo řehcy jeho do wuřćořew hualí, řo na to njemalo dži-wacu, řhđž Žesuf řehi dawři řjenjeřy potařac da ř řhežorowym řnamjenjom a wobřařom. A na to praji tón řnjeř: „Ďha dajeće řhežorej, řchtož je řhežorowe, a Bóhu, řchtož je Bóže!“

Řac řo řluzča řhežorej daň dawac, to řehće jenot-ľime prařehenje. Žesuf pak mějeřće wjele wjazy wo wocěrow-maj. Řak řo řwazřiwemu generalej dže, kotřž na řene dobo žyke wulke wořřto, napřchěřo řehi řeřaze, wobjada, tať tuczi młobži Řariřeřžy ře řwójim prařehěćšćom do wulkeje wěř-nořće Žesufoweho wotmořwenja řrařcydu. Řeno pšchřćobla, na dawři řroř řladajo, řim Žesuf wotmořwenje da. Šchtož prařeřće, řehće možna řařeň, ř kotřž tón řraľow-řki řnjeř řeno dawanje dawřow, ale wřeřć prama řiwět-neho řnjeřštwja a Bóžeho řraľštwja do řiwěta řtajeće. Šchto je řariřeřřta řeřć porno možnemu duđej Žesufowemu?

Možno, řo řu řprawnje prajiłi: „Wřiřćeřte, my wěmy,

fo ty werny by a wuczisich Bozi pucj prawje a njerobzisch wo nitošo; pschetož ty njehladajš na cžlowjekow parščonnu.“

Boži pucj je tón, so maja tšěžoroje a kraloje šwěttu móž, kaž jich mjena a wobrazj na pjenjelač wobšwědežeja, so pač Bože kraleŧtvo njeje wot tuteho šwěta. Njenje je, hdyž kšćešcijanŧa myšl na trónje eufuje, a na našich pjenjelač hanušč je napisać: „Wóh s namí“, ale duchowni knježić nješwědža. Zarjeŧajš bęchu knjeŧstwolatomni mešćinazj. Wamžoro dšezdža knježić. To durbj duchownemu žiwjenju šćłodu pšćinješč, haj tónž cjiniež. Rajtj wužitk romŧka zyrtej f teho ma, so wjazaj tak knježić njemóže, to je snate. Wona je pobožnišća, hdyž wjazaj wójny njewjedže, tšěžorow njewotšadžuje ani poddanyč wot pšćihšahi njewotwajaŧuje. Wščes nastacije ewangelŧick zyrťwjoj a duchowneho kšćešcijanŧtwa, w kotrymž je přėdowanie wěrnosće f hłownym dšekom tež najwyschšich duchownych, je Žesuhowe wulle šłowo pšćerowjedžene. Šwětněj wyščnowešč — tež we wšćitkich katholicŧich krajač! — šo dawa, šćotž šo hšusća, wona ma šwěttu móž, a to polnu a niž wot bamža spožčenu, a Bože kraleŧtvo móže w cšćich měrje w zyrťwach a domach šo rošwimáč, šo by šo Bohu dala, šćotž je Bože. Tak bęži kolo šwěta. To je Boži pucj, prawje pošnaty, wot Žesusa potaľanu!

To je tšęetro šćuša wuczba, ale jara wožna. Mžemy hębi ju došč rošpomnieč, hdyž na to špominamy, kať je pšćed što lętami wěra do Boha wręchow, wobđerjow a ludžj pošylunija, hdyž duchowni jim přėdowachu. Ale wójsta šu wot wyschnosće hromadžene a wot kralowŧich wyščlow wodžene byle. To šu hłowne wězj, f kotrymž zyrtej ničjo cjiniež nima. Šćotž tež móže hębi biščće přjėbŧkŧiastić, šo męješće nęhdy bamž kraj a wójsto?

Wiz pšćes wojerŧtu móž, ale jeno pšćes přėdowanie a špemanje, pšćes wuczbu a įnanjo žiweho kšćešcijanŧtwa móže šo knješowa zyrtej rošpšćeščeracč abo šđerzjeć. Šwětna móž durbj jej šćłobdjeć, doľež jej njewęra, šo f duščemj derje męni, hdyž na knježenje dšjwa.

Šć je, šo šo njehodžj wščon lud w kraju pšći měrje šđerzjeć. To tež romŧka zyrtej njeje ženje samohća. Knježć je nęhdy, wošębeje w Šćpaniŧej, telko lezarjow špalicz dala, šćotž njeje jeno pšćeščiwjo wščemju kšćešcijanŧtwa, ale tež pšćeščiwjo rošomej, tola zyrťwne žiwjenje šo njeje pšćihporajo. W našim cšćohu katholicŧa zyrtej mózje f duchownymi hřėdotami šćuľuje. Tak šo Bohu dawa, šćotž je Bože. A tež tšěžoroj durbj bamž dacč, šćotž je tšěžorowe, nječ wón tež pšći šťorej wuczbie wo přėnim prawu romŧkeho šćoka biščće woľtane.

Žesuhowe šłowo dobywa. Wono wščemju ludu pucj Boži prawje potaľuje. To dobry porjad ludoweho žiwjenje a měrje twori, to we wójnie móž tšěždeho luda wuczajna, šo ludjo Bohu dawaju, šćotž je Bože, a tšěžoroje a kralej, šćotž je tšěžorowe a kralowe. Že našća ľašća ewangelŧta zyrtej hžjom hby pšćeščiwjo katholicŧemu kralej byla? Jenje! To bylo nam tež pšćeščiwjo Bohu.

Tať je widjeć, kať ewangelŧta wěra trón šćitujje. Šo pať tež wyščnowešč knješowu zyrtej podpjera a ša jenne prawa ľaťpuje, to šo hamo rošmy. Kšćešcijanŧŧi lud a kšćešcijanŧtwa wyščnowešč dšylj nam Wóh tón knješ pšćes móž Božeho šłowa šđerzjeć! To je Boži pucj f wěrnemu šbožu wščeho luda pšćes Žesom Křyŧta.

Španjeň.

T. w. B.

Kšćešcijanŧke wyschnosće.

O Božo, šwěta wobŧnajeřejo!
To tvoja rubra rada je,
Šo bęchu jemje wobŧdlerjo
Tež měli hwoje wyschnosće;
Duž město tebie cžlowjekow
Tež mamy nęť f šubnitkow.

Šo mohli ľhšć hwoj w měrje wužić,
Tu pucje hřobžić bies ľtraďa;
Šo mordat njemóže naš ŧužić,
Šso njewojnu rubjeŧitwa.
Ššmy męni pšći ľřahč hřoženju:
Da ty nam, Božo, f wyščnowešču.

Šo tvoje šłowo wužiwomy
We nutroňej, poľoju,
Tež hwoje ľakramenje mamy
A row, hřęž ľlawu wotpoćnu:
Wščo tvoja hława dala je
Wščes kšćešcijanŧte wyschnosće.

Wšmi, Božo, dšal f tajte daru,
Račš ľćht by f cžlowŧej ľšćubnizu;
Ty f knješom šu f šwěta twaru,
Dšęž wužyleľch móž šubnitŧu.
Duž njęč, o Božo, ľhwali cše,
Šćotž tuby ľral a podban je!

K. A. Fiedel.

D. Luther a biblija.

Š bibliju w ružu je nam Luther wščudžjom potaľowany. Wón je muš f mječom Dušču, hž je šłowo Bože. Na šłowie Božim wón gyle ŧeji a w nim ľalocjenjem. Kož bę we Wormšju, hęčč-čjaš f rošmyšljenju wuprošwotić, prajit: „Ta wěz nastupa praľčenje wo wěcu a duščow ľšobnošč a Bože šłowo, tola najwyschšę a najwjetkeše ľubto w njębęřahč a na jeni“, tať potom na dompęču biščće na tšěžora wjoľtaje: „Ššym šłobnizju, šo rošwucjeć a hębi rěčjeć dacč, wjowate je jeničžj hřwate čšite a jašne šłowo Bože, ľotrž durbj ŧwjerčja wotlačč a wšćitkich cžlowjekow šubnit byč.“

Jato doktor hřwateho pišma wón pšćed nami ŧeji, a w nim šo wobšonowacč a šo ľubej wuľakowacč, to bę dšęto jęho žiwjenje. A hřwatemu pišmu jęho f njepšćewintwije mozu cšęnjęšće.

Do ľšćhtra ľaľtupiwitš męješće jeno dwoje ľačanjke ľitšj hšobu, ľłanta a Węrgija. Ale jęho najľubše ľitšj bęchu biblija. Wničjojo badu jemo ľačanjku bibliju, do čęrtwjeneje ľoje hřwanjanu, ľotrž f ľajtm ľaborjenjom pšćeščita, šo móžečće wščitko f přėnim pšćimnjenjom namoľacč a poľžjščjo jara wobžarowacč, šo njemóže tutu bibliju wočšłowacč, w ľotrž bę tať snaty. Bibliju je fa prawe ľęřto bohawučęnosće pšćnal, njęs tym, šo bęchu přėdowajč f břuhčj ľęřelow (šć łolofolifalorjom) čęřpal.

Šemjan Bolland f Mellerŧtada, Lutherowu Wittenberġŧi pšćeščel, je huľto prajit: „Tutón mnich budže wščęř wučęnjęch doktorow pšćepoľacč a nowu wučębu wuľejeć a žyľu romŧku zyrtej wobnowacč, pšćetož wón šo na pišma japoščłow a proľetow ľaložuje a ŧeji na šłowie Žesom Křyŧta.“

A ľarčmaj rěčomaj, grđiřitje f hębrejŧtje, je šo Luther haľe jato křępęšćilny muš pšćeščijščćak.

Njębčmny tež ničjo bruhę wot Luthera měli, hačč bibliju a ľatečimšw, kať bošćajč bęchmy byľi! Žaľub Grim, tamny wuľaj rěčow wučęny muš, je wuprajil, šo Lutherowu wuľak f břuhemju

artiklaj: „Ja wérju, so Zefus Khrystus, wérny Wólh wot Wólga, we wéćnošći porođenj a tež wérny cłowjeł, wot knježny Marie narobženy, je mój knjez, kiz nje šhubjenego a satamaneho cłowjeła je wumohl, warbował, dobol wot wštytich hrěšom, wot smjerćeje a wot čertowiteje mazy, — níz je štomoh abe je přeborom, ale se swojeje swjateje a drobje krewi, a se swojim nješawinowatym čerčenjom a wumrčenjom, — jo buď ham jeha, a w jeho kraleskwe je pod nim žywu był a jemu křizim we wéćnjeji prawdošći, nje-winošći a slobnošći. — runje jato wón stajl je wot smjerćeje, je žywu a knježi do wéćnošće“, je to najriješnje, šhtož je so hdy pišalo.

Wiblija je Lutheraowa brónjejnja, i kotrež wón swoje brónje bjerčeje. Wón je biblija, kotraž bě do jeho čakaow šawta a jato jata na rječajnu ležeje, šako na hwěto přčinješ.

Placoj stejšeje swjatyj Zan w šewjenju, dolež njebu ničto sa dostojneho namatam, te knihi wotowrěč a jich šygle rostwalacaj, doniž wot tydž staršich jedyn k jemu njepraješče: „Njepřacaj! Šlaj, přchewiml je tón lam, kiz je i rodu Judoweho, tón torjeł Dabitow, so by wotowrěł te knihi a šlemił jich šydom šygle.“ Šaj „Wólh, kotrjž přišłifala, so by ho i čjěmnošće hwěto rospwěčšito, tón je so rospwěčšil w nošćich wutrobach (to je we wutrobach japošćitow a tež w Lutherowej wutrobje)“, so byčny dostali rospwěčšenje pólnača kraškošće Wožeje we wobliču Šejom Khrystja.“

Žadny njeje, laž Luther, žórto ewangelijsa wotřpl a jo i čjěmnošće na hwěto stajil. Na lóžym měčeje swjateje piškma wón rjeje, doniž žórto njeběži. Šo je so tať pod wšybošćej Wožejo hłowa pokorjal, to je jemu wutrobj dobył. Wšjelež knihi je tež wón napisał, wo wštytich je tola žabał, so byču šajšče, jeno so byču so w jenuch wobhorjowali, w bibliji. Níz pať jeno žórto prawdy bě w jemu bibliji, ale tež murja přchěžino blidam. A laž bě pola Luthera, tať byrbi tež pola naščeje lutherškeje žyrtwe byč, wona byrbi byč žyrtel čisnje wučyž.

Wučyželj ty tež swoju bibliju a čitajšče hwěru we nje? Luther praji: „Šchtož je štoje palto, cłowjełej dom, płačej hweđo, ryham rěta, to je wěražam dušćam swjate piškmo.

Tať Luther wšchudžom i pošběnjemaj rukomaj bibliju wyhofo džeři. Šo je Luther, kajšeho šwet šajne a žyrtel čješči.

„Šchtož moje hłowo džeři, tón njebudže smjerčeje wohladacaj wéćnje.“ Šo bě Lutherowj točel, jato ho wón k wumrěčju hotowalče. Džeři do swojeje smjerčeje je wón tu hłowo jenemu do jeho poštille lapišak. Čhžemy hebi Wože hłowo tež tweržče džeřecaj a nješawizimj swoju labu bibliju! Wotom šmejemj a Wožejo hłowa tež wéćnje žimjenje.

Wopyt pola D. Luthera.

Šrófo do wobjeda Luther we swojeje stweje heđžeje a piškče. Duž ho šlepače a šlaj, młobžer, kiz bu dla swojeje wěry je swojeje domijny wušnaty a bě w Lutherowom domje hižom wjele dobreho wužiwal, do jstny šastupi. Šón bě i domijny šlitu doštal, so šimě ho šabo wročež; bě pať bjeje wščešć piwjějných hřebčow. Duž byrbičeje Luther pomhacaj, ale kať? Šola jeha lubošć přchego něšaji wupučj namala. Wón wotewri šhamor, wa i njeho přebornj čjeňny hełich a do jón temu młobženječ i tymi hłowami: „Domjeleč jón k štomilje, a šchtož sa njón dostanječe, je waiče!“ Šón młobženy pať so wobarače a nješaječe tajki drobnoty dor přchěč. Duž wa Luther hełich do ruki a jón w ruzy rosmječe. „Šalle“, to na rjetny, „něto wón sa mije žanjeje wažnošče wjaž nima; duž jón wiměče!“ Šón pať wot-motwi: „Ša njemōžu, ja nješmēm jón bracj!“ Duž Luther bješe: „Šeno wiměče! Nětko pať pōžeje a jo mnu wobjewuječ;

šchto wě, šchto domacaj na waš čjala? Wj čžemy tehdla nětko swojeho Woha je šwječčenjom čješćič.

Na to šo k šidnu šejydaču. Wěču pať pola Luthera wšče-lazy škawni hojče: Dr. Bugenhagen, Melanchthon, Agričola a a wobšawoňat Luťas Kraňacaj. „Dobry šuchat, hřód mjenowanj, byrbi ni moju jěbž ščódnú čjinič.“ Luther počža, šo sa šidno šydnymojš; „přchaj pať čžemy šlabacaj, šchto moš najtrěščeje a najlěpšeje blidowe pacjerje špěnacaj.“ Duž pošlany najpřjedy Bugenhagen, šitny ruzy a takle počža:

„Šečj a pičeje
Š džaom wiměče,
Wólh jo požohnuj!“

Na to Luther rjetny: „Ša čžyl jeno dvě ščejinje Bugen-hagenowych ščotow trjebacaj.“ A nětko wón čžiče, ale wěčeje špě-wačeje:

„Khrystus Zefus šam
Wužj jěbž a pičeje nam!“

Ščónčnje Melanchthon pošlany a mēnječeje, so tón krotč Lutheraj dobyče wostajšč njemōže a tež wón špěwačeje hłowje blidowe pacjerje a to takle:

„Šón požohnowany jěbž požohnuj!“

„Wšyglach hebi hižom, Luther na to džeče, „šepje hač Melanchthon ničto rěčež njemōže. Wón je naš wščeš šil.“

Na to wštytich jědžicu a wščelake rjane a wužiłne hłowa šo rěčjadu. Ščónčnje Luťas Kraňacaj pošlany a počža: „Šubi přchěčeljo, naš je tu wješčeła hodžina hromadu wjedča. A komu mamy šo sa to džałowacaj? Šemu mužej, kotremuž mamy šo ja hičeje wjele wjaž džałowacaj. A runjež šo ja na wobrašowanje šóle wušteju, byžni na rěčenje, dža šam tola tež ja rěčžimny, tak ruče hač na naščeho Luthera k rěčžam přchidnu.“ Šele hłowa čžajčeje i hibanonj swojeje ruki wotšam rěčžičej, pšči čjiniž pať swoju winowu ščřitěžu powali. „Šu maš šo to“, Luther ho šmežaj rjetny, „swoju mřđu, luby přchěčeljo; Luthera čješćič, to wščaj nřomu wjele wužiłta njeprchěnjše!“

Šónle wopyt pola Luthera, kiz čji pošaje, kať wješečeho woščnja tutón wulki muž Woži bě, čji jeha wěčeje hičeje lub-ščeho šejini.

Kak wješšiče Luther trošhtowacaj.

We Wittenbergu bječe žónšta, Šilka i mjenom, kiz bě we swojim čžahu pola Luthera sa wštončju byla, we wšomilnjenju hřewa je hłowami šlubila, jo čže čžertej i ččelom a i dušču do wščeje wéćnošče šluščeč, šo jemu po tajim šaj šapšala. Da teho šo nětko jara rubžeče. Luther wo tym šhoni, šo je wšča tajka štwšniwa, a šo ju woprašča, čžejo dža ho tať duž. Wona woi-motwi: „Wč, luby knjež, kať njebyrbičata dža šrudna byč? Šejm šo dže wot Woha wotwobročžila a šo čžertej do mazy dala.“ — „Njeboj žo“, Luther rjetny, „šón hrěč je tať wjele laž žabny; nješjy žaneho wješčečej čjinič?“ Duž wona šnapchěčšim: „Wč, luby knjež doščara, mošča dža hičeje wješšči čjinič?“ — „Šaj,“ rěčeče Luther dale, „to by najwješšči hrěč byč, hby by ty přči swojeje štupaje wšili wšofata a šobwēl-wata. Wpřkudžaj tola, luba Šilka, mōžeš ty tež magistra Melanchthonowj přjel abo jeha knihi někomu družemu dacaj?“ Duž wona wotmotwi: „Ně, přchetož wožboje moje njeje.“ Duž Luther bješe: „Šlaj tola, dža šo ty šama tež nřomu družemu dacaj njemōžeč; přchetož ty tež šama swoja nješjy. Šy šo šama wumohl a je čže wumohl a na jeha swjate njeno šy ty wušchějena; duž šy šama jeha a nješjy šama šejje mōžna. Šeběňi pola čžerta tutu lup a praj: Šesřšič, ty šelčarny duščo, dža šebi to šam wot njeho žabađ, tón čji wěčeje hełki woheň na hłowu čžijnaj!“

Zene je nusne.

Nječ tenu cłowjeftwu,
 Nij jeno czańnošč haji
 Zow w seinfim pšehewyfu,
 Eso f krotim flowom praji:
 Hdyž tež ho luby wšo
 Se swětnym sabjera,
 Wje f hčewi jeno to:
 Wleč w dušji Sožyni!

„Ach, njechwalcze mi swěta kražnošč,
 Mi wo bohatstwie njerěčyje!
 Wščón swět a jeho wchca, jańnošč
 Wje swješčelč bže njeměžje;
 Nječ kóždu, ščyto čže, lubo ma,
 Za pał mam lubo Sejuša!“

F.

Nasyma.

Nasch najwjetšji pšenič, Handrij Sejlec, je nam we swojich spěwach pšichab nasyma a syma na krašne wašnje wopisał. Hdyž tute jeho spěwy čítamy, je nam, jako bychym widželi, kał lišje žotnje a pada, kał stadta domoj cšohnu, kał pučowaf we wjetlej dračje syma mžeje a ho stónčnje bčty hneč na přeby tak tečejatu jemju lěha. Wščubšom pał Sejlec pšči tym na Woha, jeho móz a kražnošč a na cšiwšči pošleđni wotwřijeny kón, na njebieštu domijnu, poluše. Sejlec wšaf njebě spěwač, kř by lubšom jeno krotu sabawu podać čhyl, ale bč muž, kř cšiwštle wopranebžite sože ženje f moczow njepuščje. A teho bla je nam wón tak drohi a wažny.

Na podobne wašnje pał mamy wščizny lěta a lětnych cšahow hčb wobhladowač. Sožo ho jeno lěto ke tónzeji bliži, a nabe ščytow, pola a fufi nam to do pomjatta wolaju. Ze, jako bychym je spěwom lětu boženje prajiše a howriaje, symne wětry f temu hubšbu cšinite. Hdyž pał tał f lěta won bžemy, nječiměny šabycz, ščto wšičto f njeho njebemy. Težo malo njeje. Wrožnje hu počne, lubje ho f kóždym dnjom bčle pjelna a w pinzacy mašy hčbōne plody ja ho a ja hwoj ščt ležo, ho mōžejš jōn pizowaeč a ho jašo f nim žiwječ. To wšcho pał mamy wot Woha a na to mamy ho dopomnič. Wščezōnje je jara wužite, ho hčbi f hčwile-mi to na pomylba, ščto hu wšo wot staršceju dostake. Čajše myške wabja je f hčbōnemu hčobženju. A runje tał derje cšinuju, hdyž na Wože dary spominamy; f bčatownoščy ho potom pšdu-jemy, Wobhu swobodne žiwjenje wjeječ.

Wčrešo hčewječijana wocji pał dale hladatej hač na huno a pšchatra a hčubje hač do winzy. Tej widžitej tež wšče te dušowne dary, f kotymiz naš našch Wōh swječeluje. Sa fajkim krašnjim bšidom tola hčbžim, tał husto hač pšči wostariju Wože cžeto a Wožu krej bjerjemy! Kašje bohate žne do brōžnje wošym, hdyž Wože flowom hčwřichimj abo čítamy a hčbi je do pomjatta hčewčipim, ho bychym je pōbřichō ja hwoju dušku mēli! A hdyž naš cšopla drašta hřeje a hdyž je nam derje we wutepjenej šwie, kał derje je nam tola wōbšje w našej wěrie, w kotrejž naš Wōh žye lěto hješ pšeflatača rošwōwōmōč a pōhlylnōč dawo, ho ho w njej njmnych wěrow njebožo njebojomij! To wšcho naš po-hnawa, ho ho Wobu bčakujemy.

Wotšchabžaje lěto je hwojim wjadunjeniom a hinjenjom pał naš tež na našču hčwercč dopomina. Šoj, kał ho tola ščtom naščeho cžeta tež pšobni! Wola ščtoma jedyn forčen po druhim pšodnawi, jena hataja po drušej wušnje, předy štrawa šfora na cžele ho

puła, hač na pošleđtu wětr ščtom wuwał. Wobobnje je f nami-Šnaušowne forjenje naščeho žiwjenja hinjeja a wonlach nad nami je tež widžec, ho ho mōž hčubujuje. Težo pał ho ženje tał žiwje njebojomnišch, kaž našymu, hdyž lišje pada a ho pola pšobnja. Tebi je, jako bychū cži te hinzaje kwēti a nabe ščytowu ruku tylače, ho bychū cže pšchinnpate a čhaje cže do rowa wjeječ.

Tola nješčōž ho, ale hotuj ho na wēčžnošč. Natač bžela našymu rolu a hjeje a nješčewštanje, boniz šmiejš jeho bželan kōž njelaji. Wōn čže, ho by pšchichōbne lěto tež nēščto mēl a njetričebal trabač.

Wščichōbne lěto je ja tebe wēčžnošč. D prōwji ho a bželaj a cžit wušny wobōžneho, wōriaješo, polutneho hčobženja, ho by njetričebal we wēčžnoščej trabač! Derje kōždemu, kř tu hjeje a budže hmečž we wēčžnoščej žnječ! Duž njeh nam pšchichōbžajaja syma tež lěta jašo to napominanje do wutroby wota: „Wuž slajnje hotowy!“

Bydleščka naprawa.

Naš bčhu jeneho stareho wuja pšchepřohli, ho by hčbi wuštanje naprawenje wobychenje mōbeju mandželšuju wobhladal. Wōn bu pšchew mnohe wuhote krašne štwy wješjeny. Wješ wob-đžiwajana a hjes hwoyal, wōn na žylu kražnošč hšlabowaeče.

„Wō, luby wuj! ho jecho stōnčnje mčoby mandželški w-pračō, ščto bha f temu prajič? Waj hwoje mēnjenje hšchewč! Šay f naju domajzej naprawu hpočojom?“

„Wčelježi“, inapšchewčiwu starz, „to wšaf je žyle rjenje tał; ale nješabžitej jeno dwōwaje pšči tym! Š prēnja nješapomātej hwojich bratrow a hwoje hotu, kř ani bčehaty bžel tał rjenje byhčelč njemōja kaž Wōj; ja mēnju Waju bratrow a Waju hotu w pinčžnych bydłach a w tomorach pod hčhu. A f druha nješabžitej tamneje wōakej wōščeje tomorki, kotraž na pošleđtu wōb-čehnjetej, hdyž ho Waju wocji sa tōne swēt a wšchitku jeho kraš-nošč na pšchego fondželitej.“

Wobaj mandželšaj na ho pošladnyšchaj a žyle wōmjelnišchaj. „W jene ja we Waju nowym naprawjenju f žyla njemidžū“, starz pokračejše: „Wōj staj najlěpšče šabycz: šchpibel po-brachuju.“

Mandželša počasa na elegantny šchpibel, kotraž w korridoru wšafše.

„Ach, tōn je sa cžeto“, inapšchewčiwu starz; „ale šchpibel sa dušku njnimataj. Za ani w křiznym kamorje ani nēbže na bliđe bibliju njemidžāč.“

F.

Wščelake f bliska a f daloka.

Nowa šchula w Wutojni pola Wulšič Ščarow je ho w pščitomnoščej wokrježneho knjeja šchulškeho inspektora Wēndta pochwječija. Do nowoje šchule budža tež bčelč hčobžic wot no-weje wuhloweje fabricki, kotraž ho pola Ščobiz twari. Wobčarowaeč je, ho ho šchulšta wōšaba njeje wo to staraka, ho tam hčerbki wučez pšchindže.

Šarždeny šchownič wotmēwaeše ho wotřežna wučejša konferēnja Wōjerowšeho wokrjeja we Wōjererach pod wōbženjom knjeja wotřežneho šchulškeho inspektora Wēndta.

Šomnik f dopomničuju na ludowu bitwu pola Pipka je ho hōbotu 18. oktobra w pščitomnoščej hčezora, šafšeho krała, druhich řeršchōw a šchupierow ruskeho a awštrickeho hčezora, kaž tež šchwebškeho krała hčwatočenje pochwječij. Wšchēle ččeprijēče pod ščudnym powatowom, ho bčēje něšore hwo předy ho jašo jena wōjeřka Žepplinaowa powētrōwa kōž špalaka, pšči čimž wščizny wojazy a wupjazy na njej žiwjenje hčubichū. Šafle pšchew křatim ho tajka kōž pola Helgolanda w morju tepi.

Sy-li spěwał,
Pilinje džělal,
Strowja čo
Swójbyj statok
A twój swjatoj
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Luboa ma;
Bóh pak awěrny
Próz spať měrny
Čerstwoš da.

Njech ty spěwał,
Swěrnje džělal
Wšedne dny;
Děšć pak swjaty,
Dušć daty,
Wotpošć ty.

Z njebjes mana,
Njech ti khamna
Žiwnoš je;
Žywa woda,
Kiz Bóh pada,
Wokřew čo!
F.

Sserbske njeđzělske lopjeno.

Wubawa šo kóžbu hobotu w Šsmolerjez knižicijichčětni w Wudyščinje a je tam ja šchwórtlětnu pšehpělatu 40 wj. dostać

24. njeđzela po swjatej Trojicy.

Mar. 9, 18—26.

Najyma se swojimi trótkimi, hušto pomrěženymi dnjemi tu je. Žiwjenje w pšchirodže pomšchitownje wotebjera, posleđnje ličeje se šchotom paba. Bróšćna a pušta šba šo žyła pšchiroba być. A kěto žiwjenjakažazgch mo-zow najmšći čjaš bóle byđi druže počažy šobu wšch-nješy! Wšchibjeraza žyma a motre wjedro šhorofčam hoji; šmjerečž bohatske žně džeři. Dušćičšo a kěčow s jeho šmjertnej čijichnu lubeho šnateho wšchewodžečy. Njerad čže šo čłowjek na blisťofč žubjeje žymy šwuczičy, a wo-šebje mežaz november, najmniš, nješda šo wón nam i wjetšča jaťo najčěmnišči a najšubšči w žyłym lěče? Někotrěžtuž předomanje wo šachodnošči a hubjenošči ženišteje wješćofeže a čělneho žiwjenja wón nam džeři. Potřežchi čže k temu hičče šhorofč, tyšćnošć, šrudoba abo nješbože, potom žyłe hubjenitwo čłowjetow šhonišć. Za hubjeny čłowjek, šchťo čže nje wumóž i čěła šmjereče? tat možli i japosčotom Pawołom šdymyč. Šchťo bu-đže mi pomhač a mje s hěubiny šachodnošć a šadwělo-wanja wěžahnyč? Tu njemóže žane rošwrošćenje abo žana čłowšća mudrošć pomhač. Derje pak temu, kiž móže we wěrje i Pawołom rjez: Wóhu buđž djať, kiž nam to dobyče đawa pšches našeho šnjeja Žejom šhryšća. Haj wěra čže wjeđže k šhryšćuše, temu wumóžnišć a woži-wjerjej; a teħobla móže wěra čži pmbhač. Wěť do teho

šnjeja Žejom šhryšća, dža budžešć ty a twój dom šbóžny.

Wěra móže čži pomhačž;

1. wona wyta teho praweho Šbóžnika;
2. wona namata dopjeljenje šwojich pšchecžow.

Kak šbóžny žym, hdyž wotpočuju,
Mój Žesu, w twowej lubofči!
Do twowej ruťow pokřwatuju,
Hdyž padnu w swojim hubjenitwoi;
Wšča tyšćna šrudnošć mi šo šhubi,
Hdyž lubofč wješćofež mi lubi,
škiž i tebe do naš pšchitħadja;
Tu hižom nješo mam na šwěčči,
Šchťo wješćelčž šo uočžył, džečči,
Hdyž wotpočijnt we tebi ma? (šhěl. 441,1.)

1. Kěto nušy šekřawamy wšchudjom na šemi! šhoryč, kiž šladobše čěpjenja nješu, šrudženych šawoštajenyč, kiž wo šemřeteho lubeho žaruja, nješbožownyč, šotřchž tyšć- nošć žerje. Hdyž dyrħja pomoz wytač? Wšo dyrħja šnadž je štrħčkej wutřobu wšču nadžiju šwšchčjež a šo žiwjenju wotwobročjež? Ně, wěra móže jim pomhač. — W šapernaumje běšče jenemu wšchřchemu ščule džowta, radofč jeho wutřoby, wumřeła. Duž džěche wón k Žesu- kei a rjeřny. Knježe, moja džowta je něť wumřeła, ale pój a polož šwoju ruku na nju, dža wona wožwi. Wo- tajtim wěťu wón meješče, a šchťo ta wšchitwo nješpřta! Wón drje džěče hewat hižom wjele wo Žesušu škyřchaj a

bla jeho skutkow a słowow ho dźiwał, ale wón drje je ho symny teho knješa dala; žakle nusa a njebože žiwjenja jeho čeritej, ho praktičny ja teho knješa rosčubdźić. Njebože w jeho domje jemu sčrčiću wěry łazehli. Kał někotry, kiz hewal žnadź w dobrych dnjach, w kufosći ho teho knješa dalaowadže, tak žyle hinalchi w wón, hdyž samolowitoć rajnje t njemu stupi, hdyž nula, haj žmjerč žo jemu bližeje! — Tež je dołho čiwilowana žora, kotraž běše 12 lět tu krawu žhorowić mela, žwoju pople-dnju žyłu nadžiju na teho knješa žesuja stajese. Kaž seženikaj Markuš a Antaš wopisujetaj, je ho wona wjele čiwilowanja-potym lětašim pospytam podčyžnyła była a s tym žwoje žamoženje pšetrjebala, ale pomoz njeběše namakala a te čerjenje bu drje hišće hórše. Njeje tole tež laž wodras s našeho časa? Samoženja ho wobruja, so by čłowjek žwoju strowoć sažo dozpik. Ludžo trjebaju łujele, pija modu s čerštych žordow, wopytuja morjo a hory, dadža ho mašerowacž abo elektrisowacž, pšehwěticž atd., — a čłowjek wšak dyrbi tež spytacž žwoju strowoć wuporjebičž abo sažo dostacž, derje temu, kotremuž lětašta wustojnoć žamože pomhacž — ale kelto ludži žebi strowoć žakle počinja wazič, hdyž ju w hžom žubili pšeh nještrobosć abo čželne žadobje! Potom drje čłowjek s rostaje wutrobu wšo mozne spyta: Što budže wšak žabnjene abo wšoprožnje čžwony sažo hojicž? ... S njeměra njepotojneho, ho žamežo čiwilowazeho žebičž-neho a žadliweho žwěta pgtajese teho Šbóžnika želom žhryšta, kiz mučžnym mōž dawca, wšchěh žprōžnych a wobčžejenyh t žebi prošu, kiz žwědomniju potoj, wutrobje žjednanje s žohom postičja. Wot tajteho mēra dušče ma hušto potom tež čželo někajti dobytł a pščinđže sažo t mazam. — Za dołholētna žhōra w našim tēščje žo knješe žesuje dowěrjese a pgtajše w našim tēščje žo Šbóžnika, a po wšakšitki žjednanje je stony žwěta mēše-šče wona tajte žhōrbie dowěrjenje t njemu, so mēnjesche, so trjeba ho jenož wodrubna jeho drašty dōtknyčž, dha wo-čerštwi. Kał je wona tola teho wot žoha pōšlaneho Šbóžnika w žhryštu žpōšnala! Tajte dowěrjenje nje-žmēžičše bjes wužščenja wōstacž. A tajti trošt žmēny my nětko žwojim njehojomnje žhorym postičičž? Tōn, so mōža wōni jeno pšeh wēru žebi žwoje žiwjenje, tak dołho hačž je jim wōž tōn knjes hišče žžerži, hōdne sežinicz a we wēražym čžerpjenju hišče nje-žrozemu žwētej s dobrym wōžajym pšikšladom byčž. A kał hušto potom hišče čželne pōžlnjenje abo s naj- mējšcha někajte sadžerjenje žhorowice pščinđže!

2. Wēra namata dopjelnjenje žwojich pšehčow žiwje- nja. Žato žesuš wēru žhoreje žony pnyu, wōn džehče: Dowēk žo, džowta, žwoja wēra je teje wustrowila. A ta žōnska bu strowa wot teje žameje hōžiny. Tōn njebešti lēta, kiz ma pšehō sa wšchěh ludži žkwile, pšehō pomha. Wōn tu žhorowić wot žwēdomnja wōsmje, tu žhřichnu winu; wōn pał tež nižu čželneje žhorowice a žmjerčneje bolosče pšehowine. Wōn te žōnskej wurasnje praji, so bu jej pomhane, dotež wona wēru wopokasa. Pšeh nju pał je tež jeno mōžno, so njepotojna a njemērna šlachta našchich dnjow wočerštwi a t prawemu a hōdnemu žiwje- nju dōdže. — Do domu teho wšchěh pšchšchēdychi knjes žesuš najpriedy tyž pškarjow a tōn žarowajy lub wučžeri; pšchōt pšchi tajke žarje wutroba, kiz čžyšče w čžidjej nutrowiči trošt pgtacž, njemōžese tutōn dōžpicž. A kał kražny žo tōn knjes pšchi napohladže teje seurjetej

džowti wopokasa! Wōn ju šubdž t nowemu žiwjenju. Kažtu mōž dobyčža nade wšchēmi sadžewkami žiwjenja wōn tola wobšehž! Kał wōn tola samoh pšeh žwoju wēru a pšehsejenosć s njebeškim Wōžom tež dnuhim tak žhorowice a žmjerčju dobywaze mozy spōžicž! — Kał tola skutko- wanje čłowjeta wot wōn wotwōžuje! Wšer wēry njemōže čłowjek ničo woprabwēze dobre dōtonjēčž; pšeh wēru wōn hałle pšehō nowu mōž s žoha čžepa, kotraž jeho čžeri a žylni. Wēra do žoha je tež našchij wōjowarjom pšeh 100 lētami žhanyž čžimka, najčžejše wopoy pšchinjēčž a wo žwōbodobnosć wōžneho kraja wōjowacž. Žato Wōžu wēž woni pšeh žwoju wēru tule wōjnu wob- žladowachu. Njech ho tež nad našchej šlachtu pšehō bole wopokasuje, šchōž na pomniku ludowaje bitwy pola žipka, kotraž bu pšeh trōtkim čžabom pošwērženy, šteji: Wōž s nami! Wēra pał budže tebi pomhacž. — Ža wēru, mōž knježe, pomhaj mojej njemērje! —

Samjei.

K. w K.

Jeno wēt!

Słōb: Žesuš moja nadžija —

Jeno wēt a njeboj žo,
Dušča, džer žo šhrysta žwēru;
Čžni žo, bje njewjebro,
Wōu eje kraje, wjedže t mēru.
Duž ho horja njestrašuj,
Štrošchtny budž a njewdēwju!

Jeno wēt a njepokaj,
Ze čži žwēt tež wšchitko rubič;
Šwōwjej šubdže njehy šaj,
Ty wšak njehy nčžo žubil:
Mašči-li jeno žesuja,
Dža je dušča žohota.

Jeno wēt, wōn žnaje eje,
Teže w žwojim stable wōdž;
Nužu dušča njemjebro,
Šdžž pod jeho šchitom žhōžji:
Wōn ju žyčji, wōščkewja
S žhōdom, wodu žiwjenja.

Jeno wēt, jo lētašimo
Ma mōj Šbōžnik ja wšchē šchōdy;
Žeho ruzy dōwēk žo,
Wōn čži žhoji hēčha brjōdy;
Žob nim dušča wōtšhori,
Wēčžna žmjerčž ju njetrčchi.

Jeno wēt, hdyž žhaby žy,
Žeho mōž je w žhabych mōžna;
Šch-iti talle šchewjenu,
Nječuje žo dušča žprōžna:
Žesuhowa lubosć čži
Rōžžu čželu pōžji.

Jeno wēt, hdyž sažuwajch
Šso we wēčje wōžamjenu;
Wōpōni, so ty žhrysta maš
A žy wuzy wōžnadženu.
Wroj: Šdže wjēšcha šbōžnosć je? —
Tajtu žwēt dačž njemōže.

Jeno mēt, mōj kšćeježano,
 So hy w Zesuhowej ruzy;
 Džerz ty jeho hnadaj hoj,
 S nim hwoj kšćizj nieh! njebu duzy;
 Tam mašoh potom wječny mēt,
 Duž, o dušča, jeno mēt!

K. A. Fiedler.

Hrěch je ludži skazjenje.

Wschist. Sal. 14, 34.

Ludy čitarjo, hy ty na to pomysl, ko wumozženja potrebaš? Haj, horječne słowo hwiataje pišma praji: „Hrěch je ludži skazjenje“. Wobhladaš hebi raš taŕ pravje poslebdnje słowo, to słowo: „Skazjenje.“ Režbuj derje na njo, a potom slož swojeje wočji k prěnjemu słowu: „Hrěch.“ Haj, wopomni hwiću: Hrěch je ludži skazjenje. Šcho je tu nužne? Wutorhjenje i hrěšča. Wumozženje na pšćich. Ty dyrbišoh a mōžehoh so i hrěščnoho hujbenstwa wudobych a pšćečičežecj k sbožu swojeje dušče. Wšeho dyrbi ho čži to wriedy htuina a wažna naležnošč skazije.

Zako bē Valerius Herberger, tuloj posbžinomany priedat, hiščeje student, jemu jara na wutrobje ležeše, wšoh knihi pšćeludowacj, kotrež može jemu sa jeho studium i wužitkom byč. Težby bē jemu bóle wo wedomosć činije, džiš wo to, ho sa swoju dušču staracj. Sdžž Herberger potom družby hač do nozj pšći swojich knižak bywajše, stadošnjnje profesor Barth pola njeho sastupi a k njemu džeše: „Čaž pšćiwidže, hžžž budžež ty i posbženyj rufomaj probyč, so može jeno spacz a i 9. schučku 4. palma prajicj: Za ležu a spju zyle směrom; pšćetoz ty ham, knježe, pomahaj mi, so ja hjes starošče bydlu.“ Herberger je posbžišoh hulo na tute słowa swojeho wučerja a profesora spominač. Wón njemōžeje potom wjazj jednowje pšći swojich knižak hežecj a studowacj. Mē, Herberger dyržeje swojeje ruzy k Bohu posbžowacj wo mobiluwe. Jemu bēše htuinosč, sa tym ptač, so hy wuškowanje mēt na wutrobje swojeho Šbōžnika.

Wšty huj we Zesuh,
 Na wutrobje jeho;
 Sžže mēt lepšuju hłowantu,
 Džili pola njeho?

To dyržeje Herberger najprjedy na swojeje hamšnej wutrobje šponicj. A to je nužne tež sa lōždeho družeho. Zať dohoh hač ty wumozženy njejš a w Zesuhomajaj rufomaj wuškowanje nimaš, je hrěch tež twoje stazjenje. Ty dyrbišoh tehoba swojeje wočji posbžowacj k tym horam, wot kotychž čži pomozj pšćihhadž. Ty dyrbišoh šladowacj na horu Wolgatah. Tam je čži Zesuh sbože sa twoju dušču dobyč; tam namataš pomozj a wumozženje. Wopomni ho stareho snateho słowa: „Wtaj jeno Zesuha, wšćitko družo njepomba.“ Tu jedna ho wo twoje wječne sbože. D so hy ty tola pōjnač, so je Zesuh pšćiwidoh, ptač a sbožnych činije, sčtož bē sa hšubjene. Zuba dušča, wón je tež sa tebe pšćiwidoh. Možješoh ho wot Zesuha wumozj hač?

F.

Nahly mlynk.

Rajtaž je rěta, tajti je tež mlynk, tať byču ludžo wo mlynku, tiž i wonkach wšy pšći rězy bybdeše, prajili. S wopredta tuto prajidmo njerolymajaj; posbžišoh pať huj šponic, sčto džžž ludžo i tym prajicj. Rěta je hewat nještrachna. S měrom po dole dale plufoze a se hšwotni jašnyti žolčami do kamjenjow storta a je bame wježe, pšći brojoh stacj a mje i pať pšćihladowacj. Ale sžžž hrimanje wulki slitoh pšćinjehse, dha je rěta

na jeno dobo wšča pšćeměnjena. Mutne wody ho w rěčnjehčezu waleja, hynke kamjenje je hovu wleku a wšcho rostorchaju, sčtož jim na puču steji, hačoh potom nize wšy sčtote rjane tati powodža a wšcho itejase hyno kšča. A sa kroti čaž je rěčka saho mača a hnadna, kaž by ničemu žaneje sčtoby nacžinije njemohta.

Runje tajti pať bēše tež mlynk. Wón bēše pšćečeljny, wješeje, směny muž. Ale by jemu nješto pšćiškoh, kať mōžeje ho potom rošhnewacj, so ho hameho wjazj nještajeje! Sžžž by jemu tehby najrašoh so i puča sčol. Zola sa kroti čaž bēše saho najšćišoh čłowje. Žeho manželsta, pobožna, duščna žonka, by jara pod tutej nahlošču četpila a by jemu tu hamu porokowala. Težby pať by wón wotmowit: „Ach, sčto dha je to dale ste! To je tať moje wošnje, a pšćesoh to ničoh njemōže. Hněw je rokta se snuškowneho čłowječa. Sdž by čłowječ i hšwilemi hšwotmu hñewje hič njebat, dyrbičoh ho wo nim sabučyč.“

Duž bē mlynk raš hebi zureho mlynšeho pšćihajit, dolež njemōžeječ blišloščez runje žaneho dostacj. Tutoh zupobit pať bēše trochu njelepy, so by hštu wšelatu mutku do hromady hšupac, hjes teho, so by to pšćit. Duž byču potom wōtre słowa padale, a njebudžišche mlynški hamjerež dobročiweho wošnja byč, dha njeby wječje ani tydženja pola mlynka wutrac. Sžžž pať bēše raš, dolež bē tež wščeje teho krotowidny, najšćišoh pšćečejnu mutku do wotrubow wššupac, dha ho mlynk tať rošhnewa, so jemu mēš i ramjenja sčezje a jemu stork do wutrobna da, so mlynški čnałoh po kšobže dele na kamjenje padny. Wšele hšitak tež njebē. Sawołany kšat wupraj, so je jena noha dwōžny stēmjena, a so je, sčtož bē najšōrše, tež rjap wobšćobženy. Zole pať, mēnjelje kšat, mlynšeho na čaž žiwjenja bēneho sčini. Zať tež bē. Wšoh dyržeje mlynk wšoh kšatke hšoty ptačječ a mējelje tež mlynšemu na čaž žiwjenja rentu damacj, dolež tōhšam wjazj do žaneho džeje njebē. Wščeje teho pať tež na nješto mēžazow bla čaželno wobšćobžjenja do jašwa pšćihdže, sčtož bē sa njeho to najšōrše. Tuto četpjenje pať je jemu jeho sašaku a nahtu wutrobu iškudžito. Sžžž i jašwa wuidže, bē jeho nahlošč wopušćizita. Wón bēše i wulkei hološču nasšonit: Sšlowški hñew nječini, sčtož je pšćeh Bohom prawe.

„Hñewacze-li ho, dha njehrěšecje!“

Džeržmy, sčtož mamj!

Čžeze wjazč nam nasčju wěru,
 Na totuz hmy stowarjeni,
 So sej džeržmy ju hšwěru,
 Bžčamj we nej wostali?
 D to nam ho nješputaječ.
 Wjač nam nasče najdružiče;
 Nasčju wěru sawostaječ
 Nam hač na dny poslebdnje!

Se šlukow byč sšōžni džezce?
 Ze dha sšōžnošč šlukow mšba?
 Wobarma ho pžžujecje,
 S nimi hupicj njebeča.

Wěre pať je sšōžnošč wěsta,
 Zej ju Šbōžnik hšitit je;
 Zola njeje nima mēta
 Žane Wōže hšwěsta

Wěru — tu nasč Šbōžnik žada
 Wot naš hač do šbōženja;

Sy-li epówał,
Pílnje dźéłat,
Strowja ós
Swójbny statok
A twój swiatok
Zradny je.

Za staw spróbcny
Napój mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spať mórny
Ceretwosć da.

Njech ty spówał,
Swérnje dźéłat
Wódné dny;
Džóń pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpoďń ty.

Z njebjes manu,
Njech ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poas,
Wokřew ói!
F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubama ho tóždu hobotu w Esmoleskej knižicisćisćetaj w Wubóhcinje a je tam fa schtwórtlétnu pšehpłatu 40 pj. dostać.

25. njeđzela po swjatej Trojicy.

Mat. 25, 1—13.

Rónž pšchindže — to praji nam žyrkwine lěto, kotřez ho te kónjeje hotuje — na to naš dopomnja ho pšchibližowaža smjertna njeđzela. Sěmy my pšchihotowani? Duž napomina naš našče scženje:

Křehesćizjenjo, pšchihotujće ho na pšchichod!

1. Sěredki pšchihotowanja;
2. Waščinje pšchihotowanja;
3. Čas pšchihotowanja.

1. Wjeńeli maju křehesćizjenjo na swojeho kņejaja čatać. Něto pať je wažne, tajte ředki čí naložuja, tořiz nawożeni napřehćimow du.

Wščitke kņejny maja lampy a wone řu f wolijom napjeljenje a ho řabnje řiwěća. Tež te njemudre kņejny maja teřame ředki pšchihotowanja, herak njemóhó ho prajće, řo řić lampy řabšahćeja. Šcho je nam tudy w pšchihotowanju prajene?

Wšchubžom we řwijatym piřmje ho wolij řa duch wulože. Šralojo řo řalbowaću. Šcho dźyřide to drube prajće, řač řo ma řo na nić wuleć duch mudrořće, prawdořće, řylnosće. Přofetjo duchu ř wolijom řalbowani ř řnamjenju teho, řo by řim daty był duch wěrnosće, řečćenja, řpónačća ćłowjetow. Tež wysichřiměřčinju duchu řalbowani — řa ducha řiwěćenja, řořnowanja, modlenja. Tak dyrbja tež te kņejny wuhotowane być

i tym duchom, kotřez ho nawożeni řpoboda. Řajki duch to je? Šcho pyta naš ř kņej a Šbóžnit, řiž dže nawoženja řwiojeje křehesćizjanřeje žyrkwje być — duchowny nawoženja řóžbeje křehesćizjanřeje duřke. Wly wěmy, řcho je wón pytať pola tyć řwiojich a řcho wón dženřa řiřćeje pyta: ducha řofuty, wěry a lubosće!

A tónle duch dyrbi řo řiwěćizć w lampje. Řajka je lampa — řbže dyrbi řo wopofařać — wón dyrbi řo řwiewěć w našřim řpónačřu a řwřnacřu — dyrbi řo wopofařać w našřim řiwjenju a řhodženju. „Řať řiwěć řo tež našče řiwěćo pšehed řudžimi, řo byřu woni našče dobre řtutki widželi a naščeho Wótza w njebjesřach ćřehćizili.“

Rónž pšchindže, řať řeji ř našřim křehesćizjanřim pšchihotowanjom? Řuđa duřka, dźeřah-ři ty we wobřaju tyć džeřać kņejnow řebje řamu řpónačř, potom njeřawomni na řredni pšchihotowanja, lampu a wolij, wřřnacře a wěru, te řtutki, ř kotřez řóže teždu twoju řofutu, twoju lubosć řpónačř.

2. Dale nam našče scženje rořwucenje dawo, řať mamy řo řaťo křehesćizjenjo pšchihotowacř.

Řiž řwěć wřawu řhutnosć ř wěćřow řwřćeji. Wone řu řohřeje myřle. Řampa drje je pšchihotowanja a řo tež řiwěći. Wone řo ř temu kņejnej řpónaja a tež dobre řtutki ćzinja. Tež wolij je řo na lampu řinyl. Wone maja tež ducha řofuty, wěry a lubosće. Me je řwřćem tym je řo řenož řapocřat ćzinil. Wřwřajnosć tu njeje. Řana nowa řofuta, řana řečćeja lubosć tu njeje, řiž

přeho jako nowe wlohy nješe. Wone hebi myšla: Ach, sčtož ja mam, dokahnje ja moje podrozištwu.

Te mudre pak dźerža w jenej ruzy lampu, w druhej nalaty wolijowu taran. Wolij w lampje njebyrbi ho spaticz a wolij w taranje njebudže wotbjeracz, hačž na tón džen, hđžez ho tón knjes na semi ssemi.

Rak pak je to móžno? Wola Woša njeje žana wěž njemóžna. Njepřichotuje hebi čłowjet na semi wolij f tych žórkow, kotrež jemu Wěš doma wotewri? — Sčto-mowu wolij přichindže se sčtomow, druhi wolij je žórkow se semje. Tak stej sčtom žiwjenja w našej scharodze — wjerčž do njeho. Sčwjata semja leži nam přehed nohomaj. Njij a hrjebaj do teje semje. Wože słowo! A teho žórta ho duchotowne mozy; i nič pjelń wšehdnje karan hwojeje wutrobny. Tak mójelch wšehdnje hwoju lampu nalitowacž: twoje pójnacž přeherpelnicž f přehęzo nowe wěru, twoje křobdenje dale wjeleč přehę přehęzo nowe stufki, kiz woni blyhčecęz dadža swětku luboščje.

Rakja pak to hnadu w křehčezijanjstwie, to mamy žórta dobreho wolija, prošne karany pjelnic. Spomń, luba dusča, na swoj Wozji dom, hđžez ho słowo žiwjenja přichipowjeba. Wój a sup hebi wolij ducha darmo! Njebaj wupodnyč myšli pokuty; ani wotemrjeć hwojeje wěrje; ani wušařnyčž lubošči; to njebyčny byli njemudre, ale mudre knježny.

3. Rónž sčzenja nam praji křutne słowo wo čařhu přichotowanja, tak dołho ma tręčž.

Hwaj wšak je wopokajmo stroweho křehčezijanjstwa, teho knjeja wšehdnje wozatowacž. Ale tak hebi myšlicž nješmęny: Tón knjes na bórny přichindže a teži myšli wot teho wotšladacz, hebi wolij přichotowany dźeržecž — to je wopat.

Rakje to potom wošařenje! Tež te mudre knježny wuřnydu. Wone tež woliwkuwu, wuřpřozniču — w nadžiji. Ale tola ho lampu hweři, karan je napjelnjeny; jim je wostal duch pokuty, wěru a lubošče. To pójnacjemy w tym čařhu, hđžez je přichotowanje na čařhu, hdyž tón nawozjena přichindže. Rónž přichindže. Dolež te mudre nětko wolij nalachu, dolež tón knjes jich dusče namata we woliju jeho ducha ho hweřęaze, može je wjeleč f wješelam njebjestho twařa, dolež je rónž šapocęzta čařha hjes tónza, polneho šbžmoščje.

A sčto te njemudre? Tež wone dyrba pójnacž, so je tónž přichod — ale f natřozženom. Lampy hašęjeja. Duž hebi wot tych mudrych wolij prošča. Rakja to njemudrosč! Rak može wěra druhich nam f lepšemu byč! To wšak je dobra rada: „hđječ radich f tym kłamarjam a nalupęze hebi šamym!“ ale tola jenoz ja tón čařh, prjedy hačž tón knjes přichindže. Tež zyrtwine durje ho juna šačuju; tež tebie može njenadžujuj nija, šhorosč, hwojercž nabydnęz, so tebie twoje nobi wjazy njenješu na to mětko, kotrež by tak dołho šapřiwal. Zatořne je to słowo „pójže!“ Sadowelowaze to słowo: „Knježe, knježe, wotantń nam!“ Zatořny je tón wuřud: „Sawěrnie, ja praju wam, ja wař njefajnu.“

Rak jich wjele čařh wopat liczi, kotřiz hebi myšla, f wuzimanjom křóteje, křehčezijanjstwe wučębu, f někotřimi darami křehčezijanjstwe lubošče šu hebi njebjeste šraleštwu šawęšiti! Rónž tu je! — So njetřebali ho natřozęcž juna, dźeržny hwoje lampu napjelnjene a hwoje hweřę hweřęaze, horkiwi w duchu, šprawni a křobdenju, wob-

stajni w modlitwje. „Wachujęze, pšchetoz wy njewęščje, w kotrej sčtuwđze wařh knjes přichindže.“ Tak praji tón, kiz to hweřęči: „Haj, ja pščinđu bórny!“

Šamjen.

Knjesowy přichod.

Rónž přichindže! Zule wěrnosč prawe husto we hwojei duchki wopominajmy, so ho lěžkomyřnosčje wostajimy. Křutnišči bywamy a ho f bojoščju a je zčenjom wo hwoju šbžmošč starač wuřniemy. Rak najna je tehoda ta wřotina: „Knježe, wuž naš wopominčž, so dyrčimny wumrjeć, tak so duchny mudri byli!“ — Čařh a hđžimny hwojeje hwojercęz pak ničto njewę; Wěš je nam to wo hwojei modlitwje potajil. Duž wjeleč křębu hwoje žiwjenje w bojoščji a štuftaj tak, jako by dženja jeho pójšedni džen by.

Přichitanje wo dźeřacz knježnacž nam potajuje, tak dyrčimny ša tym stacz, so bučimny w křębu čařh na knjesowy přichod hotowy byli. Wob wotrošom mudrych a njemudrych knježnacž njejšu šnano wěrimy a njewěrniwi, pójšoni a hjesbžni rořymicž, ale hami čłowjetojo, kotřiz šu křuřtuřha namafali a pójnali, potajim křehčezijanjstwe. Duž njewěřja tež wot wěręznych wšitny šbžni, ale jeno čji, kotřiz dostate daru wobarnuja a hwojercę wuzimaju a přęti tym f wachowanjom a modlenjom wobstajnje na hwojei štaři šęja.

Sbžny je, sčtož hwoju ležbu
Přehęzo wopokanu ma;
Sčtož ma šwětu a to ležbu.
So je w duchki hweřina.

Sbžny, sčtož hej w prawym čařhu
Lampu pjelni f woljom,
Tón dje nawęščimno twařa,
Kotřiz šmęje f šelšom.

Wajęčarjo wšehč hwojich hđječi,
Kiz ty njepřich, njebręmač,
Njech ho moja lampu hweři,
Dřęmač, špacž mi njebawč.

Sbubnjaj moje šmyř, Wožo,
So šym přehęzo na štaři;
Škwa mi pak hwojercę tožo,
Dha njeh wuřnu f šbžmošč!

K. A. Fiedler.

Šbudujmy ho f hřęchow!

Dwoj bratraj bęšęta na křębi, kotřaz jeju domaj wjeleščje. Dolež pak hę ho trochu šakombžita, wuřuoli hebi kapitń křęch, ale ša to štrahčidny čarun, kiz šliřto pšči břiňy nimo wjele potajnych šlawow wjebjęšę. Wšcho hđječje f wawřęda berje; měrnje pučęwarjo we hwojich šomokach špacu. Na jene dobo pak šlyny šort šačędu, jako by ho křębi do dweju dželow rošubęnyta. Šbž šasta, mozne šolmy do njeje štorčawy. Škopitń křęšę: „Wščitny horje na šwęč!“ To řęšęše tak wjele řaz: Wulki je štrah! Tón jedyt tje bratrau, tón šarčij, šurij, njepašę a bę wšcho hřęšak; jeho mřbšči bratr, Šermann, pak we hwořim španju ležęše. Šurij jebo f šęwa tořny; tón pak wotmolwi: „Wostaj mje, ja šym přehę męru špřozny, čhu dale špacž.“ a f tym šašo na šařtwu ležęše. „Ty pak dyrčich šlawacž.“ Šurij f noma wotšę a jeho f řęza řęšęny. Nětko wobaj na wjeřęč šhwatařęta, hđžez křębi čęi druly pučęwarjo hřęom špř-

madženi. Lódz bē šo wošrjedža roslamala a te dwē potolajz šo pomatu bóle a bóle rúšno dawajetja a bē widžez, šo šo bórsy podnóritej. Zymaj bratromaj derje njebē a žalopna bojolcz pučowarowj saja. Bódzne muzšitwa to šwoje cjinjachu. Čšotmy šo do wody spuščešachu; do přenich salčechu žónste a džerzi a a mužojo čšalachu, hačž tež jich hiščezje čšotmy do šo wošnu abo hačž šo lódz přejbe podnóri. Čšom žotny přčes lódz plušachu, ale tola móžachu šo hiščezje wiščitzy wušowacz. Šdyž bē pošlešni čšom polny, tež hiščezje kapitán lódz wopuščešči a bē čšotna ščotji. Wédna bē šo to šlato, šo lódz do ščubiny miny a jechčoztoje žotmy na ne jentym měčje pėnjachu. Pučowarowj bēchu na kraj wušlupili a šdyž šo jich šapil wot kapitána čšitafše, wiščitzy jebyn po družim: „Tu!“ i wješelom wot-mowljachu.

Čšončunje šo jene mjeno čšitafše, na lotrž šo ničtš njewotwola. Wē to Jan Ebert. Dwóžy šo jeho mjeno wotwola, ale podarmo. Ničtš jeho dale njefnaješe. Žedyn lódzniš pal wjebžičše, šo bē šo tutón Ebert, jara špróžny, do konomič lehný. Wón bē do twerjemny španju ležal, ničtš njebē jeho wubudžit, duž bē šo i lódu do žotnowo podnóri. Čšitajna našta. Čšj wumóženi muplachu se želenjom na wobogšo tepjeného a na jeho šawoštajenšč. Na Hermannu paš to wščo ščubofki šačžičšč čšinjefše. Wón šwójemu štarčehomu bratrej wotšof ščije padny a džefše: „Wšobji tepjeni njemėjefše žaneho bratra, šo by jeho wubudžit, kaž ja mėjach.“

O jo bčymy šo tež jebyn družeho i hrčehow šbudžowalil. Šewaf je štrach, šo šo tepimy, a w njebjehačž byčdu naš potom podarmo pytal.

Šdžeha je Žesuf?

Čšykritěna Šilšta bē pola wujja a čšety na woppyče. To bēchu wjefere dný ša nju. Wóry bē ša tym přčičšča, šo maja jeje tudy bóle džezhu hačž domach. To šo jej wušy špobobezje. Paš mėjefše wšchelafe praščenja na wujja, šž ščromoty dla wó štwije ležefše, paš šo i čšetu wuššobžowafše. Ženož přči deščeznym čšoku čšyžefše šo jej druždy troščtu wušbudžič. Duž přčinjefše čšeta wulle ščozčo knihow, te bēchu pokne wot-brasj. To bē něšto ša našču Šilštu. Wóry je wona po šidžje roštkadže a šebi te wobrašy wuššabowafše.

„Šdžeha je Žesuf?“ by šo wopradžafata, šdyž by šašo žane nowe kniži do ruky wšafa. Šdyž by šo žanyč knihač Žesufa njenamafata, te by na bol ščwilkta. Šakle jošo bē kniži namafata, šž jej na kóždej papjerzy knižca Žesufa potašowachu, bē jejne žabanje dopjeljene. Wšot wujja jeji pėknie roštkafčž da, ščotž přči žanytm wobrašu pišane štejefše. Čš wšotjudu bē pola nije njeto nimo.

Čšeho dla njėžinimy šy štari tež taš. Šebi wuj muplčefše, jato bē šašo kam. „Šdžeha je Žesuf?“ taš dyrbjeli šo ludšo prašefčž, a to přči wščých šladnóščoč šwójeho žiwjenja. Žabadžli šebi prawe, wėrne wjefele, džpa pytal šebi mēšta, šdyžž knižca Žesufa namafataš! Čšotž naš paš i njemu njewjebže, to štaj na bol! Hiščezje přčezjo šu i Wšoba buďef, šž maja po Šbžžnišu špravne žaranje, derje wjebžo, šo je hewaf ničšo njemóže na došho špokojčž.

Šaj: „Šdžeha je Žesuf?“ Tež šdyž žane kniži do ruky wšmjefčš, je tuto praščenje na čšojny; wščotž knihow je něšto wjele a šu wšchelakeho wopščijefčža. Wóry pytnjefčž, hačž je Žesufšowa myšli a Žesufšowj duch w nič. Ššu kniži, mjenujazy šuba biblijja, šdyžž čšj na kóždej papjerzy knižes Žesufš napřčezšitwo hlada. Do přčbda pošalajo rėči wo nim Štary Testament, na dopjeljnjenje Wšožeho ščubjenja pošalajuje Nowy Testament. „Wjefele wiščitkimi žaranji je dar Wšožeho ščowa naj-

trašnišči; ščotž šo wošnje, tón wošnje ščónzo je šwěta.“ praži Žuther. To šo paš po Wóžim ščubjenju njefše štačž njebudž. Ludžo paš šo namafata, šž žanežo žabanja na Šbžžnišu minaja a tešobla biblijju, šž nam jeho podawa, wot šo šuwajja. Wž taš!

Wščitlo našče praščenje
Wjefčž njech po Žesufu je!

Woni mje bjes winy hidža.

Žana 15, 25.

Šo maš wot šwójich šobučšlowljetow hidu a njepřčezšitmo ščončž, je mjes pruhowanjemi tuteho žiwjenja jene i najčezšičšyč, a wutroba dyrbi fruta byčž, nočžje-li šo i tym myličž dačž a šwój pošoj šhubičž. Našž šuby Šbžžniš je tajtu šidu šam to bobatej mčreje šnječž měč a je šwójim wučšobnikam do přčbda praži, šo dyrbi šo i tym ščowa, w šatonju wššane, dopjeljnič. Ale taš čšezšo hačž tež to ščowa: „woni mje hidža.“ na wutrobu čšičšezji, ma wono tola tón troščit přči šebi: „bjes winy.“ Ššo njewotwotny wjebžičž, to je wotšobženje w horozčž tojeho pruhowanja. O jo bučž tež ja we wošnju šwójeho horja wot ščlódžazych byčhocz wobrežo šwėdomnija naduwany byš a njeměš ženje we šwójim žiwjenju pod šaščuznješ hibu čšerčje! Wón ščines njech mi wutrobu a žiwjenje wučžičšunje a dawaj mojimaj šubomaj a rutomaj šbalentnoj wotšawacz wot wščeho, ščotž hněw šbudžuje; haj wón mi pomhaj, mjes šwójimi přčiwušnyti a wščėni čšlowjetami jato džezču mēra ščobžičž, šo njebychž i tymi byš, kotřž wšebš šadžunia, ale šž žonj podučšuju. Wón šprožž mi myšli wodawazeje šubofčžje a wučž mje, šle i doštm přčewinjefčž a šo ša šwójich wščřšobnitow mubličž jato čšlowjetow, kotřž je šwójej hibu šebje šamučž njefšobžowniščičš čšinja bužli tež, kotřžož woni přčefčezšajaju. To je moja přčijelšitššnowčž, kotržž mi, dopjeljnjam-li ju ščwėru, š wultem troščatej ščuzji.

F.

Ščotž šwjefš, to žnjefš.

Žanja, jara rjana šolsa na pobladanje a pđžezšawa, pola knjefšž w mēčje ščuzšefče. Wona bē 16 lét štara a knjefša bēchu ji jara dobrí, došefž bē taš přčiwšojna a ponizného wadžnja. Wē tež ščubnitil do domje tuteho knjefšitwa, šofš pacholš a njemdry čšlowječ. Žón něšto ša Žariju šladafše, taš by šu šawjebč, a i šjej jara ščobžy rėčžefše. Žanja paš jeho ščobžy ras i ščóštim wotšofšaja. Taš wona něbduš i njemu džefčž: Ša šym ščuda a dyrbjju ščuzičž; ale radščo čšju hiščezje ščubšča byčž, hačž šwójju čšezčž přczž čšžimnyčž. To paš jeho njewotraščž; ale wón ščufšowafše čšim bóle na nju, čšim bóle šo wona šapjerafče. A wona džefčž njemu: Šelšio šmo na pošoj njewošlajšičž, budu šrijeti ščozčž a ju wroščžž, šo by mje je ščubju puščžšija. To wščo ničžo njepomofšafčž; čšim wjazy šadžžšowon šo jemu na pučž šlajefše, čšim wotnišči džefče. Žanja něšto nišbže přčeb nim žaneho mēra njenamafata a šwójju wujja tešobla šwójej kniži ščozčžef. Ščines něčž ščubnitil jara našwari, a šrošefče, jeho se ščubžy pđžlacž, jelšio šo Wšarja hiščezje jumu na njeho wobčezšuju. To bē šč: ščubnitil šapafčž, taš šty bē, a šalubi je ščwotowanjom; šo nad nej wječžičž, taš šo budže šwoje žive dný na njeho špominačž.

Wóry na to wščřidžie rjemjefšitšič čšlowječ i Žarij a ju ša manželštu žadafče. Žanja do teho šwoli, došefž bē jemu dobra. Wšestójny ščubnitil paš, šž to ščičšefčše, džefče ščezčerto: Šo i teho ničšo njebudže, jo ta budu šo ja šlaročž! —

Knjefšim, šdyžž Žanja ščuzjefče, bu něšto paš to a paš wono potrabnjene, taš šo, wščo do šromaby ščezene, ščšoda na što toleč wunjefše. A došefž njewjebžičž, ščotž je jo trabnyčž, daču wo-

Sy-li spówał,
Pilnje dźelał,
Strowja ćo
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoř mócný
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mórný
Čarstwoś da.

Njeoh ty spówał,
Swérnje dźelał
Wádnos dny;
Džeń pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpoń ty.

Z njeohs mana,
Njeoh ći kmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kći Bóh pada,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wubawa ho łóđu sobotu w Ęsmolerjez knihicřišćejni w Budyšcinje a je tam jo šchwórtlétu pšchedpłatu 40 pj. dostać

26. njeđzela po swjatej Trojicy.

Pšćindjenje poślednjeho Ęuda — to nam našej luby Sboźnik na łónzu zyrkowneho łeta na Ęwědomnje položi.

Napośledk pšćindže pośledni Ęud!

1. Ęsud pšćindže;
2. Šćító budže Ęudnik?
3. Kač budže wón Ęudćić?

1. Ęsud budže ho dźerjeć — to je to přenje, šćítóž Sboźnik jako wěštofej šjewi. „Ęłowjekeje je postajene, junćróć wumrjeć, potom pač to Ęudjenje.“ Ęudjenje po Ęmjerći abo poślednje Ęudjenje — šćító dže w našćim ćjašu hišće do teho wěricz? Ale dha je to s tym roś- Ęudžene, so jich wjele wjazy to wěricz njecha. Kač dha potom, hdyž k Ęmjerći dže — dha dže wutroba pšćed Ęudom tšćepoze. Druhy praja: „Ęsud wšćak je; na šty stut pšćindže sašćuzena mda; Ęudnik w Ęwědom- nju njemjelći; Ęwětna historija je Ęwětne Ęudjenje. Ale je to woprawdže polne a prawe šarunanje, forćez našej woczi w Ęwěće widžitej? Kunje njeđopolnoć a nje- dołonjanolć ćjašnje njeprawdolće woła wo łónćnej prawdolći. Wěto wutwipjenje Ęerusalem je widome Ęhoštanje sa šćijowanje Sboźnika, a wěće nełotroho, forćez je šće stut ćimik, Ęhošta ruča doćećenje — a nełotry, forćez je w ćełnych łóšćach šwoje žiwjenje pšće- ćimik, šwoje poĘhoštanje pšćes šku hanibnu Ęhorolć do- štanje. Ale kač wjele łóšćnikow ho šćetari a woni budža

s ćećežu Ęhowani. Duž pšćećiwto tej myšći, so prawdolć hižom wšćitko na Ęwěće wuruna, ho wšćelake njeprawo šćeha, forćez ho Ęhoštalo njeje, a tež saho wšćelata nje- prawda, kiž je ho pšćes to šćata, so Ęu Ęudnišćta po pišćimtu šatonja pšćećiwto ćzłowitemu ćzuczu sašćudžile — wošćeje kač njenowane jušćizne morbašćtwa, so budny Ęamo njewinowaczi k Ęmjerći sašćudženi. Ale hdyž tež Ęudni- šćta wšćitko po prawdolći wušćudžić njemóža a prawo a njeprawo rośpudzić, nima dha ćzłowjek šam w šćebi njepowalnego Ęudnika, Ęwědomnje? Hdyž budže nečító tež wot Ęudnišćta wuwinowane abo hdyž jeho njestut s žyla na šćawne njepšćindže — tola Ęwědomnje wob- šćoruje. A tola móže ho hłóš Ęwědomnja pobušćeć. Wone tola hišće njeje woprawdžite, ho njemylage Ęu- djenje; jeniczy wěšćenje na to Ęudjenje, so ho junu do- wjelni: „a potom to Ęudjenje“. Wón njehy, wo teži žadny Ęudnik był, hdyž njehy žadny Ęudnik wšće tebie był. Wšćitko Ęudjenje na Ęwěće je jeno rukowanje, so pośledni Ęud pšćindže. Ęsamo Ęwětny mudry stant žadanje wur- unanja po Ęmjerći jako mđu ba dobre a Ęhoštanje sa šće stut, kiž Ęu na Ęwěće njepšćećene a njelšćowane wšćake, wěšćeći, so meli ćzłowjekejo nawabjenje k dobremu. Duž wěrna wostanje ta wućeba šwjateho pišća: „a potom to Ęudjenje.“

2. Šćító budže Ęudćić? Šćító budže Ęudnik? Hdyž tež je nam tón Ęnješ wšćelate potajił wo tyđ poślednich wězach, wón tola w našćim šćejnu wšćelate wěšte roś- šarjenja dawu, pšćede wšćem tež wo tym, šćító tón

hubnik budże. „Człowiści hyn“. Niż Bóg sam, kotrehozj człowiek widzieć niemóże, ale Jezus, kiz je ho człowiek seżinili naskhe dla. Wón je człowiści hyn, kiz je spytany kaj my a móże tehdla szczętność męcz i naskhej słabofeży — wón budże naś hubdziej. Zemu je tón Wótz wschitno budżenje pschepodał, doleż je wón człowiści hyn. (Zan 5, 27.) Njedyrbjełi my pschi tym lózo wodnychnyč, so budżemy wot Jezusa hubdziej? A w tym leži też hłubofolę mubroweje a prawdołeje Bozeje. To nijeje jenož poczešeženje Wótzowe ja swojeho Ssyna, ale to wukhabdza i teho Wótzowskeho rosuhubdenja, so dyrbi tón hubnik byč, w kotrymž je Bóg do předa zple bohatitwo swojeje šmilnošeje a šczętliwošeje pschetrabnil. Człowjetow hubnik dyrbi byč jich šmilny wschichiměšchnil, tón pschyt, kotryž je ho wozny ptytož hprógnj nakobdžil, człowiści hyn i tymi ranami, kotrež budu jemu pschěs hrěch bite. Haj, tehdla je tón Wótz to budżenje temu Ssynje dał, to by wón i dobom prawy a šmilny hubnik był. Wón, kiz je wopoz a zpleho šwěta hrědi pschijnjeł a i tym wschitnim kóž a hnadu i bójstemu křobženju warbował a podał, tón nje-runa ho šurawemu muzej, kiz dže žnječ, hđež nijeje wu-šymał, ale wón budże wschitno po tym rosuhubdziej, kał je ho kóždy i žohnowanju a plodej jeho wumozženje meł. Wón tón człowiści hyn je tón hubnik — šmilny a prawy — wěčeje poschěhomoga myšl ja špracuneho křešćejžjiana, kiz je šmilnošej swojeho Šbóžnita wužil a ho jeho hnady wješełi — ale nastrožaje je tež to budżenje ja teho, kiz je jeho ptytazu lubošej wostpolał — a budže něto wot teho budženy, kiz je jeho a zple człowještvo i wěčneje lubošej lubował.

3. Kał budže wón hubdziej? Woz je rta naskheho Šbóžnita — teho hubnika kamego — hšyšchiny, so budže wón po štuftach šmilneje křusajeje lubošej hubdziej, kotrež šmy pał činili pał štomdžili. To mohli čji, kotřiz ničto wo wěreje wjedžeč njechadja, prajič: „Tu dže widžiče, so móže hebi człowiek i dobrymi štuftami njebeješte kraleštvo dobyč! Duž widžiče, so wy prawo nimacze, so pschezo wěru žadacze. Za dže trebna nije.“ Zola niž tał křowble i rosuhubženjom, moji lubi! Tón knjes praji: „Šchtož jeze wy činili je nenu mjes tyni moji naimješchimi bratrami“, praji tón knjes. Šchtož křude stawy hšešćejžjan-šleje žyrtwoje wabhladuje ja křyřtuškowych bratrow, ja džečji Bože w křyřtušku; šchtož wschitno, šchtož wón jim čini, swojemu knjesej i lubošej čini: temu pláčji jeho hłubjenje. Kóžda pomož, kóždy křuč křleba, kóžde wo-šchewjenje ja lačnneho, kóžda w šwěrnosej podata dobra rada dyrbi ho i lubošče t temu knjesej žorlicž. W kóždym hłubjenju a pomozj potrebnym a hdy by wón twój nješchěčel był, dyrbi tón Šbóžnik pschěd tobn šleječ. So wón w tym křudym ho wo twoje durje kłapa, dyrbi wšchu twerdošej twojeje wutrobj pschewinycž. Tajta pał móže twoja wutroba jeno byč, hdyž ho hori wot nutrneje lubošej t temu Šbóžnikej. Šoricž pał móže ho jeno w tajtej lubošej, hdyž wona do njeho a do jeho wukřič wumozženičič štuftow šprawuje wěri. Niž šmilnošej a dobročiwnošej šama na hebi pschijnješe naś t pravizy teho knjesa, ale jenož to dobročiwnošej jako plód wěry, jako šnamo lubošče t temu Šbóžnikej tyč hřešnitlow, kiz je naś jako šmilny šamaritižni najpředy lubował a i hnady do křibow žiwjenja teho jehječja šapřaž. Zał móžemy jenož šakubženju wučelnyč pschěs wěru do teho knjesa, kiz hrědi wotawa, do teho knjesa knjesa, kiz wot šmjerčež

wumozje. hubdžemy.

Šchtož to teho Ssyna wěri, tón njebudže

Wón pschindže t šwětnom' hudu
Tyč njepotutnyč dla,
Se žohnowanjom t ludu,
Kiz jeho Duša ma.
Bój, Jesu, naskha jařnosč
A wjedž naś je šwěta;
Ač baj nam twoju křašnosč,
Naś pschijnwjedž do njeba.
Šamjei.

Fonograf.

Tole słowo je i grichilne rěče a na hřebiši hntopřibał rěka. Hřišom w lěče 1877 je Šbidlon tuto hřobšiwne wumamakanje činil, kotrež w tym wobštej, so ho pschěd wukřil lil křupič a do njeho rěčičič. Twoje słowo ho do walzy šačičiča a něto mōžeja tu walzu do aparata štažič, tał hušto hač džečje, a šloj, twoje słowa čji napschěšćiwno šlincža, runje tajte, šačičž hř je prajil, pał hnečne, pał pschěčelne, wótre abo mife, žple tajte, šačičž hř je rěččał. Šzy wumrjet a dawno w jemi, móžeja twoji šawoštajeni, hdyž walzu do aparata tyknu, tebe, rěčiččž hřičiččž. Tajte šonografy šu rjane wumamakanje, runjež wukřeje woznošče nimoju a hušo naś tež je swojej haru jeno hnečawa. Ale hjes wužyš wone ja naś nješju. Twoje słowa šačičiččja ho do Wozjež pomjarka. A na hřudym dnju bubčič je wot tam wšče hřičiččž, kiz hř rěččał, a runje tajte, šačičž hř rěččał. A potom budže na tebi, ho jich dla šamolječ. Ničo lošte to njebudže. Ma to pošajuje tež šwajtz Matej (12, 36): „Za praju wam, so dyrba ludjo na hřudym dnju wotmolwěč ja šóžde njewužatine słowa, kotrež šu rěččeli.“

Duž pojimaj šwój jařl, luby čitarjo! a předy hač nje-prawe słowo prajič, dopomni ho teho, šchto čje šonograf wučji.

K.

Wěčnosč.

D wěčnosč, słowo hřimanja!
D mjecz, kiz duřdu pschelała!
D špocžatł bjes šfónčenja!
D wěčnosč, čašo bjes čaša!
Za njewěm wukřej křubžy dla
Tu nišbže potajenje.
Ač wutroba mi jara tži!
Šso jařl t dšořnom pschilěpi.

D wěčnosč, kał ty křubžič me!
D wěčnje, wěčnje dořto je,
To njeřju žortj wěčeje.
Hdyž wopomnju tu dořku nóz
A twojej čiwile wukřu mōž,
Šso křóžu w kóždym wěčeje:
Ač! tu a w žanej dalinje
Ty nimaš ničto křašničje.

D wotuč, człowče, se španja,
Ty hřešćna wozja šubjena,
Nječ duřka dobre čini.
D wotuč! ty maš wukř čaš,
Šow hewal wěčnosč hřabnje naś,
A njebudž w hřešćnej wini.
Šwnadž dženka je džeč pošledni;
Šchto wě, hdy šmjerčž ho pschilěkiž?

D wężność, słowo hrmanja!
 D mjeć, kiz bułchu pšcheta!
 D spoczałt hjes słončenja!
 D wężność, cjašo hjes cjaša!
 Za njewem wulke! frudžy bla
 Tu nihdže potajenia.
 Wšmi mje, hdyž ho cji spodobu,
 Mój Kriješ Zeľu, do njebja!

Kónz hwěta.

Lubi kšchecšijenjo! Sčtož nam Zeľuś w seźenju Lut. 21, 25—36 praji, dawu nam cjaš woczałowac, kiz kónz tuteho hwěta pšchuwedže. Pšchetož kaž ma jenotliwy cźlowjeł hwoj cjaš, hdyž wón bowa, rośće, wotebjera, ho minje; kaž maju hwojby, pšachi, luby, męta a staty hwoj cjaš, hdyž wone kćeja a jašo tajki, hdyž swjaduja, tat hu tež wčhemu cźlowjełstwu cjašy a mjeľy jeho wobpšhlenja wustajene (pšchirunaj: Zap. statki 17, 26).

Rostliny roľu a męta pšchew nľw pšchirobnych mocźnytw a mozow; ale hźom cjašne a cjęłne žiwjenje cźlowjeła je wot hišchje žyle bruhich wľtwow a pšchecšiwow wotwľsne. Cźlowjeł mōže hebi hwoje žiwjenje ham pšchirōšichće: rostlina niž; cźlowjeł jamože ho pšchew hamřanu winu hubieny řejnicę, to řabe swjadnje: to rostlina njećini. Wotemreće rostlina, dha wot njeje ničo wjaczy řbytkne nje-wostanje dhyžĩ kćeja a proch; ale wumre-li cźlowjeł, řawostanje wot njeho runje to, řchtož jehw cźlowjeła cźini, — jehw njeřmjertna buľcha. Čhřem-ľi tuřamu hišchje ř rostlinu pšchirunac, derje, dha je to tajta, kćeja je řymana a postajena ř pšchewabedženy ř pōdy cjařnosće na pōdu wężnosće.

Tat jenotliwy cźlowjeł. Tat junu žyle cźlowjełstwu. Pšchew nim to wulke pšchewenje řej, to jehw cjařne žiwjenje na kónz dže a ho žiwjenje we wężnosćĩ řapocźina. Tajti wuľfōd cjařnosć cźlowjełstwu žiwjenja dawu nam Kriješ Zeľuś w Łulacřowym řeźenju woczałowac.

F.

Pšchew hnadu!

Pšchew hnadu junu řbōžnosć řawu,
 Tat we węje řej, wutroba!
 Pšchew hnadu męta palmu řneju,
 Hdyž wobjijam řchž řbōžnita.
 To węčna węnosć řawata:
 Nam hnada njebju wotanta.

Pšchew hnadu! Duž ho njeřpšchecřamy
 Na dostojnosć a poćiniki;
 Mj řhryřta řej a prawobęć mamy,
 Mje řbōžny řchtoř to we buľchi?
 Sēmjeręć nař nęł řchtořić njemōže,
 Nař hnada ř njebju powjedže.

Pšchew hnadu! Džerž ho teho řlowa,
 Hdyž řchž cje tama, cźiwilje;
 Řlej, řhryřta řej wo hnadu wōła,
 Hdyž řejich w prawej pōkjeć;
 Řacž runje bę řym řubjenje,
 Pšchew hnadu Wōže dęćeřo řy.

Pšchew hnadu! Pšchi tym řawostanje,
 Ta węnosć řenje njeřhabō;
 Č tym řchtořtom řlawaj řōbde ranje,

Wōn buď cji węry řōwiza;
 Řich wřchęnje do wutroby řej,
 So hnadu mař pšchew řhryřta řej.

Pšchew hnadu! D ty řbōžna męta,
 Řak ty mi buľchu wōľchewelč!
 Ty, moje řōre řchtořta, męta,
 Řakž mity jandžel řo mnu dęćeř,
 Řacž junu wrota Sałemřte
 Mĩ Wōža ř naba wotantnje!

K. A. Fiedler.

Je ř cźlowjekom po řmjercęĩ kōnz?

Ma jenym niřioniskim řwjedženju někōti duchowni a řyrwivnyř prjōbřteřerjo po řemřach hromadže řa řľidom ředžachu a to a wōno ředžachu. Najřwjedjo řōľwu pohanač rośćeřiwowachy, tořĩž njeřhu wo nařim lubyym řbōžnitu hišchje ničo řhřcheli, ale bōry pōćachu tež wo tym ředčęć, řo wōľat je hźom mjes nami w nařich pšchecšijanřsk řchadž wo řōhanow bōřć, kiz hu řwi, kaž njebjuć řenje ničo wo lubyym řbōžnitu řhřcheli řwli. Duž praji ředym męyn, kiz bę pōbla: Lubi řnjeja, pōľuchajće, ja čzu wam nęřchto powjedac, řchtož řym řam řhōni.

Ja bęč řas njebjuću popōdanju do męta dōřchōľ a ře řwōjim řwřōdom w jenej řawōdže pšchi řchřeljeř pľwa ředžach. Dōřho tam njebčęmōj ředžōľ, někōti njež ř męta pšchidže a řo ř namaj řa řľido řwđže. „Sęze wy“, wōn ř mojemu řwřōdej praji, „hźom řhřchōľ, řo je wčjera řano nař pšchecř Sęman wumreľ, a to žyle nařte? řchdōwa řepu mōžo! Řē wam ľubōny cźlowjeł a wje-dęćeře derje powjedac; řē na řwōju węž ho wulřeľeře“, a řak dale wo nim powjedachę, řacž řa pōľkēľ řwōju ředč ř tymi řlowami řłōnće: „Mō, wōn je ř najmjeřřchę řjane řiwjenje męľ a řwōje řiwjenje řēž wōřil, to je prawje cźini, pšchetož hdyž je cźlowjeł wumreľ, potom ma wōřō kōnz.“

„Ma wōřō řō nž?“ řo wōprařachę, „řnjeje, męnicę wy, řo ma ře řmjercęju wōřō kōnz?“

„Mha“, męchčęjan wōtmōľwi, „wy drje macęe řēž hišchje řu řlaru pšchirwēru, řo řo ľutym řwjenju cźlowjeła nowe řiwjenje woczaľuje? Sčto dha mōřto ř cźlowjekom po řmjercęĩ wjele byčž? Mē, mōj ľuby, po řmjercęĩ je wōřō nimo. Řakž řchtoř padnje, řak wōstanje řej.“

Ja na to prajach: Luby řnjeje, ř tym macęe prawo. Řak řchtoř padnje, řak wōstanje řej — ale njewmřicęe mi řa řto, jeli řo řēje čhřyl ř tym řlowom dopōřacęć, řo je ře řmjercęju do cźita po nař, dha hebi to njeřicęe prawje wobpšladali, pšchetož wařchę řłowu na řmjercęć řo mi runje řak pšchihōbne řba byčž, řak řawčę na wōćto.

Řlajće, řnjeje, řa řym męyn, a nam řēž řēľak, duž řu a řam drjewo řupuju a řēž pšchewawam. Druřdy hebi řchadž řēřa abo řole řupju a řam potōm drjewo řawřęćęć; duž řym řusto wōđžal, řak řam řchtořny řej, a řo pšchi tym řēž na to řlowo dopōmnik: „řak řchtoř padnje, řak wōstanje řej.“ Řadnyřpotōm dale njeroćęe, njenaroćęe wřchřchi abo řchřeljeř, ani řubjenřchi abo řēřchi. Sčtož je, řo je — ale, ľuby řnjeje, řchdy řak njeje ř nim kōnz, ale potōm řak ře řa wēž ř nim řak prawje řapocźina. Męł, hdyž je wōřō řawřęćęane, řebi řa řōžny řchtoř řwēru wobpšladam, nęł řebi praji: řōnle řchtoř by dobre řwāřře drjewo dawoľ, řōn řak ře řōbđi řo ř řestam, řōn řak ře řak ř ničemju, řacž řo řōn řam do řchčęřow řēřacę: ř řepjenju je dořny dōřč! — Luby řnjeje, dęřbu řam řhōbno řwōju ředč bliže řewřajęć? Ja řebi męřľu, řo drje řam řa tym pšchidžęće, řchto řa męyn. Ř ř tym řakčęř a prajach: „Řwđęće řu wo Wōžim mjenje! — a ničo řa řō!“

Sy-li spěwał,
Filnje dšćat,
Strowja čo
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw spróeny
Napój točeny
Luboaś ma;
Bóh pak swěrný
Přez spaf měrný
Čarotwoaś da.

Njech ty spěwaj,
Swěrnjo dšćat
Wšćedna dny;
Džej pak swjaty,
Duš daty,
Wotpočej ty.

Z njebjes mana,
Njech čej khmana
Žiwnoś jo;
Žiwa woda,
Kšć Bóh poua,
Wokřew čej.

↳ Serbske njeđzelske łopjeno. ↳

Wudawa šo kóžu hobotu w Šsmolerzej knižnicyšćěćeni w Wudobjuće a je tam ja šćudotěćetu pišćedlatu 40 pj. dostaćš

Sawjěđžen semrjetnyh.

1. Žheš. 5, 8.

Kak mamy pschihotowani być na šmjercz — na pošledni džej — na pošledni šud, šo bychmy šbóžni byli?

Nawobtełani š tabatom

1. wěru,
2. lubošće

a š klobołom

3. nazjije.

1. Wje lišće na Hebrejškich šteji: „Šćotž k Wobu čže pišćinč, tón ma wěćik, šo Bóh je a šo wón tym, kotřiz jeho wyłaju, myto dawaj“. Čžejš-li wobtečej pšćed Wobom, dyrbi hįjom tudy wěra do Woha twoju wutrobu napjelnić. Ty šnajšć se šćule 1. aritel. Wšćnawošć niz jeno se rtom, ale tež wutroba a se žiwjenjom wěru do Woha Wóža, wšćehomóžneho šćworizćela njebjehow a šemje? Wšć Woha šćwojeho Wóžta nujemjeny. Duž šny jeho džěćej. Prawe džěćo ma dowěrjenje k šćwojemu Wóžej, hdyž tež bruhdy jeho wolu njerolypim. Wóh je tebe šćnawo ja šćešćejom pšćes čžemne doły wješ, šo šć šćo ty šćylšćnje prašćal: „Čžehodla, šćnježe?“ Šćyž džęšća na šćmjertnej njeđželi tole prašćenje š nowa twoju wutrobu hńuje, budž čžich š tym pobadžom do Wóžeho šćlowa: „Ja berje wěm, šćaje myšće šćebi wo waš myšću, myšće měra a niz nješćoa.“ Pšćetoz wón je tón wšćehowědomny Wóh, tiž dale widžej, hćej

my. Wějo je nam hušćo čžejćo w šćajzu a šćudobje, psch džěćenju, šćejady šćarošćow a šćešćow jeho lubošćej pošćnacž; tón šćnješ ma tuch ja šćbžnyh, tiž njewjěda a wšćač t wěrja. Tak myšć pschi wšćich wšćojęnjach Wozich — a tež pschi rowach tuch šćwojich womyšć: „Kšćoz našć luby Wóćejšć k šćebi wšćojme, tón njemóže šćubšćeny być. Prawe džěćo šćo šćwojemu Wóžejšć dowěri a jeho pošćlucha. Wšćono waš šćo tež we wšćich nalešćnošćejach na njeho wobročja. Tak čžin to tež we wěrje. Pšćibližuj šćo k jeho tronej š mablenjom a prašććenjom. Potom budže twoja wutroba čžich a měrje, kotřiz je wšćišći dužij wšćištón rojom; potom čžujšć šćo wšćebńujęno do wěćnošće. Tak budže nam modlitwa wutroba radošć. Šćyž šćy tak se šćwojim Wobom šćjednocęny w džěćejšćym dowěrjenju k jeho wobđenju a w nutrnej modlitwy wo jeho měr, potom mašć tu prawu wobšćožaju wěru. A potom wobtełaj šćo

2. tu lubošć, tiž w pošćednim bęđenju wutraje. Prawa wěra dyrbi w lubošćej šćuštowaga być. Šćak šćej šć twojej lubošću? Njěč řeta mješ šćwěćnymi džěććimi: „Kšćoz je šćam šćebi najšćižći“; mješ šćešććejšćianami plačći to šćlowo: „Žena wutroba a jena lušća?“ Džęšća na šćmjertnej njeđželi šćnawo twoju wutrobu šćaboli, šćo nješćyšć tym, tiž wšćončak šćija, pšćehoz šćwoju lubošć šćo wšćopšćalował, tož budžšćide mošt. Šćobarmo wšćištak prašćišć: „Šćy bych jich hįšćeje juntřozć měj, tiž mějach lubo, ja džej hįnawšći być?“ Duž daj šćo nadowinacž w pošćadanjju na tuch, šćo šćotřymšć šćy hįšćeje hćromadže: „Ach, wšćopšćajšć tym šćwojim lubošćej, tož došćo to móžšćej;

hodžina pšhidnje, hdžež potom pšhi rowach pľafach a žarujech.“ Haj rožumny ho w luboŕci tón krotki puč podróžniſtwa, kiž bromadje džemu. Ale twoja wutroba dyrbi tež laž pola teho Samaritijskeho ja fódneho kľapacz, kiž je w nuŕy, kiž twojeje pomogy potreba. Dopominy ho na to, ſchož je nam tón kuľes jaizdžemu njeđžu praji: „Œhož ſeže wy cžinili jenemu njes tymi mojimi najmjeſiſćimi bratrami, to ſeže wy mi cžinili.“ Ty pak njeſmjeľah ho ani woľſje pšhed družimci ani cžihče pšhed ho bu hwojich ſtuffow luboŕce thwaliz, hewaf maľch ty hwoju mľdu precž. Čži w tym ſeženju, kotřiž budža jaſtoreženi, ho tež powoľoza na hwoje ſtuffi luboŕce a tola jich to wuſtónčne budženje trejchi: „Ja waž njeſjym wójmaž; džice w ſchitzy wote mnje, wy ſľotniŕy.“ Čhzeſch-ly wobſtač, baj ho hwojeje wěre w ponižnej a njeſhebičnej luboŕci wopofalowacz.

3. Pawoł praji: „Œmy my džeci, dha ſmy tež herboja.“ Duž na hľowu kľobit nadžje. Wobronice ho, Wože džeci, ſľónčne tež j nadžiju. Nadžija je cžlowſkei wutrobje pšhinarodžena. Čłowjek hina njemože, wón dyrbi nadžiju mēč, kiž j wēčnoſće pšhidnje a je ja wēčnoſć ſtworjena. Někotre rōže wſchaf jahe wuſčezja. Tak tež někotra jeſtita nadžija ho njebojjeľni, doľež j naſchemu ľeſphemu njeſľuži po wēčnej mudroſci Wože, kotrehož cžahmi huſto hinať dže hačž cžahnik naſcheho wumyſlenja; pšchetož jebo puče njeľbu naſche puče a jebo myſle njeľbu naſche myſle. Derje tym, kiž tež, hdžž ho jim někto wot Woħa ſawowjeđži, njeadwěľuza na luboŕcžinje woli hwojeho Woħa, wo kotrež Ğabalut praji: „W hñemje ſpomniſch na Ğmilnoſć.“ Derje tym, kiž njepowalnje j nadžiju Ğladaja na tamny džeti, hdžež budža wſchitke Ğudacžta wuľubane w Ğwětle bojſteje hnadu. Tala nadžija je prawe wobroujenje. Hdžž tež naſ Woħ cženne puče wodži, dyrčimy tež my wjele ſrudoby cžerčibi, my ſmy cžihći w nadžiji: „Pšches nōž j Ğwětu, j cžehnoſće do kraňnoſće.“ Pšchetož cžerčipjenja tuteho cžaha njeľbu hōdne teje kraňnoſće, kotraž ho nad nami ſjewieč budže.

„My pak, kiž my teho duja ſmy, budžmy ſtrōbi, nawobľekani j ľabatom wěry a luboŕce a j kľobuľom nadžje j ſbōžnoſci.“

Ğamjeň.

Kōnž žyrkwineho ľeta.

Kōnž, ľuby cžlowče, wopomni — tak ho praji a ſpěwa, Kōnž žyrkwineho ľeta je kľutny dopomnjeť na naſch kōnž. Wſchudje ſu po prawom dopomnjeť a dopomnjeť na njōn? Œpřobľinjena trawicľka, naſi ſchom, pšchibowaza nōž. Ğ temu Ğmjertna njeđžela pšhidnje. Haj, dopomnjeť na ſemřetjeh někotr u hľuľu ſubdži a někotre ſdychņjenje do rta poťoži. Wſhľ na woteiđženje naſchich ľubych laž na naſche wotľabčehņjenje je nam j ſtwilemi někoto tajte cžezje ſa wutrobu.

D njeſteji wolōžet pšhed durjemi? Œmy wopomniť, kať kōnž žyrkwineho ľeta po prawom tať jara na jutrowny cžah wopomina? Tu hebi podatny džeti a Ğmjertna njeđžela wuzy podawatei, kať tam cžihći pľat a jutrownička. Poľutny džeti wuči naſ na naſch hēch ſpominač laž cžihći wjať. Wōn pak tež naſ na wujebnarja naſchich hēchōw poľaluje, kať tamny je hwojim přewoňanjom: „Čłaj, to je Wože jehņjo, kotrež Ğwěta hēdži njebe!“ A kať je Œhryľuľ naſchich hēchōw dla podaty, tať je tež naſheje prawdoſće dla ſubdžem. A tež je wōn žiwu, tať dyrčimy my tež živi byč.

Zutrowne hēho a Ğmjertneje njeđžele heľo je to: „Œbōžni ſu cži mowi, kotřiž w tym Ğnjeľu wumru.“ Zutrowne Ğwěto tež poľebnju njeđželu žyrkwineho ľeta wobſwěta a roſhēweča. Kať ſbōžna je wutroba, kiž je je Ğwětom nadžje pšhi rowach ľubych ſemřetjeh a ſpomina na hwoje pšchetwjenje do drugeho Ğwěta!

Wobace hēchōw w Ğwitu je ſbōžnoſću nam pšhed wozomaj ſteji j jutrowny Ğčohu a na kōnž žyrkwineho ľeta. Wōnej ſteji jadro naſheje Ğwjateje ſchēcžijaniſteje wěry. Œbōžny tōn, kiž žiwje wěri a wuľnara, ſchož tam pšhed wuľnacza džete ſchēcžijaniſteje žyrkwe poľebnju ſtwižci: „Ja wěru Ğwotu, ſchēcžijaniſtu žyrle, ſbromadžinu Ğwjatych, wodaňanje hēchōw, horjeſtawanje cžeta a wēčnje žiwjenje.“

Wōh wōžiw pšhes hwojeho Ğwjateho Duħa tajtu ſbōžnu wěru w naſchich wutrobach pšeho ľaha a ľaha. Wōh baj jeho kľaleſtu pšhičž a jeho žyrki wo roſhēřecž dale a bōte, jo by tež poknoſč pohanoľ w Ğwětu wodačja hēchōw a wēčneho žiwjenja ľahča w naſchim Ğnjeľu Œeľuſu Œhryľuľu.

Mata hoľčja teľeje w mřezju. A wona džehče, jať ho jejna poľebnja hodžina bližehče, a maczeť, kiž pšhi kōžtu Ğehžehče: „M Ğ cžni, macži, ja waž ſtoto wōaju wibžecž njemođu.“ Njeľabaju pať wo miľawěſki hēchē pobžehču, j wjeľehom ho jejne wobľico roľſkani a wona cžihče džehče: „Ja pať wōdu ja to Œeľuſa wibžecž.“ Derje wſchēm, kiž mōža Œeľuſa wibžecž w žiwjenju a wumřecžuju!

Œbōžnoſć naſchich ſemřetjeh.

Ğiew. Jana 7, 13—17.

D kať wať wēčnjeje derje je.

Wu Ğbōžnje dotonjeni!

Ğiž wy pšhed Wobom ſteječe.

Œhat bēhy wobľecženi.

Wy, mēra palmy w rukomaj,

Něť wſchēce Woži raj

Wob ſpěwom wſchēchich pľamom.

Čeje tam po wuľke tyſchnoſci

Pšhičž j Wože hnadu cžahći;

Duž j wěru w Œehņecžowej kľwi

Čeje hwoje draňny myſli.

Tam debi wať něť njewina,

Ğřech, nuſa, ſchžž wať njewina,

Wla kōnž wēcho bēdowanje.

Wam hu pšhed trōnom Wēčneho

Něť wſchēche ſtřužby date:

Čžecž thwalbu ſpěwacz, mobilčž ho

Œe wafche džělo Ğwjate.

Tam jeľč a pieč ho nježada

A žane Ğkōnž njeľaha,

Wdch ſľemčik wafč ſchewi.

Tam Wože Œehņjo waſe waſ

Na jaňňach honacz mēra;

Wafč j žōřkam wodži pšchēzo ľaſ.

Wam žiwu wodu cžeta.

Čež Ğhly, kotrež pľafachēje,

Wſche Woħa hnadu ſetřeje

Wam j wōčowu Ğhlyſteju.

Wōh baj, jo byč tež jumu ja

Wyľ w bēci draňke j wami!

Wſchaf Ğnjeřech tež doľč žiwņenja

A bēhy j njehodami.

Grzech, klawość cziuj, płotam ja
W krwi Khrysta kwoje draśczenja
We pofucze a wěrje.

Duż nadziej mam, so wotanfnje
Mi Salem junu wrota,
Sdziej sa teho, kiz pšchewinje,
So wlychczi tróna kłota.

Tam hčód a lačnosť njełmēju
A nječerpju pod tużnośćju,
Sdyż pónbu k žywym žorfam.

Mam pať tu hšchcje dleje bycž
We hšchczijskim stawje,
Chžu czišche dale hšly hšyčž,
Kož to je Wožu prawje;
Cžaj pšchidže, sdziej i nich rōže žnju,
Sdyż Wōh mje wola k wješelu
Pšches hnadu Nešom Khrysta!

K. A. Fiedlef.

Bedženje po wěrčnej domisnje.

2. Kor. 5, 2.

Wch, so bych w Wožim raju
Za hžjom doma byl!
We nježmjertnošče kraju
Ešej hčtu twarič chžyl.

Sdziej Woža widži wera,
Za wěrčnje bydlicž chžu;
Tam wēja palmy mčra,
Kiz ženje njewjadnu.

Pšches Khrysta wumoženje
Tam Woža mitoščž da
Mi krašne wobleczenje
A trónu žiwjenja.

Tam w jašnych honach kšodžicž)
Za budu i lubymi,
So i jandželemi wodžicž
We wylchcžej radošči.

Wšchč hšly, kiz hym pšatak,
Tam Wōh mi tetreje,
A na cžož hym tu cžatak,
Wšcho dušcha dostanje.

Duż nadziej, kotrež nošču,
Mōž Wōtčje, dopjeliti ty;
Mje bōrič, to cže prošču,
Wimi domoj i zupob!

K. A. Fiedlef.

Pšchi rowje lubych.

Pšchi rowje lubych sanješmy
Dženš pšm wo dohymanju,
Tych bēh je sbōžnje stonjany,
Zich cželo bōnbže k spanju;

Wšchč hšly hu nēt tetreje
A bēdženje je pščetratje,
Zich w nječju tróna debi.

Šemjercž, horjo, bološčž wjaž njei,
Nēt mielčzi žakofčzenje;
Zich dušcha w hčže salemstjei
Žnje wčžne wylchewjenje;
Jim rjeišche hwełto sahwčzi
We njewuprajnej sbōžnošči,
O kať je jim tam derje!

Zich duč, sa wčžnoščž stworjenty,
Pšchččž, popjel wotpotožji
A, pšches hšjercž domoj wołany,
So k wylchčim honam kōžji,
Sdziej Woža hnadu pšches Khrysta
Schat bčty wčru woblieta
A wēja mčra palmy.

Duż hwojim lubym popšchcžje
Zich sbōžnoščž w Wožim raju,
Kiz je hwojeje krašnošče
Ešej na hwēt nježadaju.
So wo to jeno starajmy,
So my tež junu sbōžni hmy,
Sdziej bobweje nam kiva!

K. A. Fiedlef.

Bjeť wot Woža wšcho i džakom!

Bjeť, wutroba, sčtož Wōh czi dawaj;
Kož dobre, ite tež hwołnje wšni.
Brecž hamowola! Za njei prawaj;
Sčtož Wōh ma rad, budž iōhčti tež mi.
Ty sbōžna hš, o wutroba,
Sdyž bjerječ i džakom, sčtož Wōh da!

P.

Wšchelake i bliska a i daloka.

Szriedu 12. novembra w Budyščinje po dochim cžerpjenju
wumje našč nješapomnity wotčžinž knješ lic. theol. Ernst Jan
Kurij Jakub, wyšer wyšokich rjadow, prjedawšči dohwołnety
saškušny farat Nješwacžibitšije wošaby. Sčtož je wón naščemu
herbšlemu ludej byť i žyje hwojeji wutrobu, je hwojnim nje-
sprōžniwym štkowanjom, je hwojimi woporami, kotrež je sa njón
pšchinofčowak, haj je hwojnim žyčym žiwjenjom, to woštanje nje-
šapomnite w historiji naščeho herbšleho luda a hnuty džak dže sa
nim do wčžnošče. „Sbōžni hu czi morwi, kotiz w tym šnjeju
wumcu, haj, tón Dučž praji, so woni wotpocžuja wot hwojeho
džeta a jich štufki du sa nimi.“

Sčtož je wón hwojeji Nješwacžibitšije wošadže byť, to wona
wē a hmy tež widželi i bohateho wōbdželenja pšchi jeho hšowanju.
Ale sčtož je wón žykemu herbšlemu ludej byť, wo tym čženy to
najwožnišče i džakownej wutrobu wušbōhnyč. S žyčej wutrobu
wšakže wón na hwojeji herbškej duchowostej konferenzu, kotrež
pšchēžyda bēšče wón po D. Zmilčowej hšjercži, hačžo na wot-
pocžinł pōba. Šmujnje je naležnošče naščich herbškich wošadow
sašupowak. Wošebje tečelčje jemu tež na wutrobie, so by našč

herbſki lud ſwoju bibliju hajk, duſ je ſo jako ſobuſtaw pſchedyſydnuta hrownoſe bibliſkego towaſtwa ſa do ſtara, ſo ſo herbſka biblija we wjeſtchym cziſzczu ſa ſtawſchej woſzi wada a wón a jecho njeboſceji brat, knjes dwórſki radzičel Zaſub ſtaj t temu wudawceji kniſzy ſa wſchitajno wtoſeterarow darico, ſo kotreſz mamy wobrašy ſa podawati ſwajateho piſma. Začo woſdeſ herbſkich ſemſchenjow w Droſžoſanač je ſo ſa jich ſpedowanje wopornitiwe ſtara. Wny dopornitiw na tón bardoſceje cziſzczanij ſichy, kotreſz je lubym Droſžoſanſkim herbſkim ſemſcherjan ſiečie, hſdeſz ſu te 4 njeboſe leſnyč Droſžoſanſkiſch ſemſchenjow ſopiſane, ſo moſže ſo kſdzy roſſjanſkie. Wo ſmjerſci njeboſ D. Smiſcha je wón teſz pſchedyſydnuta najſeche luſterkeſhe knihowneſhe towaſtwa na ho wſal a je tuto pſchedyſydnuta wopornitiwe wjeđł, ſamo jene lito wudaceje bibliſkego wučiſta ſ naſladnym woporom podpjecal a ſo ſa do ſtara, ſo ſo poſkadanſke wobleſtneſce najſeche knihowneſhe towaſtwa ſaſo poſbječu. W jecho knihač ſa towaſtwa mamy wot njeſho žwe ſawoſtajeſtwa. A to ſo teſz ſapomničz njeſum, ſo je jecho ſaſkuzba, ſo ſu ho ſeſhe herbſke hođziny na Wudyſkim gymnaſijow ſawjeđle, kotreſz bſchju ſaſtate, a wón je ſam weni czaſ roſtawcejenje w herbſkej rěčzi na ſo wſal. Wón beſche woſdeſ njeboſſhego kandidaſteſhe towaſtwa, horitiw hoſuſtaw Macziſju Šerſeſkeje, hſdeſz beſche teſz doſhe lita w pſchedyſydnitiwe, koſz hoſuſtaw towaſtwa Pomozu ſudowawceje mlodoſce, ſa kotrehoſz ſpedowanje je ſo ſtara. Poſledna beſche jemu radiceſz, ſo ta petizija ſa ſdzerženje ſwjeđeńſa ſtjoch ſtawo, ſa kotruſz je naſch herbſki lud wuđubził, piſchitiſpedowanje w ſpudbeje namaſa a ſo nam luby ſwjeđeńſa ſtjoch ſtawo na daſſe ſawoſtaje. Leta doſhe je wón Miſiſionſki woſoł wudawał a beſche teſz ſwětny piſchečel najſeche „Pomhaj Wóh“. Wny wěny, ſo hiſcheje ſ tpm domowpiſane njeſju jecho ſaſkuzby wo naſch herbſki lud, ale my beſi myſlimy, ſo hmy ſ tym najwawoſniſhe naſpomiati. Šchoſz je wón kſdzeny mjes nami był, kiſz hmy jemu bliſe ſtejełi, to cziwemy w dſakownej wutrobje a w te luboſceji, kotreſz beſi piſchew row a ſmjerčzi ruku podawa. Wny podamy ſ krotka tudy jecho beſh žiwjenja: Čerſt Jan Jurij Zaſub ho norođzi 24. oktobra 1839 w Wudyſchinje jako ſyn ſararja piſchi Miſchoſkeje žurki knjeja Čerſta Wobuſwěta Zaſuba a jecho mandſelſeje Auſuſty ſod-ſiſderez. Gymnaſij ſwojeſhe wſtawneho meſta piſchethođziniſchj poda ſo na Wiſczanſku univerſitu, ſo by na duchowniſtaw ſudowal. Wo ſhwalobnje wſchitajny pruhowanju beſche krotki czaſ domjazny wučeſ, poſdžiſcho wot 1866 hač 1870 wučeſ a wyſchitajny wučeſ piſchi reaſgymnaſijow w Žitawje. Wotom ſtawowalche 3 lita je žoſnowanjom jako kaplan a herbſki pſchidſchitſkeje žurki w Kamjerju. Š tamneho czaſa mamy teſz rjanu ſahorjazu narěč, kotruſz jako mlodoſtjny duchowny wolaſam na wſjnu do Franzowſkeje ſobu da. W lěze 1873 po ſmjerčzi knjeja ſararja Wychatarjo wuſwoli ſo ſa ſararja Njeſchwacziłſiſteje woſady. 1. adwenta 1873 ſta ho jecho ſawoſtajeje ſa ſararja Njeſchwacziłſiſteſhe, jako kaſtji je w ſwojeje lubej woſhabze 33 lět ſ boſotajm trajoſzym žoſnowanjom ſtawowal. Reſormaziſki ſwjeđeńſa dſełeſche ho ſhorowatoſce dia wot ſwojeje Njeſchwacziłſiſteje woſady. Ša jecho ſwětnje ſtawowanje ſu ho jemu teſz wſchelaſe wuſnamjenja doſtate. Wón ho wot Wiſczanſkeje univerſity ſa licenziatu teologije wuſwoli a doſta wot ſwojeſhe kraſa dwaj wyſchitajny rjadaj. Šmnoje poſlednje lita piſchew wón w ſwojim wſtawnym meſeje w Wudyſchinje, hſdeſz beſche je ſwiojimał kotromaj, koſz w Njeſchwacziłſiſteji ſarje žnyw a hſdeſz jecho luby brat ſ Droſžoſan piſchitſpedowawceje do nutrneho njeſneho ſwiođneho žiwjenja. Wſchitajny czi jecho ſu jemu prijedy ſchit, tal ſo beſche wón tón poſledni Zaſubez ſwiođny. Poſledniwe 2 lěce meſejeſche czeſto czeſpičie, tal ſo beſche wuwoſejenje, hſdzy tón knjes piſchew cziſču ſmjerčzi tóny ſchjini wſchemu jecho czeſpičenju. Žeho

ſtawowanje meſejeſche ho ſobotu 15. novembra. Čarowanaſa nutrnocſe meſejeſche ho dowoſdnja w jecho wuđenju na Čornceſkeje haſy wo boſotajm woſbžeńčenjom, piſchi kotreſz teſz knjes ſarac lie. theol. Wroſtal-Wrođbiſchczanſki jako piſchewſchjo herbſteje preſarſteje konferenzy jemu hmuty hſdeč piſchi jecho kaſdčuju wuprajji ſa to, ſchtoſz je ſtawowal ſa nađdu konferenzu a ſa naſch herbſki lud. Wobređny czaſ biſchowe ſo wot jow do Njeſchwacziłta, hſdeſz cziſchje po ſwojim poſtajeju na cziſchim pohrebnitſchju ſwojeje lubowanjeje Njeſchwacziłſiſteje woſady, hſdeſz beſche jich tal wjele ſ poſlednjemu wotpočizinte piſchewođzał, teſz ſwiođi wotpočizint namaſoſ. Piſchi Njeſchwacziłſiſteji meſej wocſawowacu pohređny czaſ wojeſſe towaſtwa, woſeſta wobora, žurkwinſte pſchewſtejeſchſtwa, knjes ſarac Watał ſ Njeſchwacziłſiſteji ſchulu, wučeſerjo woſady a cziſdoby woſadnyč. Na puču ſtupi teſz do czaſa knjes ſolator ſomorſnit ſ. Wietinghoff-Nieč. Zał cziſnimeſche njeboſceji poſledni krotč do ſwojejeje Njeſchwacziłſiſteje woſady. Wobređny czaſ czeſnimeſche ſ Wozemu domej. Kaſdčz bu piſchew ſawajnu, hſdeſz wón tal doſhe lita ſ ſwojeje duchownej hſkuzbe wón a tſu hođſceje, do žurkwiſe njeſenju. Kaſdčz ho piſchew wotkarijom ſtaji. Wobhoda ſapěwa hſčelucy, wot njeboſceziſche woſheje lubowanj: „Wſde namaſa duſha ſwiođi ſtawo a měr“. Wo nej meſejeſche knjes ſarac Watał najpređny herbſku a potom nemiſtu wopomniſtaw rěčz na ſaſoſtju Mat. 17, 8: „Zeſuſ ſam! To naſeche njeboſceziſche wopomničze, to naſeche njeboſceziſche ſawoſtajeſtwa!“ Wón wuwozi, tal beſche Zeſuſ ham był ſaſoſz jecho krateje wěny, moſz jecho luboſceje a ſwětnocſeje, hſwěda jecho nazbije. Šwređz woebeju rěčzow ſpěwawceje Njeſchwacziłſiſteje ſpěwawſke towaſtjny herbſki a nemiſt motto: „Wuđz ſwětny hačz do ſmjerčze!“ Knjes ſarac Gólcz-Mateſzanſki a Handriſ-Lupjanſki roſzjoſnowawoſtajny ho ſ lubym njeboſceziſkim ſawoſtjſkim piſchew ſe hrowom ſwajateho piſma. Šawoſtawny žurkwinſte pſchewſtejeſchſtwa a wojeſſeſche towaſtwa njeſechu ſwojeſhe nečyſchweche ſwětnoſe duſchowanpajtrija na cziſche pohrebnitſchje, hſdeſz beſche jemu bu ſchotomani, kotreſz wjačal w ſwojeje najmyſtke dračke wo ſachobnoſcejam ponwjeoacu, jecho ſparna komorta piſchitſpedowana. Luboſne ſpěwanje dſečzi kſinczeſke wuſche jecho roma a jecho ſnačzi a piſchewſetjo a woſabani poſkachu jemu, wſde do rowa ſčelje, poſledne dſakowne Wozemje. Žeho wopomničzeje wſtawje mjes nami w žoſnowanju.

K rospominanju.

Podawa F.

Žow w ſwěčeje nimačej cziłowjeſta,
 Kiſz by był žle bjes hreča.

* * *
 Šcho je draſta czaſnowce? —
 Dſeło, horjo, ſtawoſce!

„Pomhaj Wóh“ njeje jenož pola knjeſow duchownyč, ale je teſz we wſchitajny pſchewdawacniſch „Šerb. Nowin“ na wſchad a w Wudyſchinje doſtač. Na ſchtwórcze lita pſačzi wón 40 wj., jenotliwje cziſta ſo ſa 4 wj. pſchewawaju.

Sy-li spówał,
Pilnje džótał,
Strowja ćel
Swójbny statok
A twój swjatak
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj móeny
Luboso ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerastwoć da.

Njech ty spówał,
Swérnje džótał
Wóšnje dny;
Děń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njech éi khmana
Žiwnoć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poga,
Wokřew će! F.

Sserbske njezelske lopjeno.

Wubawa ho kóžbu hobotu w Šsmolerjez knjižicšyćejni w Budyščinje a je tam ja šchwórtlětnu pšchedpłatu 40 pj. dostać

1. njezela adventa.

Rom. 13, 11—14.

Njane šu wotměnjenja čašow w pšchrodžinym lěće; my jich njechali parowacš. Ale wjele rjenješe šu wotměnjenja čašow w zyrkwinyim lěće, a šćtóz je jich žobnowanje na hěbi šbonił, tón pšchego šašo rad na nje žopmina. Pšchirodžine lěto naš pšches Wóže škufrowanje w štwórbje wjeđe, zyrkwine lěto pšches Wóže škufrowanje ša najše wumowenje a šwjećenje. Wotměnjenja pšchirodžineho lěta pšched nami bohatstwo šemšćich Wóžich darow wupšchestrěwaja, zyrkwine lěto nam bohatstwo njebješćich Wóžich darow pšchedšaja a polšćejuje. Tam widomne šlónžo knježi, tudy to njewidomne šlónžo žijnjenja, Žejuš Křeštus. Tam widžimy, kajle plody šemja dawaj, tu widžimy, šćto š njebješ pšćišćabđa. Tam měšniki rěkaju: nalěčo, lěčo, našuma, šuma, tu rěkaju: Bethlehem, Golgatha, šemšće Žerusalem, njebješće Žerusalem. Tam šćyšćimy: Bóh je njebo a šemju šćimil a jej je šwojim šłowom šđerzi, tu rěka: To šłow šćimil ho ćěło a bydlešće mjes nami, a my widžimy jeho křašnosć. Dženša šašo do noweho zyrkwineho lěta šašupimy a ho pšćyhotujimy, te wulke šćutli Wóže šašo pšćethóžďć. Kajtu šćuzbu čže přenja njezěla noweho zyrkwineho lěta nam wopotašacš? Wona naš na křašny adventski trošćt a na šćutnu adventsku pšćišćušćnosć dopomina.

1. Nóz je ho minyła, džej pał je ho pšćiškližil. Kak rjenje je š tutym šłowami to wulke pšćeměnenje wopřibane, kotřž bě ho šćalo, šćto Šćóžnik do šwěta pšćindže, a ho pšchego hišćeše šćawa, šćóž je ho wutroba wo wěrje šemu wotewrja. Přjedy hač Žejuš do šwěta pšćindže, bě nad nim nóz. Čłowjetojo, pšches hrěch šašlepieni, běchu wěru do praweho Wóša šćubili, do žakóšnych hrošnosćow šapadli a š tym ho nadžije na wěčne šćózne žiwjenje wšdali. Drje wo dnjač šćareho šćuba šlónžo hnady a pšćinacja šapowca šćhadžće; ale widžecš běchu jeno te přenje prunji. Žašny džej je hałle Křyštus pšćinješć. Ale teš težby njebě čćemnosć nozy š jemym rajom pšćemijnjena. Ženo po nježim šćewto šćheješćijanšćeho pšćinacja pšćitlle křaje a ludy pšćeubže, doniž šćónćenje tón wulki džej došćenjenja nješćawita, hěžć čłowjeta šćun w mroććelach njebješow ho šćewi a pšched jeho šćušćezom wšćitca čćemnosć rošćěta. To Žawol měni, hđž tu rěkaje: nóz je ho minyła, džej pał je ho pšćiškližil, a na to dorajenje wopřiwědca: našće šwoje je něił bližšće, hač hđž my š wěrje pšćindžedmy. Šćutu wulku wěrnosć čže nam džemšćinšća přenja njezěla adventa š nowa pšched woczi šćajicš. Šćalo šćwjaty pošol wona na čćole zyrkwineho lěta šćejo tu trošćtapolnu powješć pšćiłowjeda: nóz je ho minyła, džej pał je ho pšćiškližil. Njeje teš něižo hišćeže wozhřěžć šćheješćijanšćtwa mnohich, šćofiz w čćemnosćej hřěšćedneho šćabžerjenja a w mroććeže šćradšće wěry šćedja? Pšchego šašo do hrěčow šapaduja, kotřž hě šo šćami haubijaja, kaž š putami

Bo na swoje požadoseje swajani czuja, kotrež jich sašo a sašo t padej pščinjeju, we wojowanju pšhečejwo hrečej jeno swoju njemž našona. Wonu hebi nješwerja, domerje temu wulkemu Wobu swoju wutrobu wušpować, kiž je tola swojeho Šagna do swjeta pšćitał, so bychu wščitaju, kiž do njeho wercia, šhubieni njebliš, ale wečne žimjenje meči. To su cži, kotrymž čže tutón advent to hwebele popokřto wščinješe: Šbóžnik je so jwetił, móž hrečje je pšheš njeho slenjona, klónžo hnađy je w nim šhudentu čłowjeřtwu seřhadžalo. Tutón Šbóžnik čže w nowym žyrtwinym lečeš t noweš luboseču w Duchu, šhowje a šakramentomaj t nam pšćinječ. Hbđež wón do wutroboto a domoto sačejnje, tam wón móž, swětle a žimjenje pščinješe, to šo nóz minje a džen nowešo žimjenja šajwita. Njeje to šbóžny trošćit, kotrežoš kišmēju šo w tutyč adventski dnjač wjeřćeš? Abo nješw bju hiščćeš ničjo wo tym našonni? Šsu wšćiteš te rjane adventske čžakřy, kotrež šy hižom šobu šwječćit, nimo tebe šće hjes teho, jo šo tež w twojej wutrobje a twojim ale tež tym, kiž šo wošolo tebe, žognowanje byčš. Wšopomni tola, šo šo ty t kóžym lětom pšhežo bóle temu dnjej bližišć, kotrež budže hrečćinješ džen šuba, šwěrnemu džečću Wozemu pał džen šboža!

2. Čžim wjetřćhi pał je adventski trošćit, na kotrež naš japosćitoł dopomina, čžim wažnišća je tež adventišta pšhščišćuščnošć, kotrež wón nam na wutrobu kladže. Šbđž je klónžo seřhadžalo a je swojimi šćotymi pruhami wrototu a šurjanu roščerjaja, lubžo je španja šlawaju; nózne woblecjenje šo wušćelaju a drařtu, kajtaž šo wodnjo nořu, šo woblecaju a na to do džeła du, kajšč hebi šeišće powołanje žada. Šćotž šo pał hiščćeš je španjom hečći, hbđž klónžo hižom wyřhoto na njebu šteji; šćotž šrežđž bēšeho dnja hiščćeš w nóznej draščje šhobži; šćotž w šćawćenju a wobedženju pšćitnošćej a dobry porjad šawřewa, kotrež hebi šwětleščej dnja žada: teho j pošnym prawom jato leńšeho njeporjadneho a nje-pšćitnošćej čłowjewa šwarim. Šćotž pał we wščednym žimjenju jato pšhščišćuščnošć a dobre waščnje plačći, to japosćitoł na duchowne žimjenje naložuje, hbđž naš napomina: dolešč tón čžaj wěmy, jo je šćtumba tu, so byčmy je španja šlawali, dža wotpokožmy tehobla šćitki čžemnošće a woblecmy šo brónje šwěta. Njeje to ša hiščćejžianřtwu hańba, šo je hiščćeš telko jeho šlawow w puťadž duchowneho španja swajanošč? Njeje to šrudoba, šo tajž, kiž mjeno hiščćejžiana nošču, hiščćeš we wamařanej draščje hrečćneho žimjenja šhobža a šćitki čžemnošće dotonjeja? Wšotryžćitki ničjo leščje njeřnaje, šhība neščćto dobreho ješčš a picž. Wobužel wnořy niz jeno swoje šamřne čželne a duchowne mořy, ale tež šbože swojeje šwóřšy pšheš wobřanřtwu a wopřšćtwu šanicžuja. Šello hrečhom njepožćiwnošće a nječžitnošće nóz je šwojimu šćlenjerimu njepšćitřwaw! Šello šwarjenja a šawišće šrežđž bēšeho dnja bjes haniřy na šlawne njeřtupa šamo pola tajřćhi, kiž dyrželi šo pšheš swajati křwš a pšhečćelřtwu njeř šobu swajani šačuwawš! Njeřćka dža tež wo naš: Wóž je šo minja, džen je šo pšćitšćit; našče šbože je nětko bližšće, hačš hbđž t wěče doidžedny? Šaj, nóz je šo pola naš minja. Wny njeřšćmy wjařy w pobanřkej njewedomolšči wo Woly a bójřćhi wěřadž. Wny wot maloščje šwiate piřmo wěmy, kotrež móže naš t šbóžnošči rořwioščej pšheš wěru do šhřwřřřwa Želřwa. Škóžda nježćela naš na našče hiščćejžianřte

pšhščišćuščnošće potajuje. Škóžde žyrtwine lěto nam te wuolle šćitki Wozje t našćemu wmořenju pšhščiwjeba. Šnjeřow Duch na našćih wutrobadž wuščo, pokřojajo, napominajo, trořćitajo džeła. Šaj, džen šboža, w kotrežoš šwětle móžemy pučž do njebjeř namaladž, je t nam pšćitšćol. Hačš budže hiščćeš dořho tračš, abo hačš šubnik hižom pšheš duryemi njeřteji? Duž wotpokožmy tola šćitki čžemnošće a woblecmy šo brónje šwěta! Wšobkeje pšćhi šapocžatku žyrtwinoho lěta, hbđž čže našš šnjeř a kral šašo do swojeje wofady šačžnyšč, dyrbi šo wšćitko wotřronič, šćotž mořšo jeho šćubščš a jeho pšćinščitko do našćih wutrobom šačžewadž. To šbóžemu, kiž čže w prawym šmyřlenju advent šwječćiž, plačći: woblecž šo brónje šwěta! Šaj, woblecž šo šnjeřa Žejom šhřwřřwa šamežo; njech šo twoje žimjenje jeho šwojatemu žimjenju pšhežo bóle runa! Šať šo w twojim žimjenju to napominanje našćej epistołe pšhežo krařniřćho dopjelni: šhobžmy póžečimje, jato wodnjo. Šať móžeřš niz jeno šwojemu Wobu a Šbóžnikš t čželći žimj byčš, ale tež tym, kiž šo wošolo tebe, žognowanje byčš. A čžim bóle w šwětle šhobžišć, čžim bóle budže twój šnjeř, ta jajna šerńćiřća, hižom tu šwój advent pola tebe džeřćež, domž čže njeřawola do wěčnejše jařnjeje domřimj tam horčeta. Šamjeň. M. w Hr.

Twój kral šo bliži!

Twój kral šo bliži, hiščćejžano,

O wotewš wučo jemu!

Šón špowi čžiste dypćelćito

A wotřan! hrečej wšćemju;

Tež j wěřami a palmami

Nječ wón šo rjenje wubedi

Ša hořća wyřkoleho.

Twój kral šo bliži, hiščćejžano,

O wotewš wučo jemu!

Wón šhěł ma šłowa Wozeho,

Duž šłodny šławataj t njemu;

Kiž pučž je, wěnoščej žimjenje

A šćeniš j wodu wěčnoščej,

Š tym bži na čžerřtu poštwu!

Twój kral šo bliži, hiščćejžano,

O wotewš ršć šwój jemu!

Šwěbščš ja njeho, džeřš, pšłnaj šo

Še kralej njeřćelřtu!

Wón nočje žanu potožnošč,

Šbń žada wěnu pobořnošč,

Kiž špěwa šojanica.

Twój kral šo bliži, hiščćejžano,

O wotewš dajřu jemu!

Šbđž šćarščš šorjo, šubjenřtwu

Čže tšćiř, dža bži t njemu;

Wón wotpokřit a potoj je,

Š nim wutroba t t měru dže,

Še čžajnje, wěčnje šbóžna!

K. A. Fiedler.

Šwětda š Jakuba seřđe a šepřať š Israela štanje.

4. Wšřř. 24. 17.

Wileam du wotawš, šo šy Israela pošćał. A wón to čžyřćew. Ale jato šwój ršć wotewř, wón žognowadž, meřšo šo by pošćowč. Wšoh wodži wřřať čłowjetow kaž wodobne řěti, to dyrřja čžinšč,

Roskudnazy hón.

We swojom wóhonnatym lécze — tak powjeda je swojeho hronjenja wuczeny muž — jako bédh na wyschódziej schuli, mi Wóh podziwny hón póhka. Moja macz bédhe jara pobožna žona-Šejne najwóléjše žabanje ja swoje bžézi njebéchu jenitše lubla. Wona méjéšhe to jenitše žabanje, so mohta swoje bžézi w nje-biechach trédhej. Tež mje bédhe hžjom buhšéšho napomínaka, so bhdh go f Wóhu wobrocžik, dolež bédh lóžki.

Ras ho mi nétko bžijéšhe, jako bhdh we wóšebitym ros- wučenowanju f wyšofim wuczenym w hromadže pódak. Mój bédh- moj runje na tym, néšajki cžéžti nadawt dołowjež, jako njeabzy — bédhe hrijedž bédhego dnja — ho šwétko počza šhubjowacž. Wola mje moja pobožna macz fteješhe, na druhim tofn tón žyle nje- wérjazy wuczeny. Šchto f teho buďže? hebi myšlacha, jako ho dale bóle šacžni a bédhmoj slóncžnje do toktije nozy sawalenaj. Štróženje mje nadpadny, ja ho f wofnej mašach, so bhdh jo wočžini. Duž po čžmie hrowne pobožni f čžnowymi, čžertowlšimi wobčéženi wóžach, tak jich wočzi na jeno méšino bžéču a so pjaléče potajowadu. Šchto drje to bédhe, šchtož je takžrowšobješhe? Ja tež na tule stromu hladač a daloto žyle mału šwéčtu wóhlabada. Čžim bóle tam hladač, čžim bóle ho tónle šwéčty bypł jawnješhe; wón šočhe ho bliže a bliže pšičitž. Hžjom čžma cželáče a šwéčto dobywáče, hač bédhe žyla krajina rošhwélena. Duž w móželach jašne inamjo Šebóžnišho wóžach, hž bédhe po swoje bžézi na femju pšičiškoh. Wóšoto njeho bédhu njebeješe wóšta. Žeho luboščepolne, bhdhčžžaze, pščeželne wobližčo nje- móžu woišpacž — to bédhe krašny napóšlad. Čži jandžeho wunóžedžu do wšéčeh ščitrychž kónžow femje, wéjazych šhromabjež. Tu poškó dušchu f jednoreje hžfjancje héty pšičiwječe, tam ówe, tji f doma; tam néšofni f hrowom pšičiwšedžu. Še wšéčeh strom buchu šem pšičiwšedženi, ras jenotliwi, ras po wjelšéčeh čžrjódlač. Š tajtej lubošču Šebóžniš wšičitšah pšičija, hž bédhu jemu na femi šwétku hžžiti a šwétni wóštal, to njemóžu je šłowami wuprajicž.

Šchto pa dybeješhe so mnu byčž? Šeluchach ja tež k tym bžóžnym? Wó mojej maczeri to wéšče wjedžach; wó mojim wučerju to runje tak wéšče wjedžach, so bohuzel k nim nješluchaja; ale šchto ja, hž wóšrédž njeju štejač? Ja na toteni padžeh: „Ach Wóžo, wobrocž mje nétko, ale hžšhe, hžšhe!“ Tola ja šhawnje čžujach, moja modlitwa f Wóhu horje nještupáče, wona jeno hačž k wješhej teje stwy bžéšhe, w kotrejž bédh. Kaž kamjenje tele myšle na mni ležachu.

Duž ho durje wočžiniču. Žašny jandžel stupi na prož; do jštwy nješwéžedže, ta bédhe janješchwarijena. Wón go ros- hlabawički na moju maczer polaja, prajaju: „Ty pój ja mnu!“ Wona mjelčo bžéšhe, žare hłowčo njeprajawički. Za napjaty cžalacž, hačž buďže tež mje wólačž. Šlaj, duž ho macž w durjach wobrocžiwšahi šrudnje na mnje pohlada a bželče: „Moj šyno, tak hušo šym cže prošhja, swoju dušhu wunóž. Nétk je pšče- pódže.“ — Wšdji tym pak ho tež hžjom durje šaby njeje a jandžeta samtyču. Nétk bédh ja f tym šbesžóžnym wuczenym šamutšti, a mi bédhe wéšte, šchto buďže mój bžél to došhu wéčžnowjež: W towarštwje hrownych buďow! Wščešpódže!

Duž wožučich. Hžže bédh? Runje niž na wéčžne šhubjenu. Ja bédh hžičéhe we kóžu a wšéčo bédhe hón bylo. Me tón šnes bédhe so mnu réčal. Žanu njeničinu wjazy cžalacž njedach. Na toteni padnywšah go Wóhu f wutrowo bžatowach, so njeje hžičéhe pščešpódže. W tutej nozy bučž hjinajšči čžlowek. Wóh bédhe modlitwu mojeje drožeje maczerje žnabnje wukštyšal.

Šchtož čže nuts, njeh khwata!

W jenhym f murjemi wobtwjerdženym méšče, tak čžitach w jenyč staryč kňahach, buchu stojnje wječor w 9 hodžinach wrota šamlane. Šchtož tu do teho cžaha njebe, njebu nuts puš- čženy. Wrótnitše, šotremuž jara f wutrowe bžéšhe, hbdž dyhjadu hušo lubžo, kotřž jeno mału šhwitku pščešpódže pšičiwšedžu, pšéhe wrotami pod bošym nješom pšéšnowacž; tola, wón méjéšhe šhwjedu pšičifajnu, po bžewječžim nišoh wjazy nuts puščéžicž.

Tak hšobješhe tón wrótnil štajnje do bžewječžich kóždy wječor daloki pučž f méšta wón, šatruhi na hwoju trawu a wóšáče wó- šije: „Šchtož čže nuts, njeh khwata!“ Néšotwótni, kotřž be na pučžu, ho šhrawa f špéčžniškemu štupanju, hbdž wón tamne wólanje wukštyšcha, [a pšičiwšéhe hžičéhe pšéhe šamfjenjom wrotow do méšta. Šswérny wrótnil méjéšhe potom štajnje hwoje wješele, hbdž jedny abo wjazy čžlowjetow pšéhe jeh wólanje hžičéhe hžopolitno domijnú dołčžeš.

Njedyrbhajo to, ludy čžitarjo, namotwjenje ja tebe byčž: Šchtož čže nuts do wéčžnjeje domijnú, tón njeh khwata? Nodžéčeh tež druhich hšobu do wéčžnjeje domijnú wólačž? W.

Škhdž žohnowanja.

Wulfozna bédhe ho móž ewangelište wéty w Šchtyrřtej wo- potajata, dolež je w cžéžich cžepjenjach wutrata; halle nétko šme ho šašo poknje hrowoby šwéšelicž. Tam ho wšéhe nje- doštim cžahom néšajki nowy dom poškwež. Wéty wóšhžéžet bédhe f wješelom hwoj nowy dom natwarit, a hbdž be dom doštanjany, méjéšhe go tež poškwežicž. Wóšabžžni duchowny bédhe pšiči tym póšla. Hbdž hebi nétko newy dom wóšhladowachu, ho duchowny bžiwáče, hbdž wuhlado, so je ššéhd, hž do hornjeho póšhoda wjedže, žyle štary, a počža ho ja pšičéšinu pšáčeh; pšéčtož ničto tola nowy šhřtaju je štarej šaptatu njepřkata. Wéty bur ničžo njewotmołwi, wjedžéšhe pak duchowneho po tym štarym ššobže horje, poflaku go tam, wučéje njéšore šhwitki a wóšty na ššobže beštu, tak so be tam wéšerji kaščéšit wóžéž. „Póšhladočže tu nuts“, bur na to bželče. A šlaj, tam nutšlach ležachu tji biblie, tji špéwáše a tji katečšemy, „To hu“, bur dale wéšéšhe, „te biblie mojejo wpráždna, wulfožbžda a bžéda. Do tuteho kaščéšita na ššobže buchu te kniži w hušo ššowane, hačž bhdhu kroatyž wjazy pšičiškij, dom ja ewangelišmi kniškimi pšéšpřtáč. Žešobla je tušon ššód ja mój dom ššód žohnowanja a dybeješhe hšobu do noweho doma, so by žohnowanje tež w nowym domje bylo.“

Wšéšelake f bliska a f daloka.

Njedželu 2. adventa buďže šeluchje póšlešnje šeršše šemženje w ššičžnjej žřrtwi w Drožžanach. Lubi Ššeržja čžyši hwojich hšidimwunah a jnatych w Drožžanach a wóšofnošči w prawym cžahu hřano f dopřitnu na to dopomničž, so njebžy ššadnošéž štomžiti, Wóše šlowo w lubej maczernej réčž hžičéž a též f Wóšemu šlowu pšičifupicž. Tež na to dopominamy, so buďja bibliske pučžniš na nowe léto f temu šemženju hotowe a jo buďja w šhapatni ššičžnjeje žřrtwie ja 15 nš. došacž.

Hbdž šřesť jarat lic. theol. Mróčaj f pšéčžéšču šéšde léto šerššich na duchownoto ššudnowacžny w šerššim hmoštitšim šeminarje šhromadžaje a jich f wulfej špéčžnowošču a wóšofnošču wuwučeju, jo mošli jako šeršžny duchowni mjes nami w žohnowanju štuřowacž, móžemy f wulfej rabočžy šiwicž, jo šmeje go tole wuwučenje a pšičiřotowanje tež pšičiřobnje w prulfej Lužžaj a to we Wóžerjacž pšéhe knjeja archidšiatona Dóbručžéha. Š wulfej bžatowacžny byčbi ho wušéšobnje, so prulfa wšéšofnošč w nowšim cžahu šéššéštwje na potrebnóžéž natčžich šerššich wóšadow ššitwa, tak derje w žřrtwiščah kaž též w šchulšich natčžnowacž.

Sy-li spěwał,
Pílnje džěłal,
Strowja 60
Swójby statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprěony
Napoł mócny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spał měrny
Čerastwoos da.

Njoch ty spěwał,
Swěrnje džěłal
Wódsće dny;
Děń pak swjaty,
Duń daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana,
Njoch 60 kumana
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Kiz Bóh pods,
Wokřew 60 F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa so kóžu sobotu w Šsmolerjěz knižnicyščešćině w Budyšinje a je tam ja šćitwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. dołtač

2. njedzela adventa.

Řom. 15, 4—13.

Pšchindź k nam twoje kralestwo! tak je čje něhdy twoja mać wučija, to hy dženska rano, na swoje zyrkwine měitno so hynnywšiči, spěwał. Na sem je wjele kralestwom. Wjes nima hu nětore jara mózne, so hušodne ludy pšched hroženjom jich mjecza šćepotaju. A kał horndza so staw tajkeho mózneho kralestwa s tym, so jemu pšchindźšćej! Kał dže ja nima, hđžěskuli stupja, šćit jich krala! Kał maju swoj kraj lubo! Ale tu hamšim lubošč k swojemu krajaj a ludej namakaš tež pola stawow maleho kralestwa. A hdy bydu nam wo tym powjěče šćarych čašow ničo njeowjedale, šny to šćidjene lěto na małych baltanšćich lubach widželi, na Čornohórzach, Wolharjach a Šserbach. Štari a mlodži, wopušćiwšiči plnš a rolu, dom a džěči, hu so do hylnych wóštow šćejawali a hu s wjěšetej wutrobu šćrowješč a žiwjenje woprowoli so swoj wóznym kraj. Wo tšžach ležadju padnjeni tutych małych ludow na bitwješčaj. To je tola něščto wulke, tajta woporsliwa lubošč k swojemu krajaj.

Wšy mamy pak hišće jene družje kralestwo, dužji tuto šćitke. Šćhnyšč je jo jakožič. Wšy semju wobhabuja jeho mjeje. Rajtšćawnišće prawa a tubka dawta wono swojim šćawam. A hdy bydu wšćizny, kiz do njeho hšćšćej, ja njo tak wojowali, so njo tak wopory nohyli, kaž so swoje šćwětno kralestwo, dha šćebi ničo wjazy po šćubjenym paradiju žadadž njertjebal. Wón by jo w tutym

kralestwje měł. A tuto kralestwo je Bože kralestwo, šćhšćejanjta zyrkej. Wo njo prošymy dženska po swojim tešćeje a rětinjom:

Pšchindź k nam Bože kralestwo!

1. Wono je drje pola naš, dyrbi pak naš wšćěch bóle a bóle wobšćamkowadž do swojeho šćeža.
2. Wono dyrbi tež k pohanam pšćiněšč a my dyrbimy so tež wo to prózowadž.
3. Wono dyrbi tež we wěščnosćej našće kralestwo byčž a na to myšlimy.

1. Wono je drje pola naš.

Šćhščž pak přejby pišane je, to je nam k wučěbje pišane, so bydujmy pšćes šćěžćipliwosćž a trošćit teho pišma nadžiju měli. Šo je Bože kralestwo pola naš, to je wšćelateho wšćidjom. Ze zyrkwje wšćudže w kraju, kotrychž wježe so k mroščelam šćebaju, te šćwony, kotrychž šćwiti po horach a dolach šćinca a kiz čje do balokeje žušby pšćewodžeja, so čji tam je, jako by w žušby šćwonach swoje domjaze šćhšćaj, te čžjódny wšćimych kemsčerjow, kiz te hewal morwe puče žive čajnja, te šćhorownje a šćyrotownje, kiz ta wot šćhryšćuša wulhabžaja lubošč šćolozuje a džerži, to a wjele družkeho čji šćódy džej s nowa wobšćwědžič, so je Bože kralestwo pola naš. Ale naša tešt wušćěhuje mješ wšćěmami družćimi lubćami Božeho kralestwa tu jemu parću, kiz hewal nišče na šćwěče njenamakaš a hdy by hačž na tónzy šćemje

wo wón jim kam do ruków a dżeczje: „Za hym tón, kiz do Żejuba wteri; nётó czúnicze to mnu, sчotó dżeczje!“ Na mейczje jecho wumwofajacu a pšted wješ dowjedzecu, hđžež jamu wurycnu a jecho do njeje stajacu, tak so jecho hrowa runje hacz na kromu jamy došbahajče. S kufatym hanje-njom bo jecho prafachacu: „Młóže cje Khrystus nётó tež hiščeje wumóz?“ Woni jemu hłubicu, jecho pšči žiwjenju wofaricze, hdy by šo Šbóžnitelj wotrejł. Wón to njeđajče. Duž jamu sašypowacu. Wón pak s nimi pščeželnje rečejače a jim powjeđajče, kajte wjekele w jecho wutrobje bydli, tak došo hacz Żejuba snaje. „Młenicze dha“, dżeczje ł nim, „jo mošł ja tajkešo Knjeja šoprecze?“ Zich hłoby budcu pšdes to cјim wjetiče. S lebijemi do nješo kalacu, so jemu kreč do czele czečejače, a jamu dale samjetowacu. Jato šo pjerčičž hižom jecho huby dótajče, namotwajuacu jecho hiščeje junu, so by Khrystus ja prěl a kebi s tym hwoje žiwjenje šderžat. Jecho pošlednje słowo pak be: „Ja Żejuba ženje njewowučuju!“ Duž jamu samjetacu a nad nim twerbu štepacu. Hdyž pak nam s pohanow tajzy kščešcijenjo narostu, dha widžimy, so ł nim Wože kralestwo ł mozu kroci. Duž wožče, wy łódze, mišionarow dale mo! Wby kščešcijenjo pak cјatajče mišionarow wot, a starajče šo, so by Wože kralestwo dale ł pohanam krociło.

3. Wono dyrbi tež we węcžnošci našče kralestwo byčž, na to myšlmy!

Wóh pak teje ščežpliwosčeje a trošćta daj wam, so mjes šobu na jene myšlicze po Żesom Khrystu. Ludžo drje na wšćke myšla, jedyn na samozenje; druhi na wječenje, tšeci na hrěšćne wjekele. Ale to njeje po Khrystuš hwoje myšlene. Na czo je Khrystuš myšlil? Hdyž šu jandželjo w Beshlehemje jemu špewali, hdyž je po kranu hłóžil a džymy cјinil, hdyž je na kšiču šo w bolofćach mił, na czo je pščežo myšlil? Do pšičobedneho šweta je hłabał a je tam to węcžne kralestwo Wože twaril, niz kam ja šo, ale ja naš. „Wótče“, tak prošu, „ja čžu, hđžež ja šum, so byčnu tež cјičami pola nje byli, kotryčž mi dał šy!“, to byčnu moju kražnoicž widželi, kotryž mi dał šy!“ To budž to jene, na czož tež my pščežo myšlmy, a próžymy šo, so byčmy pšči wšćhčž czečpenjadž a špytowanjach tutešo šweta na pučžu, kiz do tutešo kralestwa wjeđe, wostali, so by to Wože węcžne kralestwo je wšćhčž hwojom njewuprajomnym šbožom tež našče kralestwo było. A hdyž je nam na pučžu tak czežto a čže šo nam tak hjušo šatysćaz, dha najpelju tež naš Wóh je wšćhčž wjekelelom a mērom we wērze, so byčmy pšdes hwojatešo Duchy połnu nadžiju mełi — na tuto Wože węcžne kralestwo w njebješach!

Hamjeń.

J. Kř. w H.

W tebi budža žohnowane wšćitke narody na semu.

1. Wóšj. 12. 3.

To je Wóh nedyh ł Abrahamej rjeł. To bēšče to wulle kražne wšćhčjenje na Khrystuša a s dobom tež na to šbože, kiz mējčeje wón šobu pščinjelč. A tak je šo tola tuto wšćhčjenje dopjelniło! W nim šu wopravudže žohnowane wšćitke narody na semu.

Žohnowane pak šu kščešcijaniske ludy. Hřech drje tež w nich hiščeje bydli, šy bučž hiščeje pšdes nje hłóžli a pyta hwoje

wopory. Me šahroba tola šahroba wostanje, runjež by šo do njeje pšdes pšót jebotta šmizija šwinpla; a pščežja je tola pščežna, hdy by tež tón a druhi wóšł ł njeje hwoju kalatu hłowicžu šbēžat. A tak je kščešcijanstwo tež pšči wšćhčž hrěchach požohnowanu lud. Našče hoby, hđžež šćumy a młobny wutroba šejbrava; hđžež šo bohacym ruka ja šćumyč šama wol šo wostama; hđžež je ludžom, jato byčnu hwoječži jandželjo njes nimi hłóžili: šu jeno w kščešcijanistwje mošne.

Cžchnje kščešcijan hwoju pošlednju drohu, dha jecho dopominaju, so je Khrystus jecho hrěchi šagubil, so wón na nješo cјata a čže jecho ł czežł horeje wotč. O to cјini šwitelč wotčž a šćotčatnu wutrobu w pošlednjej nuy!

Čaj, žohnowane lud šmy w Khrystušu. Duž pak čžemny tež wbohich pohanow tešo šamešo žohnowanja dželomnych cјinilč. Kłóždy pohan, kiz we hwojej njewērze wumrje, pščeb Wóha tu šćóžbu nješe, so njeje hiščež ł njemu powječž ewangelija došćata. Čžemny šo dale tak wostfotčowacz dacž? Mē, pščhotajmy pučž tamo Knjeje, cјinimy čnu jecho šćezčł, tež te, kotřčž ł pohanam wjeđu. Wubž tuka pščežo wotewrjena ja šwiate mišionstwo!

S Bóžeho kralestwa.

Kšičž Khrysta, Wože kralestwo
Se pohóřčł mnohim ludžom;
Zič njewtra a hida šo
We žyrłwi šłemi wšćhčžom;
Najrabočy byčnu šćicžili
Ło kralestwa, kiz šadoži
Našč Šbóžnik bušćam ł šbožu.

Hdyž wono pak šćut cłowiski nje,
Niz wot tutešo šweta,
Dha šteji w mozy njebješkej
Šow jato Wóža bēta;
Šu hela pšćemóž njemžčo,
Čšćit jemu Żesuš Khrystuš je
Dacž do šćončjenja cјaha.

Nječ, Knječe, tvoje kralestwo
Čšo dale rospšćelčćta
A tečeje pščežo rjeničšo
W nim pošbožnoč a wēra;
Čaj, nječ cјi šćuczi na šwēče
Čzečč, šćwalba po wšćhčž cłowještawje,
Čže łóždy krał nječ hłami.

Łčž njepšćelčelam žyrłwinym,
Kiz tvoje mjeno hanja
A je žiwjenjom bjesšóžnym
Čže pščežo s nowa ranja,
Čšyžł džimny hnadu pošćajč,
Šum ł wobročženju dopomhacž,
Čo tebie s nami hwojala.

Wšćhčž wēražujuč pak twóž Duch cјēč
A wšćhčželju jich wolu,
Čo šmēja w hwoječ dušči mē,
Do twojich šćinjuw šćolu;
Wšćž hłubje Duch nječ šadoži
Zič w twojej šwiatej wēčnošči,
Čo njemja jich cžžmnočč.

A tak we Wożim kralesztwie
 My i weterjarnym wemym,
 So junu w rajur krajbosceje
 SCHAT woczafawoacz hmemy,
 Kij Woża milosceje wobleta
 Wschedch, kiz tu wetera do skryhsta,
 Eso dzerza jeho skizja!

K. A. Fiedlef.

Plódne słowo.

Zerdżeliski wyścht William bde je bżubjy stupil a nětko na
 kraju bybteleche. Żiwjenje w mēscje, bdeż je pśchōżo mjēs ha-
 mpmi wożebnymy był, ho jemu njeprawobalsche. Wontach na kraju
 mējsceje sftabnosce, ho hufcziho i poboznym ludźimi sēncz a
 i nimi wo Wożim słowie porēczce. Zo ho jemu bóle lubjēche.
 Duż cħyżcje ras do Franzawscje sapuczwowacz, do swojeho sa-
 puczewojanija pał hyczeje w Londonie jechu dżen pola swojeho
 wujia bycz. Wón ho tam pśchypowēbzi a bu i radosceju wot wujia
 pścheproschēny. Tola pał bu jemu i dobom dżēlene, so je runje
 na tucbu dżen do wujoweho doma wjele ludzi na hoćimni hycze-
 proschēnych, kiz ho znano jemu, temu poboznemu wyśchēj, pro-
 dobacz njebudza. Njēdżiwajo na to ho pał tōn wyścht tam tola
 poba a bu pśchēczelnje do domu witanij, wuproby hēbi pał, wo
 mośk ham na swojej stwje wostacz, schtōż bu jemu radlubje
 pśchypowelene.

Duż dħa nałch wyścht wjezcōr we swojej stwje hēdzi a mēnje
 w biblji cħita. Na jene dobo we swojim hwdōmniuju tōn hōbō
 kachstħy: „Raha, hdy by ty w zħym domje jenēczki był, kiz do
 Żesufsa wēri? Njējħy ty hoćom, kiz ho dżenħa w tutym domje
 jēndu a kiz ħu we swojim kachlepjenju znano na najlēpschim
 puczu do wēcznego křazēnia, něčo woinoju?” Duż sftōncznje ham
 pħyzi hēbi rjetny: „Za dħybku mjēs hoćōj, so byħ ho mjēs nimi,
 e skrystħubje ħawnje wōħna. Za tħy ludzi i bōka wostajēcz
 njējmēm!” Duż dħa tēż ho jēbra a do sala, bdeż bēchu ħiżom
 proschēni hoćōj w hromadje, sftupim. Sħyż ho nětko wchitizy
 k bldu ħybaču, doħta nałch pobozny wojal mēsto pħyzi rjanē,
 młodej, wjēbēkej knjeźnje, kotrczej myħle jeno na ħwētnu pħydu a
 radosce sftħymu. Sħto dħybjeje nětko tutaj knjeźnje prajic, kiz
 žancho sftħymjenija ja bōjste wēzy njēmējeje? Najradħōj wchaf
 by pħchēd njei wo Woħy mjelczak. Tola pał hēbi prajelcħe, so je
 jeho Woża rula runje do blisťosce tuteje njewērijazcje, ħwētnje
 knjeźny dowjedla, so by ju na lēpħe myħle pħymjeħt. Duż na
 mēscje i njei rēczec pōcža a woħēje wo tħm jēnym, schtōż je
 njēħmjetnje buħti to najnuħniħe. Młodej knjeźnje ho wējo tajke
 rēczē njelubjadu, wona da to tēż swojemu ħuħōdej ja bldom
 pħtħyč a ho wot nałchēho wyħstħa wotwobroczi a da ho i jēnym
 dħubim do rēczōm, kiz wo takim njēzim ħalle njepowjedalcħe.
 Pōbōżny wyścht bē jara sftubny, hbyż wjezcōr i mēru dżēlcħe.
 „Njēbudħiz”, tał ham pħyzi hēbi rjetny, „mudriħy był, hdy budħiz
 na swojej stwje wostal? Njējħym dženħa to, schtōż ħym prajiz,
 w njeprawym cħħu prajiz? Pōmhato moje ħłowo tola něčo
 njeje. Żeno so mam wot něka tu mōdu knjeźnu na ho!”

Najstħa ho nałch wyścht do Franzawscje poba a tam wjazy
 mēħozom wofoto puczwowalce. Duż tam ras telegram domħta
 i tutym wopħyżēczōm: „Wubdżē tał doħry a wopytajcħe bjes
 kōmbēnija w Pħariju mōdu knjeźnu, kiz je ho i Wami w Londonie
 pħyzi jenej wjēckeri jēnaħa a kotraž je nětko na ħmjezcħ ħwōra!”
 Runjēż wot Pħarĩa ħtētro sftaleny, wón na mēscje wofamħny, ho
 do Pħarĩa dowjēlc a ħwōru knjeźnu wopħacz. Tam pħyżēbēchzi
 tuħamu žōnħu, toħruż bēħe tēħdy w domje swojeho wujia wchdu

Camelwitz redaktor: J. G. 618. Sōburedaktor: K. A. Fiedlef. Cħyżcħēz o nakladni: M. Smolef.

kēżjatu widzał, na ħmjezcħ ħwōru w hoćerħi namaħa. Wēħma
 bē ħastħupik, jemu wona swojeje ruzy napħcħēczħwo wopħcħētrje a
 dħēcħe: „Ruzy knjeje, mōj wchaf ħmōj ho ħiżom ras wōħłobalōj.
 Wutrobnje ho Wam ħa pōmoħenje swojeje buħcħe dħakuju. Wacħe
 ħłowo tēħdomniħy wjezcōr je Wōy k temu trjebał, ho do mojeje
 twjēdeje wutrobny doħcz; pħcħetōż Wacħe rēczē mje tajtu
 njēmētnu sftħimchu, so pōczach w biblji cħitacz. Tak ħwētko do
 mojeje wutrobny pħyziħdze a ja wofamħnych, wot nētk Wōhu
 ħħyżic, każ bēch doħal ħwētcje ħħyħta. Na to sftħorich. Za wēm,
 ħa wjazy stawacz njebudu; ħmjezcħē ho pał tēż njeboju; pħcħetōż
 Żesufis je mōj wumōħnik a mōj paħtyr. A nětko, luby wyśchtō,
 rēczcħe dale wo skrystħu! Njēstħaraje ho wo to, hdyż Wōħ
 tēħōħa ħanja; sftōncznje ho Wacħa pħdza tola rjenje saptacz!”

Tak bēħe wyśchtowē ħłowo, w cħłōwstħim mēnjenju w njē-
 prawym cħħu a pōbarmo rēczane, tola rjanij plōb pħymjeħto —
 plōb ħa wēcznoć.

Wschelake i bliska a s daloka.

— Pħyżcħōdmu njēdzelu je ħustaw-Abolstħi ħwjeħējni we Woje-
 rezach a ħulōnje. Wopōħnija je wjēbēżelstħa Woża ħħyħta we
 Woje rezach a pōpōħdnju w ħulōnje. Wjy lubyħ Sserbōw i Woje-
 rez a wofolnoćcħe na tōn ħwjeħējni pōħamny w naħdži, so budħa
 ho wōħaczē wōbħēlczi a tēż ħwōj dar wopromacz ħa wāħny stħt
 ħustaw-Abolstħeho towariħta, kiz cħy ho staracz ħa nałchich ewan-
 gēlstħich bratow a ħōtrow w rōspřcħēnju.

— Pħyżcħōdmu wutoru 10. dēzembra swojeczi knjeħ sarac Nħba
 pħyzi Wchakħējē žyrħtu w Budyħcħinje ħwōj 25 lētny duchownstħ
 ħastjoħstħ jubilej. Wōn je zħte 25 lētko duchownny Wchakħējē
 žyrħtōje sftħłowal. Wjy jemu i wutrobny pħcħemny, so by ħyħcħe
 mnoħe lēta je žōħnowanjom w cħłōwstħi a stħłowiczi swoje cħēje
 ħastjoħstħwo w tutej mullej woħbāħe ħastawacz moħt.

— Każ ħħyħcħim, dħybħa hēbi w Budyħcħinje na to myħstic,
 3. ewangēlsta žyrħt natwaric, dołēł pħyzi roczānym wōbħōdēstħwje
 Pētrowstħa a Marcħina žyrħt wjazy njedōħħatej. K temu tēż
 wōjstħta woħbā ħwōje Woje ħħyħby w Marcħinēj žyrħtu wot-
 dħerħuju. Pħcħetōż ta myħł. Tachorħtu žyrħt ħa wōjstħtu žyrħt
 wutwaric, njeje ho moħta do stħta stajic, dołēł žanħy ħrēdłow
 k temu pħcħaweraj pħyħwolenyħ njeje. Duż dħyħcħe mōħnoju njeje,
 ħacz nomu žyrħt twaric. Pōtom pał budħe ho tēż najstħre wulħa
 Budyħstħ ewangēlstħa woħbā do sftħyħ dħēlēmnyħ woħbōw dħēlczi.

K rozpominanju.

Wobawa F.

Schtōż zufe rany wōbala,
 Na swoje ħamħne ħabwya.

Zo Woża rada postaj,
 So maħcz wot wchcħōho na semi
 Eso dħēlciz!

„Bombaj Wōb” njeje jenoż pola knjeřow
 duchownych, ale je teź we wchach pħcħ-
 dawarħjach „Sserb. Nowin” na wħach
 a w Budyħcħinje dostacz. Na schtwōrēcz-
 lēta placzi wōn 40 pj., jenotħlwe cħħħla
 wo ħa 4 pj. pħcħdawaju.

Sy-li spáwal,
Pilnje džélat,
Strowja óe
Swójbaj statok
A twój swjatok
Zrudny ja.

Za staw spróony
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spať mórny
Čerstwosć da.

Njoch ty spáwal,
Swérnje džélat
Wéadne dny;
Džéń pak swjaty,
Duń daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana,
Njoch ói křmna
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Křž Bóh pódá,
Wokřew óel!

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu hobotu w Smolerjez křiwicřichćeni w Wudychinje a je tam ja šćitowótlětnu pšchedplatu 40 pj. dostać

3. njedžela adventa. Kol. 1, 12—15.

Kak šo tola wještěliny, šo mamy kóždu šwój dom!
Wontach je drje tež rjenje, hdyž šo tam šćitomy selenja
a róže kćěja a my strowi pšes tutu křasnój křozimy.
Ale pšchego tam tola kwětti njekćěja. Wone šwoje kćějate
hłowćki špofšćeja, jena po druhej, hdyž. lodojte wšchory
pšes kraj wuja. A my tola tež pšchego strowi nješimy.
Na naš čašy pšćinđu, hdyž pšći šwojich bolojćach ani
na najrjenijej swonkej wujšje špodobanja nimamy. A na
naš pšćinđe staroba, hdyž naš noša wjazy nošyć njeha.
Ach, kak hebi potom do domu žadamy, kak derje je nam
potom w čějim, měrny domje! Ale tež tehdy, hdyž
šimy čeršćewi a hdyž je wontach rjenje, je to runje našej
dom se šwojim křytym blidom, se šwojim nožnym wot-
poćinjom, kiž naš ja wšcho našej džěto požyliti, šo wšcho
derje dofontam. Težo dla šimy džakowim tym, kiž šu
nam našej dom něhdy natwarili, a Bóhu, kiž nam jon
š wošebitej kašnju, š 9. kašnju, pšched šawitnym šušćodom
šćitnje.

My pak mamy hišćeje drugi dom, wještěi dom,
w kotrymž my wšćitzy, ta wulka šwójša křěšćejanow,
pod Bóhom jako šwojim prawym Wótćom bydlimy. Ztón
dom naš hišćeje wjele bóle wobšćowje, bóle hać žadny
křajny bród. Kaž šćitowaza murja wotolo tweržćimy,
kaž šwěrna wata wotolo šwojich turjatow, tak lěba šo
wón wotolo naš a našejje bušje, šo by naš šćitak. To

šionimy kóždy čaš, wošebje pak tehdy, hdyž naš šemja
wot šo šćitacć poćina. Ztón dom pak je křěšćejjanšwu
žyrke.

O džakujmy šo Bóhu, šo je naš do žyrkwe
pšěšćadži!

1. W njej njekćejimy wjazy pod wšćhnošću
čěmnošće.

2. W njej mamy wobawanje ja našej hřěći.

3. W njej budžemy hóbni čěinjeni k runemu
herbšću šwojatych w šwětle.

1. W njej njekćejimy wjazy pod wšćhnošću
čěmnošće.

Bóh je naš wutorhnył wot wšćhnošće čěm-
nošće a naš pšěšćadžił do kralešća šwojeho lubeho
Šćyna. Tak Pawol na Kološćijich pšje. Tehdy wšćak
hišćeje dołho njebš, šo bęhu woni pod tutej wšćhnošću
šćali. A ta lošća njebš. Woni mejšaku Romšćeho křězora
nad šobu a tón bš jim wótry knjes. Někotři mjes Kolo-
šćijimi křěšćejjanami bęhu tež njewólitny a mejšaku
pohanow ja knjesa a tućzi je šwojimi njewólitami š džěla
hórie hać je šwojim šćotom wobšćadžaju. Ale hišćeje
bóle bš jim ta duchowna čěma čěiřćějala, pod totrež bęhu
šćali. Hdyž bęhu šwojej woczi k njeju šćěhali a šo
prašćeli: Šćho dha šo tam šobu mroćelom šćoma? Je
dha tam Bóh, kiž je wšćho šćitowil a kiž wšćho wóžji,
abo niž? — dha bęhu jim woczi do šameje čěmy šćadake,
a ničto njemóžšće jim tute mroćeje pšćetorhnyć. A

tryw tuteje duchowneje cźmy wużywacze potom tón, kiz je ho f cźmy narodził, sly njeprzeceł, tón, kiz je najbóhšy paduch na świece, tón, kiz je najtrafniejsze łubka na świece, cźlowije duńce, bierze, a honiejcze wbońch pońowan, kaž rubieńsz stado wozow; i womeńszetne won do cźmowieje nozy honi, do cźmy hrěchow a słożcow njepróczymojcze a wopisłtwa, a woni njemějadu mozow, to bychu ho jemu na puczu stajili a dale nješli. doleż pod wychnoścju cźmownoje stęjadu. Nětko pa bęchu tak dźakowani, to bęšce jich Wóh wot tuteje wychnoścje wutorchnył.

Kak tola pońaju hišće dženja pod tutej duchownej cźmownoje sřuchaja! We swojim heršim Mišionfim Póške přešed něšto cźachom tole cźitadmy: W Třaktu w Čhinje 75 lětny přešed do třešćejianstje zyrtwiczi stupi, runje jako tam mišionar to słowo cźitaje: Tak je Wóh śwět lubował, so je swojeho jeničteho narodzińeho Ssyna dał, so bychu wšichity, kiz do njeho wěrja, šubieni njehli, ale wěznie žiwjenje męli. Duž tón šlepy starz potfozji, křesťaske f rukomaj a dęšce: dźak, wulki dźak budź Wóhu! To je runje to, šćotó trjebam. Tekło lět bym wo to prošł! Jato ho jeho prařachodu, powjedalske tole: Wěš 25 lět starz, jato dowońach, so f pschibójtšom nicjo nejje. Komu pa dyrbach ho nětko dźeržec? D ja bęch tak šmjerzć šrudny teħoda. Duž bęch ras na polu, jato runje słońo tak křabnje sřabžesje. Za pabžek na semju a wolač ho sřabžajnje słońow: D słońow, wšoni moju cęžu f mojeje wutrobny! Ale moja cęža njebu ložjcha. Duž pšhi hebi džach: Šeznaw može czi měbačz pomhač. A tak ho f njemu wolač. Ale tež tón mi žaneho potojja njeba. Nětko f hweđdami šputach. Žyše lěto bym ho f nim modlił, ale tež te mi pomhač njemóžachu. Duž ho ras na semju cęžnyč a prařachad: Ze-li žadny tnješ nad słońow a hweđdam, dža ho mi tola sjeu! Ale mi njebu žaneho wotmolowjenja i njehješ dele. Duž bym dale žyny był, přečzo šrudny a njepolojny we wutrobje. W tutej zyrtwiczyžy pak bym nětko po 50 lětach pujanja šlonil, to tutón Wóh je a so ma cźlowitewo lubo a so je šam swojeho Ssyna do śwěta pškał a tež — sa mnje. To bę wjazy hač bęch sa moźne dźeržal, a teħoda postkozjach a wolač: To je runje to, šćotó trjebam! Duchowna cźma pola pońawan!

A pod tutej duchownej cźmy honi sly njeprzeceł, wlečz može, pońowan do hrěchow a sřajenja. Čhzymy tu jenž jedyn hrěch wušbėhnyč: mordowanje. Wbohi cźornoch n. p.čh. jenje swojeho žiwjenja wěšty nejje. Pak ho na njeho jehó šlonil, pak jehó šubod někajetje pschicźny dla rošněwa, a tak potom jehó bórly něbže w křakach pak šaježocńeho abo šabiteho namakaju. Kóždy pak ma tola tež swojich přešecelow, a czi potom, šloniwšich, so přešecelaj sa žiwjenjom šteja, jehó warnuja. Takše warnowanje pak ma ho sřabžu słac, hewal hńw na warnowazeho přešecela padnje. Tak heđža cźornochoj pšhi nekajetj šladnolozji pšhi piwje, kiz ho jim f wulkeho šubohi nalitwa. Duž dje přešecel swojemu přešecelaj hřelich poda a do njeho šopješku sřabžu padnecž da. Zamy f hřelida pije a ho teħo šopješka dohlada. Wón na mězje wě, so jemu praji: Woni dęžeba cę napowicze a na dompučzje šabec. Šnydom warnowanaj šanje, šwaota dom abo cęšnje f kraja. Abó druhi šupi rano se swojeje hěty a namala přešed durcjem banawanoy truf ležo, wčęš kotryž je wótry křešćak tynjeny. Wón wolaťajwšich wšeho se wšy a kraja cęšnje. Žedyn jehó přešecelow, kiz bę

šlonil, to cęže šlonil tanneho słońowacz, bęšce jemu tón truf w nozy pšchod durje donješl. Šbžez pak je trjeba, luđji takle huřto warnowacz, tam tola woprawoźje sly duch se swojiz mozgo pschecźiwno swojim wbohim woporam šuroni!

Duž dźakujmy ho Wóhu, so my w swojiz křešćizianstje zyrtwi wjazy njestęjny pod wychnoścju tuteje cźmownoje! To wšchak je wěšje, so je w nowišjim cźahu wjele luđji, kiz w šluzje sřeho njeprzeceła stejo, f wučežbami njewěry pohaniřtu cźmu mjes křešćizianow nořda, kiz ho potom na kraj a lud, tak šad na šaturjene měřto, lęha. Ale šćotó hebi přečzo swojiz duchownej wozoj jehńe dźerzi přešes cźitanje Wozeho słowa, tón widzi tola pšchę wšchón tón tak njewěrjazych wučežbow nuts do njehješ a widzi tam Woha, kiz nař lubuje a mudrije wódzi a kiz čęže nař na wěznie pšhi hebi męč. Wěšje tež je, so sly duch se swojimi špytanwanjami tež do nař křešćizianow f mozgo štorfa. Kak maju tola młobzi luđje se špytanwanjami beđžic, wofešte, šbž wjazy w šćaršćim domje nejšwi! Kak nadbęhuje sly njeprzeceł pak tež hišćezje starz přešed tromu rowa, so by jim hišćezje cęžti hrěch na duřku cęžnył, předy hač wozci landžela! Šćotó pak hebi přečzo nomu mođ čępra f biblije, f Wozich šluzbow, f Wozeho wotkřasjanja, f modlitwy, temu šu wšchę tute špytanwanja wšchod, kiz drje do njeho štorfa a jemu šćob pwečje, jeho pak njepowal ani f drohi njestorzi. Wón šteji pod swojim Wohom, kotrežoz šupa jehó dźerzi, niž pak pod wychnoścju cźmownoje a stupa ryčke dale, niž dele f heli, ale horje f žiwjenje. Duž dźakujmy ho Wóhu, so je nař wutorchnył wot wychnoścje cźmownoje.

2. W zyrtwi mamy wodawanje sa swoje hrěchi

Na kotrymž my mamy wumozęenje pšchę jehó krej, tyč hrěchow wodače. Češćitimi hrěchami wobeženi bęchu školobezjaz, kaž wšichity drusy pońaju, do třešćejianstje zyrtwje pschicłhi. My wemy, šćto na Pawole wšcho lezeče, jato jehó přešed Damastom křyřnyš se swojeje šulney ruku pschimny a sa hebe doby. A tón bęšce tola Žid był a Wozje tajnje znał! Šćto pa je haće na školobezjich ležalo, hbyž f nim pšli pschubžechu a jim teħo pschipowjedachu, kiz šolutnym hřešćitum hrěchi wodawo? A tak hišćezje dženja pońaju, so cęžle bruni abo cźorni, po duski pak hišćezje cźorniši, f mišionczam pschisřupnja, so bychu ho wot nich wuwezje a wulkečezji dali. D nětotry tajti pohan je mišionarej pšhi tym tón njez potařal, f kotrymž je bližšich, jich sa šestami wotkřamšich, šakol. Nětotra mačz je mišionarej tu rěču potařala, do kotrežje je wjazy swojich dźezji, doleż hčozti abo dwojintal, cęšija. Cęzinjadu to po šćarum, tam šnježozym woišidny, njewězje, šćto cęinja. Nětko pak bęchu ho tola swojeje njeprawdy dohladali, šwėdomeni jich po kraju wokoło honiejcže a njemějadu niħže žaneho potojja. Křyřnyš pak je jim w zyrtwi te hrěchi wodał, so męř sa swoju wobšu tšchmu duřaku namafadu.

Wón pak tež nam hrěchi wodawu. Ale je teħo trjeba? My šmy ho tola f křešćizianšim domje narodziłi a pšhi wuščęgenitju šu nař křyřnyšej na jehó ruzny potkožili. Potom šu nař žiwili se šćońych cęinjazym Wozim šłowom. Mamy dha mi hišćezje přečzo hrěchi, so šmy wšchėdneho wodawanja potřejbni? Ach, předy hač šmy tak prawje trucež na twęrdnu šćat wěry šupili a na njego štejo wotřali, šmy, ho huřto w tym a

tamnym spytowanju podfubnywajchi, padli. Szchedziw drje
 do swjatotu rad swojimi dšecjom a dšecidšecjom je swo-
 jeho žiwjenja powjeda. Wšes zyle swoje žiwjenje jich
 wjeđe a jeho woči jo jemu pidi tym sycholitej. Duž drje
 na jene dobo pomahajo reči a hloš jemu ipaduje. Na nim
 je hšehčeš, so je do štutnyh myšlow fanorjeny. Wón
 myšlil bebi na tón a tamny hrěd, kiž je w tyh letach
 czinił, hšez hšehče dofej twerdyje wo wěrje njebe. Z hrěchi
 njepowjeda drje tym swojimi. Wón jich nimo nič wjeđe;
 ale sam pšchi bebi na nje myšli. Ach, tamne hrěchi i dohjo
 minjenych lět jeho hšehče pšehzo tyšča. Tola durbja dha
 jeho pšehzo tynšič, durbja pšehd njeho na šubnym dnju
 stupič, a jeho tam wobštorčeš. Duž jo dopomi, so je
 Škrytuš jemu hrěchi wodał, a netto jo jeho wobliczo jašo
 rošajani a wjeđeš powjeda won se swojeho žiwjenja dale.
 Džatnjmy jo Woju, so mamy w žyrtwi wodaowanje hrěchow.

3. W njež jo hódni czinimy k runemu herb-
 stwu tyh swjatych w šwětle. Wón je naš hódnyh
 šezinič i runemu herbstwu tyh swjatych w šwětle.
 Nječtožtuši wjele namreje, zyle lubla a lěhy a domy.
 Či sbóžni we wječnym njebestim šwětle maju pak tola
 hšehče zyle hinajšče herbstwu. To pak w tym wobšteji,
 jo maju pšehzo Woha pšehd wočasomaj, so i nim reča, so
 jeho lubošč spodi čuju, runje kaž je to něhdy w Čerije
 tež bylo. Tuto widjenje Woha je jim to njebestje šboje.

Widžimy my tu w žyrtwi tež tak Woha? Zadal hi
 bebi hšom poharju, jo buchu Woha widželi. To wje-
 džadju wšchelazj mjes nimi, so jo jady mjelow tuteje
 čzašnosće nelajka mōž šhoma, kiž je šwět stworila a jón
 šžerzi. Ale kał ju widčeš? Pohariste temple pšchi wšehj
 swojey krašnosci njebechu žane pšchtwarti, i fornyh mōhš
 něchtō do domu tuteje mozy stupič, a jich mēchnizy nje-
 šnajaju žanyh wotnow, i fornyh mōhš něchtō do tutych
 wotajnstwow pohladaj.

Duž je ho tón njewidomny Wōh w Škrytušu člowiwe
 czělo woblekt. To šlowo (Wōh) šezini jo czělo a my
 widžachmy jeho krašnosć, jato krašnosć jeničleho na-
 rodžehogo Šsyna pošny hnadu a prawdy. A našča žyrtej
 potašuje nam tola wšchudze tuteho našdeho Woha w Škry-
 tušu. Šdyž w biblji wo Škrytušu čjatalah, wo jeho
 šlowach, jeho džiwach, jeho pobožnym žiwjenju, jeho
 čžerpjenju, štanjenju a donjebjehšpdeču, wjeje čji taž, jato
 by Wōhu šamemu do wočasow hłabal? A našča žyrtwina
 wučěba hotuje tola naš wšchěh na to, so bučymy pšehzo
 janišom w Škrytušu Woha pošnali a w tutym widženju
 Woha hšjom wulke šbože mēli. Stadž pak ho mōže, so
 šmy w Škrytušu Woha widželi, jo pał po jeho šlowje
 hšodžiti nješmy a so naš Wōh, šdyž wumrjemy, do wječ-
 neje čjny šamnje, so je našče žiwjenje jenož rjany šón
 bylo a so wotučžimy do wječnjeje čjny.

Ale našča žyrtej naš tež hódnyh czinicž pyta, so
 bučymy junu tež pšehšadženi byli do kraja tyh šbōžnyh
 w šwětle, hšez židžemy Woha widžet a w wječnym šwětle
 i pšehšajenjemaj wočasomaj. A ščtōž budže tam pšehd
 Wōhom staj a budže wužiwaže te krašnosće, kiž žadny
 člowik rāt downthwalicz njemōže, tón tam i nowa šwoj
 hloš poběhnje a budže jo Wōhu džakowadž, so je jeho
 pšehšadžik do kralešwa šwojehjo lubeho Šsyna.

Šamjen.

J. Kř. w H.

drohemu šastojštemu bratzej a lubemu pšehčešej i mōdožnyh lēt

knjezej fararjej Pawolej Rädže

pšchi Michalkšej žyrtwi w Wudyščinje
 ja žohnowanu džet šastojštyho jubileja
 9. šodownika 1913

i najwotrobniščimi šbožnyšpčezemi a w luboščej špěwanj
 wot
 Kh. Jana Waltarja, fararja Nješwacžidštyho.

Adventski čas! Adventste špěwanje
 Lub Woži šašo k našdom' kralej wofa;
 Adventski ščeluški šliniči wješele
 Wšes wšchite kraj, i wyschiny a i doła.
 Ščtyh! Šalleluja, tebi Ščžiničo,
 Kiž swojich wěrjaznych šoh' i hnadu pyta!
 Ščtyh! Šofijanna! Šomhaj, Šeluhjo,
 Šchjānšž i twojom' lubu, kiž Čže natnje wita.

Ty Woži wotročko! Šalleluja
 Tež džehša špěwa Twója dušča zyla
 Tej Wozej hnadže, kiž bjes pšehšlaca
 Ze krajnje ho nad Tobu dojednala,
 Kiž štajnje wjeđešče wot džehšatšwa
 Na pučadž žohnowanja Twóju nohu,
 Kiž štajnje šwojoh' drohoš' mjena bla
 Pučž šbože woteweri a mēra dwohu.

Št pječadwazžeci! O šastj čas,
 Wšes fornyž Woža šwěta wopagała
 Ze Tebie, kaž tam Araronowy paš
 A pošpšlata, wjebla, šronowata;
 Wšes šlōnczne hory a na čžemny dol
 Ty hłabalah, a džehš špěwa Twója dušča:
 Wōj šnajče Wojo, ty šy jo mnu šchol,
 Wšimi ty mōj horzy džal, kiž tebi škščja.

Št pječadwazžeci! Wšchi wotstarju,
 Na šlčžy, dupje a pšchi šhorolozadž,
 Na mētyh pučadž a we wšhoru,
 Wšes wōtre čžernje a we nješnyh rōžach. —
 Čže wita i wješ'lom tudy wješ'ly dom,
 Tam šrubšpōtkny štatof, šyšy, marcy,
 A wšchubšom nješehč i Wōžim wōžbenjom
 Šo Wōžim šlowje drohe šwiate daty.

Št pječadwazžeci, tež bratrowšwa,
 Sa naščtyh Šserbow mōbleštyho džěla,
 Šbžez prošehče tež Twója wutroba,
 Šo Wōža mōš a mīlošč šlōncznye šhčeta
 Wy nēk a wšchite čžaby pšchšchōdne
 Našch kraj a našče Šserbtwō šwarowata,
 Šo by nam Wōža pomoz dobjče
 A mēr a žohnowanje šchjēdrije dafa.

A dale i Wōhom nēk do pšchšchōba,
 Ty luby bratje i Wōžim žohnowanjom,
 Ša dom a šastojštno čas žiwjenja,
 Ša šwjaty nowy wušny i ščžym ranjom,

Ca puće wješela, sa horja wšče,
 Ca bėdženje a kłobke woščenjenje,
 A f Wožim slobjenjom a wėdźne žne!
 Haj, f Wožom dale w Zeľuřonjom mjerje!

Wšmi Twojich bratrov postrow wjeřoby
 A wšchitkich Twojich lubych slobopřechće,
 Wšmi kweřenej lubořće dar wořadny.
 Čžeřn srowčstnje dale, hđež nařn knjes Čže wjedže.
 Wšn Tebe pař piřhi čerřiwych slobnizčach,
 Na prawym puću a na j'el'nej kuzy,
 A junu — domach, w slobnizch njebeřach.
 Duž rjeknmy f Tobu: Wšmi ty mojej kuzy! —

Swėrnemu Sserbej,

wyřokodostojnemu tnciejej

Pawolej Rādze,

berjeřařskuznemu řararjej Michalkeje wořady
 w Budyřchinje,

I Žeho

25 lėtnemu duchownemu jubileju
 9. decembra 1913

f wořebitnym počejćejowanjom pořwjećenje.

Dženř f Wořa w btořchcu řlėbornym řo jařni
 Čži wažny řwjeđeřn f řwjařym řařtořniztwje:
 Šchwěřstotetk duchowniřke řwěrnocě,
 Raž křona na řtwoje řo Tebi řrařni.

Šchō srowjmyja wšče řwōřnym, đřadne čuřa
 Řych wutrowom, hđež Twoje řwjom řp!
 Šchō wšchite řwchmjeřeřta đženř pšchelći,
 Řiž Tebi řwjeřća lubořćiwje řnučća!

Đřak horzy řu wšče pšchecća f tu řwěrnocě,
 Šo pječadwazycři lėt řchčejpšecće
 Řy řižom do wutrowom wėđnu wėrnocě.

Šsy f dobrej pařtwje Šswoje řadło wobjřit,
 Řy đuřće f čerřiwěj wodu řřewojšecće,
 Š tym řřřřřta winižy Šsy řrařnje řřobřit.

Duž Twoji wořadni đženř f đřařom řtaja
 Čži f na řřowu řřnž čřřřnu, řlėborny
 A řačřwanawšči Twoje řařřwřžy
 Čži řwjeje horze slobopřechća řraja:

Řy đřohi, njech teđ dale f njeřba čřecje
 Čži řohnowanje na puć řiřwenja!
 Řnec Woža mřtořč Tebe je wořbořa,
 Řřer, pořoj, radoję wěny Tebi pleće!

D njech. Wđh řnadnje wšchite pšchecća řřřřři,
 Řiž đženř Čži řwjeřća đřadne wutrowu,
 A junu njech Čže w njeřbu křona přiči!

Řnec jařne đny Čži horjo njeřamřčři,
 Šo đřer, řiž đženř Čže wite řlėborny,
 Šo Čži teđ w řřowu řřřřřu řařo wřočři!

K. A. Fiedler.

Prawy řakupnik.

W pšchěřatu jeneho prawišnika čřalajće wjele ľuđi, řotřiž
 řěčřu pšchřřři, řo řwchř řebi wōt tuteřo řřawneřo řuřa f te
 abo řamrej naleřřnořči řadřiž đomali. Ale te wězy řwřačřu řo
 jeno pomadu wotwimawć. Řo đařřo řrajeřče, řřewje řačř řařo
 řebřn f řčřřřřřře řřw wuřřři a jeno ře đřuřeřo đo njeje wuřčřřřřu.
 Čřalazřm řu čřař řmjeřčř đařři.

Řas tōn řwčřeny řaw wuřřři a pšchēs řřřř čřalazřř đřčřče.
 Řnyđom řo nēřōři řřřřřřřřu, jecho naleřřnje řřobřčř, řo řy řiř
 řola řōřř řřřřřčř čřřř. Wšn jeno wotwobarařy řōřw f řřřř
 řčřři.

Řřři đurčadř pař řřejeřče řřřčře řebřn, řiž řaneřo řřowa
 njeřeřny, ale jeno pařjerku pšchěřoba.

Šřudnik čřřřōřče a f křřřa řřeřny: „Wōt mořejo řřwa. Wđj
 řřř f wař řřobř. Řřčře řřřřřō řōřu!“

Duž wotofofteřazř, řōřřř to řřřřřřřu, mjes řōřu đřačřu:
 „Řaj, to đawa řo řwřřčř; řchřř řo f jecho řřřřm řraje, řem
 wōn řřřřom pšchččřelaimē wobřicō čřři, a tōn đo řřewje đje.“

Řř, ľuby čřřřřř, đaj namōj wōt tuteřo wuřřře čřalajřeřo
 řala řořu wřřř na wjele wjeřčři řřōřčř. Šchō mēřřřčř, řať wjele
 čřřwōřewom řōřřř đřēř pšchēř Wořom čřalajř, řo řwchř řiř řwōřřw
 w řřřřřčřenje namalate? Řřeřřřōř mōj wšchđňne teđ mjes řřřřři
 čřalazřm? A řhřř f wuđej Wōřa řřřřř: „Šswojeřo ľubeřo
 Šřřwa đla mje wuřřřřř!“ řam řo řřřřřom Wōřa wutřoba w-
 bročřa. Duž řōřřřřřōř řo jeno, řo řo je řřřřřm Šřřřřřōřom
 prawje řeřnařemōj a řo mamōj jecho řa pšchččřela! Řřřřř řať řađy
 pšchččřelřřw nječřřři f řřřřřm řřřřřřřřom, řaž Wōři Šřřř. Wř
 čřřwōřewo řōřřřřřōř to pšče mato a njeřřřřřřm řo đōřčř nab
 řřm, řať wutřobnje řař wōn ľubuje.

Řřřřřřm-li řřwōřeřo Wořa wō nēřčřto řa řař řamřčř, đřa
 wōn to řađy řřřřřř. Řřřřřřm-li jecho wutřobnje řa đřařčř, đřa
 jecho to řřřčře řbēle řřřřwa. Ale řhřř jecho ľuby Šřřř řa řař
 řřobř, đřa řřemōje wōn řařřu řřřřřm řařwōřđřčř. F.

Wřchelake f blřřka a f đaloka.

Řnjes řarāť Řāđa pšči Michalkeř řřřřři řwječejšecće 9. đe-
 zembra řwōř 25 lėřny řařtořnřři jubilej. Tōn řwjeđeřn đēřče řřane
 đōřařřamō, řať je wōn řw řřwōjēj wořadře řaž teđ wōt řřwōjich
 řařtořnřřřř řřwrowom ččejčřemō a ľubowanj. Řřřřm njeřřřu jecho
 řřřřřřřř pšchēřřeřčejřřřřōř oawuřčerjo je řřōřopřchčřom řōřřřřřřřu
 a řo jemu řřane řōřřřřřřřř řařy pšchěřobadřu. Wuturu pšchřř-
 đččřu jecho řařtořnřřř řrařřa — pšchēs 30 — a ře řra řřřřa
 řřřřřřř řřřřřřř řřřřřř řařarja ľie. Wřřřřřa řať pšchēřřřřř
 nařčēje řeřřřře đřwōřownřke řōřřřřř, řaž teđ řřřřa řařarja
 řřřřřřřa řať wōbčerja řōřčřřře řōřřřřřř řo jemu řřřřře
 řřowa, pšchecća a řōřřřřřřa wuřřřřřř. Řřřřřřřřřřřa wřřřřřřř
 đēřče řōčejčřōřwōře pšchřřřřřřřřřř wřřř jecho řōřřřřřřř řřřřřř
 řřřřřřa pšchřřřřřřř. Wđh řwōřčř jubilarēj řřřčře đōřřōřłēřne řōřřř-
 řřne řřřřřřřřřř!

— Řřřřř řřřřřřřřřř ře wuřřřřř, řo mōja řo řřřřřřřř
 w ľubowřch řřřřřřať na tōňřamř čřař řōřōřčř, řaž na wřřřřřřřř
 řřřřřř. Řřřřřřřř řwđřa lėřnje 80 đňřow řračř.

— Wōbđřřřřřřř mēřřa Řarřřna wuřčřni w tu řřřřř
 2084 578 wōbđřřřřřř.

„Pomhaj Wōb“ řřeř jenož řwōla řřřřřř
 đřwōřownj, ale je teđ we wšchčř pšchē-
 đawa řřřřř, „Šserb. Řřřřř“ na wřřřř
 a w Budyřchinje đōřřčř.

Sy-ll spwáa,
Plija džéla,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napej móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Préz spaf méry
Cerstwosé da.

Njeh ty spwáa,
Swérno džéla
Wáéno dny;
Džéa pak swjata,
Dušá daty,
Wtopóš ty.

Z njebjes mana,
Njeh éi khmana
Žiwosé je;
Žiwa woda,
Kíš Bóh poda,
Wokréw ée!

F.

— Sserbske njeđzelske lopjeno. —

Wubawa hó lóđu hobotu w Smolerjež knižničičeženi w Budyščinje a je tam sa šchwórtlétim pscheplatu 40 pi. došacž

Hody.

Tit. 2, 11—14.

D najwjekejšči, o najšbóžnišči, hnadypolněički Boži dnjo!
Šhubjene džéči,
Šhrjšt je na šwéče!
Wjekeł, wjekeł hó, šchwéčarstwo!

Tak šu něto zyle blisťo lube hody je šwójimi njebjeskimi darami, se šwójeje čpoplej šwétkel luboséju, kotraž móže nam wutrobu rošhwéčičež, možiwicž a poschénycž na šumnyj čšetpjenjajonnyj šwéče. Hody šu najwjekejšči šwéđžen sa njebjesa a šemju, sa paštryjom a šadka, sa šhubnyč a bohattyč, sa mladych a štaryč. Nětotryžkuli njeđerjazy čłowjeł, kiž hó hewal we šwójim šwétnym žiwjenju a pschi šwétnym hołku tak šyry a šbožowny čzujéče a ménječe, so šchwéčjjanstu žyrtel a jeje šwéčjenje njertjeba, — t hobotam, dha hnadž tež wón čzujé něšto mo tej nadobnej luboséji Božel, kotraž w Šhryštusku Žesusu šhubnemu čłowjełem čzłowjeł čzujé w tutym wupomba, dha hnadž tež wón něšto čzujé wo šemju wyschšim a dotowjeniščim šwéče, wo tym kraleštwje Božim, kotrež je pšches Šhryštuska do šwéta pschisčélo. A nětotryžkuli hruby a njebožčizny čłowjeł čzujé w tutym šwajatym čžašu, hđžež hó čzłowštel duški to najčisčičšiče a najněžnišče posčiča, tu žyru prošidnosč šwójeje wot šwétnych wjekełow nješpóžojenje duške; wón drje potom pytnje, šat wón jeno daloto našala wot teho šbóžneho wustanja wěrjacyč Božič džéči šteji a nima jich bohattywo. Derje jemu,

hdyž hó wón, s najmjenšča pšches tole powuceny a pošhoštanu, potom hiščeže štukam čžemnosčje, haniby a brojnosčje wotrelnje a wot teho džéčja w žlobje hó da wumóž a hojice. K temu wšchal je nam tež ta šbóžna hnadá Boža šelšhadžaka, so byčnyj s čžemnosčje, hubjenštwá a šadwélowanja njewěrny domoj namafali a s wotročkowsštwá hrécha wušwobóženi a do Božič džéči pschéménjeni byti. Těhodla:

Budž powitany, krašny hóčč!
Wi hrěšnikjeł dach šnady došč;
Šsy do hubjenštwá pschisčół t nam,
D tak ja čži došč džata dam?

Šdyž hewal na jemi hiščeže někotra ščóžba šallinczi, někotra štarosč abo nusa wjekełoséji šadžewa, dha šu tola hody šwéđžen, na totremž hiščeže wutroba wjekeła bje, huba wjekeła wosta a wóči wjekełe hó bljščičitej. Šak nětotry hó šobustorbnye s wustanjom Božič džéči a čzujé: na šwéče mamy tola tež hiščeže něšto rjeđišče a šbóžnišče, mjenužy žiwjenje wěry, haj njebješte kraleštw, kotrež je w Šhryštusku wšchwéčélo. Šak šbóžna je tola ta hnadá, totruz je Bóh čzłowjełam w Šhryštusku poščičil! Šchotž wšchitke wuštojnošče a wédomnosčje tutého šwéta nješbu šamoške, to je Bóh čzłowjełam darmo poščičil: hréči wodawanje, hnadu, měr wutrobu, wodnowjenje a pošchwélowanje žiwjenja. Šbože a wjekełe je potašim to džéčjato w žlobje na šwéł pschijněšé, to je pschičizna hodowneho wustanja.

Ja sbožna huda Boža je shtadžala wschtitkim ludžom, so bydmy

1. počezjive, 2. prawe a 3. bohobojajne žimjenje wjedli tu na tym hwěće.

1. Schtōz je naš njebjeski Wōz we swojim Ssynu Zesuhu Khrystuho cšlowjetam wchtito pschtinješt na njebjeskih kublach, je jim wōn dał s najšlubšeje hmitlowceje, so by jich psches to s njepoznatim a njesobowowofeje hwetnebo žiwjenja wutorbnyl. Jeho sbožna huda čže našče psches hrēdi njemērne hwēdomnje šmerowac, našče njesofstuzna hmitlowež Boža, kož tež to žpe njehebeczne sftukowanje Wožeho Ssyna, čže twoje sabaše, se šmyhlenje pschēmētēz a tebi potofac, sčto ma hōdnocēz psches Wožom a ja twoje wēczne sboje. Wōna čže cje wocajhnyč, so by po Wožim šatonju thōdžit, so njeby do sftōczneho šatamanštwā padnył. Wōna rosnuczi naš, so dyrbyim šapreč bjesbōžne wašnje a šwētne lōštyh. Daj ho pschēhwēdōcēz a potfostacj wot Wožej sbožneje hnadneje mole! Njewjedže cje to dobroczjowocēz twojeho Woħa, kiz je cje hnadž tež šewat hušto dočez wotaf psches dobreju šarčejru, dobrych wuczerjow abo pschēselew, k roščaczu a počkeze? A njewjedže cje to spofojne wysłanje, ta njewobmašana czešca a to njebjeste sboje wērných šchēczjowanow k temu bolofstemu poščnaczu, kelfo by ty we swojim žiwjenju sftombžil, kiz ty ho tola wjele mudrišči czejseče, dokelž do lōžbeje tōrnocēz a do lōžbeho njepoznatim hweša šwōlešeč? Daj ho rosnuczič wot teje sbožneje hnadby Wožej we Khrystuho Zesuhu! Wjer po Zesuhowym pschtikadže na kēdžu wchtite swoje štuti, swojeji ruzy, swojeji nošy, swoji jašt, swoje žabawja, swoje myšle a hwēcz je Wobu! Wobitōčje te nječjiste žadočeje, kotrež na tebie šatonju — a cje šastoreža do wotročkōwstwa a telko hūbjenstwa na semi roščerjā! Daj swojemu czeje byč tempelj a gratej hwjoteho Duħa! Šak ho tola ta wboħa duħa hušto psches cšelne lōšty roščorħa, to cšelo cšwiluje a tōnzuje! Wšči tym ho nadobnišče prōwogawe sftombži, cšlowjēta myšle šu jate w rječafach hrēħa a winy. Me toħož tōn Ssyn Woži wuħwōdōdži, tōn je prawje hwōbōdny. Nječ naš we wutorbie hūje ta sbožna cšiftofež žiwjenja Wožeho Ssyna, „kiz nje šwēbjenego a šatamaneho cšlowjēta je wumohē, warbowaf, dobył wot wschtitki hrēħow, wot šmjerče a wot cšertowseje mozy.“ Haj

Wschischol je Ssyn Woži

A nam pschtinješt šbože,

Je ho šjewit tudy

Na semi tak študy

A naš wumohē s hrēħow,

Tež s tuch wēcznyh hweħow. (Kšērl. 51, 1.)

Tak wutki ho hameho prawje wotnječječ; ale ta sbožna huda Boža w Khrystuho Zesuhu cži tež počajuje, šak naš ho pschēczjowo drubim, pschēczjowo swojim šobu-cšlowjetam šabžerčēč, mjenjuju: prawje abo šprawje. W telko šjednocēnštwač tola swoje žimjenje wjedžeč; we swojōbe, w gmejnje, we woħadže, w šewistim šraleštwje, w žyrwiti otd. Šak loħto pať ho tole žimjenje w tajtič šjednocēnštwač myli abo kašy, hdyž ty w šebicznocēzi šebi pschēwōwitič, sčtož cži nještūħa, abo drubim njepošchējesh, na cšōz maja prawo! Šibženje, šawifč, huda,

njepošlubšnosčej šu rownjerjo rjaneje tomatšnosčej, špōmožneho cšlowišteho šjednocēnštwa. Teħobla pošchēj swojemu bližjemu jeho prawo, ho pombaj jemu k jeho prawu! Ty dyrbitič, kož Luther rjenje wutkadowe, jemu (t. r. swojemu bližjemu) wōmhacj a we wšchēj cšelnej miły šlužicj. Tola ta sbožna Boža huda, cže njēħa jeno wumoz wot ništeho šibženja a šawidženja, ale cže tež k lubofci a hmitlowež pschēczjowo bližjemu cšēri. Lubofēž wščaf je šatonja dopjeljenje. Potajtīm niž jeno po šrutym šatonštim prawje mašej swojeho bližšeho mērič, ale po lubofci s nim wotħadžēč. Njewrbi tōn hweħ hawuēč, kiz cje wot njeħo dšēti? Njeħašaj ty je swojimi mozami, cšelnyimi a duchownymi, swojemu bližjemu šlužicj, kož je Khrystuš žpe swoje žimjenje woprowaf k wumozženju hrēdneho cšlowjetwa? A šakju hōdnocēž šmeje twoje žimjenje, hdyž njehebecznje ja drubih swoje mozy wopruješt! Teħobla: „Wšchē wšchego pať ho wobleczeje lubofē, kotrež je šwajaf dokonjenja.“ Haj, wōna je najwšchšča prawdoščej a dopjeljenje Wožej mole.

3. Lubofēž pať tež potom dawā nekaf šaczuwacj tu šbōžnosčej, kotrež s Wōħa wutħadža a kotrež psches špōdženje po Wožej woli šaczuwaf. So by ty bohobojajne žimjenje wjedł tu na hwěće, k temu čže napofšlebu cje Woħa huda w Khrystuho Zesuhu wocajhnyč. Ĥačž potom Ĥorjo abo wješele cje potrečji, ty šmēšch kōdžu cšaf prawe šrošmenje ja Wože puče a ho rad dačy wot Wōħa wōdžicj; wēšč tola, jo čže wōn cje k šbōžnosčej domječej. Wēšč ty w Wošy swoje šbože wutħowane, dħa pytačej jeho šwōwalēz na swojim cšēle a na swojeji dušci, kotrež štej Wožej. „Wōħobojajnosčēž pať je k wschtitkim wēzām wužitna a ma šluštenje mēčejšchego a pschōdneho žiwjenja“ (1. Tim 4, 8). Schtōž Wōħu dawā we swojeji wutorbie byplič, tōn njeħužje wot tuteho njedofotnaneho šwēta swoje šbože wocajfowac, ale buħže „wocajfowacj na ta šbōžnu nadžiju a šjewjenje teje krašnjeje teħo wutħewo Wōħa a našchego Šbōžnika Zesom Khrysta“. So ho my njebuchymy w tutym hrēšnym hwēczje šfubiti a šfajpli, ale so bydmy w jenyg nadobništim, dokonjenišchim žimjenju w šbōžnym šwajstju s Wōħom a našchim Anješom Zesuhom Khrystušom thōdžiti, k temu wščaf je Khrystuš swoj žyly czełki wumozeršiti štut dokonaj. A temu je wōn ho ponižil a je do wotročkōwseje podobnišy pschēšchōf, „so by wōn naš wumohēł wot wšchēj njeprawdoščej a šebi šam wucziškil lud, kiz by šam jeho był a ho šwēru dšeržaf k dobrym šfukam“, abo kaž wutkadowanje 2. artikla tak rjenje praji: „jo byħd šam jeho a w jeho šraleštwje pob nim žywy był a jemu šlužil we wēcznej prawdoščej, njewinoščej a šbōžnosčej“. Haj, šakja prošā, šakje wopory, šakje cšērtženja a modlitwy šu k temu šlušchale, w rječafach šleħa nawuczenja a hrēšneho šmyhlenja jate cšlowjetowo wumōž a hmane šejničej k šlužbu Woži! Khrystuš je to šamohē psches wopor swojeho šwajotego žiwjenja. Teħobla wješełcje ho cšaf žimjenja teje šbōžneje hōdowneje hnadby a dšakujēče ho swojemu Šbōžniku Zesuhej Khrystušeji psches to, jo šaprečēče bjesbōžne wašnje a šwētne lōšty a jo počezjive, prawe a bohobojajne žimjenje wjedžeče tu na tym hwěće!

Š najwješełšči, o našbōžnišči, hnadypolničči Woži dnjo! Khrystuš je tudy,

Wjednōacj ludy.

Wješeł, wješeł ho, šchēczjanštwō! Šamješt.

Sy-li epówal,
Pilnje dílať,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjstok
Zradny je.

Za staw aprócný
Napoj mócný
Lubosť ma;
Bóh pak swérny
Préz zpať mércny
Ceratwoś da.

Njeh ty spówaš,
Swérnje dílať
Wšédne dny;
Díeň pak swjaty,
Duľ daty,
Wotpośń ty.

!Z njebjas mana,
Njeh éi khmana
Žiwnosť je;
Žiwa woda,
Klě 36h pada,
Wokřeń éel!
F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Widawa ho kóžbu hobotu w Šsmolerjez knjižničjezetni w Budyšinje a je tam ja šchtowrětnu pschepłatu 40 pj. doštak

Nowe léto.

Dom. 8, 24—28.

Nětk s Bóha šaspěwamy,
Čžejez temu knjejez dany,
Křiz na naš s hnadu hladať
A mozy dozez je nadať.

Čžaš ho nam pschězo minje,
A kóžde léto šhinje.
Wny štare dozonjamy
A nowe špoczinamy. (Křerl. 602, 1. 2.)

Žene léto křótkeho čžaš nalcheho žiwjenja je ho šašo minpó, a šašo šmy wo léto natytkjenemu kónjez šwojeho žiwjenja bliže. Kat tola drohi, wazny čžaš nalcheho žiwjenja přjez čkwata, bjes teho, šo bychmy tole dozez pyt-nyli! A tola čžeš ty hšičeje něšchtóžtuli dozonjez w žiwjenju! Šacž šo nam hnadž tat njeponóžde, šo junu njejabzy na kónzu šwojeho žiwjenja štejmý a čžypli tola hšičeje telkole dozonjez, t čžemuz potom móz a čžaš wjazý nještemezy? Žehobla wutrzebjamy prawje tón drohotny čžaš žiwjenja! A tola je to tež štyřna myšl, tak pschep burjemi noweho léta šrejez: Kětko šrudoby, horja a šruha- wanjow hnadž je w nim wošfamřnjemž! Kětko hubjenřwa, šhubjenja abo dželenja! Žat drje možt ty je wšchelatimi šacžčžemi čžemi nowe léto nastupjez. Ale ně, še wšchelatimi šacžčžemi to njeby žabny wěšty a dobrý šapocžak byť. Našč teksti nam praji, tat mamy pschichodej napšchězo hšadacž. Wón

nam t nowemu léto prawe šacžčeš dawa a prawe šroly- wjenje tuteho tat wazneho dnja.

Našča duřča pschi nastupjenju noweho léta: nječ je pókať trořřta, woczakowanja a dobrých přjódktwačžow!

1. Našča duřča nječ je trořřtna: „Wny šmy derje šbóžni, ale w nadžiji.“ Křičečžijan dyrbi tež pschi nastu- pjenju noweho léta w napohladze njeřnateho pschichoda šwój žyzy mēr a šwoju špotožnosť wopofačacž; wě wón tola, šo je wón psches šwoju wěru wě šwojim Bóju, kotrehož šmilnosť, prawdočez, wěrnosť a šiwěrnosť je wón wjele křóčš nalhonit, derje wutrowany. Wječ nětko nowe léto jemu pschijnješ, šchtóžtuli čže, wješelosť abo horjo, wón tola wščo s Bóžeje ruki pschiwomnje a wě: Šchtóž čžini Bóh, wščo dobre je, a wón wě, šo Bóh tónžknješ čžlo- wjeka drje džiwnje, tola kóžbu čžaš šbóžnje wobji. Šznadž ty hšizom do přěbła wšdžijš, šo někotražtuli šrudoba na tebe čžata, někotražtuli šarowč abo nusa budže tebe abo twój dom domapytacž, ale budž trořřčtný! Prawy křičečžijan psches šwoju wěru wysče čžaš a šwěta šteji. Wón drje hšobnosť šetšlešo žiwjenja šwaje a budže rad wšče šwoje mozy, čželne laž buchowne, wutrzebacž, šo by něščo hšobne dořowajť k špřichemu šobucžomjetow, ale wón tež wě, šo ma w šenřřim žiwjenju s wjele šhebanjemi a nješporadžnjemi ličičež, a wón njebudže šwoje šwoje, šwoju šbóžnosť waricž na tu šrubu šemju, wón njebudže waricž na to šadčone, ale je wujednany še šwojim Bóhom a twari wěre je na šřtu šřtu, kotruž hšleke wřota njebudža pschemž. Žat je

Księżycijan żywy na tutej semi a księzi łożu pod jeje przemi, a księziami, ale wón je teżame łożim i wopredta pschewiny, wore nemożo jemu wjeśelofcy węzy mućcicyz abo rubicyz. Wón je derje łożbny. Kiech jemu też tole wot njeho inuśkowinje łożim pschewinje zywjenje wifchocy wulke czeżofocy, prózy a łożnianija pschwinje, wón je tola trochytny psches to inuśkowinje łożabstwio łożnady w łożu łożu Khyryńsku, psches tu psches mery kraşnu nabiżuju pschichobneho łożwienia. Wón łoż cżyje łożowony, łożyż też wón wotofoto hebie wifchocy dofcy łożubienstwa a łożubody widoży. Wón łoż trochytne dale beđiży; wó wón tola, łoż dyrbi jemu łożu dobycy pschipadnycy, jeży łoż łożwernje wojuje. Szczepłiwie cżatanje a łożobna nabiżuja jeho łożerży, a pschitnym wón łoż psches wery a nabiżuju do łożeda łożuwatu kraşnoscy dobycy a to wumozenje wot wofchego łożego. Teżobla:

Esó domé, luba buřka,
Esó łożwyczeży na Boha,
To Wożej ruży łożuřka,
So pomha i njeboża;
Hdyż tebe łożubofcy tyřci,
Prořch jeho łoża pomoz,
Wón twoju łożitwu łożyřci,
Da łożwéto łoża tu łoż. (Křerl. 17, 6.)

Nabiżuja pak njeřahanićicy. Teżobla budż trochytny a łożbny psches wery do łożem Khyryńka!

2. Ale też na wřchitte wořbudy pschihotowany! Niż łożbomyřinje a heř pschewyřlenija cżemy nowe łożo řapoczeży; wono może nař i njeowozatanyti řyřkami, wřami a njebożemi pschewyřwatacy; też njeowozemy łożacyz, acz budżemy do zyřa jeho łożny łożwyczeży doćatacy. Wry otajkim też njechamy i tutym nowym łożnym cżabom jeno hryřtacy, jako by dyrbiřalo řo nam wřchitto řamo wot řo rabicyz. Sčtoż cży řo na řiwuju řhudyřku řamny moż řpuchyczeży, řchtoż cży na řiwé a jeho łożoty, na řiwuju czeży abo řiwuje łożamozenje twaricy, by łoż boryř horyř řheba. Taji řo też njeowozé i łożym wořbudom řpřcheczeży. Ale prawy Křęřycijan ma řiwuje wuřhowanje w Wořy. To jeho wořnyti a jeho nabiřeni i Wořim Duchom, a tón Duch Woři nam je řhobofcy wupomha. Wón nam dawa moż a řhmanofcy, řo řo do wřchycy wořbudow Wořiř namatamy. Wón nař trochytuje i tym řjanym wotryřnjenym łożom, łożyż mamy dořpěcy. Sčtoż pak psched řobu řjanu łożny widoży a może do pschichoba łożadacy, řiż jemu wřchitnu próży na njeowozakane wofchnje řaruna, tón řad wřchitte czeży pućza na řo woiřnje a może tajpe pschecziwořenje řnycy. A my wemý, řo wřchitte Woże wiedzjenja řu řa nař řwomozne. Kař dyrbi cze tole ř lubofcy a ř dowěrjenju nabiřecziwo Wořu cżericy. „Wry wemý, řo tym, řiż Wořa łożubuja, wřchittile węzy ř řepřchemu řhuzja.“

3. Hdyż pak Wořa wola na řařu řwobnoscy dżwja, dha dyrbimý też je wřchite wolu řo jeho pućacy řhobicyz a do brym řpřobkwaćam řiwuju wutrobu wotewřicy. Wone łożo je cżlowjeřam date, řo moża řiwuju moż, řiwuje řmyřhjenje, řiwuju lubofcy řofařacy. Duż njechamy řiwuju moż na njeřebawofcy řchobne węzy wořicyz, ale řiwuje czeřne, řaž duchowne wořy Wořu řiwyczeży! Cżemy řiwuju lubofcy Wořu pschwinjeř, řiż je nař w Křyřtyřku řař łożacyz řowowak! To dże je puć ř donoenju, ř řwuju cżlowjeřom. „Wry wřchak řhuto dořny njeowemý, řa řakřim wotryřnjenym łożom mamy beřeży, řaj řwomo njeowemý, řchto dyrbimý łożwycy, jako řo řależy; „ale tón

Duch řam řařtupa nař i njeowurjetnjenym řdychowanjom nabiře.“ Wotajkim łożubacyř je wřchite wutrobu cżerjenju Ducha Wořeho! Sčtoż i wjeřelofcy řoni řa tym dobrým łożom, řon dořpěje. Jato w noży ř nowemu řetu 1814 general Wliřer řetu řauba řo je řiwojim wořřom psches řchřofu řetu řheřn pyřatke pschepodżicy, řo by pschego bliže ř Paricy, řlowinemu řeřu řranzowofu, řpřchřofu, jeho wořuju pokni řaborjenja řchdy na pschemo pućacy, nabiředy duryř bryoj wulke řeti dořpěcy, řo moři na řranzowofu řemju pschency. řorłwne řhwatanje a łożowanie ř dobremu pak njeży řo też pola nař namata! — Sčtoż też cży nowe řetu pschwinje, budż trochytny a łożbny w řwajřku i njebeřkim Wótřom, budż pschihotowany też na řradobu a domapytanja, we wjeřelofcy řo řař wofheje řhabaj, řo njeży řo řopabyř w řyřacy řiwéa. Twoja wutroba pak budż řakřnje nabiřniena i do brym řpřobkwaćem! „Twoje řime dny meř Wořa psched woćzomaj a we wutrobie a řhabaj řo, řo do řaneho řheřa njeowolřicy a njećiniř pschecziwo Woři řaini!“

Cżiř, Křęře, řo mnu řař, řaž cżeřeř,
We řiwjenju a w řimercy;
Ty wřchak nje řabycy njeowozacyz,
Hdyż njeřboże nje wořerży!
Sčwěř ty nje w řiwuje řubofcy
A wbeř nje i prawej řczepłnocy
Řo řiwowej dobrej woli. (Křerl. 297, 1.)
řamjeř. K. w. K.

Hody psched njeřpřcheczelom.

řebny řranzowofci wřchak tole powjeđa: Wřęřor do 25. beř. 1870 meřacy psched řarřom nazyti řiwuju. Woja kompanija wofhejeře ř Paricyř mobilgarđitow, řubcyz meřobcy řubcy, řiż beřu řhobni dofcy jeno řo řo řim jara łożubacyz njechacy. řyma řchřeřofke. Njebo be ř řakřymy řhweřami řaž řobrye. řeřne řemju wořwemajke a psched nemo nemiř wořuju řobu řiwojacyz nabyřow řeřadju. Woni beřu jeno řeřto řtow řroczeř wot nař řwaleni, řař řo řařczerzenie řiř řřebow, hdyř dyrbu je na řemju řakřiti, a řim řiř řtopow jara derje řhycřacyř. řař be řtowo wo poknoży. řa řhobacyř po řiwéřy řorje a dele a tu a tam řeplacy, řo dyrbu řo řracju řhřeř. Duż pschede mnye meřby wořak mojeje kompanije řtupi a řo na nje je řpřobnyře řpřitwu wořobcy. „Křęř heřtmano“, wón dżeře, řhweř je na řtwti cżob řtawu wořpuchyczeży? — „To by řwlo,“ jemu wotmolwofcy. „Wřhřiř dha řebi, řo je ři mjeje řyma dżiři tebi? Cżataj jeno, řař łożo řano do wořnja řowđżemý, řotom derje řo řheřeřeř.“

Wón pak pschede mam řtejo wořa a řo řrjecz njeřhobacy. „Křęř heřtmano“, wón dale řeřeřeře, řa řo wřch řpřchu. To wěř jeno neřtore mjeřchřiny řtaje a řa wam řraju, řo řo řtepo řař njeubwyczeży!“

„Wofřaj nje na řotaj,“ jemu řracju wofře wotmolwofcy. „Sčto dha řebi wřhřiř? Hdyř dżenja w noży řemju do řarřa řiř dha, dha njeřorřymju, czeřobla řotom niż řwleř kompaniji.“

„Ař, Křęř heřtmano“, řeřa wořak dale řeřeřeř, „řa wřchak tola do řarřa njeřam, řa cży wjeře beře řam“ — a ř tym ř nemiřemý wořiti řofařowajke? — „řa řpřocyř wo řemjeřeř dweř minacy.“ řa řeř tola czeřofcy, řracju wemřym dyrč, řchto tón meřby wořak cżyřeř. Duż jemu řřobnyře řowolwofcy řach, tola pak řeřo řeř i dobom na to řeřhřiwofcy cżyřacy, řo řebi nabiřeřeřy po řiwuju řimercy řowđże. řon meřby wořak je řiwujeře řpřetowa wuřfocy a dżeřeře neřtore řroczeře njeřpřcheczeřeř nabiřeřeřeřeř.

W cichy nej noży blyhczachym, kał hneđ pod jeho słupanjom wręch-
częje, a wchędy naichich wożzi sa nim napjatej hładachaj. Duż
wón stejto wosta, strowjeječe po wojeřtu, poľběhny hwoj rjany;
poľny mužki hłob a poča tón rjany franzoski hodoľny řpew:
We cżemnej noży, fchęcjęzjenjo,
Ešo narodzi to dżęczakto atd.

řpewacž.

To wšędo řta ho tak na jene dobo, bjeje wšęchoj wotręczenja,
bė tał jednore, a tón řpew to cichęej noży i tajkej mozu daľoko
po hneđy kłncęječe, to my Franzosojio wchitzy se hwojzimaj
woćjomaj a wšęchomaj na hwojomaj młobęoj řpewarja wšęachym. A
Němży napřęczęno nam mędochu zyle te hame myřle; pšętož
wěćze hębi wozna na ľubu domijnu, na ľubdyj bratrow a hwoje
řotny pod božobđęćęotwpm řčtomom myřłachu. Ani najmjeřęčęje
hary, žaneho řłupanja, žaneho řłncęanja brąnjow njebė niđže
blyhčęje. Hdyž bė nařę řpewacž hwoj řpew doľpewacž, strowjeječe
řašo po wojeřtu řęž pręjbe, wozwjertny ho na hwojzimaj pjeřto-
maj a dżęče pomalu do řady, hačž bė řaży řady nařęchęo nařypa.
„Kriješ bejtmano“, řo na mnje wotbroći, „tu řašo řym, řęže řo
hwojeje dowoľnoćeje kał?“

Řđma bęch jemu wostmoľwič, wustupi i napřęczęja nam i něm-
řteho wořka řady hwojčęj nařypow hoberřki němřti artilleriřta. A
wón, hwoj blyhčęzaję helm na hłowje, dżęče tež něřęcho krocęł
do přęďa, poľořa, strowjeječe runje kał pręjdy nařę wojał a wo-
řęjedž noży, mješ tutym wotbroćenymj wojałam, řiž hębi hžom
męřazy doľho na ničo myřłili njebęchym, hačž na to, kał bęchym
řo mješ řobu kónzowali, wón nětęo rjany němřti hodoľny řpew
řanjęje:

„O najřpewęćęiřđi, o najřbóžniřđi
řnabu domarjio, Woži dnjo atd.“

Řa bęch, kał řo hano rořym, na męćęje pšęhtajacž, řo by
ničtý do njęho wřęřęł. Wón doľpewacž hwoj řpew a hdyž na
kónzu tón rjncžł:

„Wjeřęel, wjeřęel řo, fchęcjęzansřwo!“

wolpjetoľořęje, jemu wchitzy němży wojozy pšęhpřadnyčhu a pšęřę-
jich řyku ľiniju řłncęječe kał i jennym hłobom to řłowo:

„Wjeřęel, wjeřęel řo, fchęcjęzansřwo!“

A w nařđim nařypje woľacęu a řpewacęu nařęti: Noěl, Noěl,
t. r. Woži dnęi! Woži dnęi!

Tał bęchęti wobęj wóřžy na řhwilku w jenej myřłi, w myřłi
na řęjuřęa w Bęthlehemje, řjednocęenej.

Tón artilleriřta krocęječe na to řašo do řady a řhwi bė řo
řady hwojeho nařypa, a něčtęo hódžinow pođžijęcho ľętačhu řašo
wot jeneho wořka do drubęho řęleine řule. Nam pał bė, kał by řo
nařę tehdy tež jedny jańđęł Woži i Bęthlehemu wopřacęł pšęhčęoj
a nařę je hwojim njebęřłim strowjenjom postrowit bý.

Kónz ľęta řo bliži.

Kónz ľęta je řašo blisřo. Kał i ľętom, budže tež i tobu a
řo mnu kónz. Ečtý nođžyl tu poľořacę a řo wřpomničę? Kónz,
ľuby cżiwęđę, wřpomni, kónz wřpomni poľbedni! Kotre budže
twoje poľbednje ľęto? Krotzy twój poľbedni dżęi? Krotza twoja
poľbednja hódžina? A hdy budže twoje poľbednje hordjo nimo?
řdy ta poľbednja řhřła twoje woćzoľto wopřęčęęi?

Hdyž budže cřařnoroćeje kónz, řo węcznoćę řapocęnję; a hdyž
řęiřte řłwjenje pšęřęstanie, řłupi řo do njebęřęšęho řłwjenjeja. Pšęřę-
tož hnada teho řłwjenjeja traje wot węcznoćęje hačž do węcznoćęje
nad tymi, kořiz řo jeho boja; kořiz pał bjes bořabojęćeje řłobđa,
řa tyč řmęje Woža hnada kónz. Eřnadž ľęřęa? Eřnadž bęřęę?
— Tón řłwješ řwarumj nařę wotřęđo a nutřęđo wot węcznoćęje
hačž do węcznoćęje! řamjen.

Poľbedni krocę w řyrkmi.

řrommel, něhbusęki wojeřřti buchowny, toľe powjeba: Do
kawłow mojeje wojeřřęje řyręnje bęchym moji „nutřni! poľřłuch-
řjo“ na přędowanju wřęłęłac wřęzi wotřęřali. Mješ drubim na-
maľacř tam tež tu řęřęczku:

Řał wuľte ma tón wjeřęle,

Řiž poľbedni krocę te męđi dżę!

Ečtý je tutn řęřęczku wudypacł, to njewęm. Najřęřęcho je
to wojał w drubim ľęče był, řiž je hębi domoj žabał a njeje
mořł tón cřař wojaž doľacęł, hdyž by wojeřtu drařtu do boka
cřęhpřęczę a ja teľęľo ľořti řęřęčł do ruři wiačę był. Wón hębi
přęđi tym ničo řle myřłil njeje. Eo pał něľotřęřłili hwoj po-
ľbedni řęmřęřłęđo dżęzi a to ani njewę a řo je jemu potom tał
řmjeręž cřęřęo, hdyž ja tym pšęhčidže, řo řenje wojaž řęmřęđi nje-
přęhčidže, ale řo buďže řa to do cřmoweho doľa řmjeręče dbyřęčł
— na to hębi młomži wojaž i řęďł myřła. Woni dżę maja ľa
to, doľęž řo řani řmjeręče njeboja, řo řo teľbala řmjeręč cřim
bóľe pšęđeb nimi boji a řo řo, doľęž řu hřęčęje młobđi, pšęđeb
řmjeręču węćęi. Ale řmjeręč řo řa tym njeřęřawo, kał řłary něčtý
je a hačž cřęje i njei hřęč. Wřona wola a cřłowjeľ ma poľřłuchacž.
Wojem pał, řiž je hwoj poľbedni řęmřęřłęđo dżęřęł a njeje
wřęđęł, řo buďže to poľbedni, kotreľny je pał wřęđi tym tež derje
było, cřęu tu powjebačę.

Wojaž ľęť bžom je, řo męřęđy řłřřřřera řłowacž. Wę runje
wo žnje a tuppřs tež hwoje žně dżęřęječe. Eřarčęđi bęchęj
i dalekeje domijnę pšęhčęřęł, hwojeho jeničęteho řęna řłowacž.
řan, wuľti řhřny muž je řęhębęřęm wřłožami, macž tročhu řłulena.
Řa řęčęch wo tym řłowje: „řarčarč! řęđi dom, pšętož ty
dbyřęřłę wumřęczę a žny njeľowřłaniřęđi, a potom řpewacęm:
„Ečtý wę mój kónz, wón řnadž je blisřo“. řeno řęđom dnjom
bė řłory był a haľle ľęto wot doma přęcz. řdyž bęchęm jęho
do rowa poľořłi a ja jeho poľořłowacł, řłupi řłary nam ře młi,
da mi ruři a poľřęłowta řo mi: „Řa hębi myřłu, řo je mój ľuby
řęn i doľnyjm myřłem do węcznoćęje řęło, wot rjęny: „Ečęe
řęnno Wb tón řłwješ, řiž tym wojałam přębuje“. řo dale řařę-
čęječe. Řa jemu to wotřęřęčęł. „řha řęje Wb potajřim“, nan
dale řęčęječe, „njebđęľu tybđęnja wo poľutnym řłoniľm řęčęł, řiž
řrawu do řwojeho doma dżęčę?“ Tuto přędowanje je hębi mój
řęn řa Wami nařęřęł, kał by wón to pšęčęo domach njebđęľu po-
poľnbuj cřimłi, hdyž by i řęřęwje řašo domoj pšęhčęřłol bý, a je řo
mi poľřęł a dnaj dnjej po tym je řo jeho řłowocę řapocęčęla,
wot řłorečęđ njeje wojaž řławł. Duž hębi toľa myřłu, řo je
i řłoniľom řęřęčę: „Wožo, buďž mi řęřęřłętej hnady, runjež
wřęřęł je pšęčęo manajřłęřłęřłę řęn a poľobzym bý. A to mje
najbóľe řłowřętaje, řo je jeho poľbednja myřł na Wože řłowo
řęřęł.“ Duž taj řarčęđę pšęđeb mnu paľařęřęłi dla hwojeho je-
ničęteho dżęčęja; toľa pał to řare njęřłowřęčęne řławanje njebė. řad
jeju řęřłami řo řłonzo řwęczęječe a řo tučęł Wožeje hnady
wřpřłaničęę.

řuľto řęm hębi na tuteho młobęho řłřřřęřęla pod cřęřłim
řwęczęřłym řłobuľom myřłil, řiž bęčęje hřęčęje tajři młobdy tón
dořłi cęřęłi řęmřęny pučę naľupicę dbyřęłi, wot řłoreřęđ řo ničtý
wojaž njewotřęzi. A hdyž na teho njewřłowřęčęno njeľowla řpo-
minam, řiž bęčęje hordla řpomnjenu řęřęczku do ľawři wudypacł,
dbyřę toľa přęřęčęł, řo męćęječe wón w tutym padže řrawo je
hwojim:

Řał wuľte ma tón wjeřęle,

Řiž poľbedni krocę te męđi dżę!

řo přędowanju na řylweřta.

Pšęđeb dořłim cřařom bęčęje bur ř. poľbedni krocę te męđi
býł; ale přędowanje na řylweřta, poľbednim dnju ľęta, njebęčęje

